

# Forgotten Books

— [www.forgottenbooks.com](http://www.forgottenbooks.com) —

Copyright © 2016 FB &c Ltd.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, distributed, or transmitted in any form or by any means, including photocopying, recording, or other electronic or mechanical methods, without the prior written permission of the publisher, except in the case of brief quotations embodied in critical reviews and certain other noncommercial uses permitted by copyright law.

logifinis parta, ſed quæ per Natu-  
*per ignem conſpicua*, prout per benè  
er ignem Philoſophus van HEL-  
*armacop. & Diſpensatorio moderno;*  
*, non ſufficere libros legere, ſed inſu-*  
*& vafa, vigilatasq; ex ordine im-*  
particulares emergant experientiæ,  
divino rationis radio excoctæ, axio-  
ueant.

uccinctus, hanc meam conſcripſi  
mentalem, quæ ſi non in omnibus  
eſpondeat ſenſui, veniam facile im-  
onſido, ab iis, quibus materiæ gra-

**Tibi Excellentiffimè Vir-**  
em conſecrare auſim, humillima mea  
etenim cum nulli vitio fuerit, colore  
do poſſet, non ſpero **Te Illuſtris-**

## DEDICATIO.

gratulari, qui favoris Tui splendorem erga me, merito meo nullo, semper sensi benignissimum.

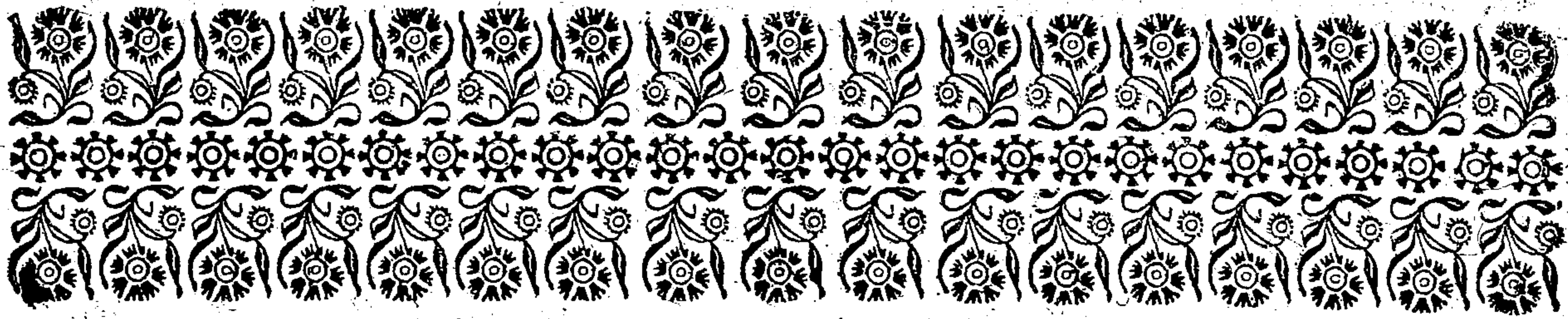
Non **Tibi Illustrissime Vir** hic adulari audeo, sermonesq; offerre phaleratos, quibus nec Tu delectaris, nec ego studeo, saltem sincere hic contestor me pectore gratissimo & devinctissimo, animoq; devoto, Tuorum beneficiorum memoriam undiq; mecum circumlaturum esse ad tumulum, & quanquam **Vir Illustrissime**, nil habeam, quod debitæ meæ erga Te gratitudinis ac studii symbolum esse possit sufficiens, permittas tamen Chymiam hanc Experimentalem, a me olim congestam, nunc auctiorem redditam, **Per Illustri Tuo Nomini** dici & inscribi; ne vel nullum extet apud posteros summæ meæ erga Te observantiæ pignus.

Deum precor T. O. M. ut **Tibi Excellentissime Vir**, viridem continuet senectam, & seros in annos saluum & incolumem conservet, utq; serus in coelum redeas, ex corde fovet

**Illustrissimæ Tuæ Excellentiae**

*humillimus*

Joh. Helffrich Jungken, M. D.  
Physicus Francofurtensis.



# C H Y M I Æ

*Sive*

## NATURALIS PHILOSOPHIÆ PROLEGOMENA.

*Ubi*

*In genere Tam Extrinseca, quam & Intrinsecum illud  
rerum Naturalium unicum principium consi-  
derantur.*

**E** Tenim cum omne *Finitum* sit *Imperfectum* intellectus requies in eo haud moratur, sed ad *Infini-  
tum*, *Ipsam Deum T. O. M.* ceu ad suum regreditur cen-  
trum, ut in eo *Requiem*, inveniatur *Infinitam*.

Merito ergo nos hic simul *Intrinseca* solemus truti-  
nari *Rerum Naturalium Primordia*, ita ex sacris docti; *Creatura-  
rum* nimirum omnium *Authenticum Principium*, & unicum *Autho-  
rem ipsum esse verum Deum*.

Atque inde apparet *Res omnes sensibiles* pro *Esse suo* habere  
quid *invisibilis*, à quo suum duxerunt *initium*, *Divinum* namque  
*Verbum FIAT* illas produxit; ac per *visibile jam Effectus & opera-  
tiones* exercet.

Quemadmodum enim ipsam *Lucem concentratam Solem* na-  
turalibus omnibus se communicare rebus, cumque istis jam intimè  
copulatum, motum & esse tribuere corporeum cernimus, hæc ipsa

commonstrent.

Nos ergò *in Naturalibus* hic externa solum trutinamus rerum initia & constitutiva, in quibus ob oculos ponendis omnis sollicitudo nostra occupata est & manet.

Concipimus enim *numerum ex suis partibus, pondus ex sua profunditate & summitate, mensuram verò ex determinata extensione, res reliquas naturales ex admiranda textura, proportione, situ, motu, & innumeris similibus.*

Et hisce stupefcimus concordiam superioris & Inferioris Spiritus & Corporis, Finiti & Infiniti.

Cum ideò constet Extremitatem non esse sine medio, nec sine partibus utrumque, hinc mundum Corporeum esse apparet, absque hoc enim non potuissent uniri partes.

*Omnes verò partes binario colligimus Numero.*

### FORMA & MATERIA.

Formâ vel *Extrinscâ, vel Intrinscâ.*

*Intrinsca* rerum Forma in semine cujusque rei naturalis specifico, ex particulis Divinitus inditis per Verbum Divinum FIAT, & in actum deductis, per generale Divinum mandatum, CRESCITE

**SCITE ET MULTIPLICAMINI**, consistit. Sic omne creatum ex triplici Regno propria & specifica facultate pollet, & reproductionis ratione in suo acquiescit centro, quotque corporum genera, tot specificæ proprietates, ope seminis invisibilis, & specifici, captum nostrum exsuperantis, emergunt; Particulas enim corporeas, etiam millies mille variatas & figuratas, magnam & multivariam hanc differentiam producere posse, minimè est credibile; cum omnia corpora naturalia in sua ultima resolutione in pauca redigantur residua, à multis propterea pro Principiis proximioribus constitutivis credita, v. g. in *Sal, Sulfur, Mercurium, Terram, &c.* hæc verò omnia ultimò in unicam *Aquam*, cum tamen infiniræ corporum Formæ à primo rerum conditore creatæ extant.

Hinc veritate niti assertum, scil. *Rerum omnium Formam Intrinsecam, Divini quid redolere*: præter alios, assentientem habemus *Helmontem* de ortu formarum, ubi inquit: *Deus est vera, perfecta, & actualiter omnis omnium Essentia, & Terra licet potestatem germinandi & fœcundandi semina receperit, extra cœli, seminis, aut alterius causa interventum; non tamen est productiva sive effectiva formarum.*

*Sed Deus ad generationem Entis concurrit ut causa universalis, independens, totalis, Essentialis, & efficienter efficiens. Hinc Forma, sicuti est rei quoddam velut lumen, & istius luminis apex: ita nemo Formas rerum patrat, nisi Pater luminum, qui omnia dat omnibus, nec longè abest ab unoquoque creato. Est & hodie rerum immediatum principium, ubique præsens, operans omnem omnium perfectionem. Ideoque quicquid est uspiam Essentialiter, id totum, quantum est, potest, scit, atque habet, Deo debet.*

*Externa verò rerum omnium Forma & Facies, constat ex variè figuratis & variatis particulis, Lucis & Tenebrarum, s. Spiritus & Corporis, hoc est, Acidi & Alkali, motore & rectore, principio & extremo, per aquam combinatis & unitis.*

*Materia verò universalis & prima, sola & unica est Aqua, subtili suo terreo imprægnata, ut clarè patet ex Sacris ubi legimus, ipsum Deum Firmamentum in harum medio locasse.*

Omnis verò Essentia, quæ mediantibus his ab Esse Universali prodit, in unitate consistit.

Non datur verò Esse sine proprietatibus Essentialibus, ut nec agens sine organo & medio: Et quoniam causa Efficiens est interna, & de Essentia causati, ideo unum & idem non potest constitui à causis specie diversis: multo minus toto Prædicamento diversis: hinc calor producit calorem: *juxta Helmontem de ortu Formarum.*

Sensibilitas ex particularum activarum motu & dispositione dignoscitur, quarum vita dependet à Forma, progressus vero à virtute specificâ, Divinitus concessâ, sive motu innato. Tempus verò dependet ab inviolabili & constante revolutione naturali, quâ exsolutâ, in sua principia redit, quia fuit finitum.

Principia itaque hæc suam unitatem subeunt, unde etiam Universalia vocantur, vel lapis Sisyphi. Veluti enim punctum multiplicatum producit lineam, & ista utroque extremo sibi unita circum, & quod insequitur: Ex linea verò superficies, profunditas, & summitas scaturit, quæ tria sunt indivisibilia, quibus si adjeceris centrum, producit Triangulum, sive tres lineæ æquidistantes. Sed hæc figuræ non patent nisi ratione accidentis externi.

*Unitas hæc, si extrorsum protendatur, se multiplicat, & assumit pro sociis, paritatem, & imparitatem. Primo est Unitas & Binitas, hæc combinata parturiunt Quaternionem: secundo est Trinitas, Quinitatis nutrix, hæc si combinabis vides Denarium, quibus accidentaliter omnis rei innititur perfectio.*

*Cubus producit à puncto indivisibili, per extensionem sui ipsius ut seipsum extendat, & divisibilem reddat, in longum & latum, scilicet in lineam & superficiem. Punctum enim semper existit interius, & crescit versus exterius, vel per lineas diagonales, vel perpendiculares, &c. utpote extremum quid sui motus. Interius hoc, & Extremum, pariter monstrant, ascensum esse lentum, sed descensum subitum, & eo magis, quo magis à suo centro recedit corpus.*

*Cubus item iste, qui ex unitate procedit, imitatur circum in immensi-*

mensitate, sed saltem angulis eum tangit, quia medius est inter immensum & simplex, & quo magis ab istis recedit, eò immensior & major evadit, perpetuo tamen consistit inter limites inconstantiae, nimirum ratione Quadrati, utpote finiti in sua quantitate, quæ tamen sequitur propensa, unio quò aptè redeant ad punctum, & id subeant ex quo iverant.

Ita videmus progressum naturæ, ab initio scil. per medium, ad extremum circuli: Convenit enim Enti, cum suo Esse, ut aliquid agat, & operetur, in sui propagationem.

Quoniam itaque *corpus suam originem debet unitati creatæ*, mediante tamen distinctione naturali in plus & minus, vel secundum rarum & compactum, & alia accidentia sensibilia, hinc se iterum resolvit in suam unitatem: Et cum hujus gratia sensibile factum fuerit, multiplicat se extrorsum, per seipsum, seque iterum destruit, cum id quod fuit desinit esse.

Ut verò sensilis evadat eadem unitas, per gradus tendit à simplici ad compositum corpus: Cum verò hoc compositum corpus à seipso parum virtutis obtineret, *creatum fuit à Deo semen specificum & interna cujusque rei Essentia sive Forma.* Et hinc patet creaturam ad generationem nihil tribuere ex se, cum *animal non generet animal, sed saltem semen ad animal*, proptereaque etiam non generet ejus formam.

Et cum nihil semetipsum disponat aut moveat, nisi adsit semen: hinc necesse est quicquid generetur, id habere intus dispositorem, qui in aurâ molli, falsa, lutosa, &c. sedeat. Et quia *Creatio* respicit & dicit habitudinem ad rem existentem in perfectione, rei verò perfectio sit sua cujusque interna & Essentialis Forma, ergò ejus immediata origo non aliunde quam ex creatione esse potest: atque ideo *ex unico rerum Creatore ineffabili*, ut pluribus *Helmont. de ortu Formarum* perbellè differit.

Unitis verò Principiis prodit Essentia, quæ si induta fuerit suâ quantitate evadit Existentia sive sensibilitas accidentium: Et in his duobus Essentia & existentia unitis habes Formam specificam.



Omne jam Axioma est, *vel de Esse, vel de non Esse.*

Esse, vel creatum est, vel increatum. Creatum esse, est fluxus à non Esse, ad Esse, per increatum tendens ad simplicem motum, vel sensibilitatem, hoc est, *vel spiritualem, vel corporalem, & ex his vel sursum, vel deorsum.*

*Primum* haud lassatur: *Alterum* requiem amat. *Primum* etiam non impeditum semper durat: *Alterum* vero accidentibus gravatum, cum ipsis aliquandiu disgregatur.

*Primum* comitatur Essentia, vel simplicitas infiniti: *secundum* verò Existentia, & sensibilitas.

*Primum* habet extensionem totius in toto: *secundum* verò solum per successionem suarum partium.

*Primum* sibi ipsi in seipso apparuit absque distinctione: *secundum* verò per gradualem additionem accidentium.

*Primum* omnia facit & operatur absque sensuum organis, atque quodvis connovit, nec nisi sibi placet: Contrarium huic est *alterum*, quod sensibile est, secus quam *primum*, quod non apparet, nisi ductoris voluntate.

Et hoc modo increatum dicitur, ac demonstratur, per non Esse, ad Esse: non verò naturâ suâ, sed solum per suam creaturam, & gradus corporeos, vel spirituales. *Ut enim Deus ipse cognosceretur, effecit quendam motum*, qui tamen cum non sufficeret, ab eodem *adjicitur substantia Angelica*, quæ omnes res intelligit, & sic Authorem connotat. Unde homo unitus cum Angelo, novit sensibilibiter Deum; & cum Angelus proprius sit infinito, nihil habet de corpore.

*Anima verò non agit, nisi per sensus, & reliqua organa corporis*, hinc corpus sequitur quo si exsolvitur, ferè angelis se confert.

Sed quoniam ad particulas, sive Principia, utpote partes contrariantes concretum constituentes, planius explicanda, terminis opus esse videmus, paucis eos percurramus.

In genere horum sunt duo, *Forma & Materia*. Ortum Formarum audivimus. Restat *Materiale Principium*, ex quo omne concretum primordium ac incrementum, duxit. Hoc varium à mul-

tis creditur, v. g. *Sal, Sulphur, Mercurius, Aqua, Terra, &c.* quatenus compositum constituunt. Sed *hac tam ante, quam post separationem considerari merentur*, & vel remotè vel proximè.

**SAL** ante *separationem* consideratum, dat substantiam solidam, & compactam, ac efficit omnes varietates, regitur humiditate, & frigore densatur.

**SULFUR** regitur à particulis acidis, ramosis, & hamatis, sed flexilibus, hinc corpus reddit fluxile, & extensile.

**MERCURIUS** propriè sic dictus, ob particularum sibi pressius incumbentium lævitatem, & celerrimum, in se tamen debiliorem motum, humiditatemque Metallinam, semper est in fluore, unde nequit comburi: à posteriori celeritatem ostendit volubilitas, debiliorem motum ponderositas, humiditatem Metallinam incombustibilitas.

**AQUA** nutrit.

**TERRA** augmentat.

Itaque videmus effectum unionis Formæ, & Materiæ, ex quibus conjunctis Essentia constat.

Existentia vero est ultima eorundem unio, pro sensibus facta, hoc est, ratione accidentium, quæ sunt effluxus externi, producti à formis substantialibus, ut folia à plantis, & (ut volunt Aristotelici) qualitates ab Elementis, Varietas externa, oritur solum à particulis passivis, diversè compositis, & figura extrinseca.

Individuum existentiam corporis demonstrat: Forma vero particularis detegit Essentiam internam, & virtus pluribus communis indicat genus, velut actus potentiam, quæ Chaos dicitur, seu univrsum absque distinctione. Chaos enim nihil aliud est quam Essentia universalis, sibi ubique similis.

Substantiæ verò corporeæ, non nisi ratione accidentium sensibiles sunt, subtiles nimirum per activarum, solidæ verò per passivarum particularum variatas dispositiones.

Sensibiles verò fiunt istæ particulæ ex combinatione bina, nimirum ex  $\pi\omega$  plus, vel minus;  $\pi\omega$  sursum, & deorsum;  $\pi\omega$  intus, & extus, &c.

Sic

Sic ex particulis acidis mentaliter figura plus rotundis, & sensu-  
liter mole magis exilibus, celeriter motis, ex mente Gassendi fit Ignis:  
Sed hæc ex effectu tantum dignoscibilia sunt, quia à priori demon-  
strari nequeunt.

Ex particulis verò minus acidis extensis, & in circumferentia le-  
niter motis, constat aër, si verò hæ plus acutæ à circumferentia ad  
centrum contendant, oritur frigus, & contra calidum, si eadem à  
centro sursum, plus, vel minus, exsiliunt & dilatantur.

Non verò percipiuntur particularum harum actiones, nisi ex sub-  
jecto earum tacto, sunt enim quasi spirituales, effectrices, motrices.

Passivæ verò ut magis materiales, omnibus sensibus communes  
sunt, propter activas & formales, quæ in ipsis resident, sunt enim  
illæ veluti matrices, & nutrices. )

Activarum particularum effectus, à Galenicis nomine Qualita-  
tum insigniri solent, falsè persuasis, has esse veras constitutivas mor-  
borum causas: sed longè eos errare, leges apud *Vilhelmum ten*  
*Rhyne, ubi ex Helmontis mente in meditationibus de Veteri Medicina*  
*p. 75. 76. Quaternaria, inquit, cantilena Elementorum, & quatuor*  
*complexionum, quatuor humorum, quatuor primarum qualitatum posi-*  
*tiones, & conjugationes, tanquam infaustum sidus post se trahit, &*  
*Medicinæ, & pluribus rebus Mechanicis sterilitatem adferens.*

Hæ quippe à rebus abstractæ modales qualitates, principiis con-  
stitutivis adveniunt, ab objecti appropriatione tantum ortæ, & tum  
*Qualia, non Qualitates nuncupandæ sunt; Qualitates enim, quas*  
*enucleare Metaphysici, non Physici est, in natura nunquam causa-*  
*rum vices supplent.*

Et si de Qualibus quæstio sit; non calidum, non frigidum in  
substantia habendum censet *Anaximenes* apud *Plutarchum*. Sed nos  
*Hippocrati*, amarum, salum, acidum &c. pervestiganti, potius ad-  
*stipulamur*. Hæc verò nota in effectu, ignota verò in causa sunt,  
nisi per schematismos sive figuras explicentur. En Rhodus, hic  
salta? *Distinguant semel scholæ amarum in opio, ab illo in mandragora,*  
*in hyosciamo, in vitriolo; quæ cum anodyna sint, frigida appellant,*

*cum tamen amara ipsis notabiliter caleant* : ut id inter Scholasticos confitetur *Matthiolus* ; Qui quamvis, inquit, opium quarto excessu frigidum statuatur, tamen, si ex sapore, & effectu, rerum temperamenta & Qualitates cognoscuntur, opium nostri usus, non modò gustu amarum percipitur, sed etiam acre, adeò ut paulum in ore detentum, linguam & palatum exulceret, unde haud dubiè colligi posse putatim, calidissimas illi inesse qualitates. Cujus rei fidem augere potest ea, quæ inde prodit, odoris gravitas. Odorem enim cum gustu maximum habere consortium jam diximus.

Atque ita *calidum, frigidum, &c.* ex efficientium causarum classe proscribimus, omnemque eorum præstantiam in eo collocamus, quod à *συμπάρεσεν* dicantur. Nam à solo calido homines non febricitant, sed idem & calidum est & amarum. Hæc viâ nervosius Quaterniones profligit *Magnus Hippocrates*, quam ut Tractatui de Veteri Medicina, Hippocraticum genium verè sapienti, vel jota adderemus : Ibi enim docemur exactam certitudinem ex corporis sensu desumere, quoniam ille artem efficit. *Hæc ille.*

Ex quibus clare patet, *sensibilitatem corporum non in fictis qualitatibus, sed in particulatum variata dispositione, & motu consistere.*

Sed hæc ante separationem considerata sunt.

Quoniam verò *Chymia in corporalibus rerum principiis*, sive particulis ab invicem separandis, potius occupata est, ad ea faciamus progressum. Sunt vero hæc, ut jam dictum ante, *Sal, Sulfur, Mercurius, Aqua, Terra.*

Principium sive *PARTICULÆ SALINÆ* duplices sunt, *ACIDÆ, & ALCALINÆ* & ambo vel fixæ vel volatiles.

*Alcalinæ fixæ* sunt solidæ, ponderosæ, oblongæ & rectæ, inflexiles tamen & rigidæ, varios hinc poros efficientes, qui tum facile rursus, ceu vacuï acidum quodvis recipiunt, & cum eo mediante humido, varias & innumeras species, imò omnia corpora naturalia, ex variè variata mixtione constituunt : nec etiam lucem utpote acidum subtilissimum veluti in Phosphoris conspicuum, excludentes.

Fiunt verò, & separantur particulæ hæ Alcalinæ, ex triplici regno, Fixæ verò ex Vegetabili, & etiam Minerali, Volatiles verò ex Animalis potissimum.

Mechanica earundem separatio & elaboratio fit combustionem, five calcinationem, & ex mente Cartesii in hunc modum se habet:

*Præsupponatur corpus angulosum, five poris angulosis præditum: Ignis hujus poros subiens & particulas circumrotans, angulos illos mutua attritione abradit, quicquid in hac mutua confricatione abraditur, illud est angulosum minutissimorum ramentorum instar, & specie fumi ascendit, & coagulatur, vel in corpus siccum vel in aquam, seu spiritum acidum. Ita abrasis angulis corpora fiunt globosa, glabra & levia, quæ diutius igne fortiori circumacta Oleum constituunt. Videmus enim corpora plana & levia, continuo motu magis magisque complanari & levigari, quicquid igitur in illo motu abraditur leve, molle, glabrum, id est Oleum: Idque tam diu durat, donec globuli ita sint abradi ut ex figura globulosa in cylindricam, teretem, & oblongam, vel etiam cubicam pyramidalem, aut aliam irregularem transeant figuram, tum enim amplius ita rotari non possunt, sed ob longitudinem suam, & irregularitatem mutuo sibi incumbunt, ac Alcalia fixa five cineres constituunt; quæ tandem fortissimo igne, acido ex flamma seu igne vel arena, aut silice reattracto vitrificantur, hincque ob subtilissimum illud, & ex luce enatum acidum, fiunt pellucida, & quo purius est Alkali, hoc ex luce enatum acidum apprehendens, eò pellucidiora fiunt corpora vitrea.*

Hoc experimento constare videmus, *salia, corporibus saltem potentia passiva inesse, & per artem, ignis saltem ope ab invicem separari; cui assertioni assentientem videmus Helmontem, in tractatu Blas humanum, ubi inquit: Alkali non generatur in cinere ab igne efficienter, quanquam effectivè inde procedat, nam officium ignis est quidem accendere, consumere, & separare, non tamen quippiam producere. Cum non sit dives femine, ipse destructor feminum ignis. Dum ergò Alkali fixum fit ex sale antea volatili, non est productio rei nova, sed rei alteratio saltem.*

## Prolegomena.

Alcali enim materialiter quidem erat in concreto actionem, veruntamen, dum ignis tollit Mercurium, & sulfuram quam principium magis subsistens in liquidatione concreta arripit sibi vicinam sulfuris, sive pinguedinis partem, eam ab ignis tortura non sat valet tueri, partim sub larvâ avolat, atque empyreumatis odorem acquirit, partim prehensio sulfuris colliquando incorporatur, ut fit carbo.

Patet hinc, nullum Vegetabile largiri sal fixum cujuscunque generis, nisi comburatur actuali igne, & à contrariis, sive adhuc particulis separetur. Unde postea varios nanciscitur potestatem cum sit corpus virtutibus per se destitutum, sicuti ingeniosè *Wilhelmus ten Rhyne de salium figuris* verè differit p. 315. *ra* inquit & fermè ausim dicere, singula in hanc veritatem acidis acumen competere, ) conspirant experimenta; quae ex contrariorum juxtapositione magis elucescunt; ubi ornata (vera Alcalia) figuris notabilibus carere docet *ἐμπειρία*

*Alcalium* etenim non est agere, sed pati, seu recipere.

Non lubet hic Belgico indulgere lusui, Alcali quasi cum, *al Kael* vocitando; *Tartarum* omnia absorbenti *imparando*, sufficit *Alkali per se virtute destitui* conspicuis figuratum, nec agere quatenus corpus, sed quatenus figuratum sicuti idem ingeniosè plus explicat p. 79. ubi saporum cauferentias ita describit: Sed quomodo, inquit, ad fibrillas lveas penetrant corporum salia? Primo cibus (nam potus spiritus habet salia, dimittit,) masticator ut convenienti menstruo sal eliciatur; ac cum acida tantum exferant figuratas schlingualis serici interstitia intrant, ut nerveas papillas vellicent vero Alcalina sunt, à subacida saliva acuuntur, ut dicta expeditiùs feriant. Si enim aromata in natali solo arden adusta & Alcalino sale scatentia salivâ dissolvantur, linguae doris sensu mordent, quòd celerior ipsis à Sole adfugatus motus:

re, sed omnia tanquam vacua, acidis de-  
tertium quid producat. Cui item assen-  
tum in *Paradox. Chymic.* p. 154. ut & Hel-

*Regno particularum ab invicem separatio insti-*  
ervandum, ut circulatio ignis sine impedi-  
arvendum, ne corpora confluant, quam primum  
ur, non possunt abradi mutua attritione an-  
non separari acidum & Alkali, quia cohæsi-  
ionem. Hinc aliquid heterogenei vel influ-  
rohibendum confluxum, & promovendam

ne *Alkali* in genere esse *particulas*, mediante  
oductas; alias autem & vel *occultas*, vel *ma-*  
ut volatiles, vel *inodoras*, ut *fixiores*, vel *lixivi-*  
l *benignas*, ut omnia medicamina, tam fixis  
culis constantia, vel *malignas* ut Venena.

generalis proprietas consistit in effervescentia  
è vel occultè.

ut corpuscula luminosa, è Sole pronata, sub-  
ntissima, Alcalia fermentantia, & moventia,

a motor & agens, Alkali verò, ut dictum, pa-  
ribus se fideliter accommodans, ut confirmat  
*us ten Rhyne.* Hæc ambo mediante humido  
omnibus rebus vivificam largiuntur: Ex  
harum

harum etenim particularum, figura & variata textura, *presupposito tamen universali movente, quia corpora mathematica non agunt per se, sicuti nec mechanica*, omnes exsurgunt diversæ magnitudines, & corpora composita, mediante tamen aqua, cujus pori tales sunt, ut acidum & Alkali ex texturæ & figuræ proportionem, certo modo sibi adhærere, & mutuo amplexu se apprehendere facile queant. Hujus enim particulæ flexiles semper in motu, eorum in se actionem facile promovent, ut unum in alterum impingant, nam hoc agit in illud, & illud vicissim, hoc trudit, illud trahit, idque tamdiu, donec diuturnâ actione & passione unita, sibi firmissimè adhæreant, & ita figuræ & texturæ mutatione, in corpus variè variatum, ratione aliarum item particularum unâ variè concurrentium, abeant, quæ tandem denuò rursus separata, mortis auctores existunt.

*Est verò Acidum triplex, Minerale, Vegetabile, & Animale, & vel fixum, vel volatile. Fixissimum omnium in Metallis, minus verò fixum in mineralibus & reliquis.*

Volatile ex omnibus fit, efficacius tamen ex Mineralibus.

Est item Acidum vel manifestum, vel occultum, & differt vel ratione ætatis, alimenti, sexus, & vel sanorum, vel ægrotorum, sicuti etiam diversam obtinet naturam ratione gradus, in ventriculo, in liene, in hoc vel illo subjecto, &c.

Hæc de salibus in specie consideratis.

*In genere verò consideratur sal quatenus est compositum, ut sal culinarium, marinum, &c. quæ ex acido & Alkali combinata sunt, & saltem differunt ratione plus vel minus, & hoc ratione particularum variè figuratarum, ut aliquoties supra citatus ingeniosissimus Wilhelmus ten Rhyne, acute confirmat, quando p. 294. narrat, se in salinarum figurarum existentiam inquirendo, recepisse aquæ communis uncias quatuor, & salis communis unciis binis saturasse, deinde adjecisse dimidium aluminis, tantundem nitri, idemque salis ammoniaci pondus, nec à justa dissolutorum mensura auctum fuisse aquæ volumen. Tum cogitavi, inquit, & aquæ ingentia, ex cylindro-*



rum incumbencia, esse interstitia, in quibus per aquæ lubricitatem, ita minutim defricatæ salium laminæ absconduntur, ut non nisi aquæ evaporatione, vel salium præcipitatione iterum prodeant.

Cogitavi & salibus diversis diversas esse particulas, non magnitudine solum, sed etiam figura differentes. Video enim vel basin unius prismate alterius esse latiore, vel prisma istius basi alterius esse acutius, & vicissim. Conjiciebam quidem alterum altero plus vel minus Alkali secumve obtinere; sed dum ipsa arripio salia, in singulis dmmmodo integris salis communis granis cubum seu quadrangulare schema contueor, cujus basis prismate quadruplo circiter latior est.

Cæterum sal cibarium esse non posset, sed ne gustus organon nimis altè perforet, prohibet id cubica schesis, cujus latera, & ab obtusiore prismate in latiore basin proxima terminatio, facilem renuunt introitum. Nam *quo Poloni* &c. pro cibario utuntur sale, *sal gemma linguam nimio opere pungit.*

Videmus hinc perquam clarè, *Salium* ac eorundem spirituum *effectus, non à fictis Qualitatibus*, utpote calore, vel frigore dependere; *sed figuris eorum plus vel minus acutis adscribi debere*: ubi tamen illibatæ acidorum scheses activorum operationes solum perficere, facile pemonstrari potest; non modo in simplicibus, ut si *spiritum Nitri, Salis Vitrioli, &c.* tanquam acidum, *sali Tartari &c.* utpote Alkali, affundamus, videmus cujuslibet acidi nativa resurgere spicula: sed etiam in compositis eadem figuræ, earumque vires emicant.

Vulgo notum est *aquam fortem solvere Lunam, Regiam verò Solem*; *ratio ex schematismis patet.* Si enim prioris solutionis menstruum per Alcalia in sua sistatur schemata, emergunt seorsim & Vitrioli & Nitri figuræ: Si posterioris armoniaci quoque salis scheses elucent, quod quia acutioribus cuspidibus instruitur, solidissimam Solis massam facile solvit. Sic etiam Nitri pyramides maximam aquæ forti impertiunt vim, ut etiam hujus spiritus validas calculi radices, & fera ferri corpora dissolvere queat, ubi aliis spiritibus acidis via præcluditur.

Videmus

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

genere Principium sulfureum per hoc explicari possit, cum *particula sulfurea ferè nil aliud sint, quam salina*, longiori Solis æstu perfectæ, & digestæ, ut in Metallis & Mineralibus principaliter observandum, ubi salinæ particulae planè immutatae deprehenduntur in sulfur, quod de facili postea salinis menstruis ceu similibus & amicis paret.

*Solare tamen sulfur reliquis Metallorum sulfuribus elaboratius est*, ut patet ex resolutione, ubi subtilissimis particulis menstruum constare debet, ad ejus compagem resolvendum: reliquorum verò Metallorum sulfur magis indigestum est, atque rudioribus hamis congestum, unde eorum particulae tam arctè sibi non incumbunt, etiamque hinc minus ponderant: *Minus verò omnium perfectæ, & elaboratae, ac hamatae deprehenduntur Oleorum particula sulfurea*, quæ ob id nondum coagulari potuerunt, licet ob ramosas particulas se multò implicantes, levissimè congelentur, ut *conspicuum est in Oleo anisi*, si paulum frigori exponatur.

Quod *putredinis sit domitor sulfur*, unicè principio salino adscribendum duco, quod concentrat spiritus sive particulas ab invicem secessum facientes: quod verò facillimè omnia flammam concipiant sulfurea, acido item tribuendum judico in flamma seu igne contento, quod per modum effervescentiæ sulfur, Alkali suo combinatum accendit, & cum eo citam init copulationem, utpote cum amico, à quo activo Solis motu fere erat avulsum, & in aliud ens quasi conversum:

Hoc videmus *si vulgare sulfur incendatur*, tunc enim subtilissimam *flammam concomitari odorem aquæ forti vix cedentem* persentiscimus: quem si campana receperimus, acidum Spiritum habemus, qui valde attenuatus, flammam fovet, & partibus combustis acidum imprimit.

*Colores item & tincturas sulfuris primariò damus*, cum iisdem mutantis maximè sit appropriatum, non tamen alia corpora à colorum productione arcetes. Hujus etenim particulae diversis extensionum, contractionumque formis subjacent, quibus *intervenens*  
luminis

*luminis idus, pro partium positura colores variat: quò verò sulfur est compactius, eò color rubicundior, in flavum, subflavum, albidum, &c. declinans.*

*Accuratè verò colorum differentias metiri, æquè ac in odoribus difficile, nisi per figuratorum schematum situm determinemus, ubi tenuia & acuminata defricata ad odoratum, crassiora verò & condensatiora obtusiora ad gustum referuntur.*

Sulfur enim à sale non nisi particularum tenuitate, & crassitie, rarefactione, & condensatione, acumine, & obliteratione, adfricatione, & defricatione differt. Sic alià particularum positurâ compinguntur delectabiles, quam qui non delectant colores. Et sic de cæteris.

*MERCURII* nomen vel generale est, vel speciale: in genere analogicè ita vocatur, ob convenientiam quam habet cum Planeta cœlesti, ratione mutabilitatis. Et ex hac causa *omnes particule inconstantes, leves, mobiles, fugitiva, & spirituose, Mercuriales* vocantur, omnibus se associantes corporibus.

*In specie Mercurii nomen obtinuit argentum vivum, tanquam minerale, constans particulis lubricis, semper mobilibus, acidis tamen, siccis, & intense volatilibus, simul corrosivis, durissima etiam permeantibus.*

*AQUA* constat ex particulis cylindricè rotundis, hinc lucidis, lubricis, fluidis, flexilibus, volubilibus, unde etiam in hac, quam in Oleo, facilius partium diffluent; & quia *Oleum ramosis complicatum est particulis, magis opacum est.*

*Anguillares non possunt esse figura aquea, quia tum se aliis implicarent, ac tenaciter adhærerent, nec ita fluidæ forent, ac difficilime in vapores migrarent, ut in oleosis conspicuum.*

*TERRA* ex particulis rigidis, & fibrosis constat.

Atque hæc sunt rerum naturalium Principia constitutiva, ex quibus in operationibus chymicis sequentia emergunt, utpote:

*ESSENTIÆ* sive *Tinctura*, quæ sunt liquores sulfurei, maxime subtiles.

*OLEUM* est liquor aqueus sulfureus, minue attenuatus, ex particulis ramosis, mollioribus tamen, ac flexilibus, sphaericisque combinatus.

*SPIRITUS* volatilis, est humiditas aërea sive mercurialis incombuftibilis.

*EXTRACTUM* est corpus ex subtilioribus terra particulis mediante humido, non exclusis tamen salinis, sulfureis &c. conflatum.

*FLORES* sunt corpuscula sicca, volatilia, in partes divisibiles elevata, leviter tamen rursus uniendas.

*MAGISTERIUM* est calx subtilissima, per acidum corrosa, & per contrarium præcipitata, &c.

Hæc est generalis Principiorum naturalium dinumeratio, tam ratione Formæ, quam & Materiæ, & compositionis, & conservationis.

Quod verò ex his pro primo & primordiali ac materiali rerum naturalium Principio habendum sit, dissentiunt authores: aliis cum Paracelso tria, aliis unicum, sal: aliis plura credentibus: sed cum omnia hæc partes potius concretorum sint quam Principia, nos cum Helmonte, Boyleo, Schyrleo, ten Rhyne & aliis de certioribus cogitamus Principiis, notioribus, & simplicioribus, nec solum mente, sed & manu dignoscibilibus. Distinguimus vero in Activa, & Passiva: illa ad unicum sal, ut figuratum ab Acido, referendo; per hæc cum Thale Milesio, Aquam, ex quâ nata sunt omnia, credendo.

Probant id non tantum sacrae literæ, ubi eæ primò creatæ leguntur: sed & tam aquarum in germinatione & nutritione necessitas, quam & per ignem corporum omnium in aquam reductibilitas.

Quod Aqua omnifeminaria sit, sive omnia per omnia nutriat, hoc probant salix, mentha, quæ solius aqua alitura in ipsis lapidibus & arena, in summam altitudinem excrescunt, ut jam terræ pondus excedant: Hinc in petram cadens semen, quia humorem non habebat, exaruit, nec virgultum, nec herba oriebatur antequam pluerat. Votis igitur vocandus imber fertili agro apud Virgilium.

Si Mense Martio betulam perforamus, extillat aqua, quæ spatio quatuordecim dierum præponderabit arbori cum ramis, & radicibus, *ut inde videantur arbores ex sola ferè fieri aqua.* Et si mortuorum cadavera in cœmeteriis, non in aquam, sed cineres, & terram, migrarent, in immensum cœmeteria concreverent, quod verò experientiæ repugnat. Sal ideoque inhumata cadavera devorans aquâ dissolutum in terræ cuniculis se abscondit, sicque vetat ejus turgescentiam. Si verò ut *Sacra memorant, cadavera in cinerem vertuntur, ergo in Sal lixivum*, quod aquæ partitionem præstat.

Cum ita corpora omnia materialiter ex sola aqua prodeant, ita & in eam per artem reduci rursus possunt: pro unico & solo sufficienti exemplo nobis sint *Olea*, quæ difficulter aliàs aquæ commiscuntur. Hæc tam ex *Vegetabilibus*, quam *Animalibus*, adjecto pauculo *Sale Alkali*, saponis naturam assument, & inde in aquam reduci possunt, vel addito alcali volatili, cum *Spiritu vini* citius in aquam redeunt: nec ipsa etiam Terra, *Helmonte teste*, à reductione immunis, ut nec lapides, quæ ipsa aquæ fructus existunt.

Clarissime ex hisce patet, *rerum omnium naturalium materiale principium*, & incrementum, ex solâ & unicâ constare aquâ, mediante semine specifico, seu Formâ intrinseca, & universali motore, diversimodè modificatâ, & variè figurata, & salificatâ, ex quarum symmetria perpetuus rerum naturalium oritur consensus.

*Aqua itaque nutrit, Sal informat, Terra vero conformat*, atque ita servatâ legitimâ pabuli portione, procedit æquis passibus germinatio; sicuti limaces domicilium sibi formantes, æquali dimensione cum isto accrescunt.

*Aqua in vegetatione terræ salia solvit*, ut quæ in seminum incunabulis latent, iisdem foveantur, & si nimis indigesta hæc sint, multis cuniculorum in terra, fibrarumque in planta mæandris rectificentur: quod verò in terra non perfecit, in aëre præstat, in qua *salis hujus perpetua quasi est Minera circularis*, nam quæ ex terra exhalant salia, volitant in aëre, & si eis terra indiget, ex ea recuperat, *concurrente semper ut dictum universali motore.*

Hunc *primarium sublunarium motorem Hippocrates jam subtilem aërem, jam terræ & alimenti vehiculum, jam calidum appellat. Plato animam Mundi vocavit, hujusque motus sursum, non deorsum inclinatur, ac Sol est.*

Ut vero producantur fructus, *loca aëri patula sint, non quod aër solo motu hæc absolvat, sed ut tanquam concausa, solum solvat, nec humidum denegetur, tanquam verum, primordiale, corporum nutrimentum & principium materiale.*

Ut brevibus rem expediamus, & præmissa demonstremus, lubet processum quasi mechanicè per exemplum deducere.

Sumamus *Vegetabilis cujusdam semen, hoc terræ immisum, vel item extra terram sæpius, aquâ humectatum, disponitur ex unitate ad extrinsecam suam formam, mediante universali motore Sole, producendam: Alkali enim in semine latens, cum Acido, veluti ex puncto resuscitatum, extrorsum protenditur, & per lineam quasi ex unitate, per binitatem, & trinitatem, ad compositum corpus, per varias ex contrariantibus salibus emergentes figuras cubicas tendit, tandem circulum formando:*

In tanta namque circulatione, *Salia, ex variis quadraturarum figuris abeunt in olea, circularis figuræ; sicuti omnia corpora perfecta ferè circulum imitantur, non tantum in Vegetabili, sed & Animali, ac Minerali Regno: tales verò esse in minimis schesis, quales in majoribus cernimus, facile concludendum.*

Hic *aquam ceu primam, & principalissimam concretorum materiam, in & per quam crescere omnia nata sunt, consideramus: deficiente enim ea, sterilia esse cuncta, ex Sacris legimus: in hac tamen fit mixtio per motum à Sole, sive Luce, subtilissimis nimirum Acidi particulis dependentem, absque quibus non agit Alkali, cum illis solis & acumen, & subtilitatem, debeat: cum enim nulla res corporea sua vi sursum fertur, impulsore Sole opus est, antequam vertex adeatur: & tunc, quando Salia per varias fibrillarum torturas hanc compulerunt, arctissimè unita facessunt in oleum.*

*Hæc in Vegetabilibus, si nacta sunt solum natali Sole calen-*  
*tius, minima exserunt spicula, ut in aromatibus conspicuum, quæ*  
*ob id sensu adustioni analogo, linguam mordent, cum eis à Sole*  
*celerior adfrictus sit motus, & quoniam æquali, sicut empyreuma ina-*  
*quali, igne adusta sunt, fragrantiam, loco foetoris, spirant, quia in*  
*his salium figuræ mixtæ sunt intimius, & defricatæ minutius, hinc-*  
*que facilius exhalantes.*

Causa item in Odoratis perficiendis concurrens, est *pororum*  
*summa coarctatio, per quam aqua superflua præcluditur aditus; quæ*  
*si irruat abundantius, sibi magis patulas facit vias, ac salia nimium*  
*dissolvendo, plantarum debilitat vires; sicuti in spongiosarum &*  
*laxarum plantarum analysi experimur, utpote quæ aquam abun-*  
*danter, nostram communem efficaciam vix prævalentem, pro-*  
*munt.*

*Hoc ideoque legitimum rerum naturalium pabulum, diversimo-*  
*dè corpora alterat, quod vides, si diversas intuearis plantas, ubi quæ*  
*eiusdem nimia obruuntur copia, in proprium luxuriant interitum,*  
*quia plus aquæ suppeditatur quam sal elaborando est; mixtio enim*  
*intimior, & per aquam nimia dilutio, figuratæ conspicuitatis ho-*  
*stes sunt.*

Pabulum itaque justè commensuratum esto, quo salia plantam  
 variatis suis propriis à Deo concessis figuris justè exornent ac virtu-  
 tibus legitime imbuant.

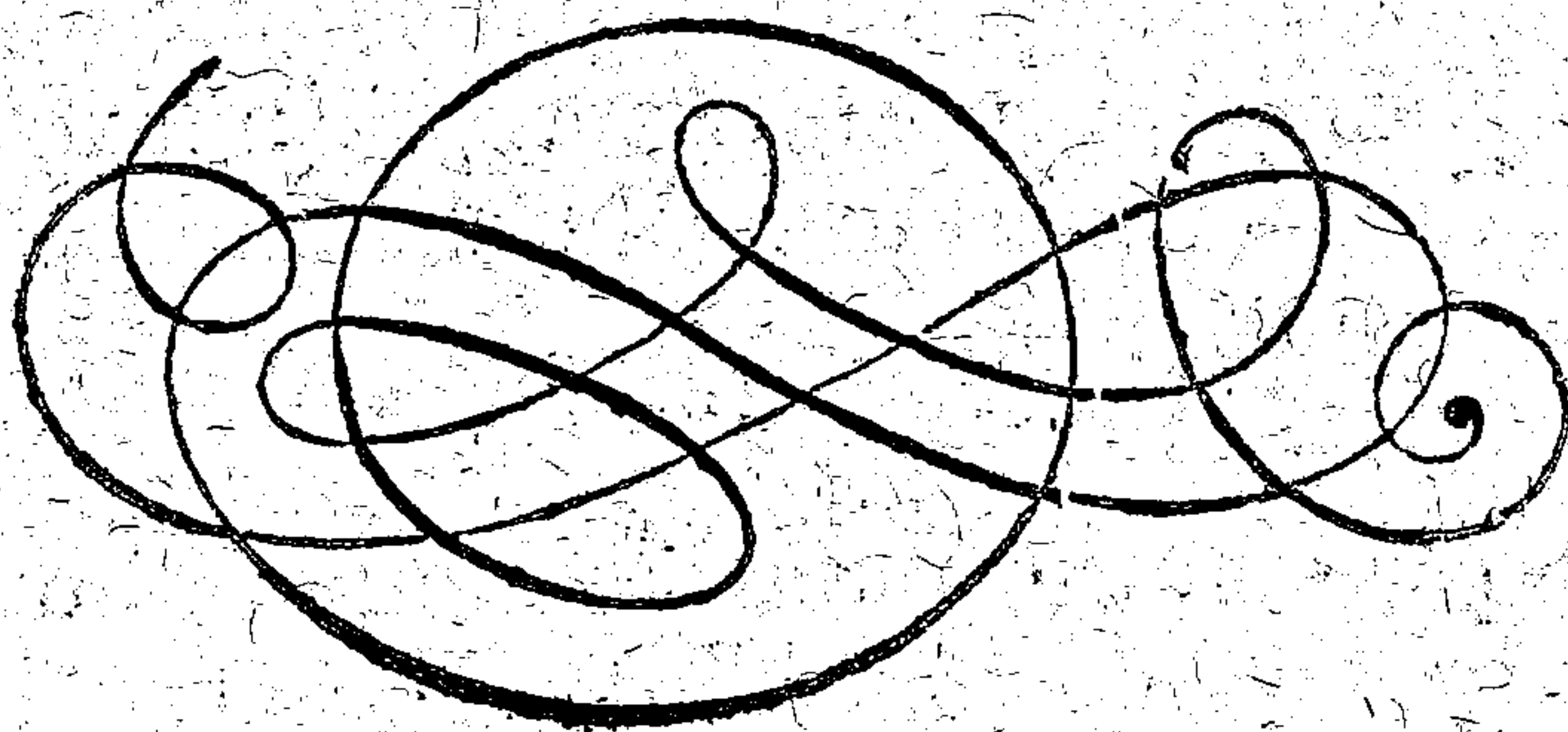
Luculentius hæc capies, si diversa intuearis plantarum vel flo-  
 rum folia, quorum hæc hirsuta, illa glabra, alia lanuginosa, alia  
 tandem pungentibus prædita cuspidibus ut urtica, &c.

Si verò arctioribus claustris irretiantur hæc plantarum consti-  
 tutiva, perennes sunt, sicuti *flos gnaphalii*, qui quum nec nimia  
 aquâ dilui potuerit, nec nimio scateat sale, longum tempus super-  
 stes est. *Unicum igitur Acidum viribus manifestum est, & spiculis*  
*conspicuum, & tam gustu quam visu & odore, juxta figuras diagnosci-*  
*bile.*



Non enim Oleum linguam mordet nisi salinæ in eo obriguerint particulæ. Hoc videmus in gummatibus, item aromatibus, quæ quia plus Olei, minus falis habent, & contra.

Si enim *aromata in ore madescant*, percipimus *confestim salium in iis latentium vires*, salinæ enim particulæ salivâ solutæ, lubricis oleorum hamusculis sese extricant, quarum *minima odoratus potius*, quam gustus objectum sunt, & in externis pro varia particularum figuratarum positura, interveniente lumine, visum magis vel minus delectant. Atque ita conspiciamus *ex Unitate omnia*, & omnia tandem rursus ad Unitatem regredi, cum id quod fuerunt desinunt esse.



**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

*metica* ab inventore ficto, *Hermete* scil. *Trismegisto*, aliis *spagyria* à *σπάω* & *ἀχρίω*, solvo & coagulo &c. audit, sed Definitionem hic brevissimis dabimus. Quod scilicet *Chymia* sit illa necessaria *Pharmaciae* pars, & ars, mediante quâ, ignis ope rerum naturalium, & quidem mixtorum partes ab invicem separari, purum ab impuro segregari vel in alias substantias transformari queant, ut magis efficacia inde resultent medicamina, quibus nullus rationalis Medicus carere potest vel debet.

Quod verò *Chymia* sit *Ars*, plurimis demonstrationibus hic haud ventilabimus; sed inde certo certius elucescit, quod non in speculationibus aut phantasiis, sed certis experimentis & demonstrationibus, sive operationibus consistat; aliâs quivis idiota mox foret chymicus; Relinquit verò post se opus, genuina nimirum morborum remedia, sic & *Enchireses* die *Handgriffe* constituunt quasi *Chymia* animam, cum enim hæc non nisi manibus tradi queant, sic non nisi adhibendo proprias manus, exactè addisci possunt.

Non ergo datur *Chymicus Theoreticus* nisi fortè in *Utopia*; Neque tamen artibus illiberalibus propterea adnumeranda venit, nisi *Cinifiones* oder die so genante laboranten excipere velis cum *Empiricis* vulgaribus, qui spretis rationibus, suos elaborare solent spiritus corrosivos &c. non aliter ac sutor ex arte sua calceum bene conficit; ratio verò de certitudine & operandi modo judicare debet.

*Causa Chymia efficiens* Ignis est, sive naturalis sive artificialis, modo agat excitative, dum cujusque rei internum ignem sive activas partes in actum deducit; vel effective, quando mixtorum partes vel dissolvit, vel conjungit rursus, vel & ex partibus illis nova producit corpora, prout hoc nos docent *Alcalia* per incinerationem vel calcinationem producta &c.

Et inde innotescit *Chymia Forma*, utpote in separatione & compositione consistens.

*Materiam* verò, sive *subjectum Chymia*, constituit quodcunque corpus *Naturale* sive *Mixtum*.

*Adminicula* addunt *Astra*, siquidem illa, nonnullarum operationum

vel loco  $\zeta$ ij. dulcis, propinare  $\zeta$ ium sublimatum &c.

Dantur verò malitiosi qui ut se extollant, alios in vulgus trahere solent, *persuadendo illum, Medicamenta Chymica esse nimis da, vel fortia, aut corrosiva*, utpote ex mineralibus vel & Metallis elaborata. Verum etsi negari haud queat, quod mineralia quæ vel metalla ita crude exhibita, naturæ nostræ sint omnino contraria vel & malè elaborata, certò noxia; tamen si arte Chymica optime elaborata extant, ad vitæ conservationem tam, quam & depellendos morbos omnino sunt tuta & secûra, modo Medicus ea pro manu habeat parata;

Dantur quandoque casus tragici, dum post medicamen alicuius chymicum, etsi legitimè paratum, & elaboratum, æger moritur propterea hoc vel illud medicamentum chymicum tanquam noxium & minus tutum haud erit exclamandum, sed *hoc cautum reddat agere cuiuslibet facile credat, illum verò sibi eligat Medicum, qui artem chymicam optimè callet, & propria manu sua elaborata habet medicamenta chymica.*

Et quis medicorum nescit (de expertis loquor) etiam meo

D

m

menta simplicia sive Galenica *in manu ignorantis esse, quod gladius est in manu furiosi; utpote quæ non apto tempore data tam nocent quam chymica etiam optimè elaborata.* Ipse Galenus, & ejus asseclæ omnia Purgantia venenata exclamant & tamen Galenici <sup>tot</sup> & tantis Purgantibus suos solent vexare ægrotantes.

Simplex Medicorum vulgus nimis calida esse medicamenta chymica exclamat, hincque ea ceu admodum violenta damnat: Sed calor talis imaginarius, vel externus ab igne illis adfricatus est, vel internus & illis connatus.

Hinc si ea de causa calida esse & violenta censentur chymica quod per ignem sint elaborata, *etiam aqua omnis destillata, imo caro cocta propterea, tanquam calida est rejicienda.*

Et, si ob calorem internum vel connatum talia vitantur, quid ni & suum scammonium, pyrethrum, vel & aromata, rejiciunt Galeni asseclæ, &c. Taceo largissimum Medicamentorum Chymicorum campum; ubi sanè plura dantur medicamenta Chymica, quam vel mercurius vel antimonium fundunt. Quot Essentias, quot Tincturas, spiritus, salia, olea destillata, &c. nobis non promunt Pharmacopolia! ut illis, vel mercurialibus aut antimoniatis, carere optimè possimus: utpote in quæ ut plurimum culpa redundare solet.

*Causa ergò quod medicamenta Chymica soleant reddi in vulgus exosa, dependet, vel à malitia medentis, utpote qui alios traducendo, se ipsum extollere intendit; vel ab ignorantia ejus qui chymiam ignorat, atque propterea medici nomine indignus omninò censendus.*

*Dividi verò vulgo solet Chymia in quatuor species, quarum prima illis Universalis dicitur quod medicamento universali, sive Lapidi Philosophico elaborando occupata sit, &c.*

*Secunda Metallurgia audit & metallorum transmutationes intendit.*

*Tertia Dokimastica vocatur vel & metallurgia, quæ metalla ex suis mineris fundere vel separare, & Quarta illa quæ in genere tam ex minerali, quam & vegetabili, ac animali regno medicamenta elaborare docet.*

Nos

Nos hanc ultimam saltem speciem hic aliis præferimus, utpote Medico omninò necessariam, quippe hæc est quæ medicamenta elaborare docet, sine quibus morbi chronici plerumque frustræ tentari solent, & tam tuta sunt, ac simplicissimè etiam medicamenta Galenica modò debitè sint præparata, & cum cautione adhibeantur: absque quâ cautela etiam simplex Galenicum fit naturæ inimicum, imò omninò intestum.

## C A P U T II.

*Necessaria tradit Requisite quibus rerum naturalium constitutiva ab invicem dissociantur.*

**R**equisita hæc sive media, quibus sagax naturalium ruiator indiget, *Instrumenta sunt & Operationes.*

*Instrumenta in activa dispescimus & Passiva. Activum illud Instrumentum Ignis suppeditat, Passivum Furni & vasa exhibent.*

Antequam verò ad *operationes* fit accessus præstò sint modo dicta Instrumenta, ex quibus Passiva hic primum sibi vindicant locum, & ex eis quidem primo agemus.

## DE FURNIS CHYMICIS.

Est vero Furnus machina turris instar diversimodè constructa, ad concentrandum & rectè regendum ignem excogitata, ut inclusus ignis artifici obediat, atque pro voto & voluntate operationes promoveantur.

*Materia Furnorum communis, Lateres sunt, & tenax argilla, mediantibus pilis, arena, furno equino, limatura ferri capite mortuo vitrioli, aliisque remixta & cum aqua salia subacta, &c.*

Figura eorum maximè variat & quilibet sibi struit tales, quos sibi commodiores fore deprehendit: pauci tamen sufficiunt, & duobus, vel tribus, omnes operationes chymicæ, quæ obveniunt, perfici queunt.

## Chymia Experimentalis

*Primus mihi universalis est*, in quo, modo aperto, modo suppresso igne, v. g. *in arena, cineribus, Balneo Maris, Vaporis &c.* destillationes instituo. Struitur verò hoc modo.

Erigatur *furnus* altitudine *spitamarum sex*, latitudine *duarum*, foramen cinereum, ad craticulam ferream usque altitudinem spitamæ non excedat, sicuti à craticulâ ad foramen, per quod carbones injicimus, altitudo, spitamam non transcurrat, reliqua altitudo ulterius ad dictas spitamas sex extendatur, vel ultra, quò enim altiores furni, eò attractio ignis fortior. *Craticula ferrea supra cinereum ita aptetur, ut extrahi & imponi pro lubitu possit.* Superior furni pars interior, rotunda sit, pro rotunditate & magnitudine capellæ arenariæ, vel aheni, ad arenam, vel Balneum immittendum. Supra craticulam verò ferream, altitudine *duarum spitamarum*, per foramina parva, imponatur per medietatem furni baculus ferreus, crassitie pollicis, pro retortis, capellis, vel ahenis superponendis.

In hoc ita parato furno instituimus destillationem, vel, impositâ craticulâ carbonibus, vel in horum defectu, si craticulam extraxerimus, lignis, foramini cinereo impositis, & incensis.

*Ignem vero tunc regimus, vel parcè apponendo ligna, vel retrahendo paulum ignem, donec fortiori opus habeamus, ubi tum augeri pro lubitu rursus poterit.*

Hunc furnum aliis commodiorem inveni semper, quoniam deficientibus carbonibus, si saltem ligna suppetant, ubique destillationes instituere potuimus. *In superiori tamen parte relinquenda sunt foraminula quedam, ad ignem regendum, quæ pro igne minuendo claudi, pro augendo vero aperiri rursus possunt.*

*Si magis compendiosorem velimus furnum, inprimis ubi lateres defunt, accipimus ollam magnam, spitamas quatuor vel quinque longam, in hâc fundum perforamus, cautè tamen, inque mediâ ollæ parte foramen ordinamus carbonarium, & supra hoc, ut in superiori, per parva foramina, baculum ferreum imponimus, ad imponendam capellam. Tunc lutamus ollam intus optimo luto, pollicis crassitie, vel aliquot digitorum. Hanc ita exsiccata ollam im-*  
poni-

rotundo, arenæ in circulum impositæ, impreuo, occludatur, ne aëre attracto omnes carbones, in furni parte supra craticulam ardere debent, ac in calor per foramen laterale in appositos furnos

## DE VASIS.

is magis necessariis: sequuntur *vasa*, quæ adhi-  
ultum variant: *Quædam* enim *mediate*, *quædam*  
nonuntur, & *sunt* vel *terrea*, vel *vitrea*, vel *metal-*  
*figurarum*, pro diverso artificis scopo.

*capella arenaria*, sæpius etiam *retorta*, & *cucur-*  
*hæ* verò *ex vitro*, multò *sunt præstantiores*, sicuti  
*phiola*, *receptacula*, &c.

aliud vitrum *igni immediate* debeat apponi, prius  
verò non lutatum igni apponere placeat, sup-  
*inversum*, *arenæ manipulo impletum*, ut à ruptio-  
ne fiat, tum furni orificium claudatur patinâ ter-  
ruæ pro regendo igne inserviet, si excepto unico  
es reliquæ claudantur rimæ.

D 3

Si



Si tamen *retortæ* diuturniorem fortissimum ignem sustinere debeant, fiant *ex ferro fuso*, quæ inserviunt optimè *in destillandis Mineralium spiritibus*, C. C. *Cranio*, *Viperis*, &c.

Vel sumatur *olla ferrea*: huic *operculum ex terra figulina*, ita aptetur, ut *alembicum* si lubet *vitreum*, vel *terreum*, imponere possis: hæc tibi inserviet olla pro *spiritu salis armoniaci martiato*, aliisque Mineralium spiritibus destillandis.

Reliqua vasa metallica, *ex cupro* ut plurimum constant, ut *vesica*, & *ahenum*, tam Balneo Maris, quam Vaporis inservientia.

*Balneum Maris*, ubi per aquam ebullientem, vitrum materiam continens calefit, maximè variat: omnibus tamen *præfertur* methodus, *per arenam humidam*, tum ratione securitatis, tum ratione graduum caloris, quos semper æquales ministrat.

*Ahenum* sit oblongum, & pro lubitu sat *capax*, ut aliquot cucurbitæ imponi queant, *circa medietatem internam circulum habeat*, in quo baculi ferrei requiescant, ut eis *laminam ferream vel cupream*, multis foraminibus *perviam* superponere, huic verò *foraminulata lamina*, *pannum forte cannabinum*, vel *stupeum extensum*, superinducere, & tandem hanc cavitatem arenâ replere, huic verò cucurbitas imponere possimus: Tum *inferiori aheni cavitati aqua indatur*, cujus bullientis vapor arenam humectando calefacit, & hinc impositas cucurbitas, æquali semper calore, absque ruptionis periculo ferit.

Si *Balneum Vaporis* desideres, *aheno oblongo* impone *operimentum ligneum*, foraminibus rotundis, pro magnitudine cucurbitarum imponendarum, præditum: *his foraminibus sacculi ex forti stupa alligantur*, & *his sacculis cucurbitæ imponuntur*, nec tamen aquam attingant, sed bullientis saltem aquæ vapor eas afficiat.

Observandum verò hic, ut *semper reasfundatur aqua calida*, ne affusâ frigidâ interrumpatur caloris æqualitas, vel vitra admixta frigidâ rumpantur, semper namque debet adesse sufficiens aquæ quantitas, ne aquâ decoctâ, *ahenum detrimentum patiatur*, & *sacculi adurantur*.

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

*Si Salia forti igne sustinere debeat crucibulum, fortissimo igne ustum sit, sicuti Hassiacum: & si mixturam ingrediantur pulverisati lateres, tum quo diutius igni committuntur, eò fortiores fiunt.*

*Si catilli cinerei, quos vulgo Capellen vocamus, expetantur, sumito cineres de levi ligno fagino, ceu meliores, cribro inditis superfunde aquam, & carbones cum crassamentis reliquis in cribro relinquentur, subtilioribus cineribus in vas suppositum descendentibus: subtilioribus his cineribus superfunde recentem aquam ad eminentiam, quiete per duas horas concessâ, decanta aquam, & recentem reafunde, hocque repete tam diu, decantando reaffundendoque aquam, donec omne sal extractum, & aqua clara decantetur:*

*Tunc restitans in fundo cinis subsiccus comprimatur in globulos, qui ad aërem satis exsiccati in fornace figulinâ iterum urantur, ut omne impurum abscedat: his pulverisatis cineribus superfundatur aqua fontana, & relinquatur ad quatuordecim vel octo dies, tunc decantetur aqua. Quo facto huic elixivato & purificato cineri affunde de novo aquam, & baculo agitato ut turbetur, hanc turbidam cinere aquam subito decanta in aliud suppositum vas, ut crassiores cineres remaneant, quos remove, cineres verò cum aquâ decautos, quando subsiderunt, exime, semel adhuc recentem superfunde, & ut prius procedito, aquam turbatam decantando, crassiori relicto, & subsidentia factâ subtiles exsiccando cineres, & servando.*

*Si possunt haberi cineres sarmentorum vitis ad hoc opus eligantur.*

*Tum recipe ossa vitulina, vel ovilla, medulla carentia hæc ad albedinem calcinata & pulverisata, perque cribrum transmissa in porphyrio redigantur in pulverem, sequenti usui inservientem, v. g.*

*℞. Cinerum purgatorum partes duas.*

*Cinerum ex ossibus partem unam.*

*Vel ℞. Cineris purgati ℔. j. pond. civil.*

*Ossium calcinator. ℥ preparat. ℥vj.*

*Argilla pura subcerulea ℥ij. ℥ij.*

Hæc mixtura *aquâ fontanâ irroretur*, ut saltem cohæreat, hæcque impleatur mortariolum, manibus quodammodo imprimendo, supereminentem vero removendo, & tribus vel quatuor pulsibus pistillum in id eudendo: tunc *insperso* per cribrum *polline osseo*, uno atque altero pulsu superaddito, abstersum pistillum apponatur, catillus verò cum mortariolo cineribus impositum exprimatur, & ad exsiccationem reponatur.

Multi loco aquæ mixturam irrorant *cerevisiâ pingui, albumine, ovi &c.* sed tum *facile laxiores pori relinquuntur* (cum pingues & crassiores cerevisiæ & albuminis particulæ combustæ fuerunt;) qui tunc facile prædantur Metallum purum.

*Testæ ex solis fiunt cineribus purgatis*, circulo ferreo majori inclusis, & globulo lapideo hinc inde versato cavitatem imprimendo. In his verò tantillum argenti à testis unâ sorberi, non tacendum, quod tamen in majori excoctione non magnificandum.

Si *catilli* conficiuntur *ex solis cineribus osseis*, *solutione nitri humectatis*, & pollini osseo aspersis, tardius, subtilius, & absque periculo Metallum purificatur, nec quicquam de Metallo puro prædatur. Et si ad hoc opus possint haberi *ossa, & spina piscium*, omnibus præferenda essent.

Nobilissimos omnium fieri *ex spatho* solutione Vitrioli irrorato, D. Cardilucio lubenter credimus.

*Pollen osseum* vulgo **Clâr** vocatum,

Sine quibus boni catilli non conficiuntur, fit *ex ossibus cranii vitulini anterioribus*, per coctionem à pinguedine depuratis, & ad albedinem calcinatis, inque porphyrio subtilissimè tritis: tum verò aquâ de novo humectatis, inque tigillo clauso per horas quatuor adhuc semel calcinatis, tunc refrigeratis, & tandem subtilissime tritis: hoc infertur catillis ne rimas acquirant, & massa exploranda eo melius decumbat.

*Modus purificandi argenti* hic est: Prius *tegula furnicata cum catillo* furno immittatur, tum sensim ignis admoveatur, ut sensim omnia candeant, hoc viso, immitte *plumbum granularum*

forcipe eximantur.

Plumbi admiscendi pondus noveris, si constet admixta argenti æris quantitas, si enim argentea massa tertiam partem æris habeat, suboctuplum plumbi requiritur, si aliquantum minus, subseptuplum.

*Non tamen unâ vice plumbum testa ingerendam, sed ubi longius fluctuat massa, de novo affuso plumbo excitetur, ut cursu suum alacrius continuet.*

*Tegula furnicata est vas terreum, oblongum, ostiis pervium, & lateribus foraminulis præditum, tegendis catillis aptum, ne favilla cadant, & calor temperatius catillum feriat: alii connectunt circum fundo dimidium digitum crasso, alii verò ab illo separatum, & saltem illi superpositum pro lubitu adhibent.*

Si verò tegula furnicata desit, sumatur *triangulare crucibulum magnum*, hoc in lateribus perforetur, & lateri imposito catillus imponatur.

Sequitur *LUTUM*.

quod curiosus destillationum observator maximè observeat, cum aliter levis in hoc error ab artifice, rem perfunctorie administrante commissus, totum sæpius frustretur laborem.

Est tamen *varium*, vel pro furnis, vel vitris, &c.

Sic expetatur ad furnorum structuram, lutum fiat ex *argilla ca, vel limi* partibus quatuor, *arena crassioris contrita* & *tamenti* a partibus tribus, *squamarum ferri* parte, unâ semis, & *fimi equini* parte dimidia. Hæc subigantur *additâ aquâ*, in quâ *simus equinus* maratus sit, donec evadat massa justæ consistentiæ, & lutum erit ratu, pro furnis, focis fusoriis, & retortis loricandis; & sanguine

bulo humectandis; inprimis si retortæ collum recipienti jungendum sit, ubi caput mortuum Vitrioli optimè additur.

*Siruptura Vitri claudenda*, expertum fiat lutum ex *caseo recenti* & molliori, *farina frumenti*, & *calce viva*. Vel *calx viva cum salis comm. ana.* & *albumine ovi subigatur*, & cum vesicis bubulis applicetur, vel etiam ipsæ vesicæ absque luto, solo ovi albumine humectatæ imponantur.

Sic *canales alembici affusâ pice doliis junguntur*, vel hâc mixtura picantur, v. g. *R. resina lb. j. terebint. ℥. iiij. cera ℥. ij. vitri Veneti pulv. farina lateritiæ, calcis vivæ, squama ferri ana. ℥. j. m℥.* quâ etiam mixturâ fontes picantur.

Pertinet huc.

#### SIGILLUM HERMETICUM.

quo phiolarum collum liquatione occludendum venit: hoc ita fit: Sume *ollam terream*, in cuius fundo fac *foramen rotundum*, tali magnitudine, ut phiolæ solum collum transeat, hoc facto carbonibus, quibus ollam replevisti, sensim ignem adhibe, ut collum tandem vitri candeat, & quasi liquecere velle videatur, quo observato, collum forcipe comprime, vel forcice abscinde. Si verò non accuratè adhuc sentiatur clausum phiolæ collum, sume *vitri Veneti pulv. Borracis Venet. ana. p. æq. Succini pulv. parum*, cum *spir. vini* fac pulticulam, quam phiolæ collo circumlitam; & per fistulam modo aurifabris usitato fundendo ferrumina.

### CAPUT III.

#### *De Igne & Gradibus ejus.*

SEquitur *Instrumentum separatoriæ artis alterum, Activum Ignis*, cujus tanta est non tantum hic, sed & in omnibus fermè naturalium mutationibus necessitas, ut etiam ipse *Hippocrates*, cum aliis ex Antiquis, ipsum pro Anima quasi & Vitæ Principio non in plantis solum, sed & Animalibus & reliquis habuerit, & pro solo ferè naturali Principio constitutivo mediante aquâ crediderit ubi inquit:

*Constituuntur tum animantia alia omnia, tum ipse homo, ex duobus, differentibus quidem facultate, concordibus verò usu, Igne nimirum & Aqua.*

Ignem verò originis ratione, *Solaris Lucis*, esse veram sobolem, multa docebunt experimenta: *Hujus etenim particula lucida, in concretis successu temporis plus vel minus concentrata, calorem & ignem constituunt, facile postmodum accedente motu emergentes, & ignem nobis artificialiter exhibentes.*

Has æthereas particulas omnia per omnia movere cum aliis statuimus, adeò, ut, ubi de figuratorum schematum actionibus sermo instituitur, semper hunc subintelligamus ignem omnia pervadentem.

Sed cum instituti nostri ratio hic non sit, luxuriosum instituere discursum, de variis inde dependentibus ignis originibus, sufficiat nobis ejusdem *saltem usum artificialem* hic breviter indicasse, quatenus scilicet ad separationes rerum concurrat.

Hic enim particulis suis minimis, acutissimis, subtilissimis, & penetrantissimis, poros corporum intrat, angulos & latera movet, exagitat, crassa attenuat, dilatat, rarefacit, sese cum materia permiscet, eamque in particulas minimas dividit.

*Hic nobis ignis vel mediatus est, vel immediatus.*

*Immediatus* est cum ignis undique vasculum lambit, & vocatur *Reverberatorius*. Si verò fundum saltem ignis vasis ambiat, & collum liberum sit, *Semireverberatorius* audit.

*Mediatus est*, ubi ignis vasculum non attingit, propter aliquod medium, & est vel *siccus, cum arena, cinis, &c.* vel *humidus, cum aqua* intercedit.

Si hæc, dicitur *Balneum Maris*, si illud, vocatur *capella cinerum, arena, &c.*

Si *Vaper solum* exhalans vasculum tangat destillatorium, *Balneum* dicitur *Vaporis*.

Cum verò periculosa ferè sint Balnea, & præterea incommoditates plurimas conjunctas habeant, tam ratione vitrorum, quæ difficulter sub aqua retinentur, quam ratione aquæ, quæ  
semper

semper calida refundenda: excogitata est alia methodus, quæ vocatur *per arenam humidam destillatio*, hæc omnibus aliis præfertur modis, hunc vide supra, ubi de vasis mentio facta.

Jam ad *ignis gradus*, quorum artifices vario modo commensurare solent limites, hi *maximè variant*, & destillationum accuratus observator, ad hos distinguendos *Archimedis Circino* opus haberet. Primum tamen cognoscimus gradum, quando manus calorem mediante aquâ, cinere, vel arenâ, patitur; Si diu minimè ferat secundus est: Et si aduratur tertius; Si verò candeant omnia, quartus adest ignis gradus.

---

## CAPUT IV.

### *De Operationibus Separatoriæ arti necessariis.*

Ustratis necessariis Instrumentis, suscipiemus rursari alterum ad separanda Principia Medium, *Operationes*, quæ in compositis absconditas varias particulas sensui conspicuas reddunt. *Consistunt verò in duobus SOLUTIONE & COAGULATIONE.*

### DE SOLUTIONE.

*Solutio* est compositi in particulas divisio, quæ alias mixtione, & suâ temperie externis sensibus distinctum denegant examen, & in compositis abscondita, nulla ferè virium dant indicia: à cæteris vero secreta ad mentis lumen deferuntur, & suis aculeis corpus afficiendo, ipsum feriunt intellectum.

Sed cum occlusa hæc sint naturæ arcana, & repagulis quasi firmata, clave opus est, ut ad Regis Palatium introitus concedatur, & nuda sine veste Diana conspiciatur.

*Clavis* hæc *Menstruum* vocatur, vel *solvens liquor*, conveniens pro extractione, & solutione artificiosâ mixtorum.

Est verò vel *Universalis* vel *particularis* talis liquor. *Universalis* est, qui solvit compositum secundum omnes suas partes simul: Tale solvens vocatur ab *Helmonte Alcahest*, quasi *al-gaist* / vel *Alkali* est, & ex mente ejusdem est *Mercurialis liquor*, in quo sulfur



internum extra verſum, & humidum Metallicum attenuatum, adeo, ut fiat liquor immutabilis, immortalis, indiviſibilis, agens abſque reſſione, omnia conſumens excepto ſuo compari, à quo ſolo permutatur & ſubjugatur, nec eſt corroſivus, & conſumit morbos ut ignis.

An verò tale detur Univerſale Solvens, multum dubios nos reliquit *Helmont*, cum, ſi omne compositum ſolvere debeat, nullum ab hoc intactum relinqueretur vitrum, quin ipſum paucis horis in Magiſterium fatiſcat.

Non itaque abſolutè, ſed reſpectivè hoc nomen obtinuiſſe cum aliis credimus, cum dentur Menſtrua polychreſta, & plurimis ſolutionibus apta, quæ etiam blande, ſuaviter, & ſine ullo ſtridore, adeoque non violenta, ſed amicâ ſolutione, corpora ſolvant.

*Particularis* hinc liquor ſolvens, hîc locum ut plurimum habeat, qui uni certæ rei ſolvendæ, & extrahendæ, par ſit.

Hic ineſt vel *aqueus* vel *sulfureus* vel *ſalinus*, & ratione originis vel *Vegetabilis*, vel *Animalis*, vel *Mineralis*.

*Menſtrua aquea*, utpote puriora & ſimpliciora, fundamentale quaſi Menſtrum conſtituunt, quia de ſpiritu univerſali plus vel minus participant, & ex univerſali fonte emanarunt.

Talia ſunt principaliter *aqua pluvia deſtillata*, in ſpecie circa *aquinoctia*, & potiffimum *Vernale*, collecta; quam *Mercurium eſſe Hermetis*, & in ejuſdem tabula intelligendum, nonnulli cum *Dienheim* latius explicant.

Item *Ros Majalis*, ſimplex, & deſtillatus. *Aqua item vitis*, è vite primo Vere deſtillans, & ad extractum *croci* contra Melancholiam adhibita: *Succusque betula*, ad cereviſiæ lithontriptica cõtionem, optimè additus. Item *Phlegma aceti deſtillati*, à ſale Tartari in arcani Tartari præparatione abſtractum, ab Excellentiffimo *Vvedelio*, ad quamplurimas tincturas extracta, & Eſſentias commodiffimè in uſum vocatum.

*Ex Animalibus ſerum lactis inprimis caprini*, eximias extrahendi virtutes obtinens.

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

## Chymia cur de operat. chym.

Spiritus hi solum ratione particularum salino-sulfurearum agunt, quæ quo superfluitatibus liberatæ magis existunt, eò fortius penetrant.

Cum verò salinæ corporum particulæ in oleosas, sulfureas, fixiores obriguerunt, fortiori item & magis appropriato solvente habent opus, qualia sunt olea ipsa. Hæc felicius & intimius solvunt sulfura, resinas, bitumina, pinguedinem & his affinia, quam spiritus, quia in illis particulæ salinæ sunt concentratæ magis, in his verò nimio humido debilitatæ.

Exemplum nobis præbet inter alia *resina Galappæ, Scammoni, &c.* quæ promptius vires exferunt, si *oleositas* quædam accedat. In genere hi dependent effectus à statu fixitatis per spirituosâ salina in itatum volatilitatis verso, & contra.

*Salina Menstrua* præ reliquis omnibus activitatem obtinent, in sale enim & Sole omnia consistere, Philosophis perfacile concedimus. Sunt verò vel *acida, vel lixiviosa.*

*Acida* ratione particularum figuratarum vel sunt *mitiora, vel fortiora, vel fortissima.*

*Mitiora* & blandiora sunt vinosa, *succus cydoniorum, acetosa, &c.* quæ sensu non ita manifesto lædunt.

Ad *fortiora* verò pertinent *aceta*, varii generis, *phlegma vitrioli, succi acidi, nativi, citri, limonum, &c.*

Inter *Fortissima* verò numerantur *spiritus acidi Minerale*, ut  $\Theta$ is, *Nitri, Vitrioli, Aquæfortes, Regiæ, &c.* quorum spicula adeò sunt acuta, ut Metalla quævis penetrent. Cum verò metallicorum corporum textura variet, non minori opera salina varientur spicula, ut penetrent; inter Activorum enim spicula, & passivorum poros, æqualis debet esse proportio.

*LIXIVIOSA* sunt vel *fixa*, ut Alcalia omnia forti igne cremata, vel *Volatilia* quæ levi calore ascendunt, ut *spir. salis armoniaci, sanguinis cervini, C. C. &c.*

Non tamen agunt nisi ab acidis excitata, & figuratâ, mitius tamen ab acido alterantur fixa, potentius verò volatilia, poris plus apertis prædita.

In genere *solvens particulare* tantundem in se recipit corporis homogenii, quantum pori ejus continere, vel particulæ solvere possunt: Et quia *in solvente diversi sunt pori*, hinc poris unius corporis impletis, vacui possunt manere pori alterius figuræ, qui aliud sibi proportionatum corpus recipere possunt.

Omne itaque *menstruum* in genere *ratione spiritus & salis agit*, adjutum à suâ humiditate, quæ emollit: & calore, qui attenuat, & penetrat.

Requiritur verò *ad Menstruum Chymicum* 1. *Liquor conveniens*. Cum enim non omnia omnibus solvantur nec extrahantur, necesse est ut liquor sit appropriatus, & conveniens. *Alia enim requirunt Vegetabilia, alia Animalia alia Mineralia, & Metalla* aliud item huic, aliud illi debetur Metallo menstruum.

2. *Debito item opus est calore*, modo fortiori, modo mitiori, pro rei exigentia. Volatilia enim mitiori calore, quam fixiora tractanda, ne eorum particulæ volatiliores nimio calore exhalent.

3. *Requiritur in menstribus ad solvendum & extrahendum proportio*: Omne enim dissolvens, ceu agens, pondere debet excellere, & superare dissolvendum. Non enim minimum est artificium determinare justum pondus, tum solventis, tum extracti ratione.

Non tamen semper adeò accuratè solet attendi proportio, quando *ex aquo & bono affundimus liquorem solventem*, ut in *Decoctis, in Emulsionibus &c.* vel cum ad digitorum aliquot eminentiam, ut in *Essentiis, Tincturis &c.* superfundimus Menstruum.

Magis verò accuratè pondus & proportio attenditur, ut cum *libra uni specierum, sex vel octo* affundi solent aquæ libræ. Sic ex *Galappa lb. j. cum lb. vj. vel viij. spiritus Vini*, extrahi possunt resinæ ℥. iiij. una vice.

Sic in *Amalgamatione Auri* ad ℥j. requiritur ℥ii. vivi purgati ℥ss. &c.

## Chymia cur de operat. chym.

4. Tempus solutionis attendendum, quod tamen pro majori vel minori fixitate subjecti variet. *Spirituosiora* verò, si diutius stent infusa, facillime exhalant, hinc *decantari maturius debent*, quam minus spirituosas.

Terminus tamen generalis, perfecta est solutio, & *perfecta rei extractio*.

Succurrunt Solutioni *Fermentatio*, *Destillatio*, *Digestio*, *Putrefactio*, *Calcinatio*, *Liquefactio*, &c.

## DE FÈRMENTATIONE.

*FÈRMENTATIO* in corporum Solutione facile primas tenet, pro fundamento *Acidum & Alkali* substrata habens. ex quibus perpetuè in Macrocosmo generationes ortum ducunt; oriuntur inde venti, fulmina, tempestates.

Nostraque in his consistit sanitas; hujus fermentationis enim ope ægrotamus, vel bene valemus: in summa, hujus ope, tam in Macroquam Microcosmo fiunt omnes & generationes, & destructiones, vel resolutiones.

Hic enim pugiles *Acidum*, & *Alkali*, tamdiu inter se congregiuntur pugnantes, donec ferociâ sepositâ, removendis remòtis conjungendis verò conjunctis, in pacem & mutuum abeant complexum, vel resoluta pereant rursus: quod tamen *perire* aliud ferè nihil est, quam *secerni*; & *generari* nil, quam *commisceri*; sic univèrsum horum ope innovatur semper, ubi hæc senescunt, illa virescunt; hinc Vegetabilia æterna vocat *Aristoteles*, quia species individuum generatione perpetuantur! Sic *fluvii* se vertunt in *plantas*, hæc in *pecorum pabula*, *pecora* in *corpora nostra*, & de his quando feris alitibusque jacent, augescunt corpora pennipotentium ferarumque.

Revocari huc possent plurima in naturalibus artificia, cum vel furni vel fimi igne, vel menstruo commixto, instituitur in Vegetabilibus fermentatio? Ubi si *secedentes spiritus constitutivas particulas ad sui secretionem spontaneo successu disponunt*, putrefactio audit.

a ratione valorum, *alia enim est per retortam, cucurbitam destillatio.* Sic & differt subjecti ra-

*animalia in destillatione spirant primò subtiliores particulas, ultimò verò oleum, cum sale volatili, nec aquæ destillatæ simplices, quæ leniori igne ut saltem quasdam salis particulas volatiliores, sed caput mortuum remanente, & forti igne etiam iis imprimente.*

*verò & Acidorum destillatione primò phlegma i solet, postea vero fortiori igne spiritus: in alium confectione quidam exhalârunt spiritus, se fixis acidi particulis intimius insinuarunt, & solutione volatiles, aliàs fixis acidorum cancellis lusi prodeunt.*

*Et iraque Fermentationis effectus maximè reddi- c si fermentatorum & infermentatorum differen- nosum uvarum succum, musti nomine notum, um transit phlegma, quia spiritus, ob firmum urno sodalitio aqua cum sale volatili pepigit, Sicuti hinc fit in omnibus recenter expressis*

fructuum succis ; qui tamen omnes fermentati subtiliores prius spirant cum humido salis particulas , sive spiritus , antequam viribus orbatum phlegma relinquunt.

*Sic & homo ipse pro experimento tibi erit , quo fermentationis effectum luculenter admodum demonstrare poteris ; Hic enim pro majori , vel minori ejusdem effectu , majori vel minori mobilitate viget. Considera binos ejusdem temperamenti homines , quorum alter generose se ingurgitet vino , alter vero alimento aquæ spiritoso , sed non fermentato se repleat. Prioris , si nimio peccarit excessu , & manus & pedes officii vix erunt memores. Posterior verò ad omnia promptior , paulo post evadet. Quoniam enim ex fermentato vin. spiritus se facile expediunt , cerebrum levissimi tentant , nervosumque genus oppugnant. Ubi infermentatus cibus & potus , variis in corpore digestionibus elaborari necesse habet , ordine tunc suos spiritus ad cerebrum dimittens , unde tunc spiritus animales , totumque hominem vegetiores reddunt , vinum verò torpidiores.*

Si huic experimento fidem facile adhibere haud queas , adeas *Alsatos* , adeas *Hungaros* , conspicias ibi Febres ardentiores , videbis *Arthriticos* , *Podagricos* , *Colicos* , *convulsionibus tentatos* , majori certè in copia , quam in *Helvetia Alpina* , quibus *lac* , ceu infermentatum , certè , ratione & potus & cibi propinatum , talia deploranda mala minimè adducit : uti nec terrarum incolis , qui vinum potius pro Medicina , quam pro ordinario ingurgitant potu.

His leviter persuasus , inducerer defendere , *Vinum* , An. 1678. tantas *veloci Solis motu* acquisivisse vires , & subtilissimas igneasque salis particulas , quæ non minimam subministraverint occasionem , incipienti brevi post *Pesti Viennensi* , ejusque fermento contagioso , & horribiliter maligno : acres enim ejusdem & quasi ignei spiritus , prostrationes potius virium , quam refectiones induxere , naturalibus spiritibus devastandis inhiantes , hinc *lipothymiam* inducentes & delirium ex spirituum furibundo motu inferentes , externasque partes bubonibus & anthracibus , per acutissima sua spicula exu-

## DE DIGESTIONE.

Sequitur *DIGESTIO Fermentationi sæpè succurrens*; quæ in operationibus chymicis maximi item est momenti, & magnum obtinet usum, in plurimorum medicamentorum elaboratione, quæ alias absque hac confici non possunt.

Sic multa hæctenus inter non Entia relata fuere, quæ hujus ope verè & realiter existunt: sicuti *Sal Tartari Volatile, Tinct. Coralorum &c.*

Huic verò operationi ancillatur interdum etiam *PUTREFACTIO* quæ *Fermentationis quidem est effectus, sed vix sensu perceptibilis*, quia lenissimo calore (& ut plurimum fimi) particulæ constitutivæ ad sui secretionem, tacitè quasi disponuntur.

Fit verò ut plurimum *in Vegetabili, & Animali Regno*, quæ motu abolito facilius putrescunt cum particularum remittit congruentia, & adversaria fit pugna, dum discordes rebellant & pugnant, atque inter se dissident.

Facilius verò putrefactioni subjacent corpora, superfluo humido constantia, hincque particulis salinis multum dilatatis saltem imprægnata: unde etiam fit, quod pingua & oleosa, ob paucitatem humidi, & concentratum in illis acidum, non facile putredini obnoxia & subjecta sint.

## DE LIQUEFACTIONE &amp; CALCINAT.

Pertinet ulterius ad solutiones particulares *LIQUEFACTIO*, quæ tamen ut plurimum & potius *Mineralibus, & Metallis competit*, & aliud nil est quam particularum metallicarum, mediante ignis motu dilatatio, hæ enim ob interfluentem, & magnâ vi sæpius trans-euntem ignem separantur, dum ignis Metalli poros undique implet: Hoc verò ex corporum poris rursus evanescente, corpus coagulatum relinquitur.

*Usus* itaque *liquefactionis* non est alius, quam qui inservit variæ metallicorum corporum commixtioni, non verò solutioni, quæ



acutiora requirit spicula, & in metallicis solutionibus CALCINATIONIS nomine venit, & vel humida est, vel sicca; quæ ambo acidis perfici spiritibus verum est: omnem tamen eorum solutionem ferè menstruis acceptam ferentes.

Arctissima etenim est atomorum, seu particularum in Metallis coalitio; quæ fortissimo sanè limatore indigent, & nî ars naturam superet hoc vinculum sat firmum durabit.

Consideremus primò humidam Metallorum Calcinationem, seu solutionem, à Sole Principium capientes, cujus compactissimam solvit massam Aqua Regia, sed cur? Salium hæc ingredientium indicant scheses.

Eadem namque Aquæ Regiæ, quæ fortis, sunt constitutiva, nisi quod Regia commisceatur, vel commune vel armoniacum Sal. Hujus itaque spiculatæ tricuspides, expeditissimè Solare corpus transeunt, quia ex figurarum tereti æqualitate volatilitatem, ex rigido verò acumine, & lævore, facillimam penetrationem obtinuerunt, atque ubi una cuspis ingressum renuit, in promptu statim est altera.

Fortissima sæpè tamen æquè difficulter solvunt metalla quam debilissima menstrua, & compertum est efficacissima menstrua contrarium sæpè inducere effectum, solutionis nimirum loco, indurationem & contra: quod videmus in calculi confectioe & destructione, ubi medicamentosa volatilia Acida, spiculis suis non exactè fermento illi morbofo correspondentia, pro generatione destructionem calculi intendunt: inter activorum ideoque spicula, & passivorum poros æqualis proportio, solutionis potissima causa est.

Hæc de humida, sequitur sicca metallicorum corporum CALCINATIONIO, quando ex gr. argentum cum sulfure calcinamus ad tincturam Lunæ obtinendam, ubi sulfur acidissimum eructat spiritum, metallis corrohendis aptum: cum humida itaque calcinatione atque solutione in eo tertio convenit, quod singulæ acidis perficiantur. Sive igitur fundantur, sive calcinentur, sive solvantur Metalla, per acida hæc fieri debent. Sed cum cæterorum metallorum sulfur magis indigestum sit, atque rudioribus hamis congestum, ut eorum particulæ tam

arctè

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

particulæ salino - sulfureæ in spir. Vini contentæ, mediantibus quibus solutio seu Tinctura ut plurimum erat facta, dilatantur quasi, & debilitantur, & dimittere solutum coguntur: vel quando forte acidum, per falsum, seu debilius acidum adjunctum, solutum relinquere jubetur, &c.

*Per contraria* verò dicitur præcipitatio, quando *acida præcipitantur per lixiviosa*, & vicissim, quæ tamen præcipitatio potius amica copula est, quam inimica: *Acidum* enim, quod admissum corpus devoravit, adjuncto *sali lixivio subito se jungit*, & in hac suâ quasi matrice, corpus figuratum reassumit, solutum verò dimittit. Ex hac Acidorum spirituum per Alcalia præcipitatione, propullulat adaptatum virtutibus, ad mechanices cynosuram, delineandis artificium, quo Acida sola & vera actionum symbola, Alcalibus affusa, semper proprias figuras prodere conspiciamus.

Sæpe etiam fit præcipitatio propter contrarietatem pororum, quando rotundi quadratos, propter angulos non recipiunt, &c.

*Experimentis hisce persuasi Medici simile quid in corporibus nostris, maxime cum agrotant observari per experientiam confirmati, crediderunt. Cum v. gr. pro ardore ventriculi compefcendo, & ab acido oriundo, cretam pulverisatam, margaritas, item Corallia &c. utpote Alcalica, objecerunt: vel cum bilem exsuperantem, Alcalinæ profapia, per acidas deprimunt particulas salinas, &c.*

In Mechanico chymica, præcipitantibus rebus tam diu utimur, quamdiu quid restat, quod separari & figi desiderat.

In Medica verò præcipitatione, præter materiam hujus sunt spectandi termini motus, ne materiam morbificam præter necessitatem figendo plus obsumus, quam profimus. Sicuti sæpius accidit, ut à *propinatis* ejusmodi *præcipitantibus*, *mitescant* quidem *paroxysmi febriles*, & *Epileptici* motus sistantur: sed postea quod præcipitatum fuit, circa nobiliores partes sedem figens, circulationum sanguinis figit, vel sistit, & mortem inopinatam infert.

Studiose ideò observandum erit, ne indifferenter in morbis utaris præcipitantibus; sed tunc demum, cum.

## DE COAGULATIONE.

ur altera Chymicarum operationum pars COAGU

it hic considerata *vel calida est, vel frigida.*

rei liquidæ ad solidam massam per humiditatis privatio  
ductio: sicuti in Extractis conspicuum.

æ vero, quando res in calido resolutæ in frigido coagu  
is: ut quando salium lixivorum instituitur crystallisatio.  
in hac operatione eleganter *Acidi & Alkali actus* & mo  
spicuus: cum v.g. ex pinguedine & alcalisato lixivio  
ista coagulatione fit sapo. Hic enim duo heterogenea  
virium, sese mutuò superant, & fortius id, quod est de  
uam naturam transmutat.

ret huc *Vitrificatio*, ubi acidum & alcali coagulatione  
fixantur ferè; Alkali enim cinerum, absorbet & figura  
næ vel silicis, & quod acido saturatum est, supernatat  
audit, quod in falsum mutatum est, unde pecoribus ac  
projicitur: Hoc in loco humido, & tempore tali, facili  
nabit, in quo silicum pulvis subsidet, qui juxta *Tacke*  
et *eximium* in urinæ difficultatibus medicamen.

Arena verò reliqua acido ut plurimum spoliata, cum Alkali in vitrum abiit, & in hoc quasi occulta est: reducitur enim facile cum *Nitri fixi liquore*, ceu fortiori Alkali in liquorem, qui exhibet in calculo resolvendo experimentum non contemnendum.

Si ex *oleo cinamomi*, ratione acidarum particularum, quæ in hoc obriguerunt, cum *sale Tartari* fiat coagulatio in *sal volatile*, &c.

Atque hæc sunt quæ in rerum naturalium tam destructionem quam generationem conspirant, *Solutio & Coagulatio*, quæ corpora naturalia perpetuare contendunt.

Sed quam necessarii sunt & utiles, in rebus naturalibus, horum legitime introducti effectus, tam perniciosi hi sunt quando præter naturam concreta adoriuntur.

Deplorandum illius in corpore humano nobis exhibet exemplum *Hydropis*, hujus vero *calculi humani* fabricatio. Sed cum hæc non huc pertineant; Principiis & fundamentis, requisitisque separatoriæ artis creviter lustratis, pergimus ad ipsa in triplici Regno constituta corpora naturalia, Ubi, Quæ, Quomodo, & Quando, ex eis per artem separanda veniunt, fideliter communicabimus.

## S E C T I O II.

Regnum Animale Pyrotechniæ examini subjicit.

### C A P U T I.

*Sanguinis in sua constitutiva resolutionem docet.*

**T**Ria sunt apud *Basilium Valentium* inter Mundi creata, quæ *Regiam sibi dignitatem vendicant*: In Animantium genere *homo*, qui Orbis est compendium. Inter Mineralia, *Aurum*. In Vegetabilibus verò *Regius ille Vini spiritus*.

Sed cum, quæ ad Animale pertinent Regnum hîc primo explicare, nostrum sit institutum, pergamus incipiendo à principali nobilique vitæ & corporis vinculo sanguine, qui est substantia omnium purissima, à quâ tota corporis compages alimentum suum petit, eo quod à corde limpidissimo videlicet fonte scaturiat, unde universæ naturæ est tutor, in quo Animantia omnia vivere nata sunt.

Et cum homo inter Animalia omnino sit Princeps, de ejus sanguine ceu habili animæ cum corpore vinculo, pro exemplo nobis sit sermo.

Hic per varios venarum & arteriarum anfractus rectificatus circulando plus activarum obtinuit particularum, quam lac, unde est quod aëris subtiliori motui maximè subjaceat.

In ejus resolutione prodit *Aqua, Spiritus, Sal volatile, Oleum & Sal fixum.*

*Aqua plus inest quam reliquorum, cum pro nutrimento plus humiditatis requirebantur*: confirmat hoc factò experimento, Boyle in suo *Chymista sceptico, prop. 3. p. 3.* Sanguis humanus inquit, ipse utut spiritibus turgens, & valde elaboratus existimetur liquor, adeò abundat phlegmate, ut nuper aliquam ejus portionem de industria ad faciendum experimentum, destillantes, ex uncis septem circiter, puri ferè phlegmatis uncias sex proliceremus, priusquam ullum ex Principiis magis activis ascendere inciperet, nosque ad mutandum excipulum invitaret.

Hoc phlegma ceu fluidum, in corpore omnia quæ modò imbibendo est, secum vehit salia, quorum mixtio à vitali dependet effervescentia, hæc si per depravata oriatur qualia, vel per exsuperantia quanta, tum excitat sudorem fœtidum, prurientem vel mordentem. Et si hæc exsuperante acido concentratur effervescentia, à particulis videlicet ad centrum motis, tum serum, aliis se implicando ineptius supernatat, & corporis superficiei propinquius, in sudorem vertitur sed frigidiorum, ut in Melancholicis conspicuum, & morientibus.

cali in  
e cum  
in cal-  
que in

enem  
spora

ho-  
pre-

exem-  
in hæc  
e sepa-  
Regno  
nato,

, quæ  
genere  
arum.

2 Chymia cur de sanguinis anat.

## SPIRITUS OLEUM ET SAL VOLA SANGUINIS.

*Quò verò tum Qualia tum Quanta sensui conspicua v  
h invicem separata seorsim extent, ita procedito. Pro exei*

*Sume sanguinem hominis sani, vel decollati vel post V  
em, balsamico institutam tempore, collectum, subsidea  
quo citius eo melius separetur phlegma seu serum  
cido-salinis imprægnatum, à rudioribus, Animalibu  
cuatis. Decantato hoc, supra ignem dephlegmetur ult  
onec grumescat reliquum spatula semper movendo. I  
rævia digestionè, sine spiritu Vini retortæ immittere, &  
maximo adhibito, ac benè clausis juncturis, igne gradati  
estillationem institue.*

*Prodit primò phlegma, deinde liquor spirituosus, sale  
subtili oleo turgidus: tertio oleum egreditur foetidum, cum  
ili ubique recipienti adhærente, at extremâ cum igni  
destillatione peractâ, in recipiente junctâ habebis liquorem  
ile volatili imprægnata. Hæc abstracto recipiente, agita  
nixa effunde, ac per chartam emporeticam filtra, ut ren  
us & foetidum oleum, liquore sale imprægnato, in suppositi  
escendente: quæ capitello adhibito & recipiente apposi  
i Balneo M. lenissimo, & sal volatile ascendens partim ph  
artim ejus capitello inhærebit, spiritu cum subtilissimis  
lis spiculis in recipulum transgresso, quæ omnia se  
laua ferventur ad usum.*

Tandem velocitate ignis resol vitur. Oleum tenacius, & ramosa particulae in rigidas vertuntur, & quia in Oleis ruderosi latitant aculei, per ignem enucleantur, & fiunt conspicua, ut justum afficiant, & odorem fetore inquinent. Conspicitur hoc saepius in aquarum destillatione, quando fortiori igne empyreumate contracto, aquam amaricantem efficitur, videlicet cum particulae oleosae, quae alias moderato ignis gradu, naturali suo sapore & odore ascendissent, in salinas mere obriguerunt, & superficiei olei crassioris adinstar, innatant.

*Differunt ideoque Olea & Salia solum ratione perfectionis, Olea enim ex Salibus, & haec ex illis rursus confici queunt, mutata saltem particularum textura, & inducta, continuo motu, variata figura.*

Haec quando debilitato, vel vario modo impedito motu, inepta redduntur in suis operationibus accidentalibus, tum lassata suum centrum, & locum proprium requirunt, qui est unitas.

Ufus separatarum partium sanguinis varius est: spiritus, sal volatile subtilius continens, ut & reliquum volatile sal, ab Helmonte & Boyleo maxime extolluntur, principaliter in Epilepsia, Tabe, Asthmate, Apoplexia, & aliis obstinatis morhis, qui, ut potissimum solent, ab Acido varie inquinato ortum duxerunt, ubi haec alcalinae volatiles particulae efficaciter acidum imbibunt, & corrigunt.

Nobis ex his combinatae placent formulae, v. g.

In Epilepsia.

*R. Aq. flor. thilia.*

*ceras nigr. ana. ℥ij.*

*Epilept. Lang. ℥j.*

*spir. & salis vol. S. H. ℥ij.*

*salis Succini. Vol. ℥j.*

*spir. vitrioli volat. ℥℞.*

*theriac. caelestis gr. iij.*

*syr. stoechad. cephal. Mynsicht. q. s.*

ad gratiam.

Ms. S. Mixtur, davon oft drey Löffel voll.

nae

bra,  
iculis  
tibus

aque  
tente  
bito

vola-  
tentia.

cras-  
solam  
natur  
ollo,  
vola-  
probe

oleum  
is.

quia

idem



## Chymia cur de sanguinis anat.

*Spiritum vitrioli volatilem* addo ut paret viam, modò sit justè paratus ne acredine peccet.

*In Tabæ & Hæctica.*

Quæ humorum viscedinem ferè comitem habent, ab acido coagulata, *maximè conducunt hæc salia volatilia*, humectantibus commixta, v. g.

*℞. Pinear. mundat.*

*pistac. decor. ana. ʒiʒ.*

Contusa emulgeantur cum *seri lactis caprini* lb. iij. depuratis & clarificatis, in quo limacum num. vj. probè purgatæ parum ebullierint, & f. s. a. Emulsio, cui colatæ adde *syr. è tussilaginis succo* ʒ. ij. *Spir. S. H.* cum *sale volatili* ʒ. ij. ms. Hæc sæpius exhibita emulsio per tempus, visciditatem acidam egregiè temperabit.

*In Asthmate ab adstringente Acido.*

*℞. Aq. carminat. Dorner.*

*veronic. essentif. ana. ʒiʒ.*

*asthmatic. ʒi.*

*Ess. hyperic. cum spir. proprio ʒi.*

*salis volat. sang. hum. ʒʒ.*

*salis volat. rutæ ʒi.*

*theriac. coelest. gr. iij.*

*conf. alkerim. c. ʒʒ.*

*syr papav. err. q. s. ad gratiam.*

Ms. S. Rufft: Mixtur offte etliche Löffel voll davon zu geben.

*Oleum fetidum* quia ob ingratum foetorem cephalalgiam excitat, & spiritibus hostile, & ventriculo abominabile existit, rarò in usum veniat.

Immediatè nec inepta his oritur Quæstio, *An sal volatile S. H. differat specificè ab aliis salibus volatilibus*, vel, an omnia ejusdem sint speciei? Optimè hoc *Helmont. decidisse videtur* in tractatu *Aura Vitalis. §. 16.* Ubi inquit: *Cruor Humanus destillatus dat spiritum salsum planè volatilem*, ac ne quicquam à spiritu urinæ distingu-

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

*acidum secum vehunt, spiritibus nostris vitalibus volatilibus, hinc maxime infestum.*

Distinguenda ideoque sunt foetida hæc, naturæ inimica, ab iis quæ talia videntur & non sunt, sicuti nostra Salia Volatilia quæ ob diurnam copulam, impressionem saltem aliquam retinuerunt, ab oleis foetidis rectificatione abstractis.

Et si tum adhuc nares delicatulas offendat horum odor, in *Salia Volatilia, oleosa, anisata, citrata, cinamomea, &c.* redigantur. Vel acidi cujusdam conjunctione in *sal tertium Diaphoreticum & Diureticum* transformentur; at tunc non sunt tantæ specificæ in imbibendis acidis energiæ, quia *hoc modo saturata extant.*

Hæc est simplex particularum sanguinis ab invicem separatio. Alii verò, ut Medicamen concinnarent majoris efficiæ, has rursus conjungentes, arbitrabantur imitari naturam, si has ab invicem separatas, & purificatas, quæ aliàs naturaliter multis heterogeneitatibus inquinata essent, rursus circulando & artificiali calore fovendo unirent. Hunc in finem ita procedunt, conficiendo.

### SAL VOLATILE OLEOSUM SANGUINIS.

Colligatur *sanguis humanus* ex adolescentibus sanis, florido, vividoque colore præditis & robustæ naturæ hominibus, intra menses *Majum & Augustum*, in maximâ quantitate, in vasis argenteis aut vitreis, ac custodiatur in umbra coopertus, ne pulvere sordido, & festucis contaminetur, donec concreseat & serosum humorem omnem per se evomuerit, quem per inclinationem separet.

*Hujus sanguinis concreti* & à seroso humore separati lb. v. quas cito permiscebis cum lb. x. *optimi spir. Vini à phlegmate, puri*, in phio-la vitrea fortissima, movendo & agitando materiam ut diluatur sanguis, & quam optimè misceatur spiritui Vini. Hanc materiam optimè clausam in B. M. aut cineribus tepidis digere per 4. aut 6. dies & noctes, donec spiritus peroptimè tingatur, & sanguis sit omni ex parte solutus. *Caveto verò* in digestionem, ne calor incalescat supra naturalem calorem, quia tunc sanguis coqueretur, & concreset magis, nec dissolveretur. Cum

Cum dissolutus est sanguis, *superpone phiola capitellum*, & destilla lenissimo igne & separa *spir. Vini*, donec guttæ stillantes incipiant lactescere, tunc temporis recipulum mutando; ignem augebis pededentim, donec destillatio cesset, qua cessatâ, ignem iterum multiplicabis, *ut sal ad capitellum volatile ascendat*, hoc sal custodies, & aquæ lactescenti prius egressæ conjunges.

Deinde *feces comburas* fortissimo igne, tam diu donec albescere videantur. Ex his *elicies sal* cum vini phlegmate puro ter aut quater destillato, v. g.

Sume *feces calcinatas albefactas*, superfunde *phlegmatis Vini*, quantitatem maximam, & in catino argenteo vel stanneo bulliant (cave ne cupreo) per horam: Bullitione peractâ & aquâ frigefacta, phiolæ immitte ut feces decidant ad fundum omnes. Deinde *quod clarum est per inclinationem effunde in cucurbitam*, & ad siccitatem destilla. Salem relictum rursus violentissimo igne calcina, & solve ut prius & congela, & opus simile reitera, donec summoperè nitescat sal, & purum sit valde.

*Hoc sal* phiolæ optimè clausæ immissum, *reverbera* in fundo reverberii per 15. dies aut plus, donec colorem acquisiverit rubrum: *Hoc sal coloratum & tinctum solve in spiritu Vini*, quem separasti primo à tuo sanguine dum eo sanguis digerebatur, & ponantur simul in digestionem lenissimam, donec per optimè tingatur *spir. Vini*: *Tinctum spir. Vini* per inclinationem effunde in cucurbitam, & in B. lenissimo igne destilla donec cesset destillare. Remanentiæ in fundo *adde sal volatile*, quod conjunxisti cum aquâ lactescente septimâ destillatione purificata, antequam conjungantur.

Tunc hæc omnia *conjuncta circulenter* lenissimo igne, & singulis octo diebus *supposito alembico vasi circulatorio* separetur quicquid aquosum extrahi potest, quod ratione salis summè volatilis servetur pro magna Medicina, internè & externè in oculorum affectibus & aliis maximæ virtutis. Cum vero aquosum id est separatum, tunc quod in fundo remansit, *servetur pro summo sanguinis arcano*, sive *sale volatili oleoso* summarum virium in affectibus supra dictis.

•Oleum in hoc opere nullum ferè prodit, quia ope spir. Vini ejus particulæ in salinas volatiles mutatae fuerunt.

Tali methodo *ex sanguine Ciconia, Cervi, &c.* elaboratur arcana Medicina, ubi illa deprædicatur summè in venenis imbibitis, cum Ciconia à serpentibus, bufonibus, & aliis venenatis animalculis alimentum petat.

Ex hoc item Fundamento enata videtur *LAMPAS VITÆ ET MORTIS Burggraffii*, qua ille & prosperum & adversum Sanitatis statum, imò mortem ipsam metiri posse, certò refert in singulari suo de hac materia tractatulo *Biolychnium s. Lampas Vitæ* intitulo. Compositionem vero obscuro satis tradidit, quam hic apertè ponimus:

*Sume sanguinem Humanum calentem*, ut è venâ emittitur Basilica sinistri brachii: salientem in tantundem alcoolis Vini optimi per infundibulum recipias, figillatum deinceps probe, pelicanoque inditum, Balneo impone & lenissimè ab initio digere, quoad tertia vitri circulatorii pars (in quod ab initio sanguinis & spir. vini æquis ponderibus ad tertiam usque partem infusi erant) totum compleat circulatorium.

Hæc autem digestio dierum plus minus quadraginta spatio perficitur, quod pretiosum à vili seorsum abit, manifestò enim cernitur phlegmatica quædam superficiæ in innatare materia, in fundo verò aurea quædam substantia resistere.

Cum huc perventum erit *applicato alembico, & recipiente ex M. B. destilla*, ut separetur phlegma: residuum in fundo inde retortæ & ex cineribus, juncturis optime clausis destilla per gradus, sed cave ne nimio igne feces comburas inque carbonem redigas, hinc ad siccitatem saltem semper destilles: destillatum reaffunde fecibus sive capiti mortuo, & cohoba nonâ vice, commodis semper adhibitis retortis, pro quantitate materiæ, & sigillo semper hermetico junctis recipienti. Atque sic tandem *Essentia sanguinis humani* summè exaltata prodit nonâ exaltatione.

Ex hæc exaltatâ sanguinis Essentiâ oleosâ in hunc modum construxit Lampada:

Reci-

Recipiebat, v. g. *vas vel vitreum vel argenteum* ad hoc opus artificiosè paratum: huic artificiosè factum *ellyphinium*, exque *asbesto*, curiosè adaptavit, & igne solari, per speculum concavum coacto accendit. Cujus tum flamma vel tranquilla luculenta & immota, vel nubilosa, depressa scintillans, aut prosperum aut adversum hominis statum, è cuius sanguine lampas parata est, significare dictus *Burggraffius* certò asserit. Fides stat penes experimentum.

Interim tamen hinc inde apud Authores leguntur historiae & descriptiones urnarum ardentium, qualis fuit *Patavii Maximi Olibii* vasculum, item *Oliverii*, aquâ sive liquore limpidissimo plenum, quod *Arto* suo fratri reliquerat, ut exinde pro commutatione aquæ varia, certum sui status caperet indicium.

Ipsè memini relationis certissimæ mihi factæ, ab artificioso pariter ac *curioso Bernense Helveto*, nomine *du Prez*, qui ipse tale vasculum vitreum propè *Grenoblam* in Patria sua cum esset juvenis miles, se invenisse in sepulchro antiquo, referebat, quod per menses aliquot ex sepulchro extractum & in domum affinis translatum arserit, donec ex incuria Monachus accurrens manu non benè prehensum, ad terram projectum fregerit vasculum.

An verò hæc ejusdem sint materiæ cum supra descriptâ lampade vitæ aliis dijudicandum relinquo.

Ex hoc item fundo educere volunt alii *occultum illud vinculum*, quò dissidentium conglutinant animos, & mares ad fœminas, & vicissim fœminas ad mares cogunt. *Credunturque uti hoc illi*, qui applicato quodam medicamento *ad arteria pulsum Virgines & mulieres in amorem sollicitant*, ut non sint resistendo, simulatque unguenti istius vires & spiritus per arterias, ad partes corporis nobiliores perveniant, ac virtus magnética in cor, spiritus vitalis officinam diffundatur.

*Tenzelius in sua Medicina Diastatica* ad reconciliandos dissidentium animos hunc nobis recommendat modum:

Sume *sanguinem hominis è Basilica sinistri brachii salientem* in tantundem *alcoholis Vini optimi*, per infundibulum recipe, digere

bene clauso vase per plusculos dies, postea destilla ex M. B. per alembicum ad siccitatem, phlegma separa, & ultimò *egressum spiritum oleosum* serva: De hoc exhibe ℥j. ad ℥ij. jejuno ventriculo in vini haustu alteri personæ quæ odium alit, aliquoties repetendo.

*Georgius Phadro* de perfecta Epilepsiæ curatione præscribit proportionem:

Sume *sanguinis adhuc calentis* ℥vj. & *alcoholis vini* ℥j. macerentur in cucurbita ampla quadraginta diebus, post ex M. B. destilla, & singulari operâ separetur candidus à flavo liquor. *Liquoris flavi* sumatur scrupulus unus ab ipso Novilunii tempore, primâ aggressione datus facit ut agitatione sedata defervescat comitialis ille furor, neque ulla in omnes annos consequentes Epileptica concussio deprehenditur.

*Libavius* maximè extollit *suum Oleum cœleste* quo restitui posse in agone constitutos, nisi moriendi advenerit terminus, refert. Elaborat verò hoc suum *Oleum cœleste* planè & omni ex parte, ut nos supra lampadis vitæ Essentiam. Quod spiritu vini addito non prodit, sed in sal volatile oleosum mutatur.

Oriri porrò ex hoc secretioris naturæ fundo volunt *magneticam vim*, & *arcanum*, quo rustici ac venatores pecora & feras sibi conciliant, ut ad alios non divertant, & facilius irretiri queant. Hanc autem Mumiam ita parant: Sumunt *sanguinem ex Medicinâ* vel *Basilicâ* extractum, hoc implent *ovorum aliquot putamina*, tum optimo luto & vesicis claudunt, & paulisper seponunt, usque dum sanguis concrescat, & quasi coagulatus sit, tunc *gallinae alias ovis incubanti supponunt*, per duas vel tres septimanas, vel tam diu, quam gallina suis incubat ovis, tunc sumunt hæc ova sanguine putefacto repleta, & in furno pistoris, tam diu quam solent coqui panes, ponendo efficcant. De hoc pulvere propinato deprædicant, quod qui sumserit, ad eum à quo sanguis fuit prolectus, trahatur ut ferrum ad magnetem.

*Paracelsus* hoc modo paravit *sanguinem Hydropicorum, Podagricorum*

*corum, Scorbutorum &c.* post putrefactionem verò, à Gallinâ factam, non exsiccat, sed per diem sepositum opum seponit, & tunc massam contentam cani vel porco, per tres vel quatuor dies non cibato, ut hinc eò avidius devoret, projicit. Et hoc modo magneticâ metho- do morbum hominis migrare in bestiam verè asserit. Bestiam ta- men per tempus inclusam servare ne noceat, & postea globo tra- jicere ac occidere præcipit.

De hisce experimentis *Paracelsus, Tenzelius* & alii mira depræ- dicant, verum cum rara hæc sint experimenta, liberum cuique lin- quo judicium. Interim tamen his fides non plane deroganda, cum maximè constet admirandus rerum naturalium Magnetismus prin- cipaliter etiam in Animali Regno.

Restat ut quid moneamus de *sanguinis recentis & calidi potu,* quem multi maximè commendarunt *in Epilepsia debellanda.* Sed cum in hunc finem, meliora & generosiora prostent remedia, & san- guinis crudi adhibitio, bestialis quod obtineat, etiam maximè incerta sint ab aliis relata experimenta, *merito cum aliis maximis Medicis re- jicimus,* principaliter cum sufficienter notum sit, quantum detrimen- tum afferat sanguinis extra vasa grumescens, quod maximè hictimen- dum, ne hoc modo epotus in ventriculo concreseat, & majora in- ferat mala.

Si tamen quis experimentum facere velit, suadetur illi, *ut subito post sanguinem epotum motus ac cursus concitator instituat ad sudoris elicium,* ut sanguinis in ventriculo concretio impediatur quoad pos- sibile.

Ante omnia tamen *vitetur sanguis bestiarum,* cum notum sit, quantam *metamorphosin* hic instituat, quale exemplum habemus de puella cui *felis cruor ad Epilepsiam* curandam propinatus, totalem ferè naturæ mutationem instituerat, ut in ædibus illa imitata fuerit felem, voce, saltu, mures venando &c. ut testatur *Weinrichius de monstris cap. 15.* Consultus ideoque erit cruorem humanum in spiri- tum, sal volatile &c. redactum propinare, ceu Medicamina ab *Hel- monte, Boyleo* & aliis maxime recommendatam.



## CAPUT II.

### *De Lacte.*

**Q**Uam certum est quod lac sit, tam *incertam esse ejus materiam*, variae Authorum docent opiniones, *aliis pro materia sanguinem, aliis chylum*, aliis verò *sanguinis serum* credentibus. Quoniam verò autopsia ipsa in hoc opere nos deserit, (quis enim vidit naturam lactificantem,) hinc dubium permanet, quam probabiliter hinc etiam opiniones proferantur, sicuti bene sentit Cl. *Ammannus in sua ad discipulos Paranesi.*

*Sylviani*, pro defendenda sua assertione *lac generari ex sanguine*, hoc suum produciunt experimentum, quo ostendere volunt *chylum* qui est lactei coloris, *beneficio Alkali mutari in sanguinem*; & sanguinem beneficio *Acidi iterum abire in lac*, v. g.

### Lac in sanguinem.

℞. *Lactis recentis* ℞. *℞. salis Tartari reverberati*, ℥. j. misce, & in olla capaci coque, horæ fere quadrantis spatio, quo lac abit in liquorem rubicundum sanguineum, innatantibus in superficie quasi fibris cremore conflatis.

### Sanguinem in Lac.

℞. *Sanguinis precedentis ex Lacte generati* q. v. instilla guttatim *acetum*, & videbis statim sanguinem mutari in Lac.

In Experimento primo dicunt, sulfur crudum chyli per alcali exaltari in sulfur rubicundum. In secundo exaltans alcali deprimi per acidum, unde sulfur, pristinum suum colorem nempe album, in lacte recuperet.

Verum, Experimentum hoc tam dubiam reddit rem, ac supra in-

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

ur & conforatur, cui intentioni tamen plus lactis videtur, ut  
ut *asininum* vel *caprillum*; Si verò *nutritionem* solum spectes, muli  
ex ipsis uberibus suctum.

Hic verò eligendum semper est *lac mulieris sanæ, bonæ condi-*  
*tionis*, candidum, globosum, suavis saporis, cujus *guttula ungu-*  
*perfusa non facile diffluit*, sed instar unionis & *crystallinae guttæ* i-  
gra subsistit. *Mulier verò non conturbetur mariti congressu*, nec  
que optimis nutriatur alimentis, & à *vini potu arceatur*; quod  
eligendis nutricibus observandum venit.

## DE CURA LACTIS PODAGRICORUM

*Magnificiunt, egregii Medici, lactis curam in curanda Pod-*  
an verò in omni conveniat Podagra maximum est dubium: in  
si ex constringentibus particulis acidis, materia Podagrica con-  
est, quæ semper ferè frigida videtur. Ubi verè particulae vol-  
acredine pollentes, ut ferè sunt biliosæ, eam constituunt; tum  
ne Acidi quo abundè refertum est lac, convenire magis vid-  
*Singularem verò tradunt methodum in perficiendâ hac curâ, qualem*  
*Ephemeridibus Medic. Germ. p. 315. huc referamus.*

1. *Lac* quod assumendum, sit de *rubra vel nigra vaccâ*, nec  
gnante, nec seniore, & si haberi potest, de *vaccâ*, à quo vitulus  
sublatus est, & quæ taurum nondum admisit.

2. *Lac* unicuique bibendum secundum complexionem &

stitutionem ventriculi parum vel multum: Si ventriculus debilis, quater vel quinques per diem lac bibendum. Si quinques, ita tempus dividendum, ut per trihorium ab ejus usu ventriculus quiescat; Si quater, singulis quaternis horis potus lactis repetendus erit.

Vel ter tantum bibatur, nimirum *mane* circa 6. à *meridie*, circa 12. & *vesperi*, circa 7. singulis vicibus 2. quartarios, five lb. v. s̄. ad minimum, aliàs per diem 7. vel 8. quartarii bibendi sunt.

3. Antequam lactis suscipiatur cura, bis vel ter *corpus evacuandum est*, quod intra 10. vel 14. dies peragendum: Purgationes secundum ægri complexionem dirigendæ.

4. Inde lacte bibendo fit initium, & consultius, ut *calidè hauriatur*, prout à vacca est emulctum.

5. Ne concreascit lac, de saccharo si lubet, poterit injici quantum placet.

6. Si alvus constipata, mane sumantur grana 2. *rhab. pulv.* in primo haustu lactis, superbibendo reliquum lac, aut circa vesperam sumantur 8. vel 10. grana *Essent. rhabarb.* cum lacte, & hoc toties repetendum, quoties requirit necessitas.

7. Quidam, præcipuè intra primas 10. vel 12. septimanas, singulis mensibus lenem interponunt purgationem, si videatur necessarium esse: Si etenim alvus quotidie aperta, nec lac in ventre moritur, sufficere poterit *rhabarbarum*.

8. Si lac aliquam excitat diarrhœam, antequam bibatur, parum ebulliat addendo aliquid salis, & sic hauriatur calidum, si prima vice non succedat, repetatur altera vel tertiâ.

9. Si aliquis calor accedat ex usu lactis, tertia pars decocti hordei cum passulis lacti affundatur.

10. Si sitis extra eas horas, in quibus lac bibitur, decoctum hordei cum passulis sumatur, aut in ejus defectu haustus aquæ frigidæ fontanæ.

11. Durante hoc lactis potu, nulli alii cibi assumendi sunt, præsertim à principio.

12. Postea si lubeat, circa meridiem *panis similaginei* ℥. j. vel ij. sed saltem de medulla assumantur, quæ lacti immergantur & simul comedantur. Si lac jam per aliquot septimanas haustum, bis per septimanam *ovum sorbibile*, sed absque sale, cum pane similagineo conceditur, à pane fermento subacto penitus abstinendum, ne lac in ventriculo concreascit.

13. Si lac per 14. septimanas adhibitum fuerit, tunc securius de sequentibus cibis assumi poterit, ita tamen, ne ventriculus obruatur & de lacte subtrahatur.

14. *Ex cibis* itaque concedantur *oryza in lacte cocta*, *ova sorbilia*, aut in butyro non salito frixa, *insulsam item butyrum* cum pane similagineo, *pultes lactea* & alia lacticia, ita tamen ut *in omnibus sal absit*.

15. *Vacca* quæ lac suppeditant, per æstatem, in *optimis pascuis*, & siccioribus locis, non paludosis, alendæ; per hyemem ex fœno, stramine tritici, & furfuribus triticeis.

16. Tempus quamdiu lac exhibendum, exactè definiri nequit, quo diutius hauritur, eò perfectior cura; sunt qui Podagra valdè afflicti, ne malum redeat, continuò alii per annum, & ultra lac hauserunt.

Quidam per dimidium annum curam lacteam adhibentes, cum ad pristinum redierint victum, & in eo miscellâ ciborum excederent, rursus Podagra fuerunt correpti: redeuntès verò ad curam lacteam, Podagram rursus expulerunt.

*Atque hæc est cura lactea*, quæ verò an omnibus Podagricis conveniat, ut paulo supra monuimus, pro negativa stamus, saltem cum *Fonsæca Innocentis Decimi Papæ Archiatro*, admittentes illis Podagricis hanc curam, *ubi causa est Bilis summa pollens acredine & volatilitate Alcalina*, Acidum apprehendens & cum eo summam inducens effervescentiam: hujus enim particulæ acutæ pungentes infringuntur levibus & rotundis lactis dulcis poris sive particulis, quarum constantior est natura, cunctantior actus, pigriores latices, quam aliorum dulcium; In his enim omnis materiæ copia hæret magis

magis inter se; si verò leviter solvantur, sensus potius titillant quam lædunt, siquidem angulis paulum prostantibus constant.

Verum si totalem patiantur solutionem manifestiores exerunt aculeos. *Commonstrat hoc, TARTARORUM POTUS, quem ex lacte equino ita parare norunt, ut instar vini ebrietatem inducat, procedunt verò hoc modo:*

Postquam equa peperit, permittunt pullum lactere per mensem, postquam applicant naso pulli ligni acuminati frustula, eum in finem, ut cum pullus fugere velit, equa compuncta eum admittere nequeat. Interea ipsi colligunt lac, eoque vas replent, in quo vinum aliàs fuerit per tempus servatum, si modò haberi possit, immittunt verò vasi per philtrum linteum, & tunc vas exactissimè obturant; Injiciunt etiam simul 20. vel 30. grana hordei, cum cochleari oxygalæ vaccinae, seu lactis acidi ebutyrati, aut paulum saltem fermenti. Tunc collocant vas illud vel propè ignem, vel radiis solaribus exponunt, ut lac quasi bulliat & clarescat, id quod fit spatio 2. vel 3. septimanarum, & si tantillum vini fuerit additum potus gratior multò erit.

Lac ita benè depuratum, trajicitur per linteum purum antequam bibatur. Præparatus hic potus tempore vernali melior est omni eo qui reliquis anni temporibus perficitur, & durat longo tempore: Tantum verò semper lactis novi reaffundendum est, quantum depromitur.

Observandum item hoc, quod si lac per se ipsum satis acidum fuerit, non opus erit oxygalam vel fermentum addere, sed sufficiunt grana hordei, utque magis tutò procedatur in distinctis vasculis instituenda est præparatio. Infundi etiam quibusdam potest nodulus ex radic. violarum aut foliorum vel semin. coriandari. Decies quotidie Equæ emulgetur lac, dum ea interim optimis herbis nutrienda est.

Hoc experimento sufficienter constat, Acidum sub levibus dulcis particulis latere, quod secessu partium factò per se existit, præmissa fermentatione, & tunc hominem lædit, præprimis, si in corpore talis fit separatio.

per  
anco  
de lacius de  
brua-sorbis  
pane  
ibusp. scia,  
x scno,niri ne-  
ra val-  
lira lacentes,  
n exce-  
d curampedagricis  
i, saltem  
illis Po-indu-  
cas in-

l. 1111

intendunt.

*Externus lactis crudi usus* plus existit commendandus, præp-  
*ri oculorum affectibus*, ubi vel per se calide instillatum, vel cum  
emediis commistum, adhibetur, v. g.

℞. *Lactis muliebr.* ℥v.  
*mucilag. sem. psyllii.*  
*cydon. cum aq. rosarum fact.*  
*tragacanth. ana. ℥iij.*  
*album ovi conquassat. ℥ij. ms.*

collyrio, in dolore & rubedine instillando, vel cum panno se-  
applicando.

℞. *Mucilag. sem. cydon. aq. rosar. & plantag. fact.*  
*lactis muliebr. ana. ℥iij.*  
*camphor.*  
*croci ana. ℥ss. ms.*

licetur tepide, *singulis verò diebus recenter præparetur, ne ace scat,*  
ne majorem inferat inflammationem & dolorem.

In Visu clarificando.

℞. *Fellis perdicum.*  
*hircin. ana. ℥ss.*  
*mellis virgin.*  
*lactis muliebr. ana. ℥ij. ms.*

Hoc mane & vesperi instillatum maxime visum clarificat.

In Ardore & Dolore maximo.

℞. *Pulpa pomi cocti ℥j.*  
*mica panis in lacte muliebr. infus. ℥ss.*  
*album ovi num. j. ms.*  
el ℞. *Lactis muliebr.*  
*album ovi ana. ℥ij.*  
*aq. rosar. ℥j.*  
*succi. chamom.*  
*melilot. ana. ℥ss.*  
*opii. gr. ij. ms.*

Et cum pannis applica.

## In abstergendo oculi ulcere.

- ℞. *Lactis muliebr.* ℥j.  
*sacchar. cand.* ℥i℥.  
*myrrha.* ℥j.

Ms. hoc abstergatur sæpius ulcus.

## In Præcavendis variolis &amp; pustulis ne oculos occupent.

- ℞. *Aqua rosarum.*  
*euphras.*  
*plantag. ana. q. pl.*  
*lactis muliebr. parum.*  
*camphor. gr. ij.*  
*croci gr. j. ms. fiat collyrium,*

Hoc sæpius à principio erumpentium pustularum oculi regio tepide illinenda, & gutta una vel altera interdum oculo immittenda est.

Lacte item optimo cum effectu utimur in aurium affectibus e. g. Si dolor adsit

- ℞. *Lactis muliebr.* ℥iij.  
*medull. castorei* ℥ij.  
*opii thebaic.* ℥j.

Ms. dissolvantur, percolentur, & hujus liquoris guttulæ aliquot tepide instillentur auribus.

## Si inflammatio concurrat.

- ℞. *Medulle panis in lacte muliebr. infus.* ℥iij. *lenticule palustr.* m. ij.  
 Ms. fiat cataplasma auri applicandum.

## In Tinnitu.

- ℞. *Lactis muliebr.* ℥ij.  
*succi. cepar.* ℥℥.  
*Ol. amygd. amar.* ℥j.

Ms. instilletur, tepide guttatim auribus.



In Phthificorum calore temperando.

℞. *Lactis muliebr.* ℥j.

*butyri ex eodem lacte facti* & *aq. frag. loti.*  
*unguenti rosati.*

*mucilag. semin. psillii.*

*cydonior.*

*Ol. amygd. d. rec.*

*violar. ana.* ℥ss.

*cera alba parum.* ms.

Hoc Linimento Renum regio & dorsi spina mane & vesperi diligentissimè inungatur.

### C A P U T . III.

#### *Pinguedinem & Medullarum resolutio.*

**U**Nctuosa tenacitas rerum harum, dependet à flexilibus sibi implicatis ramis, diversæ tamen materiæ copia, Acidi & Alkali videlicet: Hæc verò, sua spicula non adeò exserunt, nisi secessum facere cogantur, utque plus manifesto imbuantur sapore, & linguam manifestè vellicent, acuata esse debent.

Instituatur verò acuatio hæc, unius ab invicem, scil. Acidarum & Alcalinarum separatione, hæcque fit additis intermediatisque Alcalinis, quæ suum simile sibi associant, & acidas particulas relinquunt, igne pellendas.

Hunc in finem adjicimus Unctuosis destillandis cineres clavellosos, calcem vivam, &c. v. g.

#### DESTILLATIO PINGUEDINUM.

Si *butyrum* à particulis suis Alcalinis, ut acuatae particulae seorsim existant, liberare velimus, addimus, *liquefacto cinerum clavellosos*, q. s. pro imbibendo butyro, tum frigefactam massam *indimus retortæ*, & *ex arena secundum gradus destillamus*, & primo **prodit**

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

## Chymia Experimentalis

*Stillandas & perficiendas aliorum animalium pinguedines  
ro imbibenda & destillandâ, propria animalis ossa.*

hæc ita rectificata & fortificata maximè à multis extol-  
*contracturis tumoribus & tophis resolvendis, ubi particulæ  
usam concretionis suppeditarunt, quæ exsuperantes Aci-  
periant impugnant: projicienda ideoque hisce veniunt,  
ora Acida, ut debilius fortificetur Acidum, quo inducta  
emittat effervescentis & exsuperantis ferocitas.*

ro dicta mala ab exsuperante & prævalente oriantur Aci-  
re dictis adhibitis oleis, majorem inducas ardorem, &  
nonnunquam inflammationem, & ipsam ad Gangrænam

*eo copiosius inest oleo, quo velocius flammam concipit: cum  
iculæ alcalinæ quædam minus arctè complicatæ discor-  
elliose exagitantur, ignis motu impetuosius effervescunt:  
acida corpuscula quæ celeriori subjacent motui, micatio-  
iæ causæ dissipantur, Alcalina verò fumi constitutiva  
si oculos feriant lachrymas eliciunt, cum hæ subacidæ  
obviæ quasi effervescant, & sensibilem titillationem infe-  
us etiam inflammationem.*

et huc *oleum Philosophorum* vocatum sive *lateritium*, quod  
*sæpe viva destillatum* fuerit, egregia præstò est energia pe-

Laudatur verò maximè à multis *in doloribus catarrhosis:*  
noribus frigidis, aurium affectibus à flauibus, ortum tra-

to verò hæc & similia adhibere in iisdem affectibus ubi  
est, eos à superfluis & reolutis Acidi particulis ottum

*vidimus etiam hinc, malè & inconsiderate multos laudare in  
pinguedinem carnis hominis principaliter si scor-*

spicimus, si ad aperta retinenda vulnuscula V. Sect. facta &c. butyrum, vel pinguedinem aliam, sive oleum imponimus, quia tum unctuosum Acidum remoratur consolidationem.

## CAPUT IV.

## De Carne.

**C**ARO ex diversæ materiæ particulis concreta est, plus tamen Alcalinis & dulcibus, quam Acidis constans, unde & putredini obnoxia maximè subsistit, ut, ne à vitali Acido, & aura volatili, dulci tamen, continuo perfumetur, subito corruptioni subjecta extet, quam maximè promovet humidum, vel copiose implicatum, vel ab aëre transmissum.

## DESTILLATIO CARNIS.

In separatione prodit *phlegma* copiosum, *sal volatile*, *oleum*, & *sal fixum*, quod in fundo remanet, ex iisdem namque particulis ex quibus sanguis constat, ductoris voluntate combinatus est, resolvitur hinc in id ex quo constat.

*Phlegma copiosius inest* quam reliqua, & hoc in causa est quod minus durabilia existant corpora nostra, aura vitali, naturali movente sublato, hoc enim salia connexionis fundamenta diluit, & quæ in rebus sunt extricat, atque ita lubricitate putredinem subito accersit.

Eò maximoperè laborabant olim *Ægyptii* & *Persæ*, ut impedimento hoc, videlicet humido superato, corpora languitati donarent: longè verò alium observabant methodum eorum *sallitores*, quam hodierno tempore *nostri Medici* in suis, ut ineptè fere vocant balsamationibus: Hanc ita describit *Herodotus in Thalia*:

Primò *per nares incurvis instrumentis ferreis cerebrum extrahant*, & medicaminibus quibusdam cavitatem replebant. Post, lapide acuto incidebant & aperiebant ventrem, ut viscera extraherent,

cavitatem verò eluebant *vino Phæniceo*, & conspergebant *pulverisatis odoramentis*, seu *fumali pulvere*, & tunc cavitatem porro impletam pulvere *myrrha*, *cinamomi* & similibus, excepto thure, consuebant. Hoc factò totum hoc corpus imponebant *sali per septuaginta dies*, & non ultra, tum effluxis hisce diebus abluebant corpus & *fasciis sericis involuebant*, & *illinebant fascias resinâ quadam*, quâ loco glutinis *Ægyptii* utebantur.

Corpus ita paratum è *camera balsamatoria*, ad suos remittebant, *sallitores*, qui in feretrum corpori adaptatum reconditum, cryptæ immittebant, observatis debitis sepulturæ ritibus.

Qui hæc impensas non sustinebant, visceribus saltem exemptis corpus *sali imponebant*, per dictos septuaginta dies, tum feretro impositum seponebant.

Videmus hinc *sal omnis rei conservatorem*, hujus balsamationis fuisse principale ingrediens: hic enim ita carnem depascebat, ut saltem cutis cum ossibus relinquebatur.

Videmus item hinc, quàm longè differat *hodiernus balsamandi modus*, ubi *sal planè exulat*, unde non mirum quod minimè durabiliora existant.

Sic & destituimur *Balsamo incomparabili in Ægypto & Syria* proveniente, ac aliis manuactionibus circa corporum balsamationem maximè necessariis. Balsamo tamen hoc verò solum Reges & alii Heroes utebantur, adjunctis *myrrha*, *cinamomo*, *croco* ac aliis. Pauperiores vero *sale & asphalto*, *croco*, *cera*, *melle* & aliis vilioris pretii ingredientibus contenti erant.

Multi item corporum balsamatorum durabilitatem aëri partim adscriptam volunt, cum in *Ægypto* plus purus ficcus & calidus ac salinus, non verò humidus existat aër, sicuti in his nostris terris. *Principaliorem omnium causam sali adscribo*, hic si exulat, omnia aliâ erunt irrita.

Qui itaque conservatoria exquirat *balsama*, inquiret in illa, quæ sua volatilitate penetrationem, suo sale conservationem, & suo oleo aëris humidi seclusionem secum ferunt: observetur carniū *infumatio* quæ  
soli

*soli ferè salis balsamico conservationem debet. Plurimam hic laudem meretur Theodori Kerckringii artificium solvendi succinum solo ignis ministerio, nec ullâ aliâ re addita.*

*Hic ostendebat cadavera infantum succino obducta, ut omnia membra transparent, monstrabatque phiolam tali succino soluto iterumque congelato impletam. Hoc, si suppeteret, splendè cadavera à putredine conservare possemus, sed cum sufficiens nobis desit ejus copia, in alia nobis inquirendum erit balsama & balsamandi methodum, in quâ, ut dictum supra, Ægyptii excellebant, hi enim corpora suis odoris ceu oleosis volatilibus, & sale ita temperabant, ut gummosam quasi induerent naturam, quæ ultimò fasciis circumvoluta oleis perfundebant, ad aëris humidi seclusionem.*

**BALSAMANDI itaque METHODUS VERIOR & magis legitima talis esse poterit:**

*Primò. Postquam homo ultimum moriendi terminum nunc transgressus obiit, loco sicco reponatur, ac statim horis aliquot in primis æstate præterlapsis, Balsamator corpore convenienter aperto, viscera extrahat cum intestinis, & sanguinem quoad possibile venis majoribus incisis exprimat, cerebrum verò artificiose ne faciem lædat, instrumentis extrahat. Cavitates diligenter & peroptimè eluantur aqua salsa, forti vel vino ardenti, spongiis adhibitis. His ita diligenter peractis aspergantur omnes cavitates therebintinâ coctâ, & mastichis vel succini pulvere, tunc pro replendis cavitatibus præsto sit hic pulvis:*

*Rx. Aloes.  
Myrrha.  
Colophon. ana. p. unam.  
Benzoi.  
Asphalti.  
Succini.  
Cinamomi.  
Caryophyll.  
Croc, ana. p. semis.  
Salis optimi. partem unam semis.*

## Chymia Experimentalis

ce pulverisatis impleatur tota corporis cavitas, & con-  
s artificialiter, hoc peracto, more *Aegyptiis* usitato impo-  
is vasi aptato & sale condiatur per dies septuaginta, tum  
daver aceto acerrimo & spiritu vini, in quo camphora so-  
tque tum totum cadaveri inungatur sequenti linime-  
le.

℞. Olei thereb. ℥ ij.  
lavendul. ℥ v.  
succini. ℥ ss.  
spica. ℥ ij.  
caryophyll. ℥ ss.

Superfunde sulfurum cum sale Tartari cocto, ut extrahat  
& fiat balsamum nobile, quod illinatur fortiter unive-  
penetret. Tunc totum corpus servatis artuum figuris  
asciis involvendo, quæ sequenti liquori balsamico ole-  
sint.

℞. Resina pini sicca. ℥ iiij.  
colophon. ℥ j. ss.  
mastich.  
succini. ana. ℥ ss.  
storac. liquid.  
gummi animæ.  
therebintina. ana. ℥ ss. ℥ iij.  
Olei laurini.  
juniperi.  
spica ana. ℥ viij.  
petrolei. ℥ iij.  
lavendul. ℥ ij.  
cera. q. s.

servetur in loco quoad possibile sicco, atque hoc modo durabit corpus diutissimè in multa secula.

Apud *Aegyptios* liquor ex balsamatis effluens corporibus *Mumia* vocabatur, adversus innumeros morbos, cum verò pauciora, & saltem *Regum & Heroum* corpora naturali *Balsamo Syriaco & Aegyptiaco* balsamata essent, rarus erat hic *Mumiarum Balsamus* seu vera *Mumia*.

Tandem hominum avaritia (cum enim viderent *Aegyptii* corpora hæc balsamata magno vendi posse pretio:) corpora alia viliori modo balsamata substituit, hinc ipsa corpora arenâ suffocata, & calore Solis exsiccata, unguentis perfusa, & linteis vel fasciis obducta, pro veris *Mumiis* magno vendiderunt pretio *Aegypti* Incolæ.

Cum itaque *Mumia* tanta sit diversitas, & vix credendum, eram ad nos deterræ *Mumiam*, melius & securius adhibemus ex *inguine* vel *carne præparatum sal volatile*, & alia inde resultantia *Medicamina* generosiora.

Si tamen quis hac teneatur opinione, in ipsa carne humana latere *Medicinam* non contemnendæ virtutis, is ex *Paracelsi* mente biita præparet *Mumiam Philosophicam*, v. g.

### MUMIA PHILOSOPHICA PARACELSI.

Eligatur *cadaver hominis sani*, qui nullo mumiali morbo detentus, annorum circiter 25. recens *suspensus*, vel *rotâ contritus*, vel *hæsus*, per diem & noctem in aëre relictus fuerit, & tempore si poterit, sereno collectus sit. Hujus *carnem musculosam, brachiorum, morum &c.* à duobus luminaribus illuminatam, ac constellatam, *stulatim conscinde*, & *pulvere myrrhæ asperge*, ac tantillo saltem *res*: postea macerare permittito diebus aliquot in *spiritu vini*, tum pendatur per horas sex vel decem, ac iterum eodem spiritu *vi-*imbibatur, tandem in aëre sicciori loco, tamen umbroso, *sus-*nsa siccescat, ut assimiletur *carni fumatæ sine foetore*.

Ex hac *Mumia Paracelsi Philosophica* paratur cum *spir. vini* *ebuci* *Tinctura*, & abstracto rursus liquore *Extractum* *mellitæ* *assistentiæ*, tunc



ꝑ. *Extracti hujus.* ℥ss.  
*theriac Androm.* ℥ij.  
*salis volat. sang. human.* ℥ss.  
*perlar. prepar.* ℥ij.  
*terra sigillat.* ℥ss.  
*moschi* ℥ss.

Ms. & vase optime clauso, per mensem fermententur, & ac-  
 quires Medicinam nobilem in Peste, Febr. malignis, Venenis, à  
 ℥ss. ad ℥ss. cum *aq. theriacali, card. benedict. ulmarie,* &c. exhibitam,  
 maximi usus & effectus.

Veteres maxima laude extollebant Mumiaꝝ usum *in resolvendo*  
*sanguine coagulato & grumescente,* vel per se vel aliis adjuvantibus  
 remixtum, v. g. in casu ab alto.

ꝑ. *Mumia.* ℥ss.  
*sperm. ceti.* ℥ij.  
*sang. hirci. pulv.* ℥j.  
*ocul. cancri.* ℥iij.  
*liquirit.*  
*cinamomi.*  
*tormentill. ana.* ℥ss.

Misce de hoc pulvere, exhibe mane & vesperi. ℥j.

## CAPUT V.

*Ossium, Cornuum, Piliorum, & Pennarum*  
*Anatome.*

**C**Opiosum his rebus inest sal & ut plurimum volatile, hujus ve-  
 rò volatilitatis gradus possidet pro rectificationis modulo, à  
 transitu per fibras dependente, cui comes est aquæ sufficiens copia:  
 in quibus compactior fibrarum subtilitas, sal copiosior, aqua

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

lethargo, præprimis suffocatione hysterica & hypochondriaca, tam intus quam extus singulare præbet experimentum, etiam odore tenus haustus.

Paratur ex hoc spiritu liquor C. C. succinatus, citratus, &c.

Et si cum arcano Tartari nuptum sit sal volatile, maximum præbet medicamen in malo hypochondriaco, Arthritide vaga, & fixa, scorbuto, & suppressione mensium &c.

Dosis salis volatilis est à gr. v. ad ℥j. imò in Peste ubi singulare præbet specificum ad ℥ss. v. g.

℞. Aq. card. bened. ℥ij.  
 theriacal. ℥ij.  
 salis. C. C. vol. ℥j.  
 syr. acetos. citri ℥j.

Ms. pro dosi.

Vel ℞. Aq. è typhis C. C. ℥i℥.  
 cinamom. ℥ij.  
 salis C. C. vol. ℥j.  
 lachrym. cervi ℥ss.  
 syr. acetos. citri ℥j.

Ms. pro dosi singulis 6. horis reiteranda.

Vel hoc Sorbaiti in nuperà Peste Viennensi.

℞. Decoctiradic. Carlin. & vincetox. cum m. j. fol. galeg. fact. ℥i℥.  
 theriac. media atat.  
 elect. diascord. ana. ℥ij.  
 elixir. antipestil. Croll.  
 pulv. pannon. rubr. ana. ℥j.  
 salit. C. C. volat ℥ss.  
 aceti bezoardic.  
 syr. de scord. ana ℥ij.

Ms.

ex cy  
 si ex

ob  
 ext

nen  
 cutis

in

in

Ms. Fiat potio singulis 4. vel 5. horis reiteranda: hac potiuncula innumeros testitutos esse dictus D. Sorbaith asserit, dummodo benè sudarint.

*Paratur porro ex tenellis C. C. Typhis Aqua*

*in signis efficacia hoc modo:*

Sume *tenellas* adhuc, molles, lanuginosas, & sanguine turgidas *typhas*, unà cum cruenta illa massa, ex qua enascuntur, has detraetâ pelle lanuginosa, *frustulatim conscissas*, inde *cucurbita vitrea*, & *lento B. calore* aquam elice, prolectam tamen aquam bis vel ter cohobando. Tandem *materiam* relictam rubescentem *exsiccatam*, si ex typhis admodum tenellis, & sanguine turgidis, albicantem vero si ex iisdem adultioribus parata fuerit, in pulverem subtilem redige & serva, *omni & uslo & philosophice parato C. C. anteponendum.*

Addunt nonnulli in destillatione *spiritum vini.*

Aqua prolecta *in Febris ardentibus, malignis*, maximi est usus, ob vim balsamicam & moderatè refrigerantem, loco vehiculi potest exhiberi cum aliis efficacioribus ad  $\mathfrak{z}\mathfrak{ss}$ .  $\mathfrak{z}\mathfrak{j}$ . & ultra.

*Lachrymas item cervinas*, contra venenatos morbos & alia venenâ antidotum esse, pretiosis Regum thesauris anteponendum *Zacutus Lusitanus* asserit.

*Cranium humanum, vipera &c.* modo supra dicto destillantur in spiritum, sal volatile, oleum, &c.

*Ex pennis* etiam per retortam prodit phlegma, *spiritus, sal volatile & oleum*, & quo magis se ad sidera sublevat volucris, eò plus salis volatilis obtinet; unde volatilis causa.

*Constat ex hoc humorum visciditatem & fixitatem motui maxime adversari*: videmus hoc in arthritide ubi visciditas congelata contracturam infert.

Salis vero fixi rebus hisce tantum inest, quantum ad soliditatem sufficit.

## CAPUT VI.

*De Ovo, Conchiliis, &c.*

**O**Vum universi quasi orbis typum refert, analogicè enim Elementorum quaternarium quasi repræsentat numerum: Adest enim *cavitas* aère plena, *albumen* aquam, *vitellum* ignem, *cortex* verò terram repræsentat.

*Cortices merè Alcalina non sunt, cum sine Acido nulla fiat concretio*, plus tamen Alkali fixi, quam Acidi continent, verisimile est filicis regenerati esse sobolem, cum enim gallinæ, si eis *in esca* non datur *arena*, pariant ova sine cortice, sequitur hinc earum originem ducendam.

Philosophi occultantes regeneratum filicem has vocarunt cortices corpus album & clarum de duobus monticulis.

Ex his crematur *calx urentis natura*, ut quæ antea plus erant Alcalinæ, jam per calcinationem Acidum ex igne acquirunt, ut fiant Acido-Alcalinæ natura. Si cum hac calce sæpius destilletur albumen ovi, extrahet hoc Acidum in ea contentum, & fiet *dulce corrosivum*, quia Mercurium per aq. fort. præcipitatum & rubificatum dulcificare perhibent Philosophi, tam ad usum Medicum quam Chymicum: magnarum etiam virium in figendis mineralium spiritibus.

Alias testarum, sicut & conchyliorum calx vim obtinet lithontripticam, Acidum enim constringens imbibendo alterant, imprimis si simpliciter saltem pulveratæ propinentur.

Referre huc poteris *osteocollam*, quæ erodens in vulneribus Acidum absorbet, & fractis ossibus callum ingenerat, ut cavendum sit ne ultra quam par est juxta Sennertum procreetur. Albumen lentore suo & visciditate refrigerat, conglutinat, hinc in rubedine & inflammatione oculorum convenit.

*Vitellum* uti plus perfectum, digerit, maturat, laxat, vim anodynâ obtinet, ex hoc oleum exprimitur insignis usus in vulneribus  
conso-

con

cipi

tis v

ita

ex

ri

de

ru

con

mu

ov

ho

in

U

consolidandis, ac rimis, & maturandis tumoribus, propter sal volatile quo locupletiori abundat, ut etiam putredini subito hinc subiecta extent ova.

Oleum verò non prius exprimitur, quam cum leni calore privatum fuerit vitellum, externâ leviter implicata humiditate viscosa.

*Fit verò oleum ovorum simplex:*

Si recipias ovorum q. l. bulliant in aqua ad duritiem, separatis corticibus cum albumine, vitellum manibus confricatum pone in saggine, & coque vertendo & revertendo paulatim cochleari, donec incipiant ita liquefcere, ut jam in chylum quasi æquabilem instar pulvis vertantur, manente tamen adhuc materia flavi coloris, cumque ita apparuerit, infunde in linteum, idque circumvolvendo optimè extorque, & habebis liquorem sive oleum flavum cujus usus varius est.

*Emendat cutis vitia, cicatricibus præprimis eis ab adustione relictis decorem addit, rhagadibus manuum & pedum fissuris conducit, nervorum vulneratorum dolores lenit, & ambusta sanat.*

Pater hinc, ovorum vitellum, humorem saltem semicoctum continere, junctum plurimo sale volatili Alcalino, quem comitatur multum phlegmatis viscosi terrestris.

Si ova condiuntur sale, limo vel cretâ mixto, & hac mixtura ova illinuntur, longo durant tempore, & salubrem præbent cibum, hoc enim modò imbibunt Acidum, quod non facerent si muriæ ipsæ immitterentur.

## C A P U T VII.

### *Urine Analysis.*

**U**Rina ex diversis sæpè activorum particulis humido solutis, & vel tenacius vel leviter sibi implicatis constat, plus tamen Alcalinæ

*volatiles, quam Acida Dominium obtinent, nisi Acidum copiose obvium secum educendo, muriaticum emulentur, principaliter in hypochondriacis, nephriticis, &c.* Plus ideoque salis volatilis solet inesse huic, quam alteri urinæ, tam diætæ quam aliarum circumstantiarum ratione. Plus enim in sanorum quam ægrotorum; plus in juvenum quam senum; plus in vini potorum quam hydropotorum inest salis Alcalini volatilis, Acido vel minus vel magis saturati, unde vel constantia, vel subita urinæ corruptio trahit ortum.

Ad hæc ab invicem separandas particulas cultro chymico opus, igne nimirum vel calore, cujus interveniente motu, particulae ab invicem secedere disponuntur, vel levissimo vel fortiori, v. g. Si

### *Spiritus vel sal urinae volatile.*

Levi adhibito igne ascendere debeat: *Collige urinam hominis sani, juvenis annorum circiter 30. qui vinum pro ordinario assumat potu. Hujus mensuras 40. vel 50. infunde in vas ligneum, inferius angustius ut illuc feces subsidant. Vas illud claudatur & stet per 4. aut 5. menses in cella vel loco frigidiori, quo urina putrescat, nec tamen isto fermentante motu volatilius sal perdat: quo majorem verò concepit putredinem urina collecta, eo major spirituum vel salis volatilis quantitas postmodum elicietur. Hoc peracto, urinam destilla ex cucurbita satis magna & alta, adhibito capitello, & recipiente magno præposito; primo egredietur spiritus, post phlegma, quod seorsim collige; spiritum primo egressum reafunde capiti mortuo, & ex arena vicissim destilla, sic ascendet sal crystallinus in alembicum, quem rursus cum remanentia conjunge & exinde evoca, idque repete 4. aut 5. vicibus: Ultimo fortiolem suppeditato ignem, materiamque reverbera ut incandescat, exque hac calcinata remanentia cum phlegmate seorsim servato extrahe sal fixum, quod repetitis solutionibus, filtraturis, &c. pro lubitu optimè purificetur. Atque ita habebis duplex Alkali, volatile & fixum.*

*Si in hoc acquirendo sale volatili tantum temporis non insumere lubeat :*

Sume *urinam recentem* q. v. coque ad *dimidias*, vel *tertiæ saltem partis consumptionem*, inde tunc *phiolæ oblongæ*, & *capitello superposito* ac *adhibito recipiente amplo* ex *arēna destilla*, ac *brevi tempore* nactus eris *spiritum & sal volatile*. *Sal fixum ex calcinata remanentia* extrahes.

Colligimus quantus sit *putrefactionis* vel *fermentationis effectus*, per hanc etenim *constituentes particulæ solutæ*, ab invicem facile se junguntur, & *volatiliores à reliquis sese expedientes*, admoto etiam *levi calore* avolant, secus ac in *urina recente* quæ nisi *fortiori igne* moveatur, *difficulter constitutiva deserit*.

*Vires spiritus & salis volatilis* in genere sunt *insignes*, in *corrigendo & destruendo superfluo Acido*, per *totam sanguinis massam*. Hinc *optimo cum effectu propinatur Scorbuticis, Hypochondriacis, Arthriticis*, item in *suffocatione hysterica, Epilepsia, spasmo, apoplexia, febribus* tam *malignis quam benignis* prehensis, quæ omnia *Acido variè corrupto & resolutò* ortum debent.

*Externè verò cum spir. vini camphorato* inunctus *notabile affert levamen Podagricis, Arthriticis &c. Naribus attractus* mirè confert. *Convulsionibus tentatis, suffocationibus & hypochondriacis & uterinis, conflictatis, ac catarrhis sæpius incommodatis.*

*Si spiritus urinæ deest, locum ejus supplet sal armoniacum; Si enim hujus, & salis Tartari ana. p. aq. conjungas*, ex tempore emergent *spicula salina volatilia*, ejusdem cum *sale urinæ volatili effectus & naturæ*; cum enim *Acidum salis armoniaci cum Alkali Tartari pugnam instituit*, *volatiliores hoc actu liberatæ* avolant, *naribus recipiendæ*.

*Optimo item cum emolumento suffimentum hoc applicamus auribus* in *tinnitu, dolore, & debilitate auditus*, inprimis *si spiritum urinæ vel salis armoniaci, & oleum Tartari per deliq. guttatim aquæ liliorum convallium* instillando *conjungimus*, in *exiguo angusti colli vitro*, & *auri applicamus*.



nirandæ virtutis esse deprædicat ; successus verò spe sæpissimè  
s frustramur cum hoc modo particulæ volatiles Alcalinæ in mu-  
ticas transmutatæ deprehendantur, *in affectibus dictis exigua effi-  
ia.*

Ingeniosius alii *Alcali urinæ* commiscet *spir. vini rectificatissi-  
m*, post concretionem enim in volatilitate perstat Alcali urinæ  
ignium virium. Assentientem hisce habemus *Boyleum histor.  
id. & firm. sect. 32.* Si capias inquit, *Alcohol vini, & Tartar. urinæ*  
quisitè dephlegmatum, eosque in justa misceas proportione, po-  
is ad horæ circiter minutam, duos hosce fluidos liquores in stabi-  
corpus commutare : & fateor non sine delectatione me conspe-  
te hos duos liquores agitados, quamprimum in similitudinem nivis  
alescere, & talem acquirere consistentiam, ut sine misturæ effusio-  
vas eos continens susque deque vertere potuerim. Verum non  
sim expectare, ut huic experimento fides adhibeatur, ni spiritus  
actissimè rectificati sint.

Sunt etiam qui *spiritum, sal volatile, & fixum urinæ* conjungunt,  
*vase clauso ad putrefaciendum vel dirigendum ponunt in B. Vaporoso*  
*menses aliquot*, tunc aperto vitro affundunt spiritum vini rectifi-  
tissimum, ut solvatur massa, fecesque separentur ac crystallinum  
nciscantur sal adhuc volatile.

Alii paulo aliter procedunt ad **CRYSTALLISANDUM**  
**RINÆ SPIRITUM SIVE SAL** v. g.

*℞.* Urinæ Puerorum vinum bibentium partes ij. Spiritus vini  
stem unam, immittunt phiolæ capaci, ita ut septima vitri pars  
leatur, de hinc hermeticè sigillatum vitrum fimo committunt,  
septimanis quatuor putrescat, tum affundunt modicum aceti (vel  
lum quod melius) ac loco frigido reponunt, permittuntque stare  
bus quatuor, sic magna salis volatilis contenti pars crystallatur.  
teâ liquorem supernatantem decantant, crystallosque remanen-  
levi calore siccant. Exsiccatis verò affundunt spiritus Vini recti-  
ficatis-

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

Sume v. g. Salis hujus armoniacalis philosophici, s. Salis urine volatilis, & aceti destillati aa. p. aq. paulum digesta igni vel cinerum vel arena committe, sed leni igne, phlegma abstrahere, relictae massae novum aceti destillati pondus adde, digere, & destilla ut prius, donec videbitur Sal urine duplum sibi junxerit acidi pondus, & parata erit materia pro exaltanda philosophorum aquila, ut salia fixa resuscitare & in altum levare gloriose queat hoc modo.

Sume nimirum salis tartari siccissimi partem unam, materia jam pro aquila exaltanda parata partes tres, minutissime invicem in mortario marmoreo calido trita, phialae immitte, & sublima, sublimatum capiti mortuo s. materia in fundo residua commisce, rursusque sublima, hancque cohobationem repete aliquoties, donec totam salis tartari substantiam ascendisse observes, & paratam habes aquilam, qua tibi inserviet pro ulteriore volatilisatione recentis salis tartari & quidem successive in infinitum, nec prioris materiae pro aquila elevanda amplius indigens eris.

Quos hoc volatilifatum Sal praestet effectus Tackenius in suo Hippocrate chymico pap. 73. nos docet vocat eum penetrantissimum, & dubitat utrum in natura quid sit subtilius, propterea non satis laudare potest in antiqua oppilatione; Mindererum propterea maxime commendans, quod hoc liquore in obauditione & auditus difficultate usus, fuerit:

Cum enim spiritus hic, inquit, salsus & volatilis est, nec sudoris constitutivis assimilis, hinc membranam tympani propter symbolum leviter pervadere, ac lubenter item admitti confirmat. Cumque reliqua & vel omnia falsa juxta Galeni sententiam incidant, attenuent, discutiant, excrementa siccent, virtutem colligant, & robovent, ac id in rudi salis mole, quid in id efficiet potentius spiritus hic subtilissimus.

Ex hoc fonte porrò emergit *spiritus insignis antepilepticus*, non tamen illum hic æstimo quem ex spiritu urinæ & spiritu vitrioli *Hartmannus* parare docet, sed hunc, qui ex *sale volatili urinæ aquâ soluto*, sive ut vocant, spiritu urinæ, & *vitriolo entis veneris*, digestionem longa paratus est: hunc altioris esse indaginis *Cl. Ettmüller in Commentario Ludoviciano* p. 108. confirmat, hâc ratione, quod *Spir. urinæ vol.* sive alcali urinæ, sub digestionem *cum vitriolo veneris*, agat in hujus sulfur, idque rodendo ex parte solvat, ut sic spiritus volatilis simul sulfureus acquiratur, qualis aliàs ex miscela spiritus urinæ & vitrioli haberi baud possit.

Non tamen vitriolum veneris communi more paratum hic intelligendum putes, sed illud quod *Helmont* parare docet, mediante Sale armoniaco, quodque capite de cupro indigitavi: Ex hoc etenim cum sale armoniaco parato vitriolo tum, cum philosophorum sale armoniaco volatili, ob analogiam resurgit foetus parentibus longe nobilior, & fit vitriolum, saphirum ipsum & colore, & figura excellens, emergitque inde medicina magni sanè momenti.

Patet hinc *quanta in urina hominis lateant arcana*, tanta sanè quam quæ unquam ex alia re in natura erui poterunt, & si rem paulo intimius trutinamus non possumus non cum *Starckio* sentire, qui menstruum sive *liquorem alcahesticum* ex ea elaborari debere, certò sibi persuasum habet, Magni nostri *Helmontii* commendationibus hujus subjecti commotus, quando in suo sex digest. tractatu expressis verbis effatur: *Sal scil. urinæ non habere sui simile in Mundo, nec Sal marinum aut ex fontibus excoctum, aut nitrum, vel lapidum quorumcunque pretiosum Sal, uno verbo nullum plane Sal in rerum natura, quodcunque etiam esset, imò nec animantium reliquorum Sal, huic nostro sali urinæ assimilari aut comparari posse; & quæ sunt alia hujus subjecti hinc inde in suis operibus insignia encomia, quibus commotus Starckius certo nobis persuadere conatur, Alcahesticum liquorem in nulla alia materia quæri debere quam in Urina Humana, neque esse liquorem alcahesticum*

quid aliud, quam ex Philosophorum Sale armoniaco elaboratum spiritum volatilem falsum.

Quid verò sit illud *Philosophorum Sal armoniacum*, & quâ methodo id acquirendum, his expressis verbis explicat. *Spiritum videlicet ex urina humana admodum acrem, subtilem, & penetrantem, conjungi debere cum acido non corrosivo, sed suæ naturæ gratissimo, neque alio & à suâ natura diverso fermento, sed tali quod in centro cum se ipso unum sit, ac æque volatile, quo ambo sibi ubique similia, intimam subire queant unionem, ut tum repetitis circulationibus, emergat Ens Salium, Salium summum & felicissimum.*

Quid autem sit *acidum istud non corrosivum & volatile*, *Starckei* vinosum vocat spiritum, quippe qui in centro cum urinæ humanæ spiritu conveniat, unumque & idem esset.

Huic *Starckei* asserto facile applaudere poterunt illi, qui considerant quam libenter volatilia volatilibus se associant, & hoc illi, & illud huic se jungat amicissimè: saltem nitrum hac in re testem se sistit: Unde etenim summus ejus volatilis spiritus, quam ex alcali urinæ volatili, & acido illo volatili aëreo sulfureo lucido, rudi artificio à natura, combinatis, & amicissime conjunctis:

Plurima certe experimenta tibi veritatem demonstrabunt, alcali & acidum volatilia intimiorem initura esse unionem, & tertium inde resultans longè subtilius & penetrantius, atque sic foetum parentibus multo nobiliorem inde emersurum esse, quam si hoc, aut illud, cum minus volatili vel fixiori combinaveris salino.

Sunt quidem nonnulli, qui *Starckium* fallaciæ arguunt, eumque ea, quæ in *sua pyrotechnia* circa hanc materiam latius pertrahat, non secundum literam, sed ænigmaticè intellexisse credunt.

Ast si *Helmontii* elogia, multifarias commendationes, laudesque pariter, quam occultatos expressos labores, & manuductiones, paulisper consideramus, quibus de *Urina & Sale armoniaco* scripta ejus hinc inde multum referta reperimus: Imò si curiosum illud experimentum, nunc post *Helmontii* tempora erutum, phospho-

rum.

im scil. ex urina intuemur, vix fallaciam subesse posse inducor ut credam.

Quò verò veritas emergat paulo altius, ipsam *Starckii* mentem in sua *Pyrotechnia* asserta contentam, quam quidam *Job. Astell* in quodam Germanicò tractatulo latius sub nomine *von dem unerblichen* solvente communicat, perlustrémus.

Eousque tandem perveni incipit *Starckei*, ut sperem me manuum illud *circulatum*, vel *incompactibile illud solvens Paracelsi & Helmontii*, aperuisse & communicasse, antequam de usu & præstantia, tandem jam satis cognitis, quid edisserui, adeoque eis acquisitionem potius, quam valorem aperui.

*Est itaque alcahest Sal spirituale, sive spiritus falsus*, qui obstantem & transcendentem puritatem, nunquam perverti vel corruptivè annihilari potest, & nisi corpus aliquod, vel materiam fendat tam subtilem ut ipse est, consortiùm ejus & conjugium requirit, nec ullus fermenti peregrini, extra sui ipsius capax est, neque eò alterationi totali vel transmutationi subjacet.

Corruptivè annihilari haud posse implicat annihilationem apparentem, dum particulæ liquoris hujus sive spiritus falsi ita à se invicem separari & discontinuari poterunt quidem, ut appareant omnino in nihilum redactæ, sed re ipsa, ipsæ spiritus hujus falsi particulæ discontinuatæ, sunt & manent iidem spiritus falsi, quales erant antequam artis ope discontinuati, & ab invicem separati fuerunt.

Neque transmutationi vel alterationi totali subjacet spiritualis liquor: quoquo etenim modo in varias figuras se cogi patitur, manet idem spiritus falsus volatilis, sive liquor spiritualis, qualis fuit ante.

Experimentum confirmare videntur res omnes naturales, quippe *in rerum natura invenietur subjectum* (excepto intimo & centrali mercurii corde, ac alia adhuc & unica re, quæ similitudinem & convenientiam inter se habent) *quod ab urinoso spiritu vel in suam naturam, aut plane destrui, vel in aquam elementarem redigi haud queat, semper manente quasi ex lege, viribus suis ne hilum quidem elan-*  
scens.

*Sic omnia metalla & mineralia redigimus vel in salia, vel spiritus acidus, hi cum urinoso spiritu sive sale migrant in sal armoniacum, occultatum videlicet sub Blas Lunari urinæ spiritum, si vel sal spirituale, & quod larvam hanc haud induit, & in sal armoniacum ita dictum haud migrat, nec cum eò unum fit, facili negotio vel separatur, aut destruitur planè.*

*Lapides omnes, qui igne hoc gehennæ se calcinari haud patiuntur, rediguntur alia encheiresi in sal, quod denique repetitis circulationibus & cohobationibus cum liquore hoc spirituali volatilifatur partim, vel additione quadam alia in aquam tandem redigitur.*

Qui verò lapides calcinari se patiuntur, alcali suppeditant, quod si per olea essentialia volatilifatur, juncta cum spiritu vini rectificato, tunc per urinosum spiritum simul coagulantur, hocque subtile coagulum tum per conveniens acidum in sal corporale sublimatur, quod verò cum eis cohærere ac intimè se miscere haud cupit, separatur, & methodo facili in aquam redigitur.

*Animalia omnia cum carne, sanguine, & ossibus, suppeditant sulfur unctuosum, & sal urinosum; vel mediante destillatione, immediata, aut prævia putrefactione, vel fermentatione: Relinquuntque caput mortuum, quod cum sale hoc circulato cohobatum, in Sal purum migrat, hoc verò in aquam.*

Urinæ Sal postquam rectificatione purificatum existit, & propria sua aciditate aliquantulum fixum & stabile corpus nactum fuit, fit Sal armoniacum *Unctuosum* destillatione volatilifatur, & mediante alcali eo devenit, ut se patiatur combinari cum spiritu vini, ut tunc capax fiat coagulari cum urinoso spiritu, propriaque aciditate inde emergat Sal armoniacum.

Omniū creaturarum urina, dum spiritum suppeditat, mediante acido in corpus facessit salinum, & si tum cum aliis sublimatur, fit Sal armoniacum, quod verò non adhæret intimè, & non concoagulatur, hoc separatur & destruitur facile.

*Cornua, Ungula, Oleum, & Sal urinosum volatile præbent, & in*  
Sal.

arm

e

n

fi

lia

&amp; n

lis c

gete

in

me

ide

reg

mar

rel

depe

supp

Sal armoniacum, sicuti de carne, sanguine, &c. dictum, migrant.

*Vegetabilia omnia* dum cremantur, exhibent liquorem alcalinum, mercurialem, vel fixum, sulfur volatile, & Sal urinosum volatile in fuligine.

*Aromata quædam, Flores, semina, radices, herba & similia,* suppeditant olea; hæc mediantibus alcalibus & spiritu vini commixta, per spiritus urinosos intimæ coagulationis capacia fiunt, quod verò subter hoc jugum se trahi baud patitur, tanquam heterogeneum separatur, & in aquam redigitur.

*Omnia acida* mediantibus spiritibus urinosi partim vel in Sal armoniacum migrant, vel destruuntur.

*Uno verbo quicquid in mundo est* (excepto centrali mercurii corde) *vel fixatum est, vel volatile.* Fixum vel est salinum, aut non: Quod non est salinum eo adigitur, & ambo arte & labore fiunt volatilia; & postquam sunt volatilia, & postquam sunt volatilia, facile in aquam reducibilia existunt, seminali crasi orbatam.

*Alcalia fixata volatilifantur,* si cum spiritibus vinosi uniuntur, & maritantur, & tunc apta redduntur mediantibus spiritibus urinosi coagulari.

Spiritus quilibet tandem vinosus, ex quovis etiam subiecto vegetabili, fermentatione mediante factus, & optimè dephlegmatus, in urinæ spiritu coagulabilis existit, qui tunc postquam in Sal armoniacum fixatus est, cum spiritu urinæ homogeneè est unum & idem.

Quemadmodum verò omne illud quod (ex quovis etiam sit regno, vel minerali vegetabili, aut animali) in salis armoniaci formam, & in naturam spiritus urinæ receptum est, idem Blas Lunare sibi vindicat, & hujus larvam induit, si hoc rursus absque virium deperditione, cum urinæ spiritu exinde revivificari potest, & denuò suppeditare spiritum coagulantem, qui sicut ab initio fecit, recentem vini spiritum coagulabit, inque suam naturam transformabit, & hoc in infinitum.



n urinæ spiritus ministrat; in quo nimirum salis istius primige-  
articulæ, omninò explicatæ, copiosissimè latitant, cujus be-  
io tam coagulantur, quam dissolvuntur omnia corpora na-  
ia.

Aliter verò se habent solutiones aliis factæ menstruis, ibi etenim  
lvenda corpora, cum solvente intimè nunquam combinari  
nt: neque ideo talis solutio (etsi corrodi conspiciantur cor-  
) pro vera, & intima solutione æstimanda est: *quilibet* etenim  
*us acidus corrosivus, corrodendo quoddam corpus ipse coagulatur, &*  
*r quodammodo, inque salinam transmutatur formam, non ac si*  
us solvendum huc quid contribuat (absque alteratione hoc  
im patitur in se spiritus corrosivi actionem) sed ipse corrosivus  
us, propria suâ culpa & corrosiva activitate coagulatur.

*Aliter longe se res habet cum spiritu nostro salso, sive Philosopho-*  
*Sale armoniaco, in hoc namque delitescit influenza ista Lunaris,*  
Blas Lunare, principalissimum illud instrumentum, res quas-  
ue in prima sua primordia reducendi, velin suam naturam co-  
i.

videtur verò coagulatio talis irregularis planè & anomala, dum  
us subtilis; subtiles similiter spiritus coagulat, imprimis autem  
os, vel à vino ortos: Eo ipso autem dum coagulat, & in suam  
am vertit acidum non corrosivum, destruit simul istud, quod  
rrosivum in acido, & in aquam inspidam hoc vertit.

Dum enim corrosivus spiritus acidus, corrodente suâ spirituosa  
nc volatissimum destruere nititur spiritum, hic pro sua meliori  
sione corporis coagulati formam assumit, & sub hâc se occul-  
item, integris viribus denique emersurus (non aliter uti aqua  
rigori resistendo se ipsam vi suâ innata in glaciem vertit, &  
uasi cortice se munit, ubi aliâs à frigore in gas destrueretur)

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

nis aut alterius animalis organa illum perferre diu possint, quin syncopen incurrant: Tamen mirificè adeò & penetranter operatur per Blas aliquod Lunare, ut si Sal armoniacum vitro immittas, & aquam affundas, subito tale insigne excitabitur frigus, ut aquam etiam, si vitrum ei imponeretur, vel huic aspersa sit, in glaciem ire faciat.

Nec Blas hoc Lunare unquam à Sale armoniaco separari poterit, quam diu corporis Saliniformam retinet, etsi cum igneis etiam subjectis sublimaretur toties

Hinc obiter jam notandum quid *Frigus* sit, videlicet *non esse illud caloris privationem, sed substantiam positivam & realem*, quæ in momento irradiantis Blas, & humectati salis armoniaci, per vitri impenetrabiles parietes, glaciem & summum frigus producit, quod tamen momento ante non aderat.

Non ergò potest esse Blas hoc ab acido igneo & corrosivo spiritu, urinæ spiritui impresso, sed est Blas hoc res quædam, propria spiritus urinæ activitate producta, ad quam producendam, à corrosivo acido spiritu sollicitata, & coacta fuit, ne destructionem aut annihilationem incurreret, non aliter ac aqua, quæ ne suæ formæ destructionem pateretur à frigore intensissimo, cortice quasi semunit, & corporis coagulati figuram assumit.

Planè ergò singulare hujus spiritus privilegium Altissimus ei concessit, quo Lunare frigidissimum Blas sibi rapit, & unit, tam subito quam humidi quid ei accedit.

Atque hæc est formalis Salis armoniaci origo, dum nimirum subtilissimus & penetrantissimus urinæ spiritus, cum acido quodam corrosivo concurrat, tunc hoc cum impetu illum destruere nititur, illam verò destructionem ut evitet spiritus urinosus, corporis larvam assumit libertima coagulatione, hancque furiosæ spirituosæ aciditari opponit: huic verò larvato corpori, sive sali armoniaco, se jungit Lunare Blas, inque eo habitat invisibiliter, visibiliter verò operatur.

Non verò particulariter soli sali armoniaco sive urinæ spiritui se  
jungit

jungit dictum Lunare Blas, sed universim omnibus compositis Lunari influxu imprimis videtur, ad temperandas vel restinguendas igneas corrosivas quasque concreti particulas, dummodo urinosa simul præsto sint & ubi tales modò se jungunt, Lunare frigidum Blas in sui conversationem adsciscunt.

Urinosa verò spicula & subtilissimi spiritus hoc maritata, omnia alia quæ sunt de natura acidi vel in suam naturam transmutare, vel quod subter hoc jugum se trahi haud patitur, destruere, & in aliud plane ens vertere nituntur, & hæc ratione omnes acidi spiritus & corrosivi, in aquam elementarem potissima parte verti possunt.

Cum verò valdè differant non acidi modo spiritus, sive acida quæcunque, sed & urinæ spiritus ratione animalium, in quibus naturali quâdam destillatione ex cibis & potu destillantur, hinc admodum item inter se differre Sal armoniacum hoc ab alio, credibile facile erit. *Distinguimus ergo Sal armoniacum commune, ab illo Philosophorum.*

Commune ex acido quovis corrosivo, & urina cujusvis animalis construi potest.

*Philosophorum verò non nisi ex urina humana, & acido vinoso spirituosissimo, sive vini spiritu, sicuti Helmont manifestare videtur in suo elogio, quod de coagulo spiritus urinæ cum spiritu vini habet: Hoc, nimirum coagulum, inquit fieri non per simplicem partium mixtionem, sed per intimam copulam.*

Spiritus nimirum vini ab urinæ spiritu re ipsa coagulatur, & ipse simul concoagulatur, atque adeò hæc inseparabiliter unita, novum productum, subtile videlicet corpus præbent, à suis parentibus maxime diversum: Secus ac fit in sale armoniaco communi, ubi urinæ spiritus, ante, in, & post coagulationem, est & manet idem urinæ spiritus, qui erat ante, nec cum acido corrosivo iniit copulam intimam, sed larvam quasi assumpsit, ut se destructioni, quam acidum corrosivum minabatur, eriperet.

In nostro verò hoc Philosophorum sale armoniaco, ambo ingredientia intima ineunt copulam, quoniam vinosus spiritus in

centro cum urinæ spiritu idem est, protereaque amice in se agunt, & se invicem coagulant, & generant corpus planè spirituale, sibi ubique simile & homogenum.

Primum ergò objectum quod à spiritu urinæ humanæ se intimè coagulari patitur, est influenza vinosi cujusdam spiritus, absque quâ urinæ spiritui intima & centralis coagulatio accidere haud potest.

Atque hæc est præterpropter *Starckei* mens, quam pluribus expressit in sua pyrotechnia asserta, circa liquorem alcahesticum.

Sanè si rem paulo altius trutinamus, observamus certò universalitatem dictam in urinoso spiritu, præprimis eo humano, nil etenim in rerum natura esse, excepto centrali mercurii corde, & unica adhuc alia re, quod ab illo vel in suam naturam, vel in aquam elementarem transmutari vel destrui, aut annihilari haud queat, supra experimentis breviter indigitatum reperies.

Et cum experimenta ipsa nobis ob oculos ponant veritatem, cur ænigmaticè intelligenda esse *Starckei* verba, nobis persuaderi patiamur.

Interea tamen etsi jam ex præmissis materia liquoris alcahestici satis innotuit, manebit attamen ejus elaboratio & acquisitio difficilis, nec omnibus statim, etsi via sit patefacta, licebit adire corymbum.

Quantas verò vires non Philosophorum Sal armoniacum modo, sed & ex eo exaltatus liquor alcahesti contineant, commune saltem Sal armoniacum, & vulgaris urinæ spiritus exinde paratus, obiter testari poterunt.

Quo propius verò ad Sal armoniacum Philosophorum accedit Sal armoniacum aliquod commune, eo majores vires continere probabile multum erit.

Tale vero esse supra dictum Sal urinæ volatile, ex ingredientibus propriis patet: spiritus etenim subtilissimus, ex proprio acido in oleo & sale fixo contento, adeoque ex propria familia sibi corpus forma-

cum  
Est  
rum

di

fi  
lis  
m  
cir  
pur  
ter  
ad  
c  
r  
copt  
occ

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

ponit, tanquam fundamenta, bases, & ingredientia liquoris Alea-  
hestici.

Vires præstantes multum describit dictus *Thomson in suis epilo-  
gismis* p. 80. *Essentia nostra Stomachica inquit corroborat, fermenta  
invigorat, spiritus refocillat, lienis vitia corrigit, flatu discutit, gas  
sylvestre compescit cicuratque, laticis acorem, succos degeneres urentes  
mulcet.*

Partes ejus subtilissimæ vasa pertinaciter transeunt unâ cum  
languine circumrotatæ, quem à fordibus liberant.

*Poros cutaneos recludit*, ut plurimæ exhalationes nocuæ pro-  
scribantur, sic evadit diaphoreticum elegans.

*Solatur renes urinam provocans*, arenæ genesin prohibens, ge-  
nitam verò disturbans, dysuriam stranguriamve mitigat.

*Dolori colico* utque torminibus opitulatur.

*Cardiacum præbet* eximium, nec non alexipharmacum.

*Antiscorbuticum est* præstantissimum, acidum ejus malignum  
retundens.

*Antipyretion ministrat* singulare, febrium male moratam indo-  
lem, ipsamque pestem aliquatenus subjugans.

*Affectionem hystericam, uteri suffocationem*, furorem & indigna-  
tionem compescit, *Fluoremque album* corrigit.

*Hypocondriacas vexationes placat*, *Cachexia, Hidropi, arthriti-  
di &c.* medetur: cerebrum, membranas, memoriam, cunctosque  
sensus refocillat.

Luculentissimè ex his patet, hanc *Thomsoni* Essentiam stomachicam, quam hic menstruum nobile vocat, cum *Starcke*i alcahest unum esse & idem.

Qui propterea tam nobilis remedii possessionem anhelat, supra indigitatam methodum est *Starcke*i mente sibi commendatam habear.

Qui verò prima statim fronte ad tam nobilis remedii confectiōnem haud poterit penetrare, ob manuactionis expressæ defectum, is parabilioribus paulo acquiescat, & supra descriptam philosophorum ut vocavi aquilam, vel item *Sal urinæ volatile*, salis armoniaci philosophici succedaneum, quale supra docui, morbis supra à *Thomson*e recensitis opponat, & effectum observabit non vilipendendum.

Sic in *Febris*us, præprimis quartana, mihi solet esse in usu hæc vel simili formula. v.g.

℞. *Salis urin. volat.* ℞ss.  
*Unicorn. fossil.*  
*Ossis sepia aa.* gr. viij.  
*myrrha* gr. v.  
*theriac. cælest.* gr. j.  
*ol. garyophyllor.* gtt. ij. m℞. pro dosi.

Vel ℞. *Chin. de chin.* p. ℞ij.  
*Salis urin. volat.* ℞ss.  
*theriac. cælest.* gr. j. m℞.

Vel ℞. *Theriac. opt.* ℞ij.  
*conchar.* p. ℞j.  
*Salis urin. volat.* ℞ss.  
*ol. garyophyll.* gtt. j. m℞.

In Affectibus calculosis.

Vel ℞. *Nitri preparati* ℞j.  
*Salis urin. volat.* ℞ss. m℞. pro dosi.

menta  
 i, gas  
 urantes

à cum

pro.

lignum

in indo.

adigna-

ritriti-

tosque

or, nec

os sospi-

, cerevi-

puerit,

i medio-

ductore



Vel ℞. Ocul. S. ℥j.

Salis urin. vol. ℥ss.

Essent. succini mæ. gtt. xv.

Træ anodyn. gtt. vj.

Aq. veron. essentif. q. s. pro vehiculo, & m℥. pro  
dosi.

In Hydrope loco diuretici & diaphoretici.

℞. Antimon. diaph. non edulcorati ℥j.

Salis urinæ volat. ℥ss. m℥. pro dosi.

In Affectibus hypochondr. hystericis & similibus flatulentis.

℞. C. C. philosoph. calcinat.

Unicorn. fossilis aa. ℥ss.

salis urin. vol.

castorei aa. gr. vj.

cinnab. ḡ. gr. iij.

laud. opiat. gr. j.

ol. succini. gtt. ij. m℥. pro dosi.

Vel ℞. Castorei part. iij.

Sal urin. volat p. j.

tritris affundo spiritus vini rectificatiss. q. s. ut fiat Essentia, quam guttatim cum vehiculo conveniente propino.

Has vel similes formulas, mediante sale urinæ volatili, cujus elaborationem superius docui, sæpius concinno, nec frustraneò cum effectu, unde sæpius concludo, quod, cum hoc urinæ volatile Sal, sive rude salis armoniaci philosophici succedaneum tantos præstet effectus, multo potentiores vel nobiliores exhibiturum sit in falsum spiritum volatilissimum, sive Sal spirituale redactum hoc nostrum Sal urinæ volatile.

Exhibui quandoque item non absque effectu in convulsivis, & hypochondriacis, colicisque affectibus spiritum salis armoniaci sive urinæ resuscitatum, sed cum in orgasmo sive turgescencia flatulenta, spiritus flatulentos peregrinos jam expansos attenuet, & ad majorem expansio-

tius

care

mag  
sub  
dicer

ex m.

non

Lucis

petua

repart.

liore

quill

gaud.

Nobi

dam t.

mena

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

## Chymia Experimentalis

ur moderato calore omne quod aquosum erat, donec tandem remanentia in mellis vel syrupi aut extracti liquidioris forma restaret: cum tribus præterpropter arena alba partibus commixta, retortæ immittebatur, recipuloque capaci (cui aqua quantitas inerat) vitæ, juncturisque curiosè & exactissimè clausis, furno venti & aperto concredebatur: & tum ignis per 5. vel 6. horas gradatim, & omne quod inerat phlegma & Sal volatile expulsum observabatur: postea per 5. 6. horas adeò fortiter intendebatur, quantum fornax vitæ erant: Fortissimo hoc igne egrediebantur primo nebula, quemodum spiritus vitrioli ascendere videtur, his transgressis egrediebantur alia quædam species subcærulea, lucis vel sulfuris ardentis instar, & denique cum maximè fortis esset ignis ascendebat alia materia priore volatilior, quæ per aquam ad fundum recipuli cadebat. Omnibus hæc refrigeratis apparebat expectata Luminosa massa.

Processus hic & phosphori fabricatio, etsi clarè admodum remanentia communicata esse videatur, difficultatibus tamen maximis circumstantiam esse, ipse testatur Boyle, se ipsum etenim, licet manibus ritè cognitis & adhibitis rem aggressus fuisset, in cassum laborasse, mox vasorum, mox circumstantiarum aliarum

„ quid reliquum est de phlegmati videlicet, & spiritu vel sale volati-  
 „ li, usque dum guttis rubentibus Oleum destillare incipiat, quod illico  
 „ applicato recipiente alio colligendum est.

„ Augeatur verò tum aliquandiu ignis, ut quicquid inest Olei  
 „ exeat, & invenies in fundo caput mortuum, cujus superior pars  
 „ nigra erit & spongiosa: eam adde alteri prorsus simili materia,  
 „ quæ in alio vase remanebit, postquam leni igne separaveris omne hu-  
 „ midum ab urinoso oleo quod erat in retorta.

„ Ex hac duplicis materiae mixtura tolles ℥.j. medicam, eamque  
 „ injicies in retortam fictilem, septem libras aquæ continentem, &  
 „ applicabis recipiens magnum, lutoque probè munitis juncturis, de-  
 „ stilla igne aperto, gradatim eum intendendo, donec retorta rubescat,  
 „ quo viso, ignis augendus est per 9. vel 10. horas, ac tunc prodibunt  
 „ in vas recipiens nubecula alba, quas sequetur materia subflava,  
 „ quæ sublimata formabit phosphorum ad interiora colli & latera reci-  
 „ pientis.

„ Is altero mane inde poterit auferri, si vas recipiens aquâ fri-  
 „ gida lavatum fuit; tum totam massam in vase vitreo igni lenissi-  
 „ mo impones, & emerget ex aqua materia oleosa, & congrega-  
 „ buntur minutæ phosphori partes.

„ Omnibus refrigeratis collige massam phosphori, & immitte  
 „ eam in lagenam vitream, quæ aquâ communi implenda, & exactè  
 „ obturamento vitreo, vel alio subereo & vesica claudenda  
 „ est.

Ex variata hac phosphori fabricatione facile quis fundamen-  
 tum penetrabit.

Discordes sunt processus, & attamen quilibet expectato gau-  
 det phosphoro, ille arenam ad impediendum in igne fluxum com-  
 miscet urinosæ sapæ, hic eandem omittit, certo signo, principalio-  
 ra Phosphori constitutiva, & oleo foetido, & sali fixo originem  
 debere, & idem esse an addatur vel omittatur arena pro inter-  
 mediò quodam, ad fluxum inhibendum, dummodo propria terra  
 capitis mortui, vicem intermedii suppleat.

Atque hoc est præclarum & curiosum hujus seculi inventum, è cujus fundamento *priscum* illud *Urnarum* per plurima secula *ardentium* opus, erui rursus posse, firmiter mihi persuadeo, præprimis cum ex sanguine etiam phosphorum construi posse, quorundam experimenta confirment.

Sanè hi ex universalitate naturæ enati phosphori, quanto abstrusiores sunt cum suis phænomenis, tanto propius ad increatam Lucem, ceu creati universi centrum, in quo latet numerus, mensura, & pondus accedere videntur. Eosque cum mundi vita esse extractum quoddam à naturæ luce, & cœlesti sulfure concentratis, materiæque ætheræ iisque primi elementi particulis inhærentes, secretioris philosophiæ alumnis non videbitur absurdum, iis præprimis qui excitatiore & altius repetita mentis indagine in operationes & effectus naturæ paulo intimius introspicere solent.

Observamus facillime ex prædictis phosphoris, magnâ lucis copiâ dotatum esse hominem, cum enim ratiocinatio lucis potissima sit soboles, hinc videmus necessariam amborum concatenationem, neque enim ratio absque luce, & ubi multum lucis, ibi rationis multum subesse posse, concludentum erit, modo organa sint convenienter constituta, & lucis motui accommodata.

Pro complemento & priorum processuum majorem dilucidationem, adponam methodum *Lemerii* ubi in nona editione suæ chymia, sequens communicatur.

### PHOSPHORUM conficiendi modus.

*Recipiatur bona quantitas urine recentis, qua emissa fuit ab hominibus cerevisiam pro ordinario potu bibentibus, evaporetur humiditas, in vase terreo leni igne, usque consistentiam mellis vel extracti liquidioris nanciscatur. Tum massa hæc in vase terreo, cella concredatur bene clausa, atque relinquatur inibi ad fermentandum tribus vel quatuor mensibus.*

*Hoc factò & peractò recipias materia hujus fermentata libras duas, hanc*

sem  
 & q  
 pho  
 ter  
 cas  
 lig  
 fin  
 vit

huj  
 esse  
 equ  
 tio  
 spl

U.

ve

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

guatur.

5. Ab initio omninò moderatus adhibeatur ignis , ne massa in recipiens transgrediatur & attollatur ; id quod in fine haud amplius metuendum , dum massa exiccata extat ;

6. Vasa etiam aperiantur demum vasis omninò refrigeratis , ne si adhuc calida est massa , admissò aëre phosphorus aecendatur. Olei magna pars rarefciendo in phosphorum migrat.

7. Observatum etiam est urinam vinum bibentium non admodum conducere ad conficiendum phosphorum , quoniam nimis est volatilis & spirituosa ; *optimam verò ad hoc opus esse urinam cerevisiam bibentium* ; unde & in *Anglia* vel illis in locis melius conficitur phosphorus , quam aliis in locis ubi continuò vinum bibitur.

8. Phosphorus liquidus plus luminis spargit quam compactus ; si enim vitrum aperitur , in tenebris , omninò ignitus apparet.

9. Loco Essentiæ caryophyllorum , potest addi oleum cinnamomi ; unde plus luminis de se spargit phosphorus , sed minus durabilis erit.

10. Sic & spiritus therebinthinæ Phosphorum omnino dissolvit , & quidem citius quam alia olea , ubi tamen inter dissolvendum aliqualis ebullitio sentitur , pro signo acidum aliquod subtile sive volatile subtili Oleo therebintinæ inesse ,  
& hujus effectus causam existere. &c.

## CAPUT VIII.

*Mellis Resolutio.*

**A**Ntiquis loco sacchari multo erat in usu mel, quo, cum balsamicam vim & tenuitatem tanquam optimorum florum Essentiam obtineat, ut in multos perstent annos, medicamina plurima conservabant: præsentem verò seculo cum saccharum vili veniat pretio, in Medicina non adeò magni est usus. In *Lithuania* enim, ubi maximus ejus proventus, & aliis regionibus septentrionalibus, copiose eo utuntur in conficiendo Hydromelle, potu non ingrato nec insalubri, vinum ferè generosum æmulante.

*Constat mel, ut & alia vulgaria dulcia veluti saccharum, ex particulis quadratis lamellulatis, blando dulcoris sensu linguam titillantibus, quia uno lamellarum angulo, nec limatis spiculis tam altum penetrant, & linguæ poris sese insinuant, hinc etiam figuratæ schesi maximè adversaria sunt dulcia, imprimis etiam cum variæ matetiæ copia inter se mixta extet, unde & constantior eorum natura, si particulas hæc mechanicè demonstrare animus sit, & ab invicem separare placeat, instituat.*

## DESTILLATIO MELLIS.

*Sume mellis v. g. lb. j. silicum contusorum vel arena munda ℥. iij. & ultra, destilla per retortam gradatim magno recipiente adhibito, & primo exit aqua alba, dein flava cum spiritu & oleo, quæ omnia separari, & pro usu rectificari possunt.*

*Silices vel arena ad præcavendam effervescentiam, ad quam maximè inclinatur mel, adjicitur.*

*Phlegma, spiritus, & oleum, acidæ sunt naturæ, hinc spiritus solvit corallia, oculos cancri &c. ac calculo ideò mederi perhibetur.*

*Constat hinc quantum errent delicatuli, qui saccharatis sapius delectantur,*



*stantur, cum talium usu minimè dulcem reddant sa-  
potius acuando, scorbuticum augeant sal, & pulmones*

Porro ex Acido constare dulcia hæc, probat  
*melle cum aqua simplici confectio, ut & oleum anti-  
triduaana & leni destillatione extractum, quæ ce-  
spiculis minimè fabricarentur.*

Hæc itaque documento esse certo possunt  
*pulmonum vitis vulgaria dulcia, cum ea in corpo-  
tent naturæ inimicam, & corrosionem pro lenitivi-  
ne intendant, profundiusque pulmones exedant,  
mentatione acidâ separentur spicula & per se existi-  
tio facilis ex jam enarratis patet.*

*Oleum quod aquæ vitæ adinstar ardet, vir-  
rere perhibetur, si per dies aliquot cum spir. vini  
rursus separato oleum dulce remanere credunt, g-  
neribus & ulceribus phagadænicis conducens, macula  
camphoræ discutiens.*

*Facile hic persuademur mel esse substantiam sulfa-  
tensam per arborem folia, flores, fructus, imprimè  
tunc eum ab intimâ particularum pugna & celerio  
aculei deteruntur & hebetescunt, ac suâ subtilitate  
getabilium cavernulas perterebrando nutritionem  
ideoque hæc dulcedinis particulæ ultimi alimenti  
fecta ac summè exaltata spicula, uti conspicuum n-  
plum vini spiritus, qui quo rectificatior, si modo  
adustus sit, eo majori dulcedine palato abblanditur,  
tia placet.*

*Videmus hinc intensissima subtilitatis proprium  
dinem licet à salino oriantur principio.*

Ex his ultimò perfectis particulis mel per a-  
stat, quod verò cum ex diversis vegetabilium s-  
tura & temperiei ortum ducat. maximè lenè di-

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

aqua separetur.

Ut supra indigitavimus conficiunt *Lithuani*, & alii, ex melle, portionis genus *Hydromel* vocatum, quod illis loco vini in multo est usu, hocque sæpissimè antecellit. Paratur autem sequenti modo.

## HYDROMEL.

℞. Mellis optimi, *Virginæ* si haberi possit, mens. unam, aquæ fontan. puriss. mens. octo, aquæ in ahero stanno obducto calefactæ adde mel, & leni igne ad tertia partis consumptionem coquantur, semper spumam auferendo, vel tam diu donec ovum injectum non demergatur, sed supernatet. Potissimam artem in conjunctione consistere deprehendes, ne aut nimium quam par est, aut minus quam debebat coquatur. Quo diutius tamen asservari debet, eo melius coqui necesse habet, si verò statim in usum cedere debet, non opus habet nimia coctione, sed tum flatus facile generat.

Decoctione convenienti peracta mediocriter calidè per manicam coletur, ut secernantur crassiores contentæ feces, atque tunc inde doliolis, quæ vinum vel malvaticum, vel aliud generosum continuerint: tum si æstas, radiis solaribus expone, vel hyeme, hypocaufto calido impone per mensem vel ultra, ut fermentetur & feces segregantur,

gantur, quo peracto, dolia in cellam reconde: sed usus non fit ante trimestre, intra quod tempus simile redditur vino malvatico.

Si ad fermentationem promovendam ad singulas 25. mensuras addas fermenti eodem hydromelite, q. s. prius soluti, & Tinctura Tartari uncias aliquot, fit hydromel plane vinosum, quod nullum amplius mellis refert saporem, & quo diutius asservatur, & generosius fit.

Ex hoc vinoso hydromelite postmodum fit aqua vitæ, item acetum, ad extrahendas quarundam rerum essentias plus præstans, quam spiritus vini ipse, cum à subtilissimis salinis particulis enata hæc sint, magis fere quam vini soboles.

Alii ut hydromel conficinta morba alicui aut parti magis specificum, specificas ita vocatas incoquunt herbās, radices, flores, &c. v. g. ad conficiendum.

### *Hydromel Pectorale.*

℞. *Herb. hysopi.*

*ungul. caballin.*

*veronic. ana. m. j.*

*liquirit. ℥iij.*

*rad. fœniculi.*

*farfara.*

*heleni. ana. ℥j.*

*sem. anisi, fœniculi. ana. ℥ss.*

Grossè incisa includantur nodulo, & hydromeliti immittantur, cum ferè decoctio & despumatio peracta est, & tum porro ad justam decoque consistentiam, donec ut dictum, non demergatur ovum, tumque coletur & doliolis aptatis immittatur.

*fermentatione debito tempore* postmodum tamen doliolum rursus repleas cum alio remanente hydromelle ac justè claude relicto simul nodulo, tunc post tres menses generosum obtinebis hydromel satis efficax, *in incidenda pituita, calefaciendis visceribus, roborandis viribus; & aliis similibus corporis infirmitatibus, ubi activæ desiderantur particulæ.*

## C A P U T IX.

## CERAM SOLVIT.

**C**Era ex iisdem cum melle constat particulis, sed flexilibus ramis tenacius sibi implicatis, ac multo crassioribus, unde sua non exferit spicula, nisi separatæ fuerint particulæ.

*Odor ejus gratus à subtilissimis mellis particulis, ac diuturniori earum sodalitie & motu adfricatis dependet, qui accedente caloris motu, facile rursus perit, ut cera insolata docet.*

## OLEUM CERÆ &amp; SPIRITUS.

Si particulas ceræ tenacius implicatas separare animus sit, intermedium requiritur ut particulæ cohærentes facilius à calore sejungibiles existant, nec adustionem patiantur, v. g.

*℞. Cera flavæ odorata ℥iij. in olla vitreata liquatæ admisce argilla siccata & pulverisatæ ℥. vj. vel quantum sufficit ad conficiendam pastam, ut possint formari globuli, hos inde retortæ vitreæ optimè lutatæ, ut tertia pars maneat vacua, tum pone in furno reverberii magno recipiente adhibito, lutatisque optimè juncturis, à principio adhibe ignem lentum, & prodibit phlegma cum spiritu, tunc auge paulisper ignem & egredietur liquor, qui in recipiente instar butyri coagulatur, quando aucto igne nil egreditur amplius tum reclusis juncturis, spiritum cum phlegmate separa à cera butyri instar coagulata.*

*Spiritus*

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

ris, ceram videbis solutam, tum eam ab igne remotam refrigerari sine, quantocius citra vitri fracturam fieri poterit, vel dum adhuc calet, filtro chartaceo infunde, & vel in vitro in quo refrigerat, vel in filtro mox reperies ceram & menstruum in substantiam albam butyro ferè similem simul redacta, quæ spiritu exhalari permissio in molam multò minorem se contrahet, suæ tamen albedinis tenacem, flavedo verò neque in spir. vini, neque in butyro conspicienda amplius.

*Poloni, Veneti, alique, qui in magna dealbare solent copia, ita procedunt:*

Sumunt *cera flava* q. v. tenuius sectam ceram solvunt in abena cupreo inferius angusto ac stanno probè obducto, cum parva aquæ quantitate saltem ne in fundo adhæreat, ac aduratur: Ceram, quamprimum liquefacta est, remoto igne per 6. horas vel ultra in quiete relinquunt ut subsidant feces. Sed antequam planè refrigerat massa, per instrumentum transfundunt, quod molam vocant; ut per hoc in aquam suppositam decidat, ac si cultro in tenuissima folia scissa esset. Hanc ita sectam ceram eximunt, & in tabulis panno albo lineo obductis dilatant, grassitie digiti, & radiis solaribus exponunt per 30. dies, die & nocte non tectam, tunc repetunt laborem, fundendo ut prius, omnique ex parte procedunt ut à principio, hocque repetunt tam diu, donec dealbata satis deprehendatur cera.

## CAPUT X.

*Saponem considerandum sistit.*

**S**ubjectum hoc Saponariis relinquendum esset, nisi Acidi & Alcali in eo considerari mereretur actus, ex cineribus etenim & oleo constans, suo usu *maculas vestium delet*, quas ramosa pinguis lanæ implicarant texturæ, postquam lixivium saponis sal, cum pinguium Acido concertavit, ac Alcalina pars, suo simili, quod etiam in  
oleo

oleo est, se associavit, concors enim concordi adhæret. Confe-  
ctio in hunc modum se habet:

## SAPO VULGARIS.

*R.* Cinerum fagi vel quod lubet, partes ij.  
Calcis viva partem. j.

Cineres alcalifatas paulum humecta, atque eis calcem vivam  
cooperi, atque ita relinque donec calx dehiscat, tum hæc misce, &  
*affunde aquam*, ut massa fiat humidior, juxta Regulam: salia non agunt  
nisi soluta: facto hoc *massam doliò amplo (in eine Bütte/)* impone  
comprimendo eam, & virgultis superpositis perge affundendo calcem  
cum cineribus mixtam, & ut prius humecta, ita verò continua,  
stratum faciendo super stratum cum calce, cineribus, mediantibus  
virgulis, donec sufficientem pro lubitù ad conficiendum saponem  
habeas copiam, & calx viva mortificata sufficienter extet. Tunc  
massam ex doliò effunde in terram, & comminue, optimeque com-  
misce, & ad conficiendum lixivium labro rursus immitte, stramine  
cum urticæ foliis in fundo substrato.

Hisque *superfunde aquam ferventem*, & cum per horas aliquot  
steterint, per epistomium *deprime lixivium*, quod si ovum in eo non  
*demergatur magistra vocatur*, & tanto Alkali saturatum est lixivium  
hoc, ut igneam quasi obtineat vim, in momento enim hoc bulliens  
lixivium hominem ebrium casu illapsum consumsisse refert *Tackenius*  
*in suo Hippocrate Chymico.*

Relictæ *massa superfunde aliam aquam ferventem*, ut fiat *secunda-  
rium lixivium*, minus saturatum quod ovum non sustinet, cum ul-  
timo hoc *oleum vel pinguedinem Acidum continens, primo commisce*,  
& lento igne coque, donec albescant, tunc *adjice magistram* in tri-  
pla olei vel pinguedinis proportione, & bulliendo oleum coagula-  
bit Alkali, donec in unum coëant corpus, quando verò massa alic-  
num transcendere vult, affunde aliquid lixivii ut subsidat: linguâ  
tamen sæpius explora, *si sapor dulcis, adde magistram*, si verò mordax  
coque donec oleum absorptum, sin verò mordacior, sensim *adde*



*oleum ad discretionem.* Cum verò incipit massa fila dulcere & pel-  
lucida à spatula defluit, tum per trium horarum spacium coqua-  
tur, in fine verò sal adjice ut separatur à saponè superfluum lixivium.  
Ultimò cum ad justam deventum est consistentiam, formis ad id  
convenienter paratis infunde, & donec refrixerit relinque.

Ingredientium proportio hæc est:

℞. *Cinerum* ℥. x. viij.  
*calcis vivæ.* ℥. vj.

Præbebunt lixivii mensuras xvij. quæ requirunt.

*sævi.* ℥. v.

*resina.* ℥. iij.

*salis.* ℥. j.

*amyl.* ℥. β.

*glutinis.* ℥. β.

Alii ad *lixivii* ℥. j. β. addunt *sævi* ℥. j. gluten & *resina* ad-  
duntur in medio operis, sal verò & *amylam* in fine.

Hæc saponis est confectio, unde resolutio rursus emergit, omne  
enim corpus resolvitur in id ex quo constat. Si itaque constitutiva  
saponis separare rursus animus sit.

## DESTILLATIO SAPONIS IN OLEUM &c.

Sume *saponis optimi* ℥. j. *calcis vivæ* ℥. ij. mixta *retortæ immittæ*  
optimè lutatæ, & ex *arena* s. a. destilla, oleum quod prodiit quia  
empyreumaticum obtinet fœtorem, superfuso *spir. vini* rectificato  
*corrige*, vel ex alia retorta cineribus commixtum rectifica.

Vel superfunde *saponi vini spiritum*, & digestionem diebus aliquot  
peracta, institue destillationem, *relictæ massæ recentem spir. vini* super-  
funde, & rursus abstrahe, hocque aliquoties repete. Tandem rur-  
sus superfunde spiritum abstractum, & ita stent per dies 6. tunc filtra  
spiritum per chartam, & in balneo eum abstrahe, ut remaneat  
*oleum saponis rubicundum.* Vires à *Zwelffero*, *Hoffmanno* & aliis  
deprædicantur, si in doloribus arthriticis, ac dissipandis tumoribus cum  
oleo lumbricorum, mane & vesperi illinatur.

*Verum*

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

*amyli albissimi m. j.*  
*magister. marcasit.*  
*sperm. ceti ana. ℥vj.*  
*salis Tartari. ℥ij.*

Misceantur optime & subigantur in mortario lapideo cum aqua odorata, uti *Naphæ* vel *Angelicæ*, aut *flor. rosar. arant. &c.* ultimo adde *ol. ligni rhod. jasmini ana. ℥j. ambra, moschi ana pro lubitu.*

*Si ad vestium maculas saponem velis,*

*℞. Saponis Veneti subtiliss. ras. ℥ss.*

*olei spicæ ℥ss.*

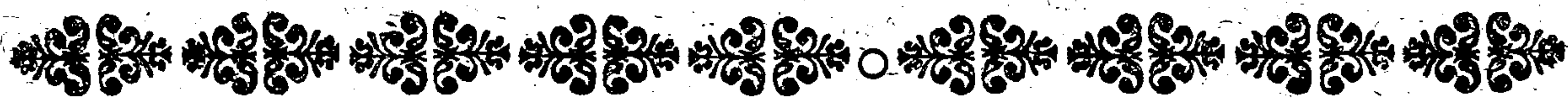
*fellis tauri cochlear. iiij.*

*succici citri. q. s. ad humectandam massam, ut addito paucio amyli possint formari globuli, sapo verò prius ficcus optime esse debet.*

Si vestium maculas delere velis, laventur eadem aqua calida, tum illinantur hoc sapone, & recenti aqua diligenter eluantur, ac disparebunt maculae.

*Hoc item sapone, optimo cum successu, alii utuntur in scabie maligna, si cum lixivio ex cineribus hæderæ terrestris factò solvatur aliquid saponis, & hæc mixtura scabies abluatur aliquoties & repetitis vicibus.*

SECTIO



## S E C T I O III.

### R E G N U M V E G E T A B I L E

#### P E R C U R R I T.

**C**UM Omnipotens Benedictus Naturæ Parens, Summus & Maximus omnis universi motor, omniumque Creaturarum verum principium, ita providisset, ut interna vis & efficacia, quam verbo FIAT impresserat, *visibili & comprehensibili corpore includeretur*, in quo & per quod exereret vires, & quo mediante operationes perficeret; ex unione vero ista intrinseca & amicâ concordantiâ, vires rerum principaliores. Quales sint; hinc unumquemque verum & naturalem Philosophum eo adactum sentio, ut in veras rerum causas inquiret, & non chimæricis vel fictis incubet, veluti magna *Galenicorum caterva in plantarum indagandis viribus aberrans egit, quæ harum vires, caloris & frigoris gradibus dimensa est*, in magnum certè sanitatis humanæ nocumentum, ignorans Qualitates has à rebus abstractas constitutivis advenire principiis, ab objecti tantum appropriatione, neque hæc Qualia esse Qualitates, utpote quæ nunquam causarum vices suppleant: *Nec frigidum, calidum pro substantiis habenda esse, sed juxta Hippocratem Acidum, amarum, salsum, acerbum, austerum, &c.* Atque ita non generari morbos à frigido, calido, &c. sed à Qualibus vario modo depravatè dispositis, neque plantas ab iisdem dependere Qualitatibus, sed à dictis *Hippocraticis* acido, salso, amaro, &c. tales esse constat.

Observamus hoc in fructibus imminaturis, ubi particula iam viscosis, & terrestribus detinentur heterogeneitatibus, quæ vero Solis æstu & motu ita exaltantur, ut terreis particulis subactis, sapore austereum mutant, & dulcia reddantur. Austerae itaque, mediabus aliis, particulae salinae redditæ, sunt, quæ papillas linguæ astringunt, humores inspissant, & non frigus.

Quæ illis sunt *Quarto gradu frigida*, hæc *Acerba sunt* à terrarum particularum excessu, & styptici salis amaritudine, veluti inter Vegetabilia *quercus, hypocistis, acacia*: inter terras, figillatæ variolus, &c. inter Mineralia *vitriolum*. Hæc papillas vehementi constringunt, ac concentrant, spiritus stupefaciunt, fauces strangulant, nisi aculei aliis oblinantur vel deterantur.

Patet hinc *non frigore dimensuratos gradus, sed particulas* salinæ esse, *varie commixtas, alteratas & figuratas*, quæ hos producuntur effectus, dum à circumferentia ad centrum tendere, vel concentrantur, ab aliis impeditæ, irretitæ, vel vario modo alteratæ.

*In calidis majus Dominium cepit Volatile, & subtilius sal*, quæ heterogeneitatibus non adeò obrutum, nec aquâ dilutum, à centro semper fursum exilire intendit. Et cum particulae salinae non adeo acuatae sunt, ac papillas linguæ jucundè feriunt, conconstante propter agilitatem sensu calidi, ab eis primo caliditatis gradum adnumerantur.

Sed cum subjectum *flagrantiori Solis motu salinas particulas per acutas, & volatiles* obtineat, ab aliis impedimentis liberas, linguæ fibrillas paulo potentius vellicant, hinc magis resolvunt, abstergent, *Diaphoretica, Diuretica & Errhina* sunt, ut quæ amarificant, ex amaro dulcescunt veluti *aromata, & aromatica omnia*, ut *gentiana, Angelica, absynthium, card. benedict.* &c. Quæ tamen in locis Meridionalibus intensius & fortius linguam afficiunt, quam quæ

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

clauso 14. dierum spatio, destilletur ex vesica stanno probè obducta cum capitellò stanneo, & refrigeratorio optime munito.

Aqua quæ primo exstillat sublactei coloris, quia melior, scorsim excipiatur, ut & altera quæ prodit clara; tertia vero quia vilior est, asservetur pro novâ cinnamomi infusione.

Si loco aquæ rosarum addimus *Aq. borraginis, buglossæ, vel vinum cydoniorum*, tum vocatur *Aq. Cinnamomi borraginata, buglossata, vel cydoniata*. Et si loco vini simplicioris, *Malvaticum, Moschatelinum*, substituimus, Cinnamomi Aqua efficacior evadit. Si vero horum loco ipsum addamus *spir. vini*, spirituosâ admodum edestillat.

Vires hujus *omnium aquarum nobilissimæ*, non satis deprædicare fere possunt, in omnibus corporis humani infirmitatibus, propter subtilissimas summè dulces particulas spiritui nostro Animalî maxime similes, & convenientes, unde *addunt robur, confortant stomachum*, & omnes functiones naturales. Usus verò insignis est *in virium diminutione*, animi deliquis, cerebri, cordis, ventriculi, & uteri frigidis affectibus, ubi tum particulis nobilioribus irretitis, & aliis heterogeneitatibus obrutis, succurrunt, ut fortificati vincant & subigant impedimenta & obstacula Acidum crudius foventia.

Dosis est à cochlearia s. ad j. vel ij. prout vel debilis vel fortior existit.

*Gravidis cautè propinatur*, cum facilè effervescens, & sanguinem nimium movens, partum acceleret ante tempus, tempore vero debito propinata per celebres exertura sit effectus.

### AQUA AD PARTUM FACILITANDUM.

Quæ si ex professo in hunc scopum dirigi debeat, præparetur addendo libræ uni *Cinnamomi, corticum citri, angelic. imperator, Zedoar, flor. arant. fol. melissæ, pulegii ana. ʒj*. hæc debitâ maceratione peracta destillentur, & prodit aqua admirandarum virium, in partu accelerando, menstruis suppressis, &c.

## ELIXIR CINAMOMI.

Paramus etiam ex *Cinnamomi* cortice elixit jucundum, ex contusis grossè, oprimi corticis fragmentis, cucurbitæ inditis, affuso ad trium digitorum eminentiam *spiritu vini* non rectificato, in balneo leni, quod coloratum est separatur, postea novus affunditur spiritus, repetiturque labor donec color omnis sufficienter est extractus. Postmodum verò liquore in eodem balneo ad dimidias abstracto, in fine additur *Essentia moschi*, & *ambra*, cumque *julepo sacchari* dulcoratur, ut fiat *Heroum nectar*.

Vel ex aquâ ipsâ *Cinnamomi* auxilio *Tinctura santali croceati*, & *sacchari*, adjecta aliquâ *Alkermes* particula, paratur Elixir visu jucundissimum, & usu excellentissimum.

## OLEUM CINAMOMI.

Si ipsas olei particulas ex nobili *Cinnamomo* concentratas desideremus, quæ in aquâ, spiritibus vectæ non apparent, hoc procedas modo:

℞. *Cinnamomi optimi odoratissimi & acrioris* ℥. iiij. crassiusculè fractum hinc inde consperge cum *vini albi generosi* ℥. j. tum *vesica* immitte cum 8. vel 10. mensuris *aquæ fontanæ*, & subito non interjectâ morâ destillare incipe, donec duæ præterpropter mensuræ egressæ sunt, quæ lactei erunt coloris, cui supernatat oleum *Cinnamomi* clavum ad flavedinem verò inclinans, partim aquæ commixtum in fundo residebit: his edestillatis mutato vas recipiens, & alio adhibito destillare perge tam diu, quam diu aliquid olei egredi sentias, quod tamen intra paucas finitur horas.

Hac ultimo egressa aqua agitando peroptime recipulum eluc, & priori adde, in capaci vitro, tunc agita, sed leniter vitrum, quo supernatans oleum descendat ad fundum, post benè clausum vitrum in loco frigido repone, per dies aliquot, intra quod aqua fit clarior, & plus olei descendit. Hoc facto aquam leniter decanta, donec oleum cum aliquot cochlearibus aquæ præter propter remaneat, cui adde *aquæ fontanæ sale sufficienter*



*cienter impragnata, & per chartam filtratam lb. j. tunc supernatabit oleum, ut ad modum aliorum oleorum facile separari possit.*

Maxima hinc opus est diligentia, ut omne oleum colligatur, nec vitro plurimum adhærescat & perdatur.

Hac methodo ex lb. iij. optimi Cinnamomi acquies olei purissimi ʒ. v. Si verò quid hæreat in vitro, poterit misceri *cum saccharo Candi*, & inde fieri *Elaosaccharum* pretiosum.

*Aquam* verò residuam cujus præterpropter tres erunt mensuræ vel ultra, *vesica parva* immitte, & *mensuram unam abstrabe*, ac aquam cinnamomi optimam nactus eris, hanc serva, reliquam verò quæ sequitur, serva pro vehiculis generosiorum propinandorum.

Hac etiam methodo genuinè reliqua destillantur aromata, videlicet *caryophyllor.* quorum lb. j. plus dabit olei, quam Cinnamomi lb. xij.

*Alii prægressa prius maceratione*, dierum aliquot spatio facta, oleum hoc destillant, qualem modum reliquit *I. F. Hoffmannus*, v. g.

*R.* Cinnamomi optimi lb. j. crassiuscule confracto adde aquæ mensuras iij. in quibus *aliquid sacchari* solutum est, hæc per dies aliquod in digestionem relicta, destilla, destillatam aquam reeffunde recentis cinnamomi lb. j. relinque cum brodio primæ destillationis relicto rursus in digestionem, destilla, & nancisceris non solum aquam Cinnamomi elegantissimam, sed oleum item copiosissimum. Labor hic continuandus est decem vel duodecim libris cinnamomi, destillatio verò per vesicam instituatür cum suo alembico stanneo probè munito. *Ex fecibus in cineres redactis s. a. sal eliciatur.*

*Magisterium* fit extractione cum spir. vini rectificato, quæ cum aquâ fontanâ præcipitata vel cum aquâ cinnamomi viliori præcipitatione parata Medicinam suppeditat pretiosam, cujus *locum Elaosaccharum supplet*, quod semper recens paratum esto, cum aliàs ab aëre alteretur quam diligenter etiam asservetur.

*Vires olei* aquâ fortiores existunt, ut magis concentratis constantis

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

adhibita.

Sunt qui in nobili hoc destillando oleo *amygdalas vel alia adji-  
ciunt oleosa subjecta*, ut inde majorem olei acquirant copiam, *at frau-  
dem committunt*, quæ detegitur, si una vel altera guttula vino im-  
missa fundum non petit, nam *quod verum est deorsum tendit, quam-  
primum infunditur vino.*

Sequitur pretiosum alterum Aroma.

## NUX MOSCHATA.

Hæc vera *Nucis Indicæ*, medulla, inclusa est *cortici duro*, qui cor-  
tex iterum tenuiori obductus est involucro, *eoque flavescente rubeo*,  
*seu floribus macis*, quæ omnia contenta exterius *carnoso sed crasso ob-  
teguntur putamine*, quod maturum dehiscit, ut in juglandibus no-  
stris conspicimus. Eligenda verò est recens, pinguis, gravis, quæ  
acu puncta oleum emittit.

Constat ex particulis salinis, oleosis, multò crassioribus in ge-  
nere quam Cinnamomum, quibus copiose particulæ terreæ continuo  
Solismotu implicatæ & combinatæ deprehenduntur, unde adstrin-  
git, & spirituum diffluxum restinguit, eisque robur addit, & ar-  
chæum pacat.

In hunc finem ex ea paramus aquam, separamus oleum & pro-  
lubitu sal, v. g.

*Si Aquam velimus nobilem:*

℞. *Nucis moschat.* ℥. j. grosse contusis adde  
*Succi vel vini cydonior.* ℥. iiij. vel v. cum  
*Medulla panis albi.* q. s. misce.

& ex MB. destilla.

destilla per vesicam artificialiter, & oleum separetur ab aqua, lubet, rectificetur.

ires insignes sunt in vomitu, alvi profluviis, stomachi debilitatione visus, nimio mensium fluxu, &c.

osis est à cochl. ß. ad j. mane & vesperi.

*Si oleum arrideat :*

ime N. M. optimè ponderos. quantum placuerit, grossè simpliciter & sola aqua s. q. addita destilla ex vesica, & ex lb. j. olei, spiritus therebintinæ instar aquæ innatantis ℥vi. habebis: ut in vesica crassiori, quod expressione vulgò aliàs parari coninnatante, hoc refrigeratis omnibus cochleari auferatur, & de nucis moschatæ fragmentis commixtum sit, liquefiat rursus vitreata vel cacabo, & coletur per pannum. Vel cum omnia calent, filtro infunde, ut crassiores relinquuntur conpartes, & liquida transeant, ubi post refrigerationem oleum purum auferre poteris.

hunc modum ex pipere, cardamomis, cubebis, macis, & aliis sicis quæ subtilius secum vehunt oleum, destillatur.

ires olei destillati, ceu subtilissimarum partium à terreis magis virum magnæ sunt, in Apoplexia, spasmis, &c. Si enim in aquâ nomi aut alia Apoplectica dissolvatur, & ori, naribus & auri-plectici instilletur, eum revocat, quem eundem effectum exn etiam oleum, spir. vini solutum tanquam singulare secretæstare Mercatus profitetur.

liàs expressum convenit in omni alvi fluxu, ex stomachi debilitationibus infantum, internè & externè, in stranguria cum ni est infallibile secretum, ut & in abortu præcavendo cum melle propinatam, ut habet Mæbius in Instit. de Diæta gravidarum, n omni mensium fluxu, &c.

externè insignes obtinere vires, experientia comprobatum habet, ut in conciliando somno, confortanda memoria, si derasis capillitici & temporibus illinatur: In torminibus item ventris, *utilitum.*

Est infuper *balsamorum* principalissima *basis* expressum oleum, cui reliqua addunt symbolum, v. g. in præcavenda Apoplexia, absumendis catarrhis, vertigine &c. tale combinetur balsamum:

℞. *Olei N. M. destillati.*

*macis dest. ana. ℥i.*

*ligni rhod. ℥j. ℞.*

*garyophyll. gutt. v.*

*succini.*

*ruta.*

*citri. ana. ℥℞.*

*moschi gr. viij.*

*N. M. express. q. s. pro balsami consistentia.*

Parant etiam alii ex oleo N. M. expresso *Magisterium* v. g. superfundunt spir. vini rectificatiss. & repetitis vicibus omnem extrahunt colorem, ita ut oleum fixum, & instar nivis album, restet, quod ne rubescat, & lenissimo calore exsiccant. Usus potissimus est ut suppeditet *nobile balsamorum corpus*, inprimis ubi cum spir. vini Tartarificato, extractio facta est.

Jam ad ea quæ Aromaticis adnumerari meritò debent pergimus v. g. *Citri, Arantiarum &c. cortices*, qui ex Acido, Solis æstu, & inde celeriori motu enato, oleum naeti sunt admodum pretiosum; quod ita separabis, v. g.

### OLEUM CORTICUM CITRI &c.

℞. *Pomorum citri* recent. optimè odorat. & integrot. ac maturor. num. 100. *flavos rescinde cortices* & minutim conscissos, vesicæ inde, cum s. q. *aquæ fontana*, juncturisque bene clausis, & observato refrigeratorio, ac apposito recipiente, destillationem institue, *absque prævia maceratione*, & intra 4. vel 5. horas omne egredietur oleum, clarum & crystallinum, quod separamus. Ex centum citri pomis mediæ magnitudinis, sæpius habemus 3x. vel xij. puri olei, quod in vitris angusti colli probè obturatis servetur in loco frigido, & durabit viribus integrum, aliquot annis.

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

gnatim edant certamina, & diffidiis exercentur crebris, quibus brevibus nexantur spatiis, ab ictu Solis resultent. Sed cum scaturigo aliunde foveri debeat, nutritivas, quas ipsum non habet à terrâ elicit semen; quod cœlestem nactum sodalem, cum cibus particulis colluctatur, ac terræ operculum submovet, ut propinquiore contactu, & aëris vegetante fruatur sale, pro quo copia & robore maturius, aut serius, plantæ auferunt: hinc finem læpius *delicatiores plantas, tentoriolis vitreis, radios Solis elentes, obtegimus*, ne eorum laxiores pori frigore constipentur.

Primò *radicem fingunt activa, & febris arctioribus* connequo plantæ sal se intimius irretiat, aquâ tunc minus diluendus. crassiores nutritii succi, & diversæ materiæ partes semper in subtilioribus particulis fastigia petentibus, ubi per compacti fibras magis rectificantur: hinc semen efficacissima plantæ erdotatum, oleo, ex salibus per longissimam commixtionem & culationem solarium radiorum, abundat, magis quam radix.

Jam si particulas, accretionis authores, dignoscere cupignis anatomia subiciamus singulas plantæ partes.

Ex radicibus semper efficaciorum, quam ex trunco sumtiam ignis ope elicimus, ex cortice vero & fastigiis subtili. In radicibus considerandæ nobis veniunt diversæ materiæ parte pote aqua, oleum, sal, Extractum, resina &c.

## DESTILLATIO RADICUM &c. in AQUAM.

Si aquas radicum velimus genuinas, imprimis *si succulen succum expressum destillationi subicimus*, & si sit ex refrigerantil *arenam humidam* aquam extrahimus, quæ enim refrigerare aquæ, moderato calore destillati necesse habent.

*Si vero radices sicciore sint*, nec succo abundantes, vel ræ, vel non, his incisis *superfunditur aqua fervens*, quantum

Si verò tantum non lubeat impendere laborum, *herba saltem concisa vesica immittitur, & tantum aqua superfunditur*, ut herba ebulliendo non aduratur, ac s. a. destillatio instituitur, donec aqua odorem & saporem herbæ non amplius secum ferat. Si verò *aqua egressa*, viribus magnis haud imbuta suspicetur, *recenti superfundatur herbæ incisa*, & repetatur opus, donec aquam viribus volatilioribus, vel radicis, vel herbæ, imbutam deprehendas satis.

*Non autem pro more Pharmacopæis usitato simpliciter destillandæ sunt aquæ; Hi in genere herbis magnam superaffundunt aquæ fontanæ copiam, & destillant donec magnam aquæ copiam nanciscuntur, quas tum simplices vocant, sed revera sunt simplices: quia præter aquam fontanam nil secum vehunt, unde non mirum sapiuscule homines defraudari; non tantum de pecunia, sed & thesauro omnium pretiosissimo, sanitate ipsa.*

## OLEA EX RADICIBUS DESTILLARE.

Si oleum ex radice separandum veniat; *sume radicem siccatam, contusam grossè inde vesica cum sufficienti aqua quantitate, & destillationem perfequere tam diu, perque dies aliquot, donec omne oleum sentias prolectum: Aquam decedentem semper refarcias vel recenti vel prius egressa, oleo separato, aquâ. Ita fit oleum Angelicæ, Carlinæ, Gentianæ, Imperatoricæ & similibus, quæ ob arctiores fibrillas, denegato hinc superfluo & nimio humido, olei sufficientem copiam implicatam obtinent.*

## EXTRACTA RADICUM.

Si Extracta ut vocamus Radicum expetimus, quæ ex diversæ materiæ, terræ, salis, olei scil. particulis constant, accipimus *Radicem* vel *Angelicæ, Valerianæ, calam. aromat. Carlinæ &c.* Incisam radicem minutim, immittimus *cucurbitæ*, & ad uncias duas radicis addimus *duodecim, aquæ, vel fontanæ vel ex ipsa radice destillatæ, uncias*, cum *spiritus vini* unciis quatuor. Atque in cucurbitâ probè clausa mace-

is quæ  
amnis  
habet,  
comiti-  
Solis  
merum  
unc in  
refle-  
ur.

estunt,  
is, hinc  
antunt,  
alimas  
energia  
& cir-

apimus,

substā-  
torem.  
arces ut-

ista sint,  
ibus, per  
e debent

el odora-  
n suffici-  
donec re-



ramus, spatio viginti quatuor horarum, balneo impositâ, postea *expressum succum ad siccitatem radicum* per subfidentiam depuramus, ut tum filtrari probè possit: liquorem hunc *filtratum destillamus ex M. B.* donec tres liquoris partes egressæ sunt, quem ad alias radices extrahendas, vel alii usui asservamus, quia quasdam radices vires vehit. Tunc *succum remanentem* exime, vitro vaporatorio immitte, & *lento igne ad justam inspissam consistentiam.*

Hac methodo ex omnibus radicibus, ac aliis subjectis aromaticis, fiunt Extracta. Quæ verò ut legitimè fiant, sequentia veniunt observanda:

1. *Ut M. Balnei calor in abstrahenda aqua, seu humiditate, sit temperatus, quò vitrum sine adustione tangi possit, principaliter cum succus crassescit, ne tunc calore fortiori adhibito adustionem empyreumaticam contrahat Extractum.*

2. *Quando succus crassescere incipit, ac cuticulam nanciscitur, per quam humiditas evaporanda impeditur spatula lignea, crebrò agitetur, & quòd parietibus vitri adhærescit, cum reliqua commisceatur massa. Quæ, cum ad consistentiam debitam redacta est, vitris siccis indatur, & loco sicco cautè fervetur.*

*Spiritus vini additur aquæ, ut tam salinæ quam resinosa extrahantur partes, & prout subjectum vel plus vel minus resinosum, spiritus vini dosis, vel augenda vel minuenda erit.*

3. Cum præcavere haud possimus, quin subtilissimæ & volatiliores avolent particulae salinæ, hinc illæ restitui debent v. g. *Si ex Cinnamomo, citri corticibus, roremarino, majorana, saffras &c. Extractum extet, accipe sacchari candi tantum, quantum est duodecima Extracti pars, huic adde olei ex eadem radice destillati q. s. pro Elæolaccharo, & hoc Extracto commisce, ac restituetur ablatum.*

*Vires cum radicibus concordant, nisi quòd hinc concentratæ, & ℞j. plus earum obtineat, quam radicis uncia una, vel binæ sæpius.*

*Exhibentur convenientissimè in rotulis, & Morsellis. v. g.*

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

## DE TRUNCO SIVE ARBORE.

**R**adicem truncus sequitur, hic densioribus, sed laxioribus, patientioribusque constat poris, unde tam potens minimè obtinet sal quam cortex, cui ceu spongiosiori copiosius communicatur, & ut plurimum volatile, trunco verò firmitatis causa fixius: huic verò in specie trunco plus, alteri minus virium ductoris voluntate concessum est. Cum verò particulae omnes ferè in oleum & sal obriuerint, ignis ope ea separanda erunt. Sic ex trunco destillamus spiritum, oleum, sal, &c. v. g.

### SPIRITUS & OLEUM LIGNORUM.

*℞. Ligni vel Quajaci, Buxi, Aloes, Ebeni, Santali vel quodcunque libuerit, minutim conscissum retortae immitte, ad collum replendo, ne vacuo concesso, materiaque calore extensa, vitrum patiatur naufragium, repletam ligno retortam cupella imponere arenariae, & recipiente adhibito, igneque gradatim admoto, destilla leniter donec phlegmate egresso, spiritus cum plus liberiori prodire incipiat oleo, quo viso ignem intendere poteris, donec nil amplius exeat. Tunc refrigeratis omnibus separa spiritum cum phlegmate, & oleum, quod si à foetore empyreumatico liberare cupias, misce cum sabulo puro, & de novo ex retorta per arenam; lenissimo semper igne, rectificato, donec leni calore subtilius oleum edestillatum sentias, crassiori cum sabulo relicto, quod remove.*

*Vel si subtilius adhuc expetis oleum, sume ejus partem unam, aquae fontanae partes duodecim, & ex cucurbita per Balneum destilla, ut cum aqua subtilius saltem ascendat oleum, relicto crassiori in fundo.*

*Vel ex vesica cum refrigeratorio destilla, ac citius rem perficies, praeripis si majorem olei copiam rectificare animus sit.*

*Remanentes in retorta carbonēs, in cineres redigi possunt, & ex eis sal separari.*

Jam

Jam dantur ligna, quæ præter oleum, volatili sale infarciuntur, ut optimè odorata, *Lignum Rhodium, Cypressum, Sassafras, &c.* hæc aliter tractanda: pro exemplo:

## OLEUM LIGNI RHODII.

℞, *Ligni Rhodii* ℥. x. vel xx. prout libuerit, divide per medium, & inodoram albam partem ligni separa, flavam, verò optimè odoratam *minutim scobinatam* vesicæ immitte *cum* *sufficienti aquæ quantitate*, additis *sabis* tribus vel quatuor manipulis, ac subito *distillationem institue*, & prodibit oleum subtile & clarum quod semper separa; *aquam* verò *reaffunde rursus* & destilla tam diu, semper re-affundendo *aquam egressam* separato oleo, donec nil olei amplius exeat, quod *intra tres vel quatuor sæpè dies* cessat; oleum verò primo die egressum subtilissimum: ut & odore suavissimum deprehenditur: reliquum etsi in copia majori egrediatur, vilius tamen est, & admodum tenax ac inodorum, quod lucri causa, subtiliori miscent destillatores, unde est, quod rarò purum inveniatur hoc oleum. Quod si *suavitatem perdat*, ei restituitur guttulis aliquot vel *cinnamomi* vel *garyophyllorum*.

In destillatione *sassafras*, & *cypressi*, multi non adjiciunt sal.

In destillatione *Ligni per retortam*, *Liquor* egreditur; qui ex *curbita* per arenam lenissimè rectificetur, & exit primo *phlegma*, postea *spiritus acidus*, quem seorsim excipe, in *Febris malignis*, *insignium virium*, propterque acidas volatiles particulas, *Diaphoreticum eximium* suppeditans. Dos. ʒʒ. ad ʒj. cum aq. card. bened. vel alia.

Porro ex quibusdam *paramus Lignis duplicem Essentiam*, sive *Extractum, Resinosum, & salinum*, v. g.

## RESINA LIGNI QUAJACI.

Si ex *Quajaco resinosum* velimus, sume hujus *ligni nigri resinosi raspati q. v.* affunde *spir. vini Tartarisati*, q. s. macerentur in B. donec *spiritus* sit probè tinctus, & *Essentia saturatus*, tunc ad *mellaginem abstrabe*, & remanet *Extractum* sapore & odore ligni satis impregnatum.

bus, pa-  
e obrinet  
ctur, &  
ne verò  
ate con-  
al obri-  
fallamus

M.

vel quod  
re-  
vamp-  
e, &  
ter do-  
e incipiat  
bus exeat.  
& oleum,  
sabo  
per igne,  
sentias,

am unam,  
m destilla,  
in fundo.  
s rem perf-  
s sic.  
stant, &

*Si salinum desideres, Resp. Ligni rassisti lb. iij. coque in vesica cum aqua fontana mensuris vj. clausa tamen vesicâ cum suo alembico, & refrigeratorio munitâ, recipuloque apposito, horis 24. liquorem egredientem semper reaffundendo. Hoc decoctum ovi albumine clarificatum ad mellis formam inspissa.*

Hæc Essentia liquore aquoso solvitur facilius, quam resinosa, unde optimè cum jusculis, cerevisia, destillatis aquis, pro intentione Medici exhibetur, sed dosi optimè mensuratâ, propter salinas acriores particulas.

Si spirituosum simul & aquosum affundas menstruum, utrumque & resinofum, & salinum nactus eris Extractum.

## CAPUT VI.

### *Foliorum & herbarum constitutiva docet.*

**H**Æc pro fibrarum, & in fibris pororum coarctatione, vel dilatione, vires vel fortes, vel dissolutas magis obtinent, unde & *in quibusdam plantis salia & copia & robore antecellunt, è contra in aliis. Sic quæ poris præditæ sunt arctioribus, aqua copiosiori præcludunt aditum, quæ si abundantior irruat, salia nimium solvendo, plantarum debilitat vires: conspiciamus hoc in eis quæ frigide vulgo vocantur, hæ copiosam aquam, rorem efficaciam vix prævalentem, promunt, per aquam igitur nimia diluitu, salinæ conspiciuntis hostis est: quo plures itaque ac subtiliores plantarum fibrillæ, eo copiosiora ac volatiliora salia obtinent, unde pro horum quantitate, vel plus vel minus calida existit herba.*

Virtutibus hisce delineandis non aptior datur via ac per ignem, hic nobis constitutiva plantarum primordia, ut phlegma, spiritum, sal, olem &c. ob oculos ponit, inter quæ unicum *sal pro copia & robore viribus conspicuum est: nec enim oleum afficit linguam nisi salinæ in eo obriguerint particulae, cum hoc ex illis oriatur.*

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

Si aquam desideres magis essentificatam, & particulis salinis volatilibus imprægnatam, hoc procedas modo: pro exemplo fit.

*Aqua Veronica Essentificata.*

℞. *Herba Veronic.* bonam quantitatem, *concisam vesica immitte ad dimidias*, superfusaque aqua s. q. herbam coque, post exprime, ac *expresso succo rursus recendem infunde herbam*, coque, & exprime, hocque reitera ter vel quater, quo plus eo melius: hunc ita paratum succum destilla ex cucurbita vitrea in arenam humidam posita, ac primò exit aqua vilior, quam remove, & cum flavescentes incipiunt egredi guttæ, recipulum mutato, & alio appposito, ac firmiter adlutato, destillare perge, donec meliorem Essentificatæ aquæ partem egressam sentias, tunc cessa ac Essentiam serva.

*Vires* ob particulas salinas alcalisatas volatiliores insignes sunt, *purificat enim sanguinem, acidum infringit, urinam pellit, sudorem movet, obstructions aperit, ac putredini resistit &c.*

Hinc conducit *in Febris cum sale absynthii, conchis preparatis &c.* ad ℥ij. & ultra propinata.

*In Phthisi*, vel ab ulcere, vel ab acida pituita maximè conducit, expectorat, consolidat.

*Hepatis & Lienis obstructions reserat, icterum sanat.*

*Renum obstructions aufert, dispositionem calculosam destruit, & expellit.*

*Sanguinis scorbutici acres particulas oblinat, deterit, ac ideo in erysipelate convenit.*

*Obstructions uteri reserat.*

*Anginam sanat pro gargarismo adhibita.*

*Vulneraria est interne propinata, & externè pro collutione applicata &c.*

OLEA PLANTARUM DESTILLATA.

Si olea plantarum parari debeant v. g.

Si *Mentha*, *Melissa*, *Salvia*, *Rutha*, *Absynthii*, *Majorana*,  
*Lavendula*, *Rorismarini*, *Thymii*, *Basiliconis*, &c. Oleum desi-  
deretur :

℞. *Herbæ unius vel alterius bonam quantitatem, cum semine,*  
*grossè concisam vesicæ immitte, & affusa aquæ sufficiente quantitate, ut*  
continuo bulliat, sed leniter, destilla, & repetitis vicibus, semper  
recenti herba destillationi commissa, colliges faciliter duas vel tres  
olei lotones, plus ex hac quam ex illa, sic ex *foliis rorismarini siccatis*,  
duæ vel tres possunt haberi olei drachmæ, ex aliis minus, prout  
vel arctiores ac subtiliores, vel magis patentes, à naturâ vel speci-  
ficâ ac intrinsecâ formâ obtinuêrunt fibrarum poros, & inde vel  
copiosiori vel pauciori sale imprægnata extant.

*Si fixum sal expletis.*

Sume *herbæ bonam quantitatem, crassiori caule præditam, hanc*  
*combure loco aperto in cineres, ac in aheno ferreo, aqua sufficiente co-*  
*quendo elixivia repetitis vicibus, donec omne salex cineribus extra-*  
*ctum sentias. Hoc facto omne lixium celeri igne decoque ut rema-*  
*neat sal, quod repetitis solutionibus & filtraturis aliquoties purifica,*  
& habebis verum & genuinum plantæ fixum sal, at in multo minori  
dosi quam si cum *sulfure calcinatio facta* sit, quo conjuncto elegantio-  
res & abundantiores nancisceris crystallos, at multo à priori & ge-  
nuino differentes, hac enim additione *convertitur Alkali in muria-*  
*ticum, viribus genuinis hac alteratione orbatum, & acido saturatum,*  
quod ceu Alalinum, imminuere in corpore debebat acidum er-  
rans, jam verò hoc saturatum genuinis facultatibus orbatum restat,  
*Vacuum igitur esse debet, si pro intentione acidum superfluum & er-*  
*rans sibi associare debet.*

Ex hoc est quod omnia Alcalia unius sint speciei, *nec differant*  
*nisi vel volatilitate vel fixitate, vel copiaratione, in hoc vel illo sub-*  
*jecto: sic arbores qui per hyemem viridantes gerunt comas, qua*  
volatilem hospitem arctioribus poris constiparunt, *copiosius & effi-*  
*cacius promunt sal, imprimis si virides calcinentur: sic videmus*



ticulæ.

Non igitur sibi persuadeant Medici, *Alcalia plantarum viribus ad amissim esse æmula*, dum *sal absynthii in ventriculi affectibus, euphrasia verò &c. in imbecillitate visus, stipiti fabarum in nephritide* præscribunt, sed omne hoc diversæ concretorum crassi, vel volatilitati vel fixitati adscribunt; & hinc pro majori, vel minori volatilitate, vel fixitate, variantibus pororum dispositionibus:

*Alcalia etenim volatilia longe fixis præstant*, cum & Acido absorbendo, & ejus spiculis obtundendis, plus conveniant, sicuti nobis volatilium effectus sufficienter commonstrant.

Hinc tanto levamine *arthriticis, Hypochondriacis &c. sal volatile C. C. viperar. spir. salis armoniaci &c.* propinantur, quia cum his expeditius, intimiusque, acutiores Acidi copulantur particulæ, quam cum fixioribus, quæ semper terreitatis quid, etsi sæpius calcinata & purificata sint, combinata continent, nec appropriatos etiam obtinent poros propter Acidum ex igne jam haustum.

Cum itaque volatilia majoris sint fixioribus efficaciam, & energiam, hinc laudem merentur illi, qui loco salis fixi, *volatile ex plantis per fermentationem parare docuerunt*, quo major salinarum particularum copia, soluto nexu, disponatur, ut loco salis fixi, olei &c. volatile nobis reddant sal. Excellit in hoc nobiliss. *Wedelius*, qui singularem de his edidit tractatulum, ex quo methodum huc transferamus, & quomodo eliciatur.

### *Ex plantis sal volatile videbimus.*

*Æstatis medio, seu calidiori tempore, bonam planta quantitatem, quam volueris recipe, separa inde folia, & seorsim caules, stipitesque abjice. Hinc eadem vasi firmo indas bene claude, & repone, donec*

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

*imum*, quod, cum volatiliores particulæ in sal volatile mutatae sint violentissimo, & summe aucto igne exit.

8. Nunquam aliud præter hoc oleum obtinui, peracta putrefactione, quæ si perfecta non sit, exit oleum Essentiale, plantæ odorem adhuc referens.

9. Plantæ quæ olei Essentialis multum dant, plus olei foetidi emittunt, quam aliæ, & contra.

10. Inter spiritus & olea hæc, quædam sæpius ter, vel quater rectificari amant.

11. *Hoc sal volatile rectificatum; omnes salis urinosi qualitates habet, adeo ut inter ipsum, & sal volatile C. C. urinæ, vel salis armoniaci, nulla sit differentia: Omnes etiam effectus producens, quos hoc, ac Diaphoreticum, Diureticumque sit, Acidum sibi jungendo, cumque hoc muriaticum vel armoniacale æmulando.*

12. Quod magis est, hæc salia volatilia à se invicem neque quoad qualitates sensibiles, neque quoad effectus differunt.

13. Nullam destillavi plantam, quæ omnes has partes, de quibus modo dixi, non reddiderit.

14. *Post destillationem in vase se offert odor moschum fere redolens, qui nullo modo tolli potest, licet per annos aliquod aëri expositum fuerit vas.*

15. Caput mortuum nullum largitur sal fixum.

*Hæc Wedelius.* Ex quibus luculenter nostra defenditur assertio, salia in genere Alcalia præsertim vegetabilium non differre à se invicem, nisi vel fixitate, vel volatilitate, hancque plantam, aliâ vel volatilius, vel fixius, ex diversa concretione obtinere Alkali: quippe quod in levitilia undique diffusum sit sal volatilius, indicat ejus ex celeri motu proceritas; & quid ni volatilius sal in chelidonia, ophthalmicum magis est, quod calcinatione non perit. Non enim calcinatio totalis est virium destructio, ut erroneè nonnulli volunt.

## SAL ESSENTIALE PLANTARUM.

Porro parant alii ex plantis, imprimis acidis, substantiam, quam sal Essentiale vocant. Nil vero est aliud quam diversæ salis, & tam acidi, quam Alkali particulæ, aqua nimia dilutæ, nec firmiter hinc sibi implicatæ, quæ contusa herba, & succo separato, facile fundum petit, hæc ita paratur:

*Sume herba acetosa vel acetosella succulenta viridis q. l. sereno cælo collectam contunde in mortario lapideo, & succum exprime, huic addè albuminis ovorum q. s. tum coque, donec feces ope albuminis separatæ conspiciantur, & spuma separata sit, ubi tunc coletur succus per manicam ut clarescat, hunc clarificatum succum evapora ad dimidias, & ad crySTALLISANDUM loco frigido committe, vel ad consistentiam melleam inspissa, & in Essentiam redige quod melius est.*

Hæc ob acidas salinas particulas facilem bilis effervescentiam refrænât, ac hinc hepatis calidiori dispositioni conducere videtur.

## CAPUT V.

*Florum Anatome.*

**H**I ultimum ferè *plantæ, & perfectum productum*, ex subtilissimis olei in sulfur concretis particulis constant, ubi latior earundem, per tenuiores lamellas, expansio, flores colorat; & quo compactiores eadem sulfureæ largiuntur particulæ, eo colorem implicant rubicundiorum, in flavum, subflavum, & albidum declinantem, pro particularum variata textura, & mixtura:

Quò enim *particula hæ sulfureæ in minores distrahantur partes*, tantò magis evanescit, & extinguitur color ejus, & contra, quando impetuosior sulfureorum agitatio & intimior mixtio colores intendit; velo-

cissimus enim & adustioni similis motus nigredinem, imbecillior flavedinem, ex rubedine emergentes infert.

*Sulfuris itaque appropriata particulae sunt, quae diversimodis extensionum, & contractionum formis subjacent, quibus interveniens luminis ictus, pro partium positura, colores variat.*

Horum verò colorum differentias accuratè dimetiri, difficile est, nisi *per figuratorum schematum situm demonstretur*, utpotè maxime variantem; Non enim simili particularum positura componuntur delectabiles, quam qui non delectant colores.

*Subtiliores florum particulae salinae in sulfur transmutatae, variè ab artificibus separari consueverunt, vel absque pravia, vel nulla praegressa fermentatione, verum fermentatione liberatae, majori & copia & subtilitate praedita exeunt.* Simpliciolem prius dabimus methodum: pro exemplo nobis sint *Rosae*, quae *duplicem* nobis praebent *aquam, vel refrigerantem, vel calefacientem.* Si refrigerans plus expectatur.

### *Aqua Rosarum Refrigerans.*

Destillatio instituat per B. arenæ humidum, moderato calore, cui intentioni *Rosae albae* melius adhibentur, ceu sulfure minus perfecto praeditae, minusque ideò calidi sensum inducentes, imprimis *si leni admodum Balnei calore destillata fuerint*, ubi ros saltem vegetabilis, activis particulis minus saturatus prodierit.

*Si vero Rosarum aqua maximè desideretur odorata, & activis particulis maximè impraegnata ac spirituosior, destillatio per vesicam instituitur, adjecta tamen aqua, ne hic adurantur flores, cum fortior in his requiratur calor, ac in eis per M. B. destillandis, ut activa expeditius liberentur particulae, quae si leni calore pellantur, vel agere ascendunt, vel aqua decedente ultimò empyretimaticum imprimunt odorem.* Destillatio itaque hunc in modum fiat:

### AQUA ROSARUM CALEFACIENS.

Recipe *rosarum optimè odoratar. vel recentium vel salitarum*, mensuras quatuor, vesicae inditis super affundae *aquae fontanae* mensuras sex,

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

*Si omnino spirituosam desideretur florum aqua fermentatio compellenda, quæ particulas ita disponit, & suo dissolvit nexu, ut in spiritum volatilem, pro phlegmatis mensura efficacem evehantur, omnem à volatili sale energiam nactum: exemplum nobis præbet.*

### *Spiritus rosarum ardens.*

Quia ita fit. Recipe rosarum optime odoratarum, sufficientem quantitatem, in lapideo mortario contusas, doliolo quercino immitte, ad sedecim circiter mensuras, tum in aq. rosar. mensura solve fermenti magnitudine nucis juglandis, & ferventem infunde, atque doliolum diligentissime claude ne aër penetret; inque loco calido reponere, per 14. dies, tunc reclude vas, atque rosas in pulviculam conversas vesicæ immitte, & leni destilla igne, donec duæ circiter egressæ sint mensuræ; quas cucurbitæ vitreæ inditas ex M.B. rectificæ, ut quarta saltem excipiatur pars seorsim.

*Aliis addito rosis saccharo, fermentatio instituta placet. v. g. R. Rosarum fragrantiss. tempore sicco collectarum, ac nondum penitus apertarum lb xxx. contunde minutim, & cum lb iiij. sacchari candidi s. a. s. s. in olla vitreata obturata probè, atque ita stent in fermentatione per dictes 14. dies præter propter, in loco calido, vel ad Solem, atque*

atque *cum Acidum spirant aut vinosum quid*, affusa aqua rosata ex vesica destilla, egressamque aquam ut supra per vitrum ex M. B. rectificata, ut nanciscaris spiritum rosarum ardentem.

Citius fermentatio inchoatur, si aqua rosarum calefacta, ut in priori præparatione, ab initio in debita quantitate adjicitur.

Vires magnæ sunt, ubi spirituum vitalium refectione opus habemus, ut in animi deliquiis, virium diminutione, &c. ubi etiam externè pulsibus applicatus præstat.

### SPIRITUS LILIORUM CONVALLIUM.

Porro spiritus vini ope volatiles activæ eliciuntur particula ex floribus, hoc modo:

℞. *Liliorum convalliam recent.* à caulo mundat. ℥. xij. cucurbitæ inditis superaffunde mensuram unam & semis vini generosi *Malvatici*, vel aliud *Moschatellini* & generosioris genus, tumque compressa fortiter, stent per tres dies in loco frigido, tum immitte vesicæ, cum quinque cantharis aqua fontana, & destilla, ac unum & primò egredientem solum aquæ cantharum seorsim recipe, reliquamque viliorè aliù usù asservans.

Vires sunt in specie cephalica, unde in *Apoplexia, paralyti, epilepsia*, & similibus cerebri affectibus maximo cum effectu propinatur hic nobilis spiritus.

### DESTILLATIO PER DESCENSUM.

Heic curiositas artificium adinvenit modum, quo hos & similes spiritus mediante spiritu vini per descensum destillant: pro exemplo:

℞. *Lilior. convall.* q. l. linteo mundo subtili indita, impone collo cucurbitæ vitreae, substrato in fundo cucurbitæ spiritu vini, tum alembico superposito, ex arena leviter destilla, atque ascendens spiritus floribus in superiori colli parte positus adhæret, ibique recolligitur ad fundum rursus descendens guttatim, atque ita quasi circulando Essentiam efficiens, modo noto.



exponatur radius per ætatem ut 1000

## OLEA FLORUM DESTILLATA

Hæc de aquis : *sequuntur olea, c*  
*fermentatione, & infusione alia ab artifice*  
*cessus absque fermentatione in hunc inf*

Sumitur bona *florum vel liliorum*  
*vel citri, jasmini &c.* quantitas, quæ  
mixta manet per noctem, postmodum  
*titas*, quo in ea natent flores, ac ita  
æquali semper calore, ut aqua conrit  
quarta fere pars aquæ egressa est, c  
in loco frigido reponere, ut supernat

Atque hoc modo omnes flores  
oleum genuinum præbeant : non v  
vinum addere, nisi aquam simul eff

*Si qui verò sint flores qui tenacite*  
*diant fermentatione eò disponendi sunt*

Recipe *liliorum convallium* bona  
*pideo contusa cucurbita immitte col*  
*lam reponere per quatuor menses, quo p*  
*superposito juncturis optimè clausis,*  
*ascendit spiritus adinstar spiritus vini*  
seorsim colligendum, ultimò reman  
primò egressum reaffunde, atque cla  
tum rursus abstrahe, rursusque rea

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

dere nonnihil gravando; *hic labor frequentius semper cum recentibus floribus reiteratus*, tibi fragrantissimum largitur oleum, simplici saltem & absque igne, expressione eliciendum.

Simili modo suavis odor elicietur *ex Arantiarum, citri, anthosrosarum floribus*, item *ex thymo* & similibus odore fragrantibus plantis aliis.

*Præfertur hinc mygdalis oleum Been officinarum*, si hoc *gossipio exceptum* cum prædictis sæpius *stratificetur floribus*, sufficienterque tum fragrantissimo imprægnatum odore è gossipio exprimatur, qui modus durabiliora efficit olea, ut non facile rancorem contrahant, atque hic modus multis in secretis habetur.

### SAL FLORUM VOLATILE.

*Sic etiam flores sua exhibent salia*, si datur illorum copia; volatilia verò cum fixis præstent, atque flores magis volatilibus, quam fixis constant particulis salinis in sulfur exaltatis, saltem ponamus modum qui volatilia separat disposita.

Sic *Rx. Florum anthos, jasmin, lilior. convall. &c. rore majali imbuti*, vitro impositi putrescant in cella, aliquot mensium spatio, & resolventur in liquorem acutissimi & fragrantissimi odoris, qui *ex retorta destillatus* urinosum volatilem salinum fundet spiritum.

### FLORUM TINCTURÆ.

*Si florum Tinctura & colores separata desiderentur, & à substantia reliqua extracta expetantur, ut pictoria arti inserviant, & aliis rebus colorandis:*

Fiat *ex soda vitriariorum, vel sale Alkali, & calce viva lixivium* mediocriter potens, in hoc lixivio ad lentum ignem *recentes coque flores*, ut lixivium omnem florum extrahat colorem, cujus signum est, si flores extracti albicantes & decolores, & è contra lixivium instar elegantis tincturæ appareat: tunc exemptis floribus, foco ad bulliendum appone, eique *tantum aluminis rocha superadde*, quantum dissolvi ab igne poterit.

Deinde ablatum ab igne *lixivium*, in vas aqua limpida impletum effunde.

*effunde, & color fundum petet, quo facto quiescat aqua & decante-  
tur, atque alia recens affundatur, & cum tinctura resederit, decan-  
tetur, idque reiteretur, donec sal lixivii & alumen omne à tinctura  
ablatum sit, notando tantò magis pulchrum & elegantem fore colorem,  
quantò tincturam à sale lixivioso & alumine magis aqua purgaveris :*

*Aquam autem intelligo communem, cujus beneficio sal lixivii &  
alumen auferitur, subinde autem antequam decantetur aqua, subsi-  
dere aquam permitte, idque tam diu repete, donec aqua sine false-  
dine & non mutata exeat: id enim ablati salis & aluminis signum est,  
& tinctura in fundo remanebit elegans atque pura, quam aqua decan-  
tatâ super segmentis lini candidi extendes, & lateribus recens coctis  
in umbra siccabis, & habebis laccam quæ Pictoribus simul & ad Balsa-  
ma coloranda inservire poterit.*

Multum curæ impensum est in hoc menstruum; Id quod ex  
*calce viva & soda fit, ut dictum supra, optimum est, cineres tamèn  
ollares ut vocant vel clavellatos & alumen idem præstant.*

Sunt qui omne colorum genus pro plantis, mediantibus his  
sibi comparant, & flores cujuscunque generis maximè conspicuos,  
videlicet *genista, papaveris, caryophyllorum, & innumeros alios, pro-  
priis suis atque genuinis coloribus in ingenti volumine ad vivum  
adumbrant.*

*Colores perspicui solutionem aluminis tantum requirunt, à sale  
enim acriore destruuntur, ut in arte tinctoria & cineribus smegma-  
ricis apparet.*

## C A P U T VI.

*Seminum Analysis.*

**S***emen Vegetabilium à principio duo emittit folia, per quæ liquorem  
ex terra attrahit; & hoc tam diu, donec confectæ sint radices,  
ut ipsarum postmodum ope terræ succum ebibant.*

## OLEUM ANISI.

℞. *Sem. anisi* ℥ iiii. immitte *integrum vesica*, suo refrigerio optimè munitæ, ac superfunde *aqua fontana* mensuras sex, atque juncturis justè clausis, *recipuloque adhibito*, destilla ut leniter aqua bulliat, idque continua donec nullum amplius egrèdi sentias oleum: summa verò *opus est diligentia, in hisce oleis colligendis*, nec nimis festinendum, nec tardandum nimium, si enim calorem adhibeas fortio-rem aduritur oleum, *si verò leniorem nil ascendit*. Quædam verò leniori, quædam fortiori igni pellenda: sic *oleum anisi facilius ascendit quam aliud*, ac primis id funditur destillationis horis, *secus quam fœniculi aut petroselini semen*, quæ, si per biduum destilles, semper aliquid exit olei.

Cautè hinc observandum, ut aquam egressam, vel recenti, vel semper egressa (oleo separato,) refarcias, ne adustionem semina patiantur.

*Tria igitur hic veniunt cautè advertenda*, ut ignis justè mensuretur, aqua refundatur, & refrigerium sæpius mutetur, quod, quo sæpius alteratur, eò purius olea ascendunt.

SAL.

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

impregnato constant, hincque minus subtilisatæ salinæ particulæ concretionem induxerunt, ramositatibus sibi invicem implicatis admodum, unde tenacius oleum retinent, subtilius vero debito adhibito igne reddunt, quæ vero levissime concreta extant, fluiditati proximiora sunt, ut therebintina.

## OLEA GUMMITUM.

Modus separandi olea levis est, instituitur optime simplici saltem cum aquâ destillationi, ad lb̄ j. *gummi* v. g. *Ammoniaci*, vel *galbani* &c. assumendo *aquæ mensuras duas*, & ex vesica f. a. destillando, prodit vero subtilius oleum, crassiori remanente, quod aquâ exhalari permissâ, pristinam recuperans concretionis gummosæ formam, alii inserviet usui.

Quæ vero multum subtilis continent olei, ut *therebentina*, *tacamahac. gummi. anime* & similia, hæc plus aquæ requirunt pro vehiculo.

Si vero gummosa concretio plus activis particulis contentata, ac firmissimè sibi implicatis indurata extet, ut *mastix* &c. *Destillatio per retortam adhibetur*, soluto prius gummi *in aceto destillato*, post filtrato; *liquorem filtratum cum argilla impastando, conglobando, siccando*, atque tum retortæ inditos globulos igni committendo, egressum vero *oleum cum aquâ pura per vesicam rectificando*, atque hoc modo galbanum storax, bdellium & similia etiam destillantur.

## CAPUT VIII.

### *Vini analysis exhibet.*

**S**ummus hic vegetabilis succus, mobili-focio stipatus, eundo vires acquisivit, aqua etenim arctissimum cum volatili sale iniit connubium, quò per lentam vitis medullam moveri queant velocissime, constrictiori inclusa ligno, per quod tamen spiritus volatiles  
altiori

altiori donanda volatilitate subtilissima vibrant spicula, quæ, si ex uvis eliciantur, *vinosus illicò succus* profluit, qui tamen *destillatus merum phlegma reddit*, volatilibus spiculis sive spiritu remanente, *ob nimium firmum aquæ & salis sodalitium*, quod ex diurnâ circulatione pepigerunt.

Quare *mediante fermentatione demum ex musto vinum prolicien- dum*, quod indigestum copiosius sal segregetur, ac spicula emergant penetrantiora, quæ tamen in his nostris *Rhenanis*, ac aliis, frigidiori sub Jove productis, non adeo turgent, ut per saporem & vires lu- culenter patet; sæpius enim *conspicimus Bacchi filios pro grato acidatis gustu, arthritidis pœnas luere.*

Et quis huc morborum transferet feriem, quam *Paracelsus à Tartaro deducit*, in quo acidum suâ coagulatione omne tulit pun- ctum.

### SAL VINI VOLATILE SIVE SPIRITUS.

Jam si vini illud volatile sal experatur, spirituum destillationibus & rectificationibus insudandum, cõmuniori verò methodo, sed probè ita separatur à vino. v. g.

*Vesicam suo refrigeratorio debitè instructam, vino ad dimidias re- ple*, appositoque capitello stanneo, juncturis probè clausis, ac reci- pulo adlutato, igni appone & f. g. destilla, donec striæ dispareant & *spiritus separatus sit.* Quem si rectificatum velis ex cucurbita vitrea per M. B. rectifica, orificio cucurbitæ (panno laneo, oleo im- prægnato) obturato, ut phlegmati transgressus denegetur, ut purus solùm transferatur spiritus: ubi tamen primo egressum solum seorsim servare poteris ceu fortiolem & subtiliorem.

Alii solâ *salis Tartari*, in spiritum vini etiam non dephlegmatum, *adjectione id præstant*, ubi phlegma sali se jungit subsidens, subtilissi- mus verò spiritus dulce spirans supernatat: cui alcoholisato ita spiri- tu *Helmontius* de novo commiscet *sal Tartari*, ut summè subtilem nan- ciscatur salino-sulfureum spiritum *Boyle*, de *inf. Experim. suc.* p. 88. 89. 90. ex hoc fundamento, hanc tradit spir. vini alcoholisatio- nem, v. g.

riculæ  
uis ad-  
o ahi-  
idnati

ici sal-  
vel gal-  
estillan-  
ad aquâ  
re se for-

ina, ta-  
pro vehi-

renfata,  
Destilla-  
tio, post  
ado, sic-  
o, egres-  
hoc mo-

cando vi-  
ne imit  
velocis-  
velatiles



## ALCOHOL VINI BOYLEI.

℞. *Tart. ad albed. calcinat.* (nam ut in sal redigatur, necessarium non comperio,) & *probe siccatum cucurbitæ prolixæ, & gracilis fundo, ad pollicis unius eminentiam immitte: huic spir. vini semel duntaxat rectificati tantum affunde, ut Tart. ad unius digiti latitudinem supernatet, dein capitello & recipulo probe affixis, blando calore abstrabe, mutato si libet cum dimidium exstillaverit recipiente, tandem si opus fuerit liquor destillatus super siccam Tart. calcem denuo ut antea rectificetur.* Hinc modo descripto procedens, exstillantis, prima super sal rectificatione, liquoris aliquantum in cochleari argenteo accensum, ne guttulam quidem phlegmatis aut minimum madoris vestigium post se relinquere observabis: imo examen magis exquisitum sustinuit, quod ipsum curiositatis gratia ulterius explorare placeat: Et destillationi demum rite peractâ, totum spiritum, mutatis subinde recipulis, exprimenti causa exceptum æqualiter purum esse comperies, nam quod ultimò exstillabit, cum calx superiori vasis patri adhærescens, inchoatæ siccitatis indicium faceret, totus conflagratione absumptus est perinde ac qui primus ascenderat.

Tandem *exemptus Tart. calcinatus & igne mediocri destillatus, insipidi & graveolentis liquoris aliquantum præbuit, qui ex gustu & quod nullo modo inflammari potuit, merum phlegma videbatur.*

Eadem *Tart. calx.* in vase terreo igni vehementi, donec beneficescat imposita, ad hoc negotium rursus usurpari potest. *Non abs re vasa alta & gracilia imperamus, nam in latis & humilibus experimentum non successisse, inquit, animadvertimus, & multo minus in retortis.* Hunc spiritum ita exaltatum, *potentissimum esse remedium contra Gangranam. Experim. ejus Philos. p. 25. part. 2. lege.*

Alii ut *volatile illud sal vini* minori in volumine obtineant, hoc procedunt modo;

Recipiunt *vini generosioris vel Hispanici, vel Bacheracensis Rhénani, vel simplicioris etiam, pro libitu, digerunt per 14. dies vel tres*

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

*Infito verò modo spirituum impeditur dulcificatio; modò animi contemblemur pathemata, ubi à mœrore dissipatur & interrumpitur dulcificandi operatio, utrum relinquuntur corrodescentes humores in Acidum proniores: ab ira verò ferox excitetur Alcalinum ut præcordia exastuent.* De externis ac alis causis non hic datur dicendi occasio, sufficit hîc quod dulcia nutrire, & spirituum nobile esse Quale constet.

---

## C A P U T IX.

### *Aceti Analysis.*

**V***inum* quod in sui primordio, progressu & statu fuimus contemplati portò *jam in decremento examinemus*; Idem enim hic tor-nator cœlestis Sol vinum acuit, & acescere facit, quem aliàs spiritus fabricare vidimus, ubi uvæ succi cruditate austeræ, tum acidæ, solarium radiorum indefesso motu, spiculis aculeatis defricatis, dulcifactæ fuerunt. Jam si vino repletum vas sub dio exponitur, in superiori parte tantillum apertum, tunc *quæ sua implicatione dulcificationis, nunc sua secretionis acoris causa evadunt*; dum austero-viscidus succus, spirituum aliàs elaborationum retinaculum, iisdem celeri Solis motu extractis, seorsim existit.

Observamus hoc sæpius in aceti confectione, ubi eosdem spiritus, ex solarium radiorum ceu primi fontis desiderio, per aërem dispersos, jucundo odore subolfacimus.

Hinc *cellas profundiores excogitavit ars, quæ spiritus, aliàs excedente calore ad exitum pronos, solaribus arceant radiis, ubi spiritus verberio frigoris, vini quærunt penetrabile, ut sic vinositatem retineant.* Atque tunc *in centro vasis vinum semper efficacissimum est, aqueum verò magis in superficie, quia in hanc proximus Sol incumbit.*

Ex

Ex hoc fundamento œnopolâ sæpius ex eodem vase duplex depromunt Vinum.

### ACETUM DESTILLATUM.

In aceti destillatione & resolutione, primis ignis gradibus recipitur *phlegma non insipidum*, & pro aceti efficacia multum vel parum exsuperans; *In acidis enim semper phlegma transit prius*, quia in his subtiliores spiritus exhalarunt, remanentes verò fixis sese intimius implicarunt, unde non nisi in totali resolutione, fixis acidorum cancellis firmissimè inclusi, evehuntur. *Deinde acidus prodit spiritus pro Tartari in vino copia multus, aceti basis.*

*Ex massa verò relicta per affusionem aquæ Tartarus elici, exque eo postmodum sal & oleum parari potest.*

Patet hinc *humores per solos dulcificari spiritus*, iisdem verò destitutos & acutos, ad sua prima redire. In destillatione aceti probè observes ne igne nimium fortificato empyreumaticum imprimas fœtorem, hinc in tempore ab opere desistas.

### ACETUM EX LIGNIS.

Destillatur item *ex quercino ligno & aliis per retortam acetum*, quod separato oleo, salis Tartari pauxillo junctum & destillatum insignes obtinet virtutes in alvi fluxibus, *confortandis gingivis sanguinolentis, in hæmorrhagia, fronti applicatum & naribus attractum*, mentitruum etiam præbet non infimum *in extrahenda antimonii Tincturâ*, tam ex regulo quam vitro, quæ tincturâ suâ ita spoliat, ut cineri simillima iudices.

Sic & *ex melle non spernendum fabricatur acetum*, si tribus mellis libris aquæ mensuræ præter propter additæ quindecim, una coquantur ad dimidias ferè, tunc verò vasi indita, & *imposito pauxillo purvere sinapi albi*, calori apponuntur, donec fermentata acetum forte exhibent, in solvendis lapidibus non contemnendæ virtutis, si legitime à suo liberatur phlegmate.

*Vires Acidorum in genere hæc sunt, attenuant sed non dissolvunt*, quia in fixis particularum motus est à circumferentia ad centrum,

acini

umores

et præ-

dicendi

nle esse

s contem-

na hic tor-

anda,

sem celeri

illis exce-

tus ver-

ter neant.

aqueum

incumbit.

Ex

unde passivorum applicatione frigida sunt; *attenuant viscosa inciaendo, penetrando*: morsum inducunt aculeis maximè prominentibus, unde si corpora nostra laceffant, spinæ instar pungunt.

---

## CAPUT X.

### *Tartarum resolvit.*

**T**artarus omnem efficaciam, acido debet, & vel ab inconcocto Solo, vel ferventiori Sole, vino imbuitur; illius nobis exhibent exemplum, nostra *Vina Germanica*, Solo, salium ditioribus mineris referto, nata: hujus, ubi in Italicis & aliis ardentiori sub Sole natis Tartarum ad duorum digitorum altitudinem, vasis lateribus adhærescere conspiciamus. Si enim spiritum, ut in nostratibus, ex minori copia imbecillius sit robur, spicula statim exsiliunt, quia superficiem atomorum, tanto impetu spiritus non circumrotant, sed exasperari permittunt, quæ post pugnam cum particulis Alcalinis ceu plus corporeis, in Tartarum concresecunt, fece fundum petente.

*Si verò radii Solares vasis corticem feriunt, ut spiritus exulent, acida vasi undique adhærescunt, quibus tunc concretis, dissipationi præstò sunt novæ spirituum turmæ, quæ Acida cæteris associari permittunt: eodem modo, quo dimicantes in prælio cohortes per distinctos ordines sclopeta explodunt, ut qui erant primi posteriores fiant. Hoc verò modò spiritibus exhaustis, acida particula vasi applicita, per aqueas solutæ, intrò resiliunt ut vinum acescat: videmus hinc acetum ferè nil esse aliud nisi liquidum Tartarum, quæ omnia per solum Acidum activa sunt; quo orbatò & igne pressius fugato, enervius Alkali remanet, cui tamen si vis aliqua accessit, à velocissimo & diuturno ignis motu, subtilissima adfricante spicula habet.*

Artifices circa hoc subjectum occupati, multis & variis id subjecerunt ignis torturis, ut inde concinnarent medicamina doloris, & fulcimenta sanitatis.

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

bet, in quibus tamen separandis Artifices multum discrepant, dum hic mox acidum, mox alcalifatum, & nescio quid exquirat: meliorem nobis constitutorum Tartareorum separand. methodum reliquisse videtur Nobiliss. *Fridericus Hoffmannus*, in sua *clave Schröderianâ* ubi docet, destillandum Tartarum *spiritu vini impragnare*, ut ita latitantes in Tartaro spiritus alacrius ascensuros incitet; cum præcipit:

*℞. Tartari crudi solutione unicâ depurati pro lubitu, pulverisatum spiritu vini impragna rectificato, q. s. tum ex retorta destilla in recipiens amplissimum, lutatis probè juncturis, & quidem igne gradatim adhibito. Atque primo extillat phlegma, deinde spiritus, & tertio oleum, ac si ignis regimen juxta ignis gradus benè rexeris, sal volatile etiam obtinebit. Quæ omnia peractâ destillatione ab invicem separanda, & spiritus ex oblonga phiola per B. M. vel cineres rectificandus.*

*Spiritus* hic particulis acido salinis volatilioribus saturatus, *maximis virtutibus præditus extat*, propter enim acido-sulfureas, *Pestis & Februm malignarum nobile est alexipharmacum*, cum acidus simul & sudorificus sit, atque ita corrosivas veneni particulas & acres, diaphoresi expellat, & enervem roborat sanguinis massam, ut efferrata bili resistere queat: dulcificantes enim ejus particulae penetralia sanguinis percutiunt, ut quæ acria sunt & venenata salia, solvant, & cum sero foras protrudant.

*Atque hæc sunt specificæ & propria hujus spiritus virtutes.* An verò in innumeris aliis quibus adscribitur affectibus conducat v. g. *in arthritide vaga, affectibus hypochondriacis & aliis ab exsuperante Acido sæpius ortis, contrarius reluctatur effectus, si nimirum acidus est ut vulgo adulterari solet.*

Ut verò spiritus hujus acido-sulfureæ intenderentur particulae, *Mixturam simplicem Paracelsus excogitavit, quam Fridericus Hoffmannus compendiosè hoc modo parare jubet.*

### MIXTURA SIMPLEX.

*℞. Tartari albi unica solutione depurati, vitrioli opt. ana. p. æq. destilla*

destilla per retortam; & super caput mortuum ter cohoba, quousque liquor apparet clarus, huic adde spir. vini rectific. partem dimidiam & denuo super vitriolum destilla, & Tartarum calcinatum q. s. quousque spiritus omnis purus & subtilissimus prodiit. Qui tum per se, vel cum Essentia Theriacali per mensem & ultra circulatus leni calore, in dictis affectibus ubi acido-sulfureæ desiderantur particulae magnarum est virium.

Dosis guttularum xx. ad xxx. & ultra, ubi spiritus Tartari simplex ad ℥j. & duos propinatur.

Oleum foetidum magna ex parte particulis salinis volatilibus imprægnatum cum spiritu vini circulabis, ut corrigas ingratis odoris vim, nec (si Alcalina adderes) spicula hæc foetida liberando energius oleum recipias, dum isto opere volatiles, fixis Alkali particulis absorptæ oleum relinquunt viribus potissimis orbatum.

Hoc oleum usum ut plurimum habet in externis artuum doloribus à frigido oris, item tumoribus, contracturis, & similibus.

### SAL TARTARI.

Jam ut Acidi cum Alcalino congressus dilucidior fiat, sal Tartari ruminare, quod pro mutata particularum textura, vel fixum fit vel volatile.

Fixum simplici fit calcinatione in furno figuli, quod tum repetita solutione, filtratione & coagulatione purgatur, donec purum existat.

Hoc cum hætenus vili veste suam luserit scenam, Helmontius ansam dedit, & præcipit (ut hæc spoliatum, in nuda compareat & simplici forma,) volatilifare, ubi inquit: Si quis est qui medendo charitatem proximi cordi habet, discat dissolvens aliquod, quod sit homogeneum, immutabile, dissolvens sua objecta in materiam primam liquidam: Quod si verò ad istud ignis arcanum non pertingat, discat saltem sal Tartari reddere volatile, ut hujus medio suas perficiat solutiones.

Hoc enim informe accipit formam ejus, cui unitur, unde non immeritò in ferno omnia absorbendi comparatur, si enim calci vivæ nubes, simulque combutas forti igne, extrahit calcis simile Alkali, &



infringit & absorbet.

## SAL TARTARI VOLATILE.

Accedimus ad volatilifandum Tartari sal, hoc, cum *Helmont* reticuerit methodum, varie ab artificibus solet elaborari: Ex omnibus veriore[m] volatilisationem, mediante fermentatione, se edocere, nobis persuadere conatur *Joel Langelot*, ubi hanc communicat methodum:

*Calcinentur primo Tartari crudi lb. ij. vel iij. prout multum Tartari fermentare animus est, leviter saltem, & ad aliquam tantum nigredinem, ut habeas quo maxime opus, fermentum, Tartari fermentandi. Huic ollæ capacissimæ immisso affunde tantum aqua, ut ad digiti latitudinem emineat, ignemque primò lentum admove, ut tantum intepescat, postea dimidium manipulum Tartari subtiliter pulverisati insperge, & brevi videbis bullulas quasdam surgere, & accrescere magis magisque. Hoc viso perge veluti cœpisti, partitis nempe vicibus Tartari pulverem inspergendo, & sic major fermentatio excitabitur, bullis exinde tam concinno ordine surgentibus, ac si ipsas uvas naturales, accepto colore conspiceres.*

*Verum accurato hic ignis regimine opus est, moderato nempe, quale omnis fermentatio requirit. Cavendum quoque ne copiosiori insperione nimia excitetur ebullitio, & fermentatum, quod solet, ollæ elabatur.*

*Cessante fermentatione mitte omne quod inest ollæ in cucurbitam ferream, nam de vitrea periculum est, ne rumpatur, cum ei sæpiusculè lintea frigida madefacta, oporteat applicare, quo nimia*

Tar-

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

pidum elevetur, postea novum aceti spiritum affunde, & destilla, huncque reiterato laborem, donec spiritus affusus rursus exstillare incipiat acidus, qualis fuit affusus, atque tunc sal fixum spiritibus acidis volatilibus est animatum, quod nigrum in fundo spir. vini solvendum, per chartam filtrandum, & lenissimo arenæ calore in vasis terreis siccandum, exsiccata materia, iterum spir. vini solvenda, filtranda & exsiccanda toties, donec massa appareat alba, & foliorum instar concreseat.

Vel si compendiosius velis hoc volatile sal terræ foliatæ nomine insignitum.

*Acetum à sale Tartari evapora tam diu, donec Acidum spiret, postmodum coagula, & cum spir. vini edulcora sæpius cohobando. Ingeniosius Cnæselium processisse duco, qui propriis spiritibus animationem instituit, tali modo.*

*℞. Salis Tartari albiss. ℥. ℞.*

*Spiritus Tartari bis per cineres rectific.*

*Spiritus vini ana. a. s. ut quatuor emineat digitos.*

Digerantur aliquandiu in loco calido postea spiritum abstrahere ad siccitatem: affunde novum spir. Tartari & spir. vini, & iterum destilla, idque toties repete, scil. sexies vel septies, & ultimò quidem per phiolam altam, donec sal Tartari in lateribus vitri, camphora ad instar appareat, quod vitro probè clauso serva.

Si hoc augmentare velis arcanum, adjice illi spir. vini opt. rectificati & alcoholisati, ad duorum vel trium digitorum eminentiam in vase optime clauso, tum misceantur & digerantur tam diu, donec cuncta benè unita sint, & de massa nil appareat amplius: hac solutione factâ, repone vitrum in locum frigidum, & crySTALLENTUR rursus, atque ita augetur Tartari Arcanum vel volatilifatum sal in infinitum.

Vires salium horum volatilifatorum maximæ sunt, nec satis de prædicandæ in omni corrigendo Acido, ut affectibus Hypochondriacis, Arthritide, Podagra, Calculo, Febris & similibus, inprimis sale volatili C. C. viperarum &c. fortificatum & exaltatum: si verò

*Elixir*

*Elixire proprietatis absque Acido jungatur, exhibet Tincturam Spleneticam, Nephriticam, Arthriticam &c.*

### SAL TARTARI VOLATILE HELWIG.

Similem inter alia volatilisationis salis fixi methodum nobis communicavit *Joh. Otto Helvius* in sua, ex India Orientali in Europam ad Academiam Naturæ Curiosorum, missa Epistola, his verbis *in suo, in veram atque in auditam Physicam introitu.* Amore, inquit, proximi apponamus incognitum de sale arcanum: illam videlicet omnibus Chymicæ & Medicinæ cultoribus, desideratissimam, veram & placidam gravium ac calcinatorum salium volatilisationem. Ubi breviter notandum, *nullum in natura sal esse naturaliter fixum, sed omne, certo gradu volatile, & quod fixum possidemus ignis calcinatione nimium exsiccatum, combustum & mortificatum est.* Reddatur itaque amissum, & corruptum restituatur per aërem (& inibi volitantia acidi spiculâ,) sequenti universali methodo.

*R.* Sal aut calcinatum, aut naturâ grave, solve in aquâ, lixivio tenui ollam novam non vitreatam intrus ad saturatam imbue, & super ignem evaporando, aquam sali associatam separa, si sal fixum olla poros ingreditur, & olla aëri exposita per aërem corrigitur, ut domo exeat, & volatilifatam ac spiritibus rursus animatum, lanæ instar, ollæ parietibus extra adhæreat, quod abrasum paucis manipulationibus sublimatur.

Vel per Acidum particulari modo.

*R.* Salis Tartari calcinati q. v. superfunde acetum vini destillatum, pone in digestionem, usque dum totum sal in aceto sit solutum: demum acetum cum soluto sale per 40. dies digere, post digestionem abstrahere acetum, & tunc in fundo sal crystallinus relinquetur ferè diaphanus, hoc peracto edulcora, solve aquâ pluviali destillata & semel atque iterum filtrando à fecibus purga, ut sal accipias clarum & albissimum, à quo per reiteratam cohobationem in B. Vap. destilla spir. vini phlegmatis expertem: digere rursus per mensem cum spir. vini: tandem igne arenæ vehementiore, detracto prius spir.

vini sublimatur, & vitri lateribus sal Tartari volatile adhærescere, jucundis conspicias oculis.

### SAL TARTARI VOLATILE HELWIG:

faciliori via.

℞. Sulfuris comm. flavi ℥ j.

salis Tartari ℥ ℞.

Prius leni igne in tigillo fluat, & posterius ad finissimum redatum pulverem addatur, semper spatula lignea in sulfure fluente moveatur & super carbonibus sinatur, usque dum massa aut hepar picis tenacitatem acquirat. Massam in lignum atque paulisper madidum effunde orbem, calidum adhuc in mortario calido contunde, & sufficientem spiritus vini quantitatem ad latitudinem duorum digitorum affunde, qui mox moxque tincturam sulfuris extrahit: hanc separa, & ex tinctura & fecibus forti igne tractatis sal Tartari sulfuris sale correctum, & volatile paucis horis depromes.

### SAL TARTARI VOLATILE Aliud.

Paulò aliter procedunt alii, dum fixum sal in proprio oleo occultato Acido, animatum, volatilifare student. Recipiunt enim olei Tartari fœtidi part. j. salis Tartari ex capite mortuo post spiritus extractionem relictæ partes ij. terunt peroptimè in porphyrio calefacto paulum, per aliquot horas, ut mellis formam vel consistentiam referat. Non verò nimium nec plus olei admiscendum, quam requiritur, quod enim supernatat superfluum est nec ab Alkali melioratur: mixturam hanc cucurbitula immitte optimè clausa, ac lentè aliquot mensium spatio digere, hyeme supra fornacem, ne oleum ascendat, sed in sal omnia vertantur indurata, quod tum fortiori ignis pulsus sal volatile copiosè transmittit.

Leviter alii procedunt dum vini feces à quibus spiritum abstrahunt, putrescere loco aperto sinunt, ac tum, per retortam destillant in sal copiosum volatile, denuò per phiolam rectificandum.

Sic & hisce volatilifatis salibus non absimilis est Balsamus Samech Paracelsi, qui fit sæpissimè reiteratâ spiritus vini rectificatiss. à sale.

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

oriundis affectibus, & alterando superfluo Acido. Elaboratur verò duplici modò, vel fixo vel volatili alcalifato sale addito. Si fixo:

*℞. Olei Tartari vel salis Tartari resoluti quantum libet, in capaci ollâ calefacto injice per vices semper paucillum Tartari purificati & subtilissimè pulverisati, injectionem tam diu reiterando, donec lenis pugna non conspiciatur amplius, tunc desiste, & refrigeratum liquorem filtra & serva.*

*Si volatili addito sale expetas solubilem Tartarum.*

*Cremoni Tartari subtilissimè pulverisato, in cucurbita superfunde spiritum salis armoniaci urinosum ad eminentiam duorum digitorum, & cum hæc mista steterint in cella 24. horis, postea adde aq. fontane q. s. & per 6. vel 8. horas coque, semper aquam decoctam refundendo, post filtra, & in arena evapora.*

*Nonnulli addito vitro antimonii pulverisato, ac u. cocto, Tartarum concinnant solubilem emeticum, eximii usus & effectus.*

*Si verò cum hoc solubili Tartaro limaturam martis per mensem fermentant vel digerunt, tum fabricant martis tincturam in hepaticis debilitatibus & variis ejusdem infirmitatibus non spernendam.*

## CAPUT XI.

*Succorum quorundam pertractat anatomen.*

DE OPIO.

cludimus hæc, quoniam humo pingui papaver, hyosciamus & similia delectantur, ut etiam oleum avidius devorando campum enervent, & sterilefcere faciant, quod tum sufficienter exprimitur, narcotico suo sulfure cerebrum feriens; hinc non immerito opium corrigendum igni exponitur, ut sulfurea exhalent miasmata. — In quibus ulterius perficiendis & corrigendis alii varios excogitarunt modos, dum alii ista miasmata figendo, alii vel plus exaltando opium corrigere insudant. Ubi tamen aliqualis fixatio mediantibus Acidis facta omnibus præfertur correctionum modis, nec infima est Excell. Wedelii correctio quæ hæc est :

### EXTRACTUM OPII juxta WEDEL.

Recipit opium, in tenues lamellas scissum, lento calore exsiccat, tum pulverisati opii unciaë uni phlegmatis aceti destillati ab arcano Tartari resultantis uncias sex vel octo superfundit, tunc vitrum calenti arena imponit, ut agitatione cum spatulâ factâ solvatur opium: ubi pars impurior spumosa, vitri summa lambit, pars verò terrestrior fundum petit. Colaturâ per linteum factâ ad mellaginem abstrahit vel in Extracti formam redigit. Tunc si in liquida rursus expetit formâ:

Huic in consistentiam melleam redacto opii extracto, affundit spir. vini plus vel minus, prout vel saturatiorem vel dilutiorem Tincturam expetit, ac ita suam parat Tincturam anodynâ maximi usus & effectus. Dosi gutt. x. ad xx.

Alii omnibus correctionem modis posthabitis, præferendam volunt Joëlis Langelotti methodum, mediante fermentatione noxia opii miasmata alterantem, & moderatè acidâ imprimentem particulas, quæque hunc in modum se habet:

### EXTRACTUM OPII LANGELOTTI.

℞. Opii Thebaic. in particulas conscissi ℥. j. affunde ei in cucurbita humili succi cydoniorum bene maturorum recentissimi ℥. x. adde salis Tartari albiss. & siccati ℥. j. expone leni calori per diem unum aut alterum, usque dum bullæ quædam appareant, tunc adde



eris essentiam tantæ virtutis, ut etiam *dimidia grani pars*, appropriati propinata vehiculo, mirandos præbeat effectus.

*Particula namque volatiliores hac methodo quodammodo fixata, & nonnunquam aromaticis temperata, incersivos spirituum motus refranant atque apto vehiculo hac provecta opiata ( quia oleosa & terrestria obtundunt, ) spirituum claustra obserant, ut fortificati post modum repululent, nam nullo corporis exercitio dissipantur, quamdiu somnus imperat adeo ut à moderatissimâ anodynorum dosi introductam quietem, dulci somniperactam, sequatur corporis vigor, mentis valor, acrium dulcificatio & laudabilior nutritio ut politè ac ingeniosè sentit Wilhelmus ten Rhyn in suis meditationibus de veteri Medicina p. 249.*

Maximo ideoque cum emolumento datur *in Colica, Arthritia vaga & fixa, febris ardentibus, & aliis vâriis doloribus, à spirituum exorbitante motu & acredine ortis, cum sale Tartari volatili, C. C. spir. salis armon. & c.* Dosi gr. j. ad iiij. & iiij. sæpius etiam ultra exhibitum

Nota hic, fortiora acida volatiles & resinosas opii particula obtundere nimium; spirituosas verò, ut vini spiritus & similia exatere, hinc cautè procedendum.

His causis permoti alii opium simplici saltem tostione correctum ceu venenosioribus miasmatibus tunc primum, reliquis verò viribus nondum orbatum præferunt, & dosi unius grani propinatum extollunt.

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

acidas, quas amara, alicalisatis volatilibus referta, maxime infringunt.

*Distinguunt nonnulli inter partes Aloes resinosas spir. vini extrahendas, atque ad Elixir proprietatis proprius assumendas: Et inter salinas plus aquosis educendas ac magis purgante vi præditas, unde conficiunt non contemnendum Elixir purgans, additis spir. vini ac arcano tartari. Vel Aloen succo violarum solutam, eoque sæpius nutritam, ac coagulata, cum essentia absinth. alcalisata in minutissimas efformant pillulas: Quæ ob singularem abstersivam & laxativam vim dosi minimâ scil. ad 4. 7. vel 9. decubitus tempore sumtæ, mira præstare Fridericus Hoffmannus asserit.*

## DE SCAMMONIO.

SCAMMONIUM plantæ lactescentis, sed radicis succus, *particulis maxime volatilibus sed acrioribus constat, unde non facile incorrectum propinatur, nisi acriora spicula, sulfuris acido fumo alterata sint, ac oleoso, quodam addito, veluti amygdalis dulcibus eo disponatur, ut tanquam resinofum facilius solvatur nec adhærescat, vel humores acrius reddendo tormina excitet. Hinc alii libentius hujus usu abstinent, & ejus loco commendant.*

*Jalappe Tincturam, quam parant cum spiritu vini sed rectificato, ad unam partem Jalappæ grosso modo contusæ sex spir. vini partes affundendo, additisque corticibus citri, in loco tepido locando, donec tinctura legitime extracta deprehendatur: quam tum pro lubitu Syrupo Cinamomi, vel saccharo edulcoratam, ad cochlear. semis vel unum optimo propinant cum effectu. Et si fortiolem volunt. paulum addunt infuso scammonii correcti, vel aliud purgantis genus.*

## DE CAMPHORA.

CAMPHORA arboris cujusdam lachryma resinosa, particulis Alcalinis volatissimis, propria balsamica pinguedine resinosa saturatis, constat, hinc delectatur maximopere fortioribus ac subtilissimis Acidi spiculis, cum spiritu enim nitri, vel aqua forti, olei for-

*nam ludit*, non vero cum acido leviori, ut aceto, vel reliquis succis acidis, hinc *maximo cum effectu in febribus malignis ac ipsa peste propinatur*, dum malignum & venenosum suffocans acidum, in sanguine hinc inde fluctuans, & patientes sine intermissione exanimans absorbet, unde & *Tincturam Bezoardicam* efficienter ingreditur, ac ab *Avicenna* olim *Theriaca* contra Venena calida appellata & celebrata fuit, quod ut inquit, spiritus vitalis ab ea subtilitatem acquirit & luminositatem vehementem, proptereaque *latificet*, & *confortet*: causa effectus, poris appropriatis videtur adscribenda, quibus, *subtilissima acidi spicula imbibendo operatur*, eis namque aqua debilitatis acidi particulis, pristinam reassumit formam Camphora, eundem præstitura de novo effectum, nec viribus orbata.

Excell. *D. Joh. Conradus Brodbeck, Tubingensis Professor*, secretis suis adnumerabat Camphoram, quam *spir. vini tartarisato*, vel *tiliorum convallium*, vel *granorum actes* solutam, externe optimo cum effectu adhibebat, in tumoribus durioribus emolliendis, inflammationibus compefcendis, & artuum doloribus sedandis &c.

Internè eam propinabat, *spiritu melissæ & spir. vini Tartarisati* ana. p. æq. resolutam, & additis sæpius aliquot guttulis *olei castorei still.* vel *meliss.* in suffocationibus uterinis exhibebat maximo cum levamine. Vel detur in hujusmodi affectibus *oleum succini camphoratum*, ex *olei succini* p. ij. & *camphoræ* p. j. paratum, quod mira præstabit.

Sic & in Colica furiosa, *unicam drachmam camphoræ cum olei cortic. arant. dest.* ℥j. dissolutam calore leni, & *Extracto absynth.* liquido addito, sæpius exhibitam dosi aliquot granorum, Acidum corrosivum absorbendo, infandum tollere dolorem, *Frid. Hoffmannus* habet.

### OLEUM CAMPHORÆ.

Ut in oleum abeat camphora, artifices varios excogitarunt modos, quos hic recensere omnes, pro supervacaneo reputo, si quis verò hoc absque additione expectet oleum, *misceat cum bolo vel terra sigillata camphoram*, & in arena per retortam destillet, ac ascendit instar

maxime

vi extra-

Et inter

inde con-

is ac ar-

epus nu-

obilissimas

activam

æz, mira

succus,

amo

achare-

ficato

donec

volunt

rganis

par

hic

butyri camphora, quàm cum salis Tartari p ij. addito spir. vini ad trium digitorum eminentiam, ex balneo per alembicum destilla. Atque tum vini spiritum camphorâ imprægnatum, cum aqua misce, & separabitur de eâ Oleum, quod supernatat; quodque si rubescat, super talcum calcinatum rectificetur.

Olei hujus usus maximè à *Paracelso* commendatur in *Mania* ad ℥j. datum, quod furibundos spirituum motus glaciei instar coagulet. Ubi *Riverius* sequens laudat epithema camphoratum, quod ex *Aqua Nymph.* ℥j. salis prunella ℥j. camphora ℥j paratum, linteis duplicatis tepidè syncipiti admovet.

Porro *Paracelsus* miris extollit laudibus camphoram in sedandis insultibus *Epilepticis*, & extinguendis pungentibus acidi spiculis nervos vellicantibus.

Sic etiam in variis capitis doloribus ab acido ortis, miram præstat efficaciam, modo non adsint vigiliæ, ubi tum optimè combinatur cum *Opio*, & externe sæpius fronti adhibetur: testatur hoc *Mindererus*, quod camphoram extrinsecus fronti adhibitam in cephalalgia plurimum prodesse observavit. Ac in hæc, *Khunrath* solvit camphoram in spiritu Vini rectificato, addit albumen ovi, & aceti rosaceti cochlearia aliquod, & fronti applicat.

Externè ad calidas oculorum lippitudines collyriis utilissimè additur camphora, ut & aliis variis ophthalmicis v. g. ℞. Album ovi q. v. bene agitato cum *Alumis frusto*, donec in linimentum album abire videas: tum adde camphora q. s. ac paulum *Aqua rosarum*, & cum cannabe applica.

In dentium dolore cum *Oleo caryophill.* & *Opio* mixta omnibus odontalgicis facile palmam præripit.

Denique inter cosmetica non infimum tenet locum, cutim enim aridam maculisque foedis squalidam, grato vigori donat, lacteamque reddit, præprimis si aqua forti soluta & aqua reducta, cumque *spermate ceti* & aliis juncta applicetur, postmodum vero aquâ quadam appropriata rursus abluatur.

Paucis omnia contraham: conducit & peroptime adhibetur ad omnes

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

minus combustum acria temperat, & cancroſa ulcera ſanat, præprimis ſi ex capite mortuo ulterius calcin. extractum Sal fixum, volatile acuerit, tum enim carnis luxuriei occurrit; ubi oleoſæ partes eſcharam juvant.

*Externè ipſa fuligo, arcendis febribus intermittentibus, affectioni- que hystericæ, à mulierculis laudabili cum ſucceſſu carpiſ imponitur; & ab Hippocrate inter ipſa foetum pellentia refertur.*

### OLEUM FULIGINIS.

MIRABILE ex Fuligine OLEUM communicat *F. Hoffmannus* in ſua Clave, ac ita parare præcipit:

Recipe *Fuliginis ſuccini inſtar ſplendentis nigri*, ex ligno potius quercino collecti; *Succini albi ana. p. æq. destilla* lento ignis gradu *per retortam ex arena*, ut primò phlegma, deinde ſpiritus albicans, & ultimo Oleum album & rubeum cum ſale volatili prodeant, poſtmodum liquorem ab oleis ſeparatum, per M. B. rectifica, & acquires *ſal volatile*; Oleis denique *affunde Spir. Vini*, digere aliquantiſper, poſtea destilla & nanciſceris *Oleum odorem camphoræ æmulans*. Cujus Doſis gutt. tres ſunt, in omnibus ferè affectibus, præprimis verò pleuritide.

Imò agonizantibus exhibitum miraculoſè operatur, & ſi poſt ejus uſum ſequitur ſudor, inſallibile reconvaſcentiæ ſignum eſſe experti aſſerunt.

Cum ideò Fuligo tanta nobis exhibeat Medicamenta, non immeritò nonnulli hoc ei tribuunt encomium, quod, ſi in ejus vires inquiramus curioſius, facile ab *Indis & Garamontis* allatis pretioſioribus carere poſſimus.

*A CLAUDERO* in ſua methodo *Balsamandi corpora*, inter alia maximè prædicatur.

### *Essentia Alexipharmaca,*

*ex Fuligine. v. g.*

℞. *Fuliginis Splendentis, Spiegel-Ruß* q. v. & quidem ſi haberi poterit, è fumaris, ubi potiffimum comburuntur ligna quercus, betulæ aut pini, eo melius erit: pulveriſato ſuperfunde in vitro

*Spiritus*

*spiritus nostri Balsamici è sale cinerum clavellatorum & sale armon. facti q. f. ad eminentiam aliquot digitorum, hinc vitrum claudatur probè, ne pars volatilior evaporet, agitetur aliquoties, & spatio dimidiæ horæ quadrantis, imò citius spiritus menstrui salinus, extrahit & absorbet sal & virtutes fuliginis, ut subito obtineas Essentiam pulcherrimam rubini formem, ab omni empyreumate, sapore, & odore molesto liberam, quæ filtretur & in vase probe clauso usui asservetur.*

*Dixi extemporaneè extrahi ruborem, ubi tamen nullum in mora periculum, magis erit conducibile, si diutius relinquuntur, observabis enim eo largius exfugi è fuligine vim medicamentosam, præcipuè si uberior menstrui copia fuerit superfusa.*

Quoad *VIRE S* Essentia hæc ob penetrabilem subtilitatem pollet *vi diaphoretica Diuretica, Aperiente, Purificante, Præcipitante, Abstergente, Resolvente*, atque huic, *Cordiali, Bezoardica, Febrili, Nephritica, Expectorante, antipleuritica, catarrhali*, quam vocant, *Nervina & similibus.*

Ubicunque igitur (sunt verba *CLAUDERI*) contra notata symptomata, secundum edoctas indicationes Medicas pro solatio ægrotantium indigebam medicamento, *Essentia hæc Alexipharmaca præ omnibus aliis suam mihi operam hæcenus subministravit, & quidem desiderato successu, quod sancta testari possum fide* (quantum quidem sub directione Divina, adhibita remedia, sine suo potiri possunt:)

*Dosis hujus Essentia sunt 25. ad 30. gutt. 1. 2. 3. vicibus de die prout necessitas exigit. Si verò fortè sapor alcalicus volatilis quodammo- do penetrans, non sit ad palatum, diluatur anatica portione aquæ alicujus spirituosæ, v.g. sambuci, acaciæ, nasturtii &c. sed tunc Dosis augeatur ad 40...45. guttas.*

*Essentiam hanc dicto modo propinavi pauperculis, & qui erant fortioris temperamenti feliciter. Aliquando addidi modicum Essentia opii pro citius suppressendis & figendis nimis, ac p. n. sanguineis fermentationibus.*

Non possum non, quin summè honorificam nunquam satis de præ-



dicandæ ac infinitæ misericordiæ divinæ adjungam mentionem, quæ præter innumeras alias beneficiorum myriades cuilibet patrifamiliâs, sive is inhabitet Palatium regium, sive levissimum tuguriolum, immittat tam generosum remedium contra tam varios morbos quasi gratis suam opem commendans, licet vilissimo coopertum sit habitu.

*Quam sæpè enim solet accidere, ut paupercula laboret Partu difficili, vel hysterica suffocatione, quam vocant, crucietur, alii verò patientur lipothymias Febres aut centena alia incommoda morbofa, ubi salia volatilia præ aliis subitaneo adsunt auxilio suo: ob defectum autem nummorum, vel & remediorum non cito obtinendorum (v. g. si ruri habitant) non rarò vitæ periculum incurrunt nescientes, in paupere sua taberna reconditum latitare tam incomparabile auxilium, quod urgente necessitate, & in complexionibus fortioribus etiam crudè saltem assumtum, laudabili non minus operatione sese commendare possit & solet. Hæc Clauderus.*

### *Spiritus Balsamicus Clauderi.*

Mediante quo non tantum hanc suam modo dictam Essentiam Alexipharmacam conficit, sed & corpora post mortem incorrupta conservat sequentem in modum conficitur. v. g,

*℞. Cinerum clavellatorum, libras duas Salis armoniaci pulv. lib. unam, superaffundantur Aqua communis libræ sex, & destillentur per alembicum in arena observatis ignis gradibus, prout artis filiis notum.*

Hoc etiam menstruo utitur Clauderus ad *Elixir suum Aperitivum* conficiendum.

*Ex precedentibus in genere patet Vegetabilia omnia constare copiosâ aquâ, sali, sulfuri, & terrâ, junctâ; & prout hæc vel illæ abundant partes hoc vel illo modo situantur, miscentur, disponuntur, talem nanciscuntur proportionem & figuram ab alia differentem.*

Hinc quædam Aquea, quædam sulfurea seu oleosa, quædam ponderosa, quædam lævia, quædam dulcia, nonnulla acida, au-  
stera

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

icturus.

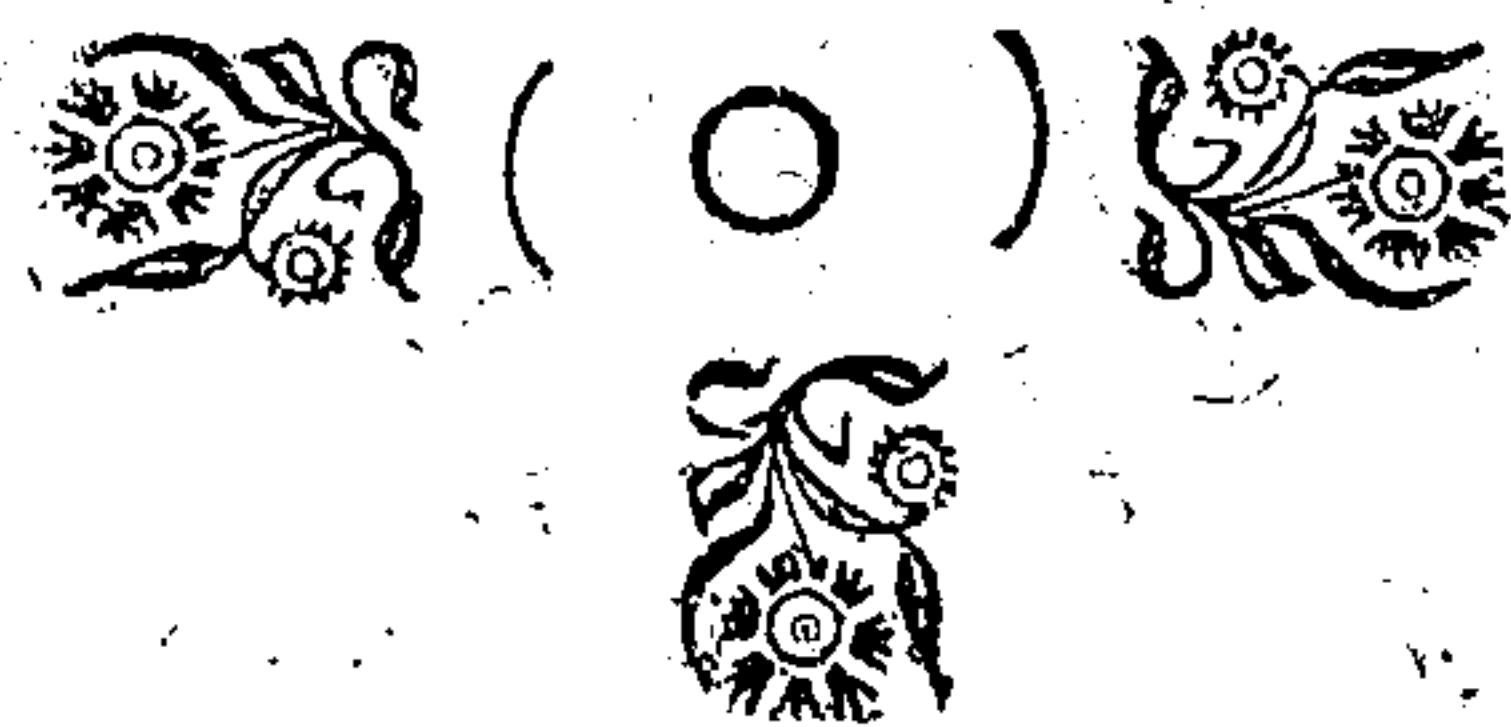
Præter Salem, duplex item sulfur vegetabilibus inest, proprium  
num in oleo contentum, minerale alterum, à vegetabilibus aquâ  
mediante, in alimentum simul attractum:

Utque adeo non mirum, quod nonnulli stannum, alii mercu-  
rium, vel argentum ex vegetabilibus vel herbis separarint, in poris  
namque earum hæc latitarunt particulæ, mediantibus, vel junctæ ali-  
menti particulis, adductæ :

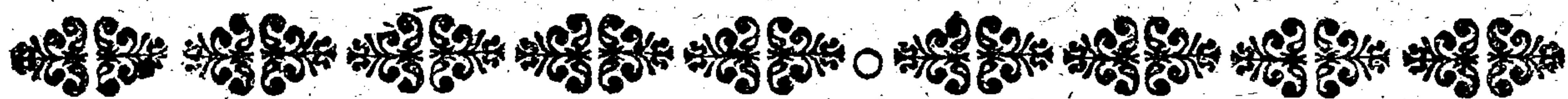
Patetque hinc mineralium particulas simul in alimentum vege-  
tabilium cedere posse, etsi non sint de horum natura.

Sulfur verò ex carbonibus vegetabilium quod ob æquilibrium  
salis saltem candet; non verò flammam facit, nisi vento commo-  
tum) educi & separari potest tam bonum, ac ex terra eruitur,  
multò tamen purius, quia ad Auri puritatem, ferè accedit,

& ex illa Auri particula; sine tamen lucro extrahi  
potest.



SECTIO



## S E C T I O I V . D E M I N E R A L I B U S

### & Horum Resolutione.

**J**Am post Animalis & vegetabilis Regni scrutinium & resolutiones, ad MINERALIA Ordine devolvimur *quorum omnium matrix Terra est*, cum suis faxeis immensis molibus, arena, limo, &c. ex voraginibus, antris, concamerationibus, hydro, pyrophilaciisque intrinsecis, constantem: In cujus medio Sol terrenus, sive Ignis subterraneus, Demogorgon ille, videlicet Lux à particulis sulfureis in excandescentiam furiosam acta, sedem suam habere creditur.

Sed etsi terra ex particulis principiantibus contentatum sit corpus, non tamen illæ principiantes terreæ particulæ, in terra nudæ, & ab alijs separatae reperiuntur, nec in quodam rerum naturalium composito, nisi resolutione chymica tandem in conspectum prodire cogantur.

Sic etsi in Terreno quidem globo prædominantur, non tamen isti solæ & separatae insunt, sed alijs rerum principiis ubique combinatae:

Quemadmodum nec alia principiantia corpuscula unquam sola & separata naturaliter in mundo inveniuntur, sed omnia invicem sunt commixta, & tam mirabilem varietatem rerum in Mundo constituunt.

Possunt tamen separata haberi rerum principiantia, principia melius tamen in hoc, quam in alio corpore.

Sic terra virginea seu particulæ terræ principiantes, facilius possunt haberi in vegetabilium resolutionibus, potissimum in cinere, ex quo si omne Sal extrahitur, remanet terra purissima, hæc si depuratur, in igne est incorruptibilis.

Ex aëre item expiscari licet, si enim aërem certo artificio in aquam vertimus, hanc vero in Balneo abstrahimus, manet in fundo terra nitroso sale imprægnata, hæc si separaveris, habes terram virginem.

Ex Aqua verò item sed mixta magis habetur.

Hanc primam Lapidis Philosophici materiam multi crediderunt, sed quantum decepti, & quot dilapidarint propter lapidem, ex hac materia, tot exempla testari poterunt.

Potest quidem fieri matrix, in quâ metalla generantur, sed quid erit, si unum habeo requisitum, ubi alia deficiunt, semen videlicet.

Potest item fieri matrix pro vegetabilibus; sed addito semine, & ejus nutrimento, saltem inibi generari potest vegetabile.

Aliquando Amicus mihi amico communicabat processum, quem Pharmacopæus quidam prosequutus fuerat, maxima spe, tandem inveniendi thesauri universalis.

Alia verò methodo *Terram suam virgineam* elaborabat, & separabat, ab aquâ videlicet, quam Sol mediante suo motu ab aquâ stagnante separaverat, & ubique obvia reperitur sub variis coloribus aquæ innatans, cauda pavonis ab aliis vocata.

*Hanc caudam pavonis sive terra pinguedinem jam separatam colligebat, cochleari argenteo, ab aqua in magna copia, huic tum materia subtili terreæ affundebat phlegma roris majalis, ac vitrum hyeme leni hypocausti vel furni calore imponebat, & sic relinquebat donec potissima pars ad fundum sederat, colore incarnato: sicque separatam putabat & dispositam primam materiam.*

*Tum mense Majo collectam Roris quantitatem hac methodo exaltatam tenebat. Magnam videlicet roris quantitatem indebat cucurbitæ capaci, & claudebat alembico cæco, tum per septimanas quatuor lenissimo Balnei calore putrescere permittebat, tunc alio alembico superimposito, & suo recipiente munito inde evocabat multum lenissimo igne, quali ad putrefaciendum usus fuerat, spiritum subtilissimum, post quem phlegma seorsim capiebat, priori descripto labori applicandum. Ex remanentia verò sensim exsiccata, Sal extraherat, & quantum possibile purificabat.*

*Jam*

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

*Ubique locorum sponte invenimus in stagnantibus aquis separatas istas terreas particulas, vario colore corruscantes, pavonis caudæ adinstar.*

Hæ jam separatæ particulæ terreæ sunt quidem principiantes, inque eis omnia terræ alias producta, vegetabilia & mineralia generari possunt, sed requiritur cujusque rei producendæ semen, per se enim hæ particulæ nil producere valent, nisi semen adveniat, quo tamen ut plurimum etiam refertæ sunt, nec semper vacuæ, hinc si terram talem aquâ humidamur, sponte enascuntur herbulæ variæ.

*Potius vero hoc facit hæc terra, quæ sponte uti dictum ab aquis se separat, quam illa quæ ex vegetabilis cineribus relinquitur, hæc plane est vacua, & principians terra: Reliquæ ex aëre, vel ex aquâ, semper alias particulas combinatas habere solent.*

Interim terreæ hæ particulæ cum aquâ commixtæ, constituunt rerum omnium triplici regno comprehensarum, solidiores alimenti particulas, quæ ut omnibus advehantur pro alimento rebus, Aquâ pro vehiculo admodum indigent, absque hæc etenim penetrare haud possent.

Interim aqua etsi nutrimentum contineat, sola tamen extra terreni globi adminiculum, & intermedium raro producit vegetabile aliquod, præprimis verò ubi suo motu privatur aqua.

Sic quando hyeme surculum cujusdam arboris, vel cerasi, aquæ impono, tum si recentem semper aquam affundo, ac ita aquam sæpius vario, flores quidem profert ac æstate, sed ubi aquam affusam diu relinquo, nec sæpius recentis affusionem reitero, nullos flores profert, causa est quia surculus ex aqua convenientes & proportionatas quidem assumit particulas, relicta verò aqua cum contentis reliquis, motu sufflaminato putrescere incipit.

Item si semen aliquod aquæ impono, tum id haurit proportionatas quidem alimenti particulas, quæ insitam exsuscitant lucem, & in motum cient, ut in folia se explicare intendat semen, sed quia matrix deest, hinc incrementum non capiunt extricata foliola, quia

## Sect. IV.

nimum adducitur nutrimentum, quod sibi applicare haud p  
hinc aqua reliqua putrescens, simul seminis principia suo ne  
vere incipit, & simul ad putredinem disponit semen cum su  
stitutivis.

Vel si affusio recentis aquæ diligentissime reiteraretur  
tamen semen, quia non habet corpus in quo radicem figit  
quam ad florescentiam perducetur:

*Requiritur ergò pro corpore sive matrice terra, & liber aqua  
tis motus, itus & reditus.*

In terra etenim aqua suas relinquit particulas nutritioni  
quæ seminis infra lux sibi pro robore viscerum applicat, vel ci  
sensim, motu tamen omnibus constitutivis concessio libero.

Sic observamus aquam, quæ per saxa & arenam fluit, esse  
dum puram & claram, quia particulas plurimas terreas, iis a  
vel saxi apposuit.

Hinc etiam vegetabilibus nutriendis, talis aqua non ita e  
nea, uti pluvialis, utpote quæ suas nondum perdidit princip  
particulas terreas.

Observamus item ex his, arenulas & saxa quædam singu  
tractiva vi dotata esse, quibus præterfluens cum aqua nutrime  
adeò expeditè attrahunt, & sibi applicant, idæa sua lapidif  
impulsa.

Quæ idæa, sive effluvia lapidifica, si lignum vel aquam  
sitam, quæ particulas pro lapidibus dispositas continet, offer  
tum lapides exinde fabricant.

Quo plus verò terræ continent lapides, eò magis opaci  
quo verò minus, eò magis diaphani fiunt, colorem verò si hab  
sulfure, sive metallicis particulis eundem nacti fuere.

Potissimum verò constituens est aqua, quæ cum suis part  
ab idæa sive spiritu lapidifico, sensim concoagulatur in lap  
proptereaque æque luce copiosa dotata sunt saxa ac alia in  
natura producta, id quod Sal ex lapidibus productum indigit  
enim Sal, ibi Lux, & ubi inclusa lux, ibi Sal, prout hoc indi



## PHOSPHORUS ex CALCE VIVA.

Ex omnibus verò lapidibus, *Lapis calcarius*, suum Sal copiosum calcinando suppeditat, alcalicæ energiæ, proptereaque *admirabile absorbens*, non tantum subtilissimum acidum avidè quasi devorans, sed & lucem sibi ita imprimens, ut Phosphorum etiam constituat hâc methodo. v. g.

*Sume calcem vivam albissimam, hanc solve spiritu nitri, vel & aquâ Fortissima, solutio filtrata evaporetur ad siccitatem, relictam exsiccata massam impone crucibulo, in formam catilli cineritii facta, & in furno reverberii posito, ignem adhibe, quo flamma continuo materiam in catillo lambere queat, idque tamdiu continuando perge, donec observes materiam lucidam apparere, tum igne remoto exime vasculum, & vitro aptato superimposito aeri aditum præcludas: Et sic phosphorum è calce viva etiam habebis.*

Elucet hinc maxima calcis vivæ absorbens vis, & proportionati pori, quibus lucem etiam sibi inclusam retinet subtilissimam.

Nec mirum quod ex hoc fundamento etiam tantas exerat vires, nostro applicatum corpori, & ejus partibus, sequens.

## TINCTURA NEPHRITICA. v. g.

*Sume Calcis vivæ partes quatuor.*

*Tartari crudi partem unam.*

*Coque in olla cum aquâ fontana, & fit motus insignis fermentativus: Post solutionem & cocturam solvetur & coaguletur, coagulationi superfunde spiritum vini rectificatissimum, & fiat extractio, sicque fiet Tinctura rubicundissima, urinosi odoris, remedium antinephriticum non contemnendum, sicuti hoc commendat incomparabilis Etmüller nunc B. Schröderi dilucidati p. 22.*

Fit verò hoc modo salis armoniaci quædam species, acido vinoso, & alcali minerali originem debens, insignium virium in disjicienda fabulosa concretione.

Sal lapidibus inesse concretio eorum testatur, nullus etenim fit motus vel concretionis vel solutionis absque Luce, Lux verò non concentratur absque sale, veluti specifico suo continente.

Firmius

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

fundo Sal, purissimum nitrum; Nitrum ergo omnia antecellit salia, utpote copioso principiante sale constans, & si particulæ communes sulfureæ ab eo separari possent, nullibi citius Salmundi primigenium haberi posset.

Et hinc est quod Philosophi nitrum mercurium catholicum esse credant, proptereaque menstruum in eo pro auro solvendo quæsi-  
verint, aliquid item invenerint quidem, non verò Philosophorum lapidem.

Solvit namque mercurius ille catholicus, principians Sal, purissima luce constans, quidem Aurum, particulas ejus disproportionando in oleum, summam medicinam: Sed quia hoc modo Aurum ex sua proportione metallica depositum est, hinc alia metalla illud in suos poros non admittunt, nec ejus tincturam sibi imprimi propterea permittunt.

Nec Philosophorum Lapis hâc ratione construitur; ad quem acquirendum oportet, ut in Auro crasis & proportio metallica conferrentur, & illud in suam primam materiam metallicam, sive mercurium metallicum, convertatur.

Separatio verò quâ nitrum philosophorum, sive Sal primigenium, virgineum, ab illo nitro communi, particulis videlicet sulfureis, dissolvitur, fit via putrefactionis.

Aliâs verò principiantes particulæ tam sulfureæ, quam salinæ, combinatæ habentur in spiritu rubicundo, quem propterea plurimi seorsim existentem, destillatione sibi comparare voluerunt, sed irritò semper conatu, imprimis Agricola.

### SPIRITUS NITRI RUBICUNDUS

Tibi ergo jam lubens arcanum hoc communico: Procedito vero ita: Nitrum cum suo intermedio ad fluxum inhibendum, commixtum, & destillationi commissum, primo alburni tibi fundit spiritum salinum, & denique sequuntur rubicundi volatiles, his visis, oportet ut recipulum mutes, & hos rubros seorsim capias spiritus, & si plures habes recipientes, omnes rubro hoc spiritu sive vapore repleas, donec nullos amplius egredi sentias spiritus, vel vasa sive recipula deficiant.

Oportet

Oportet verò recipulum vapore repletum probe cera oclusum servare, donec alios item repletos vapore habeas, tum verò singulo vasi injice camphoræ medicum, & subito vapores ignei volatillissimi, ob proportionatos poros se huic jungent, & in liquorem rubicundum confluent, camphorâ olei instar innatante, quam separare poteris:

Spiritum verò fugacissimum vix servabis, nisi vitrum hermeticè sigilles, nec evitabis quin transfusione de vitro, in vitrum, magna pars rursus in auras abeat, in vaporem rubicundum resoluta.

In hoc spiritu sanè non minima latent arcana, utpote puris principiantibus salinis particulis constante, sulfureis admixtis, quasi separes, habebis *aviculam Hermetis, mercurium catholicum, sive Sal virginium* purum lucis domicilium, Salium omnium utpote Salis Marini, Communis, Nitti, Vitrioli, &c. imò rerum naturalium omnium principians Sal, lucis immediatum habitaculum.

Sapientissimo sanè consilio Divinum Numen, rerum Naturalium nexum, catenulis quasi constrinxisse hariolamur, dum tria Regna, commensuratis & certis gradibus combinata, conspiciamus, & *Sal Universalem horum Directorem consideramus*. Hoc cum in Animalibus & Vegetabilibus per constrictiores fibrillarum poros subtilissima sua spicula vibrare necesse habear, volatile magis existit, quàm in Mineralibus, quæ ob rudiores terræ mæandros, tam intimè non implicatas obtinent salinas particulas, sed indigestas eas plus habent, copiosiori aquâ involutas, unde varia plerumque inter se salium & sulfurum corpuscula in mineris deprehenduntur, ex quibus postmodum, (quando elaboratiores particulae eò prorepunt, ut jam magis unitæ vehementius in se insurgant,) post pugnam durissima concrefcunt Metalla.

*Variè igitur operatur hoc Natura Architectonica Instr*  
 SAL, pro varia corporum mixtione, & acidi figurantis ap  
 ubi tum ex variis intermixtis particulis salia post pugnam i  
 & alia Mineralia & Metalla resultant.

Sufficienter id demonstrant *Mineralia*, quando ea igit  
 miæ tradita *omnia acidis fundunt spiritus*.

Acidum ergò solum est, quòd elaboratiores Minera  
 tes suâ colaturâ constituit, & Metalla compaginat ac cor  
 prout universali Motore arctius acidorum spicula sibi im  
 invicem, ut tum ex attenuatis & longo Solis motu circula  
 spiculis sulfur Metallorum perficiatur.

Longè hinc superare *Mineralia & Metalla* medendo *V*  
 & *Animalia*, cum *Paracelso & Helmonte* multi credunt, cu  
 alimentum non abeant, sed suas vires integras ad habitum  
 diffundant, & quasi per radios operationes exerant.

Commonstrare hoc *Helmont* intendit exemplo ab  
 vivo desumpto, ubi in Tractatu suo, *In Verbis Herbis, & Lapis*  
 ita pergit: *Unica Argenti vivi unica millies mensuram aqua*  
*poterit, attamen permanere in pondere & proprietate pristina*  
*enim in aquam sui saltem characterem imprimis, non vere*  
*quæquam ab aqua repetitur. Manifestum itaque est quod vi*  
*Medica transferatur, mutetque suum subjectum naturale, &*  
*objectum peregrinum, solo velut radio vel aspectu sui, ita ta*  
*licet objectum peregrinum acquirat exoticam sibi vim, agens*  
*spiransque initium, nequicquam de suo pristino robore au*  
*amittat, remittatque; fit nempe id absque ullâ argenti vivi pa*  
*minutione, debilitate aut alteritate.*

*Hec res postquam in Mineralibus sæpè ac diversimodè su*  
*rientiam tracta fuisset, me edocuit tandem, quod antehac ne*  
*lium fortassis adhuc opticè atque intus perspexisset, qualiter re*  
*strusiora operarentur, quodque nimirum citra sui dissolutionem*  
*teritum, citra sui penetrationem intrò admissa, liberè agan*  
*tum vel succensum Archæum, solo quasi sui aspectu, irradi*

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

*nia allatum* nostro multum antecellit, utpote heterogeneitatibus minus impeditum, ac *schelin* magis illibatam obtinens.

Sal in genere à rerum Conditore infinitis bonitatibus dotatum est: *Fermentationem* juvat, *alimenta digerit*, *putredinem* arceat, *appetitum* excitat, *terram* fecundat, hinc Maritimi populi *terram Sale impregnatam* effodiunt, & agris *inspergunt*, & omne hoc acidi ratione; Ubi è contra *Alcalia carnem* mortificant & *putredinem* promouent, & nisi horum ferociam eluderet acidus Salis spiritus, mox omnia corrumperebantur. Sic *Marina Aqua* pruriginosis, & qui ab *acrioribus vellicantur humoribus*, prodest, *psoram scabiemque* tollit, & partibus unà robur addit, si calidâ se foveant & lavent. Sic & *impetigini* conducit.

Et si in Salis energiam ulterius inquiramus, inueniemus; Ventos etiam ex mari lapidificantes & salificantes oriri, qui molliora in saxeam indurent firmitudinem. At quid de corallis aliisque in mari petrificatis arboribus statuendum sentis? Annon *forſan Uxoris Lothi* in Salinam columnam *metamorphoſin* huc referendam cenſeamus?

## SPIRITUS SALIS.

Jam ſi, quantum activitatis obtineat Sal, inquirere lubeat, ignis conſulendus, ut hujus ope conſtitutivas ſeparemus particulas acidas. Præcipuæ verò rei *hujus operationes in* *Destillatione* conſiſtunt; ubi tamen purificatione antecedente non ſemper opus habet Sal,  
nisi

nisi ficcari necesse habeat, donec igni injectus non crepitet amplius, ubi tamen operculo adjecto Salis jactura præcavenda est.

*Spiritum* ejus communi modo destillamus hoc modo: **Re-**  
*cipe* *Salis marini*, vel alius lb. j. *boli vel terra sigillata* lb. iij. *optimè sic-*  
*cata retorta inde ad dimidias*, & igne gradatim adhibito, ac *apposito*  
*recipiente maximo destilla*, *decem vel duodecim horis*, ultimò fortiori  
igne pellendo, & ex lb. j. Salis, *duodecim spiritus uncias sæpè reci-*  
*pies*: hunc si *super caput mortuum* aliquot cohobiis destilles, auctus  
semper prodit tandem per M.B. rectificandus, at lento ignis gra-  
du, quod potes.

*Si circulatum Minus* desideres, *Spiritum salis destillatum à novo*  
*semper & recenti Sale abstrahere* tamdiu, donec *viriditatem nanciscatur*.

Circa hujus spiritus destillationem studiosè observa, ut Sal  
probè teras, & optimè bolo commisceas, si optatum consequi effe-  
ctum velis.

*Boyleus Histor. fluid. & firm. pag. 17. refert*: Cum virum inquit,  
*illum, quem aquarum corrodentium destillatio valde celebrem fecit in*  
*Hollandia, de maximâ destillatorum liquorum copia, quam unquam ex*  
*Sale marino extrahere potuerit, sciscitarer, ille qui ab omni alienus est ja-*  
*Etantia, mihi affirmavit, se loco vulgaris pulveris lateritii vel arena, albi-*  
*cante quâdam uti argilla, atq; aliquando totum ferè Salis corpus in liquo-*  
*rem traduxisse, adeo, ut ex lb. j. Salis, sine magno labore, ignisve peculiaris*  
*intentione, 14. liquoris uncias extraxerit: cumque suspicatus, inesse huic*  
*liquori multum aquæ, ex argilla Sali mixta expresse, porrò inquirerem,*  
*nunquid ab hoc liquore phlegma unquam separasset? Sed de industria id*  
*fecisse respondit, & haud minus, quam 12. fortis purgatique spiritus uncias*  
*interdum recipisse. Et Beguinus habet: Si quidem rectè operatus fueris,*  
*ex lb. j. materia, lb. j. spiritus obtinebis.*

Atque hi sunt præcipui Salis destillandi modi: dantur quidem  
diversæ aliæ descriptiones, ubi salibus aliis additis destillatio facili-  
tatur, sed tunc simplex non est, & aquæ forti plus similis liquor,  
operationibus metallicis magis conducens, quam depellendis  
morbis.

raditum  
das, un-us magis  
recipiat.  
sic Colo-  
ratibusproromo-  
tis, mox  
qui ab

Sic &amp;

mas Ven-

que in

nam cen-

ear ignis



## SPIRITUS SALIS GLAUBER

Lubet tamen *Glauberi* methodum apponere quæ  
 Re. *Salis marini vel communis calcinati* ℥ iij. *fluviatilis* unciis xvi. adde *Olei vitrioli* ℥ iij. guttatim  
 nimia fiat effervescencia: hæc mixtura destilletur ex  
 tortâ vitrea in arenâ ad siccitatem, & prodit primò ph  
 liquor acidus, quem genuinum appellat. *Salis spiritum*  
 relicto & coagulato cum *Alcali Salis communis*.

*Ex capite mortuo* vel Sale relicto suum facit *Salis*  
*suum*, cujus una pars, cujusvis liquoris sive vini sive ac  
 coagulat.

In hoc Sale mirabili *Glauberi* aquâ dissoluto, &  
*Sylvium* embryonem humanum, & glandulas aliquid ec  
 cartilaginis æmulam substantiam convertisse *Dantiscæ*  
*Olaus Borrichius Epist. Barth. cent. 3. refert*: credit tamen  
 item salibus, vel legitimo Spir. Vini alcoholisato æquè  
 forsan feliciter præstari posse.

*Vires Spiritus Salis*, præprimis si Volatilis est,  
 modum sunt, in corroborando *Ventriculi fermento*, depell  
 bribus, senum stranguriis, ardore urinae, & similibus,  
 Volatilis sit, subtilis, nec corruptioni obnoxius, aut c  
 triculi acidatem, ac erudam, crassamque, in falsum v  
 convertere queat. Non enim simpliciter acidum esse  
 culi fermentum, sed acido-salsum Volatile. Hoc e  
 transmutat, & chylum disponit, ut ex eo postmodum  
 talis spiritus pabulum petat, ulterius tum elaborandus &

## SPIRITUS SALIS DULC

Ex hac causa permoti nonnulli artifices, ut exa  
 las, & spicula hæcce Salis acida, & volatilia reddan  
 ceu maxime Volatili & dulci, id instituerunt: Recep  
*Spiritus Salis* legitimè elaborati & rectificatissimi, cu  
 item rectificatissimi ana. & ex retorta per arenam ter

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

citur, quæ tum rotarum adminiculo ex terra hauritur, & per fossas complures diffunduntur, ut æstivus Sol dulcem exhalet aquam, multique relinquuntur communis Salis acervi; uti & in Anglia fit & Portugallia, quod Sal postmodum onerandis navibus inservit, in mercatoriarum opum defectu.

Forſan idem fit prope Nilum cum Nitro; quod tamen ſimplici noſtro Nitro vix erit ſimile, quin potius *Aphronitrum* conſtituet: quale ex *novæ Hiſpaniæ* lacubus æſtate arefactis colligitur.

Noſtrum artificiale pro particularum ingredientium, terrearum figuris vel magis vel minus perfectis variat; quas enim alcali hebetat ſcheſes, eas acidum volatile exacuit æqualiori acumine, ut in armoniaco conſpicimus, quod pro tanta alcali copia, nimio acido volatili imbuitur.

Prout igitur terra vel plus vel minus exiſtit alcalifata, vel aliis mineralibus jam ſaturata, ita acidum volatile vel avidius vel lentius attrahit.

Non ineptè hinc *Philoſophi nitri Mineram in aère conſtituunt*, & Naturæ Salem appellant. Id quod germinatio probat: Si enim *Alcalia* ſive cineres ſint, ſive *ſimus*, *urina*, *ſtercora*, *cornua*, *offa combuſta*, &c. agris inſpergamus, *nitroſum ex aère alliciunt Sal*, quod quò volatilius attrahitur & copioſius, eò citatiorem ſeminibus conſitis communitat motum.

Hic ſi quis plantas excitandi modum deſideret, proceſſum ei in ſecretariorum invidiam communicat, *Wilh. ten Rhyne*, qui recipit Nitrum, Spiritu Vini optimo ad trium vel quatuor digitorum eminentiam ſuperfuſum. Poſtea vitrum benè obturari, & in calido per duodecim horas aſſervari, poſtea decantari, & Vini Spiritum uſui deſtinari; tum vaſi terreo calcem vivam immitti, eique terram ad quatuor digitorum altitudinem adſpergi, tandem ſemen conſeri dicto ſpiritu humectandum jubet.

Videmus hinc modum ſive efferveſcentiam omnia fabricare ſublunaria; cum in ſingulis ſalibus ſive calcinatis, & tum acido per aërem ſaturandis; ſive muriaticis ſed volatilifatis, & alcalinum & acidum recondatur, in calce viva ſatis dignoſcibilia, maturitatemque promoventia. Conſtat

Ex omnibus verò *Nitrum* magis exactam aliis salibus obtinet figuram suam pyramidalem hexagonam, inaequaliter tamen lateralem, acidoque magis volatili & accuratius figurante refertum, hinc magis etiam universali Sale sive spiritu proximum.

Terra igitur ex qua excoqui debet Nitrum vel naturaliter sit Alkali refertum, vel artificialiter eò dispositum, quale exemplum nobis exhibet *terra jumentorum urina longo tempore humectata*, sicuti & alia terræ, cineribus post lixiviationem rejectis, ac aliis alcalinis vacuis imprægnata, quæ avidius & copiosius illud universale acidum volatile ab aliis spiritum Mundi appellatum, attrahunt: hinc suum conficiendi Nitri modum maxime extollit *F. Hoffmannus in sua Clave*, ubi inquit: Nitrum conficiendi rationem & modum qui novit, totum terrarum orbem exiguis peragrarè potest sumptibus, modo *terra communis portionem sumat*, eamque imprægnat suo artificiali fermento Nitrisico, imprægnatam postea excoquat, depuret, & Nitrum ex ea extrahat, aërique iterum exponat.

Fermentum constat ex Sale communi, urina, jumentorum stercore, & martialibus scoris, &c. Communem coctionis methodum hic omitto, in Chymia mea, ex *Erckero* descriptam, ac Nitri coctionibus notam.

Hoc jam subjectum Artifices, variis subjecerunt ignis torturis, præprimis illi qui universale ex eo Menstruum exprimere tentabant. Sed inrer Mineralia Proteus est, qui hanc, mox aliam assumit formam. Quædam enim ipse figit, quædam reddit volatilia, à quibusdam redditur volatile, & ab aliis figitur ipse.

Operationes, quibus subiciebatur, erant Purificatio, Destillatio & varia alia præparationes.

## NITRUM PRÆPARATUM.

Simplicior præparatio quæ circa hoc subjectum suscipiebatur, erat liquefactio in tigillo & mediante sulfure combustio, quod ita præ-

paratum lapidem prunella appellabant ; hoc enim modo acidum extrahendo , alcalinam fortificabant partem , ac febribus ardentibus plus conducere , sed falsè , credebant , quia hoc ita alcalifato Nitro magis exaltabant in istis Febribus alcalina effervescentes & ferociores particulas , & calorem sæpius intendebant , quem acidis restinguendum relinquere debuissent.

Meliùs itaque & securiùs procedunt illi , qui in dictis affectibus simplici saltem & repetita coagulatione & solutione in aquâ id purificatum adhibent , vel ipsum spiritum ejus.

Si verò ad Febres intermittentes aliosque affectus ab acino provenientes propinari debeat , tunc consultò plus alcalifatum Nitrum in usum cedat.

Alcalifatum verò tunc redditur , vel carbonibus pulverisatis coflagrando , vel si in majori copia expetatur , cum Sale tartari detonando , vel ut supra cum sulfure comburendo.

Acida namque quò simpliciora & puriora , eò majorem in calore febrili extinguendo obtinent energiam , ut in hoc conspiciunt nobis præbent exemplum Julapia spiritibus acidulata , & quò volatiliores isti spiritus redditi & aculeati , eò penetrantiùs alcalifata & acria alterant , & hinc exortum calorem obtundunt. In hunc finem Dulcificationem acidorum , mediante Spiritu Vini rectificato excogitarunt Naturalitæ , vel in crystallos etiam ambos concreverunt spiritus permiserunt , quando Spiritum Nitri , Spiritu , Vini rectificato jungentur ac per M. B. destillantes in fundo reperierunt crystallos Nitri eò Spiritu acido dulces , calorem febrilem maximo cum levamine extinguentes.

## SPIRITUS NITRI.

Quo vero mediante destillatione constitutivæ Nitri particule separentur ac invicem , ea hoc instituatur modo : Pro intermediis

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

Jam, si conjunctum habes utrumque Nitri spiritum, album, scilicet, qui ex crudioribus acidi spiculis, rubrum verò, qui ex subtilissimis & volatilibus, ac omnibus alienis, implicatisque particulis destitutus constat, cum phlegmate, tum amborum separationi insistendum.

## SPIRITUM NITRI RUBICUNDUM

Seorsim excipere.

In hisce separandis spiritibus, volatili scil. & crudiori acido, multum insudarunt *Agricola* & alii, sed methodum, quâ institui debebat debita hæc separatio, tacuerunt, *camphorâ oleoso volatili subjecto absolvendam*, in quo volatilibus spiritus Nitri rubicunda spicula, requiescunt & conglomantur, integris viribus tunc separabilia, ut quæ antea in forma rubicundi vaporis existebant, jam in forma spirituosissimi liquoris subsistunt, qui tamen volatilis adeò est, ut vix de vase in vas fiat transfusio, quin magna pars in auras abeat, velut in Patriam propriam, unde natalibus clarus. Modum clarioribus prostituere verbis, nondum licet.

## SPIRITUS NITRI DULCIS.

Alii cum animadvertissent, quantum commodi adferant volatiliores acidi spiritus medendo, crudioribus particulis corrigendis, & Essentiis aliis verè extrahendis, Spiritum Vini, salino-sulfureis & volatilibus particulis refertum adjecerunt, ut hoc modo crudiores Spiritus Nitri particulas exaltarent & quasi dulcificarent. Receperunt vero *Spiritus Nitri* genuinè elaborati, *fortissimi*, partem unam, *Spiritus Vini alcoholisati* partes duas, mixta per alembicum, aliquot cohobis destillarunt, donec unita probè exierint, in formâ spiritus admodum volatilis.

*Spiritus hic* habetur pro *Menstruo anomalo Boylei*, de quo confer ejusdem exercit. *de menstruis Stomachicis*.

*Vires Spiritus volatilioris* eminenter insignes sunt & expertæ factis, in confortando debiliori stomachi fermento acido, cruditatibus ejusdem acidis corrigendis, unde in Colica, Febris ardentibus, peste ipsa,

*ipsa*, inque *Nephritide* & *Calculo* non satis deprædicari potest. Dosi ℥j. vel ʒß. cum idoneo propinatus vehiculo.

Suis enim aculeis obstructions reserat, tenacem hostem incidit, renum fermentum acidum confortat, ut sanguineam massam largius præcipitet, vel serum à sanguine segreget, hinc multa dilutione acrium confluxum cohibeat, vel hebetet.

Et cum hujusmodi *acidum volatile modicâ Dosi sæpius exhibitum*, suis spiculis non exacte fermento illi lapidificanti respondeat, *calculi destructionem, pro fabricatione intendit*, sicuti acidum in gallinarum stomachis fermentum calculos & similia solvit.

Omniis verò hic, ut dictum, *Nitri Spiritus volatilis præfertur*: hic ignis instar homogenea congregat, heterogenea segregat, & penetratione sua calculosum destruit vinculum. *Quod enim omnes calculo non infestemur quotidiano panis usui ingeniosiores adscriptum volunt*, cum ex eo destillatione, & rectificatione, proficiatur Spiritus nitroso volatili similis, & tincturis hinc compactioribus etiam elicentis, lapidumque nævis delendis appropriatus, exindeque calculosis non leve afferens auxilium.

## AURUM AURÆ BALDUINI.

Non vulgare nec infimum arcanum revelasse putant, illi, qui ex *Nitro Magnetem* docuerunt, quo ex *aura Tincturam Auri attrahere* volunt, sed vilis admodum ista videtur *Auri Tinctura, cum Tinctura Salis Tartari* de Nobilitate decertans, & vix hanc exsuperans. En descriptionem.

Sumunt *Nitrum purum & crystallinum, crucibulo immissum, per repetitas carbonum pulverisatorum injectiones*, tam diu fluere in crucibulo fat firmo permittunt, donec nulli amplius carbones accendantur, atque *Nitrum omninò fixatum restet*. Hoc per *solutiones & filtraturas optimè purificatum*, crucibulo immittunt sereno cælo, Sole cancrum, Leonem vel Virginem ingrediente, tempore matutino, *supposito igne per duas horas, & spatio centum minutarum, attrahet sulfur aureum, herbaceo colore, eoque summo, & tunc cave ne igne nimium valido*



colorem hunc expellas rursus, & in suum chaos regredi facias, sed quamprimum summum illum colorem nactum fuerit, ignem remove, & refrigeratis omnibus cœruleum videbis calorem.

Tum pulverisato magneti superfunde Spirit. Vini rectificatiss. & levi digestionem Tincturam extrahe, quam ad liquorem abstrahere qui initio gustu salsus deprehenditur, donec diebus aliquot interjectis magnes sive falsedo subsistet, limpidæ instar, tinctura innatante.

Mira de viribus hujus Tincturæ deprædicat *Baldwinus*, & ceu universalem Medicinam nobis commendat, at ferè arroganter nimium, cum vix Tincturam Tartari exæquet; quod enim fixatum carbonibus Nitrum, tam brevi tempore, (imprimis calorem supposito resistente,) volatilissimas particulas auræ, acidi videlicet subtilissima & volatilia spicula, attrahat sibi que agglomeret, vix sanè credibile videtur.

## TINCTURA NITRI.

Minori cum strepitu *Glauberus*, aliàs gloriabundus admodum, ex hoc fundo communicavit suam Tincturam Nitri, ubi mediante Sale volatili magis corporeo, incorporea ferè acidi spicula ligat, ac mediante præcipitatione figit, ut tum, cum Spiritu Vini tincturam, vel aliquantulum fixatas acidi sulfureas particulas, meliori cum successu extrahat. v. g.

Recipit Spiritus Nitri fortissimi, rubicundo-volatili multum imprægnati lb. j. in hoc solvit lana, mediante lixivio purificata & exsiccata tantum, quantum calore levi repetitis injectionibus solvendo est: postea in capaci vitro affundit guttatim Oleum Tartari per deliq. vel sal Tartari resolutum, tam diu donec ebullitio cesset ac liquor rubicundus existat, tunc filtratum liquorem lento calore cinerum evaporat, usque dum sal rubicundi vel flavi caloris restet. Cui tum Spiritu Vini rectificatissimo superaffuso tincturam extrahit, quam ad liquorem exhalatam servat ad usum.

Vires sunt Diaphoreticæ, Diureticiæ, unde in Febris, Nephritide, item Colica exhibet medicamen haud vilipendum.

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

### C A P U T III.

#### *Vitriolum resolvit.*

**E**X diversis Vitriolum constat particulis, rudiori indigestione, *Lex sulfure metallico, terra puriori mixto, & acido soluto concretis*, undè vi ignis in pristinum sæpè convertitur Metallum, quædam crudior ejus pars.

*Figura ejus quinquagula est, sed rudior sæpissime, & multarum heterogeneitatum miscellâ dislocata, unde adeò feroci Vulcano adigi debet, antequam spiritus dimittat, quia illi dum hac exsilire nituntur, illac impediuntur.*

A sulfure alii originem petunt, *quem tamen ab acido potius deducere debuissent*, cum ipsum sulfur hujus ope concretum sit; atque hanc ob causam è Salium genere exterminatum volunt, nescientes *ipsum sulfur nil aliud esse nisi Sal, ac totam præterea Vitrioli substantiam in acidum & alcali convertibilem existere.*

Et annon totam Metallisubstantiam aliàs ex elaboratissimis & concentratis salinis particulis in sulfur concretis constantem, in Sal rursus converti posse existimas: *quid ergò vetat, quin Salibus adnumeremus, imprimis cum omnes cum Sale communi proprietates obtineat, æquè enim ac ille solvitur igni, præbet Spiritum acidum, resistit igni, &c.*

Duplex autem est, Vitriolum vel *nativum* vel *factitium*. *Nativum* in fodinis Metalliferis concretum, & in forma stiriarum in cavitatibus sæpè colligitur.

*Factitium* ex terrâ Vitrioliferâ, maculis viridibus ac rubris plerumque notata excoquitur, ambo tamen haud multum differunt, nisi concresecendi modo.

*Id quod viridi insignitur colore de ferro originem ducit; quod uleum, cupro propius accedit: quò itaque Vitriolum nobilioris metalli consortio fruitur in suâ concretionem, eò nobilius originis us ratione habetur, sed absque ratione, nisi quod hoc vel illud iori, vel intermixtis heterogeneousitatibus superfluis, crudiori, ac, refertius existat.*

*Solum enim acidum est, quod & viribus & figuris conspicuum sit, & differentiam rerum naturalium ratione figuræ exhibet. Margariticum & Cyprium igitur præferuntur reliquis, cum minus heterogeneousitatum combinata obtineant, & exinde acidum purius exieant.*

*In separando verò spiritu acido multum laborarunt Artifices, cum advertent Vitriolum impuritatibus vel heterogeneousitatis nimis admodum constricta tenere volatillissima acidi spicula, rios excogitarunt purificandi, & ab impuritatibus segregandi modis, ut tum liberius volatilia nanciscantur spicula acida.*

*Utque sic dictæ separationi via sternatur impuriioresque terreæ generalis partes prius separentur, instituatur sequentem in modum.*

### DEPURATIO VITRIOLI.

*Capias vitrioli optimi libras aliquot, immitte ollæ ab angustiori orificio in latius orificium desinenti, & superaffunde aquam ut emineat super orificium digitos latos, tum ollam in latus paulisper inclinatum repone per dies 14. & plures, ac vitriolum incipit ex aqua ascendere, & excrescere ad orificium usque crispum, & album, ad tactum unctuosum, & in magna quantitate, hoc quando abstulisti, quod reliquum est rursum repone, & plus de vitriolo ascendet; & ubi omne vitriolum hoc modo ascendit, & metallicam suam terram reliquit, tum hoc solve in aqua destillata, & crystallisari permittit, loco admodum frigido, in castris enim agrè crystallisatur; crystalli erunt albi & pellucidi ad instar vitrioli. Pars tamen quedam vitrioli, syrupi instar remanet, nullo modo crystallisari se patiens hinc calore modico quantum possibile exsicceatur.*

*Hoc ita depuratum vitriolum destillando ferè omne in spiritum*

## DEPURATIO VITRIOLI alia.

Recipe *Vitrioli Hungarici* bonam quantitatem, aliquoties *solvendo & crystallizando à terreitatibus purga*, usque pellucidum fiat & *sapphyrinum*: *pulverisatum hoc Vitriolum solve & aliquoties denuo filtra*, filtratum liquorem pone in digestionem M. B. per tres septimanas, & *separentur faeces*, quas filtratione remove, filtratum verò liquorem rursus digestionem committe, & ut prius digerendo procede sæpius, donec nulla amplius *separentur faeces*, tum crystallisari Vitriolum permittite, & serva.

Alii qui tantum laboris haud impendere volunt, *Vitriolum in olla ferrea liquant*, liquefacto adjiciunt ad libras nimirum xx. *Salis communis aliquot manipulos* vel ℥iiij. tum aucto igne coquunt, donec coaguletur & siccescat, ubi tum in fundo impuriora removenda subfederunt.

Vel *Vitriolum cum aqua pluvialis* f. q. & quantum ad solutionem requiritur solvunt, *solutionem in olla magna ferrea ebulliunt*, atque tum ad libras xx. Vitrioli, aquâ solutas, adjiciunt, *limatura vel retrementor. ferri* ℥ x. & omnes impuritates cum ferri retrementis junctæ fundum petent: tunc liquorem puriorem filtra, & in M. B. lentè evapora & crystallisari sine, ac Vitriolum crudiori & rudiori acido separatum habebis, quod tum volatiliorem Spiritum facile fundit.

## SPIRITUS VITRIOLI.

Jam si Spiritum separatum gestias,

Recipe *Vitrioli ut supra purificati* ℥ vi. vel x. pro capacitate retortæ, *Spiritu Vini rectificatissimo conspersum*, immitte *retortæ legitime lutata vitrea*, ut una tertia pars vacua restet: tunc adhibito igne f. a. & gradatim destilla in recipulum capacissimum optimo modo adlutatum: & intra 12. ferè horas, & non admodum vehementi igne obtinebis Spiritum cum phlegmate & Oleo ut vocant rubicundo, ab invicem rectificatione separanda.

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

*donec tandem spiritus affusus rubescat, qui supernabit colcothari, quod signum est, cessandum à saturitate imbibitionis, adeoque hoc dives colcothar usque in ultimos spiritus, jam flavescentes, olentes mellis grati odorem, pelle; memento tamen abstrahendum vas recipiens à retorta adhuc candente, obturatoque per ceram ore lagenæ fortioris, servandum hunc spiritum, cui demum si aquam injeceris, vas ipsum diffilit statim; ergo solo spiritu prioris distillationis compefcitur hic secundus, cujus vix unica libra transfunditur de lagena in lagenam, quin uncix saltem unicæ fiat amissio.*

Itemque nisi retorta à recipiente tempestive ut dictum tollatur, videbis potissimum spiritum refrigerato furno rediisse in colcothar, unde fuit excussus.

*Hic Spiritus ita rectificatus, quatenus volatilis & falsus, pergit usque in quartam digestionem, resolvitque excrementa morbosa in itinere obvia, & per consequens etiam tollit causam occasionalem plurimorum morborum Chronicorum.*

Videmus ex his quam inter se convenient Spiritus volatiles acidi, qui omnes, ex quocunque etiam sint sale, si ultimum volatilitatis consequuti sunt gradum, minimè differunt, sed ex uno eodemque Naturæ fonte orti, vel hoc vel illud corpus salinum, ratione particularum unâ variè concurrentium, produxerunt.

Quòd verò tam multum sæpè differant hi Spiritus, tam ratione effectus quam & substantiæ, ab illegitima & vili dependet elaboratione, & injustâ volatilis à crudiori separatione ut omnes sunt in pharmacopoliis tales Spiritus Minerales, qui suo viliori modo destillati, ex crudiori saltem, & in fluorem redactis salinis particulis ferè constant, nobilioribus volatilibus, in quibus omnis legitima vis & efficacia, relictis cum remanentia, quam ineptè & factis ignoranter caput mortuum appellant, vitali & volatili spiritu adhuc refertum.

### SPIRITUS VITRIOLI NOB: de Mülinen.

Ingeniosius, post Helmontem, procedere Nobilis quidam Helvetus

vetus *de Mülinen*, in elaborandis dictis & separandis particulis volatilibus Vitrioli, hunc in modum jubet.

*℞ Vitrioli Hungarici lb. xx. ad albedinem calcinatum levi calore aliquot retortis, ut supra ab Helmonte edoctum, immitte & s. a. destilla per 40. horas & ultra summo igne, atque tunc Spiritum serva.*

*Materiam in retorta residuam pulverisa, atque aqua calidâ superaffusâ solve hinc inde movendo vitrum ne conglomeretur massa, hoc per horæ quadrantem facto, cineribus calidis impone per 12. horas, & extrahetur Vitriolum adhuc contentum: hanc imprægnatam Vitriolo aquam decanta, & recentem affunde, & ut prius procede, tam diu hoc reiterando, donec aquam non amplius observes tinctam, hoc peracto solutiones filtra, & in vase plumbeo evaporando aquam coagulâ vel in frigido crystallifari permitte.*

*Hoc extractum Vitriolum rursus in retorta, ut ab initio, igni committe & spiritum expelle, ac ex remanentiâ, ut jam edoctum, Vitriolum extrahe, & iterato destilla extractum, huncque laborem destillando, Vitriolum è remanente massa extrahendo, tam diu continua, donec ex remanente massa nullum amplius Vitriolum extrahi possit, sed nigricans quædam massa remaneat. Quam pulverisa, solve, filtra & coagula in Sal vitrioli alcalinum incarnati coloris.*

*Spiritum omnem junctum, ex retorta leniter rectificâ, à suo phlegmate, ac tum Sal proprium ei redde & per retortam destillando conjunge, ultimò fortiori igne pellendo, & consequutus eris Spiritum Vitrioli magnarum vitium, qui ramen cum nondum volatilifatus sit, ob junctas alcalini Salis particulas, mediante Spiritu Vini volatiliff. elevandus & exaltandus, v. g. cum Spiritus Vini tartarificati ana. aliquoties cohobetur per cucurbitam ut transeat in circulatum, quo in solvendis Metallis miracula perages, & in morbis chronicis optatissima fanè præstabis.*

## SPIRITUS VITRIOLI VOLATILIS

## TACKII.

Non infimum etiam Spiritus Volatilis separandi modum reliquit

calentari,  
aque hoc  
mel  
receptis à  
fortioris,  
is ipsum  
hic se-  
agenam,

collatur,  
colcothar,

pergit  
morbosa in  
plu-

volatiles  
volati-  
uno eo-  
cum, ra-  
at.

nam ratio-  
bet el-  
anes sunt  
modo  
s parti-  
loci



Nobiliss. D. Tack, Archiater Darmstadinus p. m. ubi docet hunc modum:

℞. Vitrioli Hungarici caerulei, ℥. v. hoc solve aliquoties & con-  
gela, sine tamen coloris amissione, tum pulverisatum expone aëri,  
non tamen in Sole; stet aliquandiu, sic enim per longam aëris actio-  
nem, vivum ejus aurum quod adeò arctis detinetur vinculis reclu-  
ditur: hoc facto, proprio phlegmate recluditur tali methodo: *Pone*  
*nimirum Vitriolum hoc in cucurbitam, & leniter phlegma abstrahere, fractâ*  
*cucurbita massam exime & contunde, eique redde phlegma, in Balneo*  
*repose, & lento igne denuo phlegma abstrahere, sic enim recluso altera*  
*facta erit: rejecto denique phlegmate, siccum Vitriolum ex retorta*  
*communi modo in Spiritum & Oleum destilla, affunde denuo capiti*  
*mortuo Spiritum, & destilla per gradus, fortissimo tandem igne urgen-*  
*do, atque laborem eundem tertia vice reiterato, atque consecutus eris*  
*Spiritum vitra inaurantem, quem per alembicum rectificata, ut volati-*  
*lior solùm ascendat, graviori relicto.*

Hunc verum esse Vitrioli Spiritum dictus D. Tack profitetur, qualem Adepti Philosophi requirunt, cum sit virtute resolvendi & penetrandi, non constringendi præditus.

Videmus hinc, quantum laborum impenderint veri Medici in eruendis veris Medicaminibus, non certè pro more Pseudo-Medico-  
rum, qui Ministris suis ea concedunt, quæ ipsi nesciunt, sed quam malè ac ignoranter, eorum comperiuntur manibus submissi ægrotantes, quos, purgantibus, maximis haustibus propinatis, enervatos, tandem re deploratâ, ad acidulas, & denique acerbam mortem prope-  
rare, cum gravitate jubent.

Vires Spiritus Vitrioli præprimis volatilis insignes sanè sunt, ubi fermentum languet, & putredo imminet, ac sanguis effervescentes dissolutioni proximus, hinc in Febris ardentibus, ac redine bilis, renibus obstructis, &c. maximo & cum laudabili effectu exhibetur, ubi abstergentibus, attenuantibus ac aperientibus habemus opus. Propinatur verò cum calido vehiculo antè pastum ad guttulas vj. & x. aut pro circumstantiarum ratione ultra.

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

*Spiritus Vitrioli coagulatus alius*

Cl. Ludovici.

ix. *Spiritus Vitrioli opt.* q. l. abstrahe hunc à dimidio, vel paulo minus *Nitri Crudi*, sic cum simultaneo aquæ fortis, unâ colligendæ, proventu, *spiritibus nitrosis abeuntibus*, acquies spiritum vitrioli coagulatum, polychrestum, & citra abusum, tutum, atque jucundum.

Tincturam item subministrare invenerunt, quâ injectâ *ferrum candefactum in cuprum* convertatur, certissimo sic experimento metallorum transmutationem possibilem demonstrantes.

Hæc jam sunt legitimæ & veræ constitutarum Vitriolicarum separationes, quibus si non insudes, suadeo ut missas omnes alias elaborationes facias; simplici enim destillatione nil nisi inutile salinarum crudius implicatarum acidum stagma acquies, quo plus damno, quam commodo sanè eris, nisi more Pseudo-Medidorum quæstus causa Pharmacopæum respicias magis quam dolores ægri.

## CAPUT IV.

*Salis Armoniaci analysin habet.*

**N**Omen alii ab ἀμμο arena, cum in Regione *Cyrenaica* sub ea in laminas concretum repertum sit, alii verò ex *Armenia* natales Salis hujus derivant, quod ibi ex Camelorum urina copiosè confectum fuerit.

At, cum hoc ad nos deferri desierit, *Europæi* ejus fabricandi modum invenerunt, ex *urina cruda quintuplo*, *Salis communis* parte una, & *dimidia fuliginis*. Hæc verò tria salina corpora purificatione & coctione in massam redegerunt, & in Sal postmodum sublimarunt.

Id quod ex sanorum urina constat, meritò præferendum censetur illi, quod corruptam & putredini proximam urinam, probasi habet. *Recens enim & Sale volatili referta hic requiritur urina*, quæ coctionem sustinet, ne coctione potissimæ vires expellantur.

Constat

Constat verò *Sal Armoniacum* ex *spiculatissimis tricuspibus*, quæ, cum ex figurarum tereti æqualitate volatilitatem, & ex rigido acumine ac lævore facillimam penetrationem obtineant, Solare corpus expeditissimè transeunt; *ubi si una cuspis ingressum renuit, in promptu statim altera est*; ut itaque inter Salis hujus spicula & *Auri poros* æqualis detur proportio.

Hinc *Basilius Valentinus* miris laudibus prædicat hoc Sal, & *clavem non infimam suppeditare*, ad recludenda Metalla confitetur, mediante quo Tincturæ Mineralium & Metallorum nonnullorum elevari, aptæ reddantur: *duplicatum enim obtinet Sal, ex acido subtili & alcali summè volatili combinatum*, quod in sua resolutione postmodum mediante destillatione legitimè instituta, duplicem reddit Spiritum; *urinofum*, ex levissimis urinæ & fuliginis particulis; & *acidum*, ex Salis communis, & volatilibus concentratis urinæ & fuliginis spiculis coagmentatum. Atque exinde Spiritui Salis etiam volatili longè præferendum, licet ex eo originem trahat. *Acidus enim Salis Armoniaci Spiritus*, summam suam efficaciam consecutus est, ex *intimâ actione*, cum igneo *urina & fuliginis alcali*, quod corrosivum mitigavit.

### SPIRITUS SALISARMONIACI VOLAT:

Jam ignis consulendus, ut hoc mediante, duplices hos Spiritus unitos separamus.

Fit verò separatio illa duplici modo, vel *adjecto alcali*, si *urinofum* solum desideremus, vel si *acidum*, *addito & intermediato subjecto* combibente, quod *acidum* solum detinet, *urinofum* verò dimittit solutum.

Si *Urinofum* primo velis

℞. *Salis Armoniaci* ℥ j.

*Salis Tartari* ℥ ℞. vel ℥ j.

*mixtis & pulverifatis in cucurbita superfunde parum aquæ* ut pulterem referant, *vel urina pueri consperge*, ac subito capitello superposito destillationem institue ex arenâ, juncturis vitri justè & quidem

peroptimè clausis cum recipiente sat capaci , & brevi tempore horarum scil. duodecim spatio, nancisceris Spiritum volatilem in magna copia.

Acidum enim Salis Armoniaci, fixum Tartari (alcali) adoritur, & cum hoc pugnans, volatiliorem dimittit Spiritum.

*In fundo itaque restat acidus cum Sale Tartari, in tertium quoddam sive enixum Sal conversus: quod Sal si solutione, filtratione & coagulatione à terreis partibus separet, obtinebis Sal deoppilativum in Febribus intermittentibus, principaliter quartana non contemnendæ virtutis.*

*Vires Spiritus volatilis insignes sunt. Destruit enim fermenta acida, hinc omnibus morbis ab acido ortis, depellendis inservit, unde in suffocatione Hypochondriaca, Uterina, Convulsionibus, Spasmodis, Epilepsia, Arthritide, Mensium suppressione, Febriquartana, maximo cum effectu, in idoneo propinatur vehiculo.*

Dosi guttularum x. xx. xxx. & ultra.

Externè spiritui arthritico, vel liliorum convallium maritatus, addito pauxillo camphoræ, doloribus Podagricis, insigni cum levamine applicatur, combibit enim acidum doloris authorem.

Hoc nunc mediante spiritu, destillata quævis Olea disponuntur, ut (quia ex sale in sulfureas agglomeratæ sunt particulas, & in Oleum abierunt, subtiliori Solis motu,) in subtilissima salina regrediantur spicula. Pro exemplo:

℞. Spiritus Salis Armoniaci ℥i.

Vini rectificat. ℥iij.

Olei macis stillat. ℥ij.

mixta digere, & circulando ac cohobando inseparabiliter conjunge; vires expeditas, Sylvius de Sale volatili oleoso, maximis hinc inde in suis scriptis deprædicat encomiis.

### SPIRITUS SALIS ARMONIACI ACIDUS.

Jam ad acidum separandum deveniemus spiritum, qui longè operosiori modò acquiritur quam volatilis urinosus. Multi verò dantur processus qui hunc promittunt, sed admodum falsè; qualis ille

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

peroptimè clausis cum recipiete ferarum scil. duodecim spatio, ancigna copia.

Acidum enim Salis Armoniaci & cum hoc pugnans, volatili reu

*In fundo itaque restat acidum cuius sive enixum Sal. conuersus: quod gulatione à terreitatibus hanc Febribus intermittentibus, prir ip: virtutis.*

*Vires Spiritus volatilis in mda, hinc omnibus morbis ab ac'o suffocatione Hypochondriaca, e lepsia, Arthritide, Mensium s'm effectum, in idoneo propinatu v*

Dosi guttularum x. xx. x

Externè spiritui arthriti addito pauxillo camphoræ, d c mine applicatur, combibit e i

Hoc nunc mediante sp t ut (quia ex sale in sulfureas ag abierunt, subtiliori Solis m spicula. Pro exemplo:

℞. Spiritus Salis Armoniaci

Vini rei fi

Olei macis stillat. ij

mista digere, & circulando a c vires expeditas, Sylvius de Suis suis scriptis deprædicat enco iis

## SPIRITUS SALIS AR

Jam ad acidum separatum operosiori modò acquiritur tantum processus qui hunc p omi

. 8 1012

in 1012

1012

1012

u  
ta

re  
la  
ex  
aci

qu  
xe  
vi  
sti  
do  
pex  
sub

is pe  
sua c

ci ex  
acid



ignem pedetentim, & ascendunt flores levissimi, variis coloribus gratissimè coruscantes.

Destillatione finita, cum spiritu tuo egresso, flores in collo retortæ abluendo solve, & leni igne ex recenti retorta Spiritum denique abstrahere, & remanebunt flores in fundo, Spiritum vero magnarum virium in receptaculo clarum & purum habebis: qui *Salis communis Spiritum antecellit robore & efficacia*, quemadmodum robustus nervosus Vir, imberbem juvenem.

### AROMA PHILOSOPHORUM.

Jam *recipe tuos flores*, quibus supra, ex prima destillatione elevatis, Spiritum Vini rectificatissimum superaffudisti, tunc tinctum decanta, & recenti reaffuso, repetitis vicibus *Tincturam extrahere*, quamdiu colorari Spiritum observas: Tunc *tinctum Spiritum evoca ex M. Balneo*, quoniam nec arenæ nec cinerum calore ascendit, quod observa, ac in fundo cucurbitulæ remanebit elegantissimi coloris Sal, odoris jucundi crocei, hoc cum floribus supra in retorta residuis commisce, ac in cella in liquorem resolvi permitte, & aureum obtinebis liquorem non colore solùm sed & viribus, ultimam tamen soluti liquoris partem non adeò coloratam seorsim excipiendo, *Febribus conducentem*.

*Prima verò liquoris aurei pars* nunquam satis deprædicandas continet vires in *hydrope, quartana, scorbuto, pleuritide, renum calculo, mensum obstructione, melancholia hypochondriaca*, variis ventriculi affectibus, & similibus maximis corporis infirmitatibus.

Atque hinc collige Salis Armoniaci vires in recludendis metallis: quis namque crederet in duriori Hæmatitis corpore adeò nobilem aromaticam latitare Medicinam, nisi Sal Armoniacum hoc manifestet, hinc quærendo sæpissimè per resolutiones.

Chymicas invenietur id quod occultum  
alias mansisset.

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

Et si in ℥vj. phlegmatis solvas ℥j. aluminis erit egregia aqua aluminosa, ad purificanda vulnera & ulcera sordida.

*Alumen tamenustum à quo saltem phlegma jam est abstractum, melius est, & majoris efficaciam in conficienda eschara, &c. quam illud quod post spiritus destillationem fuit relictum.*

## CAPUT VI.

### *Sulfur commune resolvit.*

**S**ulfur commune ab acido condensatum est, & ex sale in hanc resinosa migravit substantiam, ac sola crassitie & particularum aut spiculorum obliteratione & defricatione à sale differt: unde etiam hoc suo resinoso indumento liberatum, suam recuperat schesin; Si enim vulgare sulfur incendas, subtilissimam flammam odorem aquæ forti vix cedentem concomitari, in acore persentisces, quem si sub campana receperies, acidum habes spiritum, reliquis salium spiritibus haud ab-similem; hinc etiam Cl. Helmont de eo pronunciavit, quod eo infit maxima vis arcendi putredinem, si enim, ut præcipit, stagma sulfuris, five acidus ejus Spiritus quotidie detur ad duas aut tres guttas in jure carnis aut cerevisia, illis, qui ex venæ sectione sanguinem suum putrescere compertum habent, illi post exiguum spatium deprehendent, ex usu istius stigmatis omnem putredinem à sanguine recessisse, totumque liquorem vitalem primævæ puritati ac sinceritati restitutum. *Acidus enim hic Spiritus humorum putredinem arcet, & spirituum dissipationi restinguenda maxime opitulatur.*

Jam hic sulfurum prima consideranda, & separanda veniunt, quæ si secreta sint paululum, spiritibus suppeditant pabulum, si verò combinata rursus, pulmonum exulcerationi conferent, ubi alcalina pars acidam absorbet, acida sulfuris parte si modò non peccet acrimonia, parante viam.

Hoc est de quo loquitur Cl. Helmont in tr. Verb. Herb. &c. ubi jubet

jubet *sulfura spoliare vi suâ peregrina ac virulentia*, (quæ in sua concretionem irrepsit:) *sub cujus nimirum custodia abditur ignis vitalis Archeum* in scopos desideratos placidissimè deducens.

Atque sine hâc præparatione & separatione inutile planè experimur *in pulmonum affectibus*: *alcalina enim est sulfuris pars* quæ inanitionis, (ut *Tachenius* habet,) impatiens, rursus suo simili exsatiari desiderat, atque hinc avidè combibit & *absorbet pulmonum acida putrefactiva*. En Rhodus, hic salta.

Hic jam præparationes varias *Schröderus* & alii habent, quarum tamen præparationum rationes vix agnoverunt: Si pro exemplo, *sublimationem sulfuris solam* consideramus, inveniemus, *mox vitriolo, mox coralliis*, aut planè sine adjecto quodam corpore, institutam eam fuisse, unde postmodum flores acquisiverunt aut acido magis vel minùs imprægnatos: quam verò differentiam haud perspexerunt, *contenti, quod arsenicalem virulentiam*, quam credebant, sublimatione, *ademerint*.

Sed si acidi & alcalini in sulfure differentiam dilucidius perpenderent, tam tædiosa multa vexamina non instituissent, vel sua elaborata medicamina ægrotis majori cum effectu adhibuissent.

## FLORES SULFURIS.

Perpendamus primò sublimationem, quam nos duplici ex causa suscipimus, pro acquirendis particulis sulfureis, nimirum acido, vel plus, vel minus, imprægnandis aut saturandis. Sic, si exaltatum & acuaturn expedimus sulfur sublimatum, *recipimus flores sulfuris, simplici solum sublimatione* & levi igne ex cucurbita elevatos, relicto foraminulo parvo in alembico vitreo superposito, quo expeditius ascendant: horum recipimus lb. j. & *cum vitrioli parum calcinati, vel salis fusi lb. j.* peroptimè trita & mixta aliquoties elevamus, semper cum recenti vitriolo aut sale, donec nostros flores vitrioli vel salis acido sufficienter saturatos sentiamus.

Benè hoc perspexit *Sendivogius* in suo novo Lumine Chymico, quando pag. 163. vitriolo principalem energiam in perficiendis sulfuris

egia aqua

nam, me.

ad quod

in hanc re-

rum aut

enim hoc

Si enim

est vix

ana re-

ad ab-

am pu-

prehend-

re neces-

itate re-

at, &

venit,

venit,

b alcalina

ecce acri-

uber

furis floribus adscribit, *per se enim*, inquit, *flores sublimati parum virium obtinebunt, si vitrioli ignis non incorporatur illis*: atque inde, Pseudo-Chymicorum apparent falsæ opiniones, dum haud considerant, quid sulfuris floribus vim & efficaciam impertierit, putantes solum hoc præstare sulfur sublimatum, arsenicali suo veneno, sed quasi verò, orbatum. At *acidum in vitriolo clavis est, quod interiora sulfuris, suis acidis particulis recludit, & viribus extollit.*

Hi sunt flores, quibus *Th. Paracelsus* addere jubet *aloen, crocum, myrrham*, ac in peste tum maximè extollit; ac qui in aliis affectibus, ubi effervescentia vel ebulliens ferocia cohiberi opus habet, propinari debent. Si autem tuos flores sive sulfur sublimatum, plus alcalinum quam acidum velis, *sublimatio instituat per alcalina*, quæ acidam absorbent partem, alcalinam verò dimittunt, sic optimè tunc cum pulverisatis elevatur *corallis* vel *cumusto Cervi C. &c.*

Atque tum in mensibus recentis cum bryoniæ fæcula melius adhibetur, & in pulmonum affectibus tutius propinatur.

## SPIRITUS SULFURIS.

Si separatim arrideat sulfuris acidum, *fumus campana recipiatur condensandus*; vel si *in promptu habeas ollam maximam*, tum sume patinam non profundam, huic impone aquam fontanam, inque hanc patinam ordinato ollulam parvam, ita tamen ne aqua ingrediatur, huic immitte sulfur pulverisatum & accende, ac superpone ollam tuam maximam, ut hanc coerceas fumum, qui in aquam subsidet, tum sulfur extinctum iterato accende, & ollam superimponè, hoc verò tamdiu repete donec aquam acido sulfuris fumo sentias sufficienter imprægnatam, quam tunc pro lubitu abstrahe, ut acidum seorsim existat.

*Faciliori via spiritus hic acquiritur sequenti encheiresi v. g.*

*Capias Dolium latum sed humile, huic immitte aqua tantum, ut plures patella lignea ei innatare queant; patellis his immittatur sulfur, & hoc*

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

emplastretur : quemadmodum enim , inquit , vermes & tineæ igni fugantur , ita & verminosa & tineosa ulcera Microcosmi , hoc occulto sulfuris igne profligantur.

### BALSAMUM SULFURIS Cnöfelii.

Optimè hoc advertit *Cl. Cnöfelius* , qui ex hoc fundamento suam *Tincturam* , sive *sulfuris balsamum* adornavit , ubi in hunc docet modum.

*R.* Sulfuris lb iij. fluant in tigillo , & immisce *Salis Tartari pulv.* lb j. coquantur optimè , ut fiat massa hepatis instar fusci coloris. Massæ huic refrigeratæ & pulverisatæ adde *olei lini recentis* lb iij. Mixta coque in magno vase , igne lenissimo , spatula subinde agitando , donec spissescere incipiant : tunc *removeatur vas ab igne* , & *imponatur vasi grandiusculo aquâ frigidâ impleto* , tunc materia ascendet , & condensabitur instar hepatis tota spongiosa , hanc in frustula minima conscinde , *inde retorta Waldenburgicæ fortissimæ* , luto probè obductæ , *postea adaptato recipiente* , justeque observatis ignis gradibus , institue destillationem ; primis 5. horis exit phlegma , postea liquor lacteus , qui etiam ad 6. vel 7. horas continuabit , *quo tempore per 15. horas caute admodum procedendum tibi erit* , igne *discretissimo* , ni incassum laborare , & recipientem perdere velis , donec tandem nubeculæ albæ progredi incipiant , ubi ignem gradatim augere potes , & *exibit oleum rubicundissimum* , & in eo ignis statu tunc conservetur , donec omnis humiditas expulsa , & quousque nebulæ non amplius conspiciantur : tunc verò tandem ignis violentia continuetur , ut retorta candeat , & prodibit adhuc oleum crassum butyri instar , in parvâ tamen quantitate. Destillatione absoluta , lacteus liquor separetur ab oleo , quod se coagulare solet , & tamen supra ignem iterum liquefcit.

Hujus *olei coagulati sume p. ij. colcotharis vitrioli p. j.* in patella magna hæc spatulâ lignea supra ignem misceantur : ac hæc ita copulata & refrigerata , ac in frustula parva confractam massam de novo ex arena per retortam vitream destilla , ac iterum *spatio viginti quatuor*

*quatuor horarum exhibit phlegma cum oleo, tandem verò igne aucto, cum spiritibus oleum simul crassum gelatinæ instar prodit, quod totum expellendum, & à phlegmate iterum separandum.*

Tunc recipe *hujus olei à phlegmate separati ℥iiij. Olei anisi ℥ij.* mixta in phiola hermeticè clausâ digerantur per mensem, vel tamediu, donec optimè uniantur, & habebis verum pulmonum balsamum, & hecticorum solatium, etiam in peste, & aliis venenatis morbis medicamentum divinum.

Cujus Dosis est à gutt. v. ad ℥ss. cum idoneo vehiculo.

In hoc opere sulfuris acida pars expellitur quædam, quædam vero subigitur & in alcali transmutatur, vel per hoc occultatur. *Sic in primi laboris ultima forti destillatione, cum retorta candet, maximè noctu, fornax videtur tota carulei coloris, ac si tota sulfure accenso arderet, totaque domus impletur odore sulfureo, & omnia vasa metallica, maximè argentea & cuprea, diversis coloribus imbuuntur, adeò subtilis est ille spiritus volatilis acidus, ut omnia etiam minutissima penetret; quo tamen viso ignis removeatur, ut refrigerant omnia.*

### BALSAMUM SULFURIS SIMPLEX.

Si tantum impendere laboris tædeat, hâc saltem simpliciõri procedas methodo. v. g.

*℞. Sulfuris pulcherrimi ℔j. liquefcatur supra ignem in ollula in vitreatâ, ac tum immisce salis Tartari, ex Nitri & Tartari crudi pulverisati & detonatis facti, & pulverisati ℔ss. movendo semper spatula, donec probè mixta videantur, tunc verò operculo claude, ac luto probè sigilla, igni circulati impone, & per tres horas cimenta, ut in fluore detineantur: tum remove ab igne, & adde aloes opt. myrrha, mastich. ana. ℥j. benè pulverisata, immisce probè & exactè, ac tum massam effunde in patinam latam ligneam aquâ humectatam, ne eam inurat.*

*Refrigerata massa ac pulverisatæ in phiola superfunde spiritum therebint. vel oleum juniperi, aut quod melius, oleum succini ad eminentiam aliquot digitorum, ac in cineribus legitime digerantur,*



donec oleum videas Tincturâ probè imprægnatum, quod decanta, & serua tanquam legitimum & verum sulfuris balsamum.

*In pulmonum vitiis, peste, febribus malignis, arthritide, & similibus satis celebrem.*

*Dosi guttularum v. ad x. xv.*

Externè verò *in variis ulceribus, sordidis vulneribus, &c. magnarum virium.*

Hâc encheiriâ *acida sulfuris particula, ope alcali Tartari absorbentur, & alcalifatæ potius emergunt, quæ tum oleo liquantur, sulfureosalinæ profapiæ, ex quibus tamen meritò præferuntur olea volatili-sale referta, quale succini est & similia: vel etiam spiritu vini sulfureo-salinæ naturæ, potest optimè fieri extractio, ut supra à Paracelso factum audivimus. Ubi sequens operandi methodus non ex infimis est. v. g.*

### TINCTURA SULFURIS NOB. de Mülin:

*Rx. Conchas in piscinis reperibiles, has aceto maceratas à sordibus purga, tum verò exsiccatas calcina ad albedinem. Recipe tunc salis Tartari ℥ß huic in tigillo probè liquefacto, repetitis vicibus concharum calcinatarum pulverem ad libram dimidiam commisce exactè, atque tum effunde, & sequenti usui asserva, nimirum:*

*Recipe salis Tartari ℥ß. fluat in tigillo, & in fluxum injice sulfuris pulverisati ℥iiij. & pulveris supra ex Tartaro & conchis asservati ℥viiij. hoc tamen modo, scilicet alternatim, ut primo parum sulfuris, tum parum pulveris, quod prohibet ne sulfur flammam concipiat, injiciatur, quibus liquefactis, recentem immitte sulfuris partem cum dicto pulvere, idque continua, donec omnia sint conjuncta & optime liquefacta, ac tum effunde in patellam invitreatam, atque subito cum pannis quintuplicatis madefactis massam suffoca, refrigeratam verò pulverisa, ac phiolæ immissæ, spiritum vini rectificatissimum ad digitorum quatuor eminentiam superaffunde, clausâque phiolâ, ac repetita recenti spiritus vini affusione, omnem Tincturam extrahe, quantum ad liquorem abstrahere pro lubitu poteris.*

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

*Elixir perfectum* & fixum redigito, sed observa ut ignem curiosè regas donec fixitatem acquirat, nec nimium festinando operam perdas. Atque tum consequutus eris Medicamen, quod radiis suis obscuratum illuminat Archeum, & omnia ea peragit quæ sulfuris unquam adscribi poterunt.

Interim *Sulfur commune* primigenium non est, licet hoc ejus sit principale ingrediens, cui alia copiosè sunt admixta.

Origo ejus sive propria sedes est in variis terræ cavernis, id quod montes ignivomi demonstrant.

Conjunctum sibi servat, præter alias particulas terreas constituentes, Sal vitriolicum: hoc quando sulfur mercurium coagulat, simul se jungit, unde tum varia mineralia & metalla enascuntur, atque ita Sal vitriolicum & sulfur commune, sunt secundaria metallorum principia.

Sunt verò primigenium sulfur, sive principiantes sulfureæ particule, copiosæ lucis particule, viscositate aquæ, primigeniis salinis intimè commixtæ, nullibi melius & levius reperibiles quam in spiritibus vinosis: primigeniæ verò salinæ nullibi facilius quam in Homine.

Alias sulfur commune sive particule sulfureæ compositæ, sunt ignis potissimum constitutivum, in eis namque particule lucis concentratæ in excandescentiam aguntur, de negatis verò particulis sulfureis, cessat ignis, & lux rursus fit invisibilis.

Quantum verò ex præmissis concludere licet, credo, *particulas sulfureas primigenias idem esse, cum particulis salis primigeniis, nec hæc inter se differre nisi gradu:*

Videntur enim sulfureæ primigeniæ particule esse, salinæ particule in corporibus concentratæ, & quantum pro ratione specificæ texturæ concessum est, magis perfectæ, & exaltatæ.

Sic sulfura vegetabilium, v. g. olea, resinæ, bitumina, eum perfectionis gradum non fuere assequuti, nec animalium olea, pinguedines, axungia &c. ac mineralium & metallorum: & hoc particularum admixtarum & inter se variè contextarum ratione.

Probabile item, cujusque vegetabilis sulfur, eundem perfectionis gradum assequi potuisse, quem principalissimi & exaltatissimi vegetabilis, v. g. cinamomi, garyophyllorum, vini, &c. sulfur; dummodo ingredientia & constitutiva fuissent ita disposita.

Item & martis, vel veneris, vel antimonii, aut vilissimi etiam mineralis sulfur, æque potuisse, fieri aurum, dummodo principians illud universale Sal, particulas ita dispositas invenisset pro construendo ferro, quam invenit dispositas pro auro, vel tempus illas taliter disponendi concessum fuisset.

*Fundamenti ergò universalis scilicet salis primigenii ratione omnia conveniunt quidem metalla, vegetabilia, & animalia: Sed sulfuris, vel salis primigenii, jam specificati & sulfurisati ratione, nunc distinctio maxime attendenda venit:*

Et qui nunc *specificum sulfur pro auro construendo* quærere intendit, is è *minerali regno* petat oportet:

Quo verò sulfur, in hoc, vel illo, nunc specificatum, pro auro magis exaltando acquiratur, *primigenii salis ope indiget*, quod omnium philosophorum testimonio, *ex vitriolo, veluti ad mineralia & metalla nunc specificato, facilius erui potest.*

Huc tamen & vegetabilium, & animalium sulfura, sive particulas primigenias salinas, multum contribuere posse, solus liquor Alcahest, & alia ex vegetabili etiam regno facta menstrua sulfurea, testari poterunt.

*Universalis etenim salis primigenii ratione, videmus omnium rerum naturalium maximam concordantiam: Ubi tamen inter Animalia Homo, ex vegetabilibus Vinum, & inter mineralia aurum, perfectissima sunt, urpote lucis concentrati magis quam alia continentia.*

Qui

*verjate primigenium sui acquirat, &*  
mineralia & metalla penetranda. Gradus ergò perfectio  
serventur:

Cum enim omnia *sulfura tam mineralium quam vegeti*  
*unico innitantur principio*; saltem ratione particularum magis  
fixarum differente, quia hoc magis fixum & occlusum reper  
tero, quia tamen in unico sulfureo conveniunt principio, h  
eo fundamento ex quo unum referatur, reliqua etiam reclu  
erunt.

Sic videmus sulfur commune, veluti minus fixum, ex r  
mineralibus, referari oleosis quibuscunque, ob poros propo  
tos, quos etiam crassum oleum penetrare, & ob convenienti  
furis primigenii referare potest.

Si verò mineralis cujusdam magis fixati sulfur separare  
est, tum, quia hoc cum sua minera adhuc junctum, & mag  
clusum est, prius separatio eorum instituenda, id quod quide  
stabitur oleosis, sed magis igneis redditis, utpote quæ poros  
occlusos suis subtilioribus acuminibus penetrare, & à reliqui  
rare poterunt.

Hoc verò præstabunt salia alcalia, quæ nihil aliud fun  
olea mediante suo sale & terra in magis stabile corpus cre  
redacta.

Et quemadmodum hoc vel simile alcali nil est aliud  
oleum, sale primigenio admodum igneum redditum, hinc  
item penetrat fixius aliquod mineralis corpus, quod antea i  
bile ei erat.

Quo magis verò cum igneis corporibus, vel iis qui sali  
genii plurimum continent, salia dicta calcinantur, eo mag  
penetrantia & ignea, v. g. *quando Sal tartari depuratum, ci*

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

Reperitur verò hinc inde ad maris littora, uti in *Borussia*, *Cimbria occidentali*, &c. ubi accolæ illud retibus piscantur. Hoc tamen altero magis elaboratum ac perfectum esse creditur. *Nigrum* enim *vilius*, quod si tractu temporis Sole & sale elaboretur amplius, tandem *in flavum* & à *flavo in album migrat*, id quod hæc probat *Mechanica*: si enim *succinum flavum* in cucurbitam ponas, vel ollam fictilem, & ad hujus p. j. addas *salis communis* p. ij. ac *aquâ* s. q. *addita*, alembico cæco superimposito ne aqua subito exhalet, *coquas*, per aliquod temporis spatium ex flavo album evadit.

Levem ab acido concretionem nactum fuisse, facilis ejus indicat solutio. Sic *Cl. Morhoff* de Metall. transmut. refert, se apud *Cl. Theodorum Kerckringium* insigne observasse artificium, solo nimirum ignis ministerio, nec ullâ aliâ re addita, solvendi succinum. Nam ostendit mihi, pergit, *cadavera infantum succino obducta*, ut *omnia membra transparent*, monstravit etiam *phiolam vitream succino tali soluto*, rursusque coagulato impletam. Tali verò fluiditate fuisse præditum ante coagulationem, muscæ, araneæ & similia, quæ perennius in eo sepulchrum nacta sunt, indicant.

### SPIRITUS OLEUM & SAL VOLATILE SUCCINI.

Ut verò clarius succini constitutiva nobis fiant manifesta, distillationi subjiciamus, quæ hoc instituenda modo:

Recipe *succini grosse pulverisati* ℥ ij. immitte *retortæ capaci*, ut dimidia pars vacua maneat, quam *arenæ impone*, *recipiente magno adhibito*, juncturis exactè clausis, & ignem adhibe, mensuratis legitime gradibus, ac exit ab initio *phlegma*, deinde *spiritus*, & denique *oleum cum majori salis volatilis portione*, quando nil amplius exit, tum refrigeratis omnibus, detracto recipiente, confusa habes *phlegma*, *spiritum*, *oleum*, & *sal volatile*, hæc ut separes, *recipienti infunde aquæ calidæ* ℥ ij. ac *sal lateribus adhærescens abluè*, tunc in *phiolam effusa* invicem separa, *oleum scilicet ab aquâ*, *spiritum & sal volatile continente*.

Oleum separatum cum cineribus clayellatis mixtum, ut saltem  
oleum

oleum absorbeatur & fiat Massa sicca, retortæ indatur & leviter destilletur: Sic primo prodit oleum purum & clarum quod seorsim serya; tum aucto igne, successivè rubicundum excipe oleum.

*Oleum hoc rectificatum, propter volatiles alcalifatas particulas copiosè implicatas, insignes obtinet vires in debellanda Apoplexia, Epilepsia, Paralyse, & aliis cerebri, renum, vesicae, & uteri affectibus.*

Dosi guttularum, iij. ad vj. & ultra.

Rubrum verò oleum roborandis convenit nervis, membris paralyticis confortandis, tumoribus dissipandis, &c.

Jam SI SAL VOLATILE SEPARATUM EXPETIS, recipe liquorem supra reservatum, à quo oleum fuit separatum, immitte cucurbitæ oblongi colli, vel phiole, & ex M. B. lenissimo, sal volatile cum spiritu eleva, eo planè modo, de C. C. volatili sale edocto.

Vel affunde liquori cui sal volatile inest, guttatim optimum spiritum salis, & magna orietur ebullitio, dum acidus salis spiritus in sal volatile agit: quando cessavit ebullitio, capitellum superimponere, & ex arena destilla, & elevatur saltem insipidum phlegma leniori igne, quod cum cessat, auge ignem, & sublimabitur Sal volatile, quod, cum acido saturatum sit, salis Armoniaci saporem habet. Huic anatica proportione sal Tartari adde, & ex cucurbita capitello munita in arena sublima, & Tartari sal acidum salis spiritum retinebit, volatile verò succini sal purissimum scandet in capitellum, quod exemptum probè fervetur clausum, ne ob summam, quâ pollet, volatilitatem, avolet.



acido corrupto, &c. *sudores movet*, & expertissimum præbet *Diureticum*, & similes parat nobiliores effectus.

Ex hoc volatili sale *cum spiritu vini rectificato*, addito spiritu C. C. itidem ab empyreumatico suo oleo liberato, mediante digestionem & repetita destillatione fit liquor C. C. *succinatus*, egregiarum virium in variis puerorum affectibus ab acido coagulante ortis &c.

### BALSAMUM VITÆ SUCCINATUM.

Parant alii mediante hoc sale volatili Balsamum suum vitæ non contemnendarum virium, hoc procedentes modo, v. g.

Recipiunt *succini nobilioris* libras aliquot, ex hoc *destillant spiritum suum, oleum & sal volatile*, ut supra edoctum. *Oleum cum sale Tartari impregnatum rectificant per retortam*, ut itidem audivimus supra.

Hoc *oleum corallis affundunt* ad eminentiam, ac in retorta recipienti juncta, & in arenam posita, per septem vel octo dies digerunt, juncturis tamen clausis, ne quid perdat, cum sal volatile ascendere compertum habeant: intra hoc tempus oleum tingitur, quod decantatur, & si quid in hac digestionem ascenderit salis volatilis, ei jungitur, & ita servatur. Tunc

Rx. *Aleôs opt.*

*Myrrha ana. ℥j. ℞.*

*Storac. calam. ℥j.*

*Benzoi ℥ss.*

mixtis in retorta superfunde *spiritus salis volatilis ℔ ℞.* & recipiente adhibito ex arena forti igne destilla, ac spiritus oleum transvehet, quod separatur.

Hujus una pars, cum superioris, coralliorum Tinctura impregnati, partibus duabus mixta, constituet Imperialem Medicinam, ad cerebri, renum, uteri & similes affectus non satis deprædicandam, uti & in peste absolutissimam ferè.

Dosi guttularum v. ad x. xv. & ultra.

### TINCTURA SUCCINI.

Qui rudiori & leviori methodo, *absque destillatione vires succini expetunt*, mediante *spiritu vini essentiam extrahunt* ex pulverisato succino,

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

tissimum colorum statuatur subjectum, utpote maximè extensibile, & pro majori vel minori particularum subtilitate colorem varians. Et, si nulli rei sulfur inesse credamus, quam ex quibus realiter & in substantia ac propriè ita dictum seu vulgare sulfur extrahitur; unde variæ emergunt colorum diversitates in vegetabilibus? *Non sanè ex solâ partium quà talium, sed quà sulfurearum, subtili vel crassiori textura: quo verò compactius sulfur rebus-ineat, eò color rubicundior.* Sed hic non intelligimus illud vulgare sulfur, quod nunquam nec ullius rei principium constituit sed subtilissimas acidas & alcali particulas mediante Solis motu adeò exaltatas, & sæpius concentratas, ac exindè variè figuratas, ut pro diversa earum tum positurâ, interveniens luminis ictus colores exprimat.

### TINCTURA CORALLORUM.

Horum suavi calore allecti artifices, varias in eis quasi verunt, & quidem magnas virtutes, imprimis in delicato eorum sed levi colore, unde & in separando hoc maximè insudarunt, quem tamen, ludente sic menstruo, nacti, irritò cum effectu propinarunt, vel hunc sibi falsè imaginati fuère, à coralliis profectum, quem menstruo tribuere debuissent.

Ex omnibus ferè meliorem Tincturæ extrahendæ modum docet Cl. Langelott, qui corallia cum oleo Anisi purissimo in hypocausto calido per integrum annum digerendo, in mucilaginem rubicundam resolvit, immutato olei colore, quo decantato, ex dicta rubicunda mucilaginé, cum spir. vini tartarificato Tincturam extraxit. Sed quid hæc in morbis præstiterit, tacet.

Ego aliquoties mediante oleo fœniculi eorum colorem separavi, sed vires nullas, nisi quas menstruum largiebatur, animadvertere potui.

In substantia verò, ob vacuum corpus, alcalinæ naturæ, acido cruori destitutum, & subtiliori quodammodo perfusum, majores continet. Acidum enim crudius vel superfluum, in corpore sibi associat, acidis sulfuris particulis parantibus viam.

Majori cum suâsu, si quis præparata velit, adhiberem acido resoluta

*luta corallia*, licet tum effectus, non tam corallius, quam eorum solvendi acido adscribendus sit: ac hic nobis placent à *Crügnero* descriptæ solutiones quas *Tincturas* vocat, cum hæc adstringentem & refrigerantem obtineant vim, in fluxibus alvi, hepatis inflammatione, fluore mensium immoderato, &c. majoris effectus. Hanc verò commendat methodum.

Primò cum aceto destillato, & phlegmati suo juncto, solvuntur corallia, donec reiteratâ recentis aceti affusione, omnia soluta sint: tum solutio hæc precipiatur cum spir. sulfuris, donec omnis pulvis coralliorum ad fundum descenderit: hoc facto, decantatur remanens liquor, qui est appropriatum *CRÜGNERI* menstrum. Cum hoc

Secundò solvuntur coralliorum rubrorum fragmenta calori levi imposta, & cum nil amplius extrahit vel solvit menstruum, decantatur, filtratur, & ad remanentem liquorem evaporatur, ac servatur pro Medicina non sanè contemnenda:

Aciditate enim sua particulis terreis alcalinis coralliorum implicatâ, ventriculum roborat, bilem acriorem obtundit, hinc in *Diarrhaa*, *Dysenteria*, &c. optimo cum emolumento propinatur, præprimis si in hunc finem combinatur cum radicum tormentilla succo, & in syrupum ambo rediguntur. Pro exemplo:

Recipe *Radic. tormentill. mundat. & sicc. ℥vj.* grossè contusis, in cucurbita affunde aquæ ex eadem herbâ & radice destillatæ ℥xvj. coquantur leniter in arena per 6. horas, superimposito alembico, ut si quid transcendat, recaffundi queat; tum verò refrigeratum liquorem à radicibus effunde per manicam & filtra, filtrato liquori adde *Sacchari ℔.j.* cum album. ovi num. j. alembicoque indita rursus, moderato igne ad consistentiam decoque, ne empyreum asapiat: despumato verò, & legitimè decocto syrupo adde *Tincturæ sive liquoris corallati ℥iij.* ac serva pro usu supra jam indigitato.

Dosi cochl. unius.

Huic suæ, ita vocatæ, Tincturæ quandoque addidit *Essentiam Martis,*

*Martis, & in hepatis obstructionibus, cachexia, hydrope, mensium fluxu & similibus, optimo cum effectu adhibuit.*

*Porro refert se hac sua Tinctura, cum viperarum Essentia combinata, aliquot centena militum, peste correpta liberasse.*

### SAL CORALLORUM.

*Corallia, aceto destillato cum phlegmate juncto, soluta, si adhibito leni igne, ad siccitatem decoquas, ut liquor exhalet, remanent corallia, acido impragnata & in salinam naturam conversa, in omni liquore facile solubilia.*

### MAGISTERIUM CORALLORUM.

*Pulvis vero qui instillato spiritu sulfuris ad fundum sedit, si aqua pura saepius edulcoretur, coralliorum vocatur magisterium, acido saturatum, hinc naturali sua alcalina energia orbatum, & in aliud ens conversum.*

### REGENERATIO CORALLORUM.

*Rutilantem corallia Tincturam, subtilissimis acidi spiculis in sulphur exaltatis debere, audivimus: Ab eodem etiam volatili petrificante acido germinationis initium duxisse, sequens probare videtur Mechanica. v. g.*

*℞. virid. aris ℥ iij.*

*sulfuris vivi ℥ j.*

*arenæ mund. ℥ iiij.*

*Pulverisata & exactè mixta ex retorta destillentur, leniori ab initio arenæ calore, postea gradatim fortiori, ut exeat spiritus acido-dulcis, gustui gratus.*

*Hunc spiritum coralliis pulverisatis affunde, & leni calori appone, donec sensim siccescant, tum in capaci vitro affunde aquam quandam destillatam, vel simplicem vel rosarum, & relinquuntur in calore leni, ac resurgent corallia jucundo spectaculo.*

*Spiritus ratione virium præclarus admodum est; in asthmate enim,*

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

## CAPUT IX.

*Lapides examinat.*

**A**quam rerum naturalium esse materiale principium, & mediante suo subtili terreo, nostrorum oculorum aciem aufugiente, lapides constituere *Henricus de Rochas & Bernhardus Palissy*, Gallus ingeniosus, confirmant; & in hanc sententiam propendere videtur *Illustr. Boyle*, dum gemmarum primam originem liquidam fuisse statuit, quæ, si molliores pro ratione mineralis obvii acquirant. In opacis vero, ut *Hematite, Jaspide* & similibus, terram metallico quodam succo imprægnatam, accessio ne spiritus petrificantis, in lapidis formam coagulatum fuisse existimat: imò ipsam aquam communem variis mineralium effluviis infectam, id præstare posse credit.

Nec aliam fovet sententiam *Sendivogius*, qui ex aquâ produci duplicem terram, limosam unam, alteram lapideam verè statuit, quando ita de hac materia discurrendo pergit: Lapidream hanc, inquit, terram, vulgò nos vocamus lapides, & licet inter terram & lapides, magna videatur differentia, attamen lapides, ratione originis considerati, nil sunt aliud, quam aqua terrea, vel terra limosa, quæ successu temporis accedente spiritu activo, vel calido vel frigido petrificante indurescit, & compactam lapidis formam nanciscitur, in suo verò decremento rursus degenerat & regreditur in dictam terram limosam, si scilicet spiritus ille lapidificus denegatur; ex illa verò, iteratò accedente novo petrificante spiritu acido lapis rursus confit, atque ita ex fine principium & contra resultat.

Inprimis si consideremus, nullam existere aquam, quæ subtile terrenum non secum vehat, & vice versa; manifestum nobis fiet, hæc esse subtiles aquæ terreas particulas, quæ lapidibus materiam suppeditent, ab aquâ secretas & subjecto apprehenso annexas, non secus ac in aqua lapides ab adhærente aquosa mucilagine incrementum sumunt & augentur.

Porro

Porro autem hæc notanda diversitas : Nam qui *pellucidi sunt lapides aqueæ sunt naturæ*, & tamen ex aquæ subtili terreo pronatæ, mediante spiritu petrificante frigidioris energiæ. Qui verò *opaci sunt*, ex *crudioribus terreis particulis* non absque tamen humido concreti sunt, adjuvante spiritu petrificante calidioris naturæ, sicut nostro artificiali igne ex terra limosa vel argilla, lateres vel ollæ cremantur.

Hæc *Sendivogii* opinio de vulgariis saxorum generatione non rejicienda esset, si modo inter frigidum & calidum petrificantem spiritum, nullam admisisset differentiam : Quicquid enim lapidificum est, id omne per caloris activitatem induratum est, nisi cum veteribus duplex velimus inducere frigidum, alterum crassiorum, alterum verò subtiliorum partium, veluti est illud pénétrans, ac interiora tingens acidum volatile, congelationis expeditioris causa, ut in armoniaco sale conspicuum.

Maximâ tandem cum industria, ferè ex *Sendivogii* mente, hanc materiam pertractavit, ingeniosissimus *Steno* in sua dissertatione ; *De solido intra solidum naturaliter contento* : ubi corpus naturale vel solidum vel fluidum esse statuit, ac illud si secundum naturæ leges productum est, à fluido productum esse dicit : crescere verò dum particulis ejus novæ apponantur particulæ, ab externo fluido secretæ. Hanc autem fieri appositionem vel à fluido externo immediatè, vel mediante interno fluido uno vel pluribus.

Hæc omnia eleganter illustrat corporis humani comparatione cum productis terræ instituta. In omnibus, productionis locum accurate inspiciendam docet : nimirum corpora vicina, ad inclusorum productorum figuras componendas concurrentia. Sic in lapidum examine multa detegi posse judicat, quæ in mineralium ipsorum examine frustra tententur, siquidem probabile admodum sit, omnia illa mineralia, quæ Saxorum spatia vel fissa vel dilatata implent, pro materia habuisse ex ipsis saxis elapsas puriores & subtiliores particulas sive vapores.

*De crystalli productione* subtiliter disquirat : Num inter fluidum & fluidum, vel inter fluidum & solidum, vel in ipso fluido produ-



catur: è fluido enim productam esse, nullum illi dubium est; frigore tamen concentratam nobiscum negat, nisi, ut supra notatum, particulas crudiores adstringentes frigidiores dictarem: quoscunque enim indurationis excogitamus modos, spiritum semper reperimus, vel per aërem vagabundum, vel terræ visceribus inclusum, qui indurat: non frigus, nec ejus quies, quæ induratorum semper sociæ vel sequela est. Sic in Microcosmi fabrica humidum alit membranas, quæ vertuntur in cartilagineas, hæc in ossa, non ex quietis glutinè vel frigore, sed à succo spirituosissimo, vel spiritu indurante, advecto.

Crystallum vitro comparans credit, hoc absque ignis violentia etiam humano artificio confieri posse, si modo accurata instituatursaxorum analysis, in quorum cavitatibus optimæ crystalli formentur: certum enim esse, ut ex fluido concrevit crystallus, sic in fluidum eandem posse resolvi asserit, si modo quis verum Naturæ menstruum imitari nosset. Hoc vero fluidum in quo crystallus crescit, eodem modo se habere ad crystallum, sicuti aqua communis se habeat ad salia, putat. Probari hæc posset assertio ex Cl. Morhoffii, de scypho vitreo per sonum fracto, Epistola ad Cl. Dn. D. Majorem scripta, ubi refert, se obtinere singularem quendam liquorem, qui ad tempus flexile reddat vitrum, si non solvat: quo etiam imagines ex eo fingi, vel characteres illi imprimi possint.

Colores gemmarum aliorumque saxorum, ex mineralium & metallorum admixtis particulis ortum trahere, dilucidè, gemmarum artificialium docet historia, quam, cum hanc sententiam mirificè illustret, hic recensere lubet.

## GEMMÆ ARTIFICIALES.

Sume verò crystallum montanam pellucidissimam à lapide adhaerente albo repurgatam, immitte crucibulo cooperto, & inter carbones ignescat: ignitam optime crystallum in vas majusculum lixivio forti plenum projice, quod infra docebitur: repete verò laborem hunc donec crystallum aliquoties ignitam, & lixivio extinctam digitis continere possis, tum tere illum pulverem in porphyrio cum summa assiduitate & diligentia, ut tenuissima farina instar deveniat, & tactum

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

## Chymia Experimentalis

℞. *Crystalli in alcohol redacti*, ℥. j  
*Minii opt.* ℥. vj. *℞. exactè mixtis adde*  
*eruginis*, gr. 75.  
*Croci Martis aceto facti*, gr. x

Misce accuratissime, & ut prius procede, nisi quod hanc massam melius excoquas, quo minii superfluitas perficiatur.

Vel ℞. *Crystalli preparati* ℥. ij.  
*Minii opt* ℥. viij. *exactissime mixtis adde*  
*eruginis* gr. 90.  
*Croci Martis aceto facti* gr. x.

misce, & ut prius procede, ac pulchriorem acquires massam.

Sed cum hisce mixturis crucibuli ad dimidias saltem sunt replendi, ut superflue impuritates spatium habeant, quo supernatare queant.

Si SAPPHYRI arrideat color.

℞. *Crystall. præp.* ℥. ij.  
*Minii ordinar.* ℥. vj. *exactè mixtis adde.*  
*Zaffaræ præp.* ℥. ij.  
*Magnesia Pedemont.* gr. vj.

misce, & ut supra procede.

Si faturatiorem expetas colorem.

℞. *Minii opt.* ℥. v.  
*Crystalli præp.* ℥. ij. *mixtis adde*  
*Zaffaræ præp.* gr. 42.  
*Magnesia Pedem.* gr. 8.

misce.

Si *Magnesia* dosin augeas, & *Zaffaram* in minori addas, GRANATI nancisceris colorem. v. g.

℞. *Crystalli præp.* ℥. ij.  
*Minii opt.* ℥. vj. *mixtis legitime adde*  
*Magnesia Pedemont.* gr. 16. *si faturatiorem* gr. 35.  
*Zaffaræ.* gr. ij. gr. 4.

Sic

## SACCHARUM SATURNI.

℞. *Tenuissimas plumbi laminas, vel quod melius, plumbum quod in fenestris diu perstitit, hoc solve aquâ forti optima, (aqua enim fortis bonæ notæ suo ponderi æquale plumbi pondus absument: ) & plumbum solutum, brevi, in fundo vitri, & dimidiæ horæ spatio, magna ex parte in saccharum vel sal abibit, modico arenæ vel cinerum calore: quid hoc in vitro præstare possit, dicere non habeo, Merrettus inquit.*

Massæ hoc mediante sale confectæ, nulla obducuntur cuticula, acillæ quæ ex minio factæ sunt, eadem verò dosis addatur, quæ Minii.

Ante omnia verò, ut supra monitum, *observa, ut ingredientia quævis subtilissimè teras, & exactissimè misceas, ne spurcitiem acquirant, massam verò peroptimè fundas & liquefacias, nec tamen crucibulum aperias, antequam refrigerata omnia sentias.*

*Hæc Mechanica probabiliter admodum gemmarum vel aliorum lapidum nobis demonstrat natales, & stammatis originem: quando enim ambientium spiritus petrificans fluida obrigescere facit, tum quicquid obvir mineralis apprehendit, ei fluido implicat, & successu temporis continuo universali motore impellente excoquit & perficit, ubi superflua, vel congelati fluiditas, subtilissimis mineralis particulis saturata, se ex crassioribus extricat, & cavitatem vacuum naçta, illuc se colligit, incrementum capit & augetur: in quâ separatione puri ab impuro colorem pro natura mineralium particularum advenientium assumit vel saturatiorem vel dilucidiorè, prout vel copiosè vel parcius eadem particulæ implicantur.*

Colligimus etiam ex his, *crystallum ex purissimis terreis alcalinis aquæ particulis, absque cujusdam mineralis advenientibus particulis,*

ope

ope spiritus petrificantis acidi congelatam fuisse, atque talem omnium gemmarum ferè esse materiam statuimus, inter quæ *Adamas ratione exactissima mixtura ex subtilissimis & purissimis particulis alcalinis, congelatus, invictus excellit.*

*Ratione virium, omnes gemmas concordare, contendo, si præparatæ vel suo naturali nexu mediante igne solutæ sunt, actum viribus orbatæ: si verò simplici saltem tritu in alcohol redactæ propinentur, vel collo appendantur, inprimis quæ nobilioris cujusdam metalli puris atomis tinctæ fuerint, ut Granatus, Sapphyrus, &c. tunc cum Helmonte irradiatione vel suarum virium ejaculatione, retentis suis proprietatibus, Archeum afficere facile persuadendi essemus.*

Sic *Helmont* ante omnes gemmas nobis commendat *Sapphyrum* in peste magnarum virium, quando de magnetica vulnerum cura inquit: *Sapphyrus ceruleo colore satur, si anthracem, quo pestis sese tradit, tetigerit, & aliquandiu affricus fuerit, mox verò auferatur, non cessat magneticè jam absens gemma virus totum attrahere.*

Oportet autem locum apostematis *Sapphyro* in circinum paulatim aucto conscribere, *ne scil. exiens virus latius explicetur, & nobilem aliquam vicinam partem latius inficiat.* Quæ enim virus magneticè è corpore tabido tanquam per tubum attractum exhalat, totus circinus mox nigrescit, & tandem in escharam combustis excidit. Quo verò fiat alligatio virtutis sapphyricæ ad venenum, requiritur certum temporis, *scil. horæ quadrantis spatium, quo circumduci debet anthraci Sapphyrus, qui tunc, quo sæpius venenum exsuxit, & potentior deveniet.*

Confirmat hoc *Cl. Knöffelius* de febribus malignis, ubi refert quod super anthracem positus *Sapphyrus*, non aliter eum quàm aqua ignem extinguat. De reliquis gemmis earumque plerumque fictis qualitatibus, vide tractatulum Germanicum de Gemmis *Nicolai*. Quidque potrò de earum præparationibus vel potius corruptionibus, inprimis magisteriis sentiendum sit, supra ex *Perlarum* analysi patet.

*An Sal propriè ita dictum gemmis insit, negatur, acidum verò inesse*

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

volatilem spiritum, qui ultimo destillationis tempore *instar spiritus salis exit, in formâ nebulae*, insigne in expellendo calculo arcanum.

## DE LAPIDE LAZULI.

**LAZULI LAPIS** cæruleus maculas aureas obtinens stellarum more coruscantes, in aurifodinis orientalibus ut plurimum effoditur, unde intermixtas Antimonii particulas obtinens, *tam lotus quam non lotus, per superiora & inferiora purgat.* Ex eo verò *mediante spiritu salis armoniaci extracta tinctura*, maximas præbere vires, in *Melancholia, Mania, Epilepsia*, & similibus ab acido ortis affectibus, creditur. Dosi guttularum xv. xx. & ultra.

Paratur ex eo **MAGISTERIUM ULTRAMARINUM** à pictoribus *vocatum*, & pictoriæ arti imprimis dicatum, hoc *Zwelfferus* ita parare jubet in suis animadversionibus p. 413. v. g.

℞. *Cera flavæ & novæ.  
picis Hispanicæ.  
olei lini.  
therebinthina liquidæ.  
resinae pini.  
mastichis opt. ana. ℥iiij.*

Misceantur omnia & coquantur in patella lento igne, horâ unâ circiter, ut fiat massa tenax, post per linum coletur, malaxeturque optimè, & diu, ac in aqua frigida postea asservetur.

Jam *levigetur lapis Lazuli cæruleus & purus, super Porphyrite, cum aquâ simplici subtilissime*, (nam nisi subtilissimè & diu levigetur, vix ad optatum succedit præparatio,) *hujus lapidis subtilissimè levigati, exsiccati, inque pulverem redacti, & massa superioris descriptæ ana. p. æq. malaxando manibus optimè uniantur sine igne*, relinquanturque aliquot septimanis (quo diutius eò melius,) *aquâ frigida immersa*, postea cum aqua tepidâ inter initia, ultimo semper calidiore, manibus massam malaxando, eluatur pulvis cæruleus impalpabilis, pulcher, ultramarinum dictus :

Notetur autem quod *qui primò eluitur pulvis sit, elegantior in colore*

*colore secundo, & hic tertio, ac ita consequenter, propterea singuli separatim asservandi, cum in aqua subsiderunt.*

## DE TALCO.

TALCUM ex lamellis tenuioribus conglomeratum, *unctuositate metallica gaudet*, hinc vulgo venustatis acquirendæ causa, plus instituitur ejus præparatio, quam sanitatis conservandæ gratia. Licet *Martinius Martini in suo Atlante Sinico* testetur, quod Talcum in calcem redactum vinoque mixtum & epotum, à *Sinicis Medicis* tanquam singulare medicamen ad vitam longam commendetur.

*Maximè tamen laborarunt artifices in oleo ejus, sive unctuositate separanda, quæ verò cum admodum sit levis, & delicata fortiori igne destruitur; quærenda ideoque verior methodus, qualem nimirum Cl. Morhoff de Metallorum Transmutatione indigitat, ubi refert, se vidisse, vel intra dimidiæ horæ spatium, paucissimo igne, rudi ad speciem artificio totam ejus substantiam ita calcinatam, ut colore flavo ablato, spongiosa facta sub digitis in minutissimum pollinem comminuta fuerit.* Atque non adeò igni indomabile esse Talcum ut multi credunt, si modo mitioribus flammis tractetur; cum sæpius peragat tranquilla potestas, quod violenta nequeat: longeque hinc aberrant illi, qui ignis tortura hanc ab illo gratiam extorquere nitantur; tantâ enim ignis sævitiâ indignatum Talcum, ut *Steno* loquitur, vindictæ locò Vulcanò illam cedere sui delicatæ unctuositatis partem, quam alias leviori igne in venustatis amorem, amatoribus reliquisset.

*Oleum tamen verum extrahi posse, maximum me manet dubium, nisi in alcalicam redactum calcem oleositatem aliquam, ut Tartarus calcinatus, largiatur.* Si verò in calcem leviori igne vertere lubeat, aliquot horis, vel horulæ saltem spatio calcina per vaporem metallicum, atque per se in pulverem cadet: ex hoc si unctuositatem expetis, tere in alcohol, ac sacculo lineo inditum pulverem, per vaporem aquæ calentis in Balneo per 4. vel 5. Septimanas digere, ita ut die & nocte fervens vapor eum tangat, & talcum deveniar unctuosum, quod tum phiolæ inditum, rursus ut prius B.V. impone, ac sensim in oleum



resolvitur, ac quando faeces superficiem occupant, tum separa faeces ab oleo & serva: modum clarioribus prostituere non licet.

*AMIANTHUS LAPIS*, talco haud adeò abfimilis esse videtur, cum ac ille invictus forti in igne perstet, nisi quod tenaciori acido concretus flexibilitatem retineat, unde & per artificum industriam ex eo telæ conficiuntur, quæ igni injectæ à sordibus mundantur; hinc ex Salamandræ pilis per fabulam ortus creditur, quod haud consumatur igne lapidis. - Ad conficiendas telas hoc modo præparari dicitur; v. g.

### FILA INCOMBUSTIBILIA.

Recipe *Amianthi, sive aluminis plumosi*, q. l. maceretur fortissimo lixivio saponario per diem, vel in Sole vel M. B. tum exime & exsicca, ac tunc imbibatur aceto destillato decies, semper prius exsiccando Amianthum antequam recenti imbibas aceto. Hoc factio iterato cum lixivio macera, & aceto impræгна, ac hoc tertia repete vice. Postea recipe *doliolum parvum*, quod intus chartâ oleo olivarum intinctâ obtexatur, hoc peracto impone Amianthum maceratum graffitie aliquot digitorum, & huic oleum olivarum affunde ad digiti eminentiam, tum rursus amianthum, & oleum, atque ita fac. s. f. s. ad vasculi repletionem, tunc chartam impone & vasculum claude, vel si vasculum Amiantho non sit repletum, aggravetur, claudatur, & reponatur, per menses tres, vel quinque, donec in fila deduci queat, id quod primo statim mense probare poteris.

Alias puncturis arthriticis inunctus & infricatus per tempus, vesperti vero oleo spicæ, juniperi, therebinthinae illitis juncturis efficaciter omnem dolorem extrahit, acidum attrahendo, quod adeò avidè arripit, ut etiam cum ignis acido saturari nequeat, nec minima in hoc lapide latitate arcana credo, dummodo naturæ diligens ruspator curiosius in ejus inquirat vires.

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

Vel hoc procedas modo :

Recipe *Arsenici crystallini albi* q. v. misce cum *vitriolo ad rube-  
dinem calcinato*, & *sublima* : sublimatum cum *aquali pondere salis  
Tartari & Nitri* commisce, & in tigillo per viginti quatuor horas  
calcina, primò lenissimo, postea summo igne, ac habebis massam,  
Perlarnm colorem referentem : ex hac mediante aquâ calidâ, al-  
cali extrahe, & remanebit pulvis candidissimus, quem exsicca.

Hic si oleo talci imbibatur & exsicceatur aliquoties, ac denique  
rursus sal auferatur, manet pulvis fixus in oleum, butyri instar, re-  
solubilis, cujus vires ad ulcera quævis admirandæ sunt.

### BALSAMUM ARSENICI Thomsoni.

Nec contemnendus est *Cl. Thomsoni Balsamus Arsenici*, quem  
ita parare præcipit; v. g. *Cum Tartaro & Nitro Arsenici virus dome-  
tur*: huic pulverisato *vinum malvatic. opt. affunde*, ad syrapi consisten-  
tiam destilla, vini recentis affusionem, atque ad eandem prædictam  
crassitiem reductionem ter vel quater repete. Balsamum in fundo  
residuum in ampulla vitrea reconde in ulceribus malignis cele-  
brandum.

Sic & *Angelus Sala*, non infimam communicavit Arsenici, præ-  
parationem, ubi mediante sulfuris acido volatili, & additò Antimo-  
nio, correctionem instituit, ac tum *Magnetem Arsenicalem* vocat, v. g.

℞. *Arsen. albi crystallini.*

*sulfuris flavi.*

*Antimonii crudi ana. ʒij.*

Subtilissimè pulverisata, in cucurbitula vitrea in arenam positâ,  
*liquefiant picis instar*, à fumo cavendo: quo facto refrigescant omnia,  
post exime massam subfuscam & pulverisatam serva.

Ex hoc paravit *Angelus Sala* emplastrum quod in extrahendo  
veneno &c. maximas obtinere vires deprædicat, hoc tamen paulo  
aliter conficere docet *F. Hoffmannus*, v. g.

℞. Gum.

℞. Gummi sagapeni.  
 ammoniaci.  
 galbani ana. ℥ss. ℥ij.  
 therebinth.  
 cera virgin. ana. ℥v.  
 Magnet. Arsenic. pulv. ℥iij.  
 radic. ari ℥j.

Gummita solvantur aceto squillitico, & coquantur in formam Empl. quibuscumque adde reliqua, & in Emplastrum redige, quod extendatur super alutam sine syndone rubra, in usu verò illinatur oleo amygd.

Hoc Emplastrum efficacissimè tollit lienis obstructiones, hinc in quartana optimo cum successu applicatur hypochondrio sinistro, curat item scrophulas, induratas glandulas, aliasque excrescentias tumidas, quas instar mitis escharotici ita debellat, ut absque molestia & sine inflammatione pars post partem decidat, usque ad radicem carnis sanæ, ut tum sarcoticis residuum facile curetur.

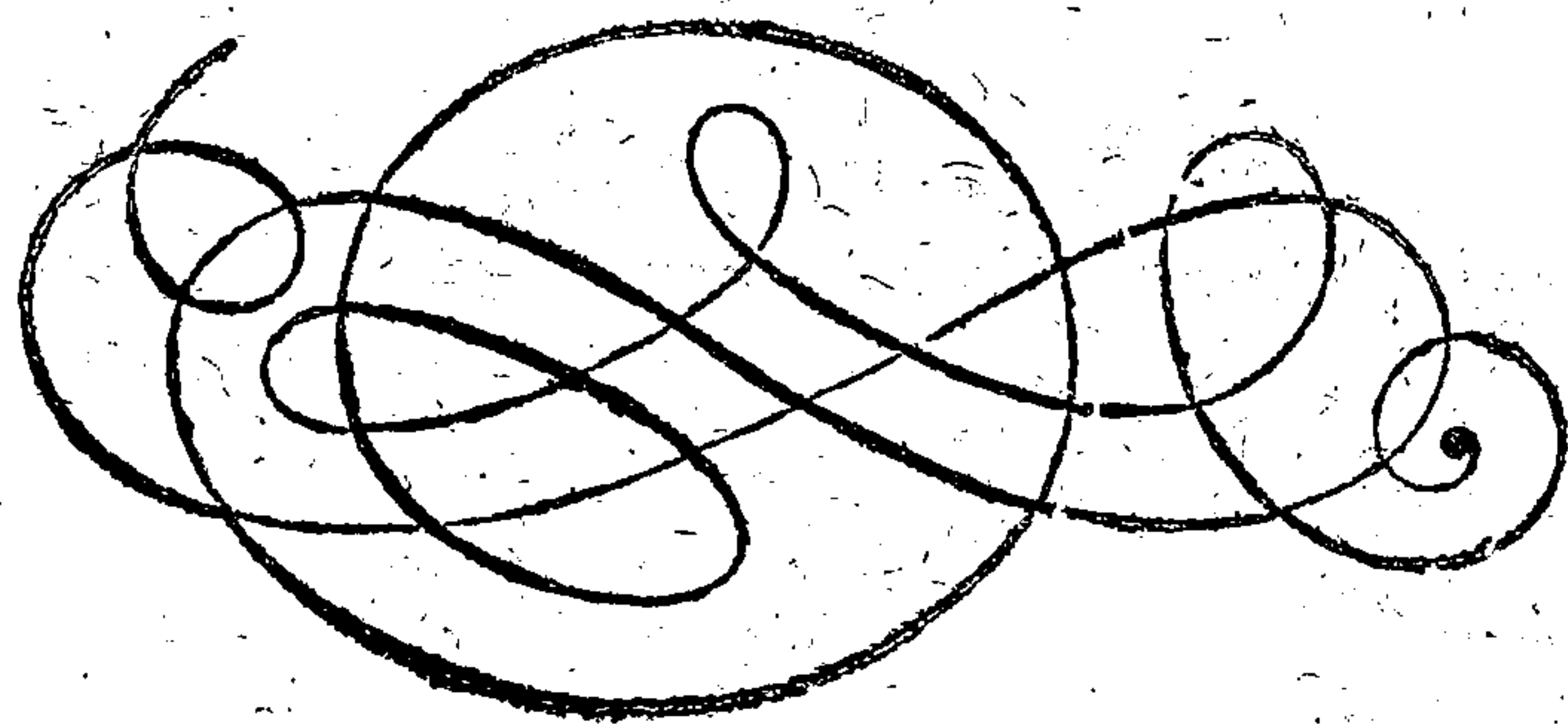
In peste, bubonibus ad extrahendum venenum optimo cum effectu applicatur. In iliaca passione ab incarceratione intestinorum in scrotum delapsorum ut in herniâ, lumbis applicatum, intestina certissimè retrahit, quod experimentum à se inventum Cl. F. Hoffmannus, gloriatur, ac exinde.

Sæpius etiam in liquidiori formâ, in uteri lapsu, & herniis regioni lumbari inungit, ita paratum v. g.

℞. Gummi ammoniac.

## DEALBATIO VENERIS.

Non contemnenda alias in Arsenico crudolacet tinctura metallica alba, quæ maximè exaltatur, si alcalifatis ejus exaltentur particulae, & ab aliis heterogeneis liberentur, in hunc finem Recipe *Arsenici pulverisati* ℥j. misce exactè cum *cinerum clavellator.* ℥vj. ac cum *saponis optimi mollioris* q. s. fac pastam, quam crucibulo magno impone, superimposito operculo foraminato, ac immitte in furno venti, & à principio moderatum adhibe ignem, postea fortiozem, *ut massa fundatur & lique scat*, tunc effunde in pyramidale infundibulum, vel in mortariolum, sævo illitum, ac refrigescant omnia, *ut scoria à regulo separari queant*, quem pulverisa & in loco sicco asserva. *Cum hoc pulvere & lamellis Veneris* ℥j. ac *argenti finissimi* ℥j. fac s. s. s. & igne rotæ per bihorii spatium adhibito, aucto ultimò igne ut fluat massa, *fit Venus alba*, omnes argenti, præter cineritiam, probas sustinens, quæ si sub malleo, non satis tenax existat, *cum salis comm. & Tartari crudi ana.* in fluxum injectis rectificetur, ubi verò non effundi massa debet, antequam in tigillo argenti vivi instar appareat.



**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

*ortu inquinantur impuritatibus*, partim propter loci nativi ineptitudinem, partim etiam propter spiritus coagulantis & perficiendi, in fausto universalis motoris Solis influxu, obscuriorum siderum radiis obfuscatō, imbecillitatem, quæ prohibuerunt debitam perfectionis & virium metam assequi.

*In sulfure tamen, metallorum potiores vires*, sicuti & reliquorum mineralium, & vegetabilium etiam, sedem figere, haud vanis existimatur conjecturis, *non verò illo vulgari, sed Philosophorum*, & cuius subjecto, pro majori vel minori perfectione proprio, spirituosō, penetranti; & ab acidi perfectis spiculis concentrato & concreto, *quod æque quidem in interiore vulgari sulphuris, reconditum latet incombustibile, ac in auro*, nisi quod in hoc, plus purum, perfectum, condensatum, ac concentratum existat; in illo verò adhuc dum volatile, multis superfluitatibus obrutum, & liquiditati proximum perstet.

*Posse verò sulfur, ab unoquoque metallo separari proprium*, Chymici tam veteres quam recentiores testantur, ac non tantum in ignobilioribus, sed omnium perfectissimo auro scilicet, cui tinctura extrahitur, ut candida restet massa, æque tamen ut prius ponderosa, cuique per cæmenta color restitui potest; tinctura verò extracta, tantum argenti colorat, & in aurum convertit, quantum ponderis aurum habuit. Tale arcanum ipsam *Rempublicam habere Venetam*, ut *Cl. Morhoff de Metall. transmut.* habet, multi credunt, quod communicasse cum Senatu ejus, *Job. Augustum Pantheum*, sacerdotem Venetum dicunt; Conjecerunt hoc & sagaciores ex eo, quod, cum

*Si verò sulfur extrahitur*, ut dictum, *candidum fit aurum*, ac *Luna fixa* appellatur, quia pondus auri habet, & in aquâ forti persistit. Huic si color redditur, ut reddi posse docetur, multum inde lacri accrescere posset. Sic & sulfur per cæmenta sulfureæ naturæ licet impuræ, ita intendi potest & perfici, ut ex viliori etiam, nobilissimum deveniat, uti in Rhenano notum, cujus color pallidior & ideò vilioris pretii, *per cæmenta ita colorari potest*, ut *Hungaricum* etiam provocet. Atque hoc artificio *Venetus* quidam in *Anglia*, tantâs acquisiverat divitias, ut Senatus inquisitionem in se concitabat. Hoc item in *Gallia* factitatum fuisse, non levis est suspicio, cum tot millia aureorum quotannis in Galliam missa fuerint, quæ tamen rarò comparuerint, sed vel in splendidiorem colorem excocta, vel nobiliori immista, recusa procul dubio sint.

Atque exinde constat, *metalla solum perfectionis ratione differre*, non verò essentiâ, utpote in quâ omnia & mineralia, & metalla, nullo excepto, conveniant, & ex qua natales, & originem ducant, & non secus ac stellæ ex una eademque luce cœlesti enatæ, calefaciant & irradiant.

*Confirmat hoc Paracelsus* de separatione rerum naturalium, ubi uno eodemque modo, ex omnibus mineralibus, per sublimationem, primum ens sive sulfur embryonatum, extrahit, mox liquida mox sicca forma. Quod tamen *Paracelsus* non simpliciter intellectum vult, ac si simpliciter hoc modo omnia essent separanda sulfura, & mineralium constitutiva, sed quod ea, ex uno eodemque fundo sulfur nacta, simili solvendi methodo erui debeant: ita tamen, ut, quemadmodum mineralia adhinc aperta, nec obserata, hinc etiam suo principio proximiora, faciliore etiam methodo in sua secernantur constitutiva: è contra verò metalla, veluti maximè condensata concentrata, fixata, firmissimeque occlusa, penetrantioribus etiam ac multò subtilioribus indigeant solventium spiculis, ut firmissimis suis liberentur claustris.



in quem sententiam maxime pronus videtur *Cl. Helmont*, qui quidem in genere de correctis mineralium sulfuribus deprædicat, quod omnes fere morbos curent, *id tamen se potentius aspicere, in sulfure Veneris, stibii, ac potissimum in sulfure Glauræ Augurelli*, quibus correctis ac perfectis tota morborum cohors auscultet, inquit.

Cum itaque tantas vires, in mineralium & metallicorum corporum sulfuribus latitare audiamus, unumquemque verum & rationalem Medicum eò adactum sentimus, ut *Cl. nostri Helmontis* monitum curiosè observet, nimirum *ut discat sulfura mineralium spoliare vi sua peregrina ac virulenta*, ut abditum in eis ignem conlequatur vitalem, qui Archeum in scopos desideratos placidissime deducat.

Nos ordine igitur singula lustrabimus, ab imperfectioribus ad perfectissimum tandem ascendendo metallum, & quæ ac quomodo ex eis separanda ac corrigenda sint, dextrè communicabimus.

## C A P U T I.

### *Mercurii Analysin sistit.*

**H**ic inter metalla primò considerari meretur, quia ceu liquidus & fluidus Protei instar mille se in formas fingit ac refingit, ad eò ut plurimi *eum pro primo metallorum ente prædicare non dubitarint*: Nec nos abstinemus, quin cum eis statuamus, hoc fluidum corpus tandem indurari, & in perfectissimum etiam metallum denique converti potuisse, cum sulfure æquè refertum existat ac illa mineralia, sicut hoc ex *Cl. Helmonte* clarissimè constat, qui ideo *Mercurii sulfur internum extra vertere præcipit*, ut in aurum horizontale vertatur.

Quod verò eadem Mercurii particulæ, quando universali adjuvante motore in perfectum aliquot metallum concentratæ & exaltatæ sunt, reduci rursus pristinâ argenti vivi formâ queant, haud credo;

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

attamen in se debilius motis constat, unde volubilitas & ponderositas. Hæ verò si ab invicem secedunt particulæ, conspicuæ lædunt: sunt verò in sua cohæsiõne adeò tenaces, ut potius, subtilitate & volatilitate sua, durissima etiam permeent, & externos hinc sensus, imò & intellectum deludant, dum ut *Cl.* etiam *Helmont* præter vulgarem experientiam confirmat, sine ponderis jactura aut virium detrimento vim radialem, aquæ vel incoctum, vel immaceratum imprimat, ut *licet* ne minimum *quid de argento vivo in se sorbeat aqua*, attamen proprietatem, non item substantiam mutuet, *adeo ut epota necet lumbricos universos & ascatices*, etiam existentes, quo potus iste nunquam perveniat, quippe qui mox totus in lotium rapiatur, fierique aquam istam validiorem si semel cum argento vivo bullierit, quam si immacerata saltem fuerit. Unicam verò argenti vivi unciam millies aquæ mensuram inficere posse, & tamen permanere in pondere & proprietate pristinis, inquit.

Sic etiam *externè applicatus* particulis suis volatilibus non solum *pediculos*, sed & *varia cutis vitia*, ut *scabiem*, etiam *contumacissimam fugat*, & *ulcera verminosa*, & *inveterata alia sanat*, si corpore prius purgato, hoc modo adhibetur; v. g.

### CINGULUM MERCURIALE.

Pro homine adulto Recipe *argenti vivi ℥j. album ovi num. ij. vel iij.* in vase quodam idoneo probè conquassentur donec omnis Mercurius in minutissimas particulas albumini commixtus non amplius appareat, hoc in unge *cingulum* ex panno cylino paratum, & 8. digitos latum, intus & extus, ac lumbis nudis applica, & quatuor relinque septimanis, donec scabie abactâ, cutis pristino nitore & puritate nitescat. Vel ex *Mercurii vivi ℥j. ung. pomati ℥ß. & cerussa ℥j. ß.* fiat unguentum quod juncturis inunctum intra octo dies effectum optatum præstabit.

*Cortici verò avellanæ inclusus*, & inter mammillas positus verissimè *lac auget*, & amissum restituit, inprimis si à fascinatione amissum lac harioletur.

*Cum floribus autem hyperici, & lunaria, sacco inditus, & novis nuptis collo appensus, in cantationibus venereis resistere perhibetur.*

*In substantia etiam ad ℥℥. & ℥℥. j. propinatus ab Henrico ab Heer, mirum quantum laudatur, in iliaca passione à pertinacissima alvi obstructione, quod sine omni noxa momento citius secum obvias fæces per intestina ducat, quo facto ad eluendas remanentes particulas clysterem ex puro vino cretico injicere jubet: Ac hac methode aliquos ileo morituros cum Dei gratia servasse asserit.*

*Hæc sunt Mercurii vires potissimum radiales, nec adhuc in sua prima secreti. Ubi tamen nota, quod per corium sæpius expressus esse debeat, & à superficialibus ac adhærentibus impuritatibus quoad possibile liberatus.*

Quantum verò in sua principia secretus corrodat, quasque corpori nostro conferat noxas, quibusque blandiatur fucis, & quam arctos permeet mæandros, metallurgi norunt, indiesque experiuntur aurifabri, quando argentea deaurant vasa, ubi hydrargyreis tam malignè corripuntur effluviis, ut tandem colla & manus tremant, & crura vacillent, ac scelotyrbò infestentur.

Longam sanè introduceremus malorum seriem, si argenti vivi nocivam ad amissim scrutari velimus: at tonsoribus nimis nota est Mercurii in lue venerea exhibitio, quo si corpus nimio opere perfumarint dentes brevi livescunt, (ubi alias genuina Mercurii proprietas est, faucium, orisque poros & gingivas &c. à pituita purgare:) & tandem ossa tam friabilia redduntur, ut facillimè diffringantur, sicuti apud *Schenckium, Hildanum* & alios videre est, ubi prius nodis & tophis corpus defœdavit, & articulos gypseis tuberculis, coagulativâ suâ vi lymphæ adversarius, ac ossa doloribus, intolerabili teredine excruciat, spiculatissimo ac acriori acido instructus Mercurius.

Cumque ideò tantas Mercurius excitet tragædias corrosivâ suâ volatilitate acidâ, & in prima sua hæc secretus; admodum in confidenter illos dico procedere, qui salibus rudioribus acidis correctionem

nem instituunt, ac ita plus acuunt, imprimis tot heterogeneorum salium affusione.

Eo verò laborent, ut volatilem hunc hostem ligent & figant, suumque internum sulfur cum *Helmonte* extravertant, quamdiu enim revificari Mercurius potest, non esse viri boni remedium *Helmonti* hinc lubentissimè largimur: ac experientissimus *Thomson* epilogismi chymici p. 67. hoc innuere videtur ubi inquit: Mercurius vulgaris utcunque in formâ pulveris albi, citrini, rubei, olei, resinæ, aquæ multifariam larvetur, nunquam tamen statui debet remedium luis veneræ innoxium vel alexipharmacum appropriatum: nisi absque ullo salium externorum sodalicio figatur, fiatque planè diaphoreticus.

Luculentissimum hinc manifestumque fit, quam ineptè, quam perversè Mercurii præparationes hætenus in Pharmacopoliis institutæ fuerint, & quam inconsideratè ab emunctioribus etiam Medicis sæpius præscripta sint, *Mercurius dulcis*, & similia malè præparata Mercurialia.

Et verissimum est Chymicorum plerorumque ignorantiam, tot perversis præparationum modis, viam struxisse; ipsos enim, quid corrigere debebant, latebat. Modo consideres, & *percurve præparationum farraginem*, quas *Schröderus* corrasit, vix unicam, credo nullam invenies, quæ juxta legitimum normam, suam subit perfectionem, undè non mirum tantas sæpissimè tragœdias, perversè elaboratis Mercurialibus excitari, *omnes namque istæ præparationes externum saltem sulfur attingunt*, ac internum, quod juxta monitum *Helmontis* extravertere debuissent, additis salibus heterogeneis acidis firmiter occludunt. Percurremus verò brevissimè, principales eorum Mercurii elaborationes, ubi ante omnia heterogeneitatum & *impuritatium separationem*, mediante corio instituunt, aliquoties per hoc exprimendo, tunc per spir. vini, vel acetum simpl vel cum sale mixtum, tam diu conquassando & lavando, donec isti liquores non amplius nigrescant, atque tum sufficienter à sordibus liberatum esse credunt.

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

rationis.

Hic vides boni viri intentionem, dum corrosiva salium *spicula* mediante *spir. vini cicurate intendit*, non perpendens externum Mercurii sulfur esse, quod corrosivo suo acido tantas inducat tragœdias, sicuti probat hoc Mercurii saltem adhuc vivi; nimia inunctio, cui nullum accessit acidum: quovis igitur modo correctionem & dulcificationem instituas, semper erit idem Mercurius, externo suo sulfure nocivus, nisi in ulceribus putredinosis à debili acido tales, ubi superfluam, hic pulvis, absumit, & excrescentem carnem, & debilitatum excitat, etsi non corrigit acidum.

Hoc alii subolentes, paulò aliter rem sunt aggressi, nimirum *per metalla corrosiva Mercurii spicula hebetare*, vel incarcerare allaborarunt, forsan ab *Helmonte* docti, qui ente Veneris, externum ejus sulfur invertere præcipit: sed admodum ruditer illi processerunt, nec aliis consideratiores, dum hoc insistent correctionis modo. v. g.

## MERCURIUS PRÆCIPITATUS VIRIDIS.

Recipiunt *Mercurii optimè purgati ℥iij.* solvunt *in aqua fortis ℥vj.* huic solutioni jungunt *cupri purificati ℥j.* itidem in ℥ij. *aqua fortis soluti*, mistura peractâ, ex retorta destillando, *aquam fortem abstrahunt*, urgendo sub finem vehementius ignem, quo maxima spirituum corrosivorum tollatur pars, remanentem massam terunt, & cum aceto in cineribus per dies 6. digesta, ultimò ebulliunt, quo potissima Mercurii pars aceto solvatur, solutionem verò decantant, filtrant, & leni igne ad siccitatem destillant, ac cum *spir. vini aliquoties*, vel aquâ præcipitatum viridem edulcorant.

Hunc pulverem *maximè extollunt in Lue venerea, imprimis Gonorrhœa, cum conserva rosarum primo & secundo die a. gr. v ad viij. postea vero aucta dosi ad ℥ss. scil. etiam cum extracto catholico, vel panchymagogo, exhibitum.*

Notari verò volunt, quod, etsi materiam peccantem per urinam expellat, & hac ratione augere Gonorrhœam videatur, nullum tamen

tamen terrorem capere debeant juniores practici, cum se natura hoc modo à malo liberet.

Sed quod mala patrare debeamus, ut inde eveniant bona, nūlibi scriptum legimus: Retrogrado quidem vel inverso ordine hic præcipitatus viridis agit, dum causticorum more *putridum destruit gonorrhœæ liquamen*, quod tum natura exturbat, at nū caute procedatur & dosis ratione corruptæ materiæ justè commensuretur, pejora sanè inducuntur mala. In omni igitur Mercurii applicatione, *ne quid nimis*, observandum.

### AURUM VITÆ.

Non absimilis videtur huic jam dicto præcipitato, ille, quem vocant *aurum vitæ*, quod paratur hoc modo, v. g.

Recipe *auri ʒj, raspato vel lamellulato tenuissimè*, adde *Mercurii probè purgati ʒj*. misce in tigillo calido, ut fiat *amalgama*, tum frigida infunde, & per corium massam exprime, *amalgama* in corio remanens *cum aceto & sale probè abluè*, donec non amplius nigrescat acētum, hoc pondera, & si ejus non sint drachmæ octo, *plus adde Mercurii*, donec octo habeat drachmas integra massa, unam auri, & septem Mercurii scil. partes; *cucurbitula indita masse, duas aque fortis, superfunde uncias*, ac alembico superimposito ex arena destilla, hocque repete quinquies, & deveniet pulvis ruber, quem in patella terrea clausa, ulterius calcina, & rubicundior fit præcipitatus, sæpius aquis cordialibus (melius spiritu vini,) abluendus.

Dosis est à gr. j. ad ij. *in morbo Gallico, Lepra, Cancro, fistulis interne & externe.*

### AZOTH HESLINGII.

Multò operosiori methodo suum *Azoth* elaboravit *Elias Johannes Hesling*, quod nil fuit aliud quam Mercurius præcipitatus cum Auro & Luna, sed quid effecit hoc suo decantato *Azoth*? funesta credulis intulit mala.

Et nū *Curiosus Nobilis de Mülinen, Helvetus Bernensis*, (à quo, nunc beato, communicatam obtinui ejus præparationem, quam

oris est ope-

nam spicula

nam Mer-

tragedias,

matris, cui

et & dul-

mo suo sul-

to tales, ubi

em, & debi-

i, nimirum

rate allabo-

rum ejus

erant,

eo, v. g.

que fortis

in aqua for-

tem ab-

a spi-

erant, &

ant, quo

decantant,

per uti-

nam



ipse, ab *Heslingio* pro centum Imperialibus edoctus, prosequutus fuerat) ejus indulisset usui, (sæpè enim sternutatorii loco naribus attrahebat:) aliàs scorbuticâ dispositione notatus, non, credo, gangræna in pede prehensus, occubuisset.

Sed ecce laboriosam ejus confectionem.

Primo recipe *Mercurii Hispanici* ℥ iij. *purificato* probè *cum spiritu vini, vel aceto sale marino saturato*, tam diu lavando, & conquassando, donec nulla amplius nigredine liquorem inficiat, tum *per corium cervinum, aut hircinum exprime*, ac in cucurbita superfluum abstrahere humiditatem, quod notes, si in alembicum ipse ascendit, quod peracto per corium denique exprime purgatum ab adhærentibus Mercurium fordibus.

Tunc recipe *limatura chalybis purissima* ℥ ss. *Mercurii purgati* ℥vj. hunc tigillo immitte, & igni appone, ac cum fumum emittere incipit, *limaturam chalybis sensim immisce*, spatulâ lignèâ, & si ascendere Mercurium fumantem observas, remove ab igne tigillum; massam vel amalgama mortario lapideo infunde, & pistillo lapideo optime tere, per dimidiam vel quartam horæ partem. Si tum multum adhuc restet Mercurii currentis, cum limatura Martis haud combinati, ut prius procede, Mercurium nimirum calefaciendo, ac limaturam de novo admiscendo, in mortario trituro, & hoc si exigit necessitas, reiterando donec omnis Mercurius cum Marte in amalgama coeat. Si verò paulum adhuc restet, non opus est repetita amalgamatione, quia si reliqua accedunt metalla, eis facile adhæret.

Hoc factò recipe item *limatura Veneris* ℥ ss. *Mercurii purificati* ℥vj. *misce & omni ex parte*, ut jam de Marte edoctum, procede, & ultimo Martis amalgamati adde.

Postea item sume *Stanni Anglici* ℥ ss. *minutim inciso vel raspato adde* ut in superioribus *Mercurii purificati* ℥vj. hoc vero amalgama optime trituratum seorsim serva in vitro.

Tum ex *Saturni* etiam ℥ ss. *cum Mercurii* ℥vj. *factum amalgama*, adde stanno seorsim asservato, ac cum invicem steterint per quatuor dies, adde prioribus, & omnia amalgamata commisce, & optime

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

*Elapsis his centum diebus, calorem paulisper auctiorem adde, per centum alios dies, semper tamen observato singulis octo diebus tritu.*

*Postea arena impone, & calorem, moderatum tamen, per centum & quinquaginta dies continua, ubi massa crescere incipit cypressi ad instar, tunc exime & de novo triturando commisce, & in pristinam amalgamitis formam abit, tenaciorem tamen, quam rursus suæ cucurbitulæ inditam, ut prius, foveto igne, singulis ut prius octo diebus terendo, donec tandem igne aucto in pulverem fusci coloris convertatur, qui cum inter terendum elevetur in atomos, paratus est, à quo ter vel quater spiritus vini rectificatissimus avocandus, & si ultimò, & parato pulvere quid argenti vivi restet, separandum, & pulvis probè asservandus.*

En tædiosam præparationem pro acquirendo præcipitato institutam, quem dictus *Hesling* pro universali venditabat Medicina, sed quam arroganter & perverse, multa docent exempla infaustæ exhibitionis, hæc enim falsa universalis Medicina saltem *Dose unici grani propinata, horrendos, præstabat effectus*, scil. *per vomitum, sedes, sudores &c.* ut hominem non ferendo sufficientem judicasses. Bona sanè universalis Medicina, universaliter omnia destruens & liquefaciens! Præprimis quando per compendium ejus præparatio instituitur qualis erat *Heslingii* mos, qui, cum tempus non sufficeret, auctiorem sui Azoth instituebat, hoc modo:

*Recipiebat pulveris Azoth ℥ iij.*

*Mercurii suo modo Philosophicè parati ℥ viiij.*

factâ mixtura sive amalgamatione ut in superioribus factum, calori apponebat per quinquaginta dies, vel supra fornacem, vel cineribus calidis, singulis octo diebus triturando, & commiscendo.

Postea arenæ imponebat, & singulis octo diebus ignem augebat, donec in pulverem omnia versa erant.

## MERCURIUS DIAPHORETICUS CARDILUCII.

Non melioris farinæ sunt aliorum præcipitationes, pro acquirendo

tus r  
ter l  
cius  
tium

vanc

rendo *Mercurio diaphoretico* institutæ, qui etsi in concitanda salivatione, sæpius etiam per sudores, suum præstet effectum, attamen tutus non est, quia suo saltem externo sulfure nequam, id peragunt. Inter hos maximè deprædicat suum præparandi modum *Cl. Cardilucius*, qui hic est, & priori non multum dissimilis ratione ingredientium, v. g.

℞. *Auri finissimi partes duas.*  
*argenti cupellati partem unam.*

Ducantur in folia tenuissima, quorum recipe partem unam *Mercurii vivi purissimi* partes tres, fiat *amalgama*, hoc per quam optimè tere in mortariolo agatino, quo in minimos atomos metalla discerpantur, & impuritates quas continent elui queant: *trituratione sufficienti peractâ aquam affunde & tere*, quæ si impura, decantetur, & recens affundatur, hocque repetatur tam diu donec *amalgama* sit satis clarum & purum; Hoc per corium exprime, *ita tamen ut massa Mercurii sufficientem copiam servet, & liquidior sit*, tum *curbitula immitte*, & leviter saltem clausam arenæ impone, & ab initio leniorem, postea verò auctiorem adhibe calorem, donec *cypressi instar crescat*, & tandem in rubicundum vertatur pulverem, observando tamen ut sæpius eximatur & commisceatur separatus à massa *Mercurius*.

Hunc præcipitatum pro *Panacea* dictus *Cl. Cardilucius* deprædicat, cum *per salivationem, sæpius etiam insensibiliter, insignes præstet effectus in Lue Venerea, Catarrhis contumacioribus, Hemicranis, Epilepsia & similibus gravioribus ac tenacioribus morbis.* Dosi gran. ij. ad v. & ultra cum mica panis in pillulas redactus & propinatus aliquoties.

## PANACEA ROHTMALERI.

Quos non sparsit rumores de sua *Panacea Rohtmaler* / qui *cum Saturni minera Mercurium combinavit*, tritu per octo dies & ultra continuato, tunc *calore successivo præcipitato.* Hac suâ *Panacea Podagram* curare volens; Generali cuidam tunc *Wormatiæ* commoranti, fustibus

a adde, per  
ibus tritu.  
per centum  
cypressi ad  
pistinam  
s lux cu-  
octo die-  
coloris  
paratus est,  
bus, & si  
andum, &

trato in-

in sedes,  
Bona  
quefa-  
tui-  
ceret, au-

augu

18

℞. IIo. Sulfur, Sal armoniacum, Mercurius, multoties permixta sublimataque, pulverem sub rubrum fixum reddunt diaphoreticum tutissimum hoc verò ita instituitur, v. g.

℞. Sulfuris optimi ℥iiij. liquefiat sensim in vase vitreato, cui immisce Mercurii benè purgati ℥ij. probè commistam massam refrigeratam pulveris subtilissimè, & adde salis armoniaci subtilissimè pulverisati ℥j. ac phiolæ inditam, arena impone, capitello leviter imposito, & primis tribus horis moderatum adhibe ignem, postea eum auge, ad sex horas, ut ultimo capellæ fundus candeat, tum cessa, & refrigeratis omnibus, majorem partem sublimatam invenies, cum quadam remanentiâ in fundo, quam fracto vitro exime, & sublimati immisce, & ut prius procede, hocque tamdiu reitera, donec in fundo remaneat omnis massa in pulverem sub rubicundum conversa, flores verò qui in ultimâ sublimatione ascenderunt, abjiciendi.

Dosis est à gr. iij. ad x. corpore prius purgato, inque lue gallicâ, elephantiasi, catharrhis, non contemnendum diaphoreticum, exhibet.

Longè verò adhuc abest, doncc hi Mercurii Diaphoretici, perfectionem & vires *Helmontiani Diaphoretici* exæquent, de quo ille deprædicat, quod sit Medicina quæ Medicum nobilitet, quippe quæ omnem sanet febrem unicâ potione, Hæticam intra Lunæ cursum, Luem veneream, Hydropem, Asthma & quemcunque morbum chronicum, item lupum, carcinoma, & quodlibet æsthiomenum, cacoethe. ulcus, sive externum sive internum, compleatque solus medentur desideria tam in Physicis quam Chirurgicis affectibus. Hanc verò  
pre

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

omnia coagulata, quo respectu tollit omnem morbum occasionaliter, materialiter & enormiticè excrementis quibuscunque tributum.

Huc adeste artifices! Huc intendite nervum! & ens Veneris querite per Sal Armoniacum, & ejus volatile acidum, non per vitrioli, aut alium heterogeneitatibus vel ruditatibus onustum spiritum salinum; & habebitis verum Mercurii Diaphoretici fabricandi Instrumentum, qui uberiores fructum & laudem comparabit, quam si vilioribus insistendo, non tempus solum & pecuniam, sed & existimationem vestram, cum ægrorum salute perdatis.

### MERCURIUS SUBLIMATUS.

Jam ad alteram Mercurii præparandi partem, sublimationem nimirum, ubi particulæ mercuriales sulfuris, externi, mediantibus salinis acuuntur, ut venenosam planè induant naturam. Hæc verò præparatio cum infinitarum rerum, ac medicaminum ab artificibus ad diversos scopos elaboratorum, basis fit, eam primò circumscribemus: *sublimatur vero argentum vivum* hac proportione, v. g.

Recipe *Mercurii seu argenti vivi libras 280. Mercurii sublimati libras 20. salis communis, Nitri ana. lb. 200. capitis mortui reservati libras 50. vitrioli rubificati libras 400.* Omnia separatim redigantur in pulverem, sub lapide molari qui calcat: tum mixtura fiat hoc modo:

*Mercurius vivus, & sublimatus, portioque salis communis & Nitri primò misceantur, & quam vis salia arefacta sint: tamen ab hac mixtura madescunt: sic Mercurius, miscendo cum dictis speciebus moritur, tunc adde reliquam salium partem, perge miscere ligone ferreo, donec Mercurius nullibi vivus appareat: tunc mixtura est humidissima, cui si addere velles vitriolum rubificatum, absumeret humidum in momento, quia est valdè aridum, ac saxi indueret naturam:*

*Oportet:*

pars sit vacua, hæc locentur in capella cinerum, non verò in aperto igne, in quatuor furnellis, quorum quilibet contineat 4. vasa; vasis appone alembica negligenter saltem cum suis receptaculis. Ignis per 24. horas sit lentus, in quo tempore salia dissolvunt Mercurium, spiratque in illa actione odorem aquæ fortis, pulmoninocivum, qui inspirantem ferè suffocat. Post horas 24. odor perit, & tunc sublimari incipit Mercurius, ac tum illo calore persevera, donec Mercurium in forma placentæ, à suo capite mortuo separatum in summo videas, quod fit plerumque quinto die si benè fueris operatus.

*Aquam fortem egressam seorsim serva.*

Frige factis omnibus, propter grave pondus sublimati, sponte crepant vasa vitrea: (fragmenta separatim collige, habent enim aliquid sublimati, quod abraide, quo cum alia vice Mercurius currens mortificari debet,) cave cinerem, ne per rimas decidat, supra placentas, quas curiosè ambabus manibus prehensas, sepone, quarum quælibet pendeat circiter libras 25. plus minus, juxta capacitatem vasis, quod plus vel minus de mixtura capiebat: ita ex 280. libris Mercurii vivi & 20. sublimati, colliges sublimati ter centum & octoginta: ac crevit in pondere Mercurius vivus 80. libris.

Hic jam monent Zuvelfferus & alii, ut sublimatio bis vel ter reiteretur novis speciebus sale scil. & vitriolo: sed rejicit hoc Tackenius tanquam inutile, quia Mercurius semel acido salino saturatus, tantum absorpserit, quantum sufficeret, & indigeret: & licet deinceps centies sublimetur, aut per se aut novis speciebus, semper tamen maneat idem Mercurius sublimatus: adeò ut reiterare laborem, sit tempus & species inutiliter perdere.

Ulterius hic Cl. Frid. Hoffmannus hujus est opinionis, nimirum Mercurium, solùm, cum sale & vitriolo, absque nitro vel aqua forti



paratum, minus corrosivum existere & hinc ad medicinam plus conducibilem. Sed cautelam hanc esse superfluum *Tackenius* habet, cum Mercurius à nitro nil acquirat ponderis, sicut facit cum sale & vitriolo sublimatus, sublimetur enim, inquit, idem Mercurius eadem proportione nitri & vitrioli rubificati absque sale communi, ac ascendit Mercurius rubeus, qui nil neque ponderis neque corrosivi acquisivit.

Hinc crederem ego, hunc cum *intermediato nitro ut supra edoctum*, ratione spiritus nitri volatilis, qui acre Mercurii externum sulfur mitigat, minus existere venenosum sive malignum, quam qui cum solo sale & vitriolo sublimatus existit, etsi nullus malignitate careat, adeo ut litem hunc inutilem planè duxerim; quacunque enim sublimes salium proportione, semper manet idem Mercurius nequam, nisi aut volatilitate aut fixitate differentem velis. Si tamen crystallinum magis expetas, *Recipe Mercurii vivi lb̄ ß. vitrioli quodammodo rubificati, salis communis fusi ana. lb̄ j. m̄. optimè cum aqua forti impasta, & sublima ter, & fiet crystallinus.*

### MERCURIUS DULCIS.

Ex hoc jam sublimato Mercurio multa & varia sæpius nociva medicamina ortum ducunt, inter quæ primum locum tenet *Dulcis Mercurius*, si non ritè vel paratus vel exhibitus sit. Si vero legitime quis paratum velit, hunc Mercurium dulcem, hanc sequatur methodum, v. g.

*Rx. Mercurii sublimati legitimo modo lb̄ ß. Mercurii vivi purgati item lb̄ ß. plus vel minus, exacta enim Mercurii vivi quantitas hic determinari nequit, quia sublimatus tantum capit Mercurii vivi, quantum potest: misce exactissimè, diutius ferendo in mortario lapideo, cum pistillo ligneo, donec nullus Mercurius vivus magis velit sorberi à sublimato, quem remove. Si quid ejus superfit, ac tum semel adhuc probè tere donec omnia exactè mixta sentias.*

Hanc mixturam *cucurbita vitrea immitte*, leviter saltem apposito capitello, ut fuligines exhalere queant, tum *arena impone*, & distillationem institue, primis 6. horis leni igne, postea cum sublimari incipit

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

ad granum unum sine periculo exhiberi potest; inde est, in sublimato simplici corrosivi spiritus plus sunt concentrati, & in dulci, utpote qui ad primam suam formam propius accedit plus verè virium continet, quam currens ipse, qui æquè verme lit, & salivationem inunctus saltem excitat, ac dulcificatus curius.

Ex hoc fundamento suum *Antiquarium paravit Riverius Mercurium sublimatum cum Mercurio vivo* conjunctum s. q. ut notatum, *duodecim vicibus sublimationem reiteravit*, ac tum ad quatuor Mercurii duodecies sublimati, & dulcificati, partem i *Mercurii vitæ tamdiu calcinati*, donec nullum amplius vomit, addidit.

De hoc suo Antiquario mirum quantum rumores fecit, *verius* in suis observationibus, quas vide.

*A Mercurio dulci haud longe abest pro ductum illud, quod ex Mercurio sublimato & Antimonio, eruitur, ac*

## CINNABARIS ANTIMONII

vocatur, Hæc ut ritè & ex arte fiat sequentem, in modum p datur. v. g.

*℞. ꝯ. sublimati*, propria manu parati, vel non adulterati *Antimonii pulcherrimi ℥iij. præstat verò minori Dosi, quam major elaborationem instituere.* Singula seorsim in mortario lapideo tilissimè pulv. probe misceantur. Vitetur tamen funus inde exci

Postquam commixta omnia sunt, retortæ vitæ immittæ hæc verò arenæ imponatur.

*Retorta verò sit prædita collo sat longo & largo, ne hoc à cinnabaris facile obstruatur & confringatur, ita etiam collocetur ta, ut penè fundum capellæ attingat; quoniam ultimo, igne tenso opus est.*

Tum ignem primò adhibe lenem, ut saltem maceratio perficiatur; *postea verò augeatur ignis ut capella ex parte candescat*

prodit liquor albedine conspicuus, cui succedit butyrum [maximè limpidum, quod alio recipulo excipiendum.

Ab initio luto jungantur recipiens & retorta, ne fumus acidus & acris laboranti noxam inferat.

Hic verò ignis gradus continuetur, donec liquor luteus egredi incipit, tum fortificetur ignis, & si nullæ amplius guttæ decidunt, recipulum auferatur, & retortæ foramen sive collum saltem charta convoluta obturetur, vehementiorque gradus ignis adhibeatur, ut materia in retorta fluat, & liquefcat, *nisi enim retortæ fundum candere observas, nil ascendit cinnabaris.*

Ab initio verò dum butyrum ascendit, caveto ne ignem intendas, *si enim butyrum citatius exeat, ita ut gutta guttam trumat, & retortæ collum variegato colore, flavo, viridi, rubro &c. pingitur, signum est caloris nimis fortis, hinc ignis debilitetur, ne destruat cinnabaris productio* : Liquore verò luteo prodeunte tempus est ut ignis augeatur.

Operatio intra 12. horas peragitur vel & citius pro majori vel minori ingredientium copia.

*Finito opere, retortâ fractâ, colligatur Cinnabaris Aqua aliquoties abluenda, postmodum siccanda, pulverisanda & ad usum asservanda.*

Dantur artifices qui reiteratis sublimationibus hanc cinnabarim rectificare intendunt, sed contrarium statuit Cl. WEDELIUS qui rectificatione hæc cinnabarim comburi & deteriorari asserit.

Si tamen quis rectificationem urgeat, ea instituenda in crucibulo, desuper applicato crucibulo alio loco aludelis.

Si ex ℥ii *sublimati* part. ij. & ℥ *crudi* part. j. hunc processum instituis, & opere finito, remanentiæ novum ℥ *sublimatum* addis, & mixta destillas, majori copia cinnabarim acquies; ubi verò ingredientia æqualibus partibus miscueris, plus habebis butyri &c.

*Si loco ℥ii Crudi, Regulus ejus miscetur cum ℥io & quidem metallis nobilioribus fortificatus emergentia inde erunt nobiliora prout sequens te docet encheyresis v. g.*

Recipe Reguli Antimonii martiati lb. j, huic in tigillo fuso adde

*auro*

ca  
cum  
nec  
pel-  
Mer.

is, qui  
at supra  
ad partes  
n unam  
omitem

Ri-

d ex Mer-

n proce-

erati ℥vj.

majori ejus

deo, sub-

excitatus.

mittantur,

copia cin-

aur retor-

igne in-

io quasi

is Sic

prodit

*ena impone retortam, recipiente adhibito, & ignem aq-  
iorem, postea fortioerem, & prodibit crassus liquor, qui  
collum occludat, carbone admoto caudente, solvatur  
ore omni egresso ignem auge, & sublimabitur in collum  
ssa, cinnabaris antimonii vocata.*

refrigeratis omnibus exime, & subtilissimè tere in por-  
ucurbitulæ immitte, alembico leviter saltem imposito,  
iodecim horis forti igne in arena, donec fixus in fundo  
is, usui asservandus, quem pro lubitu iterare laborem  
ec sufficienter fixatum sentias.

*lvis live cinnabaris de sulfure antimonii, Martis, Mercu-  
enti, ortum trahens, Diaphoreticum non contemnendum*

*ipe liquorem, sive ut vocant, butyrum Antimonii & Mer-  
ti, & aëri expone ut liquefeat, quod tum per retortulam  
r cohobando rectificat. De hoc recipe parum vel quantum  
e aqua copiam, ac subito albissimus pulvis fundum petit, à  
acidulatam decanta, & recentem affunde, ac edulcora  
c exsiccatum Mercurium vitæ, & serva: Cujus grana 2.  
noctem vino infusa, & mane propinata, addita aqua ci-  
mitus & sedes ciet: semper verò debet exhiberi in in-  
iam in substantia, ne in ventriculo diutius commorando  
sin excitet, pulvis à suo pondere nil perdit nec etiam  
c exsiccatu rursus, sæpius vinum inficere poterit.*

## ORRECTIO MERCURII VITÆ.

um adeo incorrectus hic Mercurius vitæ, nimium violen-  
ones suas perficiat, *Angelus Sala* sequenti modo corrigit,  
ulo eum immittit & lento igne calcinat, donec nullum fu-

num

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

maneat. *Fixum hunc Mercurium sublimatum*, per horam unam aut alteram *leviter reverbera*, dein terito, & *spiritum vini rectificatissimum* *sepius semper novum affunde*, quem multoties à Mercurio separa, donec in olei formam abire videas, quod erit fixum & dulce.

*In lue Venerea, Cancro, fistulis, & omnibus inveteratis, & malignis ulceribus*, magni usus.

Antequam in oleum redigitur hic Mercurius, dicitur illi *Calcinatum magnum Paracelsi* in excrescentiis carnosis & ulceribus sordidis insignis efficaciam. In hoc enim, ope spiritus Nitri volatilis, particulae acriores ita cicuratae sunt, & repetitis spiritus vini rectificati abstractionibus ita dulcificatae accedentes corrosivae particulae, ut tutius multò, externè applicari possint, quam omnes alii vilioris fortis praecipitati.

## MERCURIUS PRÆCIPITATUS

ex SUBLIMATO.

Nec hic *ex sublimato praecipitatus pulvis*, contemnendae est energiam, in dictis exterioribus malis, qui ita fit, v. g.

℞. *Mercurii sublimati* ℥iij.

*solve cum s. q. aquae moderato calore in arena*, hoc facto, *sequens insperge lixivium*, & praecipitabitur ad fundum rubicundus pulvis Lixivium hoc est.

℞. *Calcis viva.* ℥j.

*Tartari calcinati* ℥iij.

calcinentur probe in furno figulino ac tum *ex calcinato fac lixivium* quod per subsidentiam & filtrationem coletur & clarificetur: de hoc, ut dictum, *solutioni Mercuriali insperge*, & primo cadit pulvis ruber, à quo aquam separata, & de novo lixivium insperge, & alius cadet pulvis non adeo rubicundus, quem item seorsim collige, & si tertia vice aqua separata de lixivio inspergas, cadit tertius pulvis flavi coloris.

Id quod primò cadit de sublimato acrius est, reliqua mitiora. *Usus insignis est in carne superflua, ulceribus putridis & similibus ex fundamento purificandis*, cum Emplastris vel linimentis adhibitorum.

## BEZOARDICUM MINERALE.

Si ulterius hic pauca addimus de *Minerali* ut vocant *Bezoar-dico*, quod, corrosivâ secretâ Mercurii vi, in *butyro antimonii*, ope *Spir. Nitri* fractâ post pugnam omnem exuit ferè malignitatem, & fit temperatum ac blandum ex toxico medicamen.

Hoc nonnulli cum Antimonio Diaphoretico convenire, nec ab eo realiter differre, volunt. Sed magnum ego concipio discrimen; inter id quod spiritu volati omni heterogeneitate spoliato, quam quod ipso Nitro multis terrestritatibus alcalinis combinato correctionem subiit.

Fabricatio hæc est :

Recipe *butyri Antimonii* q. l. cucurbitulæ vitreæ immisso, affunde *Spir. Nitri rectificatissimum*, volatilem guttatim, donec butyrum sit solutum, & nulla amplius effervescentia sentiatur. Tunc in arena abstrahatur humiditas ad siccitatem, & remanentiam pulveris albi, fixi, sine ulteriori & calcinatione, & dulcificatione sat correcti: primâ enim vice tantum sorbet acidi convenientis, Mercurius solutus, quantum pro sua saturatione & correctione indiget.

Subolemus hic Mercurii occultam actionem, qui cum acri volatilitate acidaque polleat, accedens sibi associat simile acidum volatile, & cum eo saturatur & figitur, ut tum ex eo salutare medicamen efficiatur, sicuti hoc ita fit in *Diaphoretico Paracelsi*, ubi subtilissimis acidi spiculis internum sulfur extravertitur, externum verò saturatur ne nocere queat: cum aliâs Mercuriales & volatiles particulæ separatæ, in corpore sibi similia liquant subtilissima acidi spicula, & spiritus vitales destruunt, & ita viribus orbatum relinquunt sanguinem, maximorum morborum, arthritidis, contracturarum &c. causam, in subtilissimis etenim acidi dulcificatis spiculis, spiritus vitalis Essentia consistit, & totius Naturæ robur, quæ si quovis modo vel destruantur vel figantur, vel cruditatibus supprimantur, Archeum turbant.

Hæc est principalis Mercurii Historia, ratione energiæ ad medicinam applicandæ, considerata.

am aut  
fractiss-  
urio se-  
dulce.  
& mili-

lli Cal-  
bus sor-  
volatilis,  
i rectifi-  
ticulæ,  
vilioris

S  
est ener-

sequens  
us pulvis

lixivium  
de hoc,  
is ruber,  
alium cadet  
& si certis  
coloris.

mitiora.  
milibus ex  
mbitorum.  
BEZO.



Restat ut *de metallica ejus indole* quid moneamus; in radice enim nil aliud esse quam metallum, *Paracelsus* habet, cum *Auro etenim Mercurium Diaphoreticum fusum, in Aurum simul converti*, de morte rerum refert.

Sic & hoc demonstrare videtur sequens mechanica, ubi sulfure crudiori metallico, particulae Mercuriales ita ligantur, ut cum eis metallicam induant naturam.

### MERCURIUS COAGULATUS.

Opinantur quidem alii, *reductionem esse cupri*, quod in vitriolo contineatur, sed quorsum Mercurius quem coagulatum & concretum tigillo immisimus? En fabricationem.

℞. *Viridè aris pulv.*

*Salis comm. exsicc. ana. ℥vj.*

*Mercurii vivi currentis ℥iiij.*

Solvatur primo Sal, postea *viride aris cum aqua ferrata fabrorum*, in qua ferrum sæpius extinctum, tum coquatur in cacabo ferreo, continuo spatula ferrea agitando, donec ebullire incipiat, sed cave ne regurgitet: tunc *Mercurium vivum injice, perge coquendo donec Mercurius non amplius currat*, sed spatulae & fundo *malagmatis incrassati subflavi instar* & inspissati adhærescat: quod fit ferè horæ dimidiæ spatio.

Tum *aquam rubram* (si enim ulterius coxeris, aqua & Mercurius nigrescerent,) *per inclinationem separa*, & Mercurium impuritatibus commixtum, *mediante repetita aqua frigida affusione lava*, & à fordibus separa, & in orbe ligneo pone, ac aëri expone ut indurescat, eoque magis quo diutius in loco frigido asservatur.

Postea recipe hunc *induratum Mercurium*, & cum *radic. curcuma flava, & tutia alexandrina ana. p. æq. pulverisatis fac. s. s. s. in tigillo*, quem tunc probe lutatum & clausum, ac siccatum, *igni impone, ab initio leni, postea per horam fortiori, instante folle, ut omnia liquecant*: tunc refrigeratis omnibus, invenies Mercurium in forma metalli aurei concretum, vario usui inservientem, externè in lamellis, ulceribus, tumoribus &c. applicatum.

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

per alembicum licet foetens transferit, ac dein cum alcali debito modo circuletur: atque tandem in Elixir salis volatile transeat, quodammodo æmulatur vires & virtutes vini vitæ & essentiæ membrorum. *Siquidem Elixir istud rectificatum, in optimum spiritum vini, omnem foetorem emittit, resumitque aliquid de geniali dote, ut difficiles chronicosque morbos saltem adimat.*

Hæc est HELMONTIS nostri de separando sulfure Electri mineralis, mechanica, sed cum obscura sit, eam paulo manifestius declarabo.

### SULFUR CINABARIS NATIVÆ.

Teratur hoc subjectum quam subtilissimè, tunc *alcali per calcem vivam fortificatum adde*, & ambo in mortario per dimidiam horam probè tetendo misceantur, facto hoc, *aquam affunde, & filtra saltem*, ac *acetum filtraturæ insperge*, ut *sulfur fundum petat*, quod exsicca, erit flavi coloris, & flammam cœruleam emittens. Mercurialis verò pars in filtro remanet.

Jam *sulfuri tuo oleum cinnamomi affunde*, ac in phiola coque, *donec oleum sit tinctum satis*, hoc retortæ immisum, *abstrahere*, donec leni igne nil olei clari exeat amplius, tum refrigeratis omnibus, habebis extractum rubicundi admodum coloris, sanguinem concretum referens, hoc serva, oleum verò clarum rursus novo affunde sulfuri, & per 12. horas coque, ac tingetur iteratò oleum, hoc priori in retortula contento extracto affunde, ac oleum iterum leni igne abstrahere, quod clarum prodeat: hoc denuò sulfuri affunde, & ut prius procede, ac priori in retorta extracto additum abstrahere, leni igne, ac quando nil amplius exit, auge ignem paulisper, ac egreditur primò flavum, postea rubrum oleum.

Hæc omnia *remanentia reaffunde*, & *cohoba sæpius*, donec oleum tuum rubicundum admodum elevetur ut nec rubicundius prodire possit. Hoc Alcali quodam purissimo, quodammodo calidè commisce, & aliquot horis exactissimè in porphyrite invicem tere, donec in formam mellis abeant: (*hoc verò observa ne nimium olei addas, quicquid enim cum oleo non miscetur, nullam subit correctionem:*

*nem:*

rem: J noc tacto, cucurbitulæ immitte, & leni igne aliquot septi-  
nanis digere, ne oleum ascendat vel separetur, sed leni saltem ca-  
ore, in salinam vertantur massam, quæ tum fortiori igne acta, vo-  
atile Sal fundit magnarum virtutum, cui maxima morborum co-  
ors auscultabit, quippe de eo *Helmont* prædicat, quod *Caducum*,  
*paralyses*, *Apoplexiam*, *Vertigines*, *Atrophias*, *Hydropes*, & *immanes*  
*lios defectus* annihilari viderit, ipsa naturâ stupente.

Observamus hoc in crudiori hujus subjecti adhibitione, ubi in-  
er alia *D. D. Michaelis specificum Cephalicum*, id pro basi habet, de  
uo magna gloriantur: mediante videlicet quo, multa millia ægro-  
antium restituta fuisse, *F. Hoffmannus* refert.

Nec solum internè, sed & externè contra infinitos applicari  
norbos, cinnabarim hanc, quippe in *Illustrissima* quadam variolis  
aborante spasmodicâ, *externè carpi manuum impositam*, se optimi  
ffectus expertum fuisse, dictus *F. Hoffmannus* porro refert. Sicuti  
t supra ab *Helmonte* edocemur, quod collo appensa liberet quos  
mundus persequitur spiritus.

Cum itaque tantas obtineat vires crudius saltem adhibitum  
oc subjectum, quid non largietur virtutum, si ab heterogenei-  
tibus liberatum, ac in *Elixir salis volatilis redactum fuerit*? Aliter qui-  
em sentit *F. Hoffmannus*, qui putat, non consultum esse, ut in hoc  
ibjecto unita & conjuncta separemus, cum nudo saltem aspectu  
el odore tenus, variè & mirè nostrum alteret Archeum.

Moderni nostri Præctici *correctionem cinnabaris Nativæ mediante*  
*blimatione* instituere solent sequentem in modum:

℞. Lapidem, sive *mineram Cinnabari Nativam refertam*, q. l.  
ontundatur in frustula, atque crucibulo satis forti immitatur,  
esuper impositis 6. vel 8. aludelis, sive ollis sublimatoriis, jun-  
urisque ubique luto probe obductis, adhibeatur ignis moderatus,  
*flamma infimum aludet attingat*, in fine tamen supremum ita ca-  
lum sit, ut manu tangi queat; *ceterum nil refert, etiamsi cruci-*  
*elum candeat*, in quo gradu etiam tribus horis, quatuorve per-  
gendum;

do, eamque CREMOREM CINNABARIS NATIVÆ appel-  
lant. v. g.

℞. *Cinnabaris Nativæ* q. l. conteratur in pulverem tenuem,  
cui ad digitorum iij. eminentiam affunde *Aquam pluvialem*, coque  
in fictili vitreato, ita in superficiem aquæ ascendet flos tenuis,  
quem caute aufero, atque siccato, ac oblique vini desuper defla-  
grato.

Prædicatur ceu *specificum aut Epilepticum*, cum *Rasura Ungulae*  
*Alces &c.* exhibita Dosi gr. v. ad ℥ ss. Nec non in *Febris malignis*,  
*variolis & Morbillis* contemnendi est usus & effectus.

Principalis aliâs cinnabaris Nativæ species *Glaura Augurelli*  
est, Germanicè, *Rothgûlden Erz*: quanquam hæc pro *Marca-*  
*sita Solari* à multis habeatur, interim tamen non differunt nisi pu-  
ritate, *Glaura enim pellucidè rubra est, cinnabaris verò, & reliquæ*  
auri *Marcasitæ*, lapidi sæpius permixtæ, inveniuntur.

## DE BISMUTHO.

Facilè huc *Bismuthum* sive *Marcasitam* propriè ita vocatam  
referre possumus, quæ levem saltam ex Mercurio concretio-  
nem obtinuisse, indicat præter metallicam ejus formam, *levis*  
*in flores elevatio, & in aquam destillatio*, sic & mediante aquâ forti  
solutio.

SENDIVOGIUS de hoc subjecto mira prædicat *in suo novo*  
*lumine Chymico*, ex quo menstruum conficit universali haud mul-  
tùm, uti credit, absimile.

Recipe, inquit, *minera Marcasita*, (ex hac enim funditur, vel  
sæpius etiam solidè concretum ita reperitur *Bismuthum* sub malleo  
ductile, ℥. 9. *pulverisatam mineram retortæ immitte*, ac recipienti  
magni

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

¶ Ergimus ad alterum *semimetallicum subiectum*, quod cum *Paracelso* inter marcasitarum censum referre non hæsito, durio-  
erò ex Mercurio nactus est, quam priora, concretionem; unde sæ-  
ius præter *copiosum sulfur embryonatum auri*, ipsum aurum purissi-  
um continet, ceu in cujus mineris perfectius reperitur, undè &  
ro variâ particularum diversarum textura vel mixtura sæpè sulfur-  
jus maximè variat.

Interea tamen *sulfur ejus auro* quam simillimum est, ut in ful-  
one per Antimonium parer, ubi hoc *auro* etiam viliori, nobilissi-  
um *addit colorem*, adeò ut etiam plures Philosophi ex hoc subje-  
to *Medicinam universalem* fabricare non dubitarint, quippè cui ex-  
ade, vario modo occultando, diversi addiderunt encomia; *Voca-*  
*unt enim suum magnetem*, cum omnia metalla influxu attrahat sibi-  
que annectat, quod & *Basilius confirmat in tract. de Naturalib.* Me-  
ioratio, inquit, metallorum in stella signata, vel eorundem magne-  
e reperitur, à quo omnia metalla virtutes receperunt &c. Ulte-  
ius variis in locis expressè ponit: Per Antimonium brevissimo  
empore summam animalium & mineralium perfici posse Medici-  
nam: cui & assentit *Theophrastus*, qui *omnia mineralium arcana po-*  
*entissima in Antimonio concentrativè reperiri statuit.*

Verum est, nec saniores negabunt, Antimonium inexhaustum  
uppeditare Medicaminum magnorum fontem, in desperatissimis  
æpè morbis, id quod obiter saltem indicant *vitri ejus & Reguli ra-*  
*liales energia.* Et *Sylvius* etiam, ex recentioribus non postremus,  
erè statuit, quod, si aliqua repetiatur in rerum natura materia, ex  
quâ confici possit, Medicina universalis, morbos quosvis ab humo-  
um vitiis pendentis, curans, illa revera sit Antimonium.

Cum

Cum ergo tanta adsint rei testimonia, ulterioribus verbis, pro confirmando ejus encomio, non opus esse duxerim, ipsa jam consideraturus Antimonii constitutiva, & exinde resultantia diversa Medicamina.

Constat Antimonium ex *sulfure crudiori aureo, acido, acri* volatilitate prædito, & Alkali sat copioso; prius demonstrant virosi halitus quos perferunt artifices dum pulverisatum fumigant stybium, ad conficiendum vitrum, unde *vertiginosi, pneumonici* &c. deveniunt, quodque si stomachum vellicet, eum *ad vomitum* lacefat. Alterum vitrificatio docet, quod absque Alkali fabricari minime posset; Sic *per Alcalia* analysin subiens, pro multo sulfure *Sal præbet*.

Percurremus singula, & præparationum fundamenta cum effectu inde resultante ruspabimur.

### CALCINATIO ANTIMONII.

Primo loco *calcinatio occurrit*; in hac crudiora spicula acida sensim avolant, reliqua verò cum alcalinis concentrata & eis fortius implicata, fortiori igne in vitrum abeunt: quæ tum duriori vitri texturæ agglomerata radiales saltem edunt effectus absque & ponderis & virium deperditione. Fabricanti modus hic est.

*Pulverisetur Antimonium subtilissimè, ponatur in olla terrea lata supra lentum ignem, semper spatula lignea id movendo, donec fiat coloris cinerei, alias si ob quietem conglomeretur & liquecat, iterum pulverisetur, & ut prius calcinetur, spatula semper lignea agitando, donec Antimonii pulvis fiat cineritii coloris, & crudiores sulfuris particulae exhalarint. Hunc ita calcinatum pulverem in tiggillo absque mora funde, alias si longè post calcinationem reponatur, attrahit ex aëre acidum quod tum liquefactionem impedit.*

*Si verò vitrum adhuc opacum nimis sit, reiteranda est calcinatio & fusio, donec pellucidum & hyacinthinum acquirat colorem.*

*Sereno tamen cælo instituendum est hoc opus, quia tunc aër purioribus acidi spiculis imprægnatum existit, quam nubiloso vel pluvioso tempore.*

Par-  
torem  
unde se-  
purissi-  
unde &  
e sulfur

in sul-  
nobilissi-  
ac subje-  
e cui ex-

magne-  
Ulte

chaustum

renus,  
ana, ex  
nimo-



*Si ferrum vel ferreum saltem continens, in opere accedat, in scorias vitrum abit.*

Et si vitrum in tigillo ad perspicuitatem reduci nequeat, *inji-*  
*ciatur aliquid sulfuris citrini*, hoc acidum, quod pelluciditatem re-  
moratur, extrahit, & in auras abire facit, ut tum perspicuum reddatur.

Alias *si calx-hac Antimonii ulterius in crucibulo calcinetur, &*  
*igniatur, ut ex albescente colore, fiat pulvis ad flavedinem inclinans,*  
& tum anatica proportione C. C. ustum addatur & calcinetur: Aci-  
da contenta spicula ita rectificantur & concentrantur, vel crudiora  
expelluntur, ut tum loco vomitus, Diaphoresin, excitent, & ob  
particulas C. C. terreas alcalinas, stipticam vim obtineant, in dysen-  
teria non contemnenda virtutis.

### VITRI ANTIMONII CORRECTIO.

Cum verò vitrum Antimonii, utcunque modo elaboratum,  
violenter nimis suas exserat operationes, diversas, artifices, institue-  
runt correctiones, ut loco vomitus violenti, leviter saltem eundem  
cieat, vel per inferiora solum purget. In hoc Doctissimus *Maxvel-*  
*lus* suum commendat modum, quo per inferiora saltem purgans vi-  
trum reddit, hanc mechanica.

℞. *Vitri Antimonii per se facti ℥j.*  
*Olei vitrioli tantundem, i. e. spir. volar.*  
*Helmontis.*

misce diligenter in mortario vitreo, & *exsiccentur ad ignem*, hoc  
septies repete, semper singulis vicibus omnia diligenter exsiccando:  
ultimò, pulvere jam exsiccato talem spiritum vini paratum habe, v. g.

℞. *Spir. vini opt. ℔j.*  
*Mastichis. ℥j.*

Digere simul per quatuor dies, tunc in decantato spiritu, *vitrum*  
*Antimonii preparatum per 3. dies macera*, postea pone in vase terreo ut  
incalescat vas, tum spiritum accende, spatula semper movendo,  
donec flamma cesset, pulverem verò remanentem benè exsicca, cu-  
jus Dosis gr. iij. ad vj.

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

*nitrum elue* repetitâ aquæ affusione. Huic aquæ c  
nitri fixo sale liquatam continet quandam sulfuris c  
acetum insperge, & sulfur præcipitatur ad fundum  
veteres vocabant :

*Jam recipe croci metallorum edulcorati & ex  
cremoris Tartari subtilissimè triti*  
misce & tere exactè, ac ollæ vitreatæ immitte cu  
ræ, tum *coque semper leni igne*, ne excedat vasis ora  
ximâ parte decoctâ, *stellula, vel cuticula appare*  
saturatæ imbibitionis acidi Tartari, aquâ liquefac  
*manentem* Tartaro imprægnatam, *aquam calidam*, qu  
cristallos vasis lateribus affigit.

Remanentes in filtro *feces, illis in olla relictis*  
aquâ additâ ut ab initio coque, *donec prioris signi*  
*reant*, tum ex filtrato decocto, refrigerato cry  
Repetatur verò labor donec omne acidum Tarta  
xiviatum sentiatur. *Postea facta subsidentia crystallo.*  
verò aquam, ad cuticulam ultrò exhalari permitte, &  
ac hoc reitera donec omnis filtratus liquor, Tarta  
moniali saturatum, reddiderit, quem exsicca & se

Dosis est à gr. j. ad iij. etiam ultra, si mitiori n  
addito, Tartarus vomitoria vi imprægnatus sit.

## ACETUM ANTIMONI

*Alii ex ipso Antimonio acetum, & acida ejus se*  
laborant; Et in hoc excellit *Cl. Kerckringius* in suc  
li; Modum verò compendiosiore ex *Vreesv*  
namus :

*Recipe Antimonii q. l. pulverisato, & vitr*  
*misso, affunde aquam*, ut ter Antimonii pondus e  
vernalis mense Martio collecta: ) & cum hæc stet  
vel sex septimanas, tum aquam filtratam per cha

affundas, postea verò per distillationem evahes, & novo rursus, hocque tam diu reiteres, donec aqua aceti instar acida quo sæpius recenti Antimonio affunditur, & abstrahitur, eadem imprægnatur acido aqua.

### ANACEA ANTIMONII Vreesvvyck.

c aqua acida, sive aceto, animam Antimonii extrahit *di-eesvvyck* hoc modo, v. g.

*no Antimonii subtilissimè pulv.* affundit acetum, & permittit tres menses, vel donec acetum tingatur, quod filtrat, & remanens veri novum affundit acetum, & per dictos tres menses alios ponit, donec acetum hoc etiam tinctum conspiciatur, hoc iterum repetita aceti affusione, donec nullum amplius tingatur. Postea omne acetum tinctum conjungit, & ad sicc. destillat in fundo restanti massæ nigricanti, *spirit. vini rectificatiss.* unde in rubicundum convertitur colorem, ac tum filtrat am spiritum, & in fundo remanentem Antimonii animam, cuius vires satis describere nequit, Dosi gr. j. ad iiij.

### LORES ANTIMONII SIMPLICES.

miramur hic *florum Antimonii* vehementiam, quippe illi ex *vis acidi Antimonii particulis*, mediante intermedio ab invisibilis constant, olim tamen in maximo habiti pretio, multo labore quæsit, cum tamen eos *ex pulverisato & tribus arenis* tribus commixto Antimonio, & *ex retorta destillato*, leviter albos consequamur.

### FLORES ANTIMONII RUBRI.

cum horum vehementia periculosa admodum esset, ext *Hartmannus & Grammannus*, aliam conficiendorum Antimonialium methodum, quâ eos *Diaphoretica vidit* obtinebant. Præstabant verò hoc *sale armoniaco*, aciditati volatili implicabat Antimonii acidas particulas, & alca-

& alcalina sua parte evehebat Antimonii similes particulas, nullâ amplius vi vomendi præditas, sed Diaphoreticâ, v. g.

*Recipiebant Salis Armoniaci lb. ß.*

*Vitri antimonii, vel sulfuris antimonii ℥ ij.*

subtilissimè trita & mixta, sublimatorio humili immissa, & alembico supraposito leviori ignis gradu, (ne acidas crudiores simul elavarent particulas:) sublimarunt, hoc factò aquâ calidâ sal armoniacum abluerunt, & reliquias spiritus vini repetita destillatione extraxerunt inprimis cum suspicio adfuerit acidas quasdam, inprimis si ignis regimen neglectum sit, simul elevatas esse. Totum enim sublimationis artificium in ignis legitimo regimine consistit, quod si paulo auctius addas, Flores fiunt purgantes, acido simul transvecto & implicato.

## SULFUR ANTIMONII.

Jam ad ipsum accedamus *sulfur*, à reliqua sua Mercuriali parte quoad possibile separandum. Hoc, quia *cum auro* ut supra doctum, *maximam habet cognationem*, magnas item sed nobiliores vires, quam commune obtinere sulfur quivis saniori mente præditus facile colligere poterit.

Expeditum tibi exhibet exemplum hæc mechanica, v. g. *Recipe Antimonii pro lubitu*, p. j. fluat in crucibulo, tunc injice *nitri* partes ij. *tartari* p. j. post semihoram probè fusa effunde, & aquâ calidâ solve, *fiat lixivium sulfure antimoniali imprægnatum*, hoc filtra & *evapora*, ac remanebit rubicundissima massa salina. Hujus unicum granum si vel in centum particulas divides, & centesimam saltem particulam in cochleare argenteum optimè politum imponas, &

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

Constat hinc solum esse peculiare acidum acre quod in Antimonio membranas ventriculi vellicans, vomitum excitat, hoc quo plus destruitur vel alteratur, eò minus virium vomitum ciendi sibi servat.

### SULFUR ANTIMONII Boyle.

Alium recludendi sulfuris modum docet Boyle, qui Antimonium crudum pulverisatum cum oleo vitrioli digerit, postea verò per retortam destillando, sulfur in collum sublimatum colligit, colore & inflammabilitate communi ut arbitratur idem, haud absimile.

### SULFUR ANTIMON. HELMONTIS.

Sic & Tackenius in suo Hippocrate chymico hujus fuit opinionis, nimirum sulfur Antimonii quod Helmont extrahere jubet, ex hoc fundamento fieri debere, hunc in finem. Recipit ille aquam fortem, ex Vitriolo, Nitro, & alumine paratam, in hac solvit tantum salis fusi, quantum capere potest, ac tum affundit Antimonio instar mili grana contuso, ac subito leni calore agere in Antimonium, & ejus regulum erodere incipit, cui statim aquam frigidam superad- dit, & subito separatur sulfur, ac picis instar aquæ supernatat, quod separat, & edulcorat.

Notari verò vult, ne una vice, ultra duas drachmas solvere tentes, aliàs in majori quantitate corrodì sulfur ab aqua, & id fæces abire asserit; cum solum Mercurialis Antimonii pars, aqua forti alias attingi, sulfurea verò liberè dimitti debeat.

Hoc credit esse sulfur illud quod Helmont ad suam cinnabarim assumi velit, ubi in Tr. Herb. Verb. & Lapid. inquit, extrahe sulfur Antimonii quod vix à vulgari discrepat visu, nisi quod paulum in viriditatem vergat, fac cinnabarim, hanc adhuc sexies per se sublimabis, ut sublimatio inserviat pro reverberatione Lili: accipe semunciam hujus tritæ cinnabaris, suspende per 24. horas in dolio vini, cujus unicum cochlear per aliquot dies sumtum, mirandum effectum edit. Estque eadem cinnabaris sufficiens, multis centenis dolis iterum æquivalens, si iterato sublimetur.

Sed

i  
n  
fe  
te  
n  
d  
al  
on  
ad  
  
ac  
cui  
tra  
tum  
natu  
Ego  
tiren  
mod  
  
com  
qup  
cur  
it,  
  
S  
ca  
do  
ter

Sed hanc operationem anxios plurimos tenuisse, dictus *Tackenius* refert, quapropter claro sermone eam aperire haud invidetur inquit, v. g.

*Funde leni igne unciam semis hujus sulfuris in cochleari ferreo, tunc immisce Mercurii Antimonii si haberi potest ad drachmas sex plus vel minus, quantum sulfur mortificare potest, misce continuo spatula ferrea, donec refrixerint, massam reduc in pulverem, hanc inde retortæ longi colli, ne obturari facile queat collum ab ascendente cinnabari, tunc per gradus ex arena pelle, & quod superfluum erit aut de sulfure aut Mercurio, illud per collum retortæ colliges, tunc auge ignem, ut capella candeat & cinnabaris elevetur; Frigefactis omnibus frange retortam, cinnabarim reduc in pulverem, & septies adhuc per se sublima in idoneo vase.*

Hic jam non contemnenda oritur quæstio, *An Helmont mediante acido sulfur extractum, vel mediante alcali igneo separatum velit, cum in his maxima sit diversitas, & hoc, quod mediante acido extractum est, longè aliam obtineat naturam, tanquam acido saturatum, quam id quod ope alcali separatum, alcalinam potius induit naturam, & inanitionis impatiens, acido rursus saturari delectatur. Ego pro hoc stare, & acre Mercurii acidum hoc magis corrigi sentirem, quam illo quod crudiori acido jam saturatum extat quodammodo.*

*Hæc de sulfuris Antimonialis separatione humidâ viâ, cui eam complementi loco addimus, quæ mediante proprio aceto peragitur, quippe hoc pulverisato Antimonii vitro affusum, statim arripit Mercurialem ejus partem acidam, & liberè sulfuream leniori igne dimittit, alii intentum labori. De quo lege Polemannum p. 185.*

*Viâ siccâ potentius corrigitur Antimonii sulfur, & recluditur. Si v. g. Antimonii & alcali ignei p. æq. in tigillo, mediante carbone figantur, ut ex Antimonii & alcali ana. ℥ ℥. vix binæ remaneant uncia ignei sulfuris, sex horarum spatium, ex quo tum magna depellendorum morborum arcana depromi sanè queunt, & interna & externa.*

Antimo-  
no plus  
servat.Antimo-  
no per  
lore &  
le.Antimonis,  
, ex hoc  
pam for-  
t tantum  
no instar  
onium, &  
si perad-  
at, quod

tere ten-

cinnabarim

Antimonii  
dolis



## PANACÆA ANTIMONII.

Ex hoc item fundamento alia emergunt generosiora medicamina antimonialia, inter quæ sequens *Panacea* primum ferè locum vendicat, ac ita fit:

Recipe *Antimonii pulcherrimi* uncias decem, *limatura Martis* uncias tres. *Limaturæ* in tigillo probè candefactæ, per vices *Antimonium* adde, ut optimè liquefiant omnia, tunc adde *cochlearia aliquot tartari fixi, ex nitri & tartari ana. p. æq. confecti*, quæ cum liquefacta sint, alia adde *hujus salis fixi cochlearia*, donec per vices pulveris libram dimidiam injeceris, hoc facto per dimidiam horam omnia probè invicem fluant, ac tum effunde & regulum separa, uncias 4. circiter ponderantem.

*Regulum* tigillo recenti immissum rursus funde, ac probe liquato injice *nitri pulcherrimi pulverisati cochlear unum*, claude operculo superposito, & ignem intende, ut peroptime rursus fluant, tunc effunde, & regulum à scoriis separatum, & ad hoc opus sat purum, tigillo denique recenti rursus immitte, & adde *unum nitri, & unum salis detonati fixi cochlear*, & liquefiant optimè fortissimo igne quatuor horis vel ultra, tunc effunde, & regulum à scoriis separa, & ut jam doctum, iteratò procede, donec omnem regulum mediante nitro & sale fixo, in scorias redegeris, quas omnes collectas pulverisa, & aqua calida Sal elue, donec pulvis insipidus restet, quem ferva, pro *Panacea* in maximis morbis sat pretiosa, quippe alcalinis suis particulis salinis fixioribus omne, in massa sanguinea, & venis hostile acidum destruit, corrigit, & per cutem expellit.

Dosi ℞. ad ℞j.

Fit item mediante hâc *Panacea* putgans omnibus numeris absolutum, si ejus recipias ℞j. *diagridii sulfurati* ℞ss. *trochis. alcaband.* ℞ij. & cum extracto vel *rob granorum actes* massam formes pillularum, quæ in pillulas grani pondere formata, & ad grana x. vel xx. exhibita, universaliter omnes cruditates ventriculo & intestinis nocivas educunt.

Emplastris verò addita, admirandum in vulneribus ac ulceribus præstabit effectum.

ANTI-

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

## REGULUS ANTIMONII.

Pergamus ad *Regulum* in opere Magno Philosophico à multis maxime expetitur, & Mercurii corrigens creditum. Cum enim observassent, omnia metallica corpora Mercurialis esse originis, Mercurium verò ipsum pondere ac homogeneitate esse perfectissimo metallorum, auro simillimum, hinc ad auri maturitatem digerere sunt conati, at frustra, quia sordibus nimis inquinatus existebat. Hinc magnum Saturni sobolem, Antimonium ad manus receperunt: cum enim viderent quod ab auro fæces secernendi, & eum exaltandi vim haberet, idem in Mercurio facturum, argumento à majori ad minus sumpto crediderunt, nec multum aberrarunt ipso *Philaletha* teste, qui *in Regulo Antimonii veram Mercurii depurationem quaesivit*: At hic labor, hoc opus! quomodo enim Mercurium cum Antimonii regulo conjungere debeant, hic hærent! Si enim Antimonio liquato addere vellent calefactum etiam Mercurium, in auras abiturus esset maximo cum tonitru, & adstantium summo periculo. Alia itaque quærenda via, & intermediatis rebus, quæ copulam promoveant; hinc *Suchtenius Reguli Antimonii una parti, duas addit Luna partes*, quas fusas, & pulverisatas miscet cum Mercurii vivi partibus decem, & *facit amalgama* in mortario calido, ac hoc per dies aliquot digestum, abluit, & *Mercurium destillando resuscitat*, & hoc opus septimâ reiterat vice, usque splendeat.

Alii verò alio procedunt modo, & exteriori primò instituunt depurationem, antequam ad intrinsecam deveniant, v. g. Recipiunt *cera pro lubitu*, liquefacto addunt Mercurii ana, & per dimidiam horam lignea spatula semper agitant, donec fiat nigerrima massa, quam ab igne remotam refrigerescere permittunt, tum *ceram perforant* & *Mercurium in minima vasis parte subsessum*, effundunt, & cum recenti *cera reiterant laborem*, donec cera permaneat munda quod plerumque tertia fit vice: Ceram verò rursus depuratam ad emplastra usurpant.

Jam si artificium calles *Regulum cum mercurio combinandi*, ac singulari

si  
&  
El  
ci  
m  
plu  
Mo  
  
et  
in  
fun  
exs  
  
Pl

pur  
rec  
pur  
rit  
ce  
ful  
&  
e

singulari methodo internam instituis depurationem, *tunc cum Auro fit mollissimum amalgama*, quod phiolæ hermeticè sigillatæ immissum & per gradus coctum tandem per omnes colores in rubiniforme Elixir abit. *Auri sit una, & Mercurii Philosophici due partes.* Præcipuum operis Philosophici onus, ut ante dictum in justa & legitima, Mercurii, mediante Antimonio, purgatione, consistit, Prout plures testantur Philosophi, *Paracelsus, Basilius Valentinus, de Monte Snyders, Philaletha, & alii.*

Præterea, miramur inexhaustas Reguli Antimonialis vires, etenim *si mediantibus particulis Martialibus ejus aliàs compactæ particulae discontinuantur paulisper*, tum ratione Mercurialium particularum vires suas vomitorias, quas potissimum retinuit, in infinitum extendit, & *perpetuò purgantem exhibet mineram.*

Alias duplex Confici solet **ANTIMONII REGULUS SIMPLEX**, vel **MARTIALIS**.

Si desideratur.

### REGULUS ANTIMONII SIMPLEX.

Hic à diversis Artificibus diversimodè fieri solet.

**ZWELFFERUS** recipit *Antimonii Hungarici optimi lb̄ iß. Nitri purissimi, Tartari crudi purissimi, ana. lb̄ j.* **Dom. BARCKHUSIUS** recipit ingredientium modo enumeratorum ana. p. æq. *Omnia in pulverem redacta, & probè mixta detonant, cochlear unum post alterum crucibulo candendi injiciendo*: Hoc facto ignem adhibent fusorium, ut aquæ instar fluant, tum cono fusorio calidè infundunt, eum continuè percutiendo leniter, vel pulsando, ut regulus eo melius subsidat. Refrigeratis hinc omnibus Regulum à scoriis separant: & si hunc magis depuratum desiderant, *cum dimidia parte sui, Nitri & tartari* miscent, & ut prius fundunt.

Qui si magis depuratus expetitur, remanet  
dam Nitri particula, sic scoriis separatis Regulus relinquitur magis  
purus.

Notari vult *le mort*, ut loco salis  $\zeta$ i vulgaris, illud sumatur quod  
ex Nitri p. j. & Tartari crudi p. ij. invicem probè tritis, mixtis & de-  
tonatis factum sit.

LEMERY sumit Antimonii  $\text{lb}$  j. Tartari crudi  $\text{z}$  xij. & Nitri  
purissimi  $\text{z}$  vj. Omnia subtilissimè pulverisata & mixta detonat, postea  
igne fusorio adhito in Regulum fundit.

Regulum ita prima vice factum iteratò fundit, addito pauco  
Nitro & magis depuratum acquirit.

*Si major Reguli copia desideratur carbones pulverisati addantur,*  
ita præcavetur, ne scoria nimis promptè antimonii sulfur arripiant, &  
plus quam par est de regulo furentur. Sed tunc Regulus etiam  
haud adeò depuratus acquiritur, quam si per scoria crudiori suo sulfure  
spoliatur.

*Ex Scoriis aquâ solutis & per acetum præcipitatis, cadit sulfur an-  
timonii auratum vulgò dictum*

*Aliàs Lixivium sive solutio Scoriarum Reguli egregium est puri-  
ficans & abstergens, in ulceribus malignis & sordidis, imò in incipiente  
gangræna, si ei pars affecta immergitur aliquoties, sic enim materiam  
obstruentem resolvi & mirè prodesse CL. EITMULLER in sua  
pyrotechnia testis est.*

## REGULUS ANTIMONII $\sigma$ ialis.

ZWELFFERUS recipit Antimonii Hungarici  $\text{lb}$  j. in crucibulo  
liquefacto adjicit clavorum ferreorum candefactorum  $\text{z}$  viij. His probè  
liquatis & unitis superinjicit Nitri purissimi, & salis Tartari ana.  $\text{z}$  iß  
vel  $\text{z}$  ij. permittit fluere per quadrantem horæ, tum in conum cale-  
factum

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

Uſus Reguli, præter ſupra indigitatum, diverſus eſt, præterea enim quod ex eo varia fieri ſoleant Medicamenta notabilia, ex eo globuli funduntur, qui quaſi perpetuas ſuppeditant pilulas purgantes, quique in alvi conſtipationibus à multis admodum laudantur. Fieri etiam inde ſolent *Pocula Vomitoria*, quibus vinum infundunt, & ad vomitum ciendum propinant.

*Stannarii*; ut vaſa conficiant quoad colorem & duritiem ac ſonum argento ſimilia, ſuo ſtanno, Regulum Antimonii addunt ſequenti methodo à *D. Maets* commendato. v. g.

℞. *Stanni Anglici puriſſ.* ℥ j. *Reguli Antimonii ſimplicis depurati* ℥iſſ. vel ij. *cupri optimi ſive Japonici* ℥ij. alii ℥ij. fundunt verò primò cuprum, cui tum Regulum cum ſtanno addunt, & dum omnia fortiffimo igne ſunt fuſa, paratum habent metallum argenti forme, ad vaſa inde conficienda.

*Cuprum additum livorem ſtanno adimit, & Regulus duritiem addit.*

*Ex Regulo Antimonii Martiali, & Stanni Anglici ana. invicem liquatis fit Regulus Antimonii Jovialis pro Antihectico inde conficiendo.*

*Et ſi Regulus Antimonii Auratus conficiendus eſt, fundatur Aurum cum ſexduplo Antimonii, & in fundo relinquitur & ſubſidet Regulus antimonii Auratus.*

*Confici porro ſolet ex Antimonio Reguli formis maſſa, quæ, quoniam compactior maſſa fundum petit, ſcoria verò ſupernatant, vocari conſuevit.*

## REGULUS ANTIMONII MEDICINALIS.

Et fieri ſolet. v. g. Ex *Antimonii pulcherrimi* ℥v. *Salis communis* ℥iſſ. & *Salis* ℥i ℥j. mixtis, pulveriſatis & in crucibulo quam optimè fuſis: Maſſa probè fuſa reponitur ad refrigerandum, tunc ſcoriæ à ſecedente in fundo regulo ſeparantur, qui eſt friabilis coloris atro purpurei. Hic pulveriſatus & aqua edulcoratus ſervatur ad uſum.

*Vires ejus olim à D. CRANEN in quibuſvis Febribus inter-*  
mitten-

mittentibus admodum prædicabantur Dosi gr. v. ad ℥j. vel & ʒß. sic hæc dosi sæpiusculè vomitum simul excitare solebat. Laudatur porro ab aliis in scabiè & aliis cutis vitiis, & ego medicamen hoc egregios effectus egisse vidi in humoribus & spiritibus leviter mobilibus, ubi nulla volatilia, nec spirituosæ aut calidiora alia locum inveniebant.

*Sulfuris Antimonii supra fuit facta mentio, sed quâ methodo, hoc sulfur ita cicurari queat, ut effato HELMONTIS ei ingens morborum cohors auscultet hætenus latet, non tamen multum ab- ludit sequentem in modum paratum.*

### BALSAMUM ANTIMONII.

℞. Nitri purissimi. Tartari crudi pulcherrimi ana. p. æq. subtilis- simè pulverisata & exactè commixta in crucibulo sensim & successivis vicibus detonentur. Hoc factò accipe Salis hujus detonati, & Antimo- nii pulcherrimi ana. ℥ß. Antimonium crudum immittatur tigillo, & in furno venti fundatur, cui probè fuso successive adjicito Sal. detonatum pulverisatum, forti igne semper urgendo, ut omnia in continuo maneat fluore; & si omne Sal adjectum est, sensim injice carbones in pulverem redactos, quibus deflagratis alios insperge, & hoc continua tam diu, quam diu carbones super massam semper probè fluidam deflagrare observas, quando vero cessant deflagrare, tum desiste, carbones injiciendo, tigil- lum verò adhuc per horam in igne fortissimo relinquito, quò hoc igne particularum sulfurearum cum salinis primigenitis unio promoveatur quantum possibile: deinde exime tigillum, & refrigerari finito, postea confracto eo separa scorias à regulo: scorias ita calidè quantum possibile est in pulverem contunde, & cucurbitæ vel phiolæ oblongi colli immitte, ac pulveri affunde

Olei juniperi ʒiiij.

Anisi ʒij.

Succini

Spir. therebint. ana. ʒj.

Spiritus vini alcoholisati ℥. iß.



*Jam phiolam vel cucurbitam suo munitam & occlusam alembico, Balneo impone, & recipulo preposito alembici rostra, ignem adde moderatum, & sic sensim spiritus vini ebulliri incipit, ita verò perge donec omnem vini spiritum egressum observes, tum refrigerari omnia permitte, & postea Balsamum per inclinationem separa, & usui asserva.*

Viribus suis excellit omne Balsamum sulfuris, quoquo modo etiam paratum sit; non solum sulfuris ratione, utpote ubi antimonii sulfur commune illud, longè viribus exsuperare notum est, sed & ingredientium subtilissimorum ratione, ubi sulfur antimonii, simul ex carbonibus, sibi primigenii particulas in copia associavit non solum, sed & ab oleoso salis detonati salii primigenio, tantum suarum particularum correctionem & dispositionem accepit, quæ oleis subtilibus tantas impressit vires, ut Lucis plena vires sanè insignes præstent, in corroborandis spiritibus, & *vindicandis visceribus depuratoriis*, imprimis *pulmonibus*, disproportionatis variis ab æthere frigido inductis, vel à sanguini illuc translatis particulis, obsessis:

Item *in doloribus colicis*, ab acidis disproportionatis particulis, primas vias molestantibus & laceffentibus.

Tum *in Renum obstructionibus*, *Uteri oppilationibus*, & similibus texturarum corporis, vel item sanguinis & seri, disproportionatis particulis incommodatis, variis alterationibus.

Sic *in Peste cum camphora* insigne præbet alexipharmacum, particulis namque suis lucidis integram corporis machinam pervadit, & poros à venenatis disproportionatis particulis vindicat.

Similesque plurimos præstat insignes effectus, nec modo internè propinatum, sed & externe applicatum, *vertici* videlicet &c. inunctum, *in tubulis extremis hærentes*, disproportionatas particulas, & exhalationibus aliis viam præcludentes, extricat, & sic destillationibus variis viam præcludi laborat.

Non verò indifferenter omnibus exhibeatur temperaturis, iis etenim quæ multa constant luce, hinc calore prærogativam præ aliis tenente, lucidas suas particulas jungendo (si ex hâc causa ma-  
lum

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

tat, inquit, utpotè quorum pluralitas in unitatem Archei, quam in pugnantem pugnum contrahitur.

Hoc pacto, porrò pergit, in ipsa animæ sede, combinat Duum viratu, *Amentias, Apoplexias, Caducos, Paralyfes, Vertig Asthmata, Hydropes, Atrophias*, immanesque defectus alios annil vidimus, ipsa stupente natura.

Quâ ratione porrò

## MERCURIUS ANTIMONII

confici queat utpote quam plures quidem curiosiores quærere i debant, sed pauci inveniebant, ut etiam *pro Non-Ente, vulgo l solebat*, sequens docebit *Mechanica*, quâ *Mercurius qui nondu perfectionem Metallicam pervenit, sed leviter saltem agglomeratu suo sulfure Antimonium constituit, resuscitari potest.* Primò qu *sulfurea pars à Regulo separetur, & tunc Regulus in pulverem imp bilem tritu redigatur*, utpote in quo principalissimus operis coi labor, tritæ Antimonii reguli libræ adde *salis tartari purissimi e cissimi ℥ ij. salis armoniaci ℥ viij.* probè mixta, *cum urina homini humecta*, & si haberi potest *vinum bibentis*, tum curabis, *ut mi hæc à duobus prævalidis, & lacertosis juvenibus in porphyrite p tegrum diem, sine ulla intermissione teratur*, aspergendo se si humidum deficiat, *urinam*, postea mixturam istam cucu immitte, & superfunde urinæ tantum, ut tribus digitis emi clausamque sicuti decet per mensem integrum lenta digestio ve, & quotidie agita.

*Si que interea temporis siccior appareat massa, reaffunde in finitaque digestionem, cum æqualibus partibus vitri contusi, & vivæ in globulos forma, & in umbra exsicca: ac tum ex illis se ti modo Mercurium elice:*

Primo *præsto sit vas quoddam ferreum*, cucurbitæ instar oblongum, cui *frigidam oportet infundere, eamque in terra defodere*: Huic superimponere laminam ferream, multis foraminibus per viam, & pone in ea globulos benè siccatos, postea capitellum itidem ferreum, & paulò depressius ei adapta, ut carbonēs candentes commodè ei imponere queas, & sic gradum ignis per quatuor horas moderatum tene, dein augè eum per totidem horas, usque ad extremum: postea refrigerent, & cave ne vas in terra defossum prius moveas, aquamque effundas, antequam ea penitus refrigerit, aliàs multum Mercurii jacturam facies: Mercurius enim tanta vi ignis in minimas atomos resolutus, frigore iterum coagulari debet.

Hoc est inventum *Cl. Langelotti*, quo equidem hoc obtinuit, ut è numero non entium hic Antimonii Mercurius, transferatur rursus, præ Mercurio tamen vulgi nullam prærogativam obtinens, cum in tota metallica & minerali natura unicus sit Mercurius, qui solum à se ipso differat per accidens puritatis ratione, uti ipse Mercurius in dialogo *Sedivogii*, inquit: *Cor meum semper est purissimum, vestes autem sordidissima.* Ad metallicam igitur naturam jam in tertæ visceribus prædestinatum esse, sed fermento ac coagulatione spiritu destitutum, nec eo adhuc dum sufficietè saturatum, in fluida remansisse forma, quilibet, qui metallicarum rerum non planè existit ignarus, facile agnoscat.

## CAPUT III.

*Plumbum examinat.*

ignis violentiâ , quæ successu temporis exaltatæ acidæ particulæ , & concentratæ , continuo Solis motu, in nobilius aurum de facili migrare potuissent.

Artifices hoc variâ ignis subjecerunt torturæ , pro diversis exinde consequendis & medicaminibus , & aliis artibus mechanicis, destinatis rebus.

## CALX PLUMBI.

Vilior ac communis metallicæ formæ destructio *Calcinatio* est, ubi plumbum fustum *aucto igne & continua agitatione in calcem abit*, quæ si igne agatur reverberatorio in minium ignis flamma lambente convertitur.

Si verò *cum sulfure pulverisato* plumbi præteæ stratificatæ urantur, fit officinarum *plumbum ustum*.

*Eadem calx fit* si plumbo saltem crudo *acetum affundatur*, quod successu temporis penetrat, & aculeis suis licet rudioribus, mollius adhuc plumbi corpus discontinuat.

Constant hinc levem plumbi concretionem, levioribus item acidi spiculis, & vel ignis, vel liquoris acidi, facilem subire separationem, & mutationem.

Sic & Minii Mechanica, hujus subjecti alcalinam indolem monstrat, quæ ceu vacua etiam ex flamma acidum attrahit, adeo ut ex centum libris in minium converfis, decem libræ ultrò accrescant, non secus ac si ex aceto vel alio liquore acido, hæc natum esset.

## SACHARUM SATURNI.

Principalissimum ex hoc subjecto productum, corpori humano applicabile hoc est, quod saccharum vulgo appellatur: quodque Argicola sequenti conficere jubet modo:

Recipe *Plumbi puri granulati Villachici*, vel hujus loco mineræ puræ *Silberglans* / dictæ, alii sumunt *vel minium vel cerussam*: Superfunde pulverisato *acetum destillatum spiritu Nitri paulisper acuatum*, agitetur verò *ab initio sepius in digestionem repositum*,

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

servas, muta recipulum, & spiritum seorsim serva: oleo flavo egres-  
so, phlegma sequitur, & ultimo aucto igne, oleum rubicundius,  
quæ omnia separata asservari possunt.

*Vires spiritus cum saccharo Saturni communes sunt, nisi quod hic  
internè melius exhiberi possit, in febris ardentibus, erysipelate, &  
aliis spirituum exorbitantiis, & acida acrimonia biliosa, maximi effectus.*

Oleum externè bono cum effectu applicatur in ulceribus &  
vulneribus inflammatis, si cum oleo lini in butyraceum vertatur lini-  
mentum, vel ejus loco etiam ipsum Saturni saccharum aceto solva-  
tur, & cum oleo lini in butyrum misceatur.

### CRYSTALLI SATURNI.

Præterea hoc saccharum diversis se accommodat acidi spiculis  
si enim saccharum in aceto solutum, cum tantundem commisceas nitri,  
eodem & simili aceto destillato soluti, ac tum humiditatem ex M. B.  
abstrahas ad tertiæ partis remanentiam, tum in cella colliguntur cry-  
stalli, qui cum quodam spiritu vel vini vel alio appropriato soluti &  
propinati, in pulmonum affectibus conducere perhibentur.

Si verò crystallos saccharinos aceto destillato solvas, & abstrahas,  
donec concrefcere velle observes, ac tum spiritum vini rectificatissi-  
mum affundas, digeras, & spiritum vini ad medietatem rursus abstra-  
has, nancisceris crystallos splendentes, aliis correctiores, in febris  
ardentibus & similibus, insignis energiæ, præprimis si cum spiritu  
vitrioli coagulato mixti propinentur.

### TINCTURA ANTIPHTHISICA D. Mich.

Ex hoc fundamento D. Michael suam paravit Tincturam antiphthi-  
sicam, in sanguinis sputo admodum laudatam, v. g. solvit Saturni  
crystallos cum spiritu vini in pultis formam, addidit vitriolum Martis  
itidem spir. vini rect. imprægnatum, tum digerit per tempus, donec  
solutio vel mixtura rubescat, tunc plus spiritus vini rect. affundit, cir-  
culat, & tandem repetitis cohobationibus destillando, in tincturam  
redigit, magnarum virium.

Mihi placet hæc methodus ; nimirum. *℞. Aceti ex lithargi-  
rio vel Mino probe dulcificati ℥iij. Vireoli ♂ grossè saltem contracti  
℥ss. stent ita per tempus : tempore Usus commisce spir. vini rectificati  
q. l. & detur à gutt. x. ad xxx. ad immoderatos omnes sanguinis fluo-  
res, hæmoptylum, &c. item sudores immodicos restringendos &c.*

### BALSAMUM SATURNI.

Porro si cum spiritu therebintinae saccharum solvas, & addito  
paucis camphoræ digeras, fit balsamus rubicundus, admodum efficax  
in gonorrhæa, & externè non satis laudandus in variis ulcerum &  
vulnerum generibus.

Nec absimile huic est oleum Saturni antihypochondriacum, quod  
auro pretiosius æstimat, ad omnes lienis affectus & ferocissima quæ-  
vis ulcera, *Rhenanus*, hoc ita fit :

Recipe sacchari Saturni, huic oleum juniperi affunde, & digere  
donec tingatur oleum, repetitis vicibus, oleo novo affuso, donec  
nullum amplius tingatur oleum : Oleo tincto spir. vini rectificatiss ad  
quatuor digitorum eminentiam affunde, & digere, donec spiritus  
vini omnem absorpsit tincturam, quo facto spiritum ab oleo separa,  
& in B. abstrahere & remanet tinctura sive oleum dictum, *Rhenano* ad-  
modum pretiosum.



## C A P U T IV.

### *Stannum resolvit.*

**H**Oc à plumbo non nisi puritate differt, temporis successu facile in argentum migrans, sicuti ea confirmat mechanica, quæ Stannum cum arsenico in scorias redactum, simplici ustione, singulari tum artificio in purum argentum, aliquam ejus partem convertit: qualem separationis artem, civis *Wonsiedlensis* in *Voitlandia*, *Sigismundus Wan* exercuit, tali cum emolumento, ut Anno 1464. ibidem splendidissimum instituerit & ædificavit Hospitale, quod hodie adhuc, cum epitaphio dicti civis conspicitur: ejusdem cum Saturno esse indolis, similis docet elaboratio in saccharum & similia, uti & facilis commixtio amborum.

Hæc enim candida metalla solum ratione puritatis differunt, nec copioso impuro sulfure scatent, ac illa quæ rubro colore, ut ferrum, cuprum prædita sunt, quæ hinc etiam vitriolum suppeditant, secus quam illa, quæ acido plus volatili concreta, alcalicam potius relinquunt & præbent terram, quæ ex hac causa etiam libentius in auri confectione recipiuntur, quam ferrum aut cuprum, quia hæc ceu

vacua

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

## ANTIHECTICUM POTERII.

Paratur item ex hoc subiecto decantatum illud *Poterii Antihecticum*, quod cum diversimodè fieri è diversis artificibus soleat, sequentem conficiendi verioremodum à *Nobiliss. D. Sebast. Schæffero* communicatum apponò, qui hic est, v. g.

℞. *Reguli Antimonii* cum tartaro aut nitro, vel ter aut quater saltem *cum nitro semper recente fusi, & facti ℥ij. Stanni Anglici ℥iiij.* (major amborum quantitas, una vice non debet immitti tigillo, quia alias regurgitat,) *funde in regulum*, quem effusum, & pulverisatum *commisce cum triplo nitri purissimi*, ac probè mixta detonentur, & fundantur, per vices tamen injicendo pulverem in crucibulum ad rubedinem candefactam, pulvis verò unâ vice injectus semper prius sit liquefactus, antequam alium injicias pulverem, omni verò pulvere immisso stent adhuc per tres horas aut ultra in igne, non tamen nimis forti, ne regulus separetur rursus, & subsidat, & ita incassum labores.

Peractâ hac calcinatione è crucibulo *effunde in aquam frigidam*, cautè tamen ne regurgitet, vel prius refrigeratam massam, pulverisata, & tum aquâ calidâ solve, & *Sal abluæ*, tum aquam per filtrationem separa & pulverem exsicca, tunc rursus, siccatò pulveri adde duplum nitri, & probe mixta detonentur rursus, ac omninò procedatur ut prima vice, & hoc tertia vice repetatur, & denique pulverem siccatum serva.

*In hectica, Phthisi, morbis uterinis & similibus ab acido putrescente, austero, insignis efficacix. Dosi ℞. ad ℞j. & ultra.*

---

## CAPUT V.

### *Argentum examinat.*

**H**OC ex purioribus Mercurii particulis, acido saltem volatili concentratis, candidis adnumeramus metallis, quia *externo sulfure rubicundo*

*rubicundo caret, hinc alcalinis volatilibus etiam, ejus compages mitius solvitur, quam ipsis acidis aqua fortis spiculis, & ex hoc etiam patet ejus in nervis ab acido liberandis & cerebro hinc confortando energia, quæ alcali volatili propria ceu vacuo? ut etiam hoc innuunt, inconspicuæ argenti schelès, qui in vulgari ejus calce ob fæcum coluviem haud apparent, nisi Sal comb.natum menstrui figuram repræsentet, at tum non genuina apparet argenti figura, quam ego vel raram alcalinis particulis implicatam judicō, ne hinc acidis ejus præparationem institui debere existimo, quia hæc suam, nec argenti, producant efficaciam.*

Multo tamen eum labore, & anxie diu quæsitæ fuere *Argenti tinctura*, & ferè semper mediantibus acidis mensuris, sed quali efficacia? contrarius patefecit & inanis effectus. Ex hac causa Neoterici inverterunt methodum, & loco acidorum, alcalica substituerunt, quibus suaviter & sensim concentratum volatile acidum excuscularunt, & tincturam ex argento acquisiverunt, acido volatili, in alcalicum converso & transmutato, Sal, insignium virium in cerebro confortando, v. g.

Recipe *argenti scobinati q. l. adde Sal volat. C. C. vel urinæ mixta asserva in vitro clauso per mensem, & fiet pulvis salinus cœruleus, ex quo cum aquâ Anhaltinâ tincturam extrahere, ab hac si menstruum abstrahas, remanet Magisterium Lunæ in forma sicca.*

## CAPUT VI.

*Ferrum examini tradit.*

**P**ergimus ad ea, quæ *sulfure copioso interno & externo concreta, rubicundo colore saturata extant, & hinc acido imprægnata vitriolum suppeditant, vel aliud corpus salinum pro acidi diversitate; sic acidum aëreum in rubiginem ferrum commutat, cum spiritu sulfuris in sal saccharinum, cum acido vitrioli in vitriolum &c. abit, & cum ignis*

ignis acido in crocum vertitur ferri corpus ; ut adeò nulla intersit differentia, *an manifesto vel occulto acido, præparaciones vel destructio- nes Martis constent* ; sufficit solo hæc fieri acido, licet variè variato vel disposito.

*Caditque hinc differentia vulgò, inter crocum Martis aperientem & adstringentem, facta, quæ materiæ in corpore hospitantis dispositioni potius adscribenda est.* Si enim in primis viis hæret sal illud scorbuticum ex acido & alcali minus concordantè combinatum & digestionem ineptum, hoc propter particularum inæqualitatem purgantibus non auscultat, sive illud in prima aut ultima corporis regione existat. *Sumpto itaque ferreo, acido nondum saturato subito Sal istud excrementitium liquidum ad ferreum accurrit, ac ei adhæret, ut hoc dissolvat, tum verò excrementum hoc salinum, ferrum rodendo, coagulatur : quoniam verò in alimentum haud verti potest, ideò sub nigro calore cum ferro soluto ejicitur, ab alcali, in colicatar nigricantis coloris præcipitatum.* Et *nisi excrementa ita tingantur, jam ferrum inconsideratè propinatur, quia indicat, nullum adesse acidum superfluum vel excrementitium, quod illud solvat : & tum adstringit, etsi etiam optimus aperitivus Martis crocus propinatus putetur.*

*Et hæc item causa vel ratio acidulus applicari commodè potest ; cum enim hæc potantur, Martis particulæ contentæ, sed alimonix ineptæ, virtute alcali à commisto separantur acido, in qua segregatione dicta salia confluunt ad ferrum & illi adhærent ac destruuntur, ut hoc videmus in argento aquâ forti soluto fieri, si enim huic solutioni, cupri lamellas injicimus tum aciditas aquæ fortis argentum deserit, & debilius cuprum aggreditur, argentumque cupro adhæret in pulvere compacto.* Rursus si huic solutioni, jam à cupro viri descendi, lamellas ferri injicias, tunc subito cuprum relinquitur, & roditur ferrum, cuprumque ferro adhæret.

Hanc transmutationem fieri, dum Goslarix pulvis ruber vitriolatus in cuprum funditur, credibile admodum est, ibi enim aqua vitriolata cupro saturata, ferrum rodit, & cuprum dimittit in forma  
pulveris

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

*armoniaci spiritum volatilem urinosum, relictum caput mortuum cum rectificato vini spiritu extrahere reiteratis vicibus, donec omne acidum extractum. Postea superfunde aquam calidam, & liquatur Martis crocus & solvitur cum aqua, hanc filtratam exhalare permittite & habebis crocum alcalisatum, sapore admodum dulci præditum, & facilius resolubilem: Sal muriaticum vagans & errans expedite attractentem.*

*Aliàs si laminis ferri, spiritum sulfuris cum tripla, spiritus vini dosi infundas, radiisque exponas solaribus, ut liquor omnis evaporaret, recipies crystallos laminæ lateribus adherentes dulces, non contemnendarum virium.*

### VITRIOLUM MARTIS.

Si verò Martem acido vis imprægnatum, quo in alvi fluxibus, à bile acriori nimis alcalisata, præstet effectum, ex eo fiat vitriolum hoc modo:

*Recipe limaturæ Martis puræ pro lubitu, superfunde aquam fontanam, cujus tres partes una spiritus vitrioli vel sulfuris parte acidulatae sint, cucurbitæ immissa Balneo impone, quo solvatur ferrum, solutionem filtra, si verò crassa nimis sit solutio, aquam affunde quo filtrari queat, hoc factò exhalare aquam permittite in cacabo ferreo ad cuticulam, quæ tum cellæ vel in alio loco reposita crystallisatur, qui leni calore exsiccandi, remanens vero liquor ulterius evaporatur, donec omnis in crystallos abierit.*

*Hi debilitatum excitant acidum, hinc confortant Stomachum, Hepar, Renes &c. ac bilem acriorem obtundunt. In Dysenteria ℥ss. miscetur cum theriaca, & alutæ inducta umbilico imponitur, maximo cum effectū.*

### VITRIOLUM VENERIS & MARTIS.

Si Veneris, Martis vitriolo combinatum desideras, ut *Hermaphroditicum* audiat, Recipe *Mineræ Veneris* ℔ iij. *Mineræ Martis* ℔ j. *vitrioli vulgaris* ℥xiiij. subtilissimè pulverisatis affunde aq. comm. stent per diem & noctem donec tingatur aqua, hanc effunde & recentem reafun-

ci  
h  
h  
ci  
dit  
tibi  
sed  
obl  
qui  
ole  
Cey  
pr  
tic  
se  
m

reaffunde, ac simile opus reitera donec non amplius aqua tingatur. *Jam evapora aquam ut concresecat vitriolum.* Hujus gr. ij. iij. cum *fecula bryonia exhibita*, maximè laudantur ab *Hartmanno* in desperatis uteri affectibus.

## C A P U T VII.

*Cuprum considerat.*

**H**Oc ferro purius existit, quia sulfur ejus externum impuritatibus magis liberum, ac purioribus acidi spiculis concretum, existit. *Cl. Helmont miris laudibus sulfur ejus extollit, externum*, hoc enim cum non sit necessarium, ut sentit, metallo perfecto; credit sulfur hoc externum abundanter Veneri esse additum pro infirmitatibus humanis, in ejus usum cuncta mundi creata, à stoicis directà esse, credita fuerint.

Ex hoc metallo, *superfluo externo sulfure metallico* puriore prædito, dicitur *Cl. Helmont* suum parat *Ens Veneris*, de quo in suis operibus mira prædicat. Hoc multi conjecerunt esse spiritum vitrioli, sed errarunt ut ipse *Helmont* docet, quando inquit *in suo tyronibus oblato ferculo*: Non est ignis Veneris spiritus vitrioli, utcunque exquisitè rectificatus. Sed *ignis ille est sulfur cupri volatile in forma olei viridis*, dulcius melle, & à Mercuriali corpore, sui cupri, planè separatum. Non verò haberi hic ignis potest, nisi cum plenaria cupri destructione, corporisque Mercurialis ipsius Veneris volatilificatione, quod tamen etsi fiat volatile in forma olei: facili tamen negotio postmodum iterum reducitur in album & novum ac anony-mum metallum, sub malleo tamen extensile.

Altera verò constitutiva cupri pars, ignis sive sulfur Veneris, non item amplius reducitur in metallum per se, quia sulfur non constituit metallum, sed Mercurius.

*Duplex ideoque hic considerandum sulfur, Externum scilicet, & Internum*; Internum quod in albo anonymo jam dicto Mercuriali metallo corpus fixat, sive coagulat, efficitque sub malleo ductile,

ma cum  
acidum  
Martis  
te & ha-  
, & sale  
e attra-

bus vini  
is evapo-  
on conte-

fluxibus,  
e vitriolum

nam fon-  
acidulata  
um, solu-  
s piri ori  
al cutior

machu  
5B.  
maximo

recc



cum aliàs Mercurius absque interno hoc sulfure nunquam in metallum coagulari posset.

*Externum verò Veneris sulfur, est oleum illud viride dulce, quoque iterum in metallum in se abstractum cogi nequit.*

In imperfectioribus verò metallis externum illud sulfur à suo corpore Mercuriali separari minimè potest, quin hoc simul pereat, etenim si toties plumbum sublimetur, semper redit in idem numero plumbum.

Secus itaque se res habet in nostro hoc subjecto quod amisso suo externo sulfure, attamen in metallum licet candida massa subsistere potest, ut ideò sulfur hoc externum non adeò necessarium sit huic metallo, & propterea necessario alios habeat fines ad necessitates ingrati hominis conducentes, pro infirmitatibus scilicet ejus.

Hactenus mirum quantum ruditer progressum est in indagando hoc admodum laudato sulfure, quod tamen *Cl. Helmont* & quidam ejus asseclæ, fideliter adeò aperuerunt: Et tamen *sunt qui crudum vitrioli acidum spiritum pro dicto Ente Veneris haberi volunt* adhuc dum, at quam turpiter aberrant, supra ex *Helmonte* sufficienter demonstratum est.

*Sulfur est quod expetitur, non verò corrosivis acquisitus spiritus* etsi summè volatilis & albus. Sed hoc è spiritu viridi vitrioli per repetitam cohobationem, ultima ignis tortura expresso & insigniter volatili, fieri & coagulari debet; *Ex viridi vitrioli spiritu, non verò viliori methodo acquisito & fucato saturato colore:* Sed cuprum ipsum exaltari debet repetitis cohobationibus *in liquamen volatile viride, blando & suavi acido volatili dispositum, & non corrosivum, sed internè reclusum, quod tum, cum ipsum volatile sit, secum evehit cuprum quoad interna etiam reclusum, ut ne granum quidem relinquatur de metallo: uti observas, si hujus quid, ita dispositi & reclusi cupri tigillo indas, & igni tradas, intra breve temporis spatium omne evaporat cuprum ut ne vestigium ejus relinquatur; quod tamen non ita procedit vasi clauso inclusum, ubi multo fortior requiritur ignis tortura, & repetita cohobatio, donec cuprum etsi reclusum, in forma spiritus viridis volatilis, omne evehatur.*

Ante

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

integrum diem, cum *sulfure Antimonii igneo alcali parato*, & cocto fac balsamum sulfuris: Hujus *libram unam vasi cupreo immitte*, & adde *lithargyri subtilissimè triti libram dimidiam*, ac coque continua agitatione adhibita, donec lithargyrium solutum, tum adde *axungiam humanam, vel cervinam ad dimidiam libram*, & *vitrioli volatilis unciam unam cum dimidia*, & *tantum cere quantum ad consistentiam sufficit*, ac redige in Emplastrum ob admirandas virtutes merito aureum & auro præferendum.

Si in unguenti forma desideras: Recipe *mellis purissimi uncias quatuor*, *succi plantaginis expressi & depurati, uncias duodecim*, *vitrioli volatilis uncias duas*, coque leniter donec incrassescere incipit, tum adde *croci optimi triti unciam dimidiam*, & probe commisce, & si quid *balsami sulfuris antimonialis* addas, potentius efficitur, in illis malis quæ oleosa & unctiosa ferunt.

Horum vires omnium Emplastrorum, unguentorum & quorumvis balsamorum vulnerariorum vires exsuperant, propter vitrioli dulcedinem, tam in vulneribus quam ulceribus etiam pessimis, ut mirari satis nequeas; sicuti hoc patet ex *simplici saltem viridi æris cum cera alba in Emplastrum formam commixtum*, quod *mammillarum tumores duos* mirabiliter emollit.

Cum ideò crudius hoc adhuc vitriolum volatile Veneris tantas exferat vires, quid non præstabit, si ad suam perfectionem devenerit.

Hoc enim vitriolum etsi reliquis omnibus, quocunque etiam modo elaborata illa sint, plus anteponendum tam ratione volatilitatis, quàm excellit, quam & virium ratione; attamen in volatile liquamen, repetitis cohobationibus redactum, rursus in cuprum mutari potest: eapropter ut ab hoc viridi cupri liquore Mercuriali parti adhuc conjuncto sulfur separet, *sal armoniacum inde auferri debet per repetitas spiritus vini destillationes*:

Commiscendus itaque *cupri liquor viridis cum spiritu vini re-ctificatissimo*, qui tum lenissimè avocandus, & rursus alius affundendus & abstrahendus leniter, donec repetitis cohobationibus lenissimè semper destillando, omne sal armoniacum sit evectum, ubi semper in fundo

fundo reperies aliquam sulfuris partem levem raram à suo corrosivo separatam: Et si ignis regimen negligas & calorem nimium addas, quædam etiam pars una evahitur quæ alembicum jucundis coloribus pingit, transgressa verò postea in liquore subsidet, à quo separanda, & priori relictæ sulfuris parti addenda.

Posset quidem etiam absque destillatione separari hoc sulfur, si saltem liquor viridis cum spiritu vini rectificatissimo digeratur per aliquot menses, ita enim debilitaretur corrosivum, & relinqueret sulfur: sed cum multum temporis huc requiratur, præstat per destillationem hoc separare.

Omni tunc corrosivo, mediante spiritu vini extracto, nactus eris verum crocum Veneris, Martis, vel Auri, omnes exsuperans crocos quacunque sint parati methodo: Vires enim & anima hujus croci extima jam est, & internè & externè in Emplastris, unguentis &c. efficit ea, quæ sperare poteris. *Præservat verissimè à calculo hoc Philosophorum aroma*, pacat Archeum diversimodè alteratum, viscerum obstructions reserat, laxa adstringit, & mira alia patrat, non satis laudanda.

*Spiritus verò vini, qui corrosivum secum abstulit insignes item continet vires*, duplicem ob causam, quia præter dulce & volatile acidum, alcali etiam volatile continet, unde in *calculo maximarum est virium*, & ab anima Veneris irradiatus existit, hinc tibi commendatum esse patiaris in omnibus affectibus ubi desideratur acidum, mireris vires!

Jam verò si sulfur hoc Philosophorum ulterius perficere lubet, nunc enim dispositum est suam internam essentiam tradere artifici: *Superfunde itaque huic alcali volatilifatum ad eminentiam*, & in phiola ebulliant per 8. horas, ac igneum hoc alcali simile sibi liquat, quod tum tinctum effunde & aliud affunde & reitera opus donec nihil amplius de sulfure solvi velit, nec menstruum affusum amplius tinctur.

*Omni spiritum tinctum conjunge, & leniter rursus abstrabe*, quem huic operi rursus, & de novo applicare poteris: in fundo verò

Observandum verò ut unà aliquid de alcali relinquatur, quia sunt unius naturæ, & in unum migrant esse. Jam verò ut ultimam imponas perfectionis manum, leniter coagula ut sensim indurescat, & hic pulvis postmodum gradibus ignis legitimè ad fixitatem perducatur, ac tum *veri Philosophorum sulfuris nomen sibi vendicat*, quia ei correcto & jam perfecto tota morborum cohors auscultat, dum radiis suis confortat & excitat vel pacat archeum, ac in ipsa animæ sede combinatoque Dum viratu, *amentias, apoplexias, caducos, paralyfes, vertigines, asthmata, hydropes, atrophias, immanesque alios affectus annihilat stupefcente ipsa natura*, sicuti vidisse ipse *Helmont* refert, in suo *de verbis, herbis, & lapidibus Tractatu*.

Hoc est sulfurum metallicorum recludendi, separandi & perficiendi verum fundamentum, hoc quærite, & viliores omnes alias metallorum præparaciones vel destructiones, missas faciatis, & imaginationi valedicite, & rationi perversæ, sic enim ad solida pervenietis medicamina quæ Medicum nobilitant, & artis Medicæ Autoritatem restaurant.

---

## CAPUT VIII.

### *Aurum scrutatur.*

**T**Andem ad *aurum metallorum perfectissimum* accedimus, hujus sulfureæ particulæ adeò sunt celebratæ & exaltatæ ac perfectæ, ut *nullum amplius vitriolum suppeditent*: sed hujus loco *aurum sulfur adeò fixum* obtinet, ut omnem etiam *ignis vim eludat*; adeò concentratum hoc sulfur, ut etiam in detonatione incredibilem ferè activitatis spheram occupet, cum adeò subtiles à concentratione suâ resolutæ particulæ expansionem tantam indicant, longè majorem, quàm vel reliqua metalla & mineralia fulminantia, quæ ex salibus vel vitriolis constituuntur.

Hic

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

Et licet Philosophi *in Sole & Sale* naturæ omnia esse exclament, attamen hoc non de minerali Sale, sed de metallorum, quod cum sulfure idem est, intelligi volunt. Sed cum altiora hæc sint, nec hic nos immiscemus; viam saltem monstraturi sumus, quomodo ad corpus humanum applicari hoc nostrum subjectum solitum sit.

In hoc sanè hætenus ruditer admodum processum est, adeò ut pauci reperiantur Medici, qui in hoc omnium nobiliori subjecto metallico, ad corporis humani infirmitates, medicamina sua quærere audeant.

### AURUM FULMINANS.

Contenti hætenus fuere plurimi Medici, etiam Chymia non ignari, vilioribus auri præparationibus, corrosivis acidis institutis, quali verò cum effectu, experimenta silent: percurremus breviter principaliora eorum ex auro educta medicamina, inter quæ primum occupat locum crocus vel calx, quam *Fulminans Aurum* vocant, hoc ita fit:

*Ad Ducatum unum solvendum additur spiritus vitrioli ℥j. ℥ij. spir. salis ℥. salis armoniaci ℥ij.* primo solvitur in spiritu mixto sal armoniacum, quod fit ex tempore, tum *aurum laminatum additur*, & in arena moderatè calida solvitur.

*Solutio* ampliori cucurbitæ immissa, *precipitatur olei tartari* sensim ac sensum affusi *larga quantitate*, ut ebulliat, in ista verò ebullitione *adde aquæ fontanæ* s. q. stent per noctem infusa, & sequenti die filtrentur per chartam, & *in filtro remanebit auri calx fulminans*, quam edulcoratam probè, in sicciore aère exsicca, ne calore accedente flammam concipiat: postmodum lævigaturus singulis vicibus parum semper sumas, & lenissimè teras, ne incalescat.

*Oleum tarta ex nitri & tartari* ana. detonatis, solutis & in sal rursus coagulatis, *factum sit.*

Operatio pulveris hujus admiranda sanè, quod paucula ejus grana, tantam exerant vim, ac integra pulveris pyrii libra, ubi tamen hoc sursum, illud verò, nisi viam infernè præclusam inveniatur, deorsum tendit, ob particularum concentratam gravitatem, & salium  
contra-

contrariam texturam & mixturam, ut hoc indicat ex diversis salibus confectus *pulvis fulminans*, qui fit ex *salis tartari* p. iij. *nitri puriss.* p. ij. & *sulfuris pulv.* p. j. pulvis hic siccatus, & cochleari ferreo inditus, eundem cum Solis calce fulminante effectum edit: Si verò de super accendatur carbone, fulminis instar sursum tendit, & si metalli cujusdam *calx* commixta fuerit, *in momento* quasi *fusa* in fundo residet.

Quoad vires, quas propinatum hoc fulminans aurum in corpore exserit, *alvum laxare* perhibetur, *inprimis non edulcoratum admodum*, tunc enim in corpore soluta salia fermentationem concitare, & exinde natura in expellendis excrementis fermentatis irritari dicitur: Et propterea *in torminibus alvi, colica, & similibus* cum fructu exhiberi verè perhibetur.

At tanti coëmère hoc aurum laxans, & nobile hoc subjectum vilioribus hinc subjicere laboribus, male factum duco, quia sic nucleo neglecto, in cortice hæerere solemus.

Accedimus ad nobilissimam *Auri tincturam*, quam *Aurum Potabile* vulgò nuncupant Artifices, hoc verò paucos hætenus Medicos consequutos fuisse, notum est: Fictitias quidem tincturas ad nauseam usque traditas hinc inde legimus, sed oculorum imposturæ sunt: Et verum est, nullam omninò fieri posse veram Tincturam, nisi ex fundamento universalis Medicinæ eruatur illa, & ex sulfure auri, à Mercuriali sua parte separati, ea legitimo extrahatur modo.

Quanti tumores non facti fuere de illo *Antonii Londinensis Potabili Auro*, cui etiam multi, non infimi Chymicæ cultores, ut *Hartmannus, Crollius, & alii* subscripserunt; sed inconsideratè admodum, cum ea Tinctura ex singulari salium ingredientium textura, cum Auro copulata, digestionis saltem beneficio emerferit.

Et quid non alii promittunt de ea Auri Tinctura, *mediante saccharo & spir. vini* facta? plura sanè quam in recessu experieris.

Quod vero attinet *Solutiones* sive *Tincturas Auri irreducibiles*, quas *JOH. TILEMANNUS* Chymiater in Germania olim Clarissimus pro experimentatis venditat, & *JOEL LANGELOTT*

ment,  
ad cum  
unt, nec  
modo ad  
ut sit.

, adeo ut  
subjecto  
sua quare.

ymia non  
instituta,  
s breviter  
pimum  
vocant, hoc

rii 3i 3ij  
to sal armo  
ditur, &

rari sensu  
ebullitione  
die filtere  
quam edul  
escente flam  
varum sen



sub præfatione ad Virorum Clarissimorum Epistolas, circa utilissima aliquot Chymica Experimenta, conscriptas, recenset, *cum ex fundamento Philosophis sive Adeptis*, tantopere commendato procedere videantur, & *singularia* contineant *Menstrua & Encheyreses* cum aliis elaborationibus curiosis, ea hic adponere haud dubitavi.

## EXPERIMENTUM I.

**R**ecipe *aëris coagulati* præsertim *Sole Leonem peragrante*, vel *roris majalis* summe purgati part. x. *Calcis auri* subtilissimi part. i. digerantur, solvantur, coagulentur, vel.

Recipe *Rorem majalem*, destilla per septem alembicos, quod per septimum exit est spiritus, hunc serva & *affunde sali fixo in fundo relicto*, abstrahere, & aliquid spiritus manebit cum sale, cohobato- ties donec totus spiritus sit devoratus à Sale, quod aurum suavissime amplectitur, affunde denuo spiritum roris, digere per mirabiles ex- crescentias, solve, coagula.

Recipe *Rorem abstrahere de manna*, ut fiat Mercurius sublima- tus, mediantibus solutionibus, & cohobis in capite alembici instar- niyis, qui in spiritum redactus aurum solvit sine corrosione.

Recipe *Mellis puri* lib. j. *Salis fusi* subtilissime triti, vel *mari- ni* crebris in aqua pluviali destillata, solutionibus, filtrationibus, coagulationibus purificati lib. iss. impone in vas fervens bulliant si- mul bene commiscendo &volvendo, donec sal crassum, & nigrum fiat, postea ab igne exime, & in loco humido congelabitur in mate- riam duram, quam subtilissime *tritum*, impone *retortæ vitreæ*, affunde *aceti destillati optime dephlegmati* lib. ij. destilla ex arena ultimo tam fortiter ut vas ferme igniatur, exhibit i. acetum destillatum radica- tum magnæ virtutis & odoris, ad auream Rem ex omnibus rebus extrahendam. 2. terra foliata sublimabitur, quæ cum spiritu jun- genda, à phlegmate separanda, & crystallifanda, in quam aurum seminari potest.

Recipe

qui  
elo

R

fu  
rit  
ole

met

face

cur

teri

que

gesti

omni

fiat

dine

R

enb

par

per

tem

ec

de

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

stet in paludibus & lacubus, *exsicc. humect. aquam per pannum lin-*  
*teum instar pulpæ exprim. destilla spirit. caput mort. putrefac donec sal*  
*naturæ elevetur*, reliquum solve in spiritu, sub dio fiant *crystall. ea-*  
*put mortuum calcin. cum Phlegmate, Sal extrahe*, è quo cum silici-  
 bus fiat spiritus, *affund. minera Auri*, extrahe primum ens, spiritum  
 istum primo ente imprægnatum superfunde corpori auri, putre-  
 fac, eleva, abstrah. aq. residuum cum prioribus *crystallis coagule-*  
*tur.* Ubi notandum, quod primum ens auri solum sine sulphure  
 auri non recte coaguletur, vel

*Rec. Terram unctuosam nigram in principio veris effoss. ad me-*  
*dietat. viri sine admixtione vegetabilium, destill. per retortam spirit.*  
*cum oleo foetido serva in phiol. longi colli per mens. in B. rorid.*  
*donec sal naturæ elevatum sit, separ. serv. in altera phiol. ne exha-*  
*let sal volatile, oleum separ. & remov. spirit. rectific. Caput mor-*  
*tuum calcin. cum Phlegm. sal extrahe candefac, solv. coagul. decrepit.*  
*part. j. cum part. ij. iij. silicium, calcin. misc. destilla spirit. & oleum*  
*lente, dephlegma sal vegetabil. in primo spirit. rectific. solv. cumque*  
*æquali parte aquæ ex aere solutæ misc. sub dio cælo sereno fiant*  
*crystall. usque in hyemem, aqu. evaporatam restitue nova aqua ex*  
*aere collecta, deinde in spiritum secundum id est salis fixi in reci-*  
*ipienti præpositum destilla spiritum ex minera solis continuo igne*  
*per octo dies à lateribus semper abluendo, menstruum hoc affund.*  
*mineræ resid. putref. per mens. & ultra, solv. humid. abstrah. circa*  
*finem igne fortiore urge astrum & semen solis, ut instar rubini ele-*  
*vetur, cujus part. i. add. crystall. superior. astrificat. part. io. coq. ad*  
*perfectiõnem. multiplic. decies cum parte io. crystall. usque ad proje-*  
*ctiõnem in infinitum, vel*

*Rec. Terram nigram unctuosam, imbibe per totam æstatem atque*  
*hyemem cum aqua pluviali, tonitruali, rore majali, nive, ut sal naturæ*  
*copiosissimum haberi possit, destill. per retort. spirit. oleum sal volatil.*  
*& fixum, cum oleo rectific. imbib. præcipitatum aureum, & aug-*  
*menta.*

Sumimus etiam *vas lapideum* non ex quolibet lapide sed ad  
 regnum

regnum minerale potius accedente, *ut Bulla chii effoditur*, & formari curavimus rotundum; vel oblongum, in medio aut magis superiori parte fissum, *infundimus vel ror. majal. vel aqu. nivis, vel pluvial. vel tonitrual. vel aerem coagulat.* vel aliam materiam simplicem indeterminatam ad aliquod certum regnum, *vase etiam prius per octo dies & noctes toto immerso & humectato, implevimus, clausimus luto lapideo ferreis ligamentis circumdat.* huic vasi iterum talem pyxidem imposuimus quæ est instar pharmacopolar. è ligno quercin. beneficat. ad 2. spitham. altitud. & 1. spith. latitud. vel tantæ capacitatis ne vas lapideum ad 3. digit. transvers. latitud. atting. cum fundo plano instar orbis spiss. 2. digit. ut pyxis digiti transvers. 1. sicque ea *inversa* teximus vas, mandavimus terræ calore insito, tempore brumali non æstivali, plura etiam vasa abscondimus, ut singulis mensibus unum aperire, & videre potuerimus naturam operantem per colores usque ad rubedinem, ubi ex materia universali universale observavimus, ex particulari particularia, ex vino & oleo oliv. Balsamum opt. ex terebinth & musto uvar. maturar. atque debitum tempus reservatis lapidem flavum qui ad solem in rubrum liquorem solvitur, & solvit folia auri. Sic *terra Hausensis in Hassia quam figuli adhibent ad vitrificaturas suas, continet spiritum qui omnia metalla solvit.*

*Sal Centrale a. terræ acquiritur in agris nigris & pinguibus pratis, quando materia attrahens & magnetica defoditur infra terram, per duas ulnas, in doliolo ligneo, mense Majo, ac deinde Terra vicinissima doliolo elixivatur in sal vegetativum.*

#### EXPERIMENTUM IV.

**R**ecipe *materiam crudam venenatam lapidesam* quæ adhalatio montana *Bergscvuden* vocatur, expelle cum summa cautione spiritum, ut resolvatur in aquam, quæ omnia metalla potabilia reddit.

Rec. *Cinnabaris nativæ & minere auri* ana misce & tere subtiliter, affunde *spiritum Mercurii proprium* ad eminent 3. digitor. digere in leni calore ut solvatur.

Rec.

Exce sal  
Hall. ea  
n sili-  
spiritum  
putre-  
coagule-  
siphure

ad me-  
am spirit.  
B. rorid.  
re exha-  
rent mor-  
l. decrepit.  
oleum

Exce hant  
ex

C  
ad pres

com signi

Rec. *Cinnabarim nativam* solve in aqu. regia, adde *aurum vulgare*, destilla toties donec omnia transeant per alembicum. Vel

Rec. *Cinnabarim nativam* tere & cribra, solve in aqu. Regia seq. extrahe astrum colore viridi, abstrahere aquam in arena, & edulcora aqua communi fient crysalli albæ, exsicca, solve in spiritum. Aqua regia:

Rec. *Nitri*, *aluminis* ana. lib. ij. iij destilla in aquam fortem, ad cujus singulas libras adde *salis gemmæ* lib. iij. iterumque destilla.

Rec. *Cinnabrium nativum* quo rubicundius eo melius, optimè pulverisat. affund. successive aqu. fort. clarificat. solve & extrahe quantum poteris, deple à fœcibus, destilla per arenam primo lente, deinde fortiter ut prodeat aqua fort. & sublimetur ad latera Mercurius pulcherrimus qui vitro tangendus, non cum metallo, est enim Draco volans, pone in phiolam longi colli, affund. *Spirit. vini* opt. tantundem circiter, sigill. hermet. in B. roris vel fim. per mensem fiet oleum aurei coloris quod à vini spiritu separandum.

### EXPERIMENTUM. V.

Recipe *vitrioli optimi*, vel *vitrioli veneris* quantum placet, expelle spiritus per retortam album & rubrum, hunc rectificatum & dulcem fermenta cum subtilissima calce auri, & hanc satis imprægnatam, imbibitamque solve cum illo purificato, vel Rec. *Caput mortuum vitrioli optimi* per 24. horas extreme ustum, ab omni sapore vitriolato liberum exponatur aëri per dimidium annum, (interdiu à sole præservandum) extrahatur sal nitrosum cum aqua pluviali, vel roris majalis quod in cella solvatur in liquorem, deinde destilletur in spiritum, vel

Rec. *Columbam albam* ex Corvo nigro, *Salis terræ communis*, vel *vitrioli per putrefactionem & sublimationem product.* quæ in aquam versa aurum solvit, & cum eodem ad perfectam rubedinem figitur. Vel

Rec.

ab  
ho  
n  
at  
  
mi  
de  
eb  
  
je  
fix  
sol  
u

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

spatium superemineat, ne fumus penetret, & quatuor foramina in margine aperienda, ne alembicus illa claudere possit, sic lampade curdine, per gradus sequentem massam ita tractat unam, *Mercurii purgati* p. vj. fiat amalgama, duriores globum immitte patellæ superiori & sensim sublima atque evapora Mercurium deinde iterum colligere poteris, reliquum ea globum discinde, tere, & lava cum aqua derva & post ebullitionem, unam aut alteram impalpabilem exsicca, restantem Mercurium vitam, vel evaporationem, ut remaneat calx aut reduci potest nisi in vitrum smaragdo simile quatur, sed ejus sal per acetum destillatum ex maxime utilis, quemadmodum etiam pulvis maligna & ichorosa curavit. Eadem est ratio fusionem hyacinthum exhibet. vel.

Recipe *Mercurii sublimati*, sal arm spiritum vini ad eminentiam trium digitorum stilla per retortam 1. spir. vin. 2. oleum, quod ba, solve in cella. vel

Recipe *Mercurium sublimatum*, tere, na ferrea in liquorem, filtra, præfige ejus libunc destilla per retortam vitrioli, & nitri ana etifica, ut Spir. & Phlegma transeant, relicto dicina prodest, aquam denuo rectificata per M neat oleum Mercurii aureum, quod folia a vel Rec. *Argenti vivi* lib. ij. in peculiari instru partes vitreæ, cucurbita inferior terrea & v

## EXPERIMENTUM VII.

**R**ecipe *Mineram Saturni expelle per retortam spiritus*, deinceps purificandos, vel ex ea extrahe animam sive sal purificatissimum pellucidum, crystallinum, dulcissimum, in calore fluxile ut ceram, in frigore fixum, quod est arbor detruncata fructus immaturi, & insalubris, in quam surculi aurei implantandi, vel

Recipe *Crystallos Saturni*, tuis affunde *spiritum vitrioli opt. rectificatum*, digere aliquot dies & noctes, abstrahere Phlegma, affunde recentem spiritum, digere per 3. vel 4. dies, iterum abstrahere, repere aliquoties, donec Saturni corpus sufficienter sit reclusum: hac abstractione ultima facta misce cum argilla, fiant globuli, destilla in retorta bene lutata 1. leniter *sp. Mercurial.* 2. *fortius oleum rubr. fixum* mutato receptaculo seorsim excipiendum. 3. *Ex facibus beneficio calcinationis extrahe sal.* 4. digere oleum seorsim, & sp. seorsim in phiola. 5. Coniunge oleum cum spiritu, abstrahere in maris balneo, octies vel novies cohobando, donec uniantur. 6. adde sal fixum, abstrahere per cineres, vel arenam, tertia vice & postremo igne validiore. 7. Circula in phiola hermetice sigillata, destilla adhuc semel in maris balneo fervente, vel cineribus, pro menstruo universalis, vel

Recipe *Mineral. Saturni pulveris. & cribrat. par. i. Spir. Sal. p. ij. aceti part. x.* digere per octo dies donec dulescat acetum destillatum, filtra, evapora ad cuticulam, digere per 40. dies, ne fluat, deinde nec fumet, fige ad rubedinem.

Recipe *Pulverem Marcasita*, destilla per retortam primo spiritus nigros removendos, 2. Chryseos in aqu. tonitrualem colligendos cum rubro sale volatili miscendos. 3. *Ex capite mortuo fiet sal*, prioribus addendum, deinde putrefaciendum, destillandum, rectificandum.

Recipe *Mineram Antimonii solaris pulverisat.* affunde in alembic. cœco *aquam cœlicam* in lapid. ignis demonstrat. ad supereminent. 4. digit. transvers. putrefiant in maris balneo bene lutato per 3. hebdomad. ne tamen bulliant, & fiat nigrum pone in cineres, digere, resolve donec clarescat, & superius instar crystalli pellucidum

Uu 2

fit,

am alia  
positus  
pingue  
partem  
corium,  
mbico,  
natum,  
separa,  
redinem  
rum vere  
per retor  
unquam  
n non li  
Medicina  
has ulcera  
o quod per

blima adde  
6. dies, de  
massa al

super lami  
ente, & in  
r fortis, re  
qui in me  
at rema  
buteri,  
superiores  
ex fer  
am, & sal  
reola fe  
nustum  
calore sta



fit, infra coronam v. circulum rubeum & igneum habeat, quod oleum separandum in vitrum oblongum, & dimidia pars salis Nitri in mari nostro creti addenda, sigillanda, digerenda, conjunge, coagul figenda in lapid. instar carbuncul. vel.

Recipe *Olei Antimonii* (ex libra semis Mercurii sublimati, & Antimonii ungaric. lib. j.) unc. ij. *instilla in aqua fortis* lib. j. digere per diem, & noctem, destill. *sol. v. cum ea auri lamin. vel croc.* drach. vj. abstrahe ad oleitatem, & fiant in retortula sigillata crystalli aureæ quarum unc. j. c. *Mercurii per calcem Saturni septies sublimati* unc. ij. ulterius elaborari potest.

Vel Recipe *Butyri Antimonii* lib. 5. *Cinabaris Antimonii* unc. j. solve in phiola colli oblongi igne arenæ mediocri, ut lente bulliendo rubescant, adde auri unc. j. solve etiam.

### EXPERIMENTUM VIII.

Recipe *Mercur. Jovis* adde aurum bene agitando & miscendo, digere in leni calore per octo dies, ut fiat Mercurius animatus, hunc exprime per corium, & ei quod remanet nondum solutum adde nov. Mercurium Jovis, fac ut supra, sic possunt lib. iij. iv. cum uno lotone animari, vel

Recipe *Miner Jovis nigro bruneam aut fuscam*, affunde *acetum destillatum proprium*, solve, præcipita cum aqua calida, agitando, filtrando, in frigido separando per inclinationem, edulcor. filtra per chartam, siccat. fiant crystall. pro seminario auri, acetum destillatum separa ab aqua, & utraque utilia usque sunt.

### EXPERIMENTUM IX.

Recipe *Mercurium martis* fac cum auro virgineo ignem nunquam experto amalgama, lava cum aqua ab omni nigredine, exprime per corium, exsicca, impone per 3. dies & noctes in aquam calid. non bullientem, phiolam interdum circumvertendo, sigilla deinceps Hermetice, & in balneo vaporoso digere. Vel Rec. *Auripigmenti & Mercurii sublimati* ana destilla in retorta cum ampliore collo ne dissiliat, fiat butyrum, solve in aquam cum qua dissolve limaturas martis,

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

medio, vel sine secundi gradus aqua externa exsiccata & incorporata, sigil. hermetice, per totum tertium gradum, ubi ignis debet esse tanquam reverberatorius: fume nunc tres ramos, vel excrecentias, & radicem unam, misce optim. fige iterum in phiol. per primum grad. 40. dies, per secundum octo, vel 14. dies, per tertium mensis spatio, adde calcem auri, vel argenti, solve, coagula, repete quater vel sexies

Rec. Nucleum Hermeticam *mineram argenti rubinicum Rothgülden-Erk* / lava, purum exsicca sine igne, tere subtilissime in vitro cum fundo plano impone materiam, ad crassitiem digiti transversa, sigilla hermetice, conclude in vas quercinum, ut collum tamen super operculum emergat, hoc in alio cum aqua calida non bulliente digere donec sublimetur semen argenti pellucidum, Similiter cum minera auri, & cinnabrio nativo procedendum, quæ deinceps proportionaliter jungenda, & debite tractanda sunt.

## EXPERIMENTUM XII.

**R**ecipe *minera auri optima, rubra & pellucida*, destilla per retortam spiritus, qui sunt Azoth, & Acetum destillatum Philosophorum, ex propria nimirum minera & corpore humidum radicale, aurum præparatum solvens, & instar magnetis essentiam ad se trahens,

Vel Rec. *Mineram auri optimam*, & purissimam, fiat pulvis, sigilla hermetice, digere in Balneo vaporoso, donec rosa alba & rubra efflorescat, quas in lecto debite conjunge, ut edant partum regie dignitatis,

Vel Rec. *Mineram auri immaturi ex Transilviana*, aut aliunde, Confringe in frustra instar fabarum, digere per 14. dies in balneo, fiet instar roris in vitro pellucidi, apposito alembico destilla gradatim in arena, fiat aqua ponderosa, affunde facibus, destilla iterum, idque ter, digere octo dies in igne vaporoso, separa phlegma in leni Balneo, ut in fundo remaneat aqua cœrulea.

Vel Rec. *Aurum suo spiritu adhuc dotatum*, è minera separatum, non per ignem, nec Mercurium, sed malleum, nec aëri, nec calori expositum, sed in vesica probe clausa ad laborator. delatum, limatum, sed ne incalescat, destilla in retorta vitrea cum collo angusto incurvato duar. spitamar longitud. bene lutata cum recipiente ex arena, ut eliciatur spir. vel fumus, albus cum guttulis, refrigerato vase statim exime cum penna, vel instrumento aureo ne solvatur, ex Marca auri habentur circiter drach. 5. Remanens aur. per antim. purgat. sine damno bonum est, vel ad fermentum usurpari potest. Spiritum reservatum a. in phiola hermetice sigillata per 6. hebdomadas ignisque gradus fixabis in Mercurium philosophorum rubrum, dulcissimum cui adde mercurii virginei è minera part. vj. ad part. j. coque in ovo Philosophico ad tertiam vel quartam partem vacuo, bene sigillato, in rubed. extrahe cum Sp. vin. abstrahere ad gummatis consistentiam, cujus pars j. convertit part. x. auri in tincturam, quæ multiplicatur ante fermentationem cum auro, si primo novus Mercurius virgineus addatur, utraque coagulentur, extrahantur cum spir. vini, & denique super aurum projiciantur.

Vel

Rec. *Sacchari candidi electi, sulis albissimi exsiccati ana. q. v.*  
affunde spir. vin. ter rectificati ad eminentiam trium digitorum,  
putre-

putrefac in leni Balneo, per octo dies, quotidie ter, vel 4. circumagitando, deinde singulis liberis pulverum superiorum adde tantum silicum alb. in furno laterum calcinat. destilla primo spirit. vini, 2. fortius spiritus reliquos, qui solvunt laminas, vel calcem auri, prius per 6. horas candefact. non autem liquat circul. per 14. dies destilla per alembic. sang coloris.

### EXPERIMENTUM XIV.

**R**ecipe *tartarum alb. calcinat.* extrahe sal, purifica, clarifica, ut fiat tanquam crysalli pellucidissimi, cum quo acue vini proprium spiritum, & eodem solve Solem ac Lunam, vel

Rec. *Sal Tartari purissimum abstrahere 1. acetum destillatum: 2. spir. vin. intercedente semper digestionem triduanam, idque repete per 50. vices, donec omnia affusa in pristino sapore redeant, & sal Tartari fiat volatilis* cujus part. i. adde aquæ mercurialis per instrumentum ferreum præparatæ p. iij. destilla in cucurbitula usque dum uniantur. Vel

Rec. *Sal tartar. albiss. misce cum pulv. carbon.* destilla, reliquum sal iterum misce cum pulvere carbonum, destilla idque tamdiu repete, donec totum sal tartari vertatur in oleum Salis. Vel

Rec. *Sal Tartari ex cineribus samentorum virium elixiviatum, & prima vice coctum, aut coagulatum suspende ex sacco in cella super vitrum amplum, c. charta filtratoria, fiat oleum purgatum, lava filtrationes & solutiones cum aqua, coagula, & candefac in tigillo, pulverisa in mortario calefacto, & loco fervido, affunde oleum destillatam aliquod, misce optime q. sal imbibere potest, ad consistentiam tamen melleam, in cucurbita integra, non abscissa, cui phiola insetta, & bene allutata sit, digere 10. 15. hebdomadas, destilla gradatim, per retortam, quod remanet, ei iterum affunde oleum nov. diger. destill. sic primo exit oleum splendidum, secundo flavum, ubi mutandum receptaculum. Vel*

Rec. *Sal Tartari puriss. abstrahere ab eo acetum destillatum toties, donec cum pristina aciditate redeat.* Sal commun. in fundo alembici, auctiore

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

Rec. *Aceti optimi* mensuras duas, injice *Salis Hallensis* manipulos duos, destilla usque ad impuram nigredinem, tunc remove receptaculum, & denuo injice salis manipul. unum, destilla, idque ter. Clari mensuram unam effunde, affunde salis-Hallensis lib. iij. & bene lutata in arena exsiccantur, cujus drach. iij. misce cum novi salis lib. iij. destilla in vitrea retorta, per primum diem leniter, per secundum fortius, ne tamen sal fluat, in præfixum receptaculum; & cum aqua destillata communi, ut exeat 1. Spiritus cum sublimato, qui commisceantur, 2. acetum seorsim colligendum, 3. Oleum etiam seorsim. Primum iterum destilla, per cineres, in cucurbita vitrea cum alembico, collige 1. aquam dulcem, 2. acetum, 3. oleum. Ex prima aqua dulci fiant crystalli quarum unc. ss. addatur ad soluti auri unc. ss. in olei salis volatilii unc. iij. ss. & simul coagulentur in phiola, donec figantur.

### EXPERIMENTUM XVII.

**R**ecipe *Spir. mundi catholicum*, solve aurum laminatum purissimum, stent per noctem, filtra in Phiolam, sigilla hermetice, pone in Athanoris globum interiorem, per 40. aut 45. dies, deinde per acta putrefactione, ut cauda pavonis appareat, per 50. dies in cineres, ut albescat, per 50. alios dies in arenam, continua adhuc, per 30. aut 50. dies donec flavescat, demum da ignem quarti gradus, ut rubescat, & in medio granum instar pisi, quod auri semen est, appareat, cui adde 10. partes spiritus catholici, & procede ut prius, donec fluat instar ceræ, nec amplius fumet. Multiplicatur porro hoc modo: quando rubei fixi pars j. cum sp. partibus 10. unitur, & excoquitur, secunda, vel etiam tertia vice ante projectionem aurum fluat in crucibulo, & addito pulvere reddatur friabile. Sic tinget mercurium, sed non amplius potest multiplicari. Reservandum igitur est aliquid pulveris ante fermentationem c. auro ad medicinam: recipe lapidis scrup. j. spiritus vini onc. ij. resolve. Dosis gutt. 2. ad 4. in appropriato vehiculo, vel Rec. tres partes volatiles hominis, vini ac auri, conjunge cum tribus fixis partibus hominis, vini ac auri, fiat lapis fermentandus cum auro vulgari, & multiplicandus cum proprio suo sanguine.

Experi-

Experimentis hisce jungo *Cl. Clauderi Processum*, conficiendi *Tincturam Universalem*, utpote cum ex vero Universalis fundamento eum procedere sanctè testetur; cum vero longis ambagibus demonstrasset Materiam Tincturæ dictæ necessariò debere componi, tanquam Principiis suis Essentialibus, è *sale volatili, aethereo, & sale fixo terræ per amicam fermentationem unitis*, clarescere ait, *illos omnes qui duas hasce partes non conjunxerint legitimè, sed vel in parte Volatiliori, vel fixiori sola, meditationes ac labores suos impenderit, propria sua culpa verum scopum haud attigisse, quisquis etiam fuerit ille, spiritum Astralem capiendi modus. &c.*

*Distinguit verò laborem in partem ejus priorem, & posteriorem: Prior ait in hoc consistit.*



## Chymiaë Experimentalis.

prius separatis superius gramine, similibusque scoriis super-  
Locus autem liber sit à brutorum aditu, muniaturque ab aliis  
tatibus, ut ita eo felicius & facilius influxu Astrorum, ut &  
vè modo per rorem, modo per pluviam & nivem, toto se-  
hyemali fertilis reddatur, *ac sale volatili aeris largius impragne-*  
*stea circa insequens Æquinoctium Vernale, Mense Martio, vel*  
*Mense Aprili, aut Majo, prout nimirum temperies aëris est fœ-*  
*& serena, aliæque constellationes coincidunt laudabiles, (tales*  
*circumstantias plurimum conferre, ac necessarias esse operi, fatetur*  
*entia verorum Chymiatorum)* Terra descripta eruatür è fovea,  
*vis largis, & vasculis latis, non adeò profundis, tempore nocturno*  
atur aëri libero, radiisque Lunaribus; muniatur tamen tecto à  
, (quamvis enim hæc ipsa aliàs sit aliquale vehiculum *Spiritus*  
, hic tamen tenuitate sua aquosa diluit, & dissolvit illum ex-  
inariè, & largius in subjectum hoc optimè capax influentem)  
liu verò ac cælo tempestuoso, ac flantibus ventis violentiori-  
sal illud summe tenerum; & sensibile dissipantibus remo-

*Expositio autem hæc continuetur, ita ad minimum sex septimanis,*  
*quot mensibus, præcipuè usque dum præterierit Solstitium æsti-*  
*atque Sol Leonem fuerit ingressus. Ubi monitum volo, qui-*  
*le pyrotechnorum operationem hancce audet maturare, ean-*  
*icipiat Mense Martio, statim è Terra eruta materia, licet per*  
*en non digesta, præparata, ac imprægnata fuerit: Quamvis*  
*io notata hyemalis, longè præferenda magisque commen-*  
*; Ad hæc si possibile est, dicta terra ante effusionem per tres septima-*  
*via non tangatur, cum eadem glutinosum terræ corpus liquidius*  
*t ne tam copiose huic inhærere possit æthæreus ille hospes ad*  
*summe arduum, præcipuè temporibus illis. Anni Balsamicis,*  
*ad cardo rei est, Cælo existente pluvioso spiritus Mundi non poterit*  
*unicari purus, sed vaporibus crassis terrestribus elevatis est*  
*uinatus.*

Tunc recine *Terra huius ita sale astrali volatili, & cen-*

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

220  
Chymicum Experimentum  
*observaveris, experieris, quam fragile sit vitrum, quam fallax  
expectatio, quam irritus tuus labor; Ultimò tamen semper  
fortius est augendus, juxta leges quarti gradus.*

*Destillatum iterum superfundatur residuo, postquam aliquo  
steterit, denuò in nova retorta vitrea benè lutata destilletur,  
toties repetatur, usque dum prodierit liquor lacteus pinguis, in  
coagulabilis, in calido liquabilis, veluti butyrum; quod ut pluri  
sextâ vel septimâ accidit destillatione. Dicitur hic liquor aliquo  
adhuc; itidem est rectificandus pro meliori volatilis & fixi ut  
Atque hæc dum absolvisti, anteriorem, eumque laboriosiore  
tionis partem absolvisti; obtinesque verum Aurum philosophicum  
huc tamen immaturum.*

Priori huic Parti tandem *succedit Pars Posterior; Pars post  
dico, quæ eo magis grata, cum laboris tam tædiosi, tam des  
tissimi finem afferat, eò magis quoque grata, cum in hoc c  
graves, molestæque operationes, eidemque leni modo digesti  
longiori otio, ac patientia ultima imponatur manus.*

Postquam igitur dicto modo per crebrius repetitas digesti  
solutiones, rectificationes, scorix ac impuritates è materiâ rer  
postquam principia decenter depurata, conjuncta, pars volatilis  
& fixa volatilifata, restat *ut blanda circulatione in catholicam  
Tincturam traducantur, & in veram quintam Essentiam concentr*

Propterea dicti liquoris portio immittatur phiolæ vel cu  
tæ parvæ ut tertia ejus pars saltem repleatur, *vitrum Hermi  
cautè sigillatum imponatur cineribus, vel arena (alius præponit Bal  
vaporis, vel etiam Maris; de quibus plura paulo inferius, in  
ignis agitur regimine) digerantur ita leniore ignis gradu, & v  
Materiam inclusam miris gyris ascendere, descendere, elevari  
primi, & ex circumgyratione penitiorem atomorum volatili  
fixarum unionem & combinationem concludes; donec pede  
& successivè materia colore nigro imbuatur; quod caput coru  
tant chymici.*

Mirandum sanè est, quomodo materia tam diu, tam c  
& laboriosè, tam diversis modis depurata nigrescat, & videtur

mentitiis adhuc scaterere impuritatibus, aut tales fœces deponere: quod ideo hic monitum volui, ne quidam per hoc sibi imponi patiantur; *sed sciant colorem hunc esse vere philosophicum.*

Cum ad nigredinem ita labore tuo pertigeris; *expectanda erit postea albedo, & ultimò rubedo pellucida*, licet colores alii quasi intercalares interveniant illas v. g. Post nigredinem apparent figuræ variegatæ, quam *caudam pavonis*, vel *iridem* vocant; post albedinem verò *flaveda*.

*Apparente ita per tempus veluti dictum, reali & perfectâ nigredine, modicè augeas ignem tuum*, huc usque valdè modestum, & oculos tuos exhilarabit lentè oriens pulcherrima illa iris, vel Pavonis cauda, paulatim degenerans in Terram albissimam quasi foliatam, scintillis argenteis per vitrum radiantem.

Conspectus hicce *Cygneus color*, ostendit & offert tibi *perfectam Tincturam* vel *Elixir album*, quod quamvis non sit plenaria *Tinctura Universalis*, tamen unum vel alterum hujus granum, virtute quodammodo generali morbis omnibus medetur, ac impuriora metalla in veram Lunam convertit.

Postquam tibi licuerit esse tam felici, hæc ita absolvere, *tunc iterum paululum exalta ignis gradum, cautissima tamen, & parca semper manu*, & successivè *gratissima illa albedo* per varios colores, præprimis flavedinem, in fine crocatam, vel è flavo rubescentem, *ultimò adipiscetur perfectionis suæ gradum*, nimirum *rubedinem*, dum pedetentim, & lento modo sese materia transformat in granum, vel corpusculum globosum rubiniformè pellucidum.

*Hoc est illud consummatum rerum Physicarum omnium mysterium, verissimum rerum quarumlibet medicamentosarum centrum*: Cujus incomparabilis efficacia, tam in sanitate præsentè conservanda, ac amissa restituenda, quam in metallis ignobilioribus magis nobilitandis, ac in Aurum constanter transmutandis patet.

Quantum temporis requiratur, antequam *Fortunatarum harum Insularum* Portum tangere liceat, tam accuratè definiri non potest, cum antecedens, eaque laboriosior operis pars citius ab uno, quam ab altero

max tua  
per ignis

aliquandiu  
et, & hoc  
in frigidis  
maximum  
abspicies  
tibi unione.  
nam opera  
huc ad

posterior  
desidera

remota  
sua fixata  
ntentur.

quæ &

quæ

altero absolvatur. Varietas enim operationum in depuratione, digestionem, crystallisatione, &c. laborem aut prolongare aut abbreviare valet.

In Posterioris verò partis negotio, moderata nimirum digestionem, itidem operator alter, altero est peritior, imò felicior *mediante ignis regimine; in quo cardo rei consistit.* Cautus tamen & expertus, & ita simul patiens Pyrotechnus non adeò facile errare poterit, si modò certam & orthodoxam sibi prætigat regulam; mutationem colorum depictam in materia inclusa conspectui sese offerentium.

*Quam diu enim vel planè non, vel non diu perfectà adest Nigredo, tam diu requiritur ignis summè lenis: Colore autem dicto apparente, augendus est paulatim ignis donec albedo accesserit, & discesserit: Tunc iterum modicè ignis est augendus (cavebis tamen ne quid nimis) usque dum illuxerit desideratissima illa rubedo, & tunc continuandus est per temporis spatium calor: Quo diutius enim digeritur vel circulatur materia, eò maturior, eò perfectior certissimè Tibi erit expectanda Tinctura.* Quodocunque enim admodum lenis adhibetur saltem tepor, necessaria partium volatilium, & fixarum mixtura, tardiore quoque motu ad suam perfectionem, ad suum finem tendit; *Si verò junctò celerius ignem augeas, materia contenta molliori ac delicatiori iuhians tractationi, vitrum rumpit, atque ita laboris præcocem, & infaustam facit periodum.*

Fassus mihi est (pergit Cl. Clauderus in suo *de Tinctura Universalis* perdocto tractatu p. 240.) Chymiater Celeberrimus sanctâ fide, quod magni Principis jussu ac sumtibus, aliquot annorum spatio Philosophiæ Pyrotechnicæ incubuerit, ac tandem primicerium hoc opus chymicum fuerit aggressus alacri mente, & manu indefessâ. Postquam autem ad duos annos, & quod excurrit, huic methodicè infudaverit, ac jam dum ex albedine tantum non perfectâ, per vitrum radios lunares spargente, maximam optati eventus spem conceperit, una vice improvise fortasse ob ignem paulo fortius auctum, vitrum penitus disruptum, in causa fuisse, quod loco præmii, præter olei operaque perditionem nihil reportaverit.

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

loquuntur, *ille non adeò aberrabit à vera semita, si justo tempore, ac modo addiderit Aurum vel Argentum vulgare vel perfectum.*

Cum hâc additione autem ita est procedendum; nimirum postquam absoluta priore operis parte aggressurus es posteriorem longinquâ illa, tarda & patienti digestionem perficiendam; tunc *partibus decem materia dictæ Universalis admisce partes duas Argenti, si saltem Tincturam albam, totidem verò Auri, si Tincturam rubram, vel opus absolutissimum desideras (debent verò sumi Sol vel Luna purissima, vel in pulverem aut crocum redacta; quo melius enim antea eadem sunt resoluta, eò citius materiæ sese uniunt. Commodior Auri Crocus habetur, dum hoc cum Antimonio purificatum, amalgametur cum Mercurio, hinc superfundatur spir. vini summè re-ctificatus, qui evaporetur, vel destilletur aliquoties, & fiet pulvis optimè levis, tenuis & porosus.*

*Factâ hâc materia & Auri commistione, progredere in processu tuo, lentè festinando, & si forte Aurum aut Argentum prima vice haud integrè materiæ Universalis fuerit commixtum, tunc adde denuò materia hujus portionem Auro, & aliquot septimanis vel mensibus illa tractes, & unientur successive juxta tuum desiderium.*

*Augmentationem Tincturæ quod concernit, fatetur quidem Cl. Clauderus se ipsum quidem de veritate experimenti testari haud posse, nihilominus tamen de hujus praxi instituenda curiosis subjungit, quæ quidam curiosorum chymicorum sibi fideliter significavit ac ita procedere jussit, nimirum, *capias Tincturæ tuæ rubiniformis pellucidæ partem unam, huic adde denuò liquoris illius lactei butyrosi, finita prima operis parte confecti, partes decem, sigillentur Hermeticè, digeranturque per unam alteramque septimanam, solitis illis lenioribus ignis gradibus, augendo tamen successive calorem, & quidem ultimò fortissimè atque ita maximè est fixatum, ac multiplicationi aptum. Hic labor ita aliquoties repetatur novi liquoris affusione; & pervenies ad illum, multis incredibilem perfectionis gradum. Hujus pars una, si injicitur decem partibus Auri fluentis, hoc omne simile redditur Tincturæ injectæ pro exhibendis illis miraculosis operationibus.**

*Atque*

*Atque ita possibili perspicuitate, necessariisque circumstantiis ingenuè orbi literato communicavi, post-descriptam Tinctura Universalis materiam, hujus quoque preparandi modum; utpotè quibus duobus, tota res innititur. Ecce ingenuam & sinceram optimi viri confessionem, qui adeò apertè, tanti arcani revelationem tibi obtrudit, non ignorans Deum T. O. M. sua Bona vendere labore indefesso, & licet cuilibet liceat legere & mirari miraculosa Majestatici Dei opera, tamen illos rogatos vult, ne manum aut mentem frivolam intemptivo ac impio scopo huic operi admoveant, ne si accidat eventus frustraneus, insperatus, jacturam temporis aurei, nummorum aureorum, ac famæ, non sine æternæ salutis periculo, propriæ pravæ concupiscentiæ adscribant.*

Præterea credit, & tot experimentis confirmat, Deum, *Solem hunc* obscuris ignorantia tenebris & nubibus oppressum relinquere velle, neque cuilibet permittere adire Corinthum, etsi via sit trita & omninò cognita, cum Deus suis Adeptis saltem hæc reservarit Bona.

*Ego arduis hisce me haud immisceo, sed Divinae Directioni & indefesso operatoris labori hæc relinquo.*

Interim cum tot experimenta testes nobis sint, viam hanc ad acquirendam Tincturam Universalem, non tam esse Universalem quam Universalissimam; aliis in hac parte Pyrotechniæ Philosophicæ magis versatis dijudicandum relinquimus.

Si tamen quis plures testes omni exceptione majores desideret, eis annectit nonnullos, arcanorum naturalium scrutatorum labores *Cl. Clauderus*, quos magni chymia Antistites instituerunt, etsi supremum Chymia culmen per Tinctura acquisitionem non attingerint, vel etiam pars eorum illud attingere animum nunquam induxerint.



Primo verò loco ponit laborem ex spiritu vel *ex Aqua Aeris* frequentem in modum, nimirum; *Mense Martio Sole arietem ingredienti, vel etiam Mense Aprili vel Majo, postquam per unam vel alteram septimanam, pluvia terram non humectaverat, sed ros saltem largè per 6. 8. aut 10. dies descenderat, præterita noctis meridie, instante aurora, & dum apparere incipiunt radii Solares, Terram pinguem & fecundam, qualem supra descripsimus, defende assere vel ligno, ulnam unam cum dimidia longo, à radiis solaribus.*

In Asseris hujus medio sit foramen rotundum, cui accurate intrudatur, cucurbita vitrea satis capax, cujus orificium optimè sit munitum, & circumligatum linteo, glutine piscium (*Hauißblasen*) viscosum & tenax reddito; linteum foraminulis mili formibus sit pervium; vitrum duorum digitorum latitudine per asserem transeat, ne terra eodem tangatur. Tunc speculum causticum in asserem vel lignum, similis latitudinis in medio stricte infigatur; ponatur è regione cucurbitæ ad distantiam unius palmæ. Speculum dictum radiis solaribus ita appone, ut hi per hoc penetrent ad cucurbitam.

*Hoc ita continuatur tribus horis, & cucurbita intalescet, spiritusque Mundi è terra per lintei foraminula transibit in vitrum; aquositate exterius circa linteum hæsitante, (nam hujus gluten non permittit ut pars aquosa simul transeat.*

His peractis cucurbitæ remotæ orificium, optime claude linteo, uti nuperum glutinosum, tamen non perforatum, ne evaporet fugitivus hic hospes. *Hoc modo spiritus Mundi singulis matutinis poterit capi, donec necessaria tibi suppetierit copia; alio tamen semper in loco; extrahitur enim eo circuitu Sal æris volatile è Terra, quem asseris ambitus à splendore Solis defendit.*

Spiritus & sal volatile circumspectâ dexteritate, & cauto ignis regimine rectificentur, misceanturque spiritui è sale fixo Terræ seorsim igne aperto, & forti destillato; circulentur per tempus; paratumque inde est medicamentum rarissimæ in morbis etiam periculosis efficacæ. *Ad Tinctura tamen Universalis fastigium peni-*

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

lenior indatur fornaci, canalis cum suo filtro extendatur versus orientem, per fenestram, cætera optimè clausam, stet ita, usque dum Sol fuerit ortus, & vasculum appendici illius canalis adnexum suscipit bonam liquoris aurei partem, quæ effundatur aliquoties, novusque capiatur, fervetur in vitro optimè munito.

Alii cum SENDIVOGIO, & JOH. STARICIO, hoc utuntur instrumento, Fiat vas Cupreum, retortæ destillatoriaæ simile, poterit hoc conjungi è 2. 3. & 4. partibus. Orificium hujus sit summe Strictum, *ut vix acicula aculeo transitus pateat* (juxta mentem SENDIVOGII) in parte inferiore adaptetur canalis cum supposito vasculo recipiente; Unius palmæ latitudine ab hoc sit canaliculus vel siphon. In medio hujus instrumenti fiat margo vel retinaculum (ein Absatz) cui imponitur *spongia magna, & super hanc marmor vel silices in fornace figulina calcinati disperguntur.* Descriptæ hujus machinæ orificium, emittatur per fenestram, per canaliculum inferius accommodatum attrahe ore tuo aërem, hic enim sese insinuabit marmor calcinato; hoc communicabit illum spongiæ subjacenti, & sic destillabit per canalem liquor aëreus in vas suppositum. *Hypocaustum requiritur huic operi calefactum, & quo major in hoc calor; frigus verò quo exterius intensius, ex antiperistasi eò magis desideratus tibi est sperandus effectus.* Operatio quoque largior succedit tempore nocturno, quam diurno, cum aër tunc densior, magisque coagulatus.

An verò dictis modis omnibus, acquisitus liquor Aëreus, adeo sufficienter & debite sit imprægnatus genuino & puro *Mundi Spiritu*, judicent alii. Proinde etiam neutiquam desiderato potiantur sine *Operatores Tinctura Universalis acquisitione*, præcipue quoniam ipsis simul deficiat dimidia operis pars, *Sal Terra fixum, Chalybs SENDIVOGII*, vel magnes philosophicus.

His tamen non obstantibus, *ex hac aqua, præprimis si temporibus balsamicis*, & juxta alias circumstantias, parantur, laudabilis efficaciam medicamentam, qua de re recte, vel sine modo elaborandi, agunt PETRUS JOH. FABER, NIETNERUS, FRID. HOFFMAN-

MANNUS, & plures alii. Sic quidam optimam famam sibi comparabat ex hâc Aquâ composito medicamento sequenti. *Captam Aquam per tempus collocabat in cellam pro putrefactione, hinc destillabat cautè per cucurbitam vitream destillatum super residuum digerebat, postea rectificabat, prodeuntem liquorem, denuò affundeat capiti mortuo, ponebat in cellam, & succedebat egregia crystallisatio; Crystallos exemptos diluebat aqua pluviali, quod variis morbis etiam contumacissimis feliciter exhibebat.*

*Labor ex Aqua Pluviali sequentem in modum se habet. Mense Martio circa Æquinoctium, vel etiam Aprili, aut Majo, colligatur Aqua Pluvialis, vel etiam Tonitrualis magna quantitas evaporet coctione continua, non tamen nimis forti, donec incipiat crassescere, tunc destilla in cucurbita vitrea, usque ad liquidiusculi extracti consistentiam. Tunc Terram aliquam pinguem & fœcundam, vel solarem, humecta dicto extracto, vel sale, copiosa aqua pluviali dissoluto, ut fiat massa crassa. Expone ita eam per duas septimanas aëri: Postea dicto modo iterum humecta, stet iterum per duas septimanas, & hoc tertia ac quartâ vice. Postea destilla è cucurbita leni igne, & prodibit spiritus quasi pinguis cum sale volatili. Spiritum aliquoties cautè & lentè rectifica, cui à phlegmate libero misceatur sal suum volatile. Ex capite mortuo elixivia sal fixum aquâ pluviali, hoc repetita depuratione, & coagulatione crystallifetur. Hujus pars una misceatur cum partibus decem spiritus, sale volatili imprægnati, adde Croci auri partem unam vel duas, digere leni igne, & circula, tali cautela ignem regendo, veluti paulo antea de via Universali monitum. Quo diutius steterit, & quo diligentius colitur, eo perfectius & generosius obtinetur arcanum Tinctura Universali analogum tam medicamentum, quam ad metallorum transmutationem idoneum.*

*Non minoris ponderis est labor è Rore; Utpote in cuius sudoris celestis phisicam ventilationem, nonnulli ingeniosi Pyrotechni multum temporis impenderunt; imprimis quod Rorem concernit majalem, atque hoc non absque ratione, aut sine artis fundamento, cum nec vulgus neget hunc esse quasi quotidianum & ordinarium vehiculum vir-*  
tutis

*tutis illius Balsamica Aetherea*, qua de re Sacrae Paginae, & multi multorum autorum, libri solida afferunt testimonia.

Quamvis autem *Essentia Roris*, maximam partem consistat in *sale volatili aereo*, nihilominus novi industrium Medicinæ Myſtam, qui inde extrahebat remedium mirabilem exhibens varios contra morbos opem, aliis frustra & infeliciter exhibitis, sequenti modo.

Mense Majo mane ante Solis ortum in agris triticiferis aut pratis, colligi curabat rorem, non more solito per lintea (cum hæc tenui porositate absorbeant potiore partem Balsami unctuosi salini aurei) sed per patinas terreas. Imponatur cellæ in vasis vitreis per unam vel alteram septimanam, ut fæces quodammodo deponat, tunc destilla in Maris Balneo, *cautissimo ignis regimine* aliàs certè spiritus vitrum rumpunt, sale volatili magis gravidum, ad exitum stimulat. *Hi cum suo sale volatili, repetita, eaque lenissima rectificatione separantur à suo phlegmate, ac in vitro optimè muniuntur*, aliàs inde evolant in Auras, unde primò venerant.

Fæces à destillatione residuas calcina, & proprio phlegmate inde elice *Sal Fixum*. Spiritum dictum sale volatili gravidum, sali Fixo, per solutionem purificato, superfunde, & ita in phiola per aliquot tempus, moderato calore circulando, in suam perfectionem exalta.

*Mihi olim amicus insignis chymiater, sequentem concredebat ex Rore processum*: nimirum, colligatur quantitas *Materiae Universalis sive cauda Pavonis*, quæ hinc inde stagnis innatare solet; & quidem cochleari argenteo capiatur ejus sufficiens quantitas. Huic superaffundatur *phlegma Roris Majalis*, ac leni per hyemem furni calore, cui propè paulisper admoveatur, digere; sic solvitur materia illa, & ad fundum præcipitatur colore albicante ad incarnatum vergente. Et quando sic per hyemem sufficientem hujus materiae quantitatem confecisti ac leni calore siccatam asservasti.

Tunc collige itidem magnam *Roris Majalis* quantitatem suo tempore supra indigitato, immitte hanc cucurbitæ capaci, claude eam alembico cæco, ac per quatuor septimanas pone in Balneo lenissimo, ut putrescat; Tum aperi vas, & imposito alembico alio cum recipiente, optimè

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

spiritu Mundi eo melius sit imprægnata : *Sal aqua pluviali martiali,* & evaporatione inspissetur, ac purificetur, aliquoties solvendo.

*Ex hoc Sale formentur globuli, cum terra pingui, destilleturque spiritus per retortam, & spiritus egressus rectificetur.* Hinc elixivietur Sal è capite mortuo, *ejusque pars addatur spiritui rectificato.* Sic habes menstruum, quod *solvit Aurum foliatum; Spiritum dictum superaffunde Auro foliato,* stet ita aliquandiu, ut solutio penitus peragatur, attrahaturque sal ex aëre, (quo diutius stare permittitur eo melius est) *Tandem abstrahere aliquoties spiritum vini rectificatum, modico Salis Urinae volatilis acuatam, vel spiritu salis armoniaci,* stet ita aliquandiu, & menstruum colorabitur, ac supernatabit Oleum rubicundum, quod per Balneum Maris abstrahatur, & separetur à menstruo.

Si hæc operatio instituitur *Mense Martio, ubi spiritus Mundi in macrocosmo maximè viget, & vegetat,* erit eo efficacior. Dosis sunt paucæ guttulæ, & cum Oleum ac ejus tubor nullo modò à menstruo, sed à radicaliter soluto Auro procedat, quilibet sibi imaginari poterit efficaciam rarissimam : hæc *Schröderus;* qui hæc methodo quidem durissimi Auri repagula, modo pluribus incredibili resolvit, ut potitus fuerit incomparabili remedio; *attamen plenariè ad Tincturam Universalem haud ascendit,* cum non omnes encheyreses superius de via Universalis notatas observarit; præcipuè verò plenaria unio, & influxus salis volatilis, cum sale fixo Terræ haud accesserint.

Dantur porro adhuc variæ Auri Tincturæ, solutiones, vel extractions, quæ quamvis firmissima illa Auri claustra penitus non penetraverint, tamen non sunt omninò rejiciendæ, præcipuè *si participant de sale fixo Terræ, vel de Volatili Aëris Sale; unde Auro potabili sunt affinia vel analogæ:* quales *Tilemannus* supra in suis experimentis tradidit &c.

Varia alia menstrua, vel magis aut minus in Aurum solvendum agere valentia, excogitarunt varii Dædali chymici. Sic non contemnendæ virtutis etiam est illa Tinctura ex *Croco Auri* ad mentem **BASILII VALENTINI**, mediante oleo *Cinamomi* extracta.

Beatus Doct. **MICHAELIS** modo notatum *Auri crocum* extra-  
hebat:

hebat  
nabat  
ferma  
mixtu  
vare  
verò  
limpid  
lendi  
in Chr  
Pr  
cogitar  
neo, pr  
Tinctu  
lo pla  
annori  
trifac  
ad tere  
stria d  
recipie  
dum ac  
L  
recipie  
ignem  
pro c  
fia  
h  
vel  
ha

lebat spiritu è minera Saturni, hancque Tincturam sæpissimè propinabat pro refocillante Archæi debilis solatio.

*Illustris quidam chymicus magni æstimabat spiritum è pane optimè fermentato, aliquoties cautè rectificatum, postea Spiritu Vini alcolisato mixtum & circulatum.* Efficacior tamen foret hic Spiritus Panis, rore majali, aut aquâ pluviâli destillatus, & summè rectificatus, tunc verò radiis Solaribus, ac aeri expositus in vitro, ubi post paucas horas limpidissimus ille spiritus, rubini colorem assumit; de qua re consulendi *Anglus Celeberrimus ROBERTUS FLUD, & JOH. TACK. in Chryfagonia Animali & Minerali p. 76.*

Præter hæc Tincturas Auri conficiendi modos, alii alios excogitarunt, quos tamen tam varios & diversos hic recensere abstinere, pro complemento attamen adponam laborem, ad acquirendam Tincturam sive Lapidem Animalem; quem *Cl. Clauderus* non de nihilo plane esse asserit, ac sequentem in modum tradit.

*Collige Urinam Puerorum, vixerem non expertorum, 12. ad 15. annorum, octoginta vel centum libras, Sole existente in Ariete: putrefac in cella per duos Menses; Postea immittatur cucurbitæ vitreæ, ad tertiæ partis repletionem; ac destilla spiritum leni igne, usque dum striæ desinant, remove hunc, & optimè muni, apposito vero alio recipiente destillationem continua phlegmatis, igne per unum gradum aucto, quod itidem seorsim serva.*

Liquorem sic residuum effunde, inde retortæ terree appone recipiens, destilla per gradus, usque dum rubra destillant gutta, auge ignem & prodibit oleum, magis exalta ignem, ut igniantur ultimo, pro capitis mortui calcinatione;

*Hoc modo procede collectâ integrâ urinæ quantitate. Tunc rectifica spiritus tuos per arenam in cucurbita leni igne, spiritus & salia volatilia elicita jungantur semper, & rectificatio hæc repetatur septies, vel tam diu, donec fæces non remaneant, sed omne in spiritum & Sal volatile degeneraverit. Tunc phlegmata reservata etiam septies rectifica; Semper removendo fæces residuas. Postea è capite mortuo optimè calcinato extrahere phlegmate Sal Fixum, hoc rectifica, ut fiat crystallinum, & in leni calore fluat, ac ita volatile sit redditum; quod muniatur optimè ab aëre.*



Tandem remanentia, è quibus Sal extractum, calcinentur, edulcorenturque adeo, ut fiat terra planè mortua & siccissima: Huic affunde oleum tuum (à quo quantum possibile separetur phlegma residuum) mixta optime ex retorta destillentur per gradus, ultimò forti igne.

Oleum destillatum superfunde, terræ cuidam bolari optimè calcinata, edulcorata & exiccata, procede destillando, uti jam factum, & quidem septies repetendo; Semperque adhibendo novam terram; & ita Oleum verè depuratur, ac fœtorem perdit. Terras has conjunge, calcina per dimidiam horam, superfunde aquam puram, & hæc reditur cœrulea, hæc evaporet, & acquies Sal viride, quod veneri aufert innatum ruborem redditque Lune analogam, figurâ externâ.

Hoc ita peracto. Sumantur Salis Fixi partes tres, immittantur cucurbitæ optimè operculo munitæ, impone arenæ in capella, submitte ignem lentum, & Sal reddetur fluidum adinstar ceræ, tunc serva lenem hunc ignis gradum. Postea cape Olei tui partem unam, remoto cucurbitæ operculo, infunde guttam unam hujus, subito clausâ cucurbitâ, donec materia tumultuans pacata, & Sal fixum absorberit Oleum infusum, hoc ita continuetur ad plenariam olei conjunctionem, vel consumptionem.

Dein accipe Spiritus superius dicti partes duas, instilla successivè & guttatim quasi, Sali Fixo, uti jam de oleo dictum; Spiritibus omnibus infusis ac in unam substantiam redactis, sigilletur vitrum Hermeticè. Tum hoc impone Balneo æquali ignis in gradu, donec incipiat rubescere; hinc Balneo exemplum, imponatur cineribus (cineres cum materia in vitro eandem habeant altitudinem) digeratur ita eodem calore, usque dum appareat pulcherrima rubedo, hinc impone arenæ, ut hæc cucurbitæ corpus rotundum cooperiat; singulis tribus horis uno gradu exaltetur ignis, in quarto verò gradu servetur per 24. horas.

Atque ita Fixus & perfectus est Lapis, cujus tres gutta, medentur omnibus morbis, & guttula una libram integram vini vel aquæ, ruberrimè tingit.

Huic Lapidi, se additur quarta pars Olei Auri, antequam vas sigillatur ac per 48. horas summo ignis gradu foveatur, evadit in Sal vel lapidem rubiniformem, qui metalla omnia impura depurat.

Elixir

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

*Huic prout dictum, successivè per cochleam injiciatur materia mixta; & statim prodit Tinctura egregiè rubens; cujus dosis sunt 30. 40. 50. & plures guttæ.*

Exhibetur Tinctura hæc præservationis ergò 2. 3. 4. vicibus in septimana universalibus, si opus, præmissis: In sanando verò vel depellendo aliquo morbo scorbuto, hypochondriaco, Nephritico &c. bis vel ter singulis diebus. Præter virtuosam hancce efficaciam, oculos Tuos, pascere poteris in manifesta illa ac perseverante Tinctura Rubedine simul per retortæ canalem prodeunte.

Nec omittam hic illam Auri Tincturam, quam CL. CLAUDERUS in sua Balsamandi ratione p. 201. communicat v. g.

*℞. Foliorum Auri finissimi, per Antimonium purificati, q. l. five unciam unam; adde Fuliginis splendentis è furno, Uncias duas, terantur in mortario lapideo, per unum aut alterum diem; & quo diutius continuatur tritura eo melius erit, quia sic incalescunt mixta, & ita Sal Fuliginis potentius penetrat particulas Auri resolvendas, insimulque Sal Aëris ab incalescentia attrahitur.*

Postea superaffundatur *Essentia è fuligine quam Alexipharmacum vocavi*, ad eminentiam duorum digitorum, in vitro probè clauso, aliquoties agitando; maneant verò ita aliquot septimanis, ut virtus salina sese magis magisque uniat Auro resoluta, ac illud absorbeat; Tunc addatur adhuc totidem Fuliginis pulverisatæ splendentis q. s. ad deglutendam humiditatem. De hinc immitatur crucibulo optimè munito, imponaturque fornaci figulinæ, ut per violentum huncce, ac durum calcinationis actualis cuneum, durus ille & ferè Gordius Solis nodus aperiatur.

Exemptæ Massæ calcinatæ, affundatur denuò *Essentia Alexipharmacæ* q. s. ad eminentiam 2. vel 3. digitorum, relinquaturque sic per tempus, pro connubio eo firmiore stabiliendo, & tandem filtretur per chartam.

*Vires & usum medicamenti hujus quod concernit, ea non modo ad præservationem, una & altera vice singulis septimanis, cuilibet ferè homini*

si libuerit *pro sapore magis grato conciliando*, poterit misceri *modicum spiritus rosarum*, vel *confectionis Alkermes completa aut incompleta*, pro sexus tolerantia..

Porro cum circa Tincturas Auri, haecenus fuerimus occupati lubet adjicere Processum, quem FEBUR, Gallus, alias solertissimus chymiater, ad AURUM POTABILE conficiendum, in sua chymia tradit. v. g.

*℞. Auri per Antimonium fusi & in tenues lamellas deducti ℥ ℔. immittantur hæ cucurbitæ vitreæ, addanturque Nitri purissimi Aluminis ana. ℥ x. Salis communis purissimi. ℥ v. affunde his Aqua pluvie destillata ℔ v. tum vitro in arena posito coquantur, donec omnia cum Auro soluta sunt, id quod color Aquæ flavus indicat, neque Aurum in fundo residet, tum sensim aquam exhalari, permitte ad siccitatem usque: sic in fundo relinquitur massa salina, cum Auro in ea disperso, & dilatato.*

*Hanc Massam contere in pulverem, huncque phiolæ immitte, eique superaffunde Alcohol vini, ut tres latos digitos emineat: Phiolam probe occlusam calore cinerum digere, & intra breve tempus, tres videlicet dies tingetur Spiritus: hic tinctus filtretur, & recens affundatur, ac*

ut

tu in primum metallum omnino reuertere, reliquis Metallis, quovis modo, vel superficialiter saltem solutis, haud omnem laudabilem effectum denegare possumus.

*Alias & sequens Aurum Potabile conficiendi modus* haud erit omnino rejiciendus. v. g.

*℞. Salis urinae volatilis* ex recenti urina inspissata destillati, nec non *Salis Urinae Fixi*, ex ejusdem Urinae inspissatae, & in Sal volatile destillatae, remanentia factiana. ℥ iij. *Spiritus Urinae volatilis* ex urina prius putrefacta destillati & rectificati ℔ j. *Haec commixta destillentur ex phiola, vel cucurbita praeparata, repetitis colubiis, donec omnia probe unita ascendant. Spiritui hoc adde aequale pondus Spir. Vini rectificati & alcoholisati, ac circulando uniantur: Sic paratum habebis menstruum, mediante quo ex rite facta Auri calce vel croco, extrahes Tincturam Auri non inefficacem, solventis saltem ratione, quippe hoc in spirituum vel Nervorum aut cerebri morbis egregiam praestat operam, Dosi gutt. xx. vel xxx. & ultra, cum vehiculo idoneo.*

CHYMLA

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

*De*  
Medicaminum potestatibus & operandi ratione.

**C**OEca hæc in re caligo, nostram adhuc dum tenet artem Medicam; *Chymia* quidem *ocularem partium*, rem quandam *constituentium*, nobis *concedit contemplationem*, sed eam negotium hoc nostrum expedire posse, & esse normam juxta quam vires medicaminum inveniri debeant, ratio vetare videtur: Non etenim tam in partes simpliciores dissolvuntur ejus beneficio corpora, quam transmutantur & transformantur rursus constituentes particulæ, ut hinc quibus principiis singulares medicaminum vires tribui debeant, an iis mixto actu inexistentibus, an noviter transmutatis, generalesque rursus qualitates assumentibus, remaneat dubium.

*Helmont* tractatu *Potestas medicaminum* §. 65. *Chymica* Medicamina artis potius quam naturæ vi nativa agere confirmat, eò quod illorum initia per ignem parta ac sic immutata sint.

*Separat* namque *inquit chymia fixa à non fixis*, quæ prima heterogeneousorum est obvia sequestratio: Non pauca etiam quæ antea volatilia erant fixat, & vice versa.

Nos videmus, *Plantas tam salubres quam noxias*, tam calefacientes quam refrigerantes, ignis tortura præbere aquam, *spiritum*, *oleum*, *sal volatile*, & *fixum*.

*Animalia* quæque cum suis partibus, utut diversi aliàs & effectus & naturæ, per ignem omnia *in genere sal volatile*, *spiritum*, & *oleum*.

*cum sale fixo fundunt.* Interim in tot differentium animalium, & vegetabilium, & partium, tam volatili quam fixo sale, spiritu &c. vires vix differentes invenimus, cum tamen ex tot diversæ naturæ mixtis enata sint, quæ verò si vires cujuscunque compositi & mixto adhuc inexistentes experiri vellemus, tot experimentis diversitatem effectuum essent proditura.

His ergo artis productis mixti vires debere ortum, certò persuaderi mihi haud patior.

*Dantur scrupulosi qui ex aliqua, inter corporis humani partes, & medicaminis, similitudine, dum vegetabilia plurima partis hujus vel illius corporis humani, figuram & similitudinem quandam gerere notantur, ratiocinium petere audent, à Crollio huc invitati, quando inquit: Herbæ quædam magicè per signaturam penitus introsipientem alloquuntur Medicum, suaque interiora in occulto naturæ silentio addita ipsi per silentium manifestant.*

*Quam levis verò hæc sit virium in vegetabilibus indagatio, Phaseolus docere poterit, quid enim ferè quoad figuram externam renibus similis, & verò vel nullius efficaciam, aut usus esse, in eorundem affectibus, liquidò constat: Nisi incineratione in sal fixum eos redactos intelligere velis, ubi vero notandum, effectum tunc non tam ut sali Phaseoli, quam in genere ut sali alcalico fixo adscribendum venire.*

Imò si hæc argumentandi ratio momentum veritatis haberet, Poma, cucurbita. Juglans, & varia similia, hujus vel istius partis humani corporis figuram præsentantia, simili suæ corporis parti specificè competere deberent, quam vilis verò hæc sit argumentandi ratio, etiam Helmont in dispensatorio moderno testis erit.

*Ex Odore item ac calore quidam vires medicaminum metiri posse sibi persuadent, quam conjecturaliter autem, sanis notum.*

*Sapor tandem rem majori cum emolumento exhaurire posse credibile videtur quamplurimis, præprimis cum potissima medicaminis activitas in sale fundata esse deprehendatur.*

*Sic acidus sapor, refrigerandi, penetranter verò morficans sa-*



*adstringendi potestate innata pollere, inter hodiernos receptum verè est.*

*In his tamen nullum acquiescere debere Medicum, Hippocrates, lib. 2. de Diata docet: Eiusdem etenim saporis subjecta, distinctis sæpius viribus prædita esse, his exprimit verbis:*

*„ Quicumque igitur, inquit, in summa dicere aggressi, aut de dul-*  
*„ cium aut pinguium, aut salforum, aut alterius cujusdam consimilis fa-*  
*„ cultate, non rectè judicant. Non enim eandem vim habent neque*  
*„ dulcia inter se, neque amara, neque ulla aliqua ejusmodi, multa enim*  
*„ ex talibus sunt quæ & album, emolliunt, humectant, siccantque, simi-*  
*„ liter & in reliquis sunt quæ adstringunt, item quæ album movent,*  
*„ & urinam cient, sunt quæ neutrum hoc faciunt.*

Pro majori intelligentia consideres *Opium, Aloen, colocynthi-*  
*dem absynthium, chamadrin, centaur. minus &c.* hæc gustu explorata  
 amaritudinem tibi dabunt haud longe differentem, cum interim  
 magna in viribus eorundem sit discrepantia, & multiplices eorun-  
 dem effectus in corpore, quorum tamen ex gustu hoc haberi posse  
 augurium, vix credibile.

Denique *si sapida solum*, medicamentosa essent referta facultate, & viribus, *quid de insipidis dicendum*, ea omni medicamentosa videstituta hinc esse concludi posset: sed quantum hæc sint erronea, vitrum antimonii, & mercurii docebunt ceu insipida omnino, viribus interim maximis dotata.

*Quid tandem erit id, tot & tantam in Medicaminibus differen-*  
*tem effectum exserens?* & quibus mediis hoc ab iis erui posse credis?  
 Chymiam etsi aliàs excludi in hoc negotio haud debeat, rem haud  
 absolvere modo supra notavimus, cum omnes res per ignem trans-  
 mutantur & alias formas suscipiant à nativis suis planè diffe-  
 rentes.

Sic saporem & huc spectantes tot differentes salium figuras,  
 five ex cephalicis vel stomachicis, hepaticis, aut diureticis, & si-  
 milibus vegetabilibus, aut etiam tot differentibus animalibus emer-  
 gentes,

res

TL

tes

RE

tes

const

mura

imo

Lux

juxta

expa

me

ca

ca

Saci

tus

que

es

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

cipia: *Galenici* quatuor elementa, *Paracelsista* suum Sal, sulfur, & mercurium: *Cartesius* horum loco primi, secundi, & tertii elementi particulas substituit. *Helmont* unicam statuit Aquam, rerum omnium materiam primam. Ego huc jungo Terram, salem, sulfur &c. nec unicum modo, sed plura simul concurrere, ad compositi cujusvis corporis texturam mihi nunc persuadeo: Nec passivam solum hæc esse, sed activa simul, credo, cum Lucem in se habeant absconditam, quippe omnia hæc encheiresi artificiosa ex omni aqua separari queunt, quæ aliàs simplici destillatione & exhalatione in ætherem, hæc secum trahit corpuscula principitantia.

Intelligenda verò est aqua simpliciter sumpta, & ut est apparen- ter talis, non verò à suis contentis particulis separata, & in elemen- tum simplex redacta, quemadmodum possibile arti est.

Erunt hic qui litem movebunt; quod cum Deus primo creavit Cœlum & Terram, cur hic aliam ponamus materiam, aquam vi- delicet.

Ut aliorum pace respondeam, credo Cœlum hic sumi pro aquâ expandenda, Terram vero huic commixtam constituisse tenebras, in sacris post cœlum & terram positas.

Aquam verò integræ massæ fuisse continens, subito insequentia *Spir. S.* verba innuere videntur, quæ SPIRITUM DEI AQUIS INCUBISSE, expresse ponunt.

Primò Cœli & Terra fit mentio, & statim post aquarum, qui- bus spiritus Dei incubebat:

Verisimile ergò admodum videtur, hæc omnia confusam quan- dam denotare massam, ex quibus postmodum Altissimus depromsit & exornavit omnia:

Nec insequentia nobis abnuunt verba, quæ terræ ab aquâ se- parationem expresse ponunt.

Videtur ergò confusum hoc caos fluidam fuisse massam, sive aquam, quæ tam cœlum sua expansione postmodum constituit, quam & terram, solidiores videlicet particulas, à luce sive calore insequente magis magis- que

*que condensandas ( ut variis tum inservirent creandarum & perficiendarum rerum texturis ) in se continuit.*

Veritatem assertionis aquam videlicet primum esse rerum omnium principium, omnia corpora naturalia docebunt, *ex quo etenim quid constat in id resolvi rursus posse verissimus creditur canon.*

Hocque verum esse supra cum de alcahest ageremus sufficienter audivimus: Requiritur tamen artis opus, quo omnia subter hoc jugum se trahi patiantur.

*Quin imò imper scrutabilis aqua essentia nobis primum aliquod esse quod nihil fuit ante creationem indicat.*

Videmus quidem aquam visibile esse & palpabile corpus, *quid verò sit in seipso, nullus adhuc docuit.*

*Conjecturaliter est infinita quasi congeries minutissimarum atomorum, essentialiter indivisibilium, spiraliter in se convolutarum, ex quarum copiosa congerie primum guttula, tum ex plurimis guttulis gutta major, ex majoribus rivi, & tandem ex his fluvii, & denique maria ortum suum trahere credibile omnino. Ex his verò tunc retrogrado motu, calore scilicet vel luce rursus motis fit gutta, ex guttis vapor, & tandem atomus: Exq; his rursus frigore aetheris & caloris absentia precipitatis atomis aqueis, fit gutta, pluvia, flumen &c.*

Ecce circulum in quo rotantur omnia principia, ex invisibili ad visibile, & contra.

Ex dictis item atomis aqueis, atmosphæram, aerem vulgò constitui potissimum, hinc patet, quod facili methodo ex aere aqua eliciatur, nubes, nix, pluviaeque generentur.

*Cognosciturq; ex his hujus principii nunquam vel nullo artificio perituri universalitas, quo vis modo namque in corporibus alteretur, & in corpora varia lucis beneficio transformetur, & transmutetur, manet atamen Aqua quæ semper & ante fuit.*

Hujusque ope nullum admittitur vacuum: Adeò etenim expandi vel extendi potest, ut nulla humana potentia amplius extendi possit, quemadmodum id probat antlia suctoria: Postquam enim hujus ope aquearum atomorum, vulgò aeris copia

extracta

ur, &  
menti  
mum  
cc. nec  
ujusvis  
m hæc  
condi-  
separari  
therem,

apparen-  
elemen-

no creavit  
quam vi-

ni pro aqua  
e tenebras,

insequencia  
EL AQUA

parum, qui

usam quam  
d. promissit

z ab aqua

si. sic aqua  
& terram

si magis

extracta est, tunc particulae residuae, ex sua aliis ordinaria spirali figura extenduntur in longum & latum, (membranae instar) sibi vero ita intricatae, & adeo potentissime cohaerentes, ut in majus spatium illas extendere nulli potentiae humanae possibile amplius sit: Hinc evenit ut globus, ex quo atomi illae sunt extractae, licet ex partibus sibi invicem haud adglutinatis constet, nullam tamen vi divelli se patiatur, donec aeris accessus permittitur rursus.

Nec contra rationem fore crederem, si mundi & caeli cohaerentiam huic fundamento inniti dicerem.

Caelum etenim ex talibus expansis aqueis constans atomis, mundum in suo detinet centro, nec corporibus nisi summe subtilibus, veluti sunt astra, locum concedere potest.

*Præter hoc dictum modo universale principium materiale & passivum, Deus immediate post, creavit LUCEM, subtilissimam, penetrantissimam, & semper activam massam, quam vero postea Soli, & stellis reliquis à tenebris separatam indidit, Atque ex universalibus primis tum omnia reliqua formavit, gradatim vero omnia.*

*Porro in corporum resolutionibus occurrunt quaedam & emergunt, quae universalium censui vix eximere possumus, SAL videlicet & SULFUR.*

*Sal lucis specificum habitaculum est, ex singulari, terrae purissimae, & aquae atomis magis diaphanis inter se textis, commixtionem enatum; Quo enim quid esset cui se intimè lux commiscere, ut manibus tangi, & pro tot innumeris texturis accommodari posset; Deus Sal creavit, ut quid esset quo se investiret. Omnium enim rerum ferè ultimum solidum Sal est, id quod alcali in vegetabilibus, & animalibus, acidum vero in mineralibus manifestat.*

Sulfur salis originem debet, & multum terrae continet, hinc in genere metallorum potissimum constitutivum est.

Atque haec sunt principaliora rerum omnium constitutiva, tam activa quam passiva, ex quibus variè variatim inter se textis, & caelestia, & terrestria corpora originem trahunt, à supremo Mathematico

textur

adiciis  
ras, ve  
plicabil  
plena,  
vita sal  
transfe(  
le salis  
accorin  
in aere  
possunt.N  
stinguaI  
omnib  
ra jam

tico

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

Si de Brutorum anima, ceu materiali vel illa Mundi universali id crederent, cum eis non litigarem; sed de Anima hominis rationali id credere, Sacra scriptura vetat.

Notandum verò particulas dictas universales aquam videlicet terram, salem, sulfur, &c. exque eis variè contexta corpora, in nullam transmutari formam, v. g. quando caro bovina, agnina &c. homine vel alio animali comeditur, non transformatur in formam hominis, aut animalis à quo comeditur, sed particulae bovinæ, agninae, &c. hanc vel alia textura, & proportione inter se disposita postquam in ventriculum hominis pervenerunt, tum ibi in talem figuram & proportionem ponuntur, quæ texturæ corporis humani competit.

Notamus hinc corpora omnia tum coelestia, tum terrestria constare ex particulis substantialibus; & non nisi accidentaliter distincta esse.

Sic item *Color, albedo, nigredo, rubedo*, item *frigus, calor* & *non sunt accidentia*, sed substantiæ corporeæ à taliter & taliter constitutis corporum particulis & poris ortum habentes.

*Nulla ergò sunt accidentia in mundo, quam situs, figura, & proportio mathematica.*

Particulis verò substantialibus ab aliqua vel intrinseca vel extrinseca causa ab invicem divulsis, & rursus à Luce alio modo commotis, & dispositis, vel ex toto, vel ex parte, fit & componitur aliud ens, corpus, aut compositum.

Ex particulis verò variis, adeò variatim inter se dispositis contextis, relinquuntur interstitia sive pori, pro differentia particularum differentes, quæ æther cum variis suis contentis particulis permeare & penetrare potest, adeò non datur continuum in mundo sed contiguum saltem.

Non tamen pori, omnes indifferenter admittunt particulas, sed quandoque eas saltem, quas ratione figuræ permittere possunt: Sic pori triangulares non admittunt corpora sive particulas quadratas, ejusdem magnitudinis &c.

Si præmissa in specie corpori humano applicamus, & sanum & morbosum ejus statum, juxta ea metiri optime possumus.

Sana ergo potest dici corporis humani machina, quam diu particulae à nativitate legitime inter se contextæ, hanc conservant texturam, & Luci cum æthere & aliis, hujus contentis liberum concedunt motum, & transitum convenientem, nec in excessu nec defectu peccantem.

Morbosa verò eadem est, quando ordinaria textura vel à natura, vel alio quodam errore, vel in totum vel partim alterata deprehenditur, ac Ætheri cum contentis & aliis ad conservationem spectantibus requisitis, neque locum, neque motum debitum concedit, & vel in excessu vel defectu.

Innumerabilis morborum series huc trahi posset, sed cum hæc in specie ad Pathologiam spectent, specialius nos non immiscemus, utpote qui brevibus generalem naturalium & præternaturalium rerum, ad corporis humani structuram pertinentium inquisitionem, hic intendimus.

Progrediamur ergò paulisper ultra, & quænam sint *generalia morborum constitutiva* perlustremus.

Hæc in *Activa* dispescimus, & *Passiva*.

*Activum*, & universale omnium morborum causa *Lux est*, principalissimum subtilissimorum nostri corporis, spirituum videlicet constitutivum, primum vitæ nostræ & motus principium.

Ejusdem etenim facultatis esse illud quod sanas perficit actiones, quam quod præternaturales, inde patet, quod destructo per mortem isto principio vitali, & morbus, & sanitas cessent.

Illud jam vitale principium *Lux*, quamdiu juxta suos in corpore naturaliter constitutos limites & tramites, texturam videlicet cujusque partis convenientem, in motu suo debite perennat, tam diu sanum est corpus.

activis

a mini-

inis ra-

videlicet,

a &amp;c. ab formam

bovinæ,

dispositæ,

naturalem po-

s humani

terrestria,

naturaliter di-

, color &amp;c.

aliter con-

ra, &amp; pro-

neca vel ex-

modo com-

naturalium

a partem

vitalis per-

in mundo,



K.

cum Luci amica sint, & Lux eorum conjugium libentia  
t, quovis modo etiam illa sint, vel ætheri immixta, vel c  
intertexta, facile, ubi textura corporis vel hujus aut illi  
ontrarians, eis cum Luce transitum liberum vel non, v  
concedit, morbi generantur.

quidem salinarum, luci vel in æthere commixtarum, vel i  
ex cibo & potu immiscendarum culpa, quando poros co  
tot visceribus & humoribus varios, æqualiter & ubique p  
& pertransire libere haud possunt, & vel hic vel alibi ha  
nerantur morbi ut plurimum chronici, ut sunt vulgo H  
lriaci, Nephritici, Podagra, arthritis, Apoplexia, Ep  
s.

nonnunquam etenim plures in annos, in poris hujus vel illi  
erent particulæ contrariantes, quæ tandem capientes incr  
, ex causis prædictis morbum producant, sanguinique tur  
uis humoribus adductæ, eorundem simul ordinem, & poro  
nt.

æ ex aëre huc symbolum addunt, peregrinum ætherem v

verò Æther expansum, sive locus, in quo est congerio  
lorum Terraqueorum, salinorum, sulfureorum, metallic  
narium, vegetabilium, vel pluribus junctim unde nube

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

Est verò *Lux efficiens morborum causa*, vel *per se*, vel *per accidens*.

Quomodo per accidens morborum sit causa, ex modò præmissis patebit.

*Per se* verò fit morborum *activa causa*, quando absque sensibili planè materialis texturæ & contentorùm vitio videmus sanam corporis constitutionem & actionem inverti.

Tales verò morbos *Helmont. Ideales* vocat, & oriri mihi videntur ab irritato Lucis directore Anima videlicet nostra, hæc etenim sibi format imaginationes & indignationes varias, & cum ejus vehiculum ipsa lux sit, hinc subita est impressio & alteratio, proptereaque à suâ ordinaria actione & motu, cui quiete vacabat, paulisper sufflaminata, & perturbata, totam corporis machinam simul, inordinato motu molestat, & contenta subtilia alio motu, quam texturæ conveniens est, movet & rotat.

*Alio verò modo afficit ita, alio terror, alio amor &c.* quando tamen vel hoc vel illud animi pathema crebro repetit, tum habitum tandem Luci imprimit, ut tunc sæpius nulla prægressa causa, eundem motum, texturis aliàs corporis haud convenientem repetat: Et ubi antea juxta ductum organisationis corporis & contentorum, naturaliter agentes, corpus in tranquillitate regebant, & ejus actiones inquiete perficiebant, jam in contrarium hæc peragunt, & varias turbas ac molestias corpori adsciscunt.

Et dum hæc ita in consuetudinem deveniunt, tum item Organa aliàs naturaliter texta, jam sibi accommodant, & aliter texunt, quam à primo ortu, & à natura ita texta erant, ac ita aliam naturam homini deferunt. Ubi deinde omnia juxta ductum organisationis vitiosæ peraguntur.

Sic videmus *Epilepticos, &c. motus*, nobis invitis, & non advertentibus, sæpius repetere ex consuetudine tam agentis, quam & organorum jam dispositorum causa, *non aliter ac nos quandoque etiam citra advertentiam solemus cantillare, vel aliud agere, ex assuetudine ita commota phantasia, & hinc motis spiritibus*: vel dum in somno nonnunquam loquimur, & talia agimus citrà prævium voluntatis imperiùm, qualia nobis interdum fuere consueta.

Habitu jam præternaturali confirmato, facile morborum hæ-  
tariorum esse resultat.

Motus etenim Lucis sive spirituum præternaturalis, habitum  
us, succi nutritii particulis omnes corporis partes permeanti-  
& in semen tandem collectis impressus, posteris communicatur.

Sic præter morbos subtilissimos, Ideales propterea vocatos  
in *phthisis*, *Arthritis*, *Podagra*, *calculus* &c. hæreditariè, quibus  
corporibus accidunt.

Cum enim in his morbis habitum nunc nactis, non spiritus tan-  
præternaturali motu affuescere cogantur, sed textura etiam par-  
alterata non alium concedere possit motum, hinc tam motus  
um præternaturalis, quam & textura alterata semini im-  
mitur, quod tum quasi sub Idea malum propagat, quod tum per  
& dispositis organis, vires suas, & motum redintegrat.

Est ergo Idea, sive typus nil aliud, quam sub minima seminis  
e, & Lucis & texturatum, corpori consuetarum, quasi extra-  
a, sub minima quasi atomo, occultatum magnum corpus cum  
ibus requisitis continens.

Atque hæc sunt præterpropter corporis nostri, & secundum  
versum, sive sanum & morbosum statum concernentia constitu-  
, & principia, brevissimis tradita.

*Jam circa Medicaminum operationes & effectus paulisper adhuc  
oremur.*

Videntur verò pari ratione, & morbi & medicamina, inter  
nvenire, quod etenim corpus quoad texturam, vel sui ipsius,  
iscerum, vel contentorum fluidorum ratione perdidit, id medici-  
stituit, & quod superfluum his accessit, & eorundem texturis  
oportionatum est, id medicina vel demit, vel corrigit.

Quemadmodum ergò morbi variant ratione texturarum vitio-  
n, vel continentis, vel contentorum variorum corporis, ita  
re conspicimus, medicamina, tam quoad texturas varias, quam  
quoad vires.

Patetque hinc quamlibet herbam, radicem, semen &c. ratione

*textura*, quæ tunc sæpius plus obsunt quam profunt: mitce hoc modò plerumque fixa volatilibus, acida dulcibus, ve tērræ oleosis &c. ac ita hæ diversæ inter se commixtæ texturæ simul mixtum intendunt, & *quid hoc commodi, illud i adsciscit.*

Specificæ ergò tam morbosarum partium, quam mediaturæ probè scrutentur, sic *invenies in una sæpius herbarum, quas nullum præstabit compositum*: Nec opus erit pluribire, quod unicum dabit: atque valebit illud quod in pro quod fieri potest per pauca, non debet fieri per plura.

*Omne* namque *medicamentum assumptum*, quando ultimas vias pergit, *æqualiter in omnes partes juxta circulationis leg* ubicunque tunc invenit texturam disproportionatam, in e & poris convenientem texturam restituit, vel expellendo nam additionem, vel corrigendo eam, vel restituendo id latum est.

Sic observamus, cum acidum morbi causam constituturam vel ventriculi, vel pancreatis, vel uteri, vel massæ molestat, & invertere nititur unicum sufficere quandoqu *moniaci spiritum*, vel aliud absorbens.

Hæc ratione *Opium non minus sistit fluxum alvi, quam liquos, sanguinis, vel narium, vel uteri &c. nec minus sist nephriticos, quam colicos, aut Podagricos &c.*

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

haud convenientem legitime segregat bilem; Et *renes à calculis* quoad texturam *immutati*, vel *sanguis*, vel *lymp̄ha*, & infinita talia à *debita sua & naturali proportione immutata* observantur, ac corpus non uno sed pluribus excruciatum morbis:

Hic labor, hoc opus! non simplici tum medio, sed tali aggrediendus hostis est morbus, quod pluribus dotatum texturis & viribus constat.

Vel si morbus inducias det, primo levius malum, dein reliqua, si potest fieri, successive eradicentur.

Alia porro requirunt remedia morbi spirituum, sive à Luce pronati, hi etenim à subtili, materiali tamen, (uti Phosphorus docet) causa originem habentes, subtilibus etiam, Lucis multum concentrati, continentibus, indigent remediis, qualia in mineralibus & metallis, nobis obvia sunt, salia item ex vegetabilibus, & animalibus, spiritus, item & Olea, nobis suppeditant.

Alia denique exigunt remedia Ideales morbi, pro variis ramen causis variantia, sic Imaginationis vitio enati, vix aliter, si curabiles adhuc, quam imaginationis contrariæ firma persuasione mutantur in melius.

Hæreditariorum omnium cura vix promittenda est.

Hæc sunt brevissimis ea quæ tam sanum, quam ægrum constituunt hominem.

Cum verò adeò intricata, diffusioem exigent explicationem, & omnis ars Medica huc trahi deberet, quod tamen non hujus loci, hinc pro paulo majori saltem explicatione *notentur Canones sequentes.*

*Omnes creaturæ Dei, quam subtilissimæ etiam sunt & minimæ, sunt substantiæ & corpora: Deus etenim nil creavit nisi corpora.*

*Lux ergò est substantia, subtilissima tamen, proptereaque vita Mundi, & omnium aliarum creaturarum, movet Solem, Lunam, Stellas omnes, imò terram suo modo in Æthere, Lapidés cum reliquis mineralibus & metallis, vegetabilia item & animalia, movet, vegetat, nutrit, sentire facit &c. substantiam esse Phosphorus saltem docere poterit.*

Quo plus ergo Lucis corporibus in̄clusum est, eo corpora sunt agilia, vivaciora, fortiora & contra.

Sic quæ Mineralia, Metalla, Vegetabilia &c. multum lucis continent, ea magis sunt activa, & contra.

Hinc ex Minerali Regno excellit Aurum, ex Animali Homo, ex vegetabili Vinum, utpote lucis plurimum continentia, & plus quam reliqua.

Calidum sive calor non est aliud nisi lux: Et quo plus lucis adest, eo multum caloris subest.

Sol concentrata lux est: Et cum Lux omnis motus Author sit, hinc quo plus lucis, eo multum motus adest.

Hinc Sol lux concentrata velocissimum perficit motum, tum Luna, & reliquæ stellæ minus lucis continententes, segnius item moventur.

*Ne verò Lux concentrata Sol, omnes corrumpere creaturas, particulas earundem dissipando, creavit Deus Cælum sive Ætherem ex Aqua, antequam crearet Lucem, & Solem ex hâc; Propterea Lux & tenebræ sive calor & frigus, sunt corpora disproportionata, & disparata, non verò contraria.*

*Nec ideò frigus in æthere cessat unquam, sed alteratur saltem, quando ejus poros ingrediuntur Lucis concentrata particula: Egredientibus vero ex ejus poris igneis particulis, ætheris pori concidunt rursus, & constringuntur.*

Quod si verò simul & uno quasi momento corporis cujusdam pori, subito accedente frigido æthere constringantur, & concidant, ut lux intus manere cogatur, tum tale corpus intus quidem vivit, sed extus immobile sentitur, quemadmodum accidit animalibus nonnullis, hyrundinibus præprimis, & muscis, qui poris tandem calore referatis, resuscitantur rursus, & vivunt plenam vitam.

Siccitas ætheris, & sonora qualitas, est à subtilissima illa aquarum atomorum in longum & latum expansione incredibili.



Coelum ex Aquæ atomis summè extensis constare, vel aquam ex subtilissimis cœli atomis condensatum esse corpus, idem est: sunt enim unius Essentiæ, quia conveniunt in fluiditate, frigore, & imperscrutabili amborum principio: Ex quâ etenim materia consistit, Deus novit: primum etenim rerum omnium principium ex nihilo creasse Deum, Sacræ nos docent paginæ.

*Aërem vocamus congeriem minutissimarum particularum, Terræ, aquæ, salis, sulfuris, vel atomorum, corporum ex his compositorum, scil. Animalium, vegetabilium, mineraliumque.*

Hæc variè confusa, per multa milliaria in altum ascendunt: Quo magis verò ascendunt, eo magis à frigore ætheris alterantur, atque ea quæ compositi adhuc habent aliquam proportionem, tandem disuniuntur, & in purissimas principiantes particulas rediguntur rursus.

Unde etiam est, quod, quo altius ascenditur, subtilior notetur aër, ultimo tandem nullus amplius.

Hinc in æthere absque aëre nullum animal vel compositum subsistit, aut vivere potest, quia ibi particulae constituentes, nutrientes & conservantes desunt, & æther frigidus omnia constringit, nec nisi subtilissimæ Luci, sive solis & stellarum atomis, subtilissimo motu agitata, locum concedit.

Cum verò Aër constet ex variis corpusculis, quæ naturâ suâ centrum terræ petunt, hinc aër non est levis, nisi quantum rarior est corpore compacto.

*Sol specificè Lucis sedes & thronus est: Reliquæ stellæ (hæc tamen præ alia) magis vel minus lucis habent, & propterea item vel velocius, vel tardius moventur.*

Cum vero stellæ sint corpora, hinc quælibet stella, sicuti terra, suam atmosphæram habere creditur, quibus vario modo inter se, pro ratione aspectuum commotis, simul commoveretur atmosphæra terr-aquea, seu aër cum suis contentis mobilibus, & ex vario & diverso motu, fiunt & sunt tot diversi effectus, motus, incrementa, & decrementa, sanitas & morbus, tam in Animalibus, quam vegetabilibus, & mineralibus.

Quem-

tic

quar

motu

veru

five

multa

deinci

facit

Pho

ta

fund

man

& al

las

ext

esse

min

tor

ter

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

Statuminato itaque ab astris atmosphærarum particularum fundamento, facile concipere erit, quomodo astrorum influxus in hæc sublunaria fiat, in hunc modum, nimirum *ex vario & diverso astrorum sive stellarum cursu & motu, diversimode se contingere item solent, dictæ stellarum atmosphæra varia*, quæ verò, cum particularum diversarum constituentium, & multum sæpius sibi contrariantium, vel disparium ratione, pugnam inter se instituant, vel effervescentiam, sicuti ex variis phænomenis chymicis videre est; ob velocissimum verò motum disproportionatæ particulæ, nulla concessa mora, se invicem tam subito conjungere haud queant, hinc illæ, ab ordinario atmosphære, cum stella motu, alio motu à se invicem instituto implicatæ, atq; ita à suâ ordinaria atmosphæra derelictæ, & tumultuantes, se mutuo deorsum præcipitare, quia in æthere nullibi, nec moram nec proportionatum quid reperiunt, coguntur, atque tum ad atmosphæram nostram, à tot innumeris stellarum motibus propulsæ, eam concitant, & motum pro suâ natura ei imprimunt, à quo tum ad animalia, ad vegetabilia, & mineralia delato, tot differentes effectus enascuntur, tot tempestatum mutationes & variationes accidunt, & venti oriuntur tam ordinarii, quam extraordinarii:

Hi verò effectus tam diu durant, quamdiu contrariantium atmosphærarum motus & effluvia, effervescentiis dictis, & stellæ sive Planetæ diutius se contingentes & aspicientes, pabulum suppeditant.

Ex particulis verò, ad astrorum atmosphæris derelictis, & præcipitatis, varia alia oriri solent phænomena, v. g. *Fulgura, Fulmina*, & alia meteora.

Sic quando præcipitata particulæ plurimum sulfuris continent, tum illæ in atmosphæra nostra (ob calorem Solis magnum nonnunquam, uti accidere potest, in montibus reflexum, ac sic concentratum) incensæ, *fulgura* concitare solent.

Si vero eadem sulfureæ particulæ, contrariantes in nostra atmosphæra offendunt particulas, tum hæc ambo ingenti fermentatione

prop  
sua  
à cal  
diru  
  
dum  
subti  
glob  
rime  
do  
item  
mom  
tus fu  
flura  
dus  
  
ment  
non  
  
tes  
m  
vils  
libe  
pæ

tione concitata, & velocissimè commota, aërem subitò dilacerando, fragorem maximum edunt, pulveris pyrii sclopeto inclusi & accensi instar.

Et cum plerumque mixturis illis, ex acido sulfuris subtilissimo, & volatili alio sale, se terreæ immiscere soleant particulæ, hinc Fulmina, fulgura &c. deorsum semper suum perficere motum observamus, & vel sine, vel cum cuneo.

*Videtur verò cuneus talis confici uno quasi momento, ex particulis proportionatis lapidum, in atmosphæram ex terra delatis, quæ lapidifica sua idea adjunctæ, subitò se jungunt cum istis fulgurum constitutivis, & à caloræ concentratæ, lapidem constituunt, cum impetu omnia diruentem.*

Solent quandoque æstate oriri nebulæ vaporum forma, foetidum vel sulfureum odorem communicantes, has à magis liquidis subtilibus & spirituosis particulis salinis, sulfureis, vel ex terr. aquæ globo sublimatis, aut in atmosphæra saltem genitis, constitui, experimentum hoc mihi testari videtur: Nimirum confundebam aliquando spiritum nitri admodum subilem & volatilem, cum spiritu vini item rectificatissimo, in angusti colli vitro, non capaci, & ecce in momento, præter omnem spem, omnis liquor ac si è sclopeto ejectus fuisset, in supremo hypocausti tabulato hæret, totum hypocaustum vapore ingenti replens, atque ita uno quasi momento perditus erat liquor, quem plurium dierum labore acquisiveram.

Sic dantur spiritus tales subtilissimi, qui guttatim confusi in momento accenduntur sine ullo igne, & fragorem edunt incredibilem, non aliter ac fulmen:

Ex quibus concludendum erat *Fulgurum & Fulminum differentes effectus, ex tot sæpè differentibus eorum & subtilissimis constitutivis ortum habere*: Nec causam Fulgurum & Fulminum in corporea visibili mole, nisi quando cuneus est formatus, sed potissimum in subtilissimis consistere effluviis, tam à supra dictis stellarum atmosphæris, quam & ex globo terr-aqueo elevatis & exortis; & quo magis

fun-  
n hæc  
astro-  
tem so-  
larum  
rium,  
rescen-  
o velo-  
concessa  
illæ, ab  
cem in-  
æ, & tu-  
nullibi,  
æ, atque  
n motibus  
primunt,  
to, tot dif-  
is & varia-  
extraordi-

antium ar-  
sive  
ppr

is, & præ  
Fulm-

concentra

magis deorsum tendunt, eo magis crassiores particulas vel terreas conjunctas habent, & contra.

Longè aliam causam sibi vindicare videntur venti, *terra motus* conjunctos habentes: hi ab ignis in centro terræ furentis, impetuoso motu, atmosphæram nostram commoyente, originem habere probabile aliis videtur, dum halitus sulfurei hinc copiosè terram replentes, subito accensi & rarefacti, egressu denegato terram concutiunt.

*Nix, grando, Pluvia*, ab aqueis vaporibus ventorum ope ex aqua elevatis, & in altum eVectis, & frigiditate ætheris rursus condensatis constant.

*Nix* quidem ex atomis subtilissimis aqueis, quæ hyeme ope ventorum in altius ætheris spatium elevantur subito verò simul constringuntur, ut se conjungere & in guttas resolvere non queant, atque sic in variis figuris sibi leviter cohærent, & nivem constituunt.

*Grando* verò majori frigore concrefcit, quando atomi aqueæ jam in globulos vel guttas dispositæ, vento aliquo subito in frigidissimum ætheris spatium tolluntur, & tunc ea forma in glaciem vertuntur, exque hac causa grandiores sæpe cadunt globi, quando guttæ fuere majores, vel plures sibi cohæserunt.

Ex præmissis notamus omnia in mundo creata, continui quidem rationem habere, sed saltem esse contigua.

Continui rationem habent, quia luce vel Sole movente, omnia moventur in Mundi finem usque:

Contigua verò saltem esse, inde patet, quia particulae corporum nunquam sibi ita vicinè junguntur, quin non relinquunt cavitates, vel poros, in quibus æther hæreat: proptereaque non cœlum, nec stellæ, nec Mineralia, vel Metalla, nec vitra, nec vegetabilia, aut animalia imò ipsa Lux non sine poris.

In hujus enim vel illius corporis poris, aliæ particulae sive corpora hæreere, perque eos transire possunt.

HOMO constat corpore & anima: Corpus ex Terra, subtilissimis & purissimis rerum principiis (quibus Lux inhabitabat sub gradu vitæ primo) constante, Deus formabat. Cui tum immittebat spiraculum

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

de particula nana commixtionibus, quæ cum aëre  
te aëthere advectis augentur, & cum in angusto tali loco  
amplius queunt, hinc mediante-lymphâ vel imò aëthere  
untur, tuncque ejus proportionem, ordinem & poros per-  
bum ei inducunt, uti hoc probare videntur Variolæ,  
ia &c.

ergò ut sanguinis, chyli, & humorum reliquorum  
inter se servant ordinem, proportionem, & poros,  
contentum aërem naturaliter constitutum, citra tur-

orporis humani, & ejusdem partium pori, sex rerum  
n vitio ita disponuntur, & accommodantur, invertun-  
raliter constitutum aëtherem vel non admittant, vel  
eri viæ & portæ pandantur, tum morbi varii præsto sunt.  
positis corporibus videmus circa æquinoctia, à pere-  
nduci Febres, quæ tunc circa solstitia, aëthere & con-  
n aliter constituto, finiuntur rursus.

stititur verò peregrinâ materia aëtherea vel ab astris, lu-  
undis, Locis, tellure, lacubus, & similibus.

amus ægros quandoque liberari *Febribus, Phthisi, &c.*  
m locum migrant, ac sic aërem mutant.

e frigido, aëre, peregrinis particulis inquinato simul  
rvamus circulates humores cum sanguine in motu  
naturali præpediri, ut tum *destillationes variæ, epide-  
s, tusses, angina, pleuritides, ophthalmia, Febresque in-  
fertilissimè propullulent.*

grino aëthere inducto invertitur particulatum sangui-  
nium ordo, & notè ut inde oriatur *cacochymia*, &

Et cum morbi ab occasionalibus causis originem sumentes, ut plurimum consistant in texturarum & pororum, tam *solidarum quam fluidarum partium*, obstructione, & disproportionatarum particularum commixtione, quæ tamen nec cum æthere penetrare, nec partibus in quibus hærent apponi possunt, sicque corpus vel partem molestant, & in suo ordinario motu præpediunt.

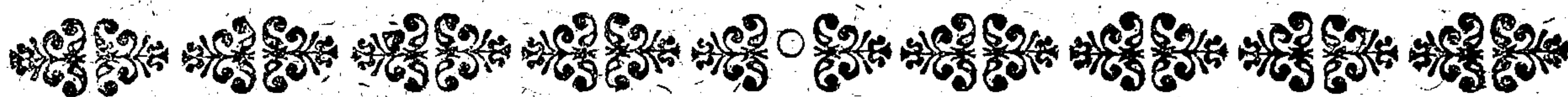
Hinc medicamina adhibenda texturis & poris ordinariis hujus vel illius partis, in quibus malum hæret, sint appropriata, & proportionata.

Et quando tum talia propinquantur, tunc illa cum sanguine, si extra primas vias hæreat malum, ad corporis partes alias feruntur, ad proportionatam verò suam appellentes texturam eas appropinquare & penetrare intendunt; sed quia obstacula adsunt, & disproportionatæ particulæ in poris hærent, *hinc illa, veluti cuneus cuneum, trudunt*, & quia ipsa, veluti medicamenta, non possunt fieri alimenta, hinc ipsa sequuntur, & ambo sæpius mediante sudore excernuntur, vel per insensibilem transpirationem exeunt sensim.

Vel si particulæ in poris stagnantes ita sunt dispositæ, ut aliam & meliorem proportionem & dispositionem assumere valeant, tum illæ à medicamentorum particulis aliter disponuntur, ut tum vel apponi, vel leviore modo rursus partem quam occupaverant, derelinquere possint.

Dispositionem verò talem in melius, ut plurimum efficacius instituant eam, quæ præter texturam convenientem, etiã lucis multum continent, qualia exhibent salia imprimis, quot verò salium mixtiones, tot differentes texturæ & effectus inde resultant, & quo plus lucis habent, eo plus viriam exerunt.





# SECTIO I.

Medicamina, corporis humani infirmitatibus corrigendis accommodat.

## CAPUT I.

*Digestiva exhibet interna.*

**H**Æc cum falsè recepta Galenicorum hypothesi de quatuor humoribus nitantur, omitti planè quidem possent, quia verò ea *purgantibus, non electivè sumptis*, sæpissimè optimo cum emolumento præmittuntur, dum modo principii salini diversimodè corrupti habeatur respectus, pauca eaque generosiora lustrabimus, & *primæ solum corporis regioni* dicata, quæ ceu universi corporis sentina, gignit & suscipit omnigena excrementa, variis vel flavæ vel atræ bilis, i. e. : saburra Biliosa vel pituitosa acida & aliis innumeris recrementis circumfluxa : huic *in genere alvi subductio dicata manet*, quæ absque ullâ vi lenit, lubricat intestina, ut ex eis eliciantur stagnantia recrementa, vicina viscera vel transmissione læsura, atque ita materiam majoris mali exhibitura.

Hic verò ante omnia maximè observanda venit ea diversitas quæ inter materiam peccantem occurrit ratione salis excrementitii, an vel exsuperet acidum vel bilis Dominium obtineat, & peccet nimia quantitate, & acrimonia & sali scorbutico & excrementitio ortum ministret.

*Si peccet bilis nimia volatilitate, concentratur optimè acidis, & tum optimo cum emolumento sequentia adhibentur, inter quæ laudatur.*

*Pulvis Digestivus Hepaticus Ruber.*

℞. Crem. Tart. ℥ ij. ℥ viij.  
Spiritus vitrioli. ℥ iij.

Infun-

herb  
in r.  
oto  
tati

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

Vel & tot experimentis comprobatus fiat PULVIS sequens  
 ABSORBENS Cl. Wedelii.

℞. ꝑ Diaphor.  
 Ocul. ꝑ.  
 Corall. r.  
 Conchar.  
 Cinnab. nativ. ana ꝑß.  
 Oli ♂ gr. vj.  
 Extr. Opii. gr. j.

misce fiat pulvis in 6. partes dividendus.

Si bilis concurrat, adde tartari vitriolati ꝑj.

Vel ℞. tartari vitriolati ꝑj.  
 dissolve in vini generosioris mensura j. cui adde  
 passular. minor. ꝑiiij.  
 cinamomi ꝑß.

stent infusa, & de hoc mane post ovum sorbibile, item vesperi sumatur haustus.

*Pulvis digestivus scorbuticus Mollenbrocci.*

℞. Croci Martis aperitivi ꝑj. ꝑij  
 magister. cochlearia,  
 tartari vitriolat.  
 nitri-antimoniati. ana. ꝑj.  
 fecul. aren. ꝑj.ß.

misce & detur ejus ꝑj. ad ꝑß.

*Vel propinetur hoc vinum passulatum.*

℞. Passular. minor. ꝑß.  
 fol. senn. el. ꝑj.ß.  
 cortic. citri.  
 cinamom. ana ꝑß.  
 crem. tartari ꝑvj.  
 coriandri ꝑij.

Misce contunde & in vini generosi mensuris ij. infunde per liem & noctem in loco calido: Postea coletur per manicam & deo detur mane & vesperi haustus.

## C A P U T II.

### *Purgantia magis consideranda tradit.*

**H**Æc, si humores adeo sint corrupti, ne reduci ad bonam frugem queant, eos per decessum evacuant: Si enim copia vitiosorum humorum peccat corpus, evacuationem urget paulo fortiolem, quam quem præparantia vel digestiva præstant, quia tum humore peccante turgente, & in motu plus sæpè damni, quam commodi afferunt leviora alterantia propinata, nullis purgantibus stipata.

*Peccant verò Galenici, qui absque ullo ferè habito respectu & in omni morbo, cum ad ægrum vocantur, subito purgantia repetunt, nescientes nec considerantes, quas excitent in Microcosmo intempestivè adhibitæ & sæpius repetitæ purgationes, turbas, nec observantes corporum conditiones infinitis modis variare. Impura enim corpora, quorum vires boni succi penuria flaccescunt, exsolvantur facile; quibus verò alvus semper stricta, nullum afferunt beneficium, nisi roactum.*

Dantur qui omni occasione ad fluxus alvi proclives, his leni charmaco vel centum sedes procreares: alii præpropere vomunt; sic ad purgationis visum purgatur: ille nec vehementissimo movetur. sic & obesi, nec prægraciles, nisi maxima cum cautela purgandi. Naturalis ergo cujusque proprietas exploretur prius, vel benignioris scrutetur: & ignotus cautè aggrediatur. Melius itaque purgans artiri, quam ægotantem in præcipitium deferre.

Sic quoque non omnis ætas idonea est, cautè namque succida infantum, & arida senum corpora tractanda: Si tamen res urgeat, omnem cogit deponere formidinem, vide de his pluribus tractantem Cl. Suvallve in disquisitione therap.

Sic & Mulieres sibi sua requirunt, *in ipso enim mensium fluxu, omne purgans aliud, est ineptum*: Prægnantes cautè primis ac ultimis mensibus medicandæ: quod tamen lenit, humores nimium non colliquefacit, ut utero nocere queant, nec etiam tali, intestina nimium irritantur, & antequam per longam viarum ambagem illuc veherentur, perderent sanè noxam, quam inurere utero possent.

Quantum verò purgare debeamus, difficillimæ indaginis res est: Materia tamen copiosa, etsi vires adsint, *partitis tamen vicibus melius exterminatur*. Succus crassus, valida desiderat, sed modicè data: *Vires imbecilles nequam subito ac copiosè quid peragendum volunt*.

Purgatio porro curationis ergò suscepta, nullo temporis discrimine tenetur. *Præservans verò, vere & autumno melius expeditur*: & si tempus ferat *luna motus* observentur, *sub incremento enim ejus omnes purgationes faciliores & cum minori ægri commotione conjunctas esse observabis*. Principium etiam & augmentum morbi, licentiam purgandi exhibent; status verò quietem imperat, tum enim natura ex pugna se recolligens non turbanda est.

Jam verò usurpandi modus non vilipendendus: Huic solida, illi liquida placent, quorum tamen hæc citius, illa tardius operantur. Oportet itaque hic maximè cognita habere quælibet purgantia; horum *Schola Galenica multa somniavit genera videlicet cholagoga, phlegmagoga, melanagoga, & hydragoga*, pro quatuor humorum cantilena. An verò hæc dentur electivè purgantia negant *Ammannus in sua paranesi p. 330. Walæus & Suvallve disp. therap. p. 54.* & alii plures: quemlibet potius humorem à quolibet elici purgante verosimilius est, attractio quidem, ei largienda, sed non determinanda. Et cum non dentur *isti quatuor fictitii humores*, quomodo purgandi? Destruunt item electivè purgantia catholica, quæ omnem humorem excrementum expellunt. Efficax itaque omne legitimè paratum & exhibitum purgans, quicquid enim fluxile, tenue, aquosum, & biliosum invenit indistinctè exterminat; sequente, si purgans justè mensuratum sit, crassiori pituitosa, & plus coagulata excrementorum

mer  
de qgant  
chy  
tur

mer

» S.

» S.

» S.

» S.

» S.

» S.

» S.

» S.

» S.

» S.

» S.

» S.

» S.

» S.

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

cūstantias necessarias negligendo excessum committat. Quo verò purgans simplicius, eo perfectior effectus, quæ verò immodica variorum combinatione constant composita, damnantur, quia periculosa hæc est confusio, & ingredientia, sæpe tacitis sese, ex contrariantibus particulis conflata, viribus pervertunt, & destruunt, corrigentia tamen ob alienas vires non spernenda. Sed appropriata vehicula quæ purgantia ad partes quasque vehant, ridicula sunt, non enim eis prudentia inest quæ vix in homines cadit. His jam præmissis transcursum, ad ipsas accedimus formulas, ubi primò Pulveres ponamus, & quidem se sistit hic tanquam universale purgans.

*Pulvis Catholicus D.D. Mich. qui*

*℞. Radic. Jalapp.*

*mechoac. alb. ana. ℥j.*

*diagrid. sulfurat. ℥ss.*

*Ol. anisi ℥ss.*

*cinamom. gtt. iij.*

*ms. fiat Pulvis subtilissimus cujus Dosis ℥j.*

*aut Specificum Jalapinum nostris in usu.*

*℞. Jalapp. Resinos. pro ℥x.*

*Resin. jalappæ*

*scammoni ana. ℥j.*

*Crem. ℥i.*

*℥i Olati ana. ℥iij.*

*℞o anisi ℥j. ms. fiat pulvis.*

*Dosis ℥j. ad ℥ss.*

*Vel ℞. Jalapp. pulv. ℥j.*

*Resin. jalapp. gr. iij.*

*crem. ℥i. ℥ss.*

*ms. fiat Pulvis pro dosi.*

*Loco cremoris ℥i poterit etiam addi Nitri depurati tantum, hoc enim flatibus plus obstat.*

*Pulvis Helleborinus Knöfelii.*

Qui ℞. *Florum Helleb. nigri veri*, in felici aspectu Lunæ cum Jove & crescente ante Solis ortum collectorum.

*sacchari albissimi ana.* ℥j.

*salis essentialis acetosell.* gr. xxiiij.

*essent. citri excortic. extim. rec.* gr. xij.

Mf. fiat pulvis subtil. Dosis. ℥j. ad ℥ij. specifica proprietate supra dictis affectibus medetur.

Quid non spondet *tartarus vitriolatus*? hic à multis pro universalis digestivo, & insigni purgantium stimulo habetur, adeò ut purgantibus junctus, eorum vim adeò exalter, ut vel quarta purgantium pars sufficiat, v.g.

℞. *Tartari vitriolati* ℥j.

*diagrid. correcti* gr. v.

*trochisc. alband.* gr. iiij.

*gummi gutta* gr. j.

*ol. anisi* gutt. iiij.

mf. fiat pulvis pro dosi.

Si liquidum arrideat, & quidem lenius

℞. *Rhabarb. elect. incis.* ℥ij.

▽ *cichor.* ℥ij.

*cinam.* ℥j.

Infundantur per noctem in loco calido, mane adde *Syr. de cichor. cum Rhab.* ℥ss. & detur.

Vel fiat toties laudatum.

## INFUSUM LAXATIVUM Mannagetta ex P. A. R.

℞. *Fol. sen. el.* ℥vj.

*passular. min.*

*confect. sem. coriandri ana.* ℥iiij.

*crem. Qi* ℥ij.



Incisa & contusa infundantur viginti quatuor horis in Aquæ fontanæ bullientis ℥xiiij. postea colentur cum leni expressione, & in colatura solvantur

*Manna elect. ℥iiij.*

& facta unica ebullitione cum albumine ovi clarificentur, ac ejus ℥iiij. vel iiij. dentur pro dosi.

*Si vero viscida hypochondriacorum & asthmaticorum sordes sint evacuanda suasu Ettmülleri.*

*℞. Gummi Ammoniaci in vino soluti ℥j.*

*scammonii ppt. gr. iiij.*

*℞i vitriolati ℥ss.*

*∇ Mentha. ℥j.*

*Syr. rosar. ℥iiij.*

*ms. detur pro dosi.*

Mirati sumus *Cl. Ettmüller* asserit, quas sordes viscidas felicissimè evacuarit.

*Vel ℞. Cortic. citri vel arant. ℥j.*

*Resin. jalapp. ℥ss.*

*Spir. vini anisati ℥viiij.*

Stent in loco tepido ad solutionem resinæ & extractionem corticum. Postea filtrata ferventur ad usum ac dentur pro dosi à ℥j. ad ℥iij. vel ℥ij. cum parum Julepi rosarum.

*Vel ℞. Resin. Jalapp. gr. x.*

terantur cum amygdalis quatuor decorticatis & cum Aquæ flor. acat. ℥ss. fiat emulsio cui adde Julepi rosar. ℥j. & detur pro dosi.

*Si chronicis malis, lentè, & sensim demoliendis directam velis purgantis vim, VINA MEDICATA, omni ingratia destituta adhibeas, v. g. seq. vel simile.*

*℞. Radic. asparagi.*

*graminis.*

*fœniculi.*

*apii ana. ℥iiij.*

*cortic. radic. cappar. ℥ij.*

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

pulverisata & mixta stent in digestionem per mensem & ultra, postea colentur per linteam, liquor tinctus & imprægnatus usui asservetur. Cujus dosis à ℥j. ad ℥j.

*In febribus malignis, imò ipsa Peste, ut & hypochondriacis & uterinis malis præstantius vix datur purgans.*

Non infimum etiam meretur locum sequens

*Elixir Citri Purgans D. Mich.*

℞. Radic. jalapp. ℥j. ℞.

sem. carthami ℥j.

gummi guttae.

scammon. rosat. ana. ℥. ℞.

mf. & extrahe cum *Elixire citri*, postea adde aqua cinam. & syr. è succo citri parum.

Dosis est à ℥j. ad ℥iij.

*Elixir sive Essentia Citri hæc est.*

Rescinde flavas citri cortices subtilissimè, relictam pulpam pone super fornacem per 6. vel 8. dies, tum exprime succum, quem per cucurbitam destilla, & exit spiritus vini spiritum æmulans, hunc superfunde corticibus, & extrahe tincturam flavescentem palato & oculis gratam. Ne verò interea temporis pereant cortices, parum succi citri, vel aquæ rosarum eis insperge.

Si frigidum ventriculum cruditatibus repletum acidis, expurgare velis, prodest sequens.

*Spiritus Panchymagogus Cnæselii.*

℞. Trochisc. alband. ℥j.

*Vel spiritus salutis Maxwelli.*

℞. Spiritus vini potentissimi ℥ j.  
 Fol. senn. el. ℥ ij.  
 jalapp. resin. ℥ j.  
 hellebor. nigri preparati ℥ vj.  
 olei fœnic. anisi ana. gutt. aliquot.

Folia sennæ & Helleborus contundantur jalappa verò minutim incidatur, & macerentur omnia per 14. dies tunc exprime, & adde iterum tantum novarum specièrum, quantum prius addidisti, & ut prius procede: digestionè repetita & colatura facta, si placeat, adhuc semel adde novas species, & ut prius procede, tunc spiritum expressum colatum pro usu asserva.

Dosis est ab ℥ ss. ad ℥ j.

*Nec hic duplex spiritus pro Viris & Mulieribus  
 contemnendus. Si pro Viris,*

℞. Fol. senn. el. ℥ ij.  
 ligni sanct.  
 sarsaparill.  
 rad. china.  
 bacc. juniper. ana. ℥ j.  
 aloes hepat. ℥ ij.

Incisa & contusa infundantur in spir. vini libris iij. digestionè peracta, tinctura colata fervetur.

Dosis 2. vel 3. cochlearia.

*Si Mulieribus appropriatum velis hunc  
 spiritum.*

℞. Fol. senn. el.  
 baccar. lauri.  
 Fol. card. bened.  
 aloes socotr. ana. ℥ j.

*Sacchari alb. ℥j.*

*Resin. Jalapp. ℥v.*

*Spec. pro Morsul. Imper. ℥vj.*

& Fiant s. a. Morselli

Nec minoris valoris est.

*ANISUM SOLUTIVUM SOLIDUM Zuvelfferi.*

*℞. Semin. anisi pulv. ℥℞.*

*Nuc. Moschat. p. ℥ij.*

*Diagridii  $\Delta$ rati amygd. probè subacti ℥℞.*

*Radic. Jalapp. p. ℥v.*

*Crem.  $\square$ i ℥ij.*

Fiat confectio in Morsellis cum

*Sacchari albi canar. ℥viiij.*

cum s. q. Aquæ anisi solutis & ad consistentiam tabulati coctis,  
dendo species dum parum refrixerit.

Dantur à ℥ij. ad ℥℞.

ms. fiant s. a. j Morselli pondere unciæ unius.

Vel *℞. Jalapp. pulv. ℥℞.*

*crem. tart.  $\mathcal{D}$ ij.*

*resin. scam. gr. vj.*

*Sacch. alb. ℥℞.*

*olei citri rec. ex cortic. extim. gutt. ij.*

ms. fiat morsellus pro dosi.

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

mf. fiat Massa ex qua formentur Pilulæ grani pondere, quarum dantur. v. ad num. x. vel ultra in obstructis hypochondriis & cachexia sunt satis polychrestæ, sed minor dosis noctu sumta plus sæpe præstat & efficit quam major dosis.

Ego simplices *Nobilis de Mülinen Pilulas catholicas* sequentes sæpè proficuas fui expertus.

℞. *Aloes socotrin.*  
*Diagridii* ℥r.  
*Troch. alband.* p. ana. ℥j.  
 ℞o *macis* gtt. v.

mf. fiant. Pilulæ grani podere.

Dantur noctu pilulæ. v. vel vij.

Optime aliquando eis additur ꝯ *dulcis* & ☉ *vitriolatus*.

Pro admodum delicatulis optatum maximè erit hoc

### *Electuarium Cydoniatum gratis.*

℞. *Scammon.* ℥iiij. ex hoc tincturam extrahe cum optimo spiritu vini, reiteratis vicibus quousque omnis tinctura extracta sit, & nullus spiritus tingatur amplius.

Jam paratum habeas *Electuarium diacydonior.* nondum ad consistentiam inspissat. ℔ iij. civil. & cum jam spissescere incipit, affunde paulatim spir. vini tinctum, movendo & agitando spatula, donec omnis spiritus tinctus affusus evanuerit rursus, ultimò affunde aliquid aquæ cinnamomi, recoque parum, ac tum in scatulas effunde & serva.

Sic sint qui nulla plane purgantia assumere queant, eis externe adhibeas seq.

### *Unguentum Fessenii album laxans.*

℞. *Fellis tauri.*  
*butyri recent. non saliti* ana. ℥iiij.  
*extract. helleb. nigri.*  
*diacolocynth.* ana. ℥j.  
*diagri. digri.* vj.  
*croci* gr. viij.

mf.

ms. & lento igne coque ad consistentiam melleam, & cum nucis juglandis putamine umbilico impone. Vel applicetur sequens

*Emplastrum purgans.*

℞. *Semin. cataput.*  
*cololynth. ana. ℥ij.*  
*rad. & fol. helleb. nigri.*  
*esula.*  
*succi tithymalli.*  
*cucum. asinin.*  
*agresta.*  
*rad. sambuci rec.*  
*ebuli ana. ℥vj.*  
*aloes hepat.*  
*scammon. ana. ℥i℥.*  
*therebint. ℥ij.*  
*mellis despumati q. s.*

ut fiat s. a. Emplastrum vel cataplasma.

Miras habet vires hoc Emplastrum umbilico impositum *solvit potenter alvum, vermes necat & expellit*, stomacho applicatum vomitum, renibus & lumbis urinam, & mammis mulierum menstrua ciet, & abdomini impositum partum facilitate, & si diu gestetur foetum expellere dicitur.

Vel hoc tibi *Maxvelli* oleum commendatum habeas, ad quod

℞. *Aloes Hepatic.*  
*myrrha. ℥v.*  
*fellis tauri ℥j.*

ms. & ex retorta *destilla oleum*, cum hoc ventriculum vel umbilicum inunge, superimposita spongia hoc oleo tineta, & effectum mireris.



Hæc jam sunt purgantia, quibus variè variatis & mutatis acquiescere sanè possumus, unicum tamen hoc semper observes, ut *ita medicamen disponas, ut & sapore & odore blandiatur ægro, & quod validam ac suavem vim ex mole saltem exigua spirat, semper præferatur reliquis.*

Nimius verò cathartorum usus *Galenicis* pravo more receptus respuatur, imprimis apozemata larga sanè dosi, & sæpè repetita, maximisque haustibus propinata, quæ ventriculum adeo sanè enervant & viribus labefactant, ut nunquam postmodum nisi exhibitio medicamine, suum perficiat munus.

### C A P U T III.

#### *Vomitoria exhibet.*

**H**orum *tanta sanè est efficacia, ac tantum beneficium, ut etiam* ea, quæ aliis purgantibus ne hulum cedunt mala, movere soleant, magis etenim sunt catholica, & materiam coagulata etiam, & tenacissimam, penitus educunt, quam purgantia relinquunt intacta: *hinc illa nascitur empiricorum felicitas, qui in herculeis sæpe morbis, dato quod supernè & infernè valentissimè evacuat, miraptrant, ubi nostri Galenici timiduli, mirum admodum trepidant, & etiam levissimo vix fidunt.*

Sed nos cum *Cl. Suvalve, rusticam illam vel infantilem timiditatem proscribimus, quia hoc modo egregiis medicamentis usus denegatur legitimus: sic & Cl. Thomson in suis observationibus epilogismi Chymici p. 4. nobis adstipulatur his verbis: Nihil (exceptis Hel-*  
*monti arcanis,)* inquit, *magis conducit ad futuram salutem acquirendam, quam Emeticum lenè in principio oblatum, spiritus illuminans, naturæ benevolum, scorias si quæ sint in Orgasmo multifariam,*  
*mitissimè disturbans, sine violentia aut superstite malignitate,*  
*imò etiam si nec sursum nec deorsum excrementa perspicuè pro-*  
*figarit, nihilominus resolvendò, restaurando, illuminando, ab-*  
*stergendo, nec non per poros cutis noxia exterminando, pensum*  
*suum*

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

*Ad vomendum verò aptus est nauseabundus, qui firmo stomacho, & capite, amploque pectore existit.*

Subito hæc *exposcitur medela* cum æstuant præcordia; *os amaricat, frequens salivatio*, hypochondriorum morsus, *amarulenti ructus*, & alia juncta adsunt. E contra verò cephalalgia in malignis, & hæmorrhagia laceffitus, sicut nec in tabem pronus, qui exhaustis viribus, & exuto robore, animo facile linqvit, nunquam ad vomitum cogendus.

Conducibilis verò maximè est vomitus, ubi ventriculi salus claudicat, quicquid enim in eo cruditatis nomine venit, & ex singulari corruptela, maligna effumatione cerebro noxium est, imo ipsum venenum epotum, subitaneo hujus adminiculo sine omni ejicitur noxa.

*Et ipse stomachus crebriori vomitu exagitatus præter naturam, vomitorio sensim exhibito curatur.*

Non bilis quovis modo corrupta, non ipsa acidi, sive atræ bilis, rabies, nec mucositates pituitosæ salinæ, in intimis etiam viscerum cuniculis contentæ, inconcussa remanent.

*Sic & febriles paroxysmorum insultus, dum inchoant, hoc præsentaneum exquirunt auxilium*: Febrilis enim focus ventriculo plerumque vicinus est, hic vomitorio legitimè adhibito, aut extirpatur, aut infringitur, ne vomitem vel vasis vel cordi remittat. Ipsa enim sæpè natura in tertianariis, & quartanariis vomitum movere solet, quidni ergò artifex motam camarinam, amplius commoveat, ita enim revocatur miasma, vel influxus cohibetur, ne originem feбри præbeat.

Omnibus porro catharrhis spicula heberar, ac præservatione etiam *arthriticos mirè sublevat*. Nec asthmatici, nec anhelosi, si modo integro degant pulmone, à vomitu arcendi.

Jam vomitorium propinaturus, *tempus oportunum* notato, si enim *sincerum* lubet elicere succum, *jejunis exhibe*. Sed si *duriter quis mobilis existat*, stratagemata adhibito, nimirum *post pastum*, unius horæ spatio interjecto, vomitorium propina, ita enim vacuatio facilitatur, & bonus cum malo succus extrahitur: *in ipso actu* cum vomendi

riorum  
parat  
stabus  
tartar  
sine,  
doct  
vni  
dic  
nat  
ve  
tur  
na  
pe  
et

vomendi cōnatus āngit, *oculos comprime*, & caput in prono situ re-  
pone, & si opus differatur nimium, *digitis irritetur*.

Si verò nimia violentia fatiget, compescatur, *cucurbitulā ven-  
tri imposita*, & *sal absinthii cum cochleari recentis limonum succi* exhi-  
beatur: vel fomentum adstringens ventri applicetur, aut *laudani  
ōpiati aliquot grana* porrigantur, ita enim *placida quies* fontem obturat,  
& stomachum confortat.

Sed ipsa jam addeamus *vomitória*, inter quæ valentiora, quæ ul-  
terius vires extendunt, quam alia fortiter saltem turbantia, trium-  
phant. Hæc verò à *verè purgantibus* non natura, aut specie, sed  
*gradu saltem differunt*: vis enim in his excellentior, in purgantibus  
verò minor.

Quod verò *sæpius purgans*, vim induat emeticam, ab humoris  
*ejiciendi dispositione dependet*, volatiliores enim & biliosi à natura aliàs  
facilius sursum feruntur, quam concentrati & viscosi humores acido-  
salini scorbutici, qui ideo volatilibus & acrioribus salinis vomito-  
riorum spiculis exagitari necesse habent.

Inter omnia vomitoria verè *excellunt Antimoniata* legitimè &  
parata, & graduum ratione adhibita. Et expeditum sanè tibi præ-  
stabant Emeticum, *sulfur Antimonii, centaurium minerale vocatum,  
tartarus Emeticus, poculum ex regulo perpetuum*: hæc, si ritè fabricata  
sint, mirandos sanè nec laudandos satis præstabant effectus. Sic &  
doctissimus. *Maxvellus* communicat ex antimonio purgans, quod  
universale, & instar auri potabilis suas operationes perficere depræ-  
dicat, & obscurioribus verbis ita describit:

*Fac inquit, ex stibio Hungarico igne naturæ multiplicato, calci-  
natione, pulverem albissimum*, à fumo cave, quem copiosè emittit,  
verum si pondus hacce calcinatione tantum non inveneris errasti: ac  
tum igni iterum impone, donec pondus augmentetur, & tum calci-  
natio perfecta est.

Recipe *hujus pulveris ℥j. spiritus summi vegetabilis ℥. ℞. digere  
per 20. dies, vel mensem, liquorem decanta, cujus dosis ℥ij. ad ℥. ℞.  
est in omnibus morbis summum arcanum.*

Si pulvere remanente uti rursus velis, ut prius calcina, sed calcinatio citius perficitur, & pulvis virtute & pondere augetur, acidi spiculis ex Sole reattractis, & ita perpetuam habebis mineram salutis. Multa, pergit, tibi dixi, si intelligis.

Si mitiori rem expediendam judicas, tibi commendo *gummi guttam*, quæ præter emeticam vim, cathartica obtinet, ac hinc nec intemperanter effervesceat in stomacho, præprimis si *tartarus vitriolatus* & *spiritus vitrioli* commixti sint, v. g.

℞. *Gummi gutta pulv.* gr. xij.

*tartari vitriolati* gr. viij.

*spir. vitrioli gutt.* vj.

*agua cinamomi* ℥j.

*julepè rosarum* ℥ij.

mf. pro una dosi.

Vel ex hujus pulvere cum cremore tartari & mica panis in pillulas redacto, non contemnendum habebis effectum.

## OXYSSACHARUM EMETICUM.

CL. LUDOVICI.

Aliàs non ingratum nec violentum, sed jucundum admodum vomitorium præbet Cl. D. Ludovici OXYSSACHARUM, quod ita parare jubet :

Recipe *croci metallorum*, legitime ut de Antimonio parat. *scrupulos octo*, infunde per triduum in *aceti communis* (non destillati, ut utpote nimium figentis:) *unciis decem* in loco calido, postea sæpius agitatus liquor, (qui de croco quidpiam dissolvit,) filtretur, eique *ana sacchari albi additur*, & vitro clauso in calida detinendo sponte solvitur, & si placet, essentia papaveris erratici drachma tingitur, ac ita tutissimum etiam infantibus exhibendum acquiris vomitorium, cui *trimestri grana duo* præterpropter, *anniculo grana septem & octo*, adultis verò ad *drachmas duas, tres*, vel *unciam semis*, exhibitum hoc Oxyssaccharum, optatum admodum præstabit effectum. De hoc refert, quod, cum confectum, unà præter propter expressi *oleosi corticum citri succi* drachma condire instituerit, omnes ejus

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

Non verò una via excrementa exturbant, licet præcipuè per urinas. *Humoribus melancholicis, acidis, salinis*, commixtione aqueæ substantiæ *fluiditatem imprimunt*; adeò ut per vias urinarias potissimum secedant.

Si ideoque viscera vis impuritatibus scorbuticis salinis expedita? Si ventriculo & nervis afflare robur? & calidis ac frigidis affectibus solamen dare plurimum? addito acidulas. Sed præmissis præmittendis, adaptata diæta, & aliis observatis legitimis requisitis.

Si has adire haud licet, vires supplere possunt *acidula artificialis*, quas *Henricus de Rochas* in peculiari tractatu, longè efficaciores naturalibus ob separationem superflue aquositate, & utilitatem tam hyberno, quam æstivo tempore, prædicat, easque *ex metallo in primam materiam redactò, auxilio salis hermetici*, aut optima minera adhuc vivis, & proprio spiritu imprægnatis, ac facillè solubilibus, certoque membro appropriatis (ut cerebro vitriolum Lunæ, cordi aurum, epati Mercurium, pulmonibus sulfur &c.) vi aquæ menstrualis ex sale hermetico, & terra virginea compositæ extrahit, admirandaque præstari observavit.

Aliàs *D. Helvicius Dietrich* hoc modo suas paravit acidulas: v. g.

℞. *Antimon. nitri* ana. ℥ j.  
*sulfuris comm.* ℥ j. ʒij.

contusis probe immisce vel *terram sigillatam*, vel bolum armenum, vel *silices tusos*, aut arenam mundam optimè siccata, vel quod melius, *Martis limaturam*, tunc inde retortæ terreae, & igne aperto vel arenam secundum gradus destilla. Si lubet *irroretur* hæc tota mixtura *phlegmate vitrioli*, ex vitriolo crudo, per se per alembicum destillato, in vas recipiens præsuppone aquam frigidam fontanam ad ℥ j. circiter, vel quartam partem phlegmatis vitrioli, sicque destilla, liquorem extillantem per M. B. rectificat, quod in fundo manet filtra, & serva.

*Cl. Mollenbroc. de Arthritide vaga* refert, se ex *aphronitro tincturam* facere, quæ miræ sit efficaciam in obstructionibus reserandis, & resolvendo tartaro vel sale scorbutico, illumque per urinam expellendo: hanc ita fabricat:

TINCTU-

## TINCTURA APHRONITRI.

Recipe *aphronitri*, q. v. superfunde *spiritum salis*, & ob salium contrariorum repugnantiam videbis miram effervescentiam, hinc in vase ample conjungi debent; facta verò pugna, filtra liquorem, & habebis insigne medicamen in tartaro per urinam expellendo ut jam supra laudatum.

Sic & *Penotus* insignem paravit spiritum aperitivum quem hoc modo idem *Cl. Mollenbroc.* elaborat.

## SPIRITUS APERITIVUS PENOTI.

Recipe *vitrioli Goslariensis* ℥ iij. ℞.

*salis tartari* ℥ ij. ℞.

*silic. calcinator.* ℥ vj.

Indantur retortæ terreae, ac gradatim ignem augendo destillentur. Caput mortuum excoquatur, ac spiritus excocto sale imprægnetur, ex quo cum argilla figulina glòbuli efformentur, qui retortæ iterum immissi destillentur, ac destillatus spiritus rectificetur & ad usum servetur.

*B. D. Keiling* olim Archi-Episcopi Magdeburgensis Archiater hunc spiritum in literis ad *Cl. Mollenbroccium* datis, valde laudavit ob *silicum* admixtionem, præprimis si illa circa aurifodinas nati sint, in eorum enim spiritu maximam vim corporis machinam innovandi latitare asserit.

Dictus *Cl. Mollenbroc.* interim refert se hunc spiritum in hydrope maximè proficuum expertum esse.



debilitantur, antequam verum hostem jam aggrediantur: hinc non inconsideratè *Paracelsus* suum ludum fixavit magis, ita tamen ut fixiori involucro volatilis Medicina obtegatur, ut tot digestionum subactionibus resistat fortior, usque eo latitans, donec hosti obvius simili dissimilitudine, (quia & calculus & ludus ejus acidum continent ac alcalinum,) cum diruat, vel ejus copias imminuat, sicuti accuratè admodum hæc tractat politissimus *Wilhelmus ten Rhyne* in  *suis meditationibus de veteri Medicina p. 223.* ubi ulterius *calculosæ concretionis solvenda spem in volatili nitri spiritu ponit*, cum ex salibus volatilibus maximam partem constituatur, hujus vero solutionis causam esse, quod suis aculeis obstructions referat, & renum fermentum confortet, ut sanguineam massam largius præcipitet, sive serum à sanguine separet, ac multâ dilutione acrium confluxum impediat, vel eadem hebetet.

Et cum hæc volatilia acida suis spiculis non exactè illi fermento respondeant, destructionem calculosæ & salinæ concretionis, pro fabricatione intendant, *inprimis nitri spiritus*; Et hoc confirmari credit historiâ, quâ *nitrum à provincia Nitria deducit*, quod plurimum ibi scateat, ubi nec rupes nec lapides ferè ullos permittat: forsitan quia hujus spiritus, ignis instar, homogenea congregat, & heterogenea segregat, ac penetratione suâ calculosum diruit vinculum.

Ex hoc fundamento suprâdicti spiritus vires suas trahunt, in resolvendis salinis & tartareis ac coagulatis mucilaginosi excrementis humoribus.

Ubi & maximè excellit *Tinctura succini cum liquore nitri fixi parata.* Uti & *tinctura nitri* de nitro edocta; & supra dictus *Cl. Wilhelm. ten Rhyne* refert se experientia edoctum, *nullum Sal volatile magis adversari calculo, quam calculi*: quod & de reliquis massæ sanguinæ, & liquoris serosi, salinis concretescentibus particulis considerari meretur, ac hinc *spiritus sanguinis humani urinae*, vel salis armoniaci volatilis & urinosus & acidus, hic admirandæ sunt energis, in salinis quibuscunque concretionibus resolvendis.

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

*hiculum, evanescit, ac humores solvuntur.*

non verò nisi *blande* ad sudorem cogendi *emaciati*, & quorum bilofitas moderamen excedunt, in his enim facile jeccri macrescere potest.

*quoties de die movere sudores, nisi in peste necessitas urgeat, duo enim vel tria indusia madefacta omne id absorbent, im ægri tolerantia educibile existit.*

hydropicis hisce armis in aciem prodire haud licet, quia coexcedens promptè expelli haud potest, nisi plenitudo humo-ri prius purgantibus detrahatur.

Quomodo verò jam discuti serofitas debeat videndum, *non sicut Diaphoreticum assumere, sed opus item est calore ambiente, qui vetur tegumentis corpori circumpositis, ut pori dilatentur materia tamen manente respiratione, ac ita pedetentim incalêscat, ut sic madefactum elapsa ab hausto remedio hora diffluat, dusia madida semper cum calefactis commutanda; & omni sanè frigus arcendum. Probe verò felicitant hanc operationem venter, somnus, æstus, hypocausti, vel silices igniti, linteisque acetibus involuti, ac pedibus axillisque suppositi, halitus item stramonclusus quoad tolerari potest, in peste verò & malignis fovitetur, ne venenum irrepat ad cor: ubi è contra in aliis rarepente somno, à placida quiete, vigiliis, doloribusque exentores rorant copiosius ac tolerabilius.*

antequam verò ad ipsa accedamus sudorifera, hoc adhuc nolim, *ne ea propinentur ubi serum deficit, nisi aqueis vehiculis è additis, quo serum substantialiter augeatur, nec jam deficiens exhauriatur. Sic & in primarum viarum cruditatibus, quando antequam eæ purgantibus vel vomitoriis, quoad crassio-*

*Nec fortius impellendi sunt ad sudandum ægri, præprimis quorum natura non inclinatur.* Hinc peccant illi qui in febribus tam benignis quam malignis ægrum continuo instigant, ut sæpius phthiſeos metum & alia non levia symptomata incurrat, hinc naturæ concedatur tempus oportet, cum *sæpe præstet tenuis udor*, quod nunquam præstat sudor.

Tandem ad ipsa deveniendum sudorifera quæ vel externa sunt vel interna: *Externorum nomine Balnea, therma, Laconica exercitia, & frictions* & similia veniunt: nunquam verò his solis res absolvitur nisi ubi in spatiis intercutaneis materia magis hæret, vel ubi tumor particularis membrum aliquod fatigat, tunc enim expetitur persæpè levamen præstant.

*Interna varia & diversa sunt*, ab Alexipharmacis non distincta, nisi levi gradu; *sudorifera enim conspicuum magis effectum relinquunt*, ubi Alexipharmaca absque sensibili sæpè transpiratione sanguinem ventilant: quia tamen ex uno fundamento educi ambo debent, hinc paulo distinctum dabimus examen: primò tamen sudorifera magis, postmodum verò Alexipharmaca dabimus.

Hic verò duplex sudoriferorum via potissimum consideranda, vel per alcalia vel per acida.

*Alcalia in omnibus illis conveniunt affectibus ubi serum acidis, salinis, scorbuticis, imprægnatum particulis, mali originem fovet:* Inter hæc verò maximè volatilia excellunt, quæ potentius fixis sudorem eient, v. g.

℞. *Aquæ Card. bened.*  
*tenellor. C. C. ana. ℥j.*  
*salis vol. C. C. ℥j.*  
*Syr. papav. err. ℥ij.*

℞. pro dosi.

Vel ℞. *Sem. card. bened. ℥ij.*  
*aq. scabios. ℥ij. ℞.*  
*scord. ℥. ℞.*

℞. emulsio cui adde

*salis vol. C. C. ℥. ℞.*  
*sacchari candi. ℥j.*

ms. pro dosi.

Vel ℞. *Aque juniperi ℥j.*  
*extract. junip. ℥j.*  
*ol. ejusdem dest. gutt. iij.*  
*salis C. C. vol. ℥. ℞.*  
*rob. juniperi ℥ij.*

ms. pro dosi

Si verò simul humorum fermentatio concurrit, ut in *inflammationibus, pleuritide, articularum fluxibus*, ubi & acidæ & alcalinæ inter se pugnant, ac spiritibus hinc pereunt, & alcalinæ subiguntur, ac una in pus degenerant, tum *statim in principio jugulari debent* particulae dimicantes, *eminentioribus sudoriferis volatilibus fixis combinatis*, ut sunt *Antimonium diaphoret. bezoard. minerale, nitrum fixum & similia*. Tum enim volatiles spiritus stagnantem sanguinem non modo resolvunt, poros aperiendo sudorem promovent, sed & acidum peccans emendant, expellunt, quia exagitant & cum eodem non condensantur, quia diversæ in volatilitate & fixitate naturæ sunt, & remanentia acra attenuando dulcificant, bili pristinum vigorem restitunt, ferociamque tollunt, v. g.

℞. *bezoard. mineral.*  
*salis vol. C. C. ana. ℥. ℞.*  
*Zinnab. nativ. gr. v.*  
*laud. opiat. gr. j.*

ms. pro dosis.

Sic & *acida sepiissime, levi copula combinata*, optimum, præsertim in *magis biliosis*, præstant effectum, parant enim viam reliquis, spiculorum suorum similitudine, & ad inordinatos ac effusos ferunt in hostes. Sic observamus *Tincturam bezoardicam acido volatili legitime copulatam*, promptius sudorem movere, quam absque hoc paratam. Sicuti comperimus in febribus intermittentibus, palpitatione cordis & similibus, ubi acidum simul peccat. Si

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

morbo prehenso, subito, & *ante initum somnum*, alexipharmacum porrigas, ut ita in prima quasi herba malignitatem jugules, antequam somno ad cor deferri ea queat.

Jam ad ipsa præsidia, inter quæ, propter nobiliora ingredientia, & singularem hinc energiam, primarium vindicat locum, & propterea ita vocat.

*Theriaca cœlestis qua mihi ita fit.*

℞. *Opii legitime parati* ℥viiij.

Huic in consistentiam melleam redacto, & *succi limonum depurati* ℔ j. soluto, in capaci vitro adde

*Trochisc. de viperis* ℥iiij.

*Essent. croci* ℥ij. ℞.

*castor.* ℥℞.

*Pulpa scille* ℥iiij.

*olei nucistæ* ℥ij. ℞.

*spir. vitrioli volat.* ℥j.

*myrrha elect.* ℥ij.

Hisce adde Extractum ex sequentibus speciebus paratum, v. g.

℞. *Angelic.*

*Carlina.*

*Imperator.*

*Contrajeru. ana.* ℥iiij.

*Zedoar.* ℥ij.

*Fol. menth. moschat. m.* ij.

*mari veri* ℥ij.

*comar. scord.*

*ruda ana.* ℥iiij.

*hyperici* ℥j.

Ex his speciebus incisus fiat cum *vino malvatico spiritu vini acutato* extractum, quod tum rursus suo solvente solutum, prioribus adde.

Porro adde ex sequentibus aromaticis confectum extractum, v. g.

Recipe

Recipe *Cinamomi acuti* ℥ ℞.

*fl. macis.*

*Ligni aloes ana.* ℥ ij.

Ex hisce cum aqua cinamomi fiat s. a. Extractum, quod tum aqua cinamomi rursus solutum prioribus adde.

Jam *ex facibus* post extracta relictis, & calcinatis, *ac in cineres conversis fiat sal*, qui repetitis solutionibus purificatus prioribus addatur.

Postea in B. abstrahatur liquor ad remanentiam extracti liquidi.

Spiritum verò egredientem serva pro nobiliori aquâ theriacali.

Jam *ut confectum extractum in caelestem exaltes theriacam*, superfunde ei *spiritum vini juniperinum summè rectificatum* ad quatuor digitorum eminentiam, & vase accuratè clauso, in calore leni detineatur per 6. vel 7. dies, donec spiritus probè sit tinctus: quo effuso alium superaffunde, ac laborem repete, donec spiritus omnes vires extraxerit, nec tingatur amplius.

Hoc facto massam remanentem in reverberio calcina, quò flammâ sensim cremata, in cineres abeat materia, ex qua sal elicies & purificatum serves spiritui tincto jungendum.

Spiritum jam tinctum & sale junctum, in B. lenissimo destilla, & serva pro spiritu theriacali sume Bezoardico: in fundo verò reidet vera theriacæ essentia, cùjus unciis quatuor adde

*Perlarum præp. Orient.*

*Smaragd. præp. ana.* ℥ ℞.

*Lapis bezoar. veri* ℥ ij.

*bezoard. mineral.*

*cinnab. nativ. ana.* ℥ iij.

*ambra gris.* ℥ j.

hisce continue agitando, donec eam assecuta sint consistentiam, ut in pilulas formari queant.

Hæc ex extracta mea caelestis Theriaca, quam ego omnibus, tiam maximis solennitatibus paratis, & ex variis inutilibus ingredientibus præter rationem compositis, Pharmacopolarum, longè



sane præfero. Percurre eorundem de hac theriacâ hinc inde editos tractatulos, & ingredientia considera, invenies reverà *multa inconsideratè admodum addita, quæ quidem molem, at vires minimè addunt.* Et quid commixta gummita? An ea vim alexipharmacam exaltatura existimas? Sane! cum principalissimè hujus theriacæ vires in opio consistant, quid opus multis inutiliter quærere, quod paucis iisque nobilioribus efficacius obtinemus, nisi quis præter necessitatem, vel sumptus & labores, ex nimia curiositate, multiplicare ineptè velit.

*Opium est quod principaliter hic suas exserit vires, assentiente nobis Cl. D. Ludovici in sua Pharm. ubi saluberrimum opii cum alexipharmacis ac aliis Diaphoreticis copulationem sat nosse asserit, eaque etiam in malignarum illarum cephalalgicarum principiis, opii tantillo quasi condita, imò in augmentis ad diaphoresin, (non verò in statu, contra vigilias atque deliria, ceu tum sæpè numero funesta,) securissimè magnoque cum juvamine exhiberi, tam diu se confirmatum scire refert.*

Nec dissentiunt alii, inter quos *Cl. B. Suvalse* vult, narcoticam vim, ad diaphoresin non minus præstare ac salinam, & hoc non accidentaliter sed ex se, cum ex eis, imprimis opium, calore, id est volatilibus sulfureo-salinis particulis constet, unde etiam *Theriacam, Mithridatium, Diascordium* & plura alia antidota sudores præcipue eliciant. Dosis hujus theriacæ ut plurimum est à gr. ij. ad iiij. in pillulis, vel cum aliis nobilioribus remixti, gr. j. vel ij. v. g.

*℞. Aqua Card. bened. vel tenell. C. C. ℥j.*

*Tinct. bezoard. gutt. xx.*

*theriac. cælest. gr. ij.*

*salis viper. vel C. C. vol. gr. viij.*

*syr. è toto citro ℥ij.*

*ms. pro dosi in peste sæpius repetenda.*

### *Castorei Extractum.*

Quod ingreditur, hoc fiat modo, v. g.

*Recipe Castorei opt. recent. ℥iiij.*

*spir. cerasor. nigr. vel lilior. convall. ℔ij.*

Casto-

eval

beris

det,

tribu

exfu

rò in

per f.

luge

zont

Alc

alt

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

*Opii ana. ℥ij.*

Incisa & contusa infunde in spiritus baccar. juniperi vel sambuci optimè dephlegmati ℥v. stent in digestionē per 14 dies & ultra, sæpius interea agitando, post sume spiritum decantatum ac leviter quodammodo expressum, cui adde

*Spiritus tartari volatil. legitime parati ℥ij. ℞.*

*salis volat. CC. vel succini ℥ij.*

*spiritus vitrioli volatilis ℥x.*

*essent. camphor. ℥ij.*

℥ss. tingantur vel santalo, vel essentia papav errat.

Hæc est nobilissima & adeò decantata Medicinâ, à B. D. *Michels*, ratione quidem ingredientium, non verò in fundamento differens, & ab illo, post mixturam simplicem, quæ neque ab his multum distat, adeò decantata & divulgata, ut instar Panacæ haberi cæperit, in plurimis corporis humani infirmitatibus. Cum verò B. D. *Michels* descriptio, plurima minimè necessaria contineat ingredientia, ratione quidem virium haud absimilia; attamen, quia vilia quædam, quæ magis molem quam vires addunt, hinc non immerito, dicti Cl. Medici, (juxta quorum normam hanc nostram concinnavimus ticturam:) correctionem instituerunt, selectiora saltem, & conspicuis viribus dotata ingredientia assumendo, viliora verò negligendo.

*Vires nobiles satis & decantate sunt, in omnibus illis affectibus, ubi Alexipharmacis & Bezoardicis opus esse duxeris. Hinc in quibuscunque febribus intermittentibus, malignis, morbillis, variolis, Epilepsia,*

*lepsia, Apoplexia, Pleuritide, catarrhis, uterinis suffocat, morbo hypochondriaco & similibus, optimo cum emolumento propinatur in variis convenientibus vehiculis, vel cum cerevisia etiam simpliciter, aut vino, à guttis x. ad xx. & L. remixta.*

Principalissima energia *in particulis hujus tincturæ volatilibus salino-sulfureis* consistit, quas non *spiritus tartari* solum, sed & reliqua, ut *camphora, opium, myrrha &c.* addunt.

Sunt qui camphoram non consulto semper addi existimant, ubi sanguis nimis rarefactus ebulliat, ac ita vigilias sitim, calorem immodicum & similia inducat: ac *si hoc omnino ita se haberet, nunquam in febribus malignis, & peste, ubi principalissimè nexu suo solvitur sanguis, & spiritus exultant, sui juris facti, exhiberi deberet; ubi tamen experientia aliud docet, scilicet, quod tum malignum, venenosum & rodens ac suffocans acidum, patientes sine intermissione exanimans; camphora per os data, statim absorbeat, ut spiritus vitalis pristinum recuperet vigorem; observatione ex acidis spiritibus desumpta, quos, quò subtiliores offendit, eò expeditius absorbet.*

Si tamen quis aliquam partem absque camphora asservare velit, licet; imprimis cum dentur, quibus odore saltem contrarietur, nec omnes omnia ferant.

Quoad superiorem verò difficultatem ultrò adimendam, credo, opium blandimentis suis, particularum camphoræ subtilium spicula maximè restinguere, vel hebetare, ne ullum quidem succrescere possit majus malum.

Et quorsum rapiuntur illi? Si in sanguinis rarefactionibus, calore immodico & similibus, prohibita omnia, vel ea saltem volunt, quæ particularum suarum subtilitate eas juvare rarefactiones possunt, sane omnia & Alexipharmaca & Bezoardica alia, quæ ex his particulis constant, in febribus malignis & similibus exulare deberent, quòd tamen experientiæ reclamat.

*Opium* ex supra recensitis causis, (in theriaca cœlesti,) hanc etiam *tincturam optimè ingredi*, dicti Authores confirmant, nisi expressa pestilentium narcosis moderamen suadeat.

Si tamen lubet, poteris planè omittere opium in compositione, & exhibitionis tempore demum, pro rei exigentia de tinctura anodyna addere, quantum requirit morbi status, ita certius erit.

Universalioribus jam dictis alii ELECTUARIUM ORVIE-TANUM adnumerant, quod à Cl. D. Sebastiano Schaffero communicatum accepi hac formâ.

℞. *Gentian.*  
*bistort.*  
*carlin.*  
*torment.*  
*dictam alb.*  
*aristol. rot.*  
*long.*  
*anthor.*  
*card. sanct. in umbra siccât.*  
*calam. arom.*  
*sem. echii.*  
*anchus.*  
*citri ana p. eq.*

quibus subtilissimè pulverisatis adde

*Radic. scorzoner. pulv. ad pondus omnium.*  
*Pulveris hujus sume partem unam.*  
*Mellis despumati partes tres.*

Misce benè & fiat Electuarium super ignem lentum, cui in fine adde ad singulas x. libras Theriacæ Andromachi ℥. j. vel ℥. j. ℞. & serva in vase terreo ad usum.

Nec sequens THERIACA COMPOSITA Cnæselii vilipen-denda, quæ

Recipit *Theriac. Andromach.*  
*Mithridat Damocr. ana. ℥. j.*  
*radic. anthor. pulv. ℥. ℞.*  
*lapid. bezoar. or. veri ℥. ℞.*

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

## Chymia Experimentalis

*Theriac.* ℥iij.

*cinamom.* ℥ß.

*camphor.*

*salis vol. C.C. ana.* ℥ij.

Incisis & contufis fuperfunde *tinctura sulfuris, ex sulfuris hepate cum fale tartari facto, extractæ* ℔ iij. ficut in digeftione per tempus, vel faltem loco levi calido, probè faltem claufa, donec optimè fentiantur extractæ fpecies, tum decanta, vel filtra & ferva.

Dofis eft à ℔ß. ad ℔j.

Ufus externè *in quibuscunque inflammationibus* admodum infignis, cum linteis etenim duplicatis applicatus omnem fubitò ad miraculum extrahit inflammationem, & dolorem.

*Vel hoc fiat Elixir Pestilentiale.*

*Rx.* *Spiritus theriacalis* fupra ad *Tinct. Bezoard.* adparati ℔. j.

*Balsami antimomialis veri* ℥j.

*salis viperar. volat. vel C. C.* ℥ij.

*camphor.* ℥ij.

Mifta digere, donec uniantur probè, tum ferva.

Dofis gutt. x. xx. ad xxx.

*Vel Rec. spir. baccar. sambuci per ferment. parat. & rectificatiff.* ℔ ß.

cum hoc fpiritu extrahe fupra *Tinctura Bezoardica fpecies.*  
colaturæ adde

*Balsami antimomialis* ℥ij.

*salis succini volat.* ℥j.

*crucoris C. volat.* ℥j.

*camphoræ.* ℥iij.

Fiat f. a. Elixir, quod in peste & febribus malignis infigne eft & præfervativum & curativum

Dofi ℔ß. ad ℔j.

Non ineptè hoc refertur **ELIXIR PROPRIETATIS Paracelfi,**  
cujus

cujus verum menstruum ille reticuit, hinc id ex mente SCHONII CORRECTUM apponimus.

Primò fac SPIRITUM JUNIPERI hoc modo: v. g.

*Rx.* *Fæcum vini mensuras 16.* vasi ligneo inditis adde *contusar. baccarum juniperi matur. recent. mensuras 8.* misce & adde *tartari crudi pulv. lb̄ ss. salis com. m. lb̄ j.* ac reponere vas clausum per tres vel quatuor septimanas, quovis tamen die probè miscendo, ac rursus tegendo, & pannis & operculo ligneo, debita hac mæceratione vel fermentatione peracta leni igne ex vesica destilla, ut de sedecim fæcum mensuris, sex circiter spiritus inensuras nanciscaris.

Has *sex mensuras rectifica ut tres saltem remaneant*, quas serva, item poteris servare phlegma pro nova infusione. Postea recipe *aqua vernalis Martio, Aprili, vel Majo collectæ potissimum id, quod vel tribus diebus ante aut post æquinoctium stillavit ex alembico majori.* Hanc *bis. vel ter destillando purissimam* recipe, & ejus mensuris octo adde *therebintina Veneta vera lb̄ ij.* & ab initio leniter destilla, postea paulum aucto calore, donec 6. circiter mensuræ egressæ sint, à quibus oleum clarum separa.

Jam recipe *spiritus tui juniperini mensuras tres & aqua vernalis therebintinata ana adde*, & lactescet aqua, hanc per alembicum destilla, moderato igne, ut media pars evehatur, quam serva.

Jam recipe *Aloes socotrin. elect.*

*Myrrha elect.*

*Croci Austriaci ana. ℥ij.*

Speciebus hisce grossè contusis & cribratis adde menstrui prædicti *lb̄ ss. spiritu acido volatili vero, vel salis vitrioli aut sulfuris, acidulati, misce & stent per noctem, die vero sequente ulterius adde menstrui lb̄ iij. itidem acido volatili acidulati.* Tum misce, ac vitro probè clauso stent per aliquot menses, singulo verò die agitentur. Postea vero decantatur Elixir & ad usum asservatur.



Nec inefficax erit hoc ELIXIR POLYCHRESTUM, v. g.

℞. Aloes socotrin. ℥ij.

myrrha elect. ℥j.

croci. ℥iiij.

Essentia malvatica ℥xij.

Mista stent in digestionē per 14. dies, filtrato tum adde

Rhabarb. elect. ℥ij.

Agarici ℥ij.

℞. fervetur pro usu.

ESSENTIA MALVATICA fit ex

Herb. rorell.

Flor. bellod. hortens. ana. m. j.

Vini Malvat. mensur. j.

Destillatis, & dicto usui destinandis.

Neque etiam sequentia non erunt ex usu, v. g.

### Pulvis Bezoardicus.

℞. Antimon. diaphoret. præcip. de antimonio docti ℥j.

margarit. orient. præp. ℥j.

oculor. cancri ℥ij.

C. C. sine igne parat. ℥ij. ℞.

unicornu veri. ℥℞.

rasur. eboris. ℥j. ℞.

℞. fiat pulvis subtilissimus, cujus Dosis ℥℞. ad ℥℞.

Conducit singulariter in peste, febribus malignis, variolis, morbillis, erysipelate & similibus, si calidiora alexipharmaca non secure exhiberi posse putas.

### Aqua Bezoardica Cl. F. Hoffm. temperata.

℞. Pomor. citri recent. & succulent. num. vj.

Exprimatur succus, eique cortices addantur, exclusis seminibus, adde

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

Recipe pomorum citri q. v. remota parte  
reliquam, adde sacchari q. s. misce in vase probè clauso, si-  
stione per 7. dies: postea per alembicum destilla, & si li-  
ca ex arena, ac prodit spiritus limpidissimus, qui vi-  
optimè restaurat.

Si ab aëre maligno præservativum desideras, fiant

### *Trochisci Alexiterii.*

℞. Cortic citri recent. ℥. j. ℞.

Contunde optimè in mortario lapideo ad pultis for-  
setaceum trajici queat, adde

*Extracti Angelic.*

*Zedoar. ana. ℥. j.*

*balsam. antim. veri. c. oleo succini parati*

*ol. dest. rut. gutt. v.*

*croci Austr. ℥. ℞.*

*sacchari alb. ℥. ij. ℞.*

misce, & cum albumine ovi clarificato, vel mucilagine  
f. s. a. trochisci.

### *Si Acetum Bezoardicum arrideat*

℞. *Radic. Angelic.*

*Imperat. ana. ℥. ij.*

scord. ana. ℥v.

sem. citri.

levistic. ana. ℥. ℞.

cortic. citri cum toto incis. ℥j.

myrrha ℥. j.

Theriac. opt. ℥iiij.

camphor. ℥ij.

Aceti vini optimi mensuram unam. Digere per tempus & filtraturam serva.

Dantur qui amuletis multum tribuunt, inprimis *Cl. Thomson.* ex Helmonte, *Epilogismi Chymici* p. 66. ex hac causa: Cur pestis, inquit, aliæque ægri tudines nonnunquam tam pertinaces persistunt, generosis pharmacis vix cedentes, debetur materiæ malignæ, in convexa stomachi parte sitæ, ad quam pauca remedia, integris viribus possunt transmigrare. Hinc in hac angustia, *Amuleta*, *Zenexon*, quædam sulfura depurata radiatione, & solo intuitu Archeo indulgentia, miram præstant opem; alcalibus volatilibus optimè correctis non præterminissis.

Nulla ex his magis comprobata habemus, ac ea quæ *Helmonte* ex *bufone* commendat, refert enim se bufones applicuisse bubonibus & escharis, tam in viris quam mulieribus, ac ubique non sine prompto juvamine. Cum autem hoc remedii genus delicatioribus, horribile admodum visum fuerit, coëmerunt alii, maximo pretio ab Indis Amuletum, sive Venenorum magnetem, quem *Athanasius Kircherus*, ab Hispanis *Piedra della cobra de cabelos* vocatum, miris extollit laudibus, in *suo Regno natura Magnetico*, ubi de eo prædicat, quod hunc sibi insitum babeat magnetismum, ut vulnere ab animali venenoso inflictò, appositus, statim tenacissimè adhæreat tam diu donec omni veneno attracto, satiatus quasi sua sponte decidat: si verò una vice, venenum, ob nimiam copiam, non omne fuerit extractum, de novo appositus adhæreat tam diu, donec omne venenum planè sit extractum.

Hoc

facchari  
parte in  
atur, do  
cat.

conscinde  
at in dige  
bet rectifi  
es collapsas

hi

man, urper

3)

tragacamb

; Amuletum itaque *Buttlerus Helmonti* communicavit, no per vomitum rejecto, quibus *Londini* aliquot millia hunc e correptorum curaverat. Hoc verò ita parare iussit, fones mense *Junio* captos prope focum suspendi, substrata infecta patina; & tandem post tres dies suspensionis, in eam quandam materiam, unâ cum nonnullis insectis vis. Bufonem verò hoc veneno rejecto, quod tamen ardeat non rejiciat, obire. Hæc verò deprehendit *Helmont*; Si hujus usum à dicto *Buttlero* vellet sciscitari, qui tunc tenebatur detinebatur, cum è carcere liberatum *Buttlerus* hunc præsentem invenit; hinc verum hujus usum ignorare hoc rejecto veneno, & bufonis cadavere seorsim exsiccatum redactum, cumque tragacantho trochiscos paravit, quos tationem quam curationem insignes deprehendit, & cetera ac probatam experientiam attestatur. *Kircherus Zuvelj*

um terra lemnia, gelatinâ viperarum insuccatâ hosce trochiscos.

etiam, pro amuleto admodum commendant multi crustum succini lucidum, quod quovis mane, septem pulvis affricatum, ad incalcescentiam, verissimè à peccatis afferunt.

& sequens *Cl. Cnæffellii Emplastrum Magneticum* quod

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

tunc supernatantem Balsamum clarum decantare poteris. Restanti verò massæ affunde aquis vernalis therebintinatæ lb̄ j. β. & ex cucurbita appposito alembico destilla leni igne, & prodit Balsamus qui decantato priori commiscendus.

Hic balsamus præter vim alexipharmacam, insignium porro est virium, *in aperiendis renum obstructionibus, pectoris item affectibus & similibus*, Dosi gutt. v. ad vij. & ultra.

Externe inunctus, catarrhis medetur, confortat cerebrum, nervos, absunit tumores à frigido, curat vulnera & similia alia patrat.

## C A P U T VI.

### *Anodyna & Mitigativa habet.*

**H**Ac dolorum anchorâ nil ægrotis gratius, nil omninò acceptius, ex hac, inductam quietem, jucundis in somniis peractam, sequitur refocillatio, humorum temperies, acrium dulcificatio, hincque laudabilior nutritio, labor nullus.

Hæc in externa & interna distinguimus.

Inter externa numeramus *epithemata*, quæ ex pane similagineo, lacte, croco, & vitello ovi confiunt. Sic & soli lumbrici vivi dorso applicati, dolores probè ejus leniunt, uti & lac calidum vesica exceptum, & in dolore pleuritico lateri dolenti applicatum. Nec Pediluvia contemnendi sunt usus, quæ ex capit. papav. lactuca, meliloto &c. facta fuere: ac optimè item ad conciliandum somnum temporibus applicatur, hoc

### *Emplastrum somniferum.*

℞. Ung. populeon. ℥j.  
 ol. papav. express. ℥iij.  
 radic. mandrag. ℥ij.  
 croci or. ℥vj.  
 castor. ℥ss.  
 Opii. ℥v.  
 cera. q. s.

f. s. a. Emplastrum.

Vel

mf.  
loric

mf.

csu

mf.  
de

*Vel hoc Unguentum aut simile, v. g.*

℞. *Alabastri pulv. ℥℞.*  
*ung. popul.*  
*rosat. mes. ana. ℥j.*  
*ol. nymph. ℥j. ℞.*  
*camphor. ℥ij.*  
*Opii corr. ℥j.*  
*cera modicum.*

ms. fiat unguentum nuchæ & temporibus inungendum in capitis doloribus.

Vel ℞. *Olei nucistæ ℥j.*  
*Opii ℥j.*  
*sacchari Saturni ℥j.*

ms. & inunge.

Insignis etiam usus erit sequens.

*Pomum somniferum Reg. Polon.*

℞. *Opii thebaic.*  
*resin. laudan.*  
*storac. calam. ana. ℥ij.*  
*ligni aloes pulv.*  
*radic. ireos pulv. ana. ℥℞. ℥ij.*  
*nuc. moschat.*  
*croci ana. ℥j.*

exactè mixtis in fine adde

*moschi or. ℥℞.*  
*ambra. ℥j.*  
*ol. rosar. still. veri gutt. vj.*



prietate, acrimoniam & acidum nervis inimicum absorbent ac demulcent. Talia sunt spirituosae sulfureo-salina, ut *spir. vini generosus, lumbricorum, C. C.* & similia alcalinae indolis, quae omnis generis doloribus conveniunt, membranosis tamen melius, quam carnosis, ut inflammationibus & similibus applicantur.

Hae sunt anodyna externa, quae ab internis solo gradu differunt, quaedam enim sunt anodyna, quae non aequè sunt narcotica, nec hypnotica, dum nimirum acrimoniam quidem humorum mitigant, & consequenter dolores auferunt, & per accidens quoque interdum soporem cient; licet somnum intentione primaria non efficiant.

Ad interna igitur confugiendum, quae per se anodyna & hypnotica sunt, quaeque incisivos spirituum motus refranant, spirituum claustra obserando, acriores verò interim humores obtundendo, ut postmodum repullulantes, minus offendant.

Ex hisce (exceptis mineralium veris, vi sua peregrina spoliatis sulfuribus,) non datur praestantius Opio.

Hoc, cum dicta sulfura apud nostros Medicos adhuc sint admodum incognita & rara, omnia alia praecellit anodyna, quo Medicinae status adhuc minimè carere potest, teste *VVillisio*, & continua experientia; imò dantur, qui cum *Cl. Sylvio libentius Medicinae renuntiare, quam Opio carere malent.*

Laudatum hoc medicamen ritè paratum ac legitimè usurpatum, summum est remedium, quia dolores lenit, spiritus exorbitantes refranant, somnum conciliat, morbumque in suo centro detinet, ut tum debellari, & maturari pro lubitu possit.

Ejus quidem laudi, aliquid derogare videtur *Cl. Ammannus*, quod de ejus effectu nobis adhuc dum nihil certi constet, cum veram dosin ignoremus, ac hinc in sedandis doloribus & vigiliis, saepissimè vel sine, vel cum infelici effectu utamur.

At hoc improvidis potius in aurem! rite enim paratum Opium & legitimè adhibitum aliud docet. Confer *VVedelium de Opio.*

Et politus *Thomson*, qui etsi rarò eo utatur, cum *Helmonte* teste,

terrore

non  
spir  
tand  
tera.  
furi  
melli  
dissol  
vitre  
z. B. c  
sed le  
adap  
catus  
sile ad  
simul  
& pe  
acuti  
etu  
de  
Ch  
tis  
die

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

donec omne sal tartari sit solutum, & saponem candidum nactus sis: tum Recipe *Extracti Opii cum spir. vini facti ℥. j. saponis predicti ℥. ij.* mixtis adde *extracti Helleb. nigri per spir. vini facti ℥. j.* tandem pro meliori consistentia adde *pulv. rad. glycyrrhizæ ℥. j.* misce & serva in vase benè obturato, ne ab aëre, à quo rubescere solet, alteretur.

Instillantur interdum *olei therebint.* guttulæ aliquot, quo conservetur massa. Dosis est à ℥. β. ad ℥. j.

Nob. Boyle hanc Opii correctionem habet.

℞. *Opii in taleolos scissi & exsiccati* lento igne, & *pulv. salis tartari pulv.* ana ℥. j. misce optimè, post affunde sensim *acetum destillat.* donec nulla amplius ebullitio appareat. Maneant simul ad extrahendam tincturam in frigido, tum filtra ut dimittantur fæces, post evapora ad consistentiam Elixiris crassi. Dosis à gr. ij. ad x.

*Vires sunt insignes in omni ebullitione sanguinis sistenda post pastum propinatum, alvi excrementa albicantia reddit: & infantibus inquietatis optimè exhibetur.*

Ex c. Wedelius in Cinnabari etiam nativâ, *eximiam anodynâ vim latitare* refert, exinde enim conquievisse dentium dolores, capitis, nervosarumque & aliarum partium, se notasse asserit. Hinc absorbentibus, præcipitantibus & acrimoniam temperantibus adnumerat. Sed vide quæ de Cinnabari nativa supra notata sunt: Si enim ita crudè tales eximias continet vires, quid non resoluta & in vinum vitæ ejus sulfur redactum efficiet!

Interea ℞. *Opii legitime parati.*

*essent. croci.*

*cinnab. nativ. ana ℥. ij.*

Fiant Pillulæ quarum dosis gr. v. vj.

Jam quibus convenient Opiata paulò dispiciendum, omnium in genere humorum acrimoniam demulcent, & suavem vigiliarum inducunt requiem, modò à nimia siccitate non oriantur, ubi pediluvia & capitiluvia melius adhibentur, vel humectantibus, ac ita per stratagemata demul-

*demulcentur vigilia*, præsertim in senibus à lymphæ defectu inductæ.

*In quibuscunque seri & sanguinis fluxibus scil. narium, uteri, diarrhæa, dysenteria*, febribus catarrhalibus, insigniter humorum acrium refrænant impetum, & optimè pacant Archeum.

Quemadmodum autem in dictis humoribus attenuatis, subtilioribus, acrimoniaque præditis peroptimè conveniunt Opiata, ita in eis si ad coagulationem tendunt copiosi, *nocentissima sunt*, ut in *hydrope, pectoris affectibus, asthmate &c.* si in pulmonibus peccans existit materia, tum enim plus eam concentrant, quam solvunt, hinc cautè procedendum.

Hæc Universalia sunt.

Sequuntur Medicamenta certæ parti magis appropriata.

## C A P U T VII.

### *Cephalica continet.*

**N**ON hic prolixum instituemus discursum de corporis quibuscunque affectibus, & quæ circa eos consideranda veniunt, sed saltem ea tangemus Medicamenta, quæ in genere huic parti magis, quam reliquis corporis partibus dicata esse dicuntur. *Hippocrati enim adstipulamur, morborum omnium unum eundemque esse modum, sed locum diversum & differentem*: non secus ac vegetabilia omnia aquâ nutriuntur unâ & eadem, diversis tamen imprægnata seminum particulis, ubi hæc planta has, alia alias sibi implicat particulas, naturæ suæ convenientes, non enim æqualis est omnium recipiendi modus; sic inter Medicamenta dantur, quæ propterea particulis, plus huic, quam alteri parti dicatis constant.

In genere *ea omnia Cephalica sunt, quæ lympham nerveam respiciunt* attenuandam, & *spiritus subtiliandos*; qualia sunt omnia ea quæ particulis suis subtilioribus ita dulcificant acrium spicula &

recti-

n nactus  
s predicti  
tandem  
misc &  
solet, al-

quo con-

pulv. salis  
rectum de-  
c simul ad  
urfaces,  
ij. adx.

s post passum  
in inquietati

medicam vin  
eres, capitis

Hinc ab  
anibus ad  
ra sunt: &  
resoluta &

omnium  
in ducunt

rectificant, ut sine impedimento tandem in ipsos animales spiritus, nervorum gratos inquilinos abire queant.

Hæc ut plurimum *volatilia sunt* & subtilissima, quorum proprium summa est subtilitas *uti in spiritu vini* manifestum est, inter quem, & animales spiritus, tanta videtur communio, ut eos languentes refocillet admodum, talium etenim particulae *expansioni aptiores sunt, quo sunt subtiliores*, ac hinc quæ movenda sunt, vegetiori etiam & diuturniori motu incitant: talia requirunt vigiliæ senum.

Sunt verò alia *fixiora* quæ quidem *per se cephalica non sunt*, ut in nervorum vel spirituum animalium pabulum migrent, attamen, eorum efficaciam promovent & exaltant, uti omnia ea quæ hostes quoscunque nerveos oppugnant, ac debellant. Et sunt vel externa vel interna.

*Cephalica* magis specialia teste *Helmonte*, *sale volatili se commendare solent*, qualia sunt ferè *aromatica omnia, sulfurea, oleosa & volatilia*, acutiori Solis motu exaltata & dulcificata, quæ spiritus augent & eorum languentium acrimoniam, vario modo inductam corrigunt. Hæc sunt *vel alcalia volatilia, vel acida volatilia*, ultimæ naturæ operâ, perfecta, & artificis manu legitimè separata.

*Ex alcalibus* sunt *salia volatilia, sanguinis, C. G. Cran. Human. urine, & similia.*

*Ex Acidis*, omnes à crassioribus, crudis particulis liberati & summè volatilifati spiritus, minerales præprimis, item Sal succini volat. & c.

Diversus verò est horum effectus: *alcalia, spiritus confortant, augent, & exaltant*, ac exultare faciunt, ubi *Acida è contra confortando concentrant, & exorbitantes eorum motus refrænant.*

His adnumeramus *mineralium sulfura correcta*, quæ radiales suas cerebro communicant vires, & ab impuritatibus diverso modo advehendis, illud vindicant.

*Interfixiora* minus speciali locum habent omnia *absorbentia, humores acres irritantes præcipitantia & demulcentia, & vel interna vel externa.*

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

*ligni santal. alb.*  
*piper. long. alb.*  
*cardamom.*  
*cubeb.*  
*calam. arom.*  
*sem. eruc. ana. ℥j.*  
*Zingib.*  
*Zedoar.*  
*nuc. mosch.*  
*maceris.*  
*garyophyll. ana. ℥ss.*  
*cinam. el. ℥j.*

Incisa & confracta infunde in vini albi generos. ℔. iij.  
per vesicam destilla. Ex remanentia incinerata fiat sal, quo  
aqua circuletur.

### *Aqua Cephal. Caroli V.*

℞. Herb. anthos.  
majoran.  
Fl. anthos.  
Salviæ.  
Lavendul.  
Lilior. convall.  
Rosar.  
Tunicæ ana. m. iij.

Cinamomi

Macis

gran. paradyfi

Cardamomi

Cubebæ.

Caryophyll ana. ℥. ℞.

Grosse incisa & contusa infundant in spir. vini ℔. viij. per aliquot dies & noctes, tunc ex M. B. destillentur.

*Aqua Anhaltina Cephalica. Olim mihi  
usualis.*

℞. Thuris.

mastich. ana. ℥j.

macis.

piper long.

nucis mosch.

cinamom. opt. ana. ℥. ℞.

Fl. anthos.

salv.

sambuc.

majoran.

rosarum.

basilicon. ana. ℔. ℞.

granor. juniperi.

actes.

baccar. lauri.

sem. anisi.

fœnic.

pæon. ana. ℥ij. ℞.

ligni aloes.

santali citrin. ana. ℥ij.

Pulverisata omnia & incisa infunde in 4. mensuris spir. vini opt. digerantur per 8. dies, tunc destilla ex M. B. quod primò stillat ser-



vetur ad internos usus, quando minus clara exire incipit, mutato excipulo, seorsim illud excipe ad externos usus.

*Vires hujus aqua spirituose, sicuti & precedentis insignes omnino sunt, in Apoplexia, Epilepsia, Paralyti, Vertigine, Tremore, Lethargo, animi deliquio, & internè & externè.*

Dosis est à cochlearij. ad ij. iij. vel iiij.

*Aqua Anhaltina alia ex Dispens. Brandeb.*

℞. Therebinth. ℔. ℞.  
 Thuris masculi ℥j.  
 Ligni Aloes ℥iij.  
 Cinamomi acuti  
 Cubeborum  
 Galangæ  
 Nucistæ  
 caryophill.  
 Gran. Mastich  
 Flor. anthos ana. ℥vj.  
 Croci Or. integr. ℥ij. ℞.  
 Bacc Lauri  
 Sem fœnic. ana. ℥℞.

*Pulverisata infundantur in spir. vini ℔. v.*

*Et diebus vj. digesta additis Moschi, gr. xv. in petia, destillentur lenissimo calore ex M. B.*

*Aqua Magnanimitatis.*

℞. *Formicar acidum redolent. cum olla terrea melle intus inuncta captarum. m. vj.*

*spir. vini anthosati. ℔. iiij.*

*Lilior. convall. simpl. ℔. j.*

*mixta stent per octo dies in formicarum magno acervo vase bene clauso: Postea destilletur ex M. B. & egressus spiritus rectificetur.*

*Hujus*

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

*Aqua Catarrhalis F. H.*

℞. *Summitatum serpilli campestris* rec. statim in primo collect q. v. affunde *Vini Malvatici* q. s. ut tres emineat digiti solentur in cucurbita capaci, firmiter clausa, per 14. dies, tu stilla, destillatum recentibus affunde summitatibus, rursusque tea ad Solem digerantur, aut destillentur, tandem in quamc hujus aquæ libram, infunde *rasura ligni sassafras* ℥ ℞. tempore u inclinationem separa q. s. ad usum.

Vires non sunt contemnendæ in quovis catarrho, præ ab Apoplexia, Epilepsia, Paralyfi & similibus. Dosi cochl. j. quando catarrhi moventur.

*Aqua Cephalica alia D. F. H.*

Recipe. *Fl. lilior. convall.* m. viij.

affunde *Vini Rhenani* ℔. ij. stent per 13. dies & noctes, adde *fl. pæon.* m. iij. stent rursus per 3. dies & noctes, postea pe destilla: in destillato infunde

*Flor. lavendul.*

*anthos.*

*stochad. arab. ana.* m. j.

*caryophill.* ℥ ij.

*nuc. moschat.* ℥ j. ℞.

*cubebæ.* ℥ j.

*radic. pæon. rec.* ℥ j.

stent in infusione, postea destilla, & destillato adde *cerasor. n. vestr. enucleator. contus.* m. j.

Ufus est in *Hemicrania, cephalalgia, defluxionibus ex* Dosi cochl. j. vel ij. tempore vespertino.

Hæc sunt liquidiora, quæ citiori ope, & ubi periculum rem expediunt, ut in *Epilepsia, Apoplexia, lipothymia, affectu stericis* & similibus. In hisce etenim expeditè succurrunt si animalibus crudioribus acidis, salinis particulis irretitis, in

alteratis, dictorumque spirituum impedimentis reprimendis, eorumque viribus augendis & exaltandis.

Sequuntur paulo majori consistentia prædita v. g. *Balsami*. Inter quæ hoc loco non contemnendus venit *D. D. Rappen*.

### *Balsamus albus.*

Recip. *Therebinth. Venet.* ℥. 10. immitte ollæ magnæ invitreatæ cum aquæ vernalis. s. q. ut aliquot emineat digitos, postea successivis vicibus per æstatem infunde herbas & flores in sua exaltatione collectos, v. g.

Recipe *Flor. lilior. convall.*

*narciss.*

*garyophyll. hortens. opt. odorat.*

*flor. thilia.*

*rosarum centifol.*

*aurantiar.*

*citri.*

*jasmini ana. m. ij. vel iij.*

*Herb. & summit. hyssop.*

*melissæ citrat.*

*mentha moschat.*

*origani.*

*serpilli.*

*basilicon.*

*majoran.*

*puleg.*

*rosmarini.*

*lavendula.*

*thymi ana. m. ij.*

*cortic. citri recent.*

*aurant. rec. ana. ℥. j.*

Singula ante impositionem grossè incidantur, ac in hebdomade bis vel ter spatula lignea subigantur & misceantur; ut probe putrescant & fermentetur per æstatem. Postea ex vesica destilla, addita.

no flore  
stos, in-  
tunc de-  
neut an-  
neunque

tes, postea  
per M.B.

addita aquæ recentis q. s. & oleum cryſtalli inſtar clarum ſeparetur ab aqua & ſervetur.

Vires ſunt inſignes in *Apoplexia*, *Vertigine*, *catarrhis*, & ſimilibus, ac ſi deſluxiones reperit, abſumendo eos, locum quaſi pungit & vellicat, ad guttulas aliquot vertici inſtillatus.

Internè Renes purificat, ſtomachum confortat, & urinam pellit. Doſi gutt. x. ad xx.

*Balsamus alius ad Memoriam D. D. VVilhelmi*

℞. *Gumm. ammon. elect.*  
*myrrhæ el. in gran. ana. ʒj.*  
*baccar. lauri.*  
*croci orient.*  
*benzoi.*  
*amygdalar. ana. ʒ. ſ.*  
*Fol. lauri. rec.*  
*flor. lavendul. ana. m. ij.*  
*ol. laurin. ʒij.*  
*Aq. Anbalt. ſupra dict.*  
*Vitæ Aromat. ana. q. ſ.*

Incifa ac confracta per mensem infunde. Poſtea deſtilla, deſtillato adde *ſalis volat. ſang. humani ʒij.*

*Olei anthoſ.*  
*ſalvia.*  
*ſuccini per ſpir. vini rectif. ana. ʒ. ſ.*

Circulentur & ſerventur ſeparata, ſpir. & balsamus: Ejus Doſis mane & veſperi cochlear ſ. ad unum: confortat cerebrum, memoriam & ſimilia: hujus guttulæ aliquot internè & externè eidem uſui inſerviunt.

*Balsamus Apoplecticus. D. Egſii.*

℞. *Olei nucifæ expr. ʒij. ʒij.*  
*ambra grif. ʒj. gr. vj.*  
*moſchi ʒij.*  
*zibethi ʒj.*

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

## Chymia Experimentalis

*jecor. ranar. virid. exsicc.*

*Olibani pulv. ana. ℥iij.*

*sem. pæon. rect. temp. collect. ℥ij.*

*flor. thilia.*

*pæon. ana. p. ij.*

*croci or.*

*stercor. pavon. ana. ℥. ℞.*

*maceris.*

*galang. ana. ℥j. ℞.*

Cum spiritu vini anthosato fac extractum, liquido adde

*Salis volat. cran. human. ℥iij.*

*confect. de hyacintho ℥ij.*

*Opii legitime parati ℥j.*

*cinnabar. nativ. ℥ij.*

*perlarum preparat. ℥. ℞.*

*Aqua Anhaltin. Cephal. ℥. j.*

Misce exactè, & longa agitatione, levi igni imposita reduc in consistentiam extracti, è quo formentur Pillulæ, quorum Dosis ℞. ad ℥j.

*• Vel fiant hæ Pillulæ.*

*℞. Extracti liquiritiæ*

*aloes ana. ℥. ℞.*

*Doronic. alpini pulv.*

*storac. calam.*

*myrrha*

*laud. opiat. ana. ℥ij.*

*extracti croci ℥j.*

Cum syr. papav. errat. & elixir. proprietatis, addita aqua Anhaltina fiat Massa, è qua formentur Pillulæ, insistentis catarrhis optimi effectus, Dosi ℞. ad ℥j.

*Si in hoc casu simul evacuandum sit,*

*℞. Aloes socotrin ℥vj.*

*magister.*

*magister. jalapp.*  
*troch. alband. ana. ʒj.*  
*storac. in gran. elect.*  
*extracti castor.*

*ligni aloes ana. ʒ. ʒ.*  
*succini pulv. ʒij.*  
*Doronic. pulv. ʒij.*  
*olei still. succini gutt. vj.*

Cum Elixir Proprietatis Rhabarbarifato & Aquâ Anhaltin.  
 f. s. a. M. P. Dosis Pillular. à ʒʒ. ad ʒʒ.

*Vel fiant hæc D. F. H.*

℞. *Ladani depurat. ʒj.*  
*extracti M. P. cochiar. ʒj.*  
*succin. alb. preparat. ʒ. ʒ.*  
*sal succini volat.*  
*sang. human. volat. ana. gr. xij.*  
*resin. jalapp. ʒj.*  
*moschi gr. v.*  
*ambra gr. vij.*

Cum aqua fl. thiliæ fiant Pillulæ.

Dosis à ʒ. ʒ. ad ʒj. mane & vesperi ante lecti ingressum in catarrhis absumentis, & Epilepsia præservanda.

Si Præcipitantia simul ex usu esse videantur, quo in primis viis fermentum malignum, spiritibus, exhalationibus suis corroden-  
 tibus, pungentibus, inimicum, destruat, & alteretur, sequentia à D. D. MICHAEL E communicata, conducere creduntur, quale est,

*Magisterium Epilepticum ejus.*

℞. *Ungl. alcis.*  
*cranii humani violenta morte perempti.*  
*Cornu alcis.*

de

ta reduc n  
 rum Dosis

sa aqua An  
 carbisopi

1,



Magister. succini ʒj.

### Magisterium Cordiale ejusdem.

℞. Margarit. orient. ʒ. ʒ.

corallorum r.

lapid. percar. ana. ʒj.

rasur. eboris.

C. C. ana. ʒvj.

Pulverifata cum dicto menstruo solve & spir. vitrioli præcipita,  
tandem edulcora.

Ex his emergit ejusdem.

### Specificum Cephalicum.

℞. Cinnabar. Nativ. purif. ʒiij.

fecul. pæon. ʒj. ʒ.

magister. Epilept. ʒ. ʒ.

cordiale ʒij. Fol. Auri num. i.

ms. fiat Pulvis.

Mirum quantum hisce magisteriis hætenus adscriptum sit, & in quanto pretio habita fuerint, sed juxta saniora principia hæc magisteria admodum arroganter prædicata sua nacta fuere, quippe *non sunt nisi pulvis ope acidi crudioris corrosus, & viribus genuinis destitutus.* Hinc melioris effectus judicatur hoc ita dictum specificum, si absque solutione cum acido, species in subtilissimum pulverem conversæ & præparatæ dantur, majorum tum virium, in præcipitando crudiori, & incorrecto, nervos molestante acido. v. g.

℞. Cinnab. Nativ. per lotionem præp. ʒiij.

Rad. Pæon. debito tempore coll. & p. ʒi ʒ.

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

## Chymia Experimentalis

*Smaragd. preparat. ʒij.*  
*cranii human. preparat. ʒ. ʒ.*

mf. f. Pulvis.

*Vel hic F. H. F.*

℞. *Succini albi preparat. ʒ. j. ʒ.*  
*rad. pæon.*

*Doronic. ana. ʒ. ij.*

*cortic citri ʒ. ʒ.*

*spec. dianthos.*

*diambra ana ʒj. ʒ.*

*corall. r. preparat.*

*margarit. preparat. ana. ʒj.*

*salis vol. cran. human. ʒij.*

*ambra gr. v.*

*moschi gr. vij.*

mf. f. Pulvis subtilissimus.

*Vel hic D. Egſii.*

℞. *Entis horizontalis. s. electr. miner. immat ʒ. ʒ. cum aqua*

*flor. thiliae preparat. adde.*

*cranii humani preparat. & calcinati.*

*macis ana. ʒij.*

*croci ʒj.*

mf. f. Pulvis.

Dosis à ʒ. ʒ. ad ʒj. tribus diebus ante & post novi & plenilunium. Infantibus datur ad gr. v. vj.

Si delicatuli sint, quibus saccharata placent, eis possunt parari Rotulae sequentes v. g.

℞. *Extract. calam. aromat.*

*ruthæ ana. ʒj.*

*Olei dest. ruthæ.*

*succini ana. ʒ. ʒ.*

*sacchari in aq. ruthæ solut. ʒiiij.*

Fiant

Fiant. f. a. Rotulæ, præservantes ab Apoplexia, Epilepsia, Vertigine, aëre maligno &c.

Vel Recipe *spec. diambra.*

*diamoschi.*

*perlar. præparat. ana. ʒj.*

*conf. alkerm. compl. ʒij.*

*sacchari alb. aqua rosar. fragr. solut.*

f. f. a. Rotulæ

Vel ʒ. *Extracti ligni Aloes.*

*ambra gris. ana. gr. iiij.*

*succini alb.*

*perlar. præparat. ana ʒj.*

*moschi gr. ij.*

*Ol. nucistæ gr. viiiij.*

*sacchar. alb. ʒ. iiij.*

Cum aquâ Anhaltina solutis f. f. a. Rotulæ.

Si Externa simul applicari debeant, v. g. in Catarrhis suffocativis, fiat seq.

### *Emplastrum.*

ʒ. *Ladani purissimi ʒvj.*

*stirac. liquid. ʒj.*

*Ol. dest. mastich. ʒj.*

*caryophyll.*

*rorismar.*

*macis. ana. ʒ. ʒ.*

*pulv. succini opt. ʒ. ʒ.*

*lapid. magnet. ʒij.*

Cum oleo mastich. & ceræ q. s. f. f. a. Empl. quod de rasis capillis vertici applicandum.

Vel hoc.

ʒ. *Macis.*

*nucistæ.*

*olibani*

ʒ. cum aqua

ʒ. plenitudo

ʒ. sunt parati

## Chymia Experimentalis

*olibani.**mastich.**styrac. calam.**gummi juniper. ana. ℥ij. gr. v.**rosar. r. ℥j.**ladan. ℥iiij.**thereb. cypr. ℥ij.*

F. s. a. Empl. in mortario calido, quod in Apoplexia, Epilepsia,  
Catarrhis, bregmati applicatum mira præstat.

Vel.

*℞. Gummi carann.**tacamahac.**elemi ana. ℥. ℞.**Balsami Peruv. ℥iiij.**Opii thebaic. ℥. ℞.*

mf. fiat Emplastrum.

Si Sternutatoria necessaria videantur, cape hanc Nobilis de Mus-  
linen compositionem.

*℞. Tabaci opt. ℥j.**fl. lilior. convall.**majoran. ana. ℥ij.**anthos.**lavendul.**cheiri.**betonic.**thilia ana. ℥j.**Helleb. alb.**salis vitrioli ana. ℥. ℞.**sem. nigell. ℥j.**moschi gr. vj.**ambre gr. iiij.*

mf. f. pulvis subtilissimus eximius in Apoplexia, Catarrhis &c.

Vel

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

Vel, ℞. *Fol. majoran.*

*rorismarin.*

*Summ. Flor. anthos.*

*serpill.*

*menth. moschat.*

*lavendul.*

*chamom. rom. ana. p. ij.*

*Radic. ireos flor. ℥. ℞.*

*gummi animæ.*

*storac. calam.*

*benzoi ana. ℥ij.*

*sem. nigell.*

*succini albi.*

*summitat. thymi ana. ℥j.*

*moschi.*

*ambræ ana. gr. vij.*

Incisa grosse irrorentur aqua Anhaltina, & exsiccata in pulverem redigantur.

Jam si hæc specialius restricta velis, ad certum quendam cerebri affectum v. g.

### *Ad Epilepsiam,*

Et alios convulsivos affectus; Ego sequenti methodo egregium præstiti effectum.

Primò *Vomitorium* præmissi ex antimoniatis, vel si huic non concedebatur usus, vel *morsellos aut aliud purgans* non ingratum exhibui, repetitis vicibus.

Postea, cum ut plurimum insultus isti convulsivi oriantur ex *lympha acri mordicante acida, nervos pungente*, hinc sequens optimum inveni v. g.

℞. *Aq. betonic.*

*fl. thilia.*

*fœnic ana ℥iiij.*

*tinct.*

neno

oleo.

*tinct. succini tartar. j.*  
*spir. salis armon. volat. urinos. ℥ij.*  
*syr. fl. pæon. ℥j.*

ms. D. S. mixtura, de qua singulis horis propinavi cochlearia bina.

Vel ℞. *Aq. flor. thilia.*  
*ceras. nigr.*  
*Anhaltin. Cephal. ana. ℥ij.*  
*Tinct. succini.*  
*fl. hyperici ana. ℥iij.*  
*spir. salis armon. ℥j.*  
*vol. sang. human. ℥j. ℞.*  
*confect. alkerm. ℥j.*  
*laud. opiat. gr. vj.*  
*syr. fl. pæon. ℥j.*

ms. fiat mixtura singulis dimidiis horis cochl. ij. vel iij.

Donec ferocia motuum convulsivorum fracta observabatur.

In Paroxysmo *liberum concessi motum*, observatione à *Tarantulis* desumpta, quorum venenum saltu vel motu curatur, ita & hic motus, non potest esse impedimento, in dissipando nervis inimico veneno convellente.

*Externè Nucham* diligentissimè inungere curavi hoc vel simili oleo. v. g.

℞. *Olei lumbric. terr.*  
*fl. hyperici ana ℥. ℞.*  
*castorei ℥ij.*  
*Olei albi.*  
*succini ana. ℥ij.*  
*spir. salis armon. ℥j.*

ms.

Vel, ℞. *Olei succini.*  
*spica.*

andam ce-

edo egre-

huic non  
 ex-

manur ex  
 mens opti-



*fl. hyper.*

*succini rutha express. ana. ℥iij. Misce.*

### *Spiritus Epilepticus Coll. Leid.*

℞. Fol. & Flor. Lavend.

Rorismarini

Majoranæ

Salviæ ana. m. ij.

Castorei ℥ij.

Camphoræ ℥ij.

Salis armon. ℥iiij.

⊖ ♀i. ℥ij.

Spir. vini ℔vj.

▽ Lavendulæ q. s.

*Ut ei simplicia innatare queant, post triduanam vel longiorem digestionem destillentur donec Spiritus ℔iij. prodierunt, cui adde Olei juniperi, Macis ana. gutt. xxx. succini rectific. gutt. xx. Sem. Rutæ gutt. xxx. & mixta ferventur.*

*Est Sal volatile oleosum penetrantissimum, ad omnes morbos Convulsivos & spasmodicos à gutt. xx. ad xxx. & ultra.*

---

## C A P U T VIII.

### OPHTHALMICA OFFERT

#### NOBILIORA.

**H**Æc verò ubi humores peccant, nunquam in usum vocanda, antequam crudiores particulae mediantibus purgantibus legitime immunita fuerint, impossibile etenim videtur, partem aliquam bene curare, nisi totum male affectum simul respiciamus: Et tum in Ophthalmiis etiam gravioribus demum repellentia locum habent.

Si hisce præmissis Universalibus, Inflammatio periter,

Hoc saltem vile non inconueniens erit; v. g.

*℞. Albu-*

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

## Chymia Experimentalis

*vitrioli alb. gr. vj.*

*sacchari Saturni ℥j.*

*camphor. gr. v.*

*sacchari candi ℥j. ℞*

ms. sed aquæ croco metallorum prius infusæ fuerint.

Vel. Rec. *Ovum gallin.* ad mediocrem duritiem coctum, huic demptâ testâ, & vitello exempto, cavitati inde

*sacchari Saturni gr. vj.*

*camphor. gr. iij.*

*vitrioli alb. gr. v.*

*mellis rosar. ℥℞.*

fiat expressio fortis, liquori expresso adde

*aquæ fœniculi ℥℞.*

misce & bis vel ter, de die instilletur.

*Vel fiat hoc Unguentum.*

℞. *Butyr. rec. aq. rosar. opt. loti. ℥j.*

*tutia preparat. ℥j.*

*vitrioli albi gr. xx.*

*sacchari Saturni gr. xv.*

*camphor. ℥j. ℞.*

*sacchari cand. ℥j.*

ms. f. unguentum.

Etsi vitriolum aliquo modo dolorem excitet, non nocebit, quia oculi citra ullam noxam paulò acria ferunt, dolore etiam momentaneè transeunte.

Si concurrente contusione & tumore anodyna requiruntur.

*Fiat hoc Cataplasma*

℞. *Flor. chamomill.*

*melilot. ana p. j.*

*pomor. putrid. ℥ij.*

*sem. fœnugræc. ℥j.*

*mica panis simil. ℥ iij.*

*vitelli ovi. num. ij.*

*croci. ℥ ss.*

Coque cum lacte vaccino, vel humano in cataplasmi formam.

*Cl. D. Ludovici* maximè commendat *viperarum pinguedinem* non adulteratam, moderato igne à crassamenti separata, & de die oculis bis vel ter ad guttam instillatam, ac omnia alia collyria in rubedine, pustulis & profundis etiam vulneribus oculorum, superare certò asserit.

## C A P U T IX.

### OTICA TRADIT.

**D**E affectuum horum causis, sive de fluxionum exordiis vix nos hic implicamus, cum multa dentur circa catarrhos *deliramenta Galenica*, quæ uberius *Helmont manifestavit*: Non enim dari catarrhos extravenas *Cl. Ammannus* defendit, ubi in *sua Paranesi* p. 233. hæc habet: Si aliquid de catarrhis statuendum, dicerem catarrhi materiam inesse in sanguine, & ejus sero, & generari in partibus quibusvis, narium, oculorum, palati, &c. *citra destillationem Galenicam*. Exemplo à mucò narium, coryza desumpto, quæ generatur citra defluxum, quando glandulæ copiosiores lympham, lentam fundunt, quæ deinde partibus adhæret, à calore porro inspissatur, siquidem si *lympha cochleari igni admoveatur, abit in Gelatinam*, quæ deinceps plebejis pituita audit, & catarrhos vulgares constituit.

Non verò dari hos catarrhos à cerebro in dictas glandulas narium, vel in fauces, pulmones &c. probat os cribriforme non perforatum, ac ita viarum aliarum, exceptis venenis & arteriis, defectus. Deinde falsæ subsunt hypotheses, ac si cerebrum esset instar alembici, qui à partibus inferioribus attraheret humiditates in magna copia, quæ tum à frigiditate cerebri condensentur. Et si

*catarrhi*

huic  
at inde

recedit, quæ  
in momentis

requiritur

sanas, idipsum in morbis edit actiones vitiatas: *spiritus enim calefacit hominem naturaliter in sanitate, idem qui aestuat in pro exemplo sit spina querna digito infixata, actu & potentia, mox in digito excitat calorem p. n. non quidem, quod humores affluant, quasi per spinam eo convocati, expectantæ vulneris, & quia alias suis sedibus temperati resedissent: cruor, vulnere proximus, primus accurrit, aditum venie præripit, & ipse per se quoque non calet, sed ex gratia vitalis, vel animalis.*

In corpore nostro *acidam venis hostile vera est spina, culis suis varias in nostro corpore excitat tragœdias; hoc si acquirit, ex vario diata errore &c. tum bilem exagitando etiam vel inflammationem infert, si verò plane eam subigit etura gangrenam infert, & si eundo tum acquirit vires, curvat, ut tum caro, si à corrodentis acidi prædominio, & si aqua fortis sanguinis ruborem dissipasset: si verò adusta ei copulatur bilis, pro hujus viribus vel flavescit, viridetur nigredinem magis inclinat.*

Quando enim corrosivum fellis alcali, sphacelatas putreficit, carnis poros succi nutritii vehicula, quasi cicatrificum venas sanguinem subeuntem ita inficit, ut hinc cœcæ febrem accendat.

Atque ita videmus *in dulci sanguine omnes latitare humorum, quilibet ab hoc secretus, propria facultate prostat, &*

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

In dolore applicetur hic spiritus *cum pane calido rec. è clibano extracto*, cui *bacca lauri incoctæ sint*, interjecto circulo ex panno lineo confecto, ne aduratur auris.

Vel si rem, instillato medicamento in aurem, citius expediri posse sentis,

℞. *Cepas num. ij. excavatis immitte*  
*ol. amygd. d.*  
*succi absynth.*  
*lactis muliebris ana. p. æq.*

Claude *cepas*, & in clibano assentur donec nigrescant, postea contunde, & de expresso succo tepidè auribus instillentur *quedam guttula*, ac obturetur auris *bombace moschato*, tum verò *patiens cubet in aurem oppositam*, quo profundius illabatur medicamentum.

Vel. ℞. *Formicarum ova.*  
*axung. serpent. ana. ℥. ℞.*  
*tinctura sassafras tartarifat. ℥ij.*

Digere donec omnia soluta sint, & in oleum subtile abierint hoc guttatim instilletur.

Pro singulari arcano *Cl. Ludovici commendat pinguedinem viperarum*, supra ignem moderatum à crassamentis separatam, ad guttulam bis vel ter de die instillatam.

Vel. ℞. *Axung. hujus viperina.*  
*fellis leporini.*  
*olei chamomill. carul. ana. ℥ j.*  
*Zibethi gr. iij.*

misce

Vel, ℞. *Spir. formicar.*  
*tinct. sassafras tartarif. ana. ℥. ℞.*  
*extract. castor. ℥ j.*  
*olei chamomill. carul. gutt. xx.*

Misce, & applica tepidè, superimposito lintamine intenso calefacto,

Ex

mar

m. j.

liar.

instill.

suffic.

cell

viri

data,

calefacto, ut medicamen in actum promoveatur, hoc continua donec dolor cesset.

Maximè alii laudant *oleum amygd. amar. cum pomo colocynthidos* optimè digestum, post fortissimè expressum, ac sæpius instillatum.

*Tinctura sassafras tartarisata fit si.*

℞. *Ligni sassafras opt. ℥j. ℞.*  
*spir. tartari volatil. opt. ℥j.*  
*spir. formicar. rectific. ℥iij.*

Extrahe tincturam.

Si efficaciorè operationem velis, primo per *infundibulum*, munito capite linteo calidissimo, suffitum excipe, interea verò *ager masticet aliquid cinamomi*, ita enim *masticando meatus auditorius magis hiat*, ut eo celerius suffitus penetret ad intima: tunc finito hoc statim *instilletur liquor auribus tepidè ad gutt. ij. vel iij.* & applicetur auri *gossipium moschi vel ambra odore imbutum.*

Maxime item *conducit spiritus salis armoniaci vapor*, ex angusti colli vitro, meatu auditorio exceptus, vel *sal armoniacum & sal tartari ana angusti colli vitro inclusa*, & *aquâ quadam cephalica humectata*, in instanti fundunt vaporem auri excipiendum.

*Si Tumor simul concurrat.*

℞. *Radic. alb. ℥j.*  
*fol. malv.*  
*fl. anethi*  
*chamomill. ana. m. j.*  
*cap. papav. num. ij.*  
*sem. lini ℥iij.*  
*fœnugraci ℥. ℞.*

Coque cum lacte vaccino pro fotu, fluxione verò & tumore edato, reliquum dissipetur medicaminibus antepositis.



Si inflammatio & calor externè aures invadant, cum peti  
*Elixir-Balsamicum* applica, quod subito dolorem & ruborem ex-  
 trahit.

## C A P U T X.

*Odontalgica exhibet.*

**H**ic dolor æquè ac aliarum fluxionum, sive resolutionum, a  
*acido est*, ex ultimi alimenti-dentium particulis, resolutis, *ne-  
 rum rodente*, si internus sit, & dentem perdente, secus, quam  
 magis in gingivis dolor hæreat, vel glandulis salivalibus. Si dolor  
 sit magis internus, conveniet ante omnia sequens.

*Spiritus Odontalgicus.*

℞. Cortic. rad. mandrag. ℥ij.

sem. hyosciami.

papav. alb. ana. ℥iiij.

flor. lavendul.

papav. errat. ana. ℥ij.

sem. staphis agric.

rad. pyrethri.

caryophyll.

olibani ana. ℥. ℞.

camphor.

croci ana. gr. xv.

Opii el. ℥. ℞.

spir. vini rectific. ℥x.

Infunde per tempus, postea exprime & filtra, ac de hoc sp  
 in cochlear in ore.

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

Vel ꝑ. *Olei camph.*

*buxi.*

*caryophyll. ana. ʒj.*

*nucista expr. q. s. pro consistentia adde  
extract. Opii ʒ. ss.*

*fuligin. splendent. p. s. pro tinctura nigra.*

Hæc mixtura gossipio excepta, & denti cavo immissa sedat omnem dolorem ex quacunque causa.

*Phedro* commendat *pinguedinem ranarum*, à quâ in excavatum dentem immissa, dolorem quiescere in perpetuum asserit.

Vel ꝑ. *Nitri preparat. ʒj. camphor. ʒ. ss. cum Oleo buxi* fiat liniment. quod denti dolenti applicetur.

Si dolor magis sit externus, & copiosum humorem junctum vehat, tibi hoc *Paracelsi* commendatum habeas scil.

Sume *persicariam fœminam* piperis instar mordicantem, coque paulum *in aceto*, ac coctam herbam denti dolenti vel maxillæ per horas aliquot impone, tunc *herbam ex ore desumptam in terram defode* quo putrescat, & cessabunt catarrhi.

Sic etiam *Sabina in cerevisia decocta* & in ore detenta liberat.

*Kornthauer* maximè laudat *decoctum cortic. mediastin. radic. prunor. sylvestr. in cerevisia vel vino factum*, & in ore detentum, quod etsi ab initio ob adstrictionem videatur augere dolorem, egregiè tamen eundem mitigare asserit.

Si accedat *tumor glandularum* sub maxilla & ruber,

ꝑ. *Olei lumbric. terr. ʒvj.*

*chamomill. ʒij.*

calesactis imbue lanam succidam & applica.

Vel quod omnem absolvit paginam, *Elixir Balsamicum* applica, quod subito omnem & dolorem & tumorem inflammatum tollit.

Sunt alii qui externis dolorem optimè mitigant. v. g.

ꝑ. Ex-

illa  
dolor  
duar  
ingit  
debi  
gs c

℞. *Extracti savinae* ℥j.  
*pulv. radic. pyrethri.*  
*piper long.*  
*cantharid.* ℥j.  
*euphorb. gr.* xij.  
*thereb. venet.* ℥ij.  
*picis. naval.* ℥j.  
*cera flav.* ℥ij.

℞. fiat Emplastrum, quod alutæ inductum retrò aures ponitur.

Vel temporibus applicatur *Empl. ex gummi tacamahac*, cum oleo *hyosciami* liquato, addito *pauco camphor. opio & oleo nucistæ*, & serico inducto.

Vel hoc pro expertissimo communicatum habe.

℞. *spir. sulfuris per campanam.* ℥j.  
*antimonii crudi pulv.* ℥ij.

Stent infusa per noctem, mane filtra, tunc si in superiori maxilla doleat dens, inunge tempora, si verò in inferiori maxilla sit dolor, inunge laterem affectum externè, sed brevi post aquâ fontanâ eluatur rursus, ne cutis aduratur, *ita enim potentiori acido debilius corrigitur & superatur*, ac extrahitur, non secus ac ignis, è digito adusto debilioris ignis particulas extrahit.

Si *gingivarum exulceratio & putredo* succrescat, tunc acida magis conveniunt adstringentibus qualibus prædita v. g.

℞. *Radic. tormentill.* ℥ij.  
*bistort.* ℥j. ℞.

*fl. rosar. r.*  
*balauft.*

*cupul. gland. ana.* ℥j.

Coque in *aquæ cochlear.* ℔. iij. in diplomate, in cucurbita cum suo alembico munito, & recipulo apposito, tribus horis peractis exprime & calide filtra, filtrato adde

*aluminis* ℥j.

liquorem item egressum rursus adde, filtra & serva, pro collutione oris.

Vel,

spuatur.

Huc spectat etiam sequens

### *Tinctura Odontalgica.*

℞. Gummi lacca ℥. ℞.  
mastich. el.  
alumin. ana. ℥iij.  
lapid. medicam. ℥. ℞.  
radic. cyper rot.  
ireos flor.  
tormentill. ana. ℥j.  
aqua salvia.  
fontan. ana. ℔. ℞.

Digesta per tempus parum coque, tum filtra & serua pro crebriori oris collutione.

DECKERUS in sua Praxi commendat hoc in scorbuto oris v. g.

℞. R. Gummi lacca. ℥. ℞.  
Flor. Aquileg. ℥j.  
Spir. cochlear.

m. hoc os & gingivæ eluantur sæpius.

Vel cum phlegmate spiritus salis armon. & Tinctura Catechu ana. ablue diligenter gingivas sanguinolentas.

Vel recipe tinctura lacca superioris jam doctæ, & tinctura Catechu. ana. & utere pro tinctura odontalgica absolutissima, quæ abstergit, mundificat, consolidat, roborat, & sanguinolentas curat gingivas.

Si pueri difficulter dentiant, fiat seq.

*Balsamus*

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

℞. Nitri ℥. ℞.  
 vitrioli ℥j. ℞.  
 salis armon. ℥j.  
 alumin. ℥ij.

arenæ lotæ, & exsiccatae duplum, trita & mixta destillentur per gradus, liquor egressus rectificetur per M.B. & servetur.

*Cum charta bibula in globulum formata, & aqua fontana prius humectata, tum hoc spiritu imbuta, fricentur dentes, qui in momento eburnei fiunt, hæc tamen cautela, ne labia attingantur.*

## C A P U T X I.

### *Cordialia examinat.*

**H**Æc, antequam legitimam præstent opem, *causa morbifica prius ablata sit*, aliàs frustra adhiberi notabis, præter expectationem. In viventium etenim corde lampas ardens; sive motus vitalis, variis vel diminuitur vel exaltatur modis, pro spiritus vitalis varia dispositione, & spinarum sive spiculorum constitutione.

Ingeniose admodum spirituum fabricam, ac eorundem vel impeditum vel auctum motum pertractat politus noster *Cl. Wilh. ten Rhyn*, Bilis inquit, sive partes subtiles agiles mobiles, universalis in sanguine motus, sive circulationis author primarius, particulari etiam agitationi subjacet: Dum subacidæ lymphæ obvia vitalem excitat effervescentiam, dum inter se particulis diversâ figuratum acie instructis, dimicant, ut innatum calidum jugiter toto in corpore foveatur.

Verum *illa perturbatio medium commixtionis, & dulcificationis est*, quæ omnia mitia, quia ex motu subtilia evadunt, ut tandem in ipsos animales spiritus eleventur. Hæc enim inter hos & vitales intercedit differentia; quod *vitales sanguini* cui in temperiem cedunt, *includantur*, qui tum animales potentialiter includunt. Cum vero

verò hi actu à sanguine separati sunt, animalium functionum authores, (quatenus scil. humoribus sese immiscent, ut dulcificent vitales,) existunt.

Jam indicasse sufficiat, omnis generis ignes per modum effervescentiæ excitari; sive vitalis fomes nativò calido foveatur, sive humores in fervorem proni confluant, sive secreti olei partes in se insurgant, in quibus summa activitatis sphaera est, ut totam sanguinis massam non modo rarefaciant, verum etiam, ni humidum radicale impediret, incendium minarentur: obstat ideoque spirituum vehiculum sanguinis humidum, sive *lympha*; quæ verò si crassior visciditas, ad valvulas stagnans implicet, & tum novo lymphæ abundantioris tanquam pitilli affluxu adigatur, dirumpuntur, & ascitide, vel pectus vel abdomen offundunt.

Videmus hinc vario modo offendi spirituum & fabricam & actionem, vel enim dissipati spiritus, corrodescentes relinquunt humores, vel ipsi in feròx alcalinum proclives, præcordia exæstuarè faciunt, & ardentes inducunt febres.

Hiscè jam è fundamento haud consideratis, irritò omnia propinantur cordialia: Bina ergò fundamenta acidi & alcali in genere hic curiosè mensurentur.

Si spirituum dissipatio vel oppressio, ex crudiori acido ortum ducat, & particule spirituales volatiles sulfureæ dulces, eodem supprimantur, sanguinem rarefacientia sulfurea, oleosa, aromatica, salina, volatilia, maximè conducunt.

Spirituum verò deficientium restauratio melius fit per balsamica sulfurea; Motum verò & fluiditatem seri vigorantia, per salina, volatilia inprimis.

Hiscè fundamentis sequentes superstruimus medicaminum formulas, ubi, si plus spirituum defectus, quam seri fluiditas, respicienda, optimè conducet ex balsamicis aromaticis facta.

### *Aqua Cordialis triplex D. D. Fausii.*

Recipe Typhorum C. C. succulentorum & recenter minutim incisorum ℥ iij.



borrag.  
primul. veris.  
tilia.  
rorismarini.

Fol. majoran.  
matrisylv. ana. ℥ij.

Flor. pæon.  
violar. carul.  
lilior. convall.  
betonic.

lavendul.  
tunica ana. ℥j.

stoechad. utriusque ana. ℥. ℞.

Radic. Doronic.

cortic. citri.

rasur. santal. citrin.

rubri ana. ℥ij.

cassia lign. vera.

galang minor.

radic. contrajerv.

author. ana. ℥. ℞.

Nuc. mosch.

macis.

caryophyll.

ligni Aloes odorat. ana. ℥iij.

croci ℥ij. ℞.

campho

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

Et adhibendum circulum præstat aqua

Rec. Rosar. recent. contus. ℥j.  
flor. lavendul. m. ij.  
meliss. m. j.  
caryophyll. num. 40.  
cinamomi ℥j.  
radic. ireos. flor. ℥. ℞.  
benzoi.  
storac. calam. ℥iij.  
cortic. citri num. iij.  
arant. num. ij.

isa & contusa cum vino generoso destilla.

hæc omnia velis efficaciora reddere, quo simul pituitam  
efficacius infringant, & fluiditatem concilient, adde sal  
sang. humani, vel C. C. aut spir. salis armoniaci, vel sal vola-  
tum & similia. v. g.

℞. Aquæ cinamomi.  
borragin. ana. ℥ij.  
essent. ambre ℥. ℞.  
salis. volat. oleos. ℥j.  
syr. cinamomi ℥ij.

magis volatilia odorata placeant, fiat seq.

### Essentia ambre & Moschi.

℞. Ambre ℥j.  
moschi ℥. ℞.  
conf. alkerm. ℥ij.  
spir. rosar. opt.  
lilior. convall. ana. ℥. ℞.  
aq. carbuncul.  
Elixir. vite Matthiol. ana. ℥j.

mixta circulentur per 14. dies vel ultra, vase optimè clauso, post  
filtretur essentia & servetur curiose; hæc maximè spiritus vitales &  
animales recreat.

Si simul *ratione acidi volatilioris præcipitantia* velimus addere  
vel ligantia,

℞. *Aquæ acetos.*  
    *meliss.*  
    *borrag.*  
    *bugloss. ana. ℥ iij.*  
    *rubi idat.*  
    *rosar. ana. ℥ v.*  
    *cinamom. ℥ iij.*  
    *margarit. præp. or. ℥ j.*  
    *C. C. usti præparat. ℥ ij.*

miscé, & rosarum julepo edulcora. S. *Aqua Perlarum.*

*Vel fiat talis Emulsio cordialis.*

℞. *amygd. d. ℥ ss.*  
    *aquæ cinamomi.*  
    *bugloss. ana. ℥. iij.*  
    *Aquæ fl. acat.*  
    *ceras. nigr. ana. ij.*

Fiat Emulsio, cui adde

*Julepi rosar. ℥ j. ss.*  
    *magister. perlar. vel præparat.*  
    *corall. præparat. ana. ℥ ss.*  
    *manus Christ. perlar. ℥ ij.*

miscé

*Vel fiat Pulvis Cordialis D. G. Mœbii.*

℞. *Eboris præp. ℥ ss.*  
    *corall. r. præp. ℥ j.*  
    *margarit. occid. præp. ℥ ss.*  
    *ol. still. citri rec. gutt. x.*

miscé, Dosis, quantum tribus cultelli cuspidibus sumi potest.

*granator. ana. ℥j.*  
misc, fiat Pulvis subtilissimus Dosis est ℥j. ad ʒj.

Dantur etiam externa quæ spiritibus reficiendis optimè succurrunt, inter quæ laudatur tale.

*Epithema cordiale.*

℞. *Radic. Angelic.*

*Doronic.*

*been utriusque ana. ʒj.*

*Fol. lauri.*

*citri.*

*melissa citrat. ana. p. ij.*

*Flor. rosar.*

*caryophyll.*

*citri.*

*anthos.*

*spica ana. p. ij.*

*nymph. p. j. ℞.*

*cortic. citri rec. ext.*

*arant. rec. ext.*

*caryophyll. arom.*

*santalor. omn.*

*ligni aloes ana. ℥ij.*

Incisis & conquassatis adde

*croci integri incis. ℥j. ℞.*

mist

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

simul bulliant lento igne, & vase clauso, donec pinta una semis restet. Colaturæ infunde.

*moschi opt. gr. xij.*

*ambrae gris. gr. viij.*

*zibethi gr. iij.*

*benzoi q. pl.*

*sacchari candi parum.*

Mista in Phiola optimè clausa insolentur.

Ex hisce aquis fit suffitus Regius & nobilis, si in vase ad hoc opus parato argenteo, vel vitreo, cineribus calidis imposito, vapor exhalans excipiatur, vel eo camerae perfumentur.

*Ex remanentia Aquæ Angelicæ pulverisata, cum tragacantho & carbonibus thiliæ, cum aquâ Angelica humectatis fiunt candelæ fumales optimi usus.*

Vel additis *ambra, moscho, zibetho*, cum grumis panis calentis recenter ex furno extracti, & cum *tragacantho* mixtis *fiunt armilla & corallia odorata optima.*

Quemadmodum verò hæc jam dicta cordialia, balsamicis suis sulfureis volatilibus particulis spiritus exaltant, & seri tenacitatem attenuant & liquefaciunt: Ita jam dicenda spirituum exorbitantem motum restringendum respiciunt.

Inter hæc Acida imprimis legitime parata volatilia excellunt, aqueis & serum restaurantibus diluta; hinc in febribus ardentibus Julapia acidulata optimè conceduntur, largius pota.

Si hisce magis Cordialia immiscere velimus, sequentia conducent, ubi magis excellit.

### *Spiritus Regius E. Hoffmanni.*

*Rx. Spiritus rosar. rectificatis. ℥iij. ℞.*

*salis volatilis ℥j. ℞.*

Infunde in retortam vitream, & collo retortæ immitte *ambrae gris. ℥. ℞. moschi ℥j.* mista & linteolo mundo involuta; tum destilla igne

igne leni per arenam, ac resolvetur moschus & ambra in liquorem, & evehetur instar gelatinæ; spiritui destillato adde *confect. Alkerm.* q. s. cum linteolo in quo ambra & moschus fuerunt, & serva curiose.

Dosis est à gutt. xx. ad xxx. cum syr. rubi idæi vel alio liquore convenient.

*Vel fiat hæc aqua cordialis frigida.*

℞. Flor. nymphaeæ alb. rec.  
borrag. rec.  
bugloss. rec. ana. ℥j.  
Fol. meliss. citrat. m. vj.  
cortic. citri rec. ext. num. vj.  
santali citrin.  
flor. rosar. r. muria condit. m. vj.

Incisa & contusa infunde in

Aqua acetosa rec. destill.  
flor. borrag. per vitrum dest.  
meliss. citrat.  
pomor. redolent.  
cerasor. nigr.  
rubi idæi ana. ℥j.

mista per alembicum vitreum destilla, destillato adde *succi citri rec.* opt. depurat. q. s. pro acore v. g. ad ℔. ℔. aquæ, succi ℥. ℔.

Hæc aqua est insignis usus in febribus ardentibus, quia optimè cum tinctura Bezoardica & similibus, ubi adest malignitas, miscetur.

*Vel fiat talis Aqua cordialis temperata.*

℞. Succi borragin.  
bugloss.  
acetosa.  
rosar. ana. ℔. j.  
Flor. acac. m. iij.

è ad hoc

tho & car-

nis calentis  
fast armilla

hamicis suis  
tenacitatem  
orbitantem

excellunt  
ardentibus

contra condit

micce ambra  
destilla



pomor. citri num. iij.  
cinamom. ℥vj.  
santal. citrin.  
ligni aloes ana. ℥j. ℞.  
flor. caryophyll. m. ij.  
meliss. citrata m. j.

Destilla s. a.

Si expetatur

### Electuarium Cordiale.

℞. Conserv. rosar. ℥viii.  
pulpæ citri ℔ j.  
confect. alkerm. ℥iij.  
flor. citri condit. ℥ij.  
cortic. citri condit. ℥j. ℞.  
margarit. or. præp. ℥vj.  
olei cinamomi.  
citri ana. gutt. iij.  
syr. rubi idæi q. s.

Fiat Electuarium.

Vel ℞. Conserv. pulp. citri ℥iij.  
rosar. rubr. ℥ij.  
cortic. citri condit. ℥℞.  
confect. alkerm. ℥iij.  
spir. salis volat. dulcis gutt. xxx.  
syr. acetos. citri q. s.

misce; fiat Elect.

Si externa etiam hic desiderentur, fiat hoc

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

alterant vel acidas vel alcalinas massæ sanguinæ particulas. Sic *in zephyro latitans alcalina sulfuris portio, vegetiorem reddit hominem.* Si verò acidum simul volatile per *Zephyrum* vehatur separatum, *hectici* spirituum dissipatione exhaustis, *succurrunt*, spiritibus enim supeditat pabulum; & si alcalinæ suæ parti combinatum sit acidum hoc volatile, pulmonum exulcerationi conferrent, acidum etenim hoc volatile parat viam, & pars alcalina acidum putrefactivum absorbet. Secus quam *Boreas*, qui *tristi sale sive crudiori acido tinctus, & arboribus & pecori sinister existit*; in melancholiam pronis tristitiam protractiorem accersit.

Et si *superficiariè corpus tangit*, illud stringit, *faciem excoriat, labiaque findit*: Si verò distortentes animum *cura, vel terror, aut vigilia immoderata, &c.* idem hoc crudum acidum ad interiora compellant, floridum obtundit sanguinem, languidioremque reddit pulsum; acerbosque halitus versus cerebrum dimittens, sanguinæve massæ se intimè miscens, spirituumque animalium tunc partem quandam constituens, *turbat mentem, nervos vellicat*, convulsiones excitat, corrodit, & si insurgit altius, spiritus in totum dissipat, ac mortem accelerat: Alias in fauces irruens eas exasperat, strangulationemve iis minatur; Alias in intestina sæviens eadem compungit, immanes dolores colicos excitat, & alvum adstringit. Alias ad urinarias vias migrans, lotium supprimit. Verum mitius existens idem sal, sanos alacriores avidioresque efficit, *quandoque rheumate infestat*; profundius verò penetrans, corporis obstipos poros; humores acidiores, tussiculosis ac arthriticis noxios, producit: *Pleuritidi*, si australis Mercurius viam ipsi comparaverit *an-*  
*tecedat*. Hæc *Cl. Wilhelms ten Rhyne.*

orrosionem inducens, & putredinem accelerans. Prout jam cru-  
iores hæ acidæ particulæ, variis pituitæ particulis obvolvuntur, vel  
iliosis vel alcalinis implicantur, ita variant in pulmonibus inducti  
fectus, vel lenti, vel celeres.

Omnia igitur *Pectoralia respiciunt coagulantes particulas acidas,*  
ario modo inductas, & differentes, ac vel *asthma, vel anhelationem,*  
it *suffocationem, vel ipsam denique phthisin inducentes,* & cum secre-  
i parte alcalina dimicantes.

Talia sunt in genere *balsamica sulfureis salinis volatilioribus par-*  
*culis prædita medicamina;* vel acidæ volatilia, quæ *crudius acidum re-*  
*ificant,* spiritibus succurrunt, & *crassiorum cruditatum secretionem*  
*ljuvant,* putredinique resistunt, & separatarum contrariantium  
articulæ combinationem intendunt.

Optimè verò hæc acidæ sint volatilifata & exaltata ac dulcifi-  
ita aliàs plus mali, quam commodi afferrent.

Constat ex his *quam inconsideratè nostri Galenici sæpius saccha-*  
*tis insistant,* cum notum sit ex resolutione sacchari, quale acidum  
ec contineant, quod secretum, in corpore pugnam excitat, &  
ilmones magis exasperat exeditque.

Nec concipere possum vias, per quas hæc dulcia pulmones in-  
int integra nec resoluta; *per asperam arteriam in illos illabi haud*  
*sunt,* cum nec subtilissimi liquoris guttula absque dolore & suffo-  
tione transmitti possit, ac propterea valvula obstet: *Per ventricu-*  
*n & longiorem viam absq; resolutione haud migrant,* & tunc si reso-  
a illuc perveniunt, quid aliud quam malum augendo agunt reso-  
æ particulæ acidæ.

Est quidem & saccharatis suus usus, at nullum unquam vidi  
thificum eis restitutum. Dulcia ergò vera quærenda, quæ non

*bilium.* Ubi verò morbus in sua adhuc dum infantia constitutus existit, leviora sæpius conducunt, si ritè adhibentur: dantur enim in vegetabilibus dulcibus particulis prædita, & alcalinis volatilioribus imbuta, quæ ritè parata, & applicata, suam exerunt vim, etsi debilius quam quæ ex minerali desumuntur Regno.

Si ulcere inducto acidæ subiguntur particulae, ut in biliosis sæpius evenit, tunc putredo velocius repens, optimè acidis volatilibus inhibetur & corrigitur.

Jam ipsa lustrabimus medicamina generosiora, tam debilia quam fortiora, in pectoris variis affectibus usitata.

Si *tussis desperata & hæmoptosis*, adsint concurrente simul *effervescente sanguinis motu*, ut semper ferè in Phthysicos initio fieri solet, D. D. FAUS hoc propinavit.

### *Decoctum Pectorale.*

*℞. Radic. liquirit. ʒvj.*

*tussilag.*

*cichor.*

*polypod. ana. ʒß.*

*ireos flor. ʒij.*

*china opt.*

*Herb. scabios.*

*capill. vener.*

*tussilag.*

*veronic.*

*fl. rosar. r. ana. m. ß.*

*sem. 4. frig. major. ana. ʒß.*

*anisi. ʒij.*

*jujubar.*

*sebesten ana. num. v.*

*caricar. num. viij.*

*cibear. ʒj.*

*caulicum paparv. num. ij.*

*bordei mund. m. j.*

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

## Claretum Pectorale.

℞. Radic. china opt. ℥j.  
 acetos. ℥℞.  
 ligni santal. citrin. ℥ij.  
 aqua pluv. destillat. ℔. vj.

Infusa coque ad tertias circiter.

Colatura ℔. iiii. adde  
 conserv. rosar. damascen.  
 violar. ana. ℥℞.

Fol. sen. el. ℥j.  
 agar. trochisc. ℥ij.  
 rhabarb. elect. ℥j. ℞.  
 sem. cartham. conquass. ℥ij. ℞.  
 anisi.  
 fœnic. ana. ℥j. ℞.

Stent infusa per noctem, mane sic frigida colenter si consultum videbitur, adde pro gratia paulum sacchari. Dosis mane ℥ij. ad v. si non operetur efficaciter, reiteretur vesperi.

## Vel fiat hæc Aqua Antiphthisica D. B.

℞. Succo veronic.  
 plantag.  
 heder. terrestr.  
 agrimon.  
 scabios.  
 pulmon. maculat. an. ℥viii.  
 Radis. consolid. concis. & contus. ℥iiij.  
 Limacum e suis conchis extract. contus.  
 hepat. vitulin. in frust. minutim incis. ana. m. ij.  
 lactis caprilli mens. iiij.

Digerantur per triduum in M. B. de hac aqua exhibe 3. vel 4. haustus tabido, singuli haustus gratè edulcorentur saccharo rosato.

Aut

Aut sequens in usum veniat *aqua pectoralis.*

℞. *Aqua flor. acac.*

*scabios.*

*farfar.*

*veronic. essentif. an. ℥. ℞.*

*asthmatic.*

*loch. saniana. ℥. iij.*

*cīnamomi ℥. j.*

*syr. papav. errat.*

*violar. ana. q. s. ad gratum dulcorem.*

Vel sequentia exhibeantur.

℞. *Amygd. d. excort.*

*pinear. rec. ana. ℥. ij.*

*spec. diatrag. frig. ℥. ℞.*

*diaireos. s.*

*diambre ana. ℥. j.*

*sem. melon.*

*cucurbit. ana. ℥. j.*

*lact. sulf. ℥. ij.*

*fl. benzoi. ℥. ℞.*

*magist. perlar. ℥. j.*

*sacchar. aq. asthmat. solut. ℥. viij.*

f. s. a. Morfelli.

Vel ℞. *spec. diaireos.*

*diatrag. frig. ana. ℥. ij.*

*flor. sulf. alcalifat. ℥. ij.*

*flor. benzoi ℥. j.*

*extract. enula ℥. j.*

*croci opt. ℥. ij.*

*sacchar. alb. ℥. iij.*

fiant f. a. Rotulæ.

Vel ℞. *succi glycyrrhic. inspiss. ℥. ℞.*

*spec. diaireos ℥. iij.*



## Chymia Experimentalis

*℞. sulfuris alcalifat.*

*macis. ana. ℥j.*

*sacchar. perid. ℥j. ℞.*

*olei anisi gutt. viij.*

Cum aqua tussilag. soluto tragacantho fiant rotulae.

Vel *℞. Succu liquor. inspiss.*

*sacchar. cand. ana. ℥℞.*

*perid. ℥j. ℞.*

*spec. diatr. ℥j. ℞.*

*olei nucist. ℥iiij.*

cum mucilag. tragac. in aq. appropriata soluto f. s. a rotulae.

Omnibus hisce irritis, & quidem si brevi effectum haud optatum praestent, suadeo ut missa facias, & generosiora in usum trahas, quae sulfureis suis volatilibus particulis ulcus inhibent, & pravum in pulmonibus jam acidum putrefactivum corrigunt, & spiritibus inquinatis succurrunt quo se extricent & malum subigant.

Talia sunt generosiora è sulfure parata medicamina, qualia de sulfure tradimus, quibus tamen mineralium sulfura potentio-rem opem praestant.

Si extra Phthiseos metum Tussis, Asthma, infestent, pulmonibus pituita crudiori minus acri tamen infarctis sequentia conducunt, v. g.

*℞. Loch. de pulmone vulpis.*

*sani & experti ana. ℥j.*

*Aq. asthmatic.*

*loch. sani ana. ℥vj.*

*℞. sulfur. acido fortif. ℥j.*

*extr. enulae gr. viij.*

*mf. cochleatim fumendum.*

Vel *℞. Loch. de farfar.*

*sani & expert. ana. ℥℞.*

*syr. de jujubis ℥℞. ℥j.*

*conf. alkerm. ℥℞.*

*spir. sulfuris gutt. x.*

*mf. fiat linctus.*

Vel

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

Vel ℞. *rotula diatrag. frig.* ℥. ℞.

*sperm. ceti* ℥. ℞.

Misce, fiat pulvis subtiliss. de quo sæpius cultelli cuspis exhibeatur.

Si raucedo infestet

℞. *syr. de eryfimo.*

*jujubis.*

*violar.*

*de alb. fernel. ana* ℥. ℞.

*sacchar. penid. q. s.*

fiat Elegma.

Vel ℞. *cæpar. allii* num. ij. vel iij.

*axungia suilla* tantum :

subigantur & contundantur ac misceantur in mortario calido ut fiat linimentum, cum hoc noctu cubitum iturus inunge quamoptimè plantas pedum, propè ignem probè infricando, ac tum linteis calidis pedes involve, ac ita lectum pete, mane cessabit raucedo.

Vel *cæpas allii cum cerevisia coque*, & de hoc mane & vesperi detur haustus.

### *Syrupus Violarum compositus.*

℞. *Aqua pectoral. asthmatic.*

*tussilag.*

*veronic. ana.* ℥. viij.

*papav. alb.* ℥. iij.

Hisce calidis immerge.

*Flor. violar. martial. rec.* à petiolis virid. excerpt. ℥. j. Factâ maceratione per noctem in vase stanneo cooperto ne quid expiret, fiat expressio.

Colatæ infusioni denuò immerge *Flores violar. rec.* ℥. vj. & factâ maceratione aliquot horarum spatio ut prius exprime, tandem adde

*sacchari albi canar. pulv.* ℥. ij.

Ac sola dissolutione sacchari in stannea patina, supra aquam ferventem fiat Syrupus, qui coletur per linteum & servetur pro usu.

Jam ℞. Syr. violar. comp. ℥ij.

papav. err.

phlegma vitrioli cum radic. ireos infus. ana ℥. ℞.

essent. anisi ℥iiij.

misce fiat linctus.

Sic etiam Externa sæpius opem præstant, inter quæ hoc conducit.

### Unguentum Pectorale.

℞. Capar. sub cineribus assat. num. xij.

butyr. caprini rec. ℥iiij.

axung. anserin.

olei lilior. alb. ana. ℥ij.

croci ℥. ℞.

sapon. ℥ij.

ms. fiat unguentum.

## DE PLEURITIDE.

Optimè huc refertur *Pleuriticus laterum dolor*, cujus causæ æquè ac pulmonum affectuum dubiæ, admodum hic investigari debent, antequam medicamina præscribamus.

Verior & principalissima causa *acidum est resolutum*, pleuram inflammans, ob inductam *effervescentiam*, ex sanguinis & spirituum *divisione*, ortam.

Sunt verò varia, quæ hanc *divisionem intendunt*, & vel interna vel externa.

Interna eadem sunt, quas supra de Pulmonum affectuum causis adduximus. Externæ verò causæ eadem possunt esse, nisi ratione loci differentes; Sic *nudi pectoris frigidæ aëri expositio*, hunc inducere poterit affectum, si concurrat dispositio; *frigidior enim aura acidus suos aculeos per corporis poros mittit*, qui tunc sanguini se ad sociando eundem coagulant. Post ingressum enim illi *poros obstipant*, liberum sanguinis

modo ut fiat  
tam optime  
anteis calidis  
b.  
re & vesper

Ex  
explic

sanguinis motum impediunt, *angustiora vasa magis angunt*, & tum volatiles spiritus secedunt, quæ verò tum in sanguine sunt adversæ indolis, inter se pugnant, concresecunt & *in pus mutantur* muriaticum. Sicuti hæc ulterius ingeniosè admodum explicat Cl. meus politus *Wilhelmus ten Rhyne*, ubi eos impugnat, qui ex pituita Pleuritidis causam primariam derivant, cum hæc potius inter partes sanguinis litigium impediat sua tenacitate & lubricitate viscida.

Potius verò oleosarum particularum acidum, quam pituitam in causa esse statuit, ac febrem simul ardentem ex inordinato in corpore motu trahere ortum. Quod verò ardor continuus infestet, cum tamen acidi comes frigidus sit, oleosæ partis vitio adscribendum ducit, in quo sanguinis oleum non planè in sua secedat prima quoad sensum; & si secesserit, inquit, tantò ferocius in alcalinas, oleosasque partes insurget, & incendio conflagrent viscera.

Et licet pus cum acido simul non suppeditet oleum, utrumque tamen ex affecta parte emergit; quod enim spirituum secessu mordicat, per sanguinis appulsum defricatur, ac totam sanguinis massam inquinat, quæ tunc, cum ad cor continuò regurgitet, incensivam illam fovet effervescentiam.

At propterea *facilius ex acido ardoris, quam horroris sensum inferri posse sentit*. Adsit enim acre, instar, acidum, aderit & bilis oleum & alcali, quæ licet per se non peccent, ac tanto magis inculpata sint, attamen ad fervorem nata, eundem excitent; Et si bilis renuat, tamen profundos ei infiget acidum aculeos, ut sponte etiam ad pugnam incitetur.

Ubi è contra contrarium ex concreta elucescit pituita, quæ intermittentium febrium initio, pro eo, quem bilis cum adversario suo dimicans minatur fervore, membra horrore concutit.

Atque ita *pleuritidem, acido coagulante ortam, & à sanguinis impedito motu inductam, solvi per ejusdem motus reconciliationem* duplicem, nimirum *vel totius massa sanguinea, vel minimarum in eadem contentarum, particularum;*

*Illum solvi phlebotomia; hunc verò & illum, conglomeratarum*  
sive

en  
de  
nei  
tua  
ten  
fite  
  
alex  
con  
phor  
alca  
qua  
copi  
  
fition  
  
ml  
mal  
  
ml  
al

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

℞. *sem. card. bened.*

*maria ana. ʒij. ℞.*

*sem. papav. alb.*

*melon. excort. ana. ʒj. ℞.*

*aq. card. maria.*

*papav. errat. ana. iij.*

fiat s. a. Emulsio, pro lubitu pauco sacchari dulcoranda.

Sic etiam ab alcali quod continet, à multis, ac ab ipso *Helmonte* recommendatur *stercoris equini manipulus*, cum *haustu vini expressus*, pauco sacchari edulcoratus, & propinatus, expectato sudore in lecto.

Nec inconueniens huc erit *secretum* quod *Dyghi* habet, qui sumit *panem recentem ex clybano extractum*, dividit per medium, & *bona theriaca illitum*, calidè applicat, unam partem pectori dolenti, alteram à tergo, ac ita relinquit per aliquot dies, donec *Apostema suppuratum* ejiciatur.

Vel sumunt alii *capas num. xx.* & coquunt cum lacte ad *pultis consistentiam*, & cataplasmatibus instar lateri applicant.

Si *biliosum corpus hoc infestetur morbo*, veluti magis aptum, & effervescenti motui accommodatum, tum primò ad ejiciendam superabundantem bilem, consultò *statim propinatur vomitorium antimoniatum* legitimè paratum, postea subitò ad specifica in hoc affectu itur, v. g.

℞. *Rasur. dentis apri.*

*ocul. cancri. an. ʒss.*

*flor. sulfur. cum vitriolo sublimat. gr. viij.*

*antimon. diaphoret.*

*radic. bardanae pulv. ana. gr. xv.*

misce, fiat pulvis cum aquâ *bardanae vel card. maria* sumendus, hic fermentationem biliosam inhibendo & acidum infringendo, lateris dolores non sine stupore curare dicitur. Pro singulari arcano commendat *Cl. Knæffelius radicem bardanae sive lappæ majoris*, crescente Luna collectam vere, autumno verò decrescente, eamque in umbra exsiccatam ad ʒij. cum vino vel propriæ plantæ aqua exhibere jubet.

Sic

misc

aliqu

pro

rum

id,

qu

pro

sic

Sic item novi curiosum *Helvetum Fryburgensem Nobilem*, tunc temporis Consulem nomine *Gottrau*, qui hoc suo simplici, milites innumeros brevi tempore curasse mihi jurabat, absque habito causæ respectu, v. g.

Recip. *Aqua card. bened.*

*maria* an. ℥ iij.

*olei. oliuar. cochl.* j.

*nucleor mespilor. pulv.* num. viiij.

inf. propinetur, & continuetur, ac excitetur sudor per aliquot horas.

Si sanguis nimium effervescat & sitis excruciet.

℞. *Aq. acetos.*

*papav. errat.* an. ℥ iij.

*fontan.* ℥ j. ℞.

*syr. violar.*

*papav. errat.* an. ℥ j. ℞.

miscé pro Julepo.

Vel bibatur ad æstum in Pectore contemperandum per dies aliquot hæc emulsio.

℞. *Amygd. d.*

*sem. 4. frig. maj.* an. ℥ ℞.

*aqua cichor.*

*borrag.*

*papav. errat.* an. q. s. vel ℥ j. fiat emulsio, cui

pro grato dulcore adde *syr. de althea Fernel.* q. s.

Vel si adsit biliosarum particularum vel alcalinarum coagulatarum copia, crassa tenaci pituita implicata, incidatur & solvatur per id, per quod coagulatum fuit, scil. per acidi volatilioris spicula; quorum loco hætenus *Galenici & alii crudius acidum in oxymelle propinarunt*, nec contemnendum effectum sæpè consequuti fuere, etsi ignoratâ effectus causâ essentiali, v. g.

℞. *Aq. scabios.*

*card. bened.*

*veronic.*

*tussilag. ana.* ℥ iij.



*fyr. de liquir.*

*hyssop. ana. ℥j.*

*oxymell. simplici. ℥j. ℞.*

ms. propinarunt vel sequens hydromel exhibuerunt, v. g.

*℞. Mellis virgin. ℥ij.*

*sacchar. alb. ℥j. ℞.*

*aceti vini opt. ℥ij.*

*aqua font. pariss. ℔. vj.*

Coque, & despumatum & colatum loco potus ordinarii adhibendum serva.

Huc etiam pertinet illud à *D. Cardilucio* laudatum antipleuriticum, ubi vel magis vel minus robustis exhibet *succum nasturtii aquatici recenter expressum*, & cum tertia, quarta vel quinta parte *aceti squillitici*, vel vini addita portiuncula *salis communis*, & si lubet *olei olivarum*, mixtum; de quâ mixtura omni semihora circiter unum vel alterum cochlear exhibere jubet. Atque hoc apostema rumpi, febremque restingui certò, asserit, cuilibet temperamento applicabili.

## CAPUT XIII.

### *Stomachica Considerat.*

**H**Æc potissimum respiciunt ventriculi robur, & quidem fermenti sive lymphæ vel legitime vel depravate constitutæ ratione, ab hac enim dependet totius Oeconomia, vel sana vel ægra.

In Stomacho verò *prima valetudinis semina ac radices conseruntur*, propagantur, inolescunt tandemque maturantur, lymphæ stomachalis sive fermenti bene constituti ope, neque vero instrumentis digestionis depravate dispositis, quod duplex est, vel *amarum specificum alcalinum vesicula fellea inclusum*, vel lymphatum peculiare, à splenis promo condo, pancreate suppeditatum.

Hæc sunt actionis dissolutoria in stomacho, & transmutatoria instrumenta, quæ quo magis inculpata existunt, eo melius massa sanguini-

gula

med

mor

modi

maci

xvii

pro

ur

for

per

cop

alc

mi

cu

un

a

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

exinde labefactatus existat, conveniunt *aromatica* sulfure volatili suavi pollentia, *premissis* prius vomitu. Inter hæc non ex infimis est sequens.

### *Aqua Stomachica D. VVilhelmi.*

℞. *Radic. calam. aromat. condit.* ℥ij.

*Zingib.*

*flaved. arant. sicc. ana.* ℥vj.

*caff. lign. vere* ℥.℞.

*N. mosch.*

*maceris.*

*coriandri ana.* ℥ij.

*sem. fœnic.*

*anisi ana.* ℥j.℞.

*herb. menth. moschat.* ℥.℞.

*rosar. r. m. ij.*

Omnia incisa macerentur in *spir. flor. sambuci, succi cydonior. & vini Malvatici* ana ℥.ij. postea destilla & serva, roborat optimè ventriculum, cruditates rectificando & corrigendo. Dosi cochl. j. & ultra.

Vel fiat hæc

### *Aqua Panis.*

℞. *Medull. panis tritic.* ℥ij.

*N. moschat.*

*cinamomi ana.* ℥ij.

*caryophyll.* ℥.℞.

*galang.* ℥vj.

*Medulla panis* adhuc calenti affundatur ad humectationem saltem *Vinum Malvaticum*, & contusa postmodum cum s. q. vini malvatici ponantur in digestionem per 4. vel 5. dies, postea ex M. B. destillata cohobentur & ferventur.

Vel hæc Aqua Anisi compos.

℞. Sem.

℞. Sem anisi ℥. ℞.  
 fœnic. ℥iij.  
 dauci.  
 carv. ana. ℥j. ℞.  
 cinamomi  
 caryophyll. ana. ℥ ℞.  
 macis.  
 N. mosch. ana. ℥ij.  
 flaved. arant. rec. ℥vj.  
 spir. vini rectificati ℥v.

In pulvrem grossum redacta infundantur per dies aliquot,  
 post destillentur s.a. cui dephlegmato adde pro lubitu sal & oleum  
 anisi q. s.

### *Vel Absynthii Tinctura.*

℞. Calam. aromat.  
 cortic. arant. ana. ℥iij.  
 citri ℥ij.  
 cinamom. ℥j.  
 herb. absynth. m. iij.  
 card. bened. m. j.  
 cent. min. m. ℞.  
 Spir. vini generos. ℥ij. ℥. iij.

mista diebus octo stent infusa, postea filtra & serva. Dosis ℥j. ij.  
 ad ℥. ℞.

### *Aut fiat Aqua Carminativa hæc.*

℞. Flor. chamomill. Rom. m. xxx.

Incisa infunde in aquæ chamomill. ℥ xvj. stent in digestionem in  
 loco calido per 8 dies, postea exprime fortiter: in colatura rursus  
 chamomilla Romana m. xxx. infunde, stent iterum in digestionem per  
 8. dies, post colentur & exprimantur fortiter; in colatura denique  
 infunde.

chamo-

## Chymia Experimentalis

chamomill. Roman. m. xv.

flaved. cortic. arant. ℥ij.

absynth. pontic. m. j.

centaur. min.

puleg.

origani ana. m. j. ℞.

sem. anethi.

anisi.

fœnic. ana. ℥j. ℞.

carvi ℥j.

cinamomi

macis ana. ℥℞.

Stent in infuso per mensem, postea destilla ex M. B. & serva.

Si cruditates vomitu sunt molestia præmissio vomitorio sequens  
in usum veniat.

## Spiritus Mastichinus.

℞. Mastich. elect. ℥iij.

cinamomi ℥℞.

macis.

costi arom. veri ana. ℥j.

caryophyll. ℥℞.

cardamomi.

galang.

zedoar. ana. ℥iij.

Incisa & contusa infunde in Vini Malvatici generosi ℔.vj. &  
Spir. vini ℔.iij. post destilla s. a. & serva egressum spiritum, cujus  
Dosis ℥ij. ad ℥℞. & ultra.

## Si morselli arrideant.

℞. Cinamom. el. ℥ij.

caryophyll.

galang.

N. mosch.

Zingib. ana. ℥℞.

macis.

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

fiat Balsamum nobile fragrans, quod mirabiliter stomachum  
rat illitum.

*Si placeat Emplastrum.*

℞. Mastich. ℥ iij.  
tacamahac. ℥ j. ℥ ij.  
Resin. storac. calam. ℥ ℞.  
olei mastich.  
cydon. ana. ℥ j.

hisce leni calore mixtis adde

gall. moschat. ℥ iij.  
caryophyllorum.  
cinamomi.  
ligni aloes.  
N. moschat. ana. ℥ iij.  
cera virgin. ℥ viij.

Agitentur ac impastentur optimè, ultimo verò cum  
frixerint, adde

Balsami Peruviani ℥ j.  
misce in Emplastrum.

Vel ℞. Mastich. el. ℥ j. ℞.  
tacamahac. ℥ j.  
olei nucist. ℥ vj.  
absynth. dest. ℥ ij.  
Balsami Peruviani ℥ ℞.  
cera q. s.

fiat Emplastrum.

Vel ad compescendum Vomitum fiat tale Cataplasma

℞. Fermenti acris ℥ iij.  
mentha sicc. pulv.

Pars Altera.

515

*maslich. ana. ʒj. ʒ.*

*caryophyll. ʒj.*

*aceti rosacei. q. s.*

fiat cataplasma quod calidè ventriculo applicetur.

Nec infimæ sortis est *Mixtura Balsamica D. Dolai.*

℞. *Soccolad. seviliens. ʒj. ʒ.*

*olei nucistæ expr. ʒij. ʒ.*

*Balsami Peruv. nigri & albi ana. ʒʒ.*

*cinamomi. ʒj.*

cum s. q. *Vini Malvatici* f. *Mixtura ventriculo debili applicanda.*

Jam si præter cruditates, acidum simul copia & acredine peccet, prioribus alcalia combinentur volatilia vel absorbentiâ alia. Inter hæc admodum commendat *Cl. Thomson. suam Essentiam stomachicam*, quam etsi clavis verbis haud ponat, attamen ex circumscriptio- nibus videtur ita parati, v. g.

℞. *Spiritus salis armon. volatilis opt. rectific.*

*salis tartari volatilis*, vel spir. vini tartar. ana. p. æq. uniantur probè, addito oleo Nucistæ expresso benzoi, myrrha elect. ana. q. s. cohobentur & uniantur.

Si *Nux moschata* (dictus *Cl. Thomson. epilogismi chymici* §. 135. inquit,) cum alcali exaltato ritè tractetur, evahitur spiritus odoros cor exhilarans, qui partes membranosas, nervosas, solidat, memo- riam repollescit, intellectum clariorem parit, & §. 136. Benzoinæ particulæ sulfureæ ab omni fœculentia repetita destillatione perpur- gatæ, deinde cum eustomachico intimè copulatæ fragrantissimam explicant Essentiam, quæ in passionibus cardiacis, item Pulmonis mörbis maximo cum successu propinatur.

Ex hisce ingredientibus & similibus facta Essentia stomachica in- signes obtinet vires, succos enim degeneres acidos urentes mulcet, gas sylvestre compescit, Lienis vitia corrigit, fermenta invigorat, stomachum corroborat, sanguinem purificat, poros cutaneos re- cludendo: solatur renes urinam provocando, arenæ genesin prohi-



Dosis consueta est à 20. ad 60. guttas, licet aliquoties in ac-  
bissimis angustiis ꝑ. 6. vel 7. cochlearia in apposito vehiculo, c  
insequente integra medela, saltem perpetuo levamine ægrotis un  
horæ spatio se propinasse refert.

Optimè etiam hic conveniunt *absorbentia & precipitantia* qu  
do cruditatibus expulsis, acidum adhuc dum exsuperat, & bil  
acriorem reddit, v. g.

℞. *concharum preparat.*  
*oculor. cancri ana. ʒj.*  
*cinnabar. nativ. gr. viij.*

℞. pro dosi sæpius reiteranda.

Vel ℞. *Corall. r. preparat.*  
*matris perlar. preparat. ana. gr. xv.*  
*sacchari Saturni gr. viij.*  
*cinamom. pulv.*  
*macis. ana gr. v.*

misce, fiat pulvis pro dosi.

Si acidum simul sensim evacuandum, & in frigidum, fiat  
quens.

### *Tinctura Vita Mas.*

℞. *Elixir. propr. Rhabarb.*  
*Elixir. vita Matthioli c.*  
*tinctura tartari ana. ʒ viij.*  
*confect. alkerm. compl. ʒ ss.*  
*flor. tunic. rubr. ʒj.*

per tempus infusa filtrentur & serventur in vitro benè clauso.

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

facientia ventriculo nocent, cum sit viscus naturâ suâ frigidum: Nec propterea obtundendus calor, talibus calidis, quorum particulæ volatiles leviter exhalant, & substantiam crassiorem relinquunt difficulter subigendam, talis est raphanus rusticanus, qui quidem moderata quantitate convenit ventriculo robusto, debilem verò ex dicta causa lædit.

## CAPUT XIV.

*Hepatica tradit.*

**H**Epar, olim maximæ dignitatis erat, dum *sanguinem credebatur conficere*, & per venas alimentum distribuere: nunc verò postquam larva nobilitatis eidem detracta, vix *colatorii vice fungitur*: quam ob rem non defuerunt, qui jecur jocosis monumentis prosequerentur: quam ingeniorum otio-abutentium festivitatem, mirum quam graviter & acerbè tulerint veterani quidam Galenicæ militiæ stipatores.

Nam Deos hominesque obtestati sunt, ut injuriam huic visceri illatam, ulciscerentur: quanquam minus rectè dolendum erat studiosis epaticæ dignitatis, quòd jecur gignendi sanguinis potestate privaretur; nam ea quoque ratione ea magnis criminationibus, & contumeliis vindicatur; quotus enim quisque morbus non imputatur vitiosis humoribus, quos passim epatis culpa, sed falso progenitos, criminantur imperiti Medici? hæc *Cl. Ammannus ex Consentino*.

Usus verò hujus visceris omnium optimè haberi posse ex illis, quæ vel ad ipsum vel ab eo fluunt, conjecturatur.

Ad ipsum verò deferri sanguinem & spiritus, ac ab eo rursus fluere sanguinem à defæcatione relictum, bilem item, inquit, & lympham. Uthinc pateat, *Epar tantum colatorium bilis*, & juxta *Glissonium*, scaturiginem lymphæ vel aquæductuum esse.

Principaliora ergo *Hepatis producta*, bilem scilicet & lympham, medi-

perio

cale

gustil

anima

cia, &amp;

cum

mord

laccis

virius

na in

leo v

roti

esse

vefc

&amp; c

am

ritu

tur

ne

hu

medicamina Hepatica respiciunt, alterata, & vel excessu, vel defectu peccantia.

Bilis à *Galenicorum* schola hæctenus pro excremento habita fuit; sed si hoc, cur duodeno annectitur fel, tunc potius intestino recto alligandum, ne chylum inquinet?

Et cur *aromatica enervatam bilem*, & per eam animales spiritus hinc vires tam citò *restaurant*? Et si naturam providam respicias, annon reperies inter aves & pisces rene & lotio non verò felle carentes? quæ ergò eos dementia cepit, quod excrementis id annumerarent! imprimis cum tanta etiam ipsius vesiculæ sit dignitas, ut ea ex læsione collapsa, unâ & totum animal concidat, sicuti refert re & nomine *Felix Burs* / cum tamen dentur uxores quæ ex puerperio læsa vesica urinaria incolumès vivant.

Altiores ergò sunt *Bilis vires*, quam *Galenicis* scire datum est, *sale enim balsamico volatili alcalino gaudet*, quod per indefinitos ac angustissimos cerebri cuniculos circulatum, in ipsos etiam rectificatur animales spiritus. Considera quæso iratum quenquam, & dum ferocia, & ex ira bilis acrimonia spiritibus animalibus accedit, observes eum certò vix loco manete; incallescere, succuti, & si dentibus mordeat, venenati quid partibus adfricare; nec quoque viperam nisi lacessitam & iratam lædere. Atque hinc manifestum fiet quantum virium spiritibus bilis addat, potissimum si animadvertas maniacos ita incallescere, ut etiam intensissima non curent frigora, ac Herculeo tum robore præstantes: sic etiam videbis continuo bilem, furoris hominum causam esse, si nimium redundet.

Constat hinc bilem univèrsalis in sanguine motus Authorem esse primarium, & subacidæ lymphæ obviam vitalem excitare effervescentiam, ut innatum calidum jugiter toto in corpore foveatur, & crudiores particulæ ita rectificentur, ut tandem dulcificatæ in ipsos animales spiritus eleventur, *non enim aliter* in corpore humano *spiritus differunt*, quam *gradibus subtilitatis*: vitales sanguini includuntur & hi tunc animales potentialiter includunt; & cum hi à sanguine actu separantur, animalium functionum authores constituunt, & humoribus se immiscentes, vitales dulcificant rursus

Circularis ergò motus naturæ maximè familiaris ; Ex puncto enim quasi oritur bilis, & in idem regurgitat rursus, dum bilis per cysticum hinc communem ductum ad intestinum vergit duodenum, ut cum pancreatis acido concertet, & si quid utile restet, cor appellat, ibidemque vitalem effervescentiam auget, ut ibi sanguinis oleum in sal quadantenus abeat, sero solubile, ut tum rursus per arterias cysticas propulsus ad vesiculam felleam deferatur, quo particulas, vesicariæ tunicæ poris appropriatas, in cystin dimittat salinas oleosis obvolutas, ac ita ex sanguine segregetur iterato, & ex contrariorum pugna recolligatur & ad suam cystin secernatur, ac ita ex fine principium denique inchoetur rursus. Pluribus hic nos non immiscemus, ne limites nostras transiliamus: saltem paucis attingentes lympham, sive serum laudabile, laticem, aquam crySTALLINAM.

Unde hujus vasa oriantur, rem adhuc esse intricatam *Cl. Ammannus* confirmat, etsi, inquit, *Cl. Bartholinus* reliquis in hac materia fuerit accuratior: *Glissonius* tamen, non audet perfectam, certamque omnium, quæ ad lympham spectare possint, demonstrationem polliceri.

Interim certum est *ab Epate*, & juxta *Rüysch*, à *Liene plurimos ramos ad receptaculum chyli commune tendere*, ubi cum chylo commiscetur, & per ductum Thoracicum ascendit lympham in subclaviam; certum etiam est, inventis valvulis lymphaticorum, *lympham non à centro ad circumferentiam, sed ab hac ad illud ferri*, vel moveri: idem patet ex altero lymphaticorum genere, quod ex artibus, vel extremis corporis partibus, oritur, uti hoc luculenter demonstrat *Charleton*.

Multo minus, *usus lymphæ*, plane incertus esse potest; siquidem hic liquor sanguini proficius est, dum ejus coagulationem impedit, & quia maxima illius pars jam antea ad volatilitatem est perducta, subacidula, spiritibus vitalibus sese facile adjungit, & vitalem effervescentiam promovet.

*Necessarius ergò hic liquor est, qui sanguini fluiditatem legitimam inducit*, si benè constitutus, depravatus verò itidem varia inducit mala.

Ob

dine  
cto  
co  
aliqu  
coco  
latur  
in vit  
to  
cen  
im  
inf  
tun  
fit  
ch  
di

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

## Chymia Experimentalis

℞. *Hordei mund.* m. j.  
*violar. mart.* m. ℞.  
*radic. cichor.* ℥j.  
*cinamom.* ℥j.  
*sacchari.* ℥iij.  
*Aque mensuras duas.*  
*aceti.* ℥ij.

Coque ad trium digitorum casum, & serua pro usu ordinario.

Vel ℞. *Semin. portulac.* ℔. ℞.  
*succi endiv. opt. despumat.* ℔. ij.  
*aceti opt.* ℔. ℞.  
*sacchari.* ℔. j.

Succus cum semina infundatur per d. & n. tunc coque cum saccharo in syrupum, de hoc saepius exhibe ℥j. cum aqua cichorii & fontata pro julepo.

Vel ℞. *Sacchari* ℔. iij.  
*Aqua fontan.* tantum, solve & coque despumando  
 cum album. ovi num. iij. tunc adde.  
*Aqua rosar.* ℔. vj.  
*succi limonum* num. 30.  
*sem. anisi conquass.* m. j.

coque ad dimidias, tum cola & serua, cum aqua fontana vel destillatis sumendum pro Julepo.

Si Nobiliorem velis potum.

℞. *Conserv. rosar. cochl.* iij.  
*borrag.*  
*bugloss.*  
*acetosell. ana. cochl.* j.  
*succi ribium cochl.* iij.  
*aque endiv.*  
*acetos.*  
*bugloss.*  
*cichor. ana.* ℔. ℞.  
 ad misc.

miscē, unicā ebullitione, tum colaturam refrigeratam serva pro Ju.  
lepo.

Sic etiam conducit maximē seq.

*Aqua Hepatica refrigerans.*

℞. Fol. lactuc. m. vj.

vitis.

endiv.

acetosell. ana. m. iij.

Radic. cichor. ℥ iij. ℞.

succi melon.

cucurbit.

cucumeris ana. ℔. j. ℞.

bacc. fragor. ℔. j.

mixta cum rore Majali destilla, addito modico salis, & serva aquam  
in febris ardentibus & similibus internē & externē optimi usus.

*Vel fiat Decoctum Alterans hoc E. Sax.*

℞. Radic. chin. ℥ ij. ℞.

santal. rubri pulv. ℥ j.

℞. papav. errat. m. ℞.

rosar. r. elect. m. j.

Tunc cum aquæ fontanæ mensuris circiter 7. vel 8. fiat deco-  
ctum, additis cortic. citri. ℥ ℞. sem anisi ℥ ij. spir. Nitri dulcis ℥ j. aquam  
hanc ebullientem dictis speciebus superfunde, & recta stent per tem-  
pus infusa.

*Infusionis hujus filtratæ libris viij. adde*  
*syr. acetos. citri.*

granat.

ribium ana. ℥ j. ℞.

succi berber.

citri sine saccharo ana. q. s. pro grata aciditate.

aqua cinamomi parum ad gratiam.

Vel ℞. Aquæ fontan. ℔. xxxj.

sacchari candi. ℥ x.



Bulliant leniter & colentur in colatura ferventissima: infunde per horas 12.

*santali rubri pulv.* ℥ iij.

*flor. rosar. r. m.* j.

*succi citri crudi.* ℥ xxiiij.

Colaturæ tinctæ unciis octo adde

*syr. berber.*

*granator. ana.* ℥ vij.

*succi citri rec.* ℥ ij. ℥ v.

*aq. cinamomi.* ℥ j.

*spir. Nitri dulcis q. s. m.*

Aut sequentem tibi habeas recommendatam.

### Tincturam Rosarum.

*℞. Aquæ fontan. mensur.* j.

*coriandri. confect.* ℥ j.

*crustæ panis assat. frustum.*

*spir. vitrioli vel nitri dulcis cochl.* j.

Coquantur hæc invicem, & cum ebulliant superfunde seqq. speciebus, v. g.

*rosar. r. m.* j. ℞.

*cortic. citri cum succo num.* j.

*cinamom.* ℥ j.

*sacchari* ℥ iiij.

ſent infusa per diem, donec tinctura probe extracta extet, tunc filtra & ad usum serva.

Si vino asueti, eo carere haud velint, fiat seqq.

### Vinum Hepaticum refrigerans.

*℞. Radic. cichor. rec.* ℞. j. ℞.

*acetosa.* ℥ iiij.

*herb. acetos. m.* iiij.

*tamarind.* ℥ iiij. ℞.

*fl. rosar. r. m.* ij.

acid

mic

duci  
etecon  
pro  
fcer  
hadrlari  
ph  
ni

passu-

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

Si verò eò progrediatur depravata lymphæ copiosæ cruditas & aciditas, ut Hydrops & similia inducantur, tum etiam *martialia legitime parata & alcalisata* conducunt, quæ præter vim cruditates acidas rectificandi, roborant & leviter adstringunt, absumpto acido.

Si verò obstructions cum humore copioso conjunctæ sint, in forma ficca ea magis conducunt. Si verò siccitas & scirrhescentia ac tumor durus, ibi ea diluentibus remixta conveniunt magis.

Si copiosa adsit humiditas fiat seq. vel similis.

### *Pulvis Cachecticus.*

℞. *Martis cum tartaro parati alcalisati* ℥j.  
*salis geniste.*

*tamarisci.*

*absynth. ana.* ℥j.

*succini albi preparat.*

*cinamomi ana* ℥ss.

*sacchari* ℥j.

mf. fiat pulvis subtilissimus, cujus Dosis ℥ss. ad ℥j. mane & vesperi.

Vel ℞. *Croci Martis solubilis dulcis* ℥ss.

*perlar. preparat. gr.* viij.

*corall. r. preparat. gr.* xv.

*cinamomi gr.* vj.

*sacchari* ℥j.

mf. fiat pulvis pro dosi sæpius reiteranda.

In hoc casu etiam maximè conveniunt intermediata *purgantia*, qualia supra ex *jalappa, gummi gutta* & similibus dedimus.

Si lymphæ sit crassior, & tenax, tumorem, scyrrhum & similia inducens, tum magis liquida in usum veniant, v. g. seq. exhibeatur.

### *Vinum hydropicum.*

℞. *Radic. urtic.*

*ebuli.*

*ireos ana.* ℥ss.

*liquirit.* ℥j.

*cincrum genista.**juniper.**fabarum straminis ana. ℥ij.**baccar. ebuli. ℥j.**rhabarb. el. ℥ij.**croci Martis solubilis ℥iij.*

Incisa & contusa d. ad nodulum mensuræ vini infundendum, cujus dosis mane ℥iij. ad ℥iiij. cum spir. salis arm. gutt. xx.

Vel ꝑ. Cortic. fraxini.

*ligni tamarisci ana. ℥℞.**sassafras ℥iij.**radic. helleb. nigr. ℥ij.**cucumeris asinini ante plenam maturitatem vel lignositatem collect. ℥ij.**polypod. ℥vj.**caryophyllat.**salis genist. ana. ℥℞.**croci Martis solubilis ℥j.*

concisa & contusa dentur ad nodulum pro duabus vini mensuris. Dosis ℥iij. hæc sensim incidunt, corrigunt & evacuant, per tempus exhibitæ, & pro tolerantia ægri propinata.

Plura serum copiosum salinum corrigentia, & simul diuretica intermediatis vel præmissis purgantibus, quærere supra, quæ cum simul item Diaphoretica sint, maximæ convenient lymphæ attenuandæ, corrigendæ, & vario modo expellendæ.

Reliqua lymphæ vitia, quando vel magis vel minus est acida, vel copiosa vel deficiens, vel viscosa aut liquidior, vel impura, dictis medicaminibus similiter parent.

## CAPUT XV.

### *Splenetica exhibet.*

**L**enem perpendentes, visceris hujus naturam nondum verè perspectam sanè lugemus cum aliis infinitis; etsi enim conspiciamus

Spiciamus insignia ejusdem vasa, imprimis arterias, & copiosos nervos, usus attamen teste *AMMANNO* latet maximam partem.

Credibile interim, imò, quodammodo demonstrabile, fieri in hoc viscere & *dulcificationem*, & *sanguinis plusquam perfectionem*: *exhausti* enim animales *spiritus* sanguinem dulcificantes, hic *suas crudiores acidas particulas* *secernere videntur*, pancreate excipiendas, quorum spirituosioribus acidi dulcificatis spiculis arterioso sanguine advectis simul resarciri queant rursus, secretæ verò pro initianda chyli attenuatione in intestinis, & puri ab impuro separatione inserviant. Huic particularum separandarum usui, lymphæ inservit, quâ vitiatâ, separatio item dicta depravatur, unde infinita mala; Si enim acidæ illæ particulæ subtilissimis spiculis dulcificatis destitutæ, coacervantur in sanguine, vel visceris male constituti, vel lymphæ depravatæ causa, cachexia præsto est; Vel si concepta, in mente, idea spiritus animales afficit, & hisce tum afficiatur sanguis & in motu retardetur, acriores redduntur humores cum spiritibus, quibus si legitima denegetur separatio, dicta mala Scorbutica, Hypochondriaca, Arthritica & innumera similia exsurgunt. Pro Exemplo *Melancholica* ancillatur, *cujus causa etsi omnes ferè externa, velex cogitationum perturbatione*, paupertate, amore, & similibus sint enatæ, attamen *spiritus animales inficiunt*, ut in motu & actione sua veloci, perturbati, totam, inficiant spirituum Oeconomiam, & corporis debitam constitutionem sanam invertant.

Si paulò apertius declaratum velis opus, in assertionis progressum:

Quemadmodum *bilis, universalis* in sanguine *motus*, *Auther primarius*, per Hepar suum perficiens circulum, ibidem concentratior, sed crudiores superfluas particulas sulfureas relinquit, ita in hoc viscere spirituum animalium crudiores & rudiores particulæ salinæ dulcificationi ineptæ & arterioso sanguine adductæ, separantur & remanent, subtilissimæ verò & exaltatæ volatillissimæ particulæ nervorum fibrillas separatæ subeunt; non secus, ac si filamenta, plantam quandam, humectatura, à vasis fundo aquâ pleno ad radicem plantæ

pl  
du  
nici  
par  
app  
ufui  
tior  
integ  
tus o  
das p  
netri  
Dulc  
res,  
res q  
ocum  
ione  
simis  
flav  
præf  
a plu  
giti  
imp  
mal  
ta v  
stru  
ur  
ma  
he

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

malo ingravescente, lienis parenchymate cruditatibus præsertim acidis repleto, ac lymphâ depravata, incrassata, infinita majora mala, scorbutica, cachectica, hydropica, arthritica, & similia emergunt.

Principaliora ergo Medicamina quæ huc spectant sint *alcalina, volatilia, spirituosâ, solventia, tenacitatem lymphæ temperantia, Diuretica, Diaphoretica, absorbentia*, & similia, qualia supra de Hepaticis, ( utpote cujus affectus cum hujus visceris, admodum concordant: ) & alibi tradita sunt; nisi quod validiora requirat Lien aperiencia quam Hepar, inprimis si limositates & lymphæ tenacitas jam fixas egere radices. Hæc tamen in genere intelligantur, ubi lien acidis, austeris humoribus circumfluxus existit.

Ubi verò alcalina prævalet constitutio, conveniunt ea de hepaticis, & bile infringenda communicata.

In genere hic *pro panacea habentur martialia*, quæ ob singularem alcalinam energiam errans in corpore acidum, sibi associant, *Cl. Thomsons* etiam teste: Ferrea inquit, remedia exquisitè instructa, succorum coagulantium texturam invertunt: proinde coagulata tandem, à naturæ robore resolvuntur, & obstructions splenis, uteri, per accidens aperiuntur: eadem etiam medicamenta materix impetuosæ, liquores vitales colliquantis atque in exorbitantem balsami animalis profusionem Archeum irritantis refrænationem faciunt; profectò ita ut menstrua etiam defectuosa vel superflua, ab eadem Medicina emendari queant, causæ scilicet spinosæ tabescentis, nec non congelantis amotione.

Ex hoc item fundamento *Acidulæ admodum conducunt*, quia præter accidentalem aperienciam vim, calorem temperant, & *lymphæ tenacitatem diluunt*, solutum vero acidum rude salinum per urinas educunt. Vires illarum admodum deprædicat *Cl. dictus Thomson*:

„ Vitæ, inquit, commoda plurima emergunt è fontibus acidis sper-  
 „ ma sulfuris primigenium sapientibus, nec non metallica Martis  
 „ vena imprægnatis, unde ventriculi & intestinorum tunicis adhæ-  
 „ rentes fordes abstergunt, & abluunt, stomachi robur si justa pro-  
 „ portio sumatur, conservant, crassa, viscosa excrementa everrunt,  
 „ aciditates quadantenus retundant tartareas, coagulationes, ob-

stru-

,, struções causantes, (unde febres pertinaces, scorbutus, flatus  
 ,, hypochondriaci; icteritia, hydrops &c. oriuntur:) reserant, eli-  
 ,, minantque, menstrua provocant, urinæ exacerbationem leniunt,  
 ,, duelech fabricam pro tempore impediunt, imò synagma sabu-  
 ,, losum initians disjungunt, insuper membranarum laxitati, atque  
 ,, villorum toni remissioni auxiliantur: quapropter ad diarrhæam,  
 ,, lienteriam, & cæliacam conducunt, per accidens porro cephalal-  
 ,, gicis, asthmaticis, vertiginosis opitulantur.

Sed eandem hic observari volumus & considerari sententiam,  
 quam de Hepaticis supra posuimus, nimirum, ubi humiditas copio-  
 sa lymphatica exsuperat, in forma sicca martialia propinanda, secus  
 ubi lymphæ tenacitas magis liquidis diluenda.

Præter martialia de Marte supra tradita, sequentia non infimæ  
 sunt sortis, vegetabilibus aromaticis, aperientibus maritata: inter  
 hæc maximè laudat *D. Timæus* suam

### *Essentiam Hypochondriacam.*

℞. *Limatur. Martis subtiliss. ℥ij.*

*irroretur spir. vitrioli q. s.*

mixta stent in vase vitreo per triduum, postea affunde *vini albi gene-  
 rosi ℔.ij.* stent in digestionem per 7. dies, agitentur quotidie aliquo-  
 ties, in colatura infunde



Mixta digerantur in M. B. per triduum, postea colentur, colatura ad medietatem abstrahatur per distillationem, residuum fervetur in vitro.

Dosis est à ℥ss. ad ℥ss. ex carnis jusculo, vel alio liquore.

Multò præstantius hæc sit Essentia si loco Martis, vitriolo irrorati, addas *croci Martis solubilis*, hic etenim expeditius sal nocuum oberrans absorbet, quam acido jam saturatus & solutus Mars.

Poterit etiam fieri tale VINUM MEDICATUM, v. g.

℞. *Cortic. fraxin.*

*radic. cappar.*

*tamarisci.*

*radic. fœniculi.*

*petrosel. ana. ℥ss.*

*herb. cuscut.*

*capill. vener. ana. m. ℞.*

*cinamomi.*

*macis ana. ℥j.*

*sem. anisi.*

*agni casti ana. p. iij.*

*fl. borrag.*

*bugloss. ana. ℥iij.*

*croci Martis solubilis ℥ij.*

mixta, & in tribus vini mensuris infusa, propinentur bis de die ad ℥v.

Vel fiat tale VINUM SPLENETICO-HYSTERICUM.

℞. *Radic. enul. camp.*

*scorzoner.*

*byronie.*

*bugloss. ana. ℥v.*

*polypod. q. ℥ij.*

*Fol. meliss.*

*scolopendr.*

*ceterrach.*

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

rationibus nocivum & suffocans expeditè pessundant, & aculeos atterunt, & edulcorant, v. g.

℞. *Aqua fœnic.*

*meliss.*

*menth.*

*bugloss.*

*fl. papav. err.*

*fumar.*

*loch. sani.*

*cinamomi.*

*asthmatic. ana ℥j.*

*elix. vitæ Matthiol. ℥iij.*

*syr. papav. errat.*

*rubi idai ana. ℥℞.*

*succi kermes ℥ij.*

*confect alkermes ℥j.*

*l. opiat. gr. viij.*

*spir. salis armon. ℥℞.*

*salis succini vol. ℥ij.*

*tinct. hyperici.*

*succini tartarizat ana. ℥ij.*

Mf. de hac mixtura detur sæpius, vel singulis dimidiis horis j. vel ij. cochlearia, instante paroxysmo.

*Excell. Wedelius* commendat ex *Helmonte* decoctum vel infusum oculorum cancri, cum vino factum, acquirere enim saporem alcalicum, & egregiam medelam dolorum hypochondriacorum, nephriticorum & aliorum plurimorum morborum esse, asserit.

Si præter peccans rude acidum, copia humoris serosi exsuperare videtur, magis solidâ forma conducunt adhibita medicamina intermediatis purgante vi leviter præditis, quæ simul acidum sero contentum corrigendo evacuant, tale est Electuarium Eq. *D' Obom. D. Majerne.*

℞. *Radic. liquirit. ras. ℥iij.*

*polypod.*

*sem.*

mic

mic

*sem. anisi.*  
*folliculor. senn ana. ℥j.*  
*ficuum ping. num. 9.*  
*sem. cartham. conquass.*  
*Fol. senn. el. ana. ℥β.*

Coque cum l. q. aquæ ad dimidias; cum colatura extrahe sequentia.

℞. *Pulpa passular. min. ℥ij.*  
*cassie fistula.*  
*prunorum ana. ℥j. probè mixtis adde*  
*Rhabarb. fin. pulv. cum ol. cinam. irrorat. ℥iij.*  
*lapid. lazuli prep. ℥ij.*  
*syr. de pomis ℥j. ℥ij.*  
*ambre gris gr. v.*

misce fiat s. a. Electuarium.

*Vel fiat talis Confectio Splenetica.*

J. H. J.

℞. *Conserv. Flor. Tunica ℥j.*  
*nitri tartarisat. ℥j.*  
*salis meliss.*  
*urtic. ana. ℥ij.*  
*succini volat. ℥j.*  
*balsami antimonial. succinati.*  
*olei fœniculi super corallia. r. infusi & tincti ana. ℥j. β.*  
*cinamomi ℥β.*  
*cinamomi opt. pulv. ℥β.*  
*garyophyll. ℥ij.*  
*nucis Indic. condit. ℥iij.*  
*ambre gris. spir. rosar. solut. ℥j.*

misce exactè & serva curiose.

Dosis ℥j. sæpius exhibita

*Fit item Syrupus Spleneticus hoc modo.*

℞. *Passular. minor* ℥j.  
*radic. rubia tinct.* ℥j.  
*eringii.*  
*polypod. ana.* ℥ss.  
*masturt. aquat.*  
*fl. bugloss. ana* m. j.  
*sem. anisi* ℥ss.

**C**oque cum s. q. aquæ, colaturæ ℞. ℥j. ss.

*succi pomor.* ℥viij.

**I**n hisce per tres dies infunde

*Croci Martis solubilis* ℥ij.

**P**ostea colaturæ adde sacchari albi q. s. & ad syrapi consistentiam  
**c**oque.

*Cl. Sylvius hisce suis Pillulis Spleneticis multum tribuit.*

℞. *Gummi Galbani* aceto squillit. solut. ℥ij.  
*vitrioli Martis* ad albed. calcinat.  
*mastich. el. ana.* ℥j.  
*castor. opt.* ℥ss.  
*myrrh. rubr. gr.* xv.  
*croci opt.* ℥ss.  
*troch. alhand.* ℥j.  
*resin. scammon.*  
*jalapp. ana* ℥j.  
*olei citri. gutt.* ij.

**m**isce, fiant pillulæ num. 50. de eis capiat lectum ingressurus num. v. vel vij.

**V**el ℞. *Extract. cathol.*

*Martis succo pomor. borsdorf. fact. ana.* ℥j. ss.  
*diagrid. sulf. gr.* viij.  
*resin. jalapp.*  
*croci Martis solub. ana.* ℥j. **cum**

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

partibus, *cum astu hypochondriorum, dolore perterebante, distendente, gravante, lancinante, &c.* pro varia itaque mixtura dolor item variat, exsurgentibus simul flatibus plurimorum anxietatum causis, ex depravata, corruptarum particularum fermentatione.

In genere ergo medicamina acidum respiciant variè depravatum; Si verò bilis exsuperet copiâ, necessario *premittatur vomitorium*, etiam aliquoties repetendum, si opus esse duxeris. Postea *absorbentia & temperantia* exhibeantur, quæ rarefactam bilem acido exagitata domant & infringunt, ac fermentescens gas sylvestre coercent; talia sunt *antim. diaphoret. oculi cancri, concha preparat.* ac alcalina similia, opiatis combinata, & *oleo cortic. arant.* vel simili carminativo irrigata, v. g.

℞. *Oculi cancri.*  
*antim. diaphor.*  
*margar. præp. ana. ℞.*  
*Opii laudat. gr. ij.*  
*olei caryoph. gutt.*

misce, fiat pulvis pro dosi sæpius repetenda.

Si verò pituita simul viscida acriori bili jungatur, *aromatica, insidentia, resolventia, carminantia* & similia demulcentia & dulcificantia nervina exhibeantur, inter quæ non infimum sibi vindicat locum sequens.

### *Tinctura Carminativa.*

℞. *Radic. calam. arom.*  
*helen.*  
*zedoar.*  
*galang. minor.*  
*cinamom. opt. ana. ℥ij.*  
*cardamom.*  
*bacc. lauri.*  
*juniperi. ana. ℥iij.*  
*sem. anisi.*

*fœniculi.*

pendente,  
item va-  
causis, ex

deprava-  
er vomito-  
i. Postea  
ilem acido  
is sylvestre  
e preparat.  
vel simili

ar. mstica, in  
ia & dulcis  
tibi vindic

*fœniculi.*

*carvi.*

*cumini.*

*anethi ana. ℥j.*

*flaved. cortic. arant. ℥℞.*

*flor. chamom. rom. exsiccat. ℥j.℞.*

Concisa & contusa misce, & infunde in *Vini Malvatici* ℔. viij.  
*Spir. vini* ℔. ij. stent in infusione loco calido per 14. dies, tum destilla  
ex M. B. excipiendo seorsim liquorem spirituosorem primò egre-  
dientem, qui servetur pro menstruo ad extrahendam tincturam. De-  
inde porro excipe benigniorem aquam ad ℔. ij. quam serva pro aqua  
carminativa.

Jam Recipe *Radic. calam. arom.*

*helen.*

*zedoar.*

*galang. min.*

*cinamomi.*

*cardamomi ana. ℥ij.*

*flav. cortic. arant. ℥℞.*

*sem. anisi.*

*carvi ana. ℥iij.*

*croci ℥ij.*

*baccar. lauri. ℥℞.*

Incisis & contusis superfunde

*Spiritus prioris spirituosi* ℔. iij.

Digerantur per tempus sæpius movendo, postea filtra & adde

*Olei anisi.*

*fœnic.*

*carvi.*

*arant. rec. ana. ℥℞.*

*caryophyll. ℥℞.*

*Spiritus salis armon. ℥iij.*

misce & digere donec unita probe conspicias, tunc serva pro efficaci



medicina, in quamplurimis affectibus, colica, torminibus hysteri-  
cis, flatibus uterinis, vertigine & similibus, non satis prædicanda.

Jam *℞. Aqua fœnic.*

*papav. errat. ana. ℥ iij.*

*tinctur. jam dicta ℥ ij.*

*conf. alkerm. ℥ j.*

*laud. opiat. gr. v.*

*syr. fœniculi. ℥ ℞.*

mf. de hac mixtura singulis horarum quadraturis exhibeantur coch-  
learia ij. vel iij. donec dolor cesset.

Vel *℞. Aqua fœnic.*

*menth. ana. ℥ iij.*

*cinamom. ℥ j. essent. zedoar. ℥ ij.*

*conf. alkerm. ℥ j.*

*spir. salis armon. ℥ j. ℞.*

*laud. opiat. gr. v.*

*syr. fœnic. ℥ ℞.*

fiat mixtura.

Externè umbilico inungatur sequens.

*℞. Olei N. Mosch. express. ℥ j.*

*carvi.*

*absynth. ana. ℥ j.*

*Zibethi. gr. v. misce.*

Si dolor contumax persistet sub horam somni adhibe seq.

*℞. laud. opiat. gr. ij.*

*extract. zedoar. gr. iij.*

*olei caryophyll. gutt. j.*

misce fiant pillulæ.

Sic & hæc viliora sæpius dolorem abstulerunt, v. g.

*℞. Theriaca ℥ ℞.*

*cortic. arant. pulv. ℥ j.*

detur cum vino generoso calido supposito umbilico crusta panis as-  
fata, spiritu vini humectata, ac caryophyllorum pulvere conspersa.

Vel

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

sunt, quæ si humorem non inveniunt, intestinorum membranæ oriuntur & rodunt.

Ego sanè nullum colicum clysteribus vidi restitutum, quod mali aream nunquam attingunt, imprimis intestinorum viis fixis & ibi ex maligna fermentatione exortam, nec tam à prava materia copia, quam inordinata fermentatione ex subtilissimis & acutissimis sæpè particulis inductam.

Interim à nonnullis pro experto audivi exhibitum hoc, v.

*℞. Pulv. colocynth. ʒj.*

Ebulliat in petia *cum brodii prunor. damascen ʒj.* Hoc detur enemate absque ulla additione, quod tamen haud diu retinetur verò subito injiciatur *lac calidum sevo cervino quam pinguefa* Detur etiam ægro de lacte isto bonus haustus.

Si tandem acidum rude rodens eò ægrotantem perduxerit auctabilis inflammatione, & ejusdem tandem subactione etiam membrorum contractura succedat, post sudorifera nobiliora, vel confortantia, dulcificantia, tandem ad topica deveniatur, modo :

Membra contracta linteis asperioribus ad calorem confrictum *spiritus tartari rectificatus alcalisatus* probè infricetur, & hæc *oleum galbanetum* illinatur, superposita *radice symphyti* in aqua ad pulvem decocta, atque ita nulla contractura ex colicis sistet, sed intra 14. dies ut plurimum cessabit.

Vel infricetur optimè juncturis membrorum contractorum *aplumeum*, & superillinatur *oleum spica juniperi & therebinthina*, hoc hæc rude in articulis contentum acidum, ut salis instar adhæret hoc verò ita continuetur per 14. dies, donec contractura ablata notetur.

## CAPUT XVII.

*Alvi fluxus & sanguinis profluvii remedia  
considerat.*

**L**ugenda sanè corporis humani conditio, innumeris ærumnis stabilita, & hæctenus intricata, ut etiam in minimis vix fides haberi cerre queat, inprimis si affectibus *Galenico* more traditis, & falsè explicatis, insistamus; & mirandum, in re adeò necessaria & ardua, hucusque à tempore *Hippocratis* substituisse Medicorum, inprimis *Galenicorum* subtilitatem, cum tamen *Hippocrates* per acidum, amarum, & infinita similia, sufficientem subministravit ansam, in hac certiora inquirendi fundamenta, ex quibus tandem certior partium activarum schematum doctrina, emergat, quæ sanè corporis humani affectiones verius demonstrat, ex ipsis humoribus secessum passis delatas, quam humores *Galenico* more considerati.

Quantum intra non multos annos emolumenti Medicinæ accreverit, ex hisce fundamentis, schematum scil. per investigatione, commonstrant ex Neotericis Clarissimi Viri, qui, etsi nondum perfectam affecuti fuerint hujus doctrinæ scientiam; attamen, stimulum addiderunt ne in difficillimis hisce animum despondeamus, credentes ad exemplar *Hippocratis*, per *Dædalæam* dextram omnes nostri corporis affectus facile demonstrabiles fore. Gaudior enim *Hippocrates* ad gustus organon sua detulit qualia, ac varias, & intra & extra corpus, figuratum species esse docuit, quibus affectiones corporis advenire consueverint; si in eis partium activarum schemata acutiori lance trutinaremus, facile affectuum differentias metiri deberemus.

Principalis hic locus datur mixtioni, quæ temperie locia & figuris adversaria: hac suavi, hac justâ hominis innititur sanitas, dulci namque mixtione nutritur corpus, sive sit sanguis, sive lymphaticus, vel nerveus succus, hic enim per mille capillarum vasorum anfractus

ranas ad.

, quia hi  
s fixam,  
materiz  
cutissimis

, v. g.

etur pro  
ur, tunc  
efactum.exerit, ut  
sammem  
volatile,  
arar, hocnticentur  
s, & poi  
si majori  
colicantranas ad  
hocentur  
threos  
m-

CAPUT

anfractus ita subtilisari & volatilifari debet, ut ejus, quem continet, salium spiritus, omnem conspicuitatem, ac schematismi certitudinem fugiat, & fuget: Jam si hic contraria particularum separatarum acie diffideat, intestinus exurgit motus simul dolorificus, & licet *in dulci sanguine omnes latitent humores, illorum tamen quilibet ab hoc secretus, propria facultate prostat, & quantum de acido possidet, tandundem conspicua schesis exferit*; Illud tunc est quod diversas in corpore nostro excitat tragoedias, pro diversa schematis constitutione, *illud decedente de vertice, catarrho nares excoriat*, illud partes arthritide vexatas compungit, ac caloris sensum mentitur, mediante illo melancholicus succus lancinat colica prenosos & distortos, biliosus verò dilacerat. Et annon hoc est, quo ita dictum fermentum stomachi, famem excitat; annon mediante hoc bilis cum lymphâ amicam vitæ ciet pugnam?

Sed hic lædentium saltem consideremus vitia, sic quænam spicula in propositis nostris alvi fluxibus se exferant, hic inquirendum jam esset: hic verò ejus, scil. *acidi schesis variat vel admixta bilis, vel alia alcalina terrestres particula*, diversis cibis implicatæ, quæ pro diversa mixtura & textura affectum variant, si separato occurrunt acido.

Congeritur verò vitiosorum humorum contrariantium colluvies sensim in primâ corporis regione, vel illuc ad intestina ex arteriis vel criticè vel symptomaticè effunditur, ac intestina ad continuam stimulat excretionem: quandoque etiam accedens corrosivum fellis alcali ita corrodit intestina, ut gangrænâ inducat, ubi tum sanguinem inficiens, & cor appellans, febremque accedens, mortem accelerat.

*Sunt verò hic alvi fluxus pro diversis humoribus varii, vel benigni aliis, vel maligni.*

In aliis etiam vel *plus vel minus unâ cum fecibus alvi materia corrupta excernitur*, prout per venas lacteas plus vel minus transcolatur chylosæ massæ.

In aliis *copiosa ejicitur serosa colluvies, lymphâ copiosa, & vitiosa existente*

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

*Optimè etiam conducit hic Pulvis Dysentericus*

*D. F. H.*

*℞. Croci Martis adstring. ℥j.*

*C. C. usti preparat. ℥℞.*

*rad. bistort.*

*tormentill. ana. ℥ij.*

*cinam. el. ℥j.*

*sacchar. Saturni. ℥ij.*

*℞. fiat Pulvis, cujus Dosis à ℥j. ad ℥℞.*

*Sic & ex re erunt externa, qualè v. g. est seq.*

*Oleum adstringens.*

*℞. Radic. tormentill. ℥ij.*

*cortic. granat. ℥j. ℞.*

*fl. rosar. r.*

*balauft.*

*hyperic. ana. ℥vj.*

*mastic. in gran. elect. ℥j.*

*Radic. Anchus.*

*sang. dracon. ana. ℥℞.*

*olei oliv. recent. ℞. j.*

*vini rubri. ℞. ℞.*

*In pulverem grosse concisa, coque ad vini consumptionem coletur tum, & servetur ad usum.*

*Vel ℞. Olei Nucistæ.*

*mastic.*

*cydon. ana. ℥j.*

*absynth. dest. ℥℞.*

*misce, hoc ventriculum roborando adstringit illitum sæpius.*

*Vel ℞. Theriac. q. v.*

*olei carminat. q. s.*

*misce, pro Emplastro quod Cl. Wedel. admodum laudatur in fluxu etiam dysenterico, torminibus, &c.*

Si biliosus furor alvi induxerit fluxum, ea obtundendo, concentrando, postea evacuando firmanda & restinguenda, talibus, quibus inest facultas biliosum humorem tam fluiditate, quam acredine & acido haustâ, tumultuantem, stimulantem, contemperandi & demulcendi. Talia sunt in frigidante vi prædita, inter quæ hic *martialia alcalina* præstant, qualia modo supra de spleneticis tradidimus, ubi *syrupus chalybeatus*, *crocus Martis ritè alcalisatus*, & similia seligenda.

Si nulla singulari venenata acredine adhuc dum bilis infecta extet, sequentia etiam conducunt stiptica, v. g.

*Emulsio attemperans.*

℞. *Sem. quatuor frig. major. ana. ℥ij.*  
*papav. alb. ℥iij.*  
*amygd. d. ℥j.*  
*aquæ è succo cydon.*  
*folior. quercus.*  
*plantag. ana. ℥iij.*

fiat emulsio, cui adde

*aquæ cinamomi cum vino cydon. ℥j. ℞.*  
*myræ cydon. ℥℞.*

misce pro 4. vel 5. dosibus.

Externe Hepatis regioni potest applicari hoc vel simile.

℞. *Farin. hord.*  
*carnis cucurbit. ana. ℥j. ℞.*  
*santali rubri pulv.*  
*fl. nymph. ana. ℥ij.*  
*aq. semperviv.*  
*plantag.*  
*violar. ana. ℥℞.*

fiat cataplasma quod applicetur.

Si tandem acidi progressu bilis subacta, ac ipsa Dysenteria inducatur, & cruentus alvi fluxus, vel etiam bilis nondum subacta, sed ab



acido furiose agitata & spiculata malum augeat; sequentia absorbe-  
tia, demulcentia, confortantia, bezoardica & similia convenient.

In hoc casu *D. Hagendorn* plures Dyntericos restituisse asse-  
per generosa Bezoardica, v. g. *tincturam Bezoardicam cum tinctu*  
*anodyna* remixtam, sudore quoad possibile prolecto, post sudore  
verò pulverem stypticum internum singulis 4. vel 6. horis, in po-  
verò ordinario cerevisia tenui, *tincturam terræ Catechu cum anody.*  
*remixtam* ad 60. guttas quotidie exhibitam, maximi deprehendit  
effectus, refert. Sic v. g.

℞. *Aq. menth.* ℥iij.  
*Tinct. bezoard.* gutt. 40.  
*anodyn.* gutt. xij.  
*lap. hemat.* gutt. xv.  
*balsam. ♀* gutt. vij.

misc pro unâ vice singulis 3. horis repetendo.

*Pulvis stypticus internus hic est.*

℞. *Pulvis Bezoard. veri* ℥ss.  
*Catechu prepar.* ℥iiij.  
*pulv. anodyn.* ℥ss.  
*olei cinamom.* gutt. j. misc.

Dosis ℥. ad ℥ss.

Sic etiam has Pillulas anodynas dictus *D. Hagendorn* admodu  
commendat, v. g.

℞. *Catechu extract.* & ad dimidias vel ultra evaporat. ℥ij.  
*pulv. anodyn.* ℥j. misc, hîsce addi quandoque poterit  
*lapid. bezoar. orient.* gr. j. vel ij.

Dosis Pillularum ℥j. ℥ss.

*Tinctura terræ Catechu* fit, si pulverisate terræ affundas spir. &  
*tartarisati* q. s. ac more solito extrahas & fîltres. Si tincturam e-  
poras ad siccitatem, habes *terram Catechu* optimè paratam, cu  
pauca grana pro dosi sufficiunt, in omnibus alvi fluxibus, fluxu it  
mensium immodico, fluore albo, urina cruenta, gonorrhœa &  
milibus.

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

*cinamomi ℥j.*

*cortic. quercus annosæ interior. ℥iij.*

Incisa & contusa, coquantur donec una quarta pars decocta sit, tunc colentur, colaturam in quatuor divide partes, unam propina mane, alteram hora decima, tertiam à Meridie hora quarta, quartam hora somni, & si hoc per aliquot dies recenti confecto lacte reiteretur, nulla nec diarrhœa nec dysenteria perstabit, *si dolor maximam partem ablatus est, non admodum calidè hoc lac propinandum.*

Quod clysteres attinet, quos hic Galenici magni faciunt, de eis CL. WEDELIUS notat, *non dari clysteres adstringentes, cum humiditate sua blanda, magis emolliant, ac præterea omnis humor intestino recto infusus, ceu ipsi peregrinus, irritet & ad excretionem stimulet.* Nisi illi potius acridinis temperandæ, & corrosivæ membranosæ intestinorum substantiæ demulcendæ & consolidandæ causa exhibiti, per accidens adstringant. Caveas verò ne oleosa acria, salina indantur, quoniam hæc consolidationem impediunt; Ex omnibus verò conducit *lac cum sebo cervino calidè injectum, vel oleo amygd. d. commixtum, additis paucis balsami sulfuris guttulis, quale de colicis dedimus.*

Insuper notandum circa *adstringentium* exhibitionem, *ea singulis s. vel 6. horis repetenda*, quia eorum efficacia intra id tempus remittit, hinc *non desistendum subito*: Ac hæc nota omnibus alterantibus etiam adhibenda, ac per tempus insistendum medicamini, legitime & ratione effectus adhibito, & justè parato, non pro more *Pseudo-Medicorum*, qui hoc non statim juvante, subito ad aliud transiliunt, unde non minimùm *produnt suam ignorantiam*, nescientes quid præscribant, aut quid ordinare modo debeant.

Cum etiam sola adstringentia nimium inviscant, & sola opiata nimium figant, hinc ea mediantibus aromaticis, absorbentibus, combinavimus, quæ simul dulcificando resolvunt, ac tum omne intentum exsatiant.

Alios sanguinis fluxus, puto *Hæmorrhagiam narium, uteri, Hæmorrhoidum &c. rûspaturis*, eadem obveniunt acidi spicula, quæ supra alvi fluxus fabricare audivimus, sed diverso agendi modo, & actionis loco.

che

misc

posur

loco. *Ortus est ex acido acri, oleosa & volatili admodum alcalifatae bili occurrens, & quo inculcata magis & sincera hæc sunt, tantò magis ad fervorem nata eundem excitant; ubi si bilis renuit, tam profundos ei infigit acidum aculeos, ut etiam sponte ad pugnam exci-  
retur. Accedit sæpius lymphæ copia & exsuperantia, quæ dictam contrariantium pugnam optimè promoyet, quo eò facilius & levius in se invicem impingant.*

Huc itaque spectant remedia quæ serum redundans exhaurien-  
do, & bilis ferociam ab acidis spiculis impressam, infringendo, Ar-  
cheum turbatum pacant, & quietem sanguini imperant: talia sunt  
incrassantia, spiritus exorbitantes concentrantia, adstringentia opia-  
ta, & similia absorbentia, & imbibentia.

*Si serum copia peccet plus solida, quam liquida conducunt, v. g.*

*℞. Oculor. cancri.*

*corall. r. ana. ʒss.*

*crocī Martis legitimè parati solubilis gr. viij.*

*terræ catechu preparat. gr. v.*

*laud. opiat. gr. j.*

*misce pro dosi sæpius reiteranda.*

*Quæ tamen ut eo citius opem ferant, cum liquidis propinari  
possunt, v. g.*

*℞. Decoct. hord. ʒiiij.*

*aquæ plantag.*

*sperm. ranar. ana. ʒiiij.*

*sem. melon.*

*cucumer.*

*papav. alb. ana. ʒiiij.*

*glandium immatur. num. ij.*

*amygd. d. excort. ʒj.*

*fiat emulsio, cui adde si lubet.*

*tinctur. lapid. hæmatic. gutt. xx.*

*anodyna gutt. viij.*

*manus Christ. perlat. ʒss.*

*ms. pro 2. dosibus, sæpe reiterandis.*

*Externe*

Externè Hepatis regioni, & testibus applicetur hoc epithema, v.g.

℞. *Aqua nymph.*

*plantag.*

*sperm. ranar.*

*cicher. ana. ℥ij.*

*amphor.*

*sacchari Saturni. ana. ℥ij.*

*aceti bezoardici ℥j.*

misce, hoc tepidè linteis triplicatis, quadruplicatis, dictis locis, pulsibus item, nuchæ &c. adhibetur.

Vel ℞. *Boli armena.*

*terra sigillat.*

*sang. dracon ana ℥j.*

*album. ovi.*

*succi plantag.*

*aceti bezoardici ana q. s.*

fiat cataplasma fronti applicandum, vel vertici.

HOEFERUS in suo *Hercule Med.* certius remedium non inveniri posse refert quam *aquæ frigidissimæ*, vel *aceti*, *subitanæ ad nucham applicationem* vel *affusionem*.

Vel ℞. *Pulveris spernioli ex oculis nigri facti. ℥℞.*

*aluminis crudi.*

*vitrioli ad rubed. calcinat. ana ℥ij.*

*gallarum immatur. pulv. ℥j. ℞.*

misce, hoc gossipio exceptum applicetur osculis venarum sanguinem stillantium, in hæmorrhoidum, uteri, & aliis sanguinis fluxibus.

*cum spermate ranarum*, alumine conservato, fiat cataplasma fronti & Hepatis regioni applicandum.

Vel in hæmorrhoidum fluxu nimio, spongiâ, atramento ex gallis, & vitriolo parato, intincta, applicetur ano & intrudatur.

Aut axillis supponatur *Emplastrum ex bufone supra de Bezoardicis* descriptum, vel *bufo integer* exsiccatus, & cessabit ac remittet narium hæmorrhagia.

Plura,

fact

Miz.  
inst.

tus  
tric  
fica  
lus.  
lect

m

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

curandi methodus. Interim non despondendum animo, in difficillimis, modo liberet *particularum activarum* pervestigare *figuras*, sanè illustre cognoscendis morbis conferretur emolumentum. Hic verò *acidus consulendus est spiritus*, cui perpétua inest & agendi, figurandi, & coagulandi aptitudo; modum & rationem concretionis calculosæ in Macrocosmo, intelleximus *acidum volatile* expeditioris *coagulationis esse causam*: hujus etenim celeritas, angustos expeditius pervadit meatus atque ipsis interceptus firmiter hæret, & durius efficit corpus, non secus ac si in fodinis nonnullis reperti lapides scissiles, aëri expositi, & mollia è fundo maris extracta corallia, aëris acido volatili indurescunt & lapidescunt.

*Talis volatilis acidus spiritus conveniens est calculosæ concretionis efficiens, si oleo jungatur*, quia hoc aquæ dissolutionem repudiat. *Oleum verò; bilis suppeditat*, alcalinum volatile, quid diversis in locis acido volatili occurrans, cum eo copulatur, in maximum sanitatis humanæ detrimentum, atque hinc corpus humanum non uno in loco calculis infarcitur. *Si in folliculum fellis ductus irruat spiritus, inibi calculus proceditur*. Si verò cum lymphâ ad renes deferatur secretus, vel ibi saltem secedat, & particulis alcalifatis oleosis è bile adductis occurrat, arenas fabricat; ubi tum vitata renum textura calculi coercet semina, quorum tamen prima rudera non ita cohærent, quin facile dissolvantur, ubi tamen crudiores particule adhuc sunt magis rubicundæ & immaturiores, quam coguli albi.

Si oleosorum alcalinorum faciliem cum acido volatili concretionem percipere haud possis, perpende *succini & aliorum resinosorum qualia*, tibi dabit expedita analysis, ubi *spiritum, sal volatile, & oleum* simul obtines.

*Nullum verò adequatius habitaculum, oleosis, volatilibusque designari posse, bile, in bobus demonstrat fellis cystis, hyeme calculis frequentius turgida*, nunquam vero illorum vesica eis repleta, qui tum tempore verno esu graminis curantur rursus, quia ex eo in proprio domicilio medelam inveniunt: quod verò in homine remotiores etiam infestentur partes, secus ut jam de bobus dictum, calculosa concretionem,

tionem, rectificatioribus, volatilibusque adscribendum est humoribus & spiritibus.

Atque hinc stat assertio, *Biliosos, calculose concretioni admodum esse obnoxios*, assentiente *Cl. VVilh. ten Rhyne* qui asserit, se plurimos in icterum pronos, calculo obnoxios, eosque jam ab eodem vel in urinae aut in fellis vesica infestatos advertisse: atque hæc est calculi genesis, spirituosus inducta; ab hoc si acidulum & volatilem spiritum destillatione extrahas, & rursus restanti materię calculi adhuc formam, non verò firmitatem referenti, reaffundas, pristinum rescire duritiem *Tackenius* refert.

Hicce jam ex causis enatus & concretus calculus, simili indiget solvente, quia solvens cum solvente ejusdem esse debet naturę, exemplo à gummatibus, resinosis & similibus, etiam ex minerali regno desumpto, ubi nulla contraria contrarius, sed similibus semper solubilia vidimus; Cum itaque hic *primarius petrificationis Author fuerit acido-volatilis*, simili iterum volatili acido solvente destruendus erit. Talis est *spiritus Nitri volatilis*, qui omnem ferè in destruendo calculo *absolvit paginam*, sicuti jam supra de diureticis pluribus hæc pertractavimus.

Interim sequentia hæcenus laudata fuere, quę sæpius opem tulerunt in leviori nec dum coagulato & fixo malo.

*Respiciunt verò in genere Medicamina hæc, coaguli resolutionem, & coagulatoris destructionem*, vel jam factam, vel in fieri, & vel copia, vel acrimonia membraneum sensile genus pungendo, rodendo, inflammando vel irritando & ad continuam excretionem stimulando, nec tamen quid excernendo.

*Si concretio sabulosa sit in fieri, & renes ob depravatam inibi contrariantium pugnam infestentur*, pungantur, inflammentur serumque detineatur à coagulatore, quod nos vulgo *Nephritidem* vocare consuevimus, tum conveniunt diluentia, simul resolventia, demulcentia, dulcificantia & similia, quę sequentibus formulis comprehendimus.

Inter quę liquida expeditius rem perficiunt, v. g. fiat tale vel simile Decoctum.

in diffi-  
- figuris,  
m. Hic  
gendi, fi-  
cretionis  
reditioris  
peditius  
arius ef-  
ides scif-  
lia, aëris

cretionis  
repudiat.  
his in locis  
m sanatis  
non uno in  
a spiritus,  
teratur se-  
leosis è bile  
m textura  
ia cohæ-  
re adhuc

si concre-  
m resposi-  
- volatile, &

usque de-  
culis sit



## Chymia Experimentalis

℞. Cicer. rubr. ℥ij.  
 sem. violar.  
 papar. alb.  
 dauci.  
 malva ana. ℥℞.  
 baccar. juniperi. ℥j.  
 fruct. alkekeng. num. vj.  
 glycyrrhiz. rasa. ℥℞.

Coque in f. q. aqua petrosel. & fontan. ana. p. q.

Colatura ℔. ij adde  
 syr. de quinque radicibus.

misce, bibat de hoc Decocto æger ter de die, instillatis semper spir. nitri volat. dulcis gutt. vj.

*Vel fiat talis mixtura omni inserviens scopo.*

℞. Aqua petrosel.  
 fragar.  
 saxifrag. ana. ℥j. ℞.  
 fœnicul.  
 cinamom. ana. ℥℞.

spir. alkekeng. ℥ij.  
 confect. alkerm. ℥j.  
 laud. opiat. gr. v.  
 syr. de althæa Fernel. ℥℞.

spir. nitri volat. ℥j. vel salis succini vol. ℥ij.

misce, de hac mixtura dentur singulis horis 2. vel 3. cochlearia.

Vel ℞. ol. amygd. d. ℥ij.

aq. raphan. maj. ℥iiij.  
 petrosel.

gener. vini albi ana. ℥iiij.

spir. salis volat.

thereb. ana. gutt. v.

succi limon. num. v.

misce

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

*Aqua petrosel.*

*liquoris betulae destill. ana ℥j.*

Fiat Emulsio, cui adde

*syr. de althea Fernel. ℥j.*

*spir. Nitri dulcis. gutt. aliquot*

*mf. pro 2. dosibus.*

Vel ℞. *Nuc. persic. ℥j.*

*sem. violar. purp.*

*dauci.*

*saxifrag.*

*genista. ana. ℥ij.*

*Aq. petrosel.*

*saxifrag.*

*ononid. ana. ℥iiij.*

fiat emulsio, cui adde.

*syr. violarum.*

*de alth. Fernel. ana. ℥vj.*

*spir. Nitri dulcis volat. ℥j. ℞.*

misce pro 5. dosibus.

HELMONT admodum commendat *liquorem betulae, extractum è betulâ vulneratâ, mense Martio, circa tempus, quo solet vulnerata vitex plorare novellum liquorem; eum verò colligere jubet ex ramo crassiori, ad semidiametrum vulnerato, indita vulneri lana, quo servetur apertum vulnus, atque hoc stillantem succum subacidulum non ingratum excipere, lithiascos insigne solamen. Meraciorem verò è superioribus ramis, quam propè truncum, effluere testatur.*

Hunc succum etiam laudat *Cl. F. Hoffm.* unius aut alterius cyathi portione poculo cerevisiæ, benè lupulatae associatum, & mane propinatum, ac affectus ad calculi præservationem adeò optabiles & generosos esse asserit, ut vix ulli antinephritico palmam cedat, & dysuriis etiam & stranguriis fenum medeatur. *Calorem* item jecoris è *bile nimis volatili acri mitiget*, ac incantamenta etiam solvat.

*Semen*

*Semen Dauci* etiam *Cerevisia incoctum*, & pro potu ordinario bitum à lithiasi præservare dictus *van HELMONT* habet.

Huic & optimè referuntur *absorbentia, alcalina*, quæ coagulato-rem in sua actione interturbant, & ita coagulum destruunt: talia sunt sequentia.

℞. *Oculor. cancri.*  
*sperm. ceti ana. ℥ss.*  
*salis volat. succini gr. v.*

misce pro dosi sæpius repetenda.

Vel ℞. *Sem. cinosbati ℥ss.*  
*oculor. cancri.*  
*nitri purissimi ana. ℥j.*

misce, dosi ℥j.

Vel ℞. *Oculor. cancri ℥j.*  
*salis volat. succini gr. vj.*  
*opii laudati gr. j.*

ms. pro dosi.

Si enim dolor sit intolerabilis, & bilis acri volatilitate excedat, adde dictis pulveribus unum vel alterum *opii laudati* granum, quo *Archeus iratus* quiescat.

Vel fiat tale *Malvaticum Nephriticum*, quod dolores expeditissi-  
 mè solvit, & urinam retentam ciet.

℞. *Opii calcinatione levi correcti. ℥ij.*  
*salis tartari ℥ij.*

optimè tritis superfunde mensuram *Vini Malvatici*, post 2. dies ma-  
 cerata filtrentur, cujus dosi cochlear. j.

Externè ad mitigandam inflammationem sequens conducit.

### *Oleum infrigidans.*

℞. *Sperm. ranar. q. v.*

coque cum s. q. *olei olivarum*: expresso oleo infunde.

Flor.

ole, extra-  
 solet vul-  
 gere juber  
 cineri lana,

men.

mane pro  
 videri &  
 videri, &  
 videri

Vel ℞. *Sperm. ranar. siccata. & pulv. ʒij.*  
*axung. serpent. ʒj.*  
*olei scorpion. ʒʒ.*  
*sacchari Saturni ʒj. ʒ.*  
*camphor. ʒj.*  
*ol. caryophyll. gutt. viij.*

misce pro linimento.

Vel *camphoram spiritu acido solutam, & reductam, cumque axung. humana in linimentum redactam illine.*

Interea etiam coagulatoris impetu fracto, intermedientur leviter abstergentia & expellentia qualia sunt therebintinata, v.g.

Recipe *therebinth. cypriae ad siccitatem inspissat. ʒj.*  
*pulv. radic. ireos flor.*  
*oculor. cancri ana. ʒj. ʒ.*  
*extract. liquirit.*

*symphyt. ana. ʒʒ.*  
*balsami Peruviani ʒj.*  
*salis volat. succini ʒj. ʒ.*

misce fiant Pillulae Dosi ʒj. vel ʒʒ. exhibendae.

Vel *therebinthinam cum manna vel oleo amygd. dulc. propina & res facta erit sicut Walaeus habet.*

Tandem etiam *martialia, acidulaeque* admodum conveniunt *Heurnio* teste, de quibus vide Diuretica.

Si *Renes* copioso crudo pituitoso humore infarciuntur, exter etiam conveniunt lenientia, ut sunt *balnea, cataplasmata, & simili calore suo moventia, & torpidum Archeum excitantia: atq*

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

& admirandum sanè naturæ arcanum, quæ unico instru-  
cit contrarias, & diversas operationes, solvit & coagulat  
corrumpit, nec solum in animali, sed in omni regno,

Idem fumo similis sive volatilis spiritus acidus, qui  
res solvit, eos hic ligat, idem qui in nephritide & confic-  
culo vesicæ, reliquarum quodammodo partium confic-  
habebat, hic eo insolentiæ procedit, ut nec unicæ vix e-  
tis respectum habeat, sed hoc simul & illud impugnet.

ejusdem, licet in diversis partibus, cognatio; ex hinc *Hy-*  
*ci, Nephritici, Arthritici, ferè fraterno semper sodalitis jun-*

Horum affectuum causam GALENICI fabulose  
*adscribunt*, alii ab Hepate, alii à Liene eam deducunt:  
alii extra venas eam quærunt, alii alia somniant: hinc  
rum infelicitas, qui ignorata sui doloris causa & fiendi m-  
medelam quærunt.

Nos eam brevibus declaramus. *Causa principalis est*  
*latile, secretum à suo corpore, figurata sua sibi lædens, &*  
*secretum irruit, dolore & calore vexans, & tandem acced-*  
materia, tophos producens & calculos. Causa secunda  
sa alcalina sanguinis pars, vel magis vel minus volatilis, a-  
rens & ei materiam ministrans. Horum ortus in primo  
inquirendus, quæ si depravata, cruditates continuas trar-  
ci mixtioni ineptas, & spirituum subtilium & volatilium  
inidoneas, hisce ærumnis pabulum præbet, & conficit.

Nutritius enim succus per mille capillarium vasorum  
ita subtilisari & volatilisari debet, ut ejus salis spiritus omni

atur, & vel non perficitur, vel perfectus heterogeneorum actione fecernitur, dulcis subito perit mixtura.

Triplicem verò hunc cum *Cl. Wilh. ten Rhyne* concipimus sem spirituum, & dulcis mixturæ discessum. Primò, *cum hetero-  
um corpus, propter miscentis spirituosæ absentiam in partes sui inte-  
tes fecernitur.* Sic si spiritus ex sanguinis massa discedunt, tum  
bilis in lymphæ exurgens pulsatilem incendit inflammationem,  
secedens lymphæ aut transudans serum articulorum juncturas  
inat, vel oleosa bilis continuum ardorem per sanguineam spar-  
nassam, &c.

*Secunda secretionis species* est particularum magis simplicium &  
ilium, quando eadem, ex dulcificantium discessu in sui prima  
picua & lædencia; ut si bilis in deflagrans oleum, & adustivum  
li &c. secedunt, & hæc secretio priori similis est. *Tertium se-  
onis membrum* his binis contrarium, sanis accidit, & minima con-  
it spicula, quæ, quo majorem sui patiuntur discessum, eo minus  
picua fiunt, sed subtilisata magis, mixtionem & temperiem in-  
int, & omnis motus causa fiunt. Hæc secretionis species in  
ore naturaliter constituto, si interrumpitur, prioribus ansam  
& mixtionem perficiendam deserit, ut tum cruditatibus indu-  
piritus ad secessum disponantur.

Si hæc planè à primo ortu inducta velimus rursari, *Ventricu-  
ræsto* est, qui *primam supeditat hujus actionis aream*; Hic si  
iatur sensim nimis quam par est, pro cujusque ventriculi con-  
tione & solventis fortitudine, eibus, vel quanto, vel quali, pec-  
ibus, tum stomachalis vitiatur fermentatio, & si tum stoma-  
non sufficit digestionem, hujus oneri sublevando inhiant spiritus  
iales, qui verò tunc ipsi delassantur, & dissipantur, *Et fit sensim  
vatus chylus, Et ex hoc sanguis, animalium spirituum elaborationi  
ior*, hinc corporis, mentisque segnities inducitur.

Vegetiores enim esse debent spiritus, qui Ventriculi menstruum  
perant, ne in Austerum degeneret, & præsentem morbi figat  
radicem,



subtiliores introrsum migrant.

Verum hoc, quod ab immaturo prodiit acido, si cum sulfure  
ur, prodit sapor acerbus; Sicuti fit in corpore, si incon-  
lior bilis, crudo acido, oleum crassum involvit; Et si tunc hæc  
miscentur, inde tum tales resultant spiritus, qui in cerebro  
in thorace morsus & anxietatem, in extremis partibus Pod-  
gidam, si ita vocare lubet, inducunt.

In affectioni Hypochondriacæ cum suis symptomatibus ancillan-  
ormina, flatusque ventris, strangulationes uteri, faucium & str-  
trahunt: Et si tales semper producuntur animales spiritus,  
umores sunt, oritur tandem inordinata effervescencia, in-  
n sensuum perturbatio, & ex eorundem defectu languor to-  
uente totius Oeconomix quiete & immobilitate, contra-  
morte.

hec est Podagræ vel Arthritidis fabricatio, à crassioribus in-  
articulis, cui non absimilis est altera species, nisi partium sub-  
quando bilis copiosa volatilis aliàs sincera, ab acido inqui-  
latili in fervorem adigitur, & secessum facere cogitur, ubi  
us in quo talis instituitur actio conflagrare videtur, & tan-  
his repletur, exsiccata simul sinovia, ex lymphæ in extremis  
s defectu: hæc ut plurimum biliosi & vino generoso assueti,  
, & infestantur Podagrâ; tales semper iracundos observes,  
iam datâ causâ, quia jam bilis acredine, ex acido volatili  
& disposita, semper est & manet in motu.

les item Nephriticos observavi & calculo notatos, simili ex cau-  
er iracundos: Non enim hi affectus multum differunt nisi  
ione.

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

Hoc enim medio, acidum adulterinum peregrinum æruginosum, acerbum, vel vario alio modo alteratum & vitiatum liberatur, ut tum facile auscultet vomitorio; hoc præmissis; si attamen dolor Podagricus irruat & excruciet, *statim ad compescendos cruciatus animus est applicandus*, relictis aliis intentionibus, donec carnificina cesset, duplici tamen observata intentione, scil. respectu igneæ biliosæ, vel Frigidioris Podagræ, vel arthritici doloris causæ.

*Si enim à crudiori, acerbo, austero acido, dolores hi arthritici, Podagrici, catarrhales convebantur, sequentia conveniunt topica alcalica, absorbentia, dulcificantia, sulfurea, oleosa, & similia quodammodo siccantia & roborantia. Inter quæ primum locum obtinent spirituosæ volatilia, qualis est, v. g. seq.*

### *Spiritus Arthriticus.*

℞. *Spir. lumbric. terrestr. ʒvj.*

*cochlear. ʒij.*

*Formicar. ʒij. ℞.*

*salis armoniaci ʒ℞.*

*castorei. ʒ℞.*

*croci or. ʒ℞.*

*camphor. ʒij.*

*Opii. ʒ℞.*

misce, digere per aliquot dies, postea filtretur & servetur.

Vel ℞. *Aquæ Anhaltin.*

*spir. lumbric. terrestr. ana. ʒvj.*

*salis armon. ʒij.*

*Essent. succini. ʒij.*

*castor. ʒ℞.*

*pini. ʒj. ℞.*

misce.

Vel ℞. *Spir. lumbric. terr. ʒij. ℞.*

*salis armon. ʒij.*

*cochlear. ʒj.*

*sapon. venet.* ℥℞

*camphor.* ℥ iij.

*Opii* ℥℞.

*croci* ℥℞.

mista digere per aliquot dies, postea filtra & ferva.

Vel ℞. *salis succini volat.*

*spir. salis armon.*

*olei macis. destill. ana.* ℥ i.

*spir. vini rectificatiss.* ℥ ij.

digesta per aliquot dies ferva.

Ufus harum mixturarum insignis admodum est, si probè dolenti infricentur parti.

Sic & sequenti modo acquiritur insignis.

### *Spiritus Antipodagricus.*

℞. *Salis tartari aceto destill. imprægnati.*

*calcis vivæ ana.* ℔ j.

Ab his spiritum vini q. s. aliquoties abstrahe, tunc adde

*Silicum cum sale tartari calcinatorum.* ℔ j.

*salis urinae volat.* ℥ iij.

*camphoræ* ℥ iij.

miscere omnia, ut fiat massa sicca, si non sufficiat calx viva, adde tantum *silicum pulv.* q. s. tum retortæ immissa destilla per gradus, ultimo forti igne, maximo adhibito recipiente, & prodit liquor in dolore Podagrigo summæ efficaciam.

Convenit item optimè *spir. vini camphoratus*, præsertim à rore marino rectificatus & cum *spir. salis armoniaci remixtus*.

Sic & multi commendant applicata *Vesicatoria*, quale est illud *B. Clodii*, quod

℞. *Cantharid.*

*piperis.*

*caryophyll. ana.* q. v.

*fermenti acerrimi* q. s.

cum

ten dolor  
tatis mi-  
nima cel-

cutici, Po-  
pica a  
quod

cut.

## Sperniolum.

℞. Sperm. ranar. spontè resoluti & beneficio salis ar  
asservati ℥ iij.

Sperm. ceti. ℥ iij.

camphor. ℥ ij.

thuris.

mastich. ana. ℥ ij.

croci ℥ ℞.

Mixta ferventur in lagenis vitreis loco frigido, hæc ext  
plicata mirificè igneum ardorem mitigant, & in hæmorrhag  
quibusvis insignes præstant usus.

Aliàs *spermaranarum* Luna decrescente & brevi ante nov  
collectum, & ex balneo ad siccitatem destillatum, *aquam* sup  
alcali insipidi ditissimam, *Cl. Tackenius in suo Hippocr. chym*  
*nicè docet.* Hancque tepidam cum lineis pannis applicatan  
podagræ optimum esse refrigerium. Hoc tamen *notandum, ne*  
*suadent, aqua addatur alumen,* quia hoc adstringendo poros c  
dit, & tum impedita diaphoresi dolores augmentat, quod e  
*danus* confirmat, ubi *alumen podagricis inimicum monet:* *l*  
melius podagræ consulens si *aquæ prædictæ alcali,* acuaveris *ur*  
ea proportione, ut inflammata[m] dolentemque partem applic  
non pungat, quod lingua explorari potest; hoc modo alc  
hujus aquæ alcali associatum, & tepidè triplicatis lineis  
loco applicatum, attrahit aciditatem ebullientem, &  
maximè lenit.

Ex hoc fundamento paratur extempore aqua absorptiv

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

*adsciscant*, convenient præter supra notata volatilia alcalica, sequentia balsamica, oleosa, sulfurea, quæ humorem crudum copia peccantem absumunt & rectificant, & paralyticum membrum roborant.

Tale est

*Oleum Galbanetum D. D. VVilb.*

*Rx. Galban. el. ℥. ℞.*

*gummi ammon.*

*tacamahac.*

*myrrha opt.*

*mastich. elect.*

*storac. calam.*

*benzoi.*

*ladani.*

*olibani.*

*N. moschat.*

*storac. liquid. ana. ℥ ℞.*

*olei succini.*

*spica ana. ℥ j.*

*laurini. ℥ ij.*

*spir. therebini. ℥. ij.*

misce & per retortam destilla, & egressum oleum serva.

*Vel fiat Oleum Circulatum hoc.*

*Rx. Therebint. ℥. ij.*

*axung. taxi.*

*vulpis ana. ℥ iiij.*

*olei laurin. ℥ j ℞.*

*lumbricor. ℥ iiij.*

*spica.*

*mastich. ana. ℥ ℞.*

*rorismarin. ℥ ij.*

*axung. human. ℥ iiij.*

*spir. vini. ℥. ij.*

mista circulentur & oleum à spiritu separetur. Est *antiparalyticum*,  
& *anticolicum* nobile.

*Vel hoc Oleum florum Balsamicum.*

℞. *Catulor. caninor.* num. ij.  
*ranarum.* num. xij.  
*lumbricor. terrestr.* m. iiij.  
*aquæ juniperi* absque vino destill. ℥. iiij.

Catelli & ranæ debitæ exenterentur, lumbrici laventur & fiat  
Decoctum ad causam carniū, colaturæ adde

*Pingued. human.*

*muris mont.*

*olei scorpion.*

*spir. therebint.* ana. ℥. j.

miscæ & ferventur in vase aperto capaci, his adde per infusionem  
successivam,

*Summitatum pini* ℥. j. ℞.

*gemm. populi* ℥. iiij.

*Flor. prim. veris.*

*genistæ.*

*lilior. convall.*

*cheiri.*

*lavendulæ.*

*anthos.*

*salviæ.*

*summit. anethi.*

*ruthæ.*

*thymi.*

*origani.*

*puleg.*

*tanacet.*

*absynth.* ana. m. j.



## Chymia Experimentalis

*Flor. lilior. alb.**meliloti.**verbasci.**chamom. rom.**sambuci ana. m. iij.**Hyperici semine turgentis.**Florum hyperici ana. m. v.*

Omnia & singula justo tempore colligantur, à foliis & stipitibus mundentur, & infundantur pro tempore uniuscujusque è terra prodeuntis & florentis. Per æstatem verò infusa, ex vesica postmodum destillentur, adjecta s. q. aqua, ac tum oleum separatum servetur.

Maximè etiam convenit *oleum lumbricorum terrest.* quod ita paratur.

Recipe *Lumbricorum purificat.* q. v. immitte vitro angusti orificii, quod optime clausum, *massa panis involve* grossitie trium digitorum, tum *in furno instar panis coque*, peracta concoctione exime, & lumbricos in liquorem resolutos conspicias, quo locum affectum inunge, & si odor ingratus displiceat, adde tum *olei lavenderula.*

Sic & non infimæ fortis est.

*Balsamus Arthriticus D. D. Rapp.**℞. Tartari.**Ligni Quajaci ana. q. s. v. g. ℥. aliquot, mista.*

Destilla per retortam, & prodit oleum quod quater rectificata super caput mortuum, postea ex capite mortuo sal extrahe, tum adde his

*Saponis Veneti.**camphora. ℥ j.*

Per aliquot dies cum *spiritu vini* digesta, per retortam destilla, & oleum egressum rectifica.

*Si Arthritis contractura, & similia mala à Veneficiis ortum traxisse haviolamur*, sequentia optimo cum effectu exhibita, observarunt Auctores, inter quæ primo occurrit.

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

Per aliquot temporis spatium infusa coque in duplici vase, lenissimè, ad consumptionem vini, tum adde ultimo.

*mumia.*

*mastich.*

*olibani.*

*myrrha. ana. ℥ij.*

miscè, solve, & ferva colatum oleum, cujus vires magnæ sunt in doloribus mitigandis, convulsionibus arthriticis & similibus gravissimis affectibus sanandis.

Vel fiat hoc BALSAMUM CONTRA VENEFICIA probatissimum ab *Henrico ab Heer*, communicatum, v. g.

*℞. Adipis canis benè liquati & mundi ℥iiij.*

*ursini ℥viij*

*caponis. ℥xxiiij*

*Tres truncos visci corylini adhuc virentis.*

frustulatim discissos truncos contunde pistillo ligneo, cum ligno foliis & baccis donèc humescant tum adde axungias, & mista phiolæque inclusa, Soli novem septimanis expone, tunc extrahes virentem balsamum, quo veneficatorum corpora, & loca maximè dolentia inuncta curari dictus *Henricus ab Heer*, certissimè confirmat.

Sic & hoc EMPLASTRUM FOETIDUM pro experto adstat.

*℞. Ase foetid. ℥iiij.*

*granor. anthyrrini num. viij.*

*fol. quercus num. iiij.*

*pulv. magnet.*

*corall. rubr. ana. ℥j. ℞.*

miscè & cum oleo hyperici fiat Emplastrum, quod ad quævis incantamenta est experimentum infallibile super centrum, ubi cruciatus est, positum.

Interea bibat æger hoc Decoctum.

℞. *Herb. anthyrrini cum semine.*  
*hyperici cum flor. & semine.*  
*pyrola ana. q. v.*

cum vino vel cerevisia fiat Decoctum, de quo bibat æger, mane & vesperi haustum.

*Si tandem membrum paralyticum exarescat, subtilioribus omnibus spirituosiss. particulis subactis, & affluxu spirituosioris sanguinis intercepto, tum sequentibus excitetur emortuum membrum, & fiat sequens.*

### *Aqua ad Ariduras.*

℞. *Sem. urtic. minor. ℥ ss.*  
*raphani armorac. ℥ iij.*  
*radic. aronis.*  
*piperis longi ana. ℥ j.*

Affunde vini generosi q. s. digere per 14. dies & noctes, quotidie bis vel ter agitando, tum destilla per alembicum & serua quâ tum arida membra, ad calorem bis vel ter de die fricentur.

Vel ℞. *Castorei*  
*piperis longi.*  
*baccar. juniperi.*  
*saponis venet. ana. ℥ j.*

Coque cum vino ad medietatis consumptionem, tum liquorem remanentem decanta, & adde spir. vini q. s. & misce agitando donec fiat linimentum, quo cum inungantur probè membra contracta, prægressa prius herbarum emollientium fomentatione.

### *Vel fiat talis Picacismus.*

℞. *Picis navalis.*  
*bituminis.*  
*nitri ana. ℥ j. ss.*  
*sulfur vivi ℥ iij.*  
*piperis.*

*euphorb.*

Liquefiant & misceantur, quo super linteum extendi queant, & calide applicentur loco affecto, & relinquuntur tamdiu, donec refrigerare inceperint, quo facto subito avellantur, & calefacta vicissim imponantur, & hoc tamdiu reiteretur, donec cutis rubescere incipiat, parsque affecta intumescat, tum balsamicis roborantibus ulterius opus perficiatur, & seq. Emplastrum continuo gestetur quod

℞. *Empl. nervini* ℥vj.  
*olei lumbric. terr.*  
*nucis moschat express. ana.* ℥ij.  
*cera* q. s.

fiat Emplastrum, quod præmissis picacismo, & inunctis balsamicis supra notatis superligetur parti emortuæ.

Si efficacius medicamen desideres, fiat sequens.

### *Oleum Antiparalyticum.*

℞. *Olei olivarum recentis* ℔ij. in hoc extingue reiteratis vicibus *ferrum candefactum* tamdiu donec non amplius exsiliat, vel regurgitet oleum, ea tamen adhibita simul cautela, ut subito claudatur vas oleum continens, ne flammam concipiat oleum. Huic ita parato oleo immisce tantum *calcis vive* ut fiat pasta, ex qua optimè subacta globulos formatos retortæ immitte, & *ex retorta destilla*, ut omne oleum prodeat, quod pro lubito aliquoties adhuc rectificare poteris ut fiat admodum penetrans, ac acido unctuosum orbatum: cui tum adde *olei castorei & radic. pyretri* ana. q. s. digere per tempus & tum destilla rursus ac habebis incomparabile medicamen in emor-

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

acidum, oberrans tale inobediens & perditum degeneratumque in corpore attrahens, & in ventriculo ejus mineram destruens: tale Solvens suppeditat *Mercurius Diaphoreticus Helmontis*, qui ex volatili subtilissimo, & Mercurii & Veneris sulfureo acido fixus, magnus est, ad quem in corpore errans acidum præceps accurrit & saturatur, facile tunc levi purganti auscultans.

Si verò topi jam facti sint, *volatiles* consule *spiritus acidos*, hi tibi expeditum largientur Solvens.

Et si humor coagulandus deficiat, nec copia peccet alcalina pars, tum optimè alcalia volatilia, rem expedient, & dulcificantia ac absorbentia, quæ secus materiæ coagulandæ se jungunt, & à dicto acido simul coagulantur, quod curiosè notandum.

Sed, si malum hoc in fieri judicetur, omnia ea conducunt quæ supra de spleneticis tradita sunt.

## C A P U T XX.

### *Febrilia tractat.*

**N**Obis hæc ruspaturis, maxima sanè occurrunt dubia, cui nam scopo hæc directæ esse debeant, cum vera adhuc febrium essentia intricata admodum sit ac dubia; quod *Cl. Ammannus*, inde probat, cum (licet *Willisius* & *Sylvius* hanc doctrinam probabiliter tradiderint,) hodierno die, nec nunc, non citius & feliciter curentur febres ac olim, ac propterea nondum exactè notum ubi materia febrilis infallibiliter niduletur, licet *Helmont* *stomachum palestram certaminis febrilis crediderit*; & quæ anticipationis, & postpositionis, imò durationis paroxysmorum in genere vera causa sit.

Interim cum veneni Febrilis effectus luculenter demonstret, à contrariantibus paroxysmum induci, non concipimus propterea aliam causam quam *acidi resoluti & depravati, cum particulis alcalicis congressum*, & præternaturalem motum. Diversæ verò ex hac causa convehuntur febres, vel *Intermittentes*, vel *Frigidæ*, vel *Ardentes*.

*Frigidæ.*

cau

qui  
firn

nom

goc

elic

ocu

men

aler

elic

cau

do

cau

cau

cau

cau

cau

*Frigida semper pituitam comitem habent*, hæc etenim cum acido resoluta, extraneo, venis hosti iliconiuncta, febre correptos summo horrore infestat, sicuti semper fit in febrium intermittantium initio, ubi *acidum cum ea dimicans, membra horrore concutit*, secus quam si bilis cum hoc suo adversario resoluta acido decertans fervore examinat.

In genere igitur *acidum vitiosum secretum*, febrilis certaminis causa principalis est, ratione advenientis humoris differentem paroxysmum producens. Pituita sive crudi, inconcoctique chyli materia degenerata, mediante eo quotidianas excitare videtur febres, coniuncta verò bilis tertianas, & circa hypochondria vel in ipsa sanguinis massa congestæ particulæ crudiores spirituum animalium elaborationi ineptæ, & stagnantes, quartanas.

Interim *ex uno oriri fonte febres intermittentes inde patet*, cum sæpius talem ægrum, mox tertianâ, mox quotidianâ, mox quartanâ, tandem iterum tertianâ, &c. prehendi observemus.

Atque hinc *gradibus saltem differre* hariolamur, *Helmonte* teste, qui febrium continuarum ac intermittantium sedes non differre affirmat, sed solum solius materiæ occasionalis ergo.

Ex hac etiam causâ non dubitavit exclamare, indignum esse nomine Medici, qui intra quatrimum febrem non sanaverit, sed rigorose admodum hæc *Helmont* dictavit, quia reticuit media per quæ effici hæc cita sanatio debeat, *Mercurium enim suum Diaphoreticum* occultavit, quem febres unicâ portione sanare prædicat. Interim tamen Diaphoretica sola appropriata & specifica esse febrium remedia asserit, quippe sedato archeo mox ipsam cessare febrem, utpote qui efficienter omnem exsuscitet febrem, causas verò occasionales occasionaliter, quæ tamen omnes unica falce amputentur, scil. remedio sudorifero quod incidit, solvit, liquat, abstergitque causam occasionalem ubicunque locorum ea extiterit. Atque propterea inculcat, probo Medico non esse magni momenti diversitates febrium juxta materiæ proprietates & loca curiose indagasse, sed *sufficere illi invenisse remedia, apud quæ omnes febres ejusdem sint pretii & ponderis, talia verò esse Mercurium Diaphoreticum & arcanum corallinum*

ne in  
Sol-est, ad  
ar, facile

idos, hi

t alcalina  
ificancia  
& à dicto

cent quæ

cui nam  
brum ef-  
mus, inde  
robabiliter  
es curentur  
i materia  
stram m-  
tionis



confirmat: quæ verò cum obtineant pauci, hinc eis commendat remedia particularia, ex cephalicis, ut *roremarino*, *rutha*, *majorana*, & similibus parata salia, cum hæc non sint fixa alcalia cinerum, sed volatilia, quæ totam contineant crasin, ac propterea insignia Diaphoretica nonnihil temperata: Quæ si debitè, nimirum jejuno stomacho & ante paroxysmum intermittentium, vel quovis tempore continuatam, potentur in vino vel aceto, ac sudor proliciatur, nunquam medentem fidelem ludibrio exponant.

*Vomitiva* & purgantia per accidens sæpe sanare asserit, dum nimirum ad stimulationem unius, alterum pronum ac vinum, unâ exturbent.

Præmissis sequentes superstruimus remediorum formulas, v. g.

Recipe *Ocul. cancri* ℥j.  
*salis succini. vol.* gr. viij.  
*olei cinam.* gutt. j.

misce fiat pulvis pro dosi cum aceto sumendus.

Vel ℞. ℥ *diaphor.*  
*nitri preparat. ana.* ℥j.  
*camphor.* gr. vj.

misce.

Vel ℞. *salis ruthæ. volat.* ℥ss.  
*ocul. cancri. preparat.* ℥j.  
*laud op.* gr. j.

misce pro dosi sæpius repetenda.

Si hæc nil efficiant, Anglici Medici methodum sequere, à *Blengi* communicatam, v. g.

℞. *Semin. urtic.* ℥ij.  
*flor. cent. min.* ℥ss.  
*salis cent. min.* ℥ij.  
*vini albi* ℔ j.

Infunde 12. horis in cineribus calidis, eodemque tempore etiam seorsim infunde per 12. horas.

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

hinc cerevisiam tenuem optimè vino commisceri, addito pane, prius separatim in aqua cocto in mucilaginem vel collam: de quo potu febrientes pro siti bibant frigide, ne si febris sit calida, & siticulosa, cruor depopuletur, & solidarum partium alimenta cum viribus pereant: nunquam propterea sitim tolerandam, ne quidem subter sudorem, sed tum potus calidus esto, injungit.

### FEBRIS MALIGNA.

Fit, ubi spiritus peculiari malignitate infecti ferocientes sibi ipsam viam aperiunt, sanguinem furenti turbidine concutiunt, ut dulcificantibus subactis, vel secessis, præsto sit cruoris concretio.

Causam aliquando *Helmont* in convex. ventriculi latere residere existimat atque tanto peiores inducere malignitates, cum raro, nisi extraordinaria arcana illuc pertingant: ac tales esse ferè omnes castrenses, quia citra sitim infestent sæpe, ac de foris saltim contaminent, ac ultimum stomachi nutrimentum afficiant, cum totum corpus quamdiu vivit, perspirabile sit.

*Pestem esse atrocissimam febrem & celerrimam*, ac ita solum gradibus à reliquis febribus malignis differre indicat, nisi quod hæ sæpius, sordes febriles conjunctas habeant, ubi pestilens venenum etiam absque materia, solum spiritum vitalem afficiat.

In omnibus ergò his requiruntur *sudorifera, alexipharmaca*, ubi è contra *in benignis Diaphoretica, incidentia, abstergentia*, rem absolvent.

Inter illa excellunt quæ adstrictione condensant, qualia sunt *acida sudorifica* simul quæ lympham vel à bile corrosivam diaphoresi expellunt, quod in superficie natet; vel enervem lympham roborant, ut efferatæ bili resistere queat; tum dulcificantes partes percutiunt intrò, ut quæ salia acria sunt, soluta cum sero protrudantur foras. Sic & adstringentia pariter & aromatica, alexipharmica furibundos sopiunt spiritus, aculeata hebetant, toxica exterminant, poros & corporis & humorum post noxii eradicationem obserant, ut utiles non exulent spiritus, & quod bilem non incendant intensius, ac alvi  
 profu-

prot

locu

alia

hab

stura

simili

volat

zoarc

ac un

coralli

riarur

ipso n

vel pe

adhib

mice

v

ac pr

profluvium, tabem & lethum non cieant, talia supra de alexipharmacis tradimus, inter quæ *Tinctura Bezoardica* non infimum tenet locum, cum *Tinctura lapid. hematit.* sociata.

Curatio in genere, citra & venæ sectiones, & laxationes, aut alias ceremonias roboratorias, aut alteratorias, sicuti *Cl. Ludovici* habet, felicissimè absolvetur, si cæteris paribus, malum *primò per tincturam bezoardicam vel solam*, aut in vomitu Symptomático aut simili, guttis aliquot *tincturæ anodynæ* fortificatam, aut per similia volatilia, infringatur, residuum verò una vel altera dosi pulveris bezoardici ex *C. C. philosophici* partibus ij. & *terre sigillatæ* selectioris, ac *unicornu fossilis* ana parte unâ subigatur; ac tandem circa statum *corallinis, cancrisve* quasi absorbeatur, interpositis pro circumstantiarum ratione contra sitim *julapiis*, vel *spiritu nitri dulci*, vel etiam *ipso nitro* acuatis.

In mitiorum verò malignarum initiis dictus *pulvis bezoardicus*, vel per se, vel diversimodè exaltatus rem absolvet, citra volatiliū adhibitionem.

In hunc finem sequentes fabricamus formulas.

*Rx.* *Aqua card. bened.*  
*scordii ana. ℥j. ℞.*  
*theriacal. ℥ij.*  
*tinctur. bezoard. gutt. 60.*  
*syr. acetos. citri. ℥ij.*

misce pro dosi sæpius reiteranda.

Vel *Rx.* *Aq. card. bened.*  
*sambuci.*  
*nymph. ana. ℥j.*  
*aceti bezoard. ℥℞.*  
*diascord. Fracast. ℥j.*  
*syr. acetos. citri ℥ij.*

ms. pro dosi.

## Chymia Experimentalis

*Vel fiat tale Decoctum.*

℞. *Radic. Angelic.*  
*valerian.*  
*tormentill. ana. ℥j.*  
*herb. galega.*  
*card. bened. ana. m. j.*  
*sem. angelic.*  
*citri ana. ℥ij.*

Coque in s. q. aquæ comm. colaturæ unciis decem adde

*conserv. scordii.*  
*acetos. citri ana ℥j.*

Stent per noctem, mane ebulliant & colentur pro tribus dosibus, singulæ dosi addendo tincturæ bezoard. ℥ss.

Vel ℞. *Radic. scorzoner.*

*caryophyllat. ana. ℥j.*  
*consorq. pomor. citri. ℥ss. ℥ij.*

*Aquæ scordii.*

*acetos.*

*card. bened.*

*nucum immatur. ana. ℥. v.*

Bulliant in diplomate vel alembico cæco, ad tertiæ partis consumptionem, colaturæ unciis decem adde

*aquæ tenellor. C. C. ℥ij.*

*cordial temper. ℥j.*

*tinctur. bezoard. ℥ij.*

*confect alkerm. ℥j.*

*syr. rubi idai. ℥j.*

misce pro tribus dosibus.

*Vel fiat talis Aqua Destillata.*

℞. *Rasuræ tenellor. C. C.*

*Limon. cum toto ana. lb. ss.*

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

Vel conducit etiam in extremis quandoque *aceti rosacei haustus*, quem plurimos ferè exanimes revocasse *Cl. Cardilucius* asserit, nec absque ratione.

Si potus nimia quantitate veniat molestus, fallatur sitis sequentibus, quales sunt *pomi citri concisi & saccharo aspersi*, vel

℞. *Vini granat. acid.* ℥iij.

*syr. rub. idai.*

*succi citri ana.* ℥ij.

*confect. alkerim.* ℥j.

misce, cochleatim assumendum.

Denique etiam Epithemata ad pulsus, tempora & cor applicata, admodum alterant, nisi petechiæ appareant, ubi tunc cautè procedendum ne retrocedant.

Sic & dolores capitis optimè iis demulcentur, v. g.

℞. *Aceti rutacei vel bezoardici.*

*olei rosacei.*

*album ovi ana.* q. l.

misce pro oxyrrhodino.

Vel ℞. *Nucleor. persic.*

*sem. papav. alb. ana.* ℥j.

*Aquæ sambuci.*

*nymph.*

*verben.*

*aceti bezoard.*

*rutac. ana.* ℥j.

*opii.* ℥j.

misce, pro epithemate ad tempora & frontem, vel pulsus, si camphoram ferat æger, adde ℥ss.

Vel ℞. *Aquæ rosar.*

*borrag.*

*fl. namphe ana.* ℥j.

*carfuncul.* ℥iij.

*aceti bezoard.* ℥ss. *confect. alkerim.* ℥j. ss.

misce,

Pars Altera.

587

miscere, hac mixturâ sequentes sacculi ad pulsum humectentur.

℞. flor. rosar. rubr. ʒij.  
cinamomi pulv.  
N. moschat. ana. ʒß.  
cortic. citri ʒj.  
herb. rutæ ʒij. ß.  
camphor. ʒj.

miscere, fiat pulvis sacculis includendus, & pulsibus superligandus, ac superiori aquâ humectandus.

Ad plantas pedum optime item applicatur hoc cataplasma, quod

℞. Fermenti acris.  
saponis nigri ana. ʒj. ß.  
sinapi. ʒij.  
lapid. prunell. ʒj.  
aceti bezoard. q. s. miscere, fiat cataplasma.

Si delitia & convulsiones ægrum excrucient, ac simul exteriora frigeant, & interiora urantur, conducent vesicatoria brachiis & cruribus applicata, quæ malignitati viam struunt, ut exhalet, vel ad exteriora trahatur.

Si vigilia sint moleste, vide quæ de anodynis supra tradimus.

Pro linguæ & faucium ariditate florem lactis cum nitri tantillo inunge.

Si verò Angina collum occupet, & ibi sanguis concreescens stagnare incipiat,

℞. Theriac. ʒij.  
mellis. cochl. iij.  
alumin. ʒj.  
spir. salis armon. ʒij.  
aqua veronic. ℥j.

decoque ad tertiæ partis consumptionem, & pro gargarismate applica.

Vel ℞. Aqua simpl.  
prunell. ana. ℥ß.

Eccc 2

nitri

si haustus,  
serit, nec

applica-  
tate pro-

cam



*nitri antimoniati* ℥℞.

*syr. diamoron.* ℥j.

misce pro gargarismate.

Vel *℞. cancror. fluviatil.* num. v.

*semperviv. major.* m. ℞.

*nitri preparat.* ℥j.

*aceti rosacei* ℔j.

contusa exprime, & gargarismatis loco applica expressum succum, quem POPPIUS commendat.

Externè applicari potest seq.

*℞. Radic. alb.*

*lilior. alb. ana.* ℥℞.

*caricar. ping.* num. iij.

*farin. fœnugraci.*

*melilot. ana.* ℥j.

*eroci.* ℥℞.

contusa & mixta humectato cum elixire balsamico & applica.

Vel *℞. Nidi hirundini.* m. j.

*ciner. stramin. fabar.* ℥j.

*lupuli.* m. j.

contusa coque cum lacte vaccino, & applicetur calidè, vel Elixire balsamico solum humectato, quod omnem absolvet rem.

## C A P U T XXI.

*Uterina continet.*

**U**terum generationis officinam, alii cum aulica comparabunt vita, ac si nullibi majora virtutum & vitiorum occurrant certamina quam in hisce & *Macrocosmi*, & *Microcosmi Aulis*. Quemadmodum enim utero plurimum est virtutis, ita & plura vitia in

hoc

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

Imò spectant huc ipsa purgantia & vomitoria, quæ sæpè eodem die, quo assumuntur, mensium fluxum proritant, quæ tamen si sanguis peccet viscedine, plus liquida quam solidâ formâ conducunt, ac in tali casu parantur optimè talia vina medicata, quale hoc est:

℞. *Radic. filicis.*  
*enula.*  
*bryon. ana. ʒʒ.*  
*Fol. puleg.*  
*meliss. ana. m. j.*  
*flor. anthos.*  
*hyperici ana. p. ij.*  
*baccar. lauri ʒʒ.*  
*sem. pustinac. sativ. ʒij.*  
*Fol. senn. elect. ʒj. ʒ.*  
*jalapp. resinof. ʒʒ.*  
*troch. alhand. ʒj.*  
*cinamomi.*  
*croci ana. ʒʒ.*

Incisa & contusa infundantur in duobus vini mensuris, & de hoc vino bibatur quotidie haustus, instillatis *spir. salis arm. vel liquoris C. C. succinati* guttulis xxx.

Si adsit nimia lymphæ depravata copia, loco vini medicati exhibetur sequens vel simile aperiens.

℞. *Fol. senn. el. ʒij.*  
*pulpæ colocynt. ʒʒ.*  
*salis armoniaci. ʒj.*

hisce superfunde aqua pulegii ferventis ℥. ʒ. stent per 24. horas, tunc colaturam inspissa ad consistentiam syrupi: cui adde

*cinamomi pulv. ʒj.*  
*croci Martis alcalisati aperitivi ʒj.*

miscere coquendo, donec non amplius adhæreat, sed in pastillos formari queat & pulverisati, de hoc exhibe quotidie bis ʒij. unam dosin

dosin mane, alteram verò 5. horis post prandium incipiendo quatuordecim dies ante eruptionis consuetæ tempus, continuando donec justè cedant, & donec progressi menses fluxus terminum absoluerint. Hoc Blegni pro absoluto commendat.

*Vel fiant tales Pillule Hystericæ.*

℞. Radic. angelic.  
zedoar. ana. ʒj.  
Herb. asari cum toto.  
card. bened. ana. m. ij.  
myrrha. ʒß.  
cassia lign.  
castor. ana. ʒ iij.  
croci ʒj.  
pulp. colocynt. ʒ ij.

Extrahe cum spiritu vini & dat f. a. Extractum, cui in mellis formam redacto, redde

resin. jalapp. ʒj. ß.  
croci Martis aperit. alcalifat. ʒj.

misc, fiat Massa Pillular. Dosis est à ʒj. ad ʒß.

*Si particula sanguinis depravata, nimium sint austera & constringentes, nec hinc purgantibus auscultare velint, præmittantur dulcificantiæ, aromatica, absorbentia, qualis est sequens.*

*Pulvis Chalybeatus.*

℞. Spec. diaturb. C. rhabarb. ʒj.  
fol. lauri.  
sabina. ana. ʒj.  
Spec. aromat. ros. ʒ iij.  
borracis.  
macis.  
croci. ana. ʒj.  
croci Martis aperitiv. alcalifat. ʒj.  
sacchar. canar. alb. ʒj. ß.

misc, fiat pulvis, cujus Dosis ʒß. vel ʒj.

si sepe eo-  
tamen  
condu-  
quale

is, & de

cas, que

pillule  
umac  
1.11

Vel ℞. Oculor. cancri pulv. ʒj.

cinnab. nativ.

salis succini vol. ana. gr. v.

misce, fiat pulvis pro dosi sæpius repetenda.

*Vel fiat Elixir Uterinum hoc.*

℞. Radic. Imperator.

Angelic. ana. ʒj.

croci ʒij.

puleg. sicc. m. v.

cinamomi ʒj.

Superfunde spiritus sequentis Uterini q. s. ad eminentiam digere per tempus & filtra : cui adde

salis succini volat. ʒ℞.

olei succini ʒij.

cinam. ʒj.

misce, digere ut uniantur.

*Spiritus Uterinus.*

℞. Radic. Angelic.

Zodoar, ana. ℥ij.

herb. meliss. rec. m. vj.

puleg.

levistic. ana. m. v.

Incisa infunde cum vini generos. mensur. iij. tum destilla & pro lubitu rectifica.

Plura dulcificantia, resolventia, carminativa, diuretica, diaphoretica, sanguinem acidum, austerum, coagulationi & concretioni aptum corrigentia, vide supra, inter quæ elige *Tincturam bezoard. Elixir Balsamicum*, & similia aromaticis, volatilibus particulis combinata medicamina, humectantibus remixta, quia absque his aperientia vix optatum præstant effectum.

Circa

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

Vel ℞. *Musci cranii humani*, vel ab aliis ossibus collecti.  
*bufonum pulverisat.*

*Sperniola* ex oculis nigris spermatis ranarum, cum propria mucilagine aquatica, per creberrimam imbibitionem præparatæ, ana. p. æq.

Pulverisata misce cum mucilagine tragacanthi per *aquam sperm. ranar.* facti, & fiat massa, ex quâ formentur amuleta, vel poma manibus tractanda, donec incalescant.

Vires admirandæ sunt in omni hæmorrhagia tam narium quam uteri, hæmorrhoidum & vulnerum.

Si armillæ, corallia ex eis formantur, possunt optimè gestari pro præservatione ab eis, qui huic malo admodum obnoxii sunt.

## C A P U T XXII.

### LUEM VENEREAM ET EI DICATA MEDICAMINA EXHIBET.

**H**ORRENDUM hoc morbi monstrum epidemiale HIPPOCRATES testatur, cujus contagionis symptomata *libr. III. Epidemior. sect. III.* tradit. *Illic menti inquit, capitisque glabrities, carniū, nervorum, & ossium elapsus, voces vitiatæ, ora ulcere fervido affecta, in pudendis tubercula, eadem circa fauces, lingue inflammationes, abscessus circa dentes, tubercula foris, intus, circa inguina, fluxiones circa pudenda, multæ ulcerationes, lippitudines humida, longa, diuturna, cum doloribus, eruptiones palpebrarum foris, intus, multorum oculos corrumpentes, quos figus vocant.* Ecce, hoc hodiernorum scortatorum morbi genus HIPPOCRATI cognitum fuisse hinc constat, licet tunc aliis ex causis; nam in australi temporum constitutione hoc malum irruisse testatur, atque suæ regioni Epidemiale, quemadmodum *Elephantiasis Ægyptios, Græcos lepra* primò invasit. Hodierno die morbus hic, horrendus adhuc magis quam depravatus non amplius Gallicus, sed toti jam terrarum ferè orbi communis, FERNELIO dignum scortatorum flagellum audit.

*Causa.*

*Causa hujus mali essentialis est acidum, qualibus singulariter venenatum, & corruptum, ac humorum vel venenata viscositate, vel volatilitate, corpori humano infestum.*

Ex hac causâ sæpissimè *Scorbuti symptomata cum gallicis certant, & faciem præstant dubiam*, ac si ex eodem fonte pronata, nec alia intersit differentia, quam quod illius symptomata circa lienem, hujus verò in testibus & vasibus spermaticis stabulari consueverint.

Sed hujus mali producta horrendè multò, humanum corpus excruciant, quippe bilem fermentantes & nimium acuentes particulæ acidæ peculiariter venenatæ, *nervos membranasque rodentes, dolores intolerabiles inducunt*: eadem si partes feminis elaborationi dicatas adorsuntur, sperma corrumpunt, & continuum ejus putridi liquaminis effluxum moliantur: & si jam pravis acidi corrupti succis corpus perfusum copiose existat, illi harum concursu exaggerantur ut *cuti scabiem, ulcera, pilorum defluxum, & ossibus cariem* adsciscant, ac ita vel hanc aut aliam corporis partem, singulari symptomate stigmatizatam notent, non secus ac Mercurius nociva sua vi, & secretis acidi spiculis carnes, nodis & tophis, defœdat, & innumera mala advehit.

*Causa per accidens quæ priori ortum ministrat, est coitus impurus cum jam infectâ hac lue persona, à quâ per contactum alteri communicatur personæ, in ipso enim attritionis, ac insequente incalescentiæ actu, particulæ venenatæ fermentantes, poros jam hiantes peradunt se sanguini sanæ personæ associantes, non minimum juvante cupidine, animam afficiente, & magneticè quasi simul attrahente venereum virus.*

Oritur quandoque sponte hæc lues, si sani homines immoderatam & bestialem venerem exercent, quando spiritus dissipantur nimium, & relictæ redduntur acriores, imprimis ubi corpus jam pravis iccis repletum existit.

*Quod verò venereum virus propagari possit per oscula, bibitiones um infecto, impura cloaca infessum, &c. hoc illorum ratione inventum se credo, quibus honorem manere volumus.*



sculis notat, quod & aliis nunquam impuritate venerea affectis accidit.

Sic dantur *quibus post impurum coitum gonorrhœa accidit, & excernitur cum ardore semen putridum, sicuti & aliis accidit non infectis, Atque ita incipientis Luis signa, nisi parientis accedat confessio, de impuro coitu non habentur certa.*

Interea tamen FERNELIUS constituit quatuor gradus; Levissimam, & PRIMAM luis speciem, *per pilorum defluxum* indicari vult.

*SECUNDAM, per maculas fœdas, vel subflavas, aut subrubras, gonorrhœa simul sæpè commixta.*

*TERTIAM, per pustulas, per universam cutem disseminatas, imprimis circa frontem, tempora & aures, cum ulceribus pudendorum & gonorrhœa virulenta.*

*QUARTAM* luis speciem, dolores intensiores nocturno imprimis tempore excruciantes, & ossa rodentes, ac in lecto saltem afficientes, constituere perhibet.

Hæc verò est & incipientis & progredientis Luis methodus: Si homo contagium hausit, *primis diebus sentit lassitudinem, & totius corporis torporem, ingruente vago artuum, vel capitis aut alterius partis, dolore, ac tum faciei mutatur color, labia pallent, oculi circulo livido notantur, virginum menstruarum instar; facies inflatur, manus & pedes ad tactum, etiam hyemis tempore plus solito calent: Somnolentia etiam, & tamen inquietæ noctes, infestant, cum segnitie, mœrore & tristitia, absque prægressa evidenti causa, non ut melancholicos, sed ut torpidos, lassos, ac si his accedit defluvium pilorum, stranguria & gonorrhœa virulenta, præter omnem expectationem de contagio luis hausto certus esse poteris: cujus veram confirmationem notes. si accedunt pustulae, cum, vel sine sanie in barba capite, & vel*

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

repetenda, si prima vice rem haud absoluisse videantur.

Corpore jam copiosis cruditatibus liberato, & purga  
specifica fiat transgressio, inter hæc *excellunt sudorifera speci-*  
*riculis suis alcalinis*, acidum corruptum corrigentia, qualia  
tant longo usu comprobata, primo lignorum Decocta, quori  
fectio & usus est sequens.

℞. *Ligni Quajaci raspati ℥j.*

*liquirit. ras. ℥j.*

*Aqua fontan. mensuras 4.*

Stent per noctem infusa, mane primò leniter coquantur pe  
ras, vel donec tertia aquæ pars decocta, vase tamen clauso.

De hoc decocto detur ægro manè & vesperi hora quai  
stus sive ℥vj. pro dosi, calidè tamen pro tolerantia, ac in lect  
munitus iudet, *primo die de dimidium hora spatium, altero die*  
*horæ partes*, ac ita semper ascendendo ad duas horas, *pro to*  
*ægræ & virium ratione*: non enim necessario sudor exprimitur  
sed naturæ locus, & operatio committatur.

Peracto sudore linteis calidis abstergatur æger, & detur  
fortans, aerque liberior concedatur paulo, inprimis à meridie.

Circa sudoris actum notetur, *Laconica optimi esse usus*  
*ad hoc opus parati & fenestrati*, quo igniti carbones submitti

Ratione constitutionis ægræ, observa, *ne exsucca corpora*  
*dorem cogas*, nec Decoctum calidioribus particulis sive qualibet  
ditum exhibeas, inprimis etiam ubi accedit febris vel nimium  
In hoc casu, non nimium propinetur, *Decoctum Quajaci se-*  
*ctum chynæ cum passulis, vel sassafras cum Decocto carnis vituli*  
similibus. Vel etiam ratione febris, per unum aut alterum die

Decoctum verò exhibeatur tam diu, donec omnia symptomata sint remota, & facies colorem naturalem repetat, quod tamen in hoc citius, in alio tardius fieri solet. Nonnullis decoctum exhiberi oportet per 30. vel 40. aliis etiam & ubi malum pertinax, per 60. dies, si semel saltem de die sudant, hinc, quoniam tam diu homines baud retinemus, bis exhibendum de die decoctum, ac tum si malum est recens, aliquando intra 15. dies absolvitur cura.

Ratione decocti conficiendi & exhibendi, & ingredientia, & Dosis mensurentur, respiciendum enim ad venenata qualia, quando vel pertinacius malum infestat, & symptomata vel benigniora vel depravata excruciant, sic vires, ætas & sexus consideranda.

Sic ubi hæc Lues calidâ dispositione notatum & biliosum prehendit, adde *sarsaparillam, chynam, cichoreum* & similia, ne noceat Quajacum subtilitate, & si Hepâr vel Lien vel renes simul infestentur, addi possunt appropriata: ratione amaritudinis addimus *passulas, anisum, foeniculum* &c. v. g.

℞. Quajaci ℥. ℞.  
cortic. quajaci.  
sarsaparill. ana. ℥ ij.  
sassafras ℥ j.  
radic. cichor. ℥ ij.  
fl. borrag. m. ij.  
Aqua fontan. ℥. xv.

Infusa per noctem coquantur ad tertias, de quo exhibe mane ℥vj. vesperi ℥ iij. vel v.

Vel ℞. sarsaparill. ℥vj.  
rad. chyna. ℥ ij.  
Aq. font. ℥. xv.

Infusa ut prius coque.

Si Decoctum cum jure carniuum parandum, adde *sarsaparilla* in mortario contusæ *carnis vitulina* minus pinguioris ℥. iij. sem. *coriandri,*

*riandri, santali citrini* ana. ℥iij. coque ad remanentiam librarum quinque, in fine adde *cinamomi* ℥iij. ac tum fiat expressio fortis, cuius Dosis mane ℥vj. vesperi. ℥iiij. vel v.

*Si Hectica adsit*, adde *hordei decorticati* ℥iiij.

Alii decoctum parant cum vino, sed melius usus tempore additur & hoc locum habet in asuetis, & ventriculo debili præditis.

Æstivo tamen tempore dimidia Decocti pars pro una vice conficienda, quo recens maneat & gratius ægro.

Pro potu ordinario fiat Decoctum tale.

ix. *Remanentiam Decocti unius* vel alterius prioris, coque cum aquæ fontan. ℔ xv. additis *passulis majoribus & minoribus* ana. ℥ij. *sem. anisi, cinam.* ana. ℥ij.

Si verò patiens vino asuetus abstinere haud possit, quolibet pastu concedatur haustus vini veteris, debilioris, vel panis frustum tragæa stomachali conspersum & vino imprægnatum.

Antè utrumque tamen pastum pariens parùm circumambulèt, vel alio modo sibi motionem procuret.

Somnus meridianus vitetur, alvusque seruetur aperta.

Verum cum non quævis natura per sudorem malignitates venereas expellat, sed sæpe per urinam has ejicere soleat, hinc adjuvanda diuretica vis, quo faciliteretur naturæ motus & promoveatur: &

Si jam docta luis curandæ methodus per Decocta nimium videtur rædiosa, in usum veniant acidum corruptum venenatum corrigentia, dulcificantia, alcalia volatilia absorbentia & similia, ut sunt *salia volatilia C. C. viperar. Cran. humani, succini, Essentia C. C. succinata, Essentia* item *sarsaparilla, sassafras* &c.

Si poterius admodum laudat extractum hoc Antivenereum, v. g.

ix. *Cortic. ligni sancti parum contusi* ℥vj.

*rasura ejusdem ligni* ℔ iiij.

*chynæ in taleolos sect.*

*sarsaparill. minutim incis.* ana. ℔. ij.

*baccar. juniperi* ℔. ℔.

*sem. card. bened.*

*carvi* ana. ℥iiij.

Fel.

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

quod tempus patiens cibandus *ovis sorbilibus, jusculis carnum, caponum*, optimæ nutritionis.

Pro potu præter *Decoctum lignorum secundarium*; co  
prandio & cœna *haustus vini generosioris*.

Quando verò finita salivatione & dentium vacillat  
ceribus oris sanatis, ita ut cibi duriores reassumiqueant,  
ta tamen nondum cessent; inunctio instituenda de novo  
dendum ut prius donec symptomata cessent.

Si verò salivatio non succedat, per alia evacuandum  
in corpore Mercurius.

Notandum verò, Mercurium sæpissimè vires suas  
per salivationem, sed per insensibilem transpirationem, aut  
vel per urinam: quorum tamen effectuum uno vel altero  
unâ vice inungatur patiens & sufficiet.

*Notandum verò optimè, ne vel in excessu, vel defectu*  
illo æger perdatur, hoc verò malum protrahatur.

Intra hoc curationis tempus nec lectum nec induit  
ac purgatio & V. S. vitentur.

Incipere verò solet salivatio quarto vel quinto, sæp  
eimo, vel decimo quarto die, ubi malum est pertinax & t  
morum prævalet.

Si verò salivatio nimis cito finitur, inunctio repeta  
aliquot.

Jam si salivatorii remedii formulam velis,

*Rx. Mercurii vivi saliva extincti ℥vj.*

*axung. suilla ℥viij. vel ungu. pomati.*

misce, optimè terendo per integram horam, tunc adde

*Olei lauri.*

*juniperi ana. ℥j.*

quibus iterum mixtis adde

*castorei pulv.*

*croci ℥j.*

*cera. ℥ß.*

misce, ut fiat unguentum, & si lubet adde *Moschi Zibeth*

De hoc unguento inungantur quotidie pro dosi

lina.

linteo prius fricatis locis inungendis, scil. juncturis artuum omnibus, plantis item pedum.

*Fit vero inunctio semel in die, vel mane hora una post ovum forbile, vel jusculum, vel vesperi aliquot horis ante coenam.*

Si inunctio non arideat, potest excitari salivatio per assumpta precipitata, ita ut primo die exhibeantur unius vel alterius gr. v. cras, gr. x. sequenti die grana xij. & ita insequenter donec salivatio incipiat.

Quoniam vero hanc curam molestissimam saepissimè sequi solet dentium casus & vacillatio, hinc huc respiciendum suadetur, quod teneantur dentes, ne humores affluentes eos perdant. Non vero adstringendum, sed detergendum, ac primò *colluatur os lacte calido*, postea vero misceatur *Decoctum Quajaci moderatè cum aqua rosarum* & succo plantaginis, ac vino austero rubro, eoque os eluatur.

- Vel *℞. Radic. bistort.*
- fol. salv.*
- flor. balaust.*
- nuc. cypress.*
- cortic. mediast. prunor. sylvestr.*
- mastich. ana. ʒ ss.*

Coque cum vino austero, & adde *mellis squillitici* pro lubitu, cumque hoc fiat oris collutio.

Vel, in usum veniat *Tinctura terra catechu*, cum *tinctura lacce* remixta, de quibus vide plura supra inter odontalgica.

Jam symptomata consideranda veniunt, quæ hanc luem ut umbra corpus sequuntur, non vero omnia simul infestant, sed mox hæc illum, mox alia alium afficiunt, pro constitutionum & particularum diversitate, & peccantis materię sive humoris dispositione.

Si venereum virus in glandulis inguinalibus coagulationem instituat, & Tumoribus vel

*Bubone*

inguina notet, præter curam per sudorifera institutam exserna non negligantur, ubi tamen abstinendum à repellentibus, & aperientia

stoma-  
proce-

maneat

rere non  
idorem,  
o, adhuc

rectur, ne

in mutetur,

è etiam de-  
naciatis hu-

ur per dies

prohibe-  
re vel 3u.  
linco



## Chymia Experimentalis

citius, eo melius in usum veniunt, non tamen planè crudi, immaturi aperiantur, vel causticis, quæ tumorem acido inductu iori, penetrantius calefaciunt & perterebant; vel Ferro.

Imponatur ideoque ab initio seq. Emplastrum, quod singulis diebus renovetur, quo optimè emolliatur bubo, ut tumi caute lancetta referari queat, v. g.

℞. Gummi ammon.

galbani ana. ℥ iiii.

in aceto, exprime & coagula, adde

therebint. ℥ j. ℞.

Bals. sulf. Rulandi ℥ j.

Empl. diachyl. simpl.

de meliloto ana. ℥ ij. ℞.

cera ℥ ij.

fiat Empl.

Emollito & aperto ulceri imponatur *therebintina lota* ex decoctione quajaci, cum melle ad brunitatem cocto, & ultimo per *Empl. Oppodeldoch* ad sanationem perducatur.

Si vero dolor simul concurrat & excruciet, imponatur *catamitigativum*, cum Decocto quajaci confectum, v. g.

℞. Fol. malv. m. j.

farin. alth.

fœnugrec. ana. ℥ ij.

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

*ut in usu calculi 5j. 10.*

*pulv. aristoloch. rotund. ʒʒ.*

misce, fiat Empl.

Si pendulæ sint verrucæ, possunt ligari pilo  
rico, quo tandem denegato nutrimento exaresca

Si Pustula cutem descendant vel cum vel in  
corporis partibus, tum partis habeatur ratio, v. g.

Si in faucibus erumpant, tum fiat *Decoctum*  
*sero & pauco alumine*, vel *Decocto quajaci* adde  
lubitu, & cum *aqua aluminosa FALLOPII* ac  
repetita oris collutione.

Reliquæ corporis & cutis pustulæ curantur  
vel *unguento Mercuriali* leviter adhibito, & junct

Si venereum virus inducat

### *Cariem Penis,*

ejusdemque inflammationem, vel pustulas aut ul  
cersalibus præmissis deveniendum ad alexipharm  
mitissima propter partis mollitiem.

Et si caries sit levis, rem expediet *aqua calca*

*Rx. Aqua calcis vivæ ʒvj.*

*plantag.*

*solani ana. ʒj.*

misce.

Et si inflammatio adest conjuncta, adde

*sacchari Saturni ʒj. vel ʒij.*

Vel *Elixir Balsamicum* applicetur.

Si verò caries introrsum protendatur, & carunculæ oriri velle videantur, tum in tempore occurrendum sequentibus candelis cereis inunctis & urethræ immixtis, bis vel ter de die renovatis, donec ulcuscula, vel excrescentes carunculæ sint ablatae, v. g.

℞. *lythargyr. aurei.*

*flor. sulfur. ana. ℥iij.*

*thutia. preparat. ℥ij.*

*minii. ℥ss.*

*unguent. Ægyptiaci ℥j.*

*mellis rosati. q. s. misce, fiat unguentum.*

pro inungendis candelis.

Si verò carunculæ sunt absumptæ, tum consolidatio absolvatur *Saturni & Mercurii amalgamate*, pulverisato & *ung. diapompholigos* remixto, & cum dicta cerea candela urethræ immixto.

Si ulcera sint in sinu muliebri, confert *unguentum diapompholigos*, vel *unguentum rosatum cum Mercurio dulci*, aut injectiones ex *Decocto Quajaci cum aloe*, vel *Elixire balsamico*, & si dolor simul concurrat, possunt addi *mucilagines radic. althea, sem. lini, psyllii, cydonior, &c.*

Postea ad consolidationem optimè convenit *unguentum de minio cum amalgamate Saturni & Mercurii commixtum.*

Si nares ulcere notantur, (hisce enim sæpè hæc lues infesta est, ut dentibus scorbutus) tum conducit optimè *Elixir Balsamicum*, quod & rhagadibus & fissuris, manuum, oris, pedum, medetur.

Quibus verò necessario exeundum, eis *pro plantarum fissuris* paramus *soleas ex gummi ammon. galbano, mastiche, cerussa cum oleo circulato*, & corio inducto, ac calceis immixto.

### *Si Gonorrhœa gallica*

oriatur, conducunt *therebintinata*, *Decocto quajaci combinata*: (Si verò virulentia accedat, non nisi integrâ institutâ cedit curâ,) vel *mercurialia*, inter quæ multi commendant *præcipitatum viridem, cum therebintina & ovo sorbili* aliquoties exhibitum, à quo tamen fluxus primo augeri, mox tamen educta purulenta materia perfectè cessare perhibetur.

Si

Si internè exulceretur virga, injiciatur *mucilago radic. alth. sem. lini, cydonior. cum aqua rosarum portulac. solani ana. facta*, addito modico *Elixire balsamico*.

Si verò carunculæ oriantur, ut supra doctum procede, vel tales candelas immittendas parabis.

℞. *Cera alb. p. iij.*

*eruginis.*

*Mercur. precip. ana. p. j.*

*thereb. p. ij.*

misce, & fiant s. a candelæ, sed saltem eo in loco hac mixturâ obducantur, ubi carunculis applicari posse putantur, diligenter enim observandum, ut solum tangatur caruncula, ne sana pars lædatur.

Alias si gonorrhœa sit simplex, nec Gallico contagio inducta, BLEGNI seq. commendat pro absoluto, v. g.

℞. *Aq. rosar.*

*plantag. ana. ℔. j.*

In his solve *sacchari candi ℔. j.*

*aluminis ℥ij.*

*camphor ℥j.*

adde his *Energallen 600.*

misce & destilla, ac de hac aqua exhibe mane & vesperi hora quarta ℥ij. continuando donec optatus emergat affectus.

Vel ℞. *Decocti C. C.*

*Quajaci ana. ℔. j.*

*amygd. d. excort.*

*pinear. recent ana. ℥ij.*

*sem. melon. ℥℔.*

misce & sæpius exhibe.

Tandem si Lue inveterata omnia alia medicamina irrita videntur, consule *Mercurium Diaphoreticum HELMONTIS* qui curam expediet, non in hoc solum horrendo malo, sed & aliis maximis corporis affectibus, præstat etenim HELMONTE attestante, id, quod Medicus optare poterit, cum morbis dulcem imperet quietem, & sanitatem jucundam reddat pro fine.

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies



C A P U T I.

De iis quæ Infante in lucem edito peragenda & successivè observanda.

Paragraphe I.

DE UMBILICI LIGATURA.

Mutabilis vitæ nostræ & instabilis conditio, utut omnibus communis videatur mortalibus, imprimis tamen infantibus propria magis esse videtur, cum tenera eorundem constitutio, eorumque minus valida viscerum structura, nondum exaltato sufficienter spiritali vigore, quoscunque post annatos sub nutritione commissos errores graviter persentiscat: unde postmodum fœcunda morborum exoriuntur conciliabula, quæ per totum subinde vitæ cursum perniciosos progignunt fructus: hinc perversa infantum tam nutritio, quam educatio reliqua, ex quibus omnes infantiles morbosæ ærumnæ feracissimè scaturiunt, curiosè indaganda.

Posteaquam itaque in lucem hanc miseris infinitis sæpius obscuratam, fuit editus infans, diligenter prospiciendum ne infanti vel in defectu, vel in excessu si peccet sanguis, ex umbilico reseando extrahatur: subito namque & quam cito post extractam secundinam (quæ post editum fœtum sequi citò debet,) umbilicus resecurus hac methodo: videlicet quando fœtus jam egressus, obstetrix hunc sinui suo, molli calidoque linteolo involutum paulum recondat vel seponat, & secundinam excernendam observet, quæ si ex voto haud citò sequatur, obstetrix interim infantis curam ulteriorem suscipiat, & in ejus vena umbilicali contentum sanguinem, digitis suis versus secundinam blande compel-

con  
liga  
ab  
reli  
scin  
cent.  
ne  
sua,  
genit  
linqu  
virga  
credi  
dam  
gior  
dis  
eju  
crat.  
I  
adorn  
iores  
mule  
calido  
color  
tore  
adorn  
dicit  
ma  
um.

*compellat, ac latitudine digitorum trium circiter à ventre mensurando, ligaturam umbilici, nec nimis duram, nec laxam nimium instituat, ab hac verò ligaturâ, sex circiter digitorum latitudine umbilicum, reliquæ venæ umbilicali secundinæ adnatæ cohærentem forfice rescindat, particulam verò umbilici relictam linteolo molli butyro recenti illito involvat.*

Non minima videtur nonnullorum cautela, quâ cavere volunt ne *umbilici ligatura* illegitimo instituaturo modo, cum *pro longitudine sua, vel brevitate quam ex ligatura acquirit, variare credatur partes genitales infantis*: Pueris namque quibus vel brevior vel longior relinquitur umbilici particula, vel brevior vel longior inde fieri dicitur virga, puellis verò hac ratione uterus vel altius aut humilius locari creditur.

Quemadmodum verò quibusdam genitale longius est, quibusdam brevius, sic diversis mulieribus canalis ille ad os uteri usque longior aut brevior esse solet, non tam ex hac causa quam ex singulari dispositione naturæ, cujus ratione tot & tantæ dantur corporum & ejus partium diversæ & differentes texturæ, ratione magnitudinis, crassitiei, latitudinis, angustia &c.

II.

DE BALNEATIONE INFANTIS.

Prægressis ritè observatis, & si infans benè degat, ejus *Balneatio* adornetur, quo sordes decedant externæ, ac artus explorentur exteriores motu blando. Balneum autem, cui herbæ quædam pro variis muliercularum credulis intentionibus incoqui possunt, non nimis calidum applicetur, ne rubescat delicata ac mollis cuticula, atque tum color per vitam inducatur nigricans.

*Quæ ideoque matres delicata alba cute ornatas exoptant filias, eas temperatè admodum ut balneent suas oro*: Qui saponis paulum balneo addunt, non errant, nec qui prima septimana quotidie, reliquis verò alternis aut tertiis diebus, *addito pauco lixivio*, infantes lavant donec nitidi devenerint: Cuticula namque in forma lentoris aut squamarum sæpius adnata decoricari sic assolet, quod tamen in his citius,



o per.

R A.

tio, utut  
imis tamen  
nera eorum  
cerum stru-  
sanguine post  
ris: unde  
ia, qua per  
hinc per-  
ex quibus  
t, curiose

is sæpius ob-  
ce infantis  
endo exte-  
adinam (q-  
merit  
to, ma-  
seccum



quam in aliis fieri consuevit : tunc verò cutis vel lactea vel nigricans aut aspera evadit pro balnei temperamento & ejus adhibitionis modo : Balneum enim coctum cutim reddit asperam , hinc aqua balnei cum infusis per noctem speciebus ex *malva* , *melissa* , *lavendula* , *furfure tritici* , &c. sacculo inclusis , mane leviter incalescat , ac hac tum quantum sanitatis & in specie virium permittit ratio , crebra instituat ut dictum balneatio , post balneum verò semper curiose abstergatur , & à frigore arceatur infans.

## III.

## DE DEBILITATE INFANTIS ET LINGUÆ SOLUTIONE.

*Si infans ex partu difficili debilitatus extet , nec respiret , vel ejectione vitales vires prodat , instilletur ei aqua vite mulierum , cinnamomi , vini malvatici aut saccharati paulum , ac caryophylli masticati , vel succini accensi odore anhaletur.*

His nil efficientibus & excitantibus , una & altera guttula ex cerea vel sebacea candela accensa nuchæ instilletur , cum moderate tamen ne aduratur nimium mollicula cutis : vesiculas verò excitari non nocet , quin potius efficacius operantur : Et præterquam quod respirare faciliè faciat subita hæc alteratio dolorifica , admodum

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

## QUID DENOTET GALEA CUM INFANTE EDITA &c.

Infantes qui difficulter nascuntur, gravi rursus morte perire creduntur.

*Cuticula Amnion*, ab aliis *galea* vocata, si simul cum infante nascatur fortunam ei indicare dicitur: at experientia multum reclamatur, cum dentur tales qui minimè fortunati. Ast cum hoc accidat eis qui facili partu excluduntur, & ubi cuticula hæc maturitatem perfectam nacta fuit, hinc sanitatem longævitatēque præfagire credibile est.

Sic & quibus umbilicus citius decedit, minimè longævi ab aliis habentur, & contra quibus tardius.

Infantes si pallidi admodum hanc lucem vident, signum est constitutionis debilioris, nisi inde ortum pallor traxisse videatur, quod mater ante partum diutius cibo abstinerit. Rubicundus præterea color plus fortes denotat.

## VI.

## DE NÆVIS INFANTIS.

Quod si *nævi* observentur, obstetrix eos peroptimè & subito fricat *secundina calida*, & si hoc medio non cessent, illinantur sæpius succo ex *viridibus nucum juglandum corticibus expresso*, ac nigrescet cutis, quæ separatur. Si verò nondum sublatus videatur semel inunctus *nævus*, reiteretur sæpissimè inunctio cum dicto nucum asservato succo, atque hac methodo *nævi* minores facilè auferuntur.

Quod si verò stigma profundiores egerit radices, cujuscunque etiam sint formæ, nunquam tangantur Chirurgica manu, ne exulceratione inducta major inducatur deformitas, vel in præsentius periculum homo præcipitetur. Interim alii ad *nævos empyreumaticos*, si genas descendent, admodum laudant, *linctum matris repetitum*, & per tempus continuatum, quo *nævus* collum versus, vel alio ubi minus conspicuus fiat, compellatur. Hoc verò opus matres, vel uxores maritis

maritis sæpè injungunt, cum efficacius operari credatur: rem experientia comprobata observavi.

Item si matres filias altâ fronte ornatas exoptant, puerperii diebus eas diligenter lingant jejunis horis retrorsum occiput versus, atque hæc matrum cura & sollicitudo sit.

## VII.

## DE CAPILLIS RECENS NATI.

*Capilli* si qui simul nascantur *in balneo eradicentur* vel novacula abscindantur, & squamulæ subnatæ deglubantur, aliàs scabiosi & furfurosi facilè evadunt.

Sunt, qui, ut capilli bellè crispentur, ante balneum caput vino generoso albo abluunt: Alii novacula sæpius capillos abradunt crescente lunâ, primoque anno, quo eundem effectum præstant, & multò meliorem, cum capiti admodum conducat, & poros ejus recludat.

## VIII.

## DE FASCIATIONE.

*Infans fasciis rite involvendus*, ne brachia vel crura incurventur, etsi alii contra haud fasciati recta membra acquirant. Hoc tamen commodi ut plurimum in recens natis fasciandi modus habet, quod si brachia ligentur, non facile ex motione eorundem terreantur & inquietentur parvuli.

Sic etiam capitis figura deformata, hac methodo corrigitur & vel rotundior vel longior effingitur pro matris lubitu.

Nasus item si vel depressus vel acuminatus nimium videatur, hoc modo formam adsciscit debitam, si vel attrahatur vel deprimitur diligenter.

Sic pedes incurvi hac via corriguntur.

## IX.

## DE MEDICATIONE INFANTUM.

*Parvuli medicaminibus & sudoribus sunt assuefaciendi*, ne aversionem

M  
 te petire  
 ante na-  
 recla-  
 ac-  
 natem  
 gnum est  
 quod  
 præterea  
 & subito  
 cur sæpius  
 nigrescet  
 semel in-  
 acum affer-  
 auferuntur  
 ayascunque  
 ra, ne exul-  
 zentius pe-  
 prematios,  
 cepitum, &  
 latio ubi mi-  
 e. usores  
 carnis

tionem exinde concipiant, atque eo melius cum ægrotant, tractari queant. Interea tamen non ejus opinionis me quis judicet, quod infantibus sæpius medicamina porrigere debere suadeam, sed potius quod parca manu eadem propinemus, quo ipsa natura sui curam suscipiat.

Ast judicio hic opus, ne naturam succumbere permittamus: *Major enim Medici prudentia est nosse quando medicaminibus opus non sit, quam ordinariè medicamenta morbo congrua.* *Lange Recept* *lange Curen: & Medice vivere est pessime vivere: aut enim morbidus est qui ita vivit, aut morbidus fit. Philosophicè verò vivere est optimè vivere, quia sic secundum naturam vivitur, nec morbis occasio datur.*

## X.

## DE HÆREDITARIIS INCLINATIONIBUS &amp;c.

Consideranda porrò se offert *Συμπάθεια & ὁμοπάθεια matrum & infantum*, in morbis & membris affectis: Infantibus enim innatas observamus tam affectiones & cogitationes, quam morbos matrum, & quicquid gravidæ evidenter & singulari quodam desiderio vel efficiunt vel sentiunt, id fœtui imprimitur, utpote Venus, ira, pudor; sic singularis in cibis delectus, exercitium item memoriæ, gaudium, tristitia, terror ab insolitis & repētentinis objectis eis adhæret.

Sic & extra uterum sæpè illi comperiuntur affectus oculorum, matribus antea communes, tussim item, dolorem colicum, stranguariam, alvi obstructiones, vel ejusdem fluxum, erysipelata & similia. Nonnulli incurabilem & phthiseos & Hectices inclinationem retinent, &c.

*Infantes quando sitiunt, ubera matris præter voluntatem lac fundunt, licet ejus copia non adsit, vel infans & mater longius ab invicem distent.*

At hoc non omnibus, nec ex hac semper & sola causa matri accidit, quemadmodum cruentatio interfectorum non semper fit præsentibus homicidis, vel cum ea accidit homicida etiam non præsentem.

*Item cum infans moritur, plerumque ante mortem lac evanescit:*  
vel

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

Non item benè dormiunt, qui reliquo corpore calidè, nimis tecto pedes denudatos habent, ac ita sibi varia mala adsciscunt, melius ideò tegumentum temperatum esto, ne vel pedes vel pectus denu- dandi ansa detur.

Nec etiam benè dormiunt illi parvuli, quibus caput altius loca- tur, proptereaque situs æqualis sit. Fortiter quidem illi dormiunt, quorum caput reliquo corpore humilius locatur, at hoc sensus obnur- bilat: in omnibus ergò his temperies notetur.

Dantur porrò aliæ inquietationis causæ, v. g. cum stramen cu- nearum haud sæpius mutatur, nec fasciæ mundæ & siccæ adhibentur, vermiculi eis innascuntur præprimis hyeme, quod mirum, cum astatè rã- rior eorum sit generatio: hi verò vermiculi infantes neque mordent neque sugunt, & tamen eos ita incommodant, ut atrophiam sæpè inde incurrant parvuli.

*Stramen item cunearum vel fasciæ si comburuntur, similem indu- cunt effectum, sed quæ causa? quod extra corpus, & contactum, adeo- que extra omnem infantis sensum, etiam multis parietibus seclusum affi- ciat infantem dicta straminis vel fasciarum combustio, an elementares qualitates absenter, & in absentia agere posse putas? equidem non credi- bile, sed aliæ ἐν τῷ ἰδίῳ ἀσθενεῖ σιχηῖν causæ dantur, quorum ope qua- litas ablato & exusto stramini additur inquietandi parvulos, & contra,*  
utpote

utpote cum stramini, cujus fasciculo infantis caput in balneo impositum fuit, infans suffiatur, quietem recuperat.

Res verissima & plurimis rusticis absque superstitione nota & sæpius experta.

Negent hoc qui velint Galeni assecla, & cum Aristotele ex qualitatibus elementaribus hanc sententiam stolidam exclament, nil impedit.

Vix eis auditum est secundinam in sterquilinum defossam, aut aliàs negligenter tractatam, facere si non egrotam puerperam, atamen decoloratam per omnem sæpè vitam: hinc propter hæc causas refossam aliterque defossam cum εὐφορία sanitatem intra triduum vel quatrimum attulisse, aliquoties memini. Secundinam nimis salitam (sale namque condiri solet,) puerperam reddere sitibundam, mulierculis non tam persuasum quam cerebra experientia comprobatum, &c.

Jam Magiam naturalem & innoxiam discat qui potest, & talia credet & intelliget.

Porro si parturiens eò locatur, ubi antè multos annos cadaver hominis demortui repositum fuit, vel in quo loco homo exspiravit, non pariet parturiens donec transferatur aliò: hinc in nonnullis terris non inutilis mos servatur parturientem illuc locare, ubi mensa solitò locum obtinet, cum ibi raro mortuis locus detur.

Hanc rem nisi expertus fuisset aliquoties superstitionem credidisset.

Præterea optimè notum, quantum sit contra fœcunditatem fascinum in mortuis & contingentibus mortuos. Quarum actionum modus ex spirituum doctrina sat cognitus.

Sic si primus congressus conjugalis fit in lecto cui quid de stramine vel linteis inest, quibus cadaver humanum ante impositum fuit, isti conjuges aut fiunt steriles, vel nullos infantes, aut raro servant.

Et quis est quem lateat, quantum valeat ad tollendam virilitatem acus, quâ olim cadaver humanum compunctum fuit, defixa in loco ubi maritus urinam reddidit.

At hæc multis impossibilia creduntur, cum nec ex elementis vel corporali contactu illis exortum videantur duxisse, nescientibus non corporum

vel ultra  
tur, prava  
antur, qui-  
antur, &c.

eris ex his  
Observa-  
tio exer-  
modum  
causa variis  
ta incom-  
eneret vel

imis lecto  
a, melius  
aus denu-

aius loca-  
dormiunt,  
aus obnu-

men cu-  
libentur,  
sitate ra-  
mordent  
nam sæpe

tem indu-



*sed spirituum hæc esse producta, ad quorum actiones percipiendas ne sensus admodum sint inepti.* At discerent illi qui Aristotelis ἐνέγγωματῶν quid ἀσωματῶν, quid item degeneratio caloris naturalis igneum, quidque ille sit, & quid differat ab elementalī igneo: si non omnes causas in elementalibus qualitatibus investigarent.

Cumque hoc modo parvuli quiete privantur, nutrices somlentæ admodum laudant capita papaveris, & exinde parata medicina v. g. recipiunt duo vel tria capita papaveris, incisa minuculant cum lacte vel cerevisia, & de hoc decocto sæpius cochleatim propinant. Ast cum hæc prædictis non observatis irrita non sol sint, sed insuper hæc & similia ex papaverinis vel opiatis parata, stupiditatem, oblivionem & majorem sæpè somnolentiam quæ par est disponant, hinc vel planè omittere vel externè saltem si opus applicare consultius erit, ac tum *folia papaveris recentia fasciis superposita*, vel pedum, capitum papaveris decocto lotio, vel *radices tuncyami* vino incoctæ, & cum petiis capiti & pedibus calidè applicati sufficiunt.

Aliàs admodum laudatur *mandragora radice drachma*, cum v. g. ad terras decocta & cochleatim propinata.

Non enim ejusdem cum opio, solano, hyosciamo &c. virtutis esse observatum fuit, proptereaque etiã absque omni noxa magna quantitate exhiberi posse expertum est: moderare namque absque omni detrimento refrigerat, animales spiritus purificat, hystericos quietat, quod neque opium neque hyosciamus efficit licet somnum inducant.

Provocat mandragora menses & hæmorrhoides, attemperat & confortando, insipida est inodora, ideoque omnis excessus expulset. Fœcundas item reddere mulieres experientia docuit.

### XIII.

## DE CUNEARUM MOTU.

Quoad possibile *parvuli cunearum motui non sunt assuefaciendi* propter incommoditates quas noctu creat continuus motus.

Duplex datur cunearum motus, prima species caput elevat pedes deprimit & vicissim, non admodum est conveniens.

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

*que repellit.*

Interim *infantes si castigandi non hoc fustibus sed virgā fiat, in hunc finem à Deo benedicta. Patres verò huc respiciant & educationis præcipuæ curam habeant, cum vel matres lenius, aut si noverca irrationabilius liberos tractent.*

Cum ratione verò pueri castigandi & assuefaciendi, quo discant compescere iram & cedere superioribus. *Ad sanitatem namque tuendam maximè conducit infantibus adimere pertinaciam, & è contra injungere obedientiam: Et quicumque homo suas cupidines compescere haud discit, is maximis sæpè aegritudinibus fit obnoxius, nec major in Maniacis causa quam pertinacitas, cum qua postmodum conjuncta ira vel tristitia spiritus animales inquietat & inflamat, quibus tunc junguntur corporis vitia videl. sanguinis impuritas, & hinc spirituum animalium denegatus liber motus & generatio balsamica.*

Sic pertinaces infantes gravius semper decumbunt quam mires & patientes.

Unicum autem hujus rei remedium virga suppeditat, postquam si quasi singultiunt infantes, pertinacitatis signum est, nec desistendum,

stendum, sed continuanda virga donec singultus remittat, si verò quasi suffocari velle videantur, wann ihnen der Athem außbleibt / virga aliquoties in faciem cædantur, oculos ramen cavendo, ac citò redeunt ad se, nontam ex causis Ethicis quam Phisicis: sunt enim veluti cordis convulsiones, quæ pertinent Medicinam non secus ac motus convulsivi à cerebro generati, ambo enim à spiritibus malis ortum trahunt. Atque hæc res etsi multis videatur ridicula, certissima tamen.

*Ancillis verò prohibendum, ne cum infantibus rixas instituunt, ac hi tunc iracundi & rixosi evadant, non secus ac juvenes canes, quibus sæpius aures vellicantur, mordaces fiunt.*

Curiose item observandum si infantes præter consuetudinem & insolitè plorant & vagiunt, tunc causa indaganda, & si ea à contracto quodam per ancillas malo vel dolore ortum habeat, in tempore succurratur, ne cælato, in pejus fiat degeneratio per vitam non amplius corrigibilis.

## XV.

## DE APERTURA CRANII.

*Cranium diutius apertum* quod attinet, de hoc notetur quod antequam coalescat, infantes vix loqui discant, quapropter cautè hic locus tractandus, cum insuper necari hic facile tenelli queant. Et quando hic locus nondum duriter coaluit, ac ictu forti huc percutitur infans, deprimitur cranium & incurvatur, unde tum Epilepticis insultibus fores facilè recluduntur, nisi attollatur rursus vel Emplastris attractivis vel capillis attrahatur, aut si cranium jam duriter coaluerit (& urgente necessitate,) trepano restituatur.

Hoc verò vitium videl. *si cranium incurvum permaneat* nec curetur, etsi Epilepsiam haud inducat, *hominem attamen reddit stupidum, & male loquentem & audientem per vitam.*

## XVI.

## DE DIÆTA INFANTUM.

*Ratione diætæ omnia saccharata & ex melle confecta, infantibus summè*

virgam  
sunt, pro

Phisicam,

suos canes  
castigant,  
non per-

at, quid ni

er, crescen-

m. si noxa,

lucati sint,

tunc desti-

superbos.

virga fiat, in

educatio-

nerca irra-

quo discant

que inen-

contra in-

composcer

ne major in

ducta irra-

care jungun

um animi

quam mite

pediat, post

est, necessi-

stendum,

summè plerumque nociva fuisse compertum est, eorum enim spiritus, quos dulces esse oportet, rudes adhuc, hæc à natura & Sole excocta ac perfectioni proxima dulcia ulterius perficere hæud possunt, quin occasione alterandi data, relabantur & pristinum esse, aciditatem nimirum recuperent, ut hinc infinita postmodum infantilia mala causam sumant, dolores colici videlicet, cardialgia, Epilepsia, asthma, variolæ copiosæ, dentitio difficilis, atrophia & similia.

*Saccharata ergo vitentur quoad posse*, omnia enim medicamina alias per se satis efficacia, hac miscella convenientem suam texturam perdunt ut tum inefficacius operationes perficiant, sicuti quilibet per experientiam si credere alias nolit, observare belle poterit.

Purgantibus verò ut & anthelminticis addere non nocet, cum fermentationi tunc necessariæ ancillentur, & expellantur rursus.

*In fluxu alvi dysenterico diarrhæa & similibus quantum detrimenti afferant tam paryulis quam adultis, ac quantum tunc legitimis aliis medicaminibus juncta saccharata noceant, & quantum dolores intendant*, mihi admodum constat, quod pauci notant, ac propterea de medicatione sæpius desperant, putantes morbi malitiam effectum edere, cum saccharata admista principale addiderint symbolum.

*Vinum nulli conducit infanti pro ordinario potu*, cum inde admodum extenuentur secus quam illi quibus lac propinatur.

Interim dantur qui lac tanquam insalubre rejiciunt & damnant, nescientes nec observantes, eos qui lac pro ordinario ferè & cibo & potu assumunt, plus sanos degere, cujus exemplum *Helveti* suppeditant montani, reliquis & robustiores & pulchriores. Nec *Julium Casarem* hujus rei fuisse ignarum inde patet, quod statueret Germanos suo ævo fuisse robustiores, quod lacte ut plurimum uterentur.

Sic in contrarium jam hæud malè judicaretur, si defendere conatemur hodiernos Germanos cortugatos ferè evadere cum plus vino quam lacte utantur.

Hoc observes, si intuearis diversarum terrarum incolas, illi namque qui plus vini bibunt, plus semper extenuati aliis qui vel lac aut cerevisiam assumunt, apparebunt.

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

*combinatorum causa est qui non concordant : sic Lac & Vinum, acetum & Lac, pisces cum lacte, uti & lactuca, nunquam simul absque damno aut quodam incommodo uno in pastu comeduntur.*

Natura enim paucis contenta, & cibus simplicissimus optimus. Sic petaso crudus, lardum item & farcimina infumata cibum supeditant admodum salubrem & robustos efficiunt homines, at non in calidioribus terris, nec ubi vinum & otium comites sunt, sed ubi cerevisia & motus accedunt.

Perverfa ideoque nutriendorum ingestio cane & angue pejus vitetur, & tam qualibus quam quanto peccans, hæc enim cum adultos perdat, quid non detrimenti afferret tenello infanti spiritibus rudioribus prædito. *Ex hac causa, Propheta Daniel, Regiam mensam recusat, ne lauta ac pingui diæta, vinoque forti tam corpus quam animum obrueret.*

Matres verò huc respiciant, quo infantes in cibo & potu, somno item & vigiliis, munditie & similibus justè observentur, ne in juventute perdantur, ac tum per vitam pravam inclinationem servent.

Si matres cum prægnantes sunt, & nutrices, sui curam habeant, si enim tunc vini adusti multum bibant, infantes isti nunquam staturam acquirunt legitimam, sed per tempus vitæ, debiles & parvi manent.

*Non concedendum pueris ut assuescant cibos absque pane comedere, hoc enim modo augmentum haud capiunt, sed pallefcunt ac debiles evadunt vermibusque replentur, hinc evenit quod divitum filii plerumque tenerioris sint constitutionis, pauperum verò sæpius plus sani & fortes, qui pane vix saturantur, quemadmodum etiam non rarò rei hujus aliæ dantur causæ. Interea tamen pueri delicate minimè educandi, sed robustioribus sensim assuefaciendi.*

## CAPUT II.

*Infantium Morborum curationes prescribit.*

## Paragraphe I.

## ERYSIPELAS PUERILE.

**A**D præservationem morborum infantium spectantia præmissis  
*nunc ad ipsos devolvimur morbos, qui ut supra demonstratum,*  
*sufficienter ex prava lactis materni alteratione & dispositione, tam in*  
*quam extra uterum originem ut plurimum ducunt.*

Comperimur hoc citò citius si scilicet matres vel *nutrices irascuntur, vel terrore afficiuntur, aut erysipelate tentantur,* hoc verò tunc alteratum lac parvuli sugant, quod præstò subito fit infantium malorum Lerna: Torminibus enim hinc afficiuntur, quiete privantur, postmodum verò excrementa secedunt mucosa ex flavo viridescencia: quarto sudor eorum acidum redolet, ac tum *Phlegmon* adest *vel Erysipelas puerile,* sæpè sub purpuræ miliaris specie ab aliis *der Sriesel* dictum, communissimus puerorum morbus, multis Medicis incognitus vel non satis exploratus.

Frequenter vero hoc affligit, quando matres sunt biliosæ, texturæ rationis, vel calido Epate, corpulentæ, aut crasso sanguine degunt.

Memini relationis certissimæ, ubi ab exorto incendio cujusdam civitatis periculoso, lactentes plus centum post diem ab incendio septimum hoc morbo correpti, horum item plurimi die quarto *epilepsia* interierint: Ac ob hanc causam mulieres hunc morbum cum *epilepsia* sæpè confundunt, eundem morbum arbitantes.

Hic verò morbus si unum, vel hoc aut illud infantis membrum obsidet & malè tractatur, contingens est ut illud non nutriatur sed claudum fiat.

*Affectus hujus Cura sudore perficitur, in calore enim detinendi non secus ac si morbilli aut variolæ sint exprimendæ.*



Vitentur verò refrigerantia omnia, qualia *aqua rosarum, plantaginis, cichorei, acetosa &c.* sed horum loco Bezoardica expellentia consulantur, per quæ hic heterogenæ factæ particulae, & suo nexu solutæ ac præcipitatæ, ad peripheriam corporis, & glandulas intercutaneas, sub specie purpuræ miliaris cum rubedine & pruritu propellantur, subsequente pedetentim cuticulæ desquamatione.

Talia sunt *Aq. card. bened. flor. sambuci, C. C. ustum & sine igne præp. unicornu, Tinct. bezoardica, Essentia salutis ex Myrrha, Tinctura castorei, liquor C. C. succinatus, spir. salis armon. sale volatile, oleosum, anisatum, aromatizatum & similia ex salibus volatilibus constantia.*

Erysipelas adultos si adoritur, semper præcedit paroxysmus tertianæ febris: hic verò paroxysmus ad phlegmonem (ubi tumor cum rubedine non conjungitur nec fortis effervescentia,) levior est quam ad Erysipelas. In his vero *sudor acidum plerumque redolet.*

Morbus verò hic si introrsum migrat, nec expellitur, phrenesin non raro inducit, cum circa caput materia hospitetur, lipothymias verò malignas si circa cor.

Si vero Hepar vel Lienem aut mesenterium occupet, scyrrhos, asthma, quartanam, hydropem & similia inducit, sæpe etiam peripneumoniam & dysurias fecisse observatum fuit.

Si externum aliquod afficiatur membrum, ac hoc male tractetur, scyrrhi generantur & ulcera antiqua.

Illis quibus semel fixas in corpore egit radices hic affectus, nec expulsus fuit, sæpissimè recurrere solet, imprimis si purgationibus materia peccans irritata & stimulata fuerit, non enim his per alvum materia maligna duci potest. Modum CARDANUS habet.

Et illi tunc infantes, quorum matres purgantibus naturæ motum inhibuerunt, continuo quam diu ubera sugunt purpura miliaris afficiuntur, & quando adolefcunt hæreditario tum affliguntur.

Solis ergo sudoriferis (non purgantibus,) locus hic detur, quo crisis promoveatur tam in principio quam fine.

Non enim hic affectus est ipse primus morbus, sed productum quid.

præc

rum  
datu

misc

anti  
& de  
turba

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

Externè inunctiones ex *oleo carvi, absynth. nucis moschat. macis dest. &c.* non negligantur.

Si verò pertinacius malum Epilepsiam inducere velle videatur, præter salia volatilia supra toties laudata & repetita, *Excell. Ettmülleri* suasu *Auri fulminantis* gr. j. (vel ij. in paulo adultioribus & aliquot septimanarum, cum gr. iij. *nitri* depurati exhibeatur, hoc enim præter alios effectus mirandos, tormina sistere horridasque alvi dejectiones promovendo insultus Epilepticos restinguere verè asserit.

Si externum aliquod membrum affectum sit, *pinguia vitentur*, præcipuè si in ulcus degenerat erysipelas, sed *camphora Saturninis combinata applicetur*, vel *Elixir Balsamicum adhibeatur*.

Cum verò principalem hujus affectus causam *nutrices* suppeditent, præcipiendum ut istæ omnia hæc caveant quæ morbo huic quovis modo symbolum addere possunt, proptereaque *præter iram & terrorem sedulò caveant ne aqua frigida diutius immorentur*.

Quod si vero *terrore inopinato, vel ira percullatur*, ac ideò lactis gravior alteratio metuatur, tum postquam lac ex uberibus emulctum, *Excell. Ettmüller* præcipit ut *sperm. ceti* ℥℥. vel ℥j. cum *antim. diaphoret.* ℥j. assumatur, & sudor inde expectetur.

Aut in majori inflammatione, vel lactis caseatione detur hoc vel simile, v. g.

℞. C. C. sine igne. ℥j.  
*antimon. diaphor.* ℥℥.  
*salis C. C. vol.* gr. viij.  
*card. bened.* gr. xv.  
*aq. flor. sambuci* ℥ij.

misce.

Mammis verò imponatur *Empl. de galbano crocatum Mysichticum* cum ana. gummi ammoniaci in aceto soluti, invicem liquefactis & linteo denso inductis confectum, quam calidè ferre poterit, desuper ponendo *sacculum* inter passatum ex *oryza confectum* & probè calefactum, quo per sudorifera dicta dissolutum lac, horum adjumento promoveatur in motum, & stagnatio ejus ac caseatio inhibeat quantum possibile.

Infantes

gu

lis f  
 not  
 Me  
 cum

rarò  
 corr

& a

cum  
 uter  
 soler  
 don  
 hau  
 vola  
 acid  
 hinc  
 prim  
 acc  
 lib

## I I.

Non rarò tam infantes quam adultos adortur morbus, morbillis ferè baud multum absimilis, maculæ videl. rubicundæ & elatæ, non secus ac si urtica cæsæ essent, cum ardore & pruritu, aliis *Die Nesselsucht* / hunc frigus præcedit ac si febrilis instaret paroxysmus, cum angustia cordis, hinc à purpura miliari non longè differens.

Gura blando perficitur sudore cum sæpius una nocte cedat, nec rarò ultra quatuor dies affligat, quippe ab acido volatili singulariter corrupto originem trahat.

## III.

### DE VARIOLIS ET MORBILLIS.

*Hæc ipsa prægressa rectà nos ducunt ad explicandam morbillorum & variolarum abstrusam aliàs naturam, cum harum & fiendi modus & actus cum affectibus prædictis in quamplurimis conspiret.*

Angit inevitabilis ferè harum insultus omnes nationes Europæas, cum *causa omnibus communis sit lactis scil. nutritivi tam in quam extra uterum corruptela* hinc plerumque infantes & pueri, rarò adulti affligi solent, in quibus tamen acor vitiosus per tempus occultari solet, donec singulari accedente dispositione fermentum simile extrinsecus hautum effervescentiam redintegret, acido scil. corrupto cum sale volatili massæ sanguinæ conflictante, donec præcipitato & subjugato acido corrupto, spiritus vitalis ulteriorem separationem instituat, ac hinc inde per vasa capillaria, in forma pustularum corruptelam exprimat.

Morbus hic cum imminet, *infantes noctu in somniis terrentur, inde excitantur, raucescunt, oculi apparent obnubilati, & halitus eorum post biduum quid dulce spirat.* Præterea non raro conqueruntur de capitis spinæ

spinæque dorsi dolore, præcordiorum anxietate gravi, subsequente sæpius nausea, vomitu, siti immodica & continua potus querela, tandem die quarto vel quinto maculæ efflorescere incipiunt, insequentibus diebus in bullas exsurgentes quæ si omnes egressæ sunt calor derelinquit, quam diu verò hic durat, tam diu variolas nondum omnes egressas notabis, solent enim inæqualiter admodum plerumque egredi, hinc calor mensura sit quæ indicet an omnes egressæ vel an duplicatò erumpere velint, *ob sie nemlich zweywüchsig werden wollen.*

Cum verò motus hic naturæ mediante calore perficiatur, hinc is adjuvandus tam internè adhibitis expellentibus, quam externo calore accedente, *non excessivo tamen, cum lente non violenter fiat natura motus*: Proptereaque frigefacientia omnia tam interna quam externa vitentur, quantum enim calori, tantum crisi & spiritui vitali detrahitur, qui si natura fortis, nec materiæ morbosæ copia obrutus, per se morbum vincit, sed cum hujus fortitudo & vigor non semper nobis constet, hinc adjuvantibus in tempore ut succurratur securior est.

Proptereaque Excellentiss. Medici providè suadent, ut tempore grassantium variolarum præservationes compellemus, cum facilius non admittatur quam ejiciatur hospes, vel si planè præcaveri haud possint, attamen pabulum superfluum eis subtrahatur quo initium affligant.

Huic verò intentioni ut satisfiat, *laudant Excell. Ettmüller & Bohn Mercurium dulcem* tanquam singulare hujus morbi alexipharmacum, tam præservans quam curans & viscosam pituitam acidam solvens, hac formâ propinatum, v. g.

*℞. Mercurii dulcis ritè parati ʒss.  
resin. jalapp. gr. viij.  
myrrha el. gr. v.  
ocul. ʒ gr. vi.  
conserv. rosar. ʒss.*

*misce & exhibe infanti 8. vel 10. annorum.*

Potest

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

## Monita Medica,

*terra sigillata.*

*C. C. usti ana. ʒj. ʒ.*

*lap. bezoar. occid. ʒ ʒ.*

vis, qui dosi ʒj. plus minus pro ætatis ratione *cum aq.* ræbeatur: vel si liquida arrideant, *Tinct. bezoard. lapid. catechu &c.* misceantur & cum idoneo vehiculo aut u, convenienti dosi propinentur.

egressum faciunt & recedunt variolæ, tunc calor re-  
iarrhæa insequitur lethalis, & rarò in hoc morbo mo-  
sque diarrhæa, nisi adsit malignitas, vel malè tracten-

verò casu maxima adhibenda est diligentia ne homo  
on verò præstantiora huc dantur remedia quam sæpius  
*ria salutis, sive Tinct. myrrha castorei, croci, bezoardica,*  
*t. sal. volat. C. C. viperar. &c.*

verò *in auxilium vocentur vesicatoria* quæ efficacissi-  
ant opem vulnusculis per aliquot dies apertis retentis,  
em *Empl. Norimbergense cum tantillo Empl. vesicatorii*  
tantum scil. sufficere videtur ad irritationem, ac ita vul-  
ta ferventur pro lubitu, & donec variolæ rursus egressæ,  
corpore observentur.

*rbus adultos plerumque quosprehendit, gravius affligit*  
*s, tam ob cutis densitatem & materiae crassitiem, quam ob*  
*motum: quo quis enim tranquillius jacet, eo securius*  
*docetur in Medicina Statica.*

*quis non credat, vel contra sentiat, ille non solum ut moris*  
*ifat, sed apud illos dies noctesque persistat, & ut veterum*  
*discipuli egrotis ipse assistat, & omnia diligenter observet,*  
*is morbis varia deprehendet aliter se habere quam imoinan-*

*dedecore Medicinæ rationalis, cujus pars est Alchymia erudita sive Philosophia naturalis quam Arabes, Arnoldus, Bernhardus, Basilius, Helmontius & alii exercuerunt.*

Morbilli die *Massern* oder *Röteln* / eadem habent signa, & eandem curam cum variolis.

Ante omnia vires conservandæ paucò sed optimò cibo & potu.

Nec ut supra monitum natura nimium impellenda, cum non vi sed successivè fiat naturæ motus, nec nisi secundum dies criticos velut quarto, septimo, nono, undecimo &c. secernatur materia separata, & sui juris facta, ac venis propterea hostili.

Variolæ tamen morbillis ob materiæ crassitiem periculosiores sunt. Ex variolis tamen securæ magis sunt albæ, rubicundæ verò & subfuscæ cicatrices relinquunt præter omnem adlubitam diligentiam, nec præterea sunt absque periculo, præprimis circulis lividis vel similibus notatæ.

Ratione potus convenit *Decoctum lentium cum ficibus & paucò fœniculi*, mediante aquæ & vini ana factum ac pro appetitu bibitum, vel item *stercus equinum* in ordinario expressum potu insignem præstabit opem.

Si tandem gravior acrimonia sub eruptione vel variolarum vel morbillorum *epilepticos* exsuscitet insultus, qui post eruptionem persistunt, (in principio enim & ante eruptionem neminem terreant cum sint sine periculo,) ac tum malum omen portendunt, tum liquor *C. C. succinatus sal. volat. cran. human. &c.* sibi paria vix habebunt, in robustioribus verò *specif. cephalicum ex cinnab. nativa cum sale volat. cran. hum. &c.* omnem paginam absolvent. Nutrix vero in potu ordinario *gelatinam C. C.* diligenter tunc assumat.

*Vomitus* si post excretionem variolarum recrudescat, (in principio enim tolerabilem variolarum cursum indicat,) ac ita variolarum regressum ad interiora monstret, tum *bezoardica tinctura anodyna maritata insignem opem præstant*, mitigatis namque symptomatibus ita exurgit natura, ac sæpius tum in somno variolas cum leni sudore propellit.

cum aq.  
rd. lapid.  
culo aut

calor re.  
erbo mo.  
tracten

e homo  
sapius  
ardica,

efficacissi.  
s reventis,  
estatorii  
ac ita vul-  
s egressæ,

us affligit  
quasi ob  
o securius

ut moris  
at veterum  
r el seruet,

imaginis  
iam delicti  
coloru. in-

Emysia,  
magno cum  
dada.



*Sic & in diarrhæis* quæ tam in augmento quam in statu ut plurimum funestæ sunt, propter egressum quem planè remorantur, hæc eadem *tinct. anodyna bezoardicis remixta* malignitatem humorum temperat & mitigat, ac per cutim exigit potenter.

Hæmorrhagia nimia si ab initio jungatur amuleta ex bufone excellent, actu verò frigida in epithematibus curiose vitentur.

Principalis omnium cura in legitima consistit expulsionem, si enim in hoc opere natura deses, nec arte juvetur, varia tandem remanent mala per vitam sæpè non corrigenda, v. g. si in Pulmonibus stagnatio fiat, oriuntur inde asthma, & tussis, ac tum reiteranda expellentia de novo. Hoc verò tum non per variolarum expulsionem, sed per insensibilem fit transpirationem, quæ si intra dies 20. non contingit, idem fit quod in pleurisi & peripneumonia videl. phthisis sequitur & hectica. In hoc verò casu generosiora exhibeantur pectoralia, *balsamis sulfuris succinatus, antimoniatus, spirit. salis armoniaci anisatus & similia.*

Si post variolas artuum dolores remaneant, exhibeatur *Decoctum ligni sassafras cum passulis, essent myrrhæ, liquore C. C. succinato &c.* nec externa antiarthritica negligantur.

Pro defendendis oculis fiat tale collyrium, v. g.

*℞. Aq. rosar. fœnic. ana. ℥℞. sacchari Saturni ℥j. perlar. prepar. ℥℞. croci, campbor. ana. ℥ij.*  
 ℞. pro collyrio, vel sola *aq. rosar. cum multa croco* illinatur.

In faucibus defendendis gargarismus repetitus instituatur factus ex *mucilag. sem. lini cydon. syr. de liquirit. jujubis, papav. errat. & similibus.*

Tandem singularis matrum cura est, ne infantes cicatricibus iisque copiosis devenustentur, inque hunc finem varia tentant, sed singulari hic methodo opus est ne vel tardius hæc applicentur, vel tardius maturatæ aperiantur variolæ, vel nondum maturatæ à parvulis deglubantur.

Curiose ergo maturitatis tempus notetur, quod plerumque die septimo, die undecimo, vel die decimo tertio accidit, quando scilicet variolæ in medietate deprimi incipiunt, ac tum acu, imprimis argen-

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

copiosa, attamen si massa sanguinea enormiter corrupta sit, ac malignitas gravior, nil impedit quo minus foveæ deformes relinquuntur ac facies deturpetur.

## IV.

## DE SCABIE, CRUSTA LACTEA &amp;c.

*Si ex nutritione vitiata, vel ex neglecta balneatione, scabies, achoræ, lactumina vel crusta lactea orientur, multum interest quo legitime expellantur.*

Balnea & sudores repetantur, nulla namque scabiei major nutriticula quam fordities nec hostis major quam mundities, & quicumque scabiosi balnea metuunt difficulter sanantur, etsi alii sint qui contra sentiant.

At expulsio procuranda quovis modo, tam per sudorifera interna, quam per externa balnea, prægressis tamen prius si opus legitimis purgantibus.

Præterea admodum *laudatur sperma ceti* sæpius vel singulo mane exhibitum, cum hoc aliquoties scabiem quasi leprosam curasse observatum fuerit.

Sic & diuretica non minimam præstabunt opem, & ex his *spiritus salis volatilis*, qui per urinas serum corruptum & muriaticum potenter evacuat. Ex corruptione enim concoctionis tertiæ, salva manente prima & secunda, plerumque ortum trahit, & *hinc contagiosa non solum in alios homines, sed & ex uno unius hominis membro in aliud*: Sicuti testatur *Helmont*, qui *causam & vitium in contagione virulenta pelli propria locat, quæque pellem saltem inficiat, sic ut cutis nequeat alimentum sibi deputatum in propriam vertere alimoniam, sed potissimam ejus partem in falsum contagiosumque ichor traducat, hinc topicis ferè solis pruritivum istud sal necari posse contendit, quale è sulfure, additis radicibus hellebori albi, & baccis lauri, paratum, quod omnem prope modum pelli scabiem contagio inimicum tollere prædicat: cui non incommodè balneum substituere possumus, quod v. g. fit ex*

*Fol. oxylapati. m. ij.*  
*boni Henrici. m. j.*  
*sabina. m. ℞.*  
*radic. Helenii ℥. ij.*  
*helleb. albi ℥. j.*  
*sulfur. vivi ℥. j. ℞.*  
*bacc. lauri ℥. ℞.*  
*rasur. ligni quajaci m. ij.*  
*furfur. tritici m. iiij.*

Concisa & sacco inclusa coquantur cum aq. font. pro balneo, vel cum lixivio ex cineribus sarmentor. vitis si fortius expetatur, & scabies rebellis & maligna.

Si pustulæ cum calore & tensione excruciant, superponantur, *folia plantaginis viridia*, vel sicca, aquâ propriâ rursus humectata, vel *furfur tritici* cum aqua decoquatur, ac decocto huic manus vel pedes ubicunque dictæ pustulæ excruciant, immittantur.

Si post tale balneum sanies effluit bonum, si vero dolor tensivus denuo molestet, illinantur pustulæ *butyro caprino cum octava parte camphoræ* mixto.

*Lactumina der Ansprung* / si recedunt graviora exinde emergunt mala, velut ex variolis, retrogressis ferè, ubi è contra alii quibus diligenter expelluntur vel naturâ vel arte, admodum sani postmodum evadunt.

Si verò crusta sit admodum spissa & tenax, externa simul accedant, ac tum fiat ex *oleo amygd. dulc. cum oleo tartari subtilis litus* qui illinatur blandè, postea verò ubi crusta remota, & sanies linteo *aq. sperm. ranar.* humectato, absterfa fuerit, inspergatur talis pulvis, v.g.

℞. *Lapid. calamin. pulv. ℥. j.*  
*flor. sulf. antim. ℥. ij.*  
*cerussa ℥. ℞.*  
*salis tartari gr. xv. misce.*

Vel ℞. *ung. de ceruss. camphorat. ℥. ℞.*  
*sulfur. antim. ℥. ℞.*  
*salis tartari ℥. ℞.*

plus

ac ma-  
inquan-

C.

ies, acho-  
legitimèmajor ne-  
quicun-  
sint quihorifera in-  
s si opus le-ngulo man-  
arale obler-chis spiritus  
nicum po-, salva ma-  
re contagi-bro in aliud  
ne virulen-s nequeat  
d potissimène topicis  
sare, addu-

nam propo-

cat. amon  
s. sic ex  
Fol

plus minus prout acius expetatur, ac ipso illita scabies citius exare-  
fcere desideretur.

Si saturnina remisceantur, non absque majori efficacia dicta  
medicamina operabuntur, v. g.

Rx. *sulfur. antimon.*  
*sacchar. Saturni.*  
*ciner tabaci ana. ʒij.*  
*ung. alb. camphorat. ʒj. ʒ.*  
*Mercurii dulcis ʒij.*  
*olei camphor. ʒj.*

misce.

*Excell. Wedelius* admodum laudat pinguedinem viperarum, cum  
qua elephantiam faciei scabiem, cum oculis rubicundis, inflatis &  
purulentis, manus item furfuribus horridas, sicca uvidaque uligine  
scorbutica infectas aliquoties asserit.

Alias in leviori pellis virulenta & contagiosa scabie non datur  
præsentius remedium quam hoc ex Mercurio factum linimentum,  
v. g.

Rx. *Mercurii vivi ʒj.*  
*Olei lauri ʒj.*  
*cerussa ʒij.*  
*camphor. ʒ ʒ.*

misce.

Si grandiores tumores circa capitis confinia protuberant, pro eo-  
rum discussione applicetur *Emplastrum de meliloto cum oleo philoso-*  
*phor. malaxatum*, vel *Empl. de galbano crocato Myns. cum Empl. de me-*  
*liloto misceatur*, & per tempus applicetur.

Si verò impexa porrigine fœdatum caput exstet, sequentem me-  
thodum si serves non aberrabis, primo itaque recipe *butyri recentis*  
*insulsi ʒij. vitrioli albi ʒij.* misce: hoc unguento inungatur porri-  
ginosum caput per tres dies, quarto die probè eluatur caput *lixivi-*  
*o bis transfuso*, in quo infusa fuerint, *chamomilla, bethonica, levi-*  
*sticum, hypericon, radix oxylapati, bardana, fœnugracum, &c.*

Post-

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

Curatur hic affectus si *folia plantaginis, lactuca, vitis, cucurbita*, vel *cucurbita ipsa* concisa capiti apponatur vel fasciatur.

## VI.

### ATROPHIA INFANTUM.

Non raro *cutis virulentum contagium*, alimentum corpori quo *atrophiam* incurrant infantes: in hoc casu sume *gallinam* juniorem, hunc *deplumatum ac exenteratum* repleas *o*, cui *sarsaparilla* ℥j. addita sit, tum verò decoque ad *um*, ac ex contuso gallo expressum succum propina *co* te omni alio & cibo & potu, accedente simul balneo ex *ata*, ac certò curabitur infans.

Si verò ab infimi ventris obstructionibus ortum videamus, *BARBETTA* jubet propinare *liquorem tartari* in *otu*, singulis verò tribus vel quatuor hebdomadibus illi, externè verò bis vel ter de die ventrem inungere hoc *l* tis experto, v. g.

℞. Ung. dialth. compos.

de arthanit. ana. ℥ss.

martiati ℥ij.

olei muccagin.

philosop. ℥ss.

℞.

Si verò lactearum venarum obstructio pertinax sit, & *sties* ac intumescencia non remittat, porro commendat *s*, v. g.

℞. Chalyb. præp.

Oculor. 69. præp. ana. ℥j.

tartari vitriolat. ℥ss.

lapid. prunell. gr. xv.

spec. aromat. rosat. ℥j.

sacchari albi. ℥ij.

℞. s. a. Rotulæ.

Si hæ sæpius licet exhibitæ malum hand tollant, referantia for-  
a, præcipitantia vel absorbentia alternatim porrigantur, qualia  
spleneticis sufficienter tradita invenies.

Quo verò dicta hæc in actum promoveantur, fiat simul bal-  
m ex cruciata antea laudatum, vel hoc, v. g.

*℞. quisquiliarum ab aqua reject.*

*herb. petasit. ana. m. iij.*

*radic. rubi num. iij.*

*caput & pedes vervecis unius.*

a. Balneum, caput videlicet & pedes decoquantur ad carnium  
um, postea immittantur reliquæ species sacculo inclusa & simul  
uantur: Ac tum singulo mane balneo calido insideat æger per  
em dies, posteaque balneum in flumen effundatur post occasum  
s. Aqua verò mane ante Solis ortum collecta & ex eodem  
ine depromta sit.

## VII.

## DE OPHTALMIA.

Sæpius à catarrhis visus & oculi afficiuntur, & ulcerantur,  
lich sie schweren ihnen zu / ac tum lacte materno vel aqua rosa-  
aperiendi, si verò sæpissimè hoc recurrere soleat, nucha lintheola  
vini, vel quod melius Essent. succini madida imponantur, & caput  
des diligenter illis laventur hac essentia.

Vel item ex albumine ovi cum camphora fiat linimentum, addita



queat, sic v. g. aliqua à vino, alia ab aceto, à lacte, lactuca & similibus, sibi temperabunt, à frigore item, ab humido &c. quæ omnia diligens & curiosa mater observet, & si haud intelligat, Medicos vel obstetrices consulat, vel quod melius liberorum multorum matres. *Obstetricum namque communis perversus mos est, ut id cujus notitiam haud habent, parvi aestiment & vilipendant, nec ferant ut alii simul consulantur.*

## VIII.

## DE DENDITIONE.

Quo denditionis laboriosum & periculosum sæpè negotium promoveatur, & dolor plerumque conjunctus mitigetur, nec inde nervorum universum genus simul vellicatum convulsiones excitet epilepticas, omnis diligentia adhibenda.

Hic bonum est, si salivæ fluxus jungatur, scil. wann sie viel geuffern / nec hoc impediendum cum per se remittat, & si sistatur, facile epileptici insultus accedant.

Si febrilis æstus denditionem comitari solet, cum vigiliis & inquietudine, tum *folia lactuca, tabaci viridia* pedum plantis applicentur, capiti vero *folia vitis, salicis, plantaginis, cucurbita, &c.* apponantur.

Alvus servetur aperta vel clysmatibus vel suppositoriis, ex *Hippocratis enim observatione minus illi convulsionibus tentantur quibus alvus crebro demittit.*

Si verò diarrhæa fortis accedat, ei resistatur acrimoniam temperantibus ac absorbentibus è C. C. paratis vel similibus.

Quo verò *gingivæ minus sensiles, simulque molliores reddantur, crebrò eis mastitandum præbeat frustum lardi optimè fumati, vel frustulum radicis altheæ, in aqua malva maceratum.*

Externæ verò maxillæ illinantur *axungia leporis, butyro capribulo, &c.* quod si fortiora desiderentur, *cerebrum leporis coctum, cumque melle permixtum, ceu unum ex potentissimis remediis gingivis illine,* vel hunc *Cnōselii Balsamum* commendatum sæpius inunge, v. g.

℞. Butyri

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

licet, lingua, vel etiam Oesophagus  
ducitur, unde parva copiosa enasci  
Harum origo cum à lactis acescentis  
exsurgentibus halitibus accidat, co  
culo maturè ejiciatur, & nutrix sæpè  
beat, & si erysipelate afficiatur, se  
nem instituat, quo causa mal - sub  
mia, & scorbutica dispositione se a

Quo verò hæ aphtarum mole  
maximè impediunt, obque id pe  
optimè *Decoctum Veronica cum meli*  
eluendo.

Vel *Recipe cremoris lactis dul*  
*learia 6. foliorum salvia cruciata nu*  
quantur leniter, ad butyri decoctio  
teolum exprime in aquam frigida  
quo tum sæpius pisi magnitudine o  
cum cute alba abscedunt: Si effica  
*phora* & in vase lapideo serva: alias in  
in hujus defectu substitui commod

Si hæc successum optatum ha  
*mentum ex melle cum spir. salis tan*  
*xillo succo vel ruta vel salvia campho*

Nares quando obstruuntur, t  
difficulter sugunt, ac potus aspera

Si Uvula laxatur, vertici diligenter instilletur *Essentia succini* vel *spir. vini*, vel *ovum ad duritiem coctum* & per *medium scissum*, ac *pauco pipere aspersum* calidè applicetur & apponatur: facile verò hoc accidit cum eis repente & quidem vi papilla detrahitur hinc cautè tractandi tenelli.

X.

## DE LUMBRICIS CRINONIBUS &amp;c.

Vermibus repleti infantes noctu multum bibunt, vexantur in somnis, inquieti linguam sugunt, tussunt, nares scabie foedatas, & similia multa reperiuntur.

*Van Helmont* in genere hic laudat *Mercurii vivi decoctum* pro lubitu propinatum.

Ast cum diversa dentur vermium genera, opus quoque erit singulorum instituere considerationem.

*Lumbrici die Spulwürm* / ob signaturam ita dicti optimè necantur myrrhinis, qualis v. g. est *Tinctura salutis*, & similia purgantibus quodammodo remixta. Sic

℞. *Radic. mechoac.*  
*jalappæ.*

*corallina.*

*C. C. usti ana. ʒß.*

*myrrhæ ʒj.*

*olei citri stil. gutt. v. misce, fiat*

*Pulvis* cujus dosis variat pro ratione.

Vel ℞. *sem. cannab. ʒß.*

*citri. ʒj.*

*aq. flor. persic. ʒiiij.*

*fiat Emulsio*, cui adde *corallinae*.

*C. C. usti ana. ʒß.*

*spir. citri.*

*tinct. myrrhæ ana. ʒj.*

*misce pro ʒ. dosibus.*

Vel

Vel ℞. *lap. prunell.*  
*corallina.*

C. C. sine igne ana. ℞. misce.

Vel ℞. *spec. diaturb. cum rhābarb.*  
*corallina ana. ℞j.*  
*cinnab. antimon.*

*salis volat. C. C. ana. ℞j.*

misce, detur à ℞. ad ℞j. plus vel minus pro ætatis ratione.

Si infantes sint nauseabundi, externè umbilicus, venterque inungantur *oleo Maxwelli ex aloe, myrrha, & felle tauri destillato*, vel *Unguentum Iessenii* umbilico superimponere, aut *pomum colocynthidos discissum & cum felle tauri fixum* calidè quam ferre æger poterit, applica aliquoties repetendo.

*Helmontii sententiam, videlicet quod quo fermentum fellis haud pertingat lumbricorum extet patria, à scopo haud alienam indicant omnia bilem confortantia amara scilicet, quæ ut plurimum lumbricorum hostes existere experientia docuit: cum enim hoc principate fermentationis instrumentum in infantibus copioso sæpè accedente lacte acescente obruatur, non mirum fœcunda exinde propullulare putredinis producta, vermes scil. à quibus alimentum interceptum, vel varie alteratum, aut stagnans, glandulasque mesenterii infarciens cum abdominis sæpè protuberantia, ac ita denegato nutrimento atrophiam contrahat, accedente plerumque alvo laxiore.*

Quemadmodum verò ab his in primâ concoctione vel primis viis nutrimentum invertitur & corpori detrahitur, sic datur & aliud vermium genus quod id in ultima digestionem demum corpori aufert, ac comedones propterea vocantur, cum nutrimentum comedendo largius absument. *Crinones* etiam audiunt, quod sub crinium forma sæpius per cutis poros prominere soleant.

Horum cura fit tam præservativè quàm curativè per balnei repetitum usum, quod optimè fit ex aquâ dulci cum modico melle, quo hujus dulcedine allècti vermiculi per poros capitibus suis prominentes commode scalpello vel crusta panis acuminata, vel unguibus abradi possint,

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

moriuntur pediculi quos modo linimentum hoc attingit, si vero locus aliquis in capite hoc linimento haud illitus restet, omnes reliqui pediculi se illuc congregabunt, hinc diligens sit inunctio quo totum caput, parce tamen inungendo, attingatur.

Quo vero tum ulterius lendes à capillis separentur *cum lixivio & sapone veneto diligenter abluantur.* Pro preservatione à pediculis amuletum suppeditat *camphora*, hanc qui secum gestat pediculis raro corripit experientia docuit: quod idem præstat *Zibethum* indusio vel vestibus inunctum.

## XI.

## DE EPILEPSIA.

*Epilepsia* si infantes adoritur, probè observandum *num à variolis vel dentitione, vel erysipelate, vermibus, flatibus, aut simpliciter à cerebro* ortum trahat, absque hac enim cautela omnia irrita deprehendes.

*Si à variolis* erumpentibus, expulsionem earum insistendum, sæpius accidit vomitus, & tum cessat epilepsia, præprimis si alvus libera.

*Si à dentitione* alvus fluida, bonum portendit.

*Si ab erysipelate & vermibus*, expulsiva exhibeantur.

*Si à flatibus* quos murmura, ructus & ventris crepitus indicant, cum clysteres, suppositoria, &c. opem ferunt.

*Si à cerebro* ortum ducat epilepsia, malum est, sæpè namque recurrere solet, & plerumque membrum aliquod vel incurvatur vel claudum redditur.

In genere minera morbi si in primis viis hæere suspicetur, eliminetur mediante *sulfure antimonii*, postea verò antiepileptica generosiora in usum veniant. Inter quæ hic excellunt *Essent. myrrh. Tinct. castor. spir. salis armon. sal. volat. oleos. liquor C. C. succin. Essent. succini, hyperici, externè oleum succini, rorismarini &c. y. g.*

*Rx. Aq. flor. thilia.*

*beton.*

*fænicul. ana. ℥ij.*

*Tinct.*

*Tinct. succini.*

*Spir. salis armon. ana. ℥j.*

*Essent. myrrha.*

*castor.*

*anodyn. ana. ℥ss.*

*flor. hyperic. ℥j. ss.*

*Syr. de betonica. ℥iij. misce.*

hoc cochleatim sæpius propina.

Si pulvis arrideat,

℞. *Cinnab. nativ.*

*antimon. ana. ℥j.*

*ocul. 69. præp.*

*Smaragd. præp. ana. gr. xv.*

*salis C. C. vol. ℥j.*

*laud. opiat. gr. ij.*

*camphor. gr. v. misce.*

Dosis ℥ss. ℥j.

Vel ℞. *Salis C. C. vol. gr. xv.*

*C. C. sine igne ℥j.*

*magister. succini ℥ss.*

misce, Dosis ℥ss. ℥j.

Vel ℞. *Salis vol. Cran. human. ℥j.*

*magister. succini.*

*glaura Augurelli.*

*Cran. human. philosoph. calcin. ana. ℥j.*

*olei. lavendul.*

*rorismarin.*

*succini ana. gutt. iij.*

misce, fiat pulvis.

Externè spina dorsi illinatur diligenter hoc; v. g.

℞. *Olei lumbric. terrestr. ℥ss.*

*castorei.*

si vero lo-  
res reliqui  
quo totum

um lixivio  
i pediculi  
iculis raro  
adusio vel

a vario-  
mpliciter  
na depre-

adum, se-  
si alvus

indicant

amque re-  
arvacur

hicent  
optico  
at.



## Monita Medica,

*succini.*

*lavendul. ana. ʒj.*

*spir. salis armon. ʒij.*

bus admoveatur sæpius *spir. salis armoniaci*, vel *in*  
*menstruo volatili* extracta. Præterea optimè cond  
i nucha.

*omnia hic notetur, ne pueri mormolyctis, spectris vel*  
*atur, præterquam enim quod hoc noctu sæpè eis*  
*iat, vel etiam convulsiones epilepticas causet, id ma*  
*bere solet, quod per omnem vitam timidos reddat, im*  
*inquam cordati evadant. Potius ideò timor de spect*  
*, quo loca ignota noctu frequentare discant absque*  
*ra vero timor erga Deum, erga Parentes, Præcepto*  
*; eis injungatur sedulo.*

XII.

DE FASCINATIONE.

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

tus, actionibus vitalibus destinatos: gestantem verò confortat  
gufacit, nisi quod pusillanimum & timidum eum reddat: (o  
fcinum etsi spirituale quid sit, tamen agat in facultates & a  
corporales non verò spirituales.)

Res mira creberrimis exemplis comprobata: ejusdem ve  
rationis est hæc radix in bestiis jumentisque laborantibus vel  
sub aratro vel in via sub onere, vel in comitibus in itinere.

Non hic tacenda fascinationis species quæ sæpè accidit  
infantes loqui discunt, v. g. *si duo infantes se invicem adhalant, alter loqui incipit, alter verò nondum, tum iste infans non am- quitur donec hic itidem loqui incipiat.* Res certa per experientiam  
modus inficiendi idem qui in oculis, etsi causam nesciant Medici elem

### XIII.

## DOLOR COLICUS.

*Infantes ablaetati si dolore colico corripuntur* (in lactentibus  
que plerumque ab erysipelate fit) causa ut plurimum à flatibus  
à cibis copiose ingestis, vel à frigore.

In hoc casu detur *Balsamus sulf. succinatus, anisatus vel  
niatus, aut oleum carvi cum Ess. myrrha, sale volatili oleoso &  
bus.* Externè venter & ventriculus inungantur diligenter  
*momill. cæruleo, vel petroleo aut absynth. still. &c.*

Si flatus sint sola & præcipua causa, *nitrum crudum* depu  
gr. v. ad ℞j. propinatum omnem paginam absolvit. Finit  
morbus somno & sudore absque quibus alia irrita.

### XIV.

*Intertrigo* si cuticulæ tegumento tenellam cutim spoli  
*Ettmüller* laudat *terram vitrioli dulcem* per nodulum inspersa  
verò magis hic conducit quam *diligens balneatio, & ablutio,*  
*mis si cepæ recentes aquæ balnei infusæ fuerint, ac tum simple  
pulvis è lignis cariosis collectus, vel lycopodii semen* sufficit.

Cognoscitur dicta luxatio, si infans oculos ad genua flectere & imponere difficulter possit, & facies promineat.

Curatio hac fit methodo, infans videl. capite attollitur manibus infra aures appositis, ac caput huc illuc vertitur aliquoties, ac tum nititur infans inclinato capite antrosum, & si luxatio restituta nã subito cadunt symptomata vomitus scil. & reliqua: Postmodum verò ad nervos rursus confortandos externè balsamica nervi exhibeantur, ad diarrhæam verò sistendam *succus cydoniorum cum oë canariis allato*, aut similia propinentur. Consule de hoc affectu *rhufium in den Heil. Curen von der Ubersogenheit.*

## XVI.

### DE VOMITU DIARRHÆA.

Sæpius *infantes vomitus excruciat*, & si hic per essentiam affligat, sistendus antequam vitiosus mucus per se evacuatus fuerit. *tentibus enim admodum convenit ut singulis octo vel. 14. diebus semel tiant lac superflue ingestum acescens*, hoc enim à Colica ac epilepsiis servantur.

Externè tamen non inconsultum erit externa confortantia adhibere, quale v. g. est *oleum absynth. still. macis still.* vel *Empl. ex thea a pulvere nucis moschata & cinamomi* conspersum, si verò vomitus non cesset, *sola melissa* manibus trita & naribus admota eundem sistit. Vel *liquor. C. C. succinatus, Tinct. anodyna, Tinct. lapid. vat, Elixir proprietat. alcalifat. Essent. succini, syr. cinamomi* & similia omnem tandem paginam absolvent.

Et si diarrhæa infestet, è C. C. parata medicamina in usum veniunt. *non enim est securius facilius de τῆς ποδὶν κέντρον ἢ οὐκ ἔστιν*

## DE TUSSI.

*Si tussis molestat, ac is ex stomacho, tum vomitus præsens levamen affert.*

Si verò à materia acida, pituitosa, nimis viscida, difficulter mobili, stertorem anhelando procreante, ubi pronis non raro ipsa pituita effluit, tussis oriatur, tum vomitorio præmittatur *syr. de erysimo cum aquâ hyssopi vel mentha vel liquor è raphano in taleolos scisso & saccharo candi largitur asperso defluens.*

Si verò in pectore potius & larynge acris lymphæ tussim excite noctu excruciantem, *sperma ceti in jusculeo calido propinatum* convenit vel item *spir. salis armon. anisatus, liquor. C. C succinatus à Cl. Ettmüllero* adeo decantatus, &c.

Externè optimo cum successu fit *unguentum ex capitibus allii cum axungia suilla in mortario lapideo contusis*, in forma Emplastri pedibus applicandum per noctes repetitas.

Adultioribus præter pediluvia ex alliis, malva, lixivio facta caput humectetur cum *Essentia succini.*

Pectus verò inungatur cum *unguento Pectorali*, ac ita ferina etiam tussis cedere cogitur.

## XVIII.

## DE CARDIACA.

Oritur sæpissimè *cordis coarctatio aut præclusio das Herzge-sperr* / à materia viscida pulmonibus infarcta, vel ibi genita, vel à capite ut alii dicunt jam transmissa! in hoc casu cibos deglutire absque difficultate quidem possunt, sed non semper bibere, tunc quando respirant, pectus & costæ ita coarctantur & contrahantur, ut sæpius frangi velle videantur.

In hoc affectu saccharata & dulcia omnia vitentur; ac præter balsamica interna sæpius propinetur hic pulvis expertus, quantum cuspis cultelli capit: v. g.

*ix. radic.*

fiat

com  
imunex ar  
arte  
solestra  
veni  
qui

firmu

tame

con

hinc

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

## DE GANGLIO VERRUCIS &amp;c.

*Si post casum vel lapsum tubercula exoriuntur, cultro vel alio instrumento ferreo fortiter comprimenda sæpius, quod si haud fit, in ganglia non raro degenerant. Si verò tuberculum diutius maneat, inungatur oleo petrae in quo camphora soluta.*

*Si narium hæmorrhagia vexat, usnea cranii humani maxibus continetur donec incalescat, & si continuo hæc vexantur, usneam collo appensam habeant.*

*Verruca, clavi, calli, ganglia &c. oleo petrae cum camphora obediunt, hoc enim omnes membrorum, tendinum, & ligamentorum durities absumit.*

*Oleum Mercurii nigrum etiam unica unctio verrucas tollit.*

## XXI.

## ARDOR URINÆ.

*Si urinæ ardor infantes excruciat, tum urinam reddere metunt, & quando eam reddunt ejulant, & prius non, secus quam si calculo laborant, ubi dolor est continuus.*

*In tali urinæ ardore præsentissimum remedium est pulvis carbonum thiliæ vel salicis à ℥ss. ad ʒss. sæpius datus: non habetur facilius, securius, & efficacius medicamen, quo ancilla quædam alieno nomine consilium apud Medicum quæritans, intra semihorulæ spatium magnificum illum pudefecit Doctorem cum diuturnis suis & operosis medicationibus.*

*Infantes quando noctu urinam non retinent, nil melius est quam noctu eos exsuscitare, & ad urinam reddendam instigare, sed successivè tardius hoc fiat v. g. si per quatuor septimanas hora tertia matutina fuerint excitati & instigati, tum postea tardius scil. hora quarta id fiat, ita successive donec assuescant urinam continere per noctem, & mane eam reddere. Hoc remedii genus in hoc casu certius est quam omnia alia medicamina. Potus tamen nimius eis haud concedatur, & sæpius ad sudores compellantur,*

quo

tura per poros serum evacuare discat, nec omne per urinam  
 bsque sudore enim raro homo sanus degit, quippe qua sanitatis  
 paradiso promulgebatur, scil. in sudore vultus tui comedes pa-  
 : pœna sanè talis quâ nil homini ad sanitatem conservandam  
 melius: etenim quod Deus ordinat, semper bonum.

## XXII.

## DE GIBBO.

bus etiam non raro totis familiis hæreditariis infantes affli-  
 :; *Gibbus* scil. qui quibusdam ex peculiari astrorum influxu  
 cere creditur.

erò ex vertebrarum dorsi, ossium item & ligamentorum pecto-  
 , vel succo superfluo affluente & in excrescentias cartilagi-  
 em indurescente.

atur ut plurimum inunctionibus & balneis, sed quæstio an  
 juæritur, cur magnatum sæpè infantes delicatè educati his  
 t, raro rusticorum! exemplum transferatur ad usum, mol-  
 que plus obest quam prodest.

rbores juniores baculis alligati nunquam ita crescunt &  
 t, quam quælibetiori aëris motui relinquuntur.

ide quid *Mercurius coagulatus* externè applicatus & fortiter  
 ut & *petroleum cum camphora* diligenter illitum præstet.

## T A N D E M

complemento cum CL. HARRIS asserere haud vereor, morbos  
 is infantilis gradu tantum differre; imò curationem eorum longè  
 c faciliorem esse quam vel virorum aut mulierum.



fantum cartilagine potius dici merentur; cumque humido tam primigenio quam ascititio adeò abundant, adeò mollia & flexibilia sint eorum corpuscula: hinc *Temperamentum eorum omnium humidissimum est statuendum.*

Atque inde morbos eorum universos ejusdem esse generis item, ab una eademque causa produci, concludendum est, neque verò nisi nomine esse diversos, & prout vel *ventriculus, Intestina, Pulmones, Caput, vel nervi* malè se habent, alià atque alià nomina sortiri.

Et ipse HIPPOCRATES libro de *Flatibus*, de unâ eademque universâ morborum causa differens, attestatur, quando ita pergit. *Morborum omnium unus & idem modus est: Locus verò ipse, eorum differentiam facit, quare videntur quidem morbi nihil simile habere, propter diversitatem saltem locorū, quum sit tamen una morborū omnium species, & eadem causa.*

Proinde si naturam vel dispositionem humidi infantilis paulo examinamus id in nullam aliam *puredinem*, quam *acescentem* degenerare poterit. Quemcunque enim morbum infantes patiuntur, sive hoc vel aliò nomine insignitum, rarò aut nunquam deesse *faces Acidum redolentes*, & quidem ab initio ructuum acidorum copiam adesse observamus, atque *Symptomata Infantum singula Acido, ut parenti legitimo, ortum suum debere experimur.*

Addamus his tonum sanguinis debiliorem, & crasim adhuc nimis infirmam, ita ut spiritus in eodem hospitantes nondum eò prædominîi venerint, ut functiones aut munia sua ritè obire, aut quoscunque humorum motus irregulares, à causis vel externis vel internis suscitatos, vi propria componere queant. *Liquor nimirum vitalis, circulantes saltem humores, antequam ad debitâ crasim fuerint exaltati ad instar Musti in Acorem præternaturalem facillimè degenerant, aut tempestiva artis ope haud ita difficulter in ordinem rursus rediguntur.*

Infans verò hic intelligitur non quidem strictiori sensu, unicum mensem natus, aut bimestris vel trimestris, sed & latius hic indigitur puerulus paulò provector, ad quartum nimirum annum: De hinc Pueri nomen sustinet ad annum decimum quartum usque.

Quo minor verò natus est infans malè degens, eo faciliorem esse morbi vel gravioris eliminationem, experimur: Etenim *quæ libet im-*  
*pressio*

ven  
Tinj  
color  
facu  
tura  
ter  
aut  
per  
de  
pa  
aur  
2  
levi  
men  
aha  
que  
mon  
hup  
cum

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

sive Podagra, Calculus, Phtisis, Epilepsia &c. à fonte Paterno in filios non nunquam profluant. *Dantur enim integra familia, quæ sæpè eodem morbi genere vitam finiunt*: Etenim semen prolificum diathesin morbificam sæpè foetui, quasi clavo trabali adeò infigit, ut nulla unquam arte in posterum rursus amoveri queat.

*Nulla tamen frequentior causa labis, pueros ab ortu inficientis videtur esse, ac illa quæ à matre in utero gestante derivari solet.* Prægnantes enim mulieres mille erroribus in victu sunt pronæ, mille casibus fortuitis expositæ quibus vel terræfactæ, vel aliàs lesæ injurias indelebiles foetui communicant; Et quam absurdis desideriis urgeantur Prægnantes, compertum est, *ubi hæc carbones, illa cineres devorat, hæc carnes, illa pisces crudos appetit, &c.* imò quanta imaginationis vis in gravidis pollet, quotidie observatur, dum maculas omnis generis foetibus imprimunt &c. Sanè hæc genitrices, quæ in hosce depravati appetitus effectus magis sunt proclives, eam labem foetui inurunt, quæ non nisi temporis medicantis ope in solidum est eluenda.

Pauperculæ verò quarum animos à Melancholia detinet, vel labor, vel ministerium aliquot quotidianum; aut quarum victus tenuior est & simplex, modo indigitatas indispositiones vel morbos rarò experiuntur.

Præ aliis verò mulieres Hystericæ dispositionem morbosam foetui nunquam non communicant.

Post modò traditam causam Procatarticam, à matre gravida potissimum dependentem, causæ infantilium affectuum ad quatuor capita referri commodè possunt. 1. *Ad Frigus susceptum*, 2. *Ad Lac Nutricis nimis crassum*. 3. *Ad carnis deglutitionem præmaturam*, & 4. *Ad insanam matercularum, ac Nutricum plerarumque indulgentiam in pitissatione vini, aut liquoris alicujus spirituosi*, suis infantibus non rarò permitenda. Et primò quidem *Frigus quod concernit*, hoc, & quidem frequenter ab aere vespertino susceptum, sæpius viam sternit affectibus Febrilibus; sic & aeris mutabilitas, & continua nunc caloris nunc frigoris vicissitudo inimica omninò est tenerrimis corpusculis, ut nisi cura in adaptandis vestimentis calidis & idoneis adhibeatur, morborum insultus diu effugere haud queant.

bus al  
vendi  
aliis h  
maxi  
dem de  
ses ex c  
rumpit  
riori &  
tamen e  
Cst  
tes ad r  
vel præ  
cissima  
vel pu  
neran  
bus n  
E  
videtur  
Vis  
vulis, cr  
& vinum  
Somach:  
in coag  
tibus,  
tura ma

non secum trahere plura incommoda, cum infantum corpora  
is aliis continuo fluida esse debeant, ut ductus tenuissimi chy-  
ndo destinati haud obstruantur. Et si Nutrix vino, vel  
lis liquoribus dedita sit, Lac flammis quasi succenditur, &  
as lactenti facillimè ignis vix extinguibilis transmittitur:  
am durante lactationis tempore viri amplexus lascivior admi-  
s ex coitu irritari solent & lactis materia diminuitur, vel &  
mpitur & acescit præcipuè si Nutrix sit hysterica, hoc  
ori & delicatulo temperamento prædita, ut ut casta sit &  
men ex ipsa temperie lac facile degenerat & acescit.

Carnium esus omninò tenellæ ætati inconueniens est, quam  
s ad masticandum nondum sufficientes, nec firmos obti-  
el præterea ingluvies carnis præmaturè ingestæ cruditatum  
ssima, quippe alimentum crudum & indigestum humorum c-  
el putredinem necessariò progignit, unde non solum lum-  
erantur, verum & symptomata diversa eaque valdè anom-  
us miselli intabescunt, sæpè dependent.

Et quidem cruditates tales infantum potissimum magis ac-  
identur, ex eo quod statim à datâ pulte, vel victu obdormire c-

Vini usum mulierculæ nostrates inde indulgere volunt  
ilis, credentes inde admodum roborari eos, non considera-  
vinum plerumque sibi admodum contrariari, vel & vinum  
macho lacteo citò citius acescere, & omnem ingestum cibi  
coagulum vertere, unde ex chyli ista inæqualitate, Nau-  
itus, vel saltem ructus acidum redolentes, exoriuntur; &  
ita mala juxta seriem supra prolatam, propullulant.

Cujus tamen indolis sit illud acidum quod causam omni-  
mque morborum infantilium sustinet, an ei singulæ acidita-  
tadrent, hic non disceptabo; Sufficit adhuc dum, gener-  
m nosse, acidum quod vis sub digestionem generatum, c-  
ie etiam sit indolis potissimam morborum puerilium causam  
exsuperat; Imò HIPPOCRATES suo tempore hoc

ubi in libro de veteri Medicina pro certo determinat, quod *secunda illi dicta qualitates*, nimirum *aciditas, amaritudo, salsedo*, & infinita talia sint principes morborum causæ: Unde liquido constare poterit, curationem morborum in specie infantilium, non tam primis qualitatibus, utpote frigido, humido, calido, &c. extinguendis, debere esse accommodatam, sed *ad acidum obtundendum, amaritiem alterandam, salsum contemperandum, crassitiem humorum incidendam, nimis fluidos humores compactiores reddendos, asperos leniendos, ac denique obstructos corporis ductos aperiendos, & ab infarctu liberandos* imprimis dirigi oportere.

Cum enim etiam HIPPOCRATE teste in *Homine inest & amarum & salsum & dulce, & acidum, & acerbum & insipidum, aliæq; infinita*, quæ pro copia & viribus varias habent facultates; *tamen hac mixtione, & mutua inter se contemperazione vel textura neq; cernuntur, neq; quenquam molestia afficiunt*. Sed si horum quidpiam fuerit secretum, & per se extiterit; tum & conspicuum fit, & hominem lædit.

Sic ex cibis qui nobis haud conveniunt, & qui ingesti nos lædunt, observabimus unumquemque aut amarum esse atque minime temperatum, vel & salsum, aut acidum, aut alio aliquo modo intemperatum & vehementem; unde perturbatio in corpore originaliter dependet.

*Acidum tamen præ reliquis qualibus, causa extat primaria, omnium affectuum, quibus tenera atas affligi solet*, unde & totum curationis artificium in Acido dicto præternaturali & exsuperante expugnando, unice versatur.

Hinc, quæ medicamina ad acidum expugnandum haud tendunt, tenera infantum corpuscula magis vel minus saltem lædunt.

*Duabus verò intentionibus Acidi præternaturalis tractatio saltem innititur nimirum ut Aciditas illa idonea reddatur vel preparetur, ut postmodum eò melius è corpore eliminetur: Deinde ut Acidum ita rite preparatum evacuationibus debitis expurgetur.*

*Preparationem quod attinet, hæc non est aggredienda corpus tenellum excelsificantibus, sed temperatis absorbentibus & acidum obtudentibus, qualia sunt Oculi, & chela cancrorum testæ concharum, corallia, corallina, mater perlarum, margarita, lapis Bezoar, uterque, C. Cervi phil. præp. Rasura. C. Cervi, Unicornu, terra sigillata, & alii ex his varie compositi pulveres &c. modò dosi liberaliori & ad finem usque sufficienti propinentur.*

Postea convenient demum *leniter purgantia*, in specie *Rhabarbarina*; v. g. *infanti unius anni hunc in modum posset exhiberi v. g. ℞ Syr. de cichor. cum Rhabarb. ʒij. Rhabarb. el pulv. gr. xv. vel ꝰj. cinam. gutt. xxx. m f.*

*Vel ℞. C. C. Phil. calcin. jalap. pulv. an. gr. ij. crem. ꝑi gr. iij. misce detur. &c.*

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



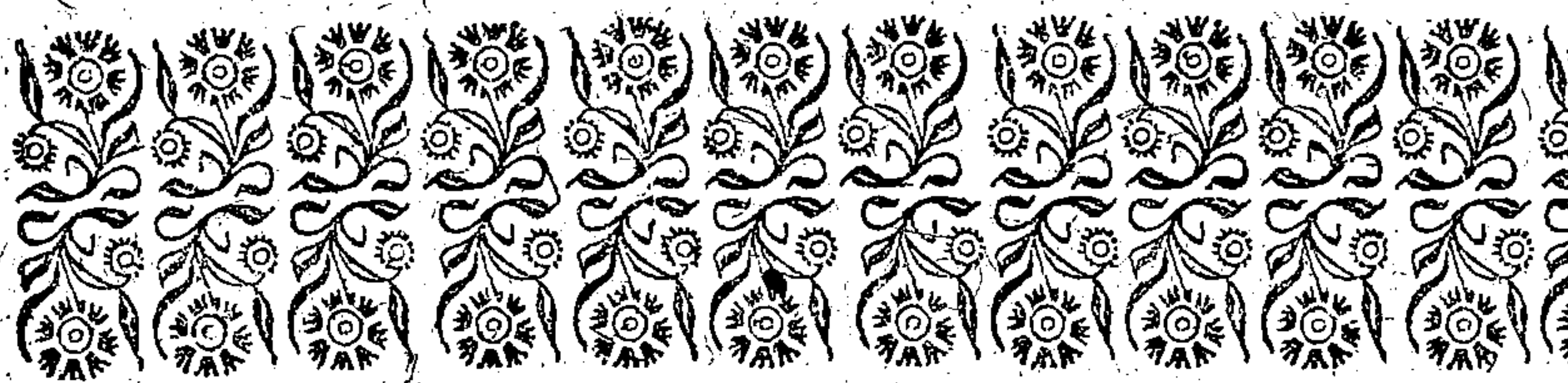
**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies



**N**imis obscure mihi philosophi  
nulli Rerum Naturalium moderni  
TESIUM *secuti, omnia ad priora o-*  
*conantur*, cum tamen magis man-  
sint involuta, ut *Oedipo* sæpè opus sit, ad ea ex  
in chymia hâc mea eo allaboravi *ut terminis*, i-  
rem exactè significantibus veritatem ob ocu-  
nimùm ea quæ per se ardua sunt aut obscura  
magis obscurarim. *Acidum & Alkali* sunt pr-  
lium per Chymiam satis manifesta & cogni-  
phœnomena omnia in solutionibus & coagul-  
ralium occurrentia, explicanda, ut distinct-  
las *Primi, Secundi, & Tertii Elementi* haud in-  
tem omninò reperio, *Clarissimum Virum Do-*  
*Becke, in suis Experimentis, & Meditationib-*  
*lium Principia*, hunc, ceu exactum Chymiam  
adjicere volui, cum ea optimè illustrare mi-  
succinctè hinc inde pertractare, paginarum  
Naturalium rerum dari Principia, per  
Philosophus qui dubitet: *Mundum* namque  
fuisse, sed cœpisse aliquando ac in tempore  
*ximo Deo ex Nihilò negativo creatum esse no-*  
*rare possumus, cuncta quæ videmus corpora, &*  
*posita*, ortus namque rerum ac interitus lu-  
ostendunt. Cum verò omne compositum  
conflatum, necesse erit, ut quæ simplicia  
sint, & quò quæ res simpliciores sunt, eò ca-  
dem cum consentientibus cunctis sanè ac-  
tibus, à progressu in Infinitum Natura abh-

alia tanquam simpliciora à nobis resolvi nequeunt, omnium Prima dicantur. Adeoque citra dubium illa Naturalium corporum vera Principia & genuina constituentia erunt, quæ in rerum naturalium ordine simplicissima sunt, seu in quæ ultimato res corporeæ resolvuntur, ut in alia priora resolvi nequeant.

Quænam verò illa sint, acerrimè de hoc inter se digladiantur Philosophi. Nolo hîc tot discrepantium à se invicem sententias recensere, neque adeò ex veterum memoria repetere, quo jure, quæve injuria *Anaximander* rerum Principia dixerit esse infinita, aut *Anaximenes* infinitum aërem rerum Principium esse docuerit; neque *Hipparchi*, *Heracliti*, *Ephesii* Ignem; neque *Anaxagora Clazomenii* infinita Principia, tanquam particulas minutas & confusas, sed Divinam mente in ordinem redactas; Neque *Leucippi*, *Diodori* & *Democriti* plenum & vacuum; neque *Diogenis Laërtii* aërem Divinæ rationis compotem; neque *Pythagora Samii* numerum hîc afferam, utpote quæ nostro Seculo vix defensorem aut patronum habent: Sed hoc saltem præterire non possum, neque hodiè etiam inter doctissimos viros, circa naturalium rerum Principia compositam litem esse, quin adhuc sub judice sit. Ita sunt, qui quatuor rerum naturalium Principia Ignem Aerem, Aquam & Terram docent, quibus pro expediendis naturalium rerum difficultatibus Peripatetici potissimum nituntur. Cum tamen summis aliquibus ingeniis obscuriora hæc & rudiora viderentur, ut ad secretiores Naturæ recessus, hæc via aditus sibi reclusum iri omninò diffiderent, sepul jam dudum *Democriti* ac *Epicuri* Philosophiam, corporum naturalium principia atomorum modo rotundarum, modo acuminatarum, quadratarum cylindricarum consortio vel divortio tribuentem, è tumultu in lucem revocârunt. Præter hos reperiuntur alii, corporibus resolvendis operam dantes, docentesque resolvi corpora posse in Sal, Sulphur & Mercurium, atque adeò tria rerum principia esse; quibus se opponunt alii, in plura simplicia Spiritum, nempe, Sal, Sulfur, Aquam, Terram reduci corpora posse adeoque quinque rerum Principia demonstrantes. Neque tamen desunt, qui & hos terminos justè angustiores arbitrentur, dicantque è succo v. g. uvularum præmissa fermentatione separari Spiritum flagrantem, Oleum, Aquam acidam insipidam, Sal fixum, volatile, Tartarum, Terram &c.

ut non-  
ni CAR-  
a reduc-  
cultaribu-  
da. Ego  
re verbis  
admi-  
ris haud  
Natura  
scientia ad  
tam Nam  
a partic  
sententia  
m. can do  
r. Natura  
corum hic  
re magis  
ferat:  
bristiam  
ab re  
Targ  
e. ci  
s. s.  
hæc  
nau



adeoque plura Principia ponenda esse. Contra sunt, qui terminis quam arctissimis, rerum naturalium initia definiunt docendo: Cuncta corpora ex unica universali Principio Aqua Elementalī, tanquam causa materiali, auxilio Seminum fermentorum produsse, ita ut universam hanc in mundo scenam, fermenta per Semina sub uno Aquæ elemento ludant.

Atque inter tot maximorum ingeniorum divortia, non levis difficultas oritur, in cuius sententiam descendere debeamus. Ego quidem in animum non induxi, ullius sententiam examinare vel oppugnare, huic enim imparem me lubentissimè profiteor, qui adeò neminem docere ausim, ut etiam à quovis doceri cupiam; nihilominus tamen ut ultimæ, huic calculum meum adjiciam multa me cogunt. Neque enim hoc, quod invictissimis Experimentis æque ac Rationibus demonstrari potest: Cuncta corpora nempe ex Aqua tanquam materiali, & Seminibus tanquam formali, causis fermentorum auxilio conjunctis constare, obscure ferendum est. Quod ut tantò clarius patere cuivis possit, propositum mihi est, publicè hęc rationem reddere, quare cæterorum sententias deserendas censeam, hancce ultimam verò accipiendam: quos Deus conatus secundet! Potiora tamen saltem attingam, ut citra obscuritatem brevis sim.

Constat verò pleraque cæterorum Principiorum ita esse comparata, ut citra artem, ac Ignem Chymicorum cultum anatomicum accedentem, omninò in corpore naturali formaliter ante calcinationem non tantum non deprehendantur, verum etiam in alia se priora redigi possint, quod tamen à natura Principiorum immensum distat. Cum enim Principii Causalis natura sit, ut ex eores naturales primò producantur, atque in idem ultimò resolvantur, omninò sequitur, quod quæ formaliter composito non insunt, sed Ignis actione ac arte demum producantur, quæque in alia priora resolvi possunt, inter genuina corporum naturalium principia tolerari haud queant.

Quod enim Spiritus illos vegetabilium ardentes per distillationem paratos attinet, tali forma illos formaliter ante manum artificis accedentem in misto præextitisse dici non potest; neque enim demon-

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

( Anisi enim semen maxima olei q  
*ritus vini phlegmate conjungitur, &*  
*rum cum aqua mistorum,* uti quotidi  
 experimento patet. Oleosæ huic  
 lisatus affunderetur, procul dubio l  
 ret, & novum Anisi spiritum confi

Patet itaque *Spiritus* illos Vege  
 forma in mistis non præextitisse, sed  
 mediantibus Spiritibus vini oleosis,  
 adeoque inter vera corporis natural

Et quamvis in misto formaliter  
 tum tamen genuini Principii nomen  
 pora composita, adeoque actu in sul  
 tes resolvi possint, quod certè non I  
 competit. Manifestissima namqu  
 demque rem & esse Primum corpe  
 enim sermo est) cujus necessaria ce  
 tes priores ultimato sensibiles resol  
 culas posse resolvi priores ac simpli  
 getabilium Spiritibus observamus;  
*constant, alioquin flammam concipere*  
*tile abeunt, more oleosorum omnium*

Atque adeo non tam pro Principiis

Præter hos verò ardentes vege  
 quoque alii per *Plantarum incinerati*  
*quin in aerem abituris constantes.* Spi  
 tu fuliginis vel etiam Tartari genui  
 omnino Salibus constant; neque ac  
 parati in misto exstiterunt; sed or  
 dum herbarum Tartarus per Ignis  
 ductionem usque in Sal fixum. Ad  
 volatilia Tartari plantarum in phl  
 mine vegetabili nondum coagulata  
 cis rem complectar, sunt Salia li  
 quod Tartari plantarum mentior

alioquin solis facibus Tartari nomen tribui soleat, neque enim hoc citra rationem factum. Quemadmodum enim in succo uvarum, mechanica illa Naturæ instrumenta Alkali & Acidum, s. Aqua & Ignis mutuò coagulata Tartari nomine salutantur, ita quoque nihil impediet, quo minus hoc in aliis vegetabilium succis iisdem plane Salibus, Seminibus nihilominus diversissimis, imbutis liceat. *Salia quidem è succis parata nonnullis Salia essentialia vocantur, quòd etsi non improbem, miror tamen Zuvelferum, quod Salibus è succis paratis v. g. Acetosella, nomen Essentialis Salis concesserit, qui tamen nihil aliud sunt quam Tartari herbarum, atque aliàs Tartarum vini ordine Salium excluserit. Rectius docet Tartarologia Sala: ex quolibet vegetabili succo, Tartarum quendam illi ex vino orto omninò similem, parari posse, qui tamen & ipse hosce dictos Tartaros Salium censu excludi non veretur, quanquam rationibus nitatur parum solidis, quas ne prolixior sim, híc examinare non licet. Hoc saltem liceat híc notare unicum, Vegetabilium succis omnibus Tartarum inesse talem, qualis inest vinis, adeòque Spiritus illos per vegetabilis incinerationem productos prout Spiritum Tartari vini, è suis Tartaris iisdem omninò Salibus Acido & Alkali constantibus ortos, proindeque Spiritus illos revera Sales fluidos esse.*

Quod si ta est, uti revera est, neque hi Spiritus rationem Principii corporis naturalis distinctam habere possunt, cum à Salibus volatilibus æque ac priora olea, essentialiter non differant. Hæc si cui obscuriora visa fuerint, clarissima tamen evadent, quando in subsequituris de generatione fixi Salis Tartari, ex colliquatione volatilium, dicendum erit; ubi reverà patebit, effluvia illa in Tartari calcinatione abeuntia, mera Salia volatilia esse, quæ cum particulis terrestribus si fuissent colliquata, Alcalisatum Sal inde prodierit. *Tartarorum interim Spiritus, è Salibus Acido & Alkali volatilibus constare, si quis velit esse certus, abstrahat saltem Spiritum Tartari genuinum ab Alcalisato Sale & Acido Spiritus Sale volatili in Alcalisato Tartari relicto, urinosum Sal volatile nares feriet.*

Secundum itaque Principium Sulphur quod attinet qua ratione in misto præxistit investigandum erit. Advertendum tamen est,

est,

est, in *vegetabilibus* *lyllyet aliois* ac *zinnibibus* *magis* *q*  
*Sulphura* reperiri, ast verò nullâ ratione, genuini corporis n  
Principi nomen sustinere posse. Possunt namque dictorum o  
*Sulphura* in alias particulas priores redigi quo ipso Principii  
exuuntur. Et olea quidem vegetabilium, quæ potissimum con  
tibus Philosophis omnibus vegetabilium *Sulphura* constitu  
sentialiter sunt Salia volatilia concentrata, quod præter exper  
docet Subtiliss. Helmont. pluribus in locis, præcipuè  
c. 14. de febribus. *Si noveritis inquit olea vegetabilium mutare*  
*volatilia (quæ nunquam vidistis) nacti eritis medicamentum,* &  
tamen oleum inflammabile quoddam acidum, per quod arden  
que unctuositate sua, Salia hæcce oleorum volatilia detinet, qu  
Salium cunctorum ritu cum aquis prompte misceri queant.  
unctuosum oleorum acidum, etsi loco *Sulphuris* vegetabi  
posse cuiquam videri possit, quia tamen in prius aliud redig  
aquam nempe elementalem, de quo in progressu discursu  
pluribus differendi ansa præbebitur, principiorum ordini i  
non potest. Olea igitur *Sulphura* vegetabilium, cum in ali  
Sal volatile videlicet & Acidum volatile inflammabile divid  
Principiata potius quam Principia salutanda erant.

Reperitur quidem in carbonibus lignorum combustorum  
quoddam *vegetabile*, antequam in cineres convertantur cùs  
cio candent carbones, quodq; auxilio Alcalium & præcipitatio  
separari potest, verum neque hoc *Principium* quoddam *Sulp*  
constituere potest; cum & ipsum abeat in spiritum acidum  
*Sulphurum* omnium cuius certum experimentum fieri potest  
*bones Retortæ indantur, Igneque aperto destillentur, prodit enim*  
*ritus acidus cum phlegmate Spiritus hic separatus in Sal coagu*  
*tandem omnino in aquam elementalem converti potest.* Postqua  
spiritum illum è carbone acidum impetraverimus, Caput ca  
mortuum, copiam Salis fixi, excolliqatione Acidi & Alca  
rum cum particulis terrestribus, continebit quod aqua elu  
*Huic Sali fixo si addatur spiritus ille acidus è Sulphure carbonu*  
*ctus, effervescent mutuo ac coagulabantur in Sal adeoque null*

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

ac prætereà, *Sal illud fixum alcalisatum per Ignem productum, formaliter ante incinerationem in misto non præexistisse, sed demum per Acidi & Alkali cum terrestribus particulis colliquationem productum fuisse.* E quibus ac aliis ibidem dicendis, facile cuivis patebit, Salinum hocce Principium tantopere à Principibus quoque ævi nostri Philosophis æstimatum, sua sponte Principiorum corporis naturalis ordine excidere.

*Terram* itaque ceu quartum Principium quod attinet, videamus paucis saltem, quo jure Principium dicatur. Quam quidem controversiam omnium optimè nobis magnus poterit decidere *Helmontius*. Hic *Tract. de El.* §. 11. inter illa quæ mechanica sua in aquam reduci posse sibi constare dicit, numerat quoque Terram, additque §. 12. didicisse se per ignem; quod Deus ante diem creaverit Aquam & Aërem, & ex Aqua Terram elementalem, quæ est arena *Quellen*, eò quod esset futura basis creaturarum antesignano homini, ideoque initio creari debebat, licet sua natura non esset verè *primigenium*.

Cujus rationem §. 16. & 17. exhibet hanc *quod Terra tandem sit convertibilis in Aquam per privationem suæ essentiæ per quam feminalem virtutem ipsum intelligere existimo) Ideoque credo dicit Aquam corpus prius atque simplicius, cum illa nunquam in Terram recedat nisi virtute seminum, adeoque vices compositi Aqua assumat, antequam Terra S. Sabulum (quod pro originali Terra, propter difficilem ejus, præ arena è filice vel Adamante in Aquam reductionem per Ignem Gehennæ s. liquorem *Alcahest* præstandam §. 3. & 15. de Terra habet)*

*sint.*

*sint. Reliquas omnes Terras s. nigras, albas fulvas, rubras, non originales Terras, sed Terra fructus esse ac semine constare dicit, subter quas arena est.*

Ex his clare satis patet, neque Terram pro genuino rerum Principio haberi posse; cum ipsa reducibilis sit in Aquam Elementalem beneficio liquoris *alcahest*.

Hic verò liquor cum paucis saltem cognitus sit, (*Paucis enim admodum contingit; ad secreta Naturæ penetralia admitti*) quamplurimi quoque hanc Terræ s. sabuli in Aquam beneficio *Alcahest* reductionem, in dubium vocare poterunt, quod ego quidem meique similes quos Natura vix ac ne vix quidem ad limina penetralium suorum admisit, quique hæc per transennam saltem inspicimus; adeò accurate determinare non poterimus. *Neque tamen adeò obscurum hujus experimentum ante aliquot dies factum novimus, quo silex mediante menstruo quodam integris viribus separabili, ita solutus fuit, ut in aqua citra heterogenearum partium subsidentiam solvi potuerit, cujus rei oculos possum adducere testes.*

Terra itaque Principiatum potius est, quam principium, huncque usum habet insignem ut sit matrix seminum, in qua semina explicentur & nutriantur. Quod quidem cunctorum seminum nutrimentum est Aqua, ab acido seminum fermento, modo in Plantam, modo in metallum, Silicem, pro seminis directione coagulanda.

Quid igitur de quinto & ultimo principio Aqua Elementalī statuendum erit? Atque huic ultrò soli, titulum veri principii materialis omnium corporum largimur, atque hoc tantò majori jure ipsi competere arbitramur, quantò certius constat solam aquam elementalem in aliud prius reduci non posse. Cætera, Principia dicta omnia, s. Spiritus s. Sal. fuerit, s. Sulphur s. Terra, omnia inquam ultimatò in Aquam reducibilia sunt. Quod ipsum qua ratione præstari possit, jam satis ab aliis explicatum est, neque in fine etiam discursus nostri, hæc paulò ulterius explicandi ansa deerit; quando Salia Alcalifata, per seminalis virtutis remotionem, cunctaque corpora alia, in primam materiam s. Aquam elementalem relabi, mechanicè demonstraturū sumus.

Plurima quidem Peripatetici Philosophi de mixtorum s. com-



positorum corporum *materia prima* dixerunt, quod nempe sit; *ex qua insita primo sint omnia & in quam resolvantur ultimato omnia*, neque hodie cessant aut temperant sibi ab hujusmodi speculationibus, adeo; ut plurimi difficultate rei perterriti, ut difficilem omnino deserant rem, vel ut inutilem abjiciant. *Sed si aquam Elementalem cunctorum mixtorum primam materiam esse quis dixerit: eum quidem à scopo non omnino aberrasse censerem.* In Aquam enim elementalem omnia corpora reduci possunt ultimato, ut nempe Aqua elementalis in nullam substantiam aliam priorem ac simpliciorum resolvi possit, quod de sua materia prima jactant Peripatetici.

Deinde, è materia prima dicuntur cuncta corpora producta primo esse; quod etiam Aquæ elementali reverà comperit. Hæc enim indifferens est, ad innumeras formas successivè recipiendas. Ita pro seminis fermenti coagulantis diversitate specifica, in diversas species coagulatur. *A semine vegetabili coagulatur in vegetabile; Plantam. A minerali semine, in metallum, saxum &c.* In Animalibus pro seminalis fermenti in ventriculo non tantum propriè sic dicto, verum etiam omnium musculorum ventriculis habitantis diversitate, diversimodè pro seminis natura & directione coagulatur.

*Diversa semina Terræ injecta, ex unica nutriuntur Aqua, ut pluvia cunctorum vegetabilium sitim explet.*

Tandem pisces sola aqua enutriti docent quomodo Aqua virtute feminum fermentorum coagulabilis sit. Quid enim sunt aliud quam aqua variè coagulata?

*Quæ cum ita sint, quid impedit, quo minus aqua elementalis, pro materia prima compositorum haberi debeat?* Verum mittamus hæc & properemus ad alia & quidem ad Peripateticorum Elementa quatuor examinanda, cum locum huncce iis tractandis comodissimum esse videamus.

Postquam enim in præcedentibus *Aquam & Terram* Peripateticorum demonstravimus, ostendendo paucis. *Aquam pro unico rerum naturalium materiali Principio habendam esse; Terram verò ultimato*

mi  
tibià ce  
remad  
lev

coll

locu

levia

huic

enim

natur

exist

locum

quæ

levia

huic

enim

natur

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

Hæc ut & alia signa orbi hæcenus imposuerunt, ut omnino mirum sit, tot cæteroquin summos ac doctissimos viros, in his credendis adeò faciles fuisse, & adhuc esse, ut iniquum ferè ducant de iis dubitare, nefas negare. Sed missis his, naturam *Ignis* paulò intimius percontabimur, ex quo sua sponte patebit, quâ ratione corporis naturalis Principium dici possit.

Ignis ergò Naturam explicaturi sequentibus verbis nos expedire poterimus. *Ignis est motus velocissimus Sulphuris acidi volatilis.*

Quod ut demonstremus duo nobis agenda sunt: *Primo* enim ostendendum erit ipsum *formale Ignis* esse *motum*. Deinde verò, materiam movendam s. motam, esse *particulas acidas volatiles*.

*Prius itaque quod attinet, notum est, materiam Ignis, in quovis corpore inflammabili esse Sulphur quoddam, de quo singulariter notandum est, quod quamdiu particule hæ sulphureæ quiescunt, nullum calorem nec flammam de se spargant, motæ verò illico & calorem & flammam impertiant, adeoque Ignem formaliter sic dictum constituent.* Hæc omnium conflagrabilium rerum inductione stabiliri possent, sed potiora saltem attingemus.

*Lignis inesse sulphur, quodam cuius equidem constare arbitror; quomodo enim aliàs flammam concipere posset.* Nunquam tamen observatum est, ligna per ecitra particularum sulphurearum *motum* flammam aut calorem prodidisse. Hoc verò non semel innotuit: *ligna ex mutua attritione excalefacta, tandem in manifestam flammam erupisse.* Testantur hoc *molendinarum ac curruum axes, longiori s. diuturniori motu non raro incensi.* Sed cui alii Ignis hic productus tribui poterit, quam particulis ligni sulphureis & quidem *motis*.

Sulphuris hujus manifestissima in carbonibus cernuntur vestigia; ex his siquidem sulphur separari potest aurei coloris & usus non spernendi, quod ipsum materia est ignis igniti carbonis; sulphure enim hoc à carbone separato non igniri amplius carbo poterit, sed in cinerem convertetur, qui nunquam flammam concipiet. Sulphur itaque quemadmodum Ignis materia erat in carbonibus, ita etiam in lignis erit.

Hoc

Hoc verò lignorum sulphur, quam diu quieverit per se nunquam accendetur; quod si verò ex alterius ligni celeriori attritione flammam conceperit, soli *sulphurearum* conflagrabiliū *particularum* per ligni substantiam sparsarum *motui* hoc ipsum tribuendum erit, cum præter attritionem nihil aliud hîc intercedat, à quo Ignis productio emanare posset.

*Ignis* adeoque *ratio formalis*, quâ à Sulphuris substantia differt, est saltem *motus*.

*Idem observatur in collisione silicis cum ferro, quorum Sulphura per se scintillas, nunquam ederent, nisi mutuo corporum attritu, ad motum excitarentur.*

Spiritus s. oleū Vitrioli plurimas continet particulas Sulphureas acidas tam ex acido embryonato in terræ visceribus mineram Martis vel Veneris rodente inque iis coagulato ortas, quàm ex ipsa Venere vel Marte profectas. Hæ particule sulphureæ quiescentes, omnis caloris expertes sunt, *quam primum autem affuderis oleum Tartari p. d. vel aliud Alkali fixum, motus & effervescencia insignis excitabuntur, tanto cum calore, ut vitrum vix manibus teneri queat. Idem contingit in mistione Spiritus Tartari non phlegmatici illius acidiusculi Offinarum, sed genuini Alkali amaricantis, cum spiritu vitrioli; utrobique autem calor à motu excitatur.*

Sulphur calcis vivæ (quod an unicum sit, ex insitis calcariū lapidis principiis, an adventitium ex igne, non multum disputabo, cum caloris causam hic saltem investigem) quamdiu extra motum est constitutum nullum emittit fumum, nec calorem; *statim verò ac aqua superfusa fuerit, ut Alcalicæ lixiviales calcis vivæ particule liberatæ, acidum illud Sulphur, ad motum provocare possint, motus excitatur tantus cum calore insigni, ut manibus tangi non possit.*

*Similis quoque strepitus & calor ex motu particularum ortus, observatur in preparatione Pulveris bezoardici mineralis dicti. Dum enim Spiritus Nitri butyro Antimonii affunditur, effervescencia & calor maximus oriuntur, nulla ratione alia, quam quod motus excite- tur particularum Sulphurearum Antimonii.*

*In butyro enim Antimonii duo potissimum observanda sunt. particula nempe Salino Acida ex Mercurio sublimato orta, & sulphurea Antimoniales, quæ conjuncta constituunt butyrum Antimonii, proinde à Salibus Mercurii sublimati acidis, tam insignis aduvis est (quando corrosiva ista Salia Aquâ aliquoties eluuntur, phura Antimonii manifestiora fiunt, adeoque citra ullum cornis internorum periculum, vomitus excitant, & Mercurius quanquam immerito appellantur.) Butyro verò Antimonii quaffunditur Nitri Spiritus, hic more acidorum omnium rodendo tam in Salia Acido-Salina Mercurii sublimati, quam sulphurea Antimonii, & motus particularum excitatur maximus, que signis comitatur calor, certissimus Ignis producti vel producendex. Hic verò calor actu neque in butyro Antimonii neque in Nitri, separatis, deprehendebatur, conjunctis verò demum & innotescebat, Adeoque & hoc experimento manifestè patet, motum caloris sensum produxisse.*

Fœnum & linum madidè reposita interdum flammam accipisse, experientiâ constat. Hujus verò ratio è solo particulamotu petenda est; quod enim dicta, non tam sicca quam minima incallescant, ex eo est, quod mediante humido particulæ Salis Sulphureæ solvantur; ut liberè moveri queant, quæ liberatæ se subjectis suis exhalare conantur, hæc verò cum densiori moleculum excreverint, solutæ sulphureæ particulæ ex inferioribuscipuè partibus liberè evaporare nequeunt, quare conglomeraterrimè moventur, motuque suo reliquas sibi similes in fœnilino particulas à compedibus suis liberant: quem *motum com calor ac tandem Ignis* formaliter sic dictus.

Hæc verò ut tantò evadant evidentiora, videamus aliud e deo pro cerevisiæ coctione parato, petitum experimentum. C siquidem ille, in hordei præparatione, ut ad cerevisiæ coctionem aptum evadat, hunc in finem suscipitur labor, ut Salia Hordei & acidum s. Sulphur (quæ hic synonymorum rationem habent) liceat, statim enim omnis circa hanc rem dubitatio solvetur: quod particulas istas sulphureas conflagrabiles; acidas esse, evi-

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

umeratæ, celeriusque motæ, refarciant.

*Dictus verò calor in macerato solum hordeo non verò secco obser-*  
*vi in illo enim soluta sunt particula sulphurea, ut moveri possint,*  
*et in sicca. Unde quoque quando liberas satis esse apparet*  
*ulas, ut cerevisiæ coctioni inservire possint, leniter torrentur*  
*iccantur, sic humido evaporante, colliquantur quasi sulphu-*  
*articulæ & coagulantur in reliquis Alcalicis, granaque indure-*  
*, atque hac ratione ab omni impostero motu (nisi ars vel alia*  
*na accesserint) vindicatae sunt, neque calorem etiam illum*  
*ent, manifestissimo certè indicio, solum particularum motum*  
*didò hordeo caloris sensum excitasse. Humidum enim uti notis-*  
*si, Salium solutioni inservit, adeoque & particularum motui,*  
*et humido sublato, ipse simul motus cessabit, & qui motum*  
*quebatur calor, neque enim præter motus retardationem illum*  
*intercessit aliud, à quo caloris deficientis ratio peti posset.*

Particulæ verò hæ nunc sopitæ, quando aquæ incoctæ fuerint,  
ò solvuntur, & vel per se vel adjecto tantillo fermenti moveri  
iunt; ex quo motu novus prodit calor (Germani *das Bier ar-*  
*t sich warm*) qui tamen sopitâ particularum actione, illicò pe-  
Idem quoque de urvarum succo dici poterit.

*Quid igitur quæso Ignis formaliter aliud, quam motus? Dicta*  
*si cui nondum suffecerint, consideret hic velim flammam, quan-*  
*teritate moveatur; aspiciat liquores ferventes ac bullientes, perpe-*  
*rotos, intumescentes ac in bullas exsurgentes; consideret celerri-*  
*um, pinguium particularum in accenso elychnio motum; & nullus*  
*o quin allatis experimentis ac rationibus motus, motum dixerit for-*  
*m Ignis rationem obtinere.*

Neque verò hoc ignorabant sapientissimi majores nostri quod  
enter de Promethæo, quæ excogitata fabulâ est docet. Pro-  
ieum enim ferunt, cum prævidisset Ignem ad humanos usus  
quam non commodum & necessarium esse, adeò ut instrumen-

tum

tum sit instrumentorum, auxilium auxiliorum; consilium cœpisse, furto auferendum è cœlo Ignem, atque ad homines deportandum. Furti verò modus adeò apte describitur, ut natura Ignis neminem facile ex illa latere possit, Perhibent enim *virgam ex ferula solis currui admotam esse, & accensam*. Quo ipso nihil certè voluerunt indicare aliud, quam Ignem revera nil nisi motum particularum esse, quid enim aliud *Solis Ignei currus* à currendo nomen habens, adeòque velocissimum motum significans, quo Sol circa proprium præcipuè axem incredibili celeritate fertur docere poterit?

Atque hæc circa particularum Ignis motum dicta sufficiant, *quando hoc saltem addiderimus unicum, quod particula sulphurea in uno corpore quando velocius moveri cœperint, Ignemque constituerint, facile alius corporis sulphura ad motum incitare valeant, quæ unica ratio est, quâ Ignis ignem accendat, s. fax facem, quod veteres virga ex ferula Solis currui ad mota docuerunt.*

Postquam igitur in antecedentibus demonstravimus, *τὸ formale Ignis esse motum particularum*; alterum adhuc reliquum est thesisi nostræ supra de Ignis natura exhibitæ membrum, in quo diximus, *Materiam motam esse particulas acidas volatiles*. Quod ut demonstremus, *in medium afferemus sulphur commune* tanquam exemplum & vulgo notum. *Hujus accensi particula velocissimè moventur*, uti ex præcedentibus sufficientissimè constare arbitror; *mota verò particula hæc, cujus saporis sint, si quis scire desideraverit, admoto vase eadem saltem excipiat, gustet, & aciditatem penetrantissimam experietur*. Hoc unicum de sulphure petitum experimentum, etsi aciditatem Ignis abunde testetur, animum tamen induximus eandem pluribus experimentis stabilire præsertim cùm videamus, solidam harum particularum cognitionem, maximam lucem non subsecuturis saltè in hoc discursu meditationibus, sed praxi quoque medicæ allaturam: propterea tantò faciliùs ab æquo Lectore prolixitatis veniam nos consecuturos confidimus.

Exordiamur itaque à *spiritu ardenti vini generosi, quem in antecedentibus nihil esse aliud demonstravimus quàm oleum vini per fermentationem in phlegmate solutum, atque ab hujus particulis acidis volatilibus*

medi-  
erant,  
densus

o obser-  
possint,  
apparet  
rentur  
i sulphu-  
indure-  
vel alia  
ullum  
motum  
uti notis-  
n motui,  
i motum  
rem ullum  
re.

te fuerint,  
ni moveri  
Hier ar-  
illud pe-

s? Dicta  
am, quan-  
ates, pept-  
ret celer-  
v; & null-  
dixerit fo-



præcipuorum spiritus vini effectuum causas, inebriationis nempe caloris ac saporis, &c. derivemus.

*Inebriamur equidem, quando vinum è ventriculo, volatile suum Acidum ad cerebrum mittit, ubi cum spiritibus animalibus alcalicis subtilissime effervescit (ex quo particularum motu ac spirituum animalium actione, hilaritas illa, largiori vini potui indulgentium, probabili ratione demonstrari posset, præcipuè cum constet, tristitiam illam sic dictorum Melancholicorum è sola spirituû animalium ab Acido quodam fixiori fixatione proficisci. Ex quo haud obscure colligitur animi illam ad actiones promptitudinem, libero spirituum motui tribuendam esse. Experiencia quoque constat, summos alioquin viros, nunquam gravissimis consiliis dandis aptiores fuisse quàm cum plusculum bibissent. Idem exemplo suo testantur Poëtæ: de his verò cum non adeò hujus loci sint, alibi) qui tandem, copiosiore, ex largissimo potu, Acido accedente, superantur, adeòque figuntur tunc spiritus animales, motus ac sensus organa sopiuntur, s. quod idem est, somnus ebrios occupat ac terpor sapè tantus, ut mortuorum instar de loco in locum trahi sine ullo sensu queant, & sapè morti tradantur. Ita multi notante etiam Cl. Sennerto ebrii, se curru domum reverfuros commiserunt, & pro dormientibus habiti, reversi mortui sunt inventi. Idem Sennertus pueri meminit, qui absentibus parentibus, postquam magnam spiritus vini copiam exhausisset,*

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

*cavere existimo, quam oleositate sua acidum obtundendo, ut ad Cerebrum pertingere nequeat.*

Quemadmodum verò vini vis inebriandi quaerenda est; ita eadem quoque in Cerebrum tribuenda erit, praesertim, cum acidi humoris hordeo post germinationem tosto cernantur hoc, cujus supra jam facta mentio, cujus acervis hordei tributa fuit, post tostionem spatii liberi coagulatur, unde dulcescit. Quo fuerit, advertat saltem quomodo Acetum vel Matre coagulata dulcescant, advertat, nil nisi salia acida sint in aliis particulis coagulata in spiritum ardentissimum abeunt, citissima etiam fermentationibus promovendis vel necessaria sunt. Quod experiuntur Syrupi Officinarum sapientes, corpora item scorbuto infectissima nocet: non quod saccharum Lienis sit in auctoritatibus potius quam rationibus fulti, aciditate sua vitiosas effervescentias varias mores &c. & ventriculi vitale fermentum velleas: sufficiant hæc de vini vi inebriativa ejus petita, allata. Conferamus itaque nos demonstrandam.

Atque idem hoc, ex iisdem Vini partibus demonstrare conabimur. Quare ut hoc fiat, provocabimus Bacchi illos continuos facie cadaverosa inflammantis vini aciditatis testimonia. Tubercula namque illa temperata gemmarum instar ornata conspiciuntur, quae

teriam albicantem purulentam abscondunt, è sola vini aciditate profecta sunt, & quidem sequenti ratione.

Aciditas illa vini (quam ex inebriativa vini ratione luculenter satis demonstratam existimamus) volatilis, quando caput ac cerebrum petit, ipsamque musculorum faciei substantiam penetrat, fermentum ventriculorum musculorum manifesta sua aciditate inficit, sanguinemque inibi pro nutritione advectum coagulat, ejusque colorem purpureum in albicantem mutat.

Quemadmodum idem hoc videmus in abscessibus ex pleuritide, peripneumonia, Hepatitide, &c. profectis, in quibus extravasatus sanguis coagulatur ab acido, putrescit, atque in pus mutatur, idem docente Hippocrate *S. VI. aph. 20. in ventrem vel alium locum si sanguis præter naturam effusus fuerit, is suppuretur est necesse.* Verùm ne hæc citra rationem aut experimenta dicta videantur, afferemus quædam scopo nostro uti speramus non inutilia.

Notandum itaque est, quod sanguinis nostri color purpureus oriatur ex mistione partium sulphurearum acidarum (seu calidi innati) cum spiritibus nostris alcalicis (seu humido radicali) quæ mista, motu mutuo resolvuntur, caloremque intensè rubentem producant, ut meritò hi spiritus primarium sanguificationis instrumentum salutari debeant. Cor verò fermento suo particulas Chylosas adductas ita saltem disponat ac liberas reddat ut cum spiritibus dictis commixtæ, ac beneficio fermentationis per minimas quoque atomos cum iisdem conjunctæ, Tincturam suam liberè impertire queant. Confirmantur hæc certissimis experimentis. *Spiritus ac Salia Volatilia Alcalia e.g. spiritus salis Ammoniaci vel Sal volatile CC. si cum spiritibus sulphureis digerantur, Tinctura exinde prodit rubicundissima, non alia ratione, quam quod salium horum volatilium Alkali subtile, Acidum sulphur spirituum Vini, Cujus ratione inebriant, flammam concipiunt, calorem ac inflammationes producant, adoriatur, medianteque digestionem cum eò intimè combinetur, ac subtilissimè effervescat; unde tandem sulphur illud spiritus vini resolutum manifestum reddatur, ac tingat vinum colore sanguineo.* Quemadmodum Tinctura  
Tartari

in quibus  
mygdala-  
tione suo  
Quare eâ-  
aliam præ-  
inebrians  
lis acidis  
particulis  
ta jam in  
um enim  
aloris in  
adeoque  
ca visum  
a Saturno  
rat a omnia  
on tantum  
is verum  
tis aptissi-  
seum aco-  
quam ma-  
bolicis,  
sed quod  
cerum tu-  
n ne extri-  
articularum  
in vino de-  
cientissimè

*His tandem sanguineis Tincturis si affusus fuerit, Acia protinus lactescit: unde & pulveri, ex solutione sulphur. lixivio Cinerum Clavellatorum, mediante Aceto præcipitatoris nomen tributum est.*

Eâdem igitur omninò rationē, dum aciditas ex guine extravasato orta, sanguinem tingens præcipitatis albescit cum foetore & pus appellatur. Foetorem ex particularum sulphurearum præcipitatione ortum sulphurum solutiones omnes, Sulphuri enim communi vis soluto, si affuderis acetum, protinus fætor satis griet, cum ante aceri additionem, odoris planè exper observatur in præcipitatione Sulphuris Antimonii ex scordem cum Aceto facta. Pus itaque nihil est aliud quam spiritus vitales alcalici ac balsamici ab hostili acido supgati sunt, adeoque sulphureæ particule ceteroquin rubrantur, & in albicantes mutantur cum foetore uti jam tum est.

Atque ex hoc acido sanguinem in pus vertente ratio nonnunquam ossa reddat cariota, nisi apostemata maturè apitem quomodo Pus abscessuum cerebri convulsivos certitate possit. Patet quoque ratio aphorismi illius Hipp. fit, dolores ac febres accidunt, magis quam confecto. Dum enicularum acidarum motus (prout in omnibus omninò præ observatur) adest, ex quo motu sulphurearum particul

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

Ex his verò omnibus, quamvis meridiano Sole clariùs eluce-  
 scat; vini aciditatem, caloris illius & tuberculorum faciei unicam  
 causam fuisse; maximè tamen expediet, cæterarum rerum conflag-  
 rabiliùm Oleosorum (quæ resoluta, spiritus vini constituunt) po-  
 tissimum, intima viscera examinasse, omnemque illorum vim, ca-  
 lorem, s. inflammationem producendi, particulis earum acidis ma-  
 terialiter tribuendam esse, demonstrasse.

Oleosa quidem & destillata potissimum calida esse, nemini  
 adeò hebes ingenium est, aut sensus, cui non notissimum sit; àst  
 verò hoc, particulis oleosorum *acidis* acceptum ferendum esse, per-  
 pauci sunt qui sentiant. Quamvis itaque ipsum hoc per se verissi-  
 mum sit, aliquot experimentis tamen, secus docentes, ad nostras  
 partes pertrahere conabimur. Magnus Helmontius C. 14. de Fe-  
 bribus, conqueritur de vulgo, sinistrè medicamenta Chymica cul-  
 pante, ac præcipuè in olea destillata Chymica invehente, tanquam  
 nimis calida, docetque simul, quod Olea cæteroquin calidiora, adeò  
 temperata, effici possint, ut nemini de eorum noxa, justè conque-  
 rendi ansa superesse possit. Modum verò subjungit, docens; quòd  
 olea redigi debeant in sal volatile, medicamentum maximè tempe-  
 ratum. Salium verò horum accipiendi seu parandi rationem, alio  
 in loco docet (*Tria prima Chymicorum*) conjungenda nempe olea  
 esse cum Sale Alkali, & trium mensium artificiosâ occultaque Cir-  
 culatione in salem volatilem mutatum iri.

De hac volatilium salium parandorum ratione, ejusque causis,  
 etsi multa dici possint, hinc tamen labore hoc superfedebimus, præ-  
 fertim cum de his dicendi commodissimum locum nobis, de Cau-  
 sis volatilisationis fixorum salium quando necessario agendum erit,  
 prævideamus, & hoc saltem notabimus unicum; quâ ratione olea  
 calidissima, mutatione in Salia, temperata facta sint. Hoc verò sta-  
 tim sine ambagibus patet. *Alkali* nempe quo cum circulata sunt,  
*reddidit illa temperata.* Calidum itaque Oleorum necessariò Acidum  
 fuit (quod per Alkali saturatum est, & ad temperièm redactum. Ne-  
 que enim ulla subesse potest, ratio alia, quâ Alkali illud in oleum  
 agere potuerit, vel potius Oleum in Alkali (aciditate enim sua Olea

rodunt

rodunt  
 que  
 ami  
 rit,  
 Ole  
 ut  
 scan  
 gi, et  
 trim  
 gub  
 cum  
 fat.  
 & in  
 jus O  
 des C  
 tem,  
 in or  
 ite  
 cul  
 colo  
 treis  
 loren  
 rurgi  
 cerui  
 suaqu  
 se pa  
 ni &  
 ex v  
 Oles  
 tum  
 band  
 du l  
 t...

rodunt alcalia & in illo coagulantur, more Acidorum omnium) atque adeò pro indubitato habendum, olea vim suam calefaciendi amittere quando Acidum eorum per additum Alkali saturatum fuerit, ex quo sponte sua sequetur, particulas illas olei calidas, *aciditas esse. Oleosis quidem inesse Acidum, adeò manifestum est quotidianâ experientiâ, ut nefas ferè videatur de illo dubitare.* Videamus tamen in gratiam hæsitantium aliquot & quidem obvia experimenta. *Observarunt Chirur- gi, olea destillata aliâq; pinguia, crani ossiumque affectibus, maximum de- trimentum afferre, præcipuè verò cariem; hæc verò quomodo à pin- guibus proficisci posset, nisi iis inesset Acidum quoddam rodens ossa? cum caries nihil sit aliud quam ossis erosio: hæc verò à Solis acidis fiat. Cranium verò quoniam Os est porosum, acida facile suscipit, quare & indictis affectibus Chirur- gi à pinguibus rectè abstinent. Sed acidi hu- jus Oleorum qui plura vestigia quærit, adspiciant lucernas illas ac lampa- des Orichalceas, observetque in iis viriditatem illam parietibus adhæren- tem, quæ nihil est aliud, quàm sal quoddam acidum, ex oleo olivarum, in orichalceis particulis corrosis, Vitrioli instar coagulatum; Adspiciat item Oleum Chamomillæ, quod ex Cupreis vasis destillatum parti- culas quasdam Veneris, aciditate sua corrodit, atque ex iis cæruleum colorem accipit, quem tanto coloris gradu non possideret, si ex Vi- treis Alembicis destillatum fuisset, manifestissimo certè indicio, co- lorem istum ex atomis auri chalcis, olei aciditate corrosis, ortum fuisse.*

Atque propter hanc Oleorum ac pinguium aciditatem, Chi- rurgi (Barbett. p. 215.) pinguium ac oleorum crudorum usum, in ul- cerum curatione suspectum habent, quòd ulcera reddant sordida, siveque aciditate rodere ulcera acidum



patebit) unde non raro in Gangliam & iphacium ac generalis  
inflammatio possit.

Ut verò tantò certius constet, particulas illas Olei *Acidas*, non  
*rosionis tantum*, sed & *inflammationis ac caloris causas* existisse,  
experimentum quotidie obvium, Ardorem Ventriculi nempe (  
manis *der Sodt*/ fortè à *Sieden* bullire, effervesce) In hoc aff  
effluvia calida è ventriculo adscendunt ad fauces maximè mol  
*Oritur verò ardor hicce, non è vinis solummodò austeris ac acidiusc*  
*Gallicis præsertim* (quæ ut antè demonstratum est, propterea citil  
inebriant, capitis dolores ac febres Ephemeræ dictas producunt  
*rum etiam pinguibus assumptis, maximè verò si iis superbibatur* (sic  
*salia acida solvuntur, celeriusque moventur; quemadmodum si pi*  
*buis vervecinis citius superbibatur, dolores colicos excitant rodendo,*  
*illa acida soluta) Sive verò è vinis acidiusculis, sive pinguibus profic*  
*tur, iisdem tollitur mediis, præcipitantibus scil. Aciditatem.* Ex que  
ridiano sole clariùs patet, & pinguia, non secus ac vina Gallica aci  
cula, acidis suis particulis, ardorem illum excitasse, præcipuè  
jam demonstratum fit, ejusmodi corrodes ac acidas partic  
Oleis ac pinguibus reverà inesse. *Plura de his ac præcipuè Aphthar*  
*tam in infantibus, quàm adultis, febribus ardentibus infectis, dici pote*  
*forte ad praxin medicam non omninò inutilia; verùm ne nimis præ*  
*evadamus, cogimur hæc in alium locum differre.*

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

Patet hoc ex supra memorato jam experimento de Aqua forti & spiritu vini. Hæc enim si misceantur & per Cucurbitam in Arenâ destillentur, *spiritus viniprius ascendens* magnam aciditatis partem secum rapit, ita ut in residuo gravior aciditas percipiatur, *cujus internus usus tutissimus; uti cæterorum spirituum.* Salis, Nitri, Vitrioli, separatorum, esse potest. Deinde alii sequentem rationem, Olei lini pro usu medico parandi, tenent. Extinguunt nempe in eo Chalybem Ignitum, aliquoties celeriter movendo oleum, ne flammam concipiat, atque hoc repetunt usque dum sibilus cesset olei; postea miscent illud cum Calce viva, abstrahendo ab illa oleum, servantque usui Medico. Hujus præparationis ratio omnis, in particularum Olei Acidarum destructione consistit. Chalybs enim ignitus, dum oleo lini immergitur, particulas ejus acidas conflagrare facit (hoc si tibi nunc quidem obscurum visum fuerit Lector, clarissimum tamen evadet ex sequentibus quando deinde, flammam materialiter, nil nisi particulas Acidas esse demonstrabitur) hinc sibilus cum fumo. Taceo, quod in Marte omnis generis Acida facillimè coagulentur. *Reperitur hæc Chalybis extinctio, donec sibilus cesset, tunc enim Acidum olei deflagavit.* Si verò quid reliquum sit illud calx viva consumit. Quemadmodum enim hæc, Acidum salis Ammoniaci assumit, ita ut urinosum liberetur; ita quoque *Acidum* olei lini in illa coagulatur. Quanquam Olea, hujusmodi ab Alcalibus destillanda non facile sint. Maximam enim partem destruuntur, & in Aquam Elementalem convertuntur, uti ex subsequendis patebit. Oleum verò hoc modo paratum, in inflammationibus vel combustionibus aliisque casibus, ubi usus ejus requiritur, valdè laudatur; non aliam ob causam, quam quod acidum suum rodens & inflammans amiserit.

*Eodem modo Oleum Olivarum cum calce viva mistum & destillatum, maximis contra inflammationes & combustiones extollitur laudibus.* Ratio verò præparationis æquè ac prioris, in particularum olei acidarum, mediante Alkali fixo calcis vivæ, destructione quærenda est. Hinc quoque olea cocta omnia salubriora deprehenduntur crudis, quod coctione, magna particularum *acidarum* copia exhalet.

Sed videamus adhuc alium olea præparandi modum, cum lateribus

tionis  
aliud  
exsic  
tantò  
expon  
prou  
quad  
coagu  
& pr  
in di  
rum  
prom  
que q  
his ex  
prepar  
lombis  
usurpa  
nt, ne  
tam, f  
S  
in oleis  
lambis  
domei  
Prou

ribus nempe s. tegula rubra antiqua. Igniunt nempe tegulam antiquam in particulas fractam, donec omninò excanduerit: postea exempta fragmenta restinguunt oleo claro veteri, quousque tantum olei imbiberint, quantum capere possint: postea hæc in tenuissimum pulverem confusa Retortæ induunt, oleumque inde eliciunt, cui singulares vires in Paralyfi, spasmo, Ischiadicis, podagricis, aliisque articulorum doloribus &c. tribuunt, si verò processus hujus sive Operationis causam investigemus, omninò apparebit *nihil hic obtineri aliud, quam particularum olei acidarum destructionem.*

Ad quid enim tegula antiqua, nisi ut Solis diuturno calore sit exsiccata, humiditateque omni privata, quo vacua quasi reddita, tantò majorem olei quantitate combibere possit? quare & Igni illam exponunt. Hæ tegulæ verò candentes dum oleo immerguntur, prout antea ex Chalybe ignito ostensum, particularum olei *acidarum* quædam pars cum fumo in auras abit; pars verò illarum in tegula coagulatur; reliquum oleum *aciditate* jam orbatum Retortam transit, & propter solam hanc particularum acidarum separationem, tantam in dictis affectibus præstantiam acquisivit, ut etiam *oleum philosophorum* dicatur. Quomodo verò dictis morbis mederi possit, etsi in promptu sit, solidis argumentis demonstrare, loci tamen limitumque quos nobis præfiximus angustia, hoc non permittunt. Ex his experimentis ergò luculenter satis patere arbitror, *quod olea per particularum acidarum separationem, demum inflammationibus ac doloribus leniendis apta fiant; secus verò sine his preparandi modis crudæ usurpata, dolores ac inflammationes augeant.* Ex quo sponte sua sequitur, noxam illam ex oleis intempestivè usurpatis non rarò observatam, *particulis olei acidis* imputandam esse.

Sed accedamus propius ad naturam, s. potiùs materiam Ignis, in oleis ac pinguedinibus demonstrandam. Dicimus ergò materiam flammæ oleorum conflagrantium esse particulas olei Acidas, jam jam demonstratas. In sevo enim si non esset Acidum, non aderet. Patet hoc experimentis plurimis: potiora hæc sunt. Olea per spiritus vini evaporationem vel abstractionem à calce viva parata, vel etiam è lateribus destillata, non adeò deflagrant ac cruda. Jam vero

qua forti &  
in Arena  
eis partem  
eius inter-  
ri, Varioli,  
n, Olei lini  
eo Chaly-  
e ammari  
olei postea  
terantque  
rum Olei  
dam oleo  
hæc si tibi  
amen eva-  
nes, nil nisi  
a fumo. Ta-  
lentur. Re-  
m Acidis  
a consumit  
assumit, ita  
coagulatur,  
non facile  
in Eleme-  
ta verò hoc  
bus aliisque  
tam ob cau-  
amiferit.  
e deffo  
itur Audib-  
rum olei ac  
quærendi est  
inter cælis,

verò in antecedentibus pluribus Experimentis confirmatum est, omnem illam oleorum præparandorum rationem, in particularum Acidarum destructione consistere. E quibus non potest esse obscurum, easdem particulas & flammæ oleorum materiam esse, cum illarum defectus impediat, quo minus adeò ut cruda flammam alere possint. Atque hinc patet ratio, quare candelæ, è sevo vervecino paratæ citius deflagrent, quam ex alio generis sevo quæ conficiuntur. *In sevo namque vervecino major quam in reliquis pinguedinibus Acidarum particularum copia deprehenditur.* Hoc etsi ex multis aliis tum verò ex hoc unico luculenter patet, quod *ex commestione pinguium vervecis frequentissimè dolores colici excitentur, qui sine particulis Acidis rodentibus fieri nunquam possunt* (quod ipsi sunt ex Curatione dictorum dolorum, seu operatione medicamentorum, invictissimis rationibus evinci potest) quod verò dolores hi tum oriantur potissimum, quando superbibitum fuerit dicta pinguedine, ex eo est; *quod salia pinguedinis corrosiva, humido soluta, potentiùs agant.* Quemadmodum è liquato falso butyro aquæ injecto, salia aquæ junguntur, & butyrum dulcescit. Atque adeò luculenter patet, propter hanc Acidarum particularum copiam, pinguedinem vervecinam citissimè deflagrare.

Et eadem hæc, neque ulla alia ratio est, quare pingua recentia citiùs deflagrent, flammaque consumantur vetustis. Ita oleum è Ceto pisce paratum (*Thran* Germanicè) recens, vetusto citiùs flammam concipit ac deflagrat, quod notissimum iis est, qui rei familiaris curam habent. Vetustiora namque pingua, temporis longinquitate, magnam volatilium particularum Acidarum copiam perdiderunt, adeoque materiam seu copiam flammæ amiserunt, quibus cum abundant recentiora, mirum non est, si hæc citiùs flammâ consumantur. *Acidæ ergò particule sunt, quæ flammam materialiter constituunt, quibus consumptis nulla omninò flammæ s. Ignis excitandi spes est.*

Verùm antequam alia & potiora pro ignis materiali causa, & quidem acida demonstranda, experimenta adducamus, tribus saltem verbis liceat hîc explicare rationem illam, quâ pingua accensa item candelæ consumantur. Videmus namque quotidie, longitudinem  
accensæ

re  
mol  
ver  
cor  
coag

dicti  
bitan  
acce  
pluri  
dull  
pin  
jam  
infer  
ficari

quo  
aqua  
Sale  
lem;  
acidi  
abfor  
spici,  
jam  
forbe  
prodi

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

tionem decem libras ex igne luerebuntur, atque tum minium constituat, cuius purpureus color non nisi sulphuri Carbonum in Saturno coagulato tribui debet, quemadmodum *Sulphur Antimonii* in Mercurio coagulatum colore rubicundissimum affert. Hæc verò quod reverà ita sint, probat Analysis. *Minio enim si addatur Alkali quoddam fixum, sal Tartari vel etiam Boray Veneta, Acidum hoc Ignis in Saturno coagulatum horum Alcalium auxilio separatur plumbumque reducitur.* Quibus nescio profecto, an quid evidentius ad flammæ aciditatem demonstrandam excogitari possit. Nilominus tamen, quod jam de Acido flammæ in Saturno coagulato diximus, idem quæso in Marte quoque videamus. *Mars enim Calcinatus in croceum pulvererem vertitur, quem non dubitamus eidem Ignis aciditati acceptum referre Marti incoagulata.* Nam eundem planè crocum, iisdemque virtutibus Medicis imbutum impetramus, cum spir. Vitrioli vel salis &c. acidis si paraverimus; ex quo patet, utriusque Croci & Igne & Acidis spiritibus parati, unam aciditatem causam esse. Dictos verò Crocos eandem omninò possidere virtutem medicam plurimis paradoxum videbitur cum communiter modò adstringere, modò aperire, pro diversa præparationis ratione dicatur ferrum. Verùm cum jam *Doctiss. TACHENIUS*, paucis saltem verbis, aut solidis certè, hæc demonstraverit, ut non facile quempiam fore crediderim qui in iis non lubentissimè acquiescat, labore hoc supersedere licebit. *Hoc saltem tribus verbis monebo, ipsam limaturam Martis crudam, omnibus illis, sine Acido Ignis sive Acido vitrioli sulphuris, salis, factis præparationibus multis nominibus anteferendam esse.* Crocus verò iste nihil omninò differt à rubigine; hæc autem ab acidis fit.

Sed mittamus hæc & ignis particulas examinemus ex usu  
ejus

ledico, quem HIPPOCRATES tanti æstimat, ut quæ ignis non sanet, non immedicabilibus habeat. Usus verò ejus in externis potissimum ulceribus mali moris: extirpandis consistere, norunt Chirur-

*Norunt verò & iidem, omnium omninò ulcerum causam esse quoddam rodens, quo sublimato ulcus sanetur. Externa vero curæ tollunt trium potissimum generum sunt. Operantur enim Acidum rodens I. saturando; qualia sunt spiritus salis Ammoniaco Alkali præparatus; Decoctum item Calcis vivæ Alkali fixo impregnatum. II. Tartari per deliquium. Vel Acidum rodens absorbendo & assu-*

*o: qualia sunt saturnina omnia. Ita novi, qui solis saturni laminis tenuioribus, tibiis acido rodente applicatis, ulcera sanarunt. Quemadmodum enim Acetum in Sa-* facillimè coagulatur, Acidum item Ignis pro Minio (quod jam demonstratum est) Sulphura item Metallorum immatura & im-

*cidata pro Lithargyrio: ita etiam Acidum illud musculosam carnem* s, in illo coagulatur; quò acido absorpto ulcera sanantur. Vel de-

*potentiori Acido debilius supprimendo, uti operatur Viride æris,* constat ex particulis Veneris & Aceti salibus acidis, coagulata concentratis; quarum vis, propter phlegmatis separatione antò potentior est communi aceto.

Hoc Viride æris præstat illà ferè omnia, quæ unguentum illud Sidis Patavini dictum, quo Chirurghi Nosocomii S. Francisci, curis omnibus sanandis felicissimè utuntur. Particulæ vero idæ concentratæ, Acidum illud putredinis ulcerum supprimendo, agunt. Idem quoque sentiendum de usu Aqua fortis, spiritibus, cæterorumque acidorum spirituum, quorum non est usus, acido putredinis extirpando, aciditate quâdam potentiori. in horum censum referendus quoque Ignis est, cujus potentissimum Acidum, dum debilius Acidum ulcerum putredinis supprimendo, ulcera sanantur. Quem cauteriorum actualium mirandum usum noverint illi, qui Nosocomium Patavinum St. Franciscus cotidie visitarunt. Germani enim hoc auxilii genere, tantum viridiori & asperiori plerumque abhorrent.

et verò tanto certius constet, particulas Ignis acidas esse, hujus-



etiam destillatione ex tegulis, sive diuturniore coctione correctâ. Quod quidem oleorum operandi ratio in quo sita sit ex antecedentibus non potest esse obscurum, ubi demonstravimus, Olea dictationibus parata, acidas suas particulas amisisse; unde vacua quasi dita, aliud Ignis acidum è partibus ambustis libenter suscipiunt. *amentum ratione Martis Acidum loci ambusti suscipit. Lixivium rati salis Alkali ambustis medetur. Fila illota inflammationes Erysipelati sedant, propter Alkali saliva.*

Quæ hîc de natura & particulis Ignis nostri culinari attulim eadem quoque *intelligenda sunt de Cœlesti illo Fulminum Igne.* Nemo enim hîc aliud est quam *velocissimus motus particularum acidarum latilium;* quanquam hæ fulguris particule fortiores ac penetrantes culinari Igne appareant ex eo, quod in illis sopiendis & extinguendis, non occultum Alkali aquæ fontanæ sufficiat, sed maioriùs illud lactis requiratur. Multa quæ hîc de fulguris naturâ ejusque operatione dici poterant studio prætereo, tum quod juxta prolixior futura esset hæc mea dissertatio, tum etiam quod sub finem hujus nonnulla de iis afferendi locus & occasio erunt.

Atque ex dictis quidem de Ignis natura ejusque particulis, difficile erit *caloris* naturam cognoscere. Effluvia nempe illa se à corpore incenso discedentia, quamdiu intra flammæ sphaerâ continentur, motu suo celerrimo flammam seu ignem formam sic dictam constituunt, postquam vero illam excesserunt, sensim diùs moveri incipiunt, adeoque pro majori vel minori illori flammâ distantia, velociùs vel tardiùs moventur. Atque hæc effectus sunt, quæ temperato suo motu, calorem corpori nostro temperatum & gratum afferunt, quod sit aciditate sua, nervosa capillamenta leves spasmos incitando. Quemadmodum enim ipse Ignis acidis particulis nervosas partes rodendo, gravissimos motus excitat convulsivos: ita particule ejus tardiùs motæ, leviores saltem spasmos exci-

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

salutandum erit ?

Quamvis verò nunc luculentissimè constet, ignem formicæ dictum, nullatenus ad corporis naturalis compositionem currere, neque præterea ulla ratione inesse; videamus tamen ratione Ignis multo inesse dici debeat. Atque hoc quidem excedentibus obscurum esse non potest. Insunt enim cunctis corporibus conflagrabilibus particulæ Acidæ (sufficientissimè in animalibus demonstratæ) quæ Ignis nomine jure ac meritò salutantur. Ab igne enim culinari sola quiete vel etiam motûs gradibus rursus. *Talem ignem habet ventriculus omnium animalium; nec jocus saltem strictè sic dictus, sed omnium quoque musculorum animalium ventriculi, omnia item vegetabilia, lactuca, endivia, non tantum, sed potestate etiam frigida appellata.*

Quod attinet ignem illum in ventriculo strictè sic dicto tantum, quo mediante cibi coquuntur, & ad corporis nutritionem apti redduntur, Acidus ille est, uti patet ex ructibus ætiosorum, lactis item hausti coagulati evacuatione. Unde *HIPP. sect. VI. Aph. 1. In diuturnis Lienteriis inquit (propter acidum ventriculi fermentum seu Ignem deficientem ortis) si ructus aquosus qui prius non extiterit, supervenerit bonum est signum, (fermento hoc acido s. Igne ventriculo reddito, cibi ritè solvi incipient, nutriti antea immutati excerni.) Ut verò appareat, quâ ratione hæc in ciborum coctione operetur, notandum s. potius supponendum hîc est (in sequentibus fortè solidius demonstrandum) cum nutrienda non vegetabilia solum & mineralia nutriri Alkali, sed animalia quoque. *Dum igitur animalia v. g. homo masticat, carne nutrimenta alia, Alkali salivæ, menstrui instar, reliquas in cibo latentes particulas alcalicas sibi homogeneas extrahit, quæ hac ratione solvuntur cum in ventriculum sanum delapsæ fuerint, ab Acido illo Igne vel fermento facillè suscipiuntur: nec suscipiuntur solum, verum etiam seminali quâdam proprietate imbuuntur, quâ determinantur p**

culæ istæ ad solùm hominem nec aliud animal nutriendum. Antequam Alcalicis illis cibi particulis, salivâ solutis, accederet, Acidum illud Stomachi fermentum; indifferentes erant ad hoc vel aliud animal nutriendum. Nam & plura animalia iisdem ferè quibus homo nutriuntur alimentis, quanquam crudis. Stomachi verò seminale fermentum Ideam illis imprimit & sigillum quasi, quo ipso ab alimentis in aliorum animalium ventriculis propria idea insignitis, specificè differunt (*quare miror quòd Clysteres nutrientes credant*) quod ex diversis illis diversorum animalium excrementis faciliè colligitur. *Ex Alkali illo ciborum & acido ventriculi fit falsum, quod multos decepit, cum Acidum non deprehenderent gustu fermentum.*

Neque verò Ignis ejusmodi, in ventriculo animalium strictè sic dicto solùm reperitur, verum etiam quàm plurimis aliis animalis partibus. *Quilibet namque musculus habet suum, ventriculum,* qui adducta alimenta, æquè ac stomachus, seminali partis acido imprægnat, quo fit ut advectum alimentum in hanc v. g. tendinis, nervi, arteriæ, hujusve musculi, non alterius, partem transformetur.

Idem quoque in Mineralibus patet, nam & in illis Mercurius, alimentum Metallorum (ut ita loqui liceat) per se, ad hujus vel alterius Metallum formam suscipiendam indifferens, pro seminalis Sulphuris Acidi (seu Ignis) diversitate in hoc, vel aliud metallum mutatur.

Neque igne hocce vegetabilia sunt destituta. Taceo hîc Ignem illum hordei germinantis, pro Cerevisiæ coctione parati, cujus jam in antecedentibus facta mentio est, cuique principium motûs particularum, caloris sc. ac fermentationis, jure tributum est. Nam & *cuncta vegetabilia ejusmodi igne s. particulis acidis gaudent,* quo si destituerentur, omnis motûs ac germinationis, fermentationis etiam, omninò incapacia essent, neque etiam calcinata, vel granum salis fixi nobis largirentur. Quod si cui dubium visum fuerit, consideret saltem quorumvis vegetabilium, sive frumenti, sive uvarum, pomorum, cæterorumque fructuum omnium expressos succos, quàm citò illi, post diuturniorem fermentationem nempe acorem sapiant, & confestim omni dubio liberabitur. *Sed in horum quoque Acido*

esse, certissimum iam; ut ne unicuique contrarium exemplum quibus  
his opponi possit; in subsequituris tamen hæc majorem forte lucem  
accipere poterunt. Neque interea hinc præterire possum & sapi-  
tissimos illos Naturæ interpretes Majores nostros, Ignem cun-  
rum corporum Principium salutasse: è quibus est *Pythagoras*, *He-  
clitus*, *Stoici*, *Phænicesque* omnes: an verò ullâ vel probabilitatis  
facies subesse possit, intellexisse hos per ignem, illum culinarem  
comburentem, atque huic constitutivi principii corporis naturam  
rationem tribuisse, quem non nisi corporum destructorem quoti-  
dianè observassent? credat hoc Judæus Appella. Neque enim hoc  
aliis ipsorum inventis consisteret. Quare omninò probabile  
intellexisse eos per Ignem, particulas illas animalium, vegetabilium  
& mineralium acidas, quibus Doct. *Tachen* ex *Hipp.* nomen *Ignis  
mollis* tribuit. In hisce enim particulis cum rerum naturalium se-  
na ac Ideas reconditas esse, longâ experienciâ innumerorumque  
singularium observatione acquisitâ & Ratione confirmatâ, deprehend-  
issent, easdemque particulas omnis motus in corpore naturali-  
tates observassent, ignem rerum esse principium affirmarunt.

Neque cum his pugnant *Thales*, *Homerus*, *Hesiodus*, *Orpheus*  
ipseque sacræ Geneseos scriptor *Moses*, uno ore omnes ex aqua cre-  
ata primitus producta esse docentes: neque *Phænices* cum *Phæni-  
ciis*, qui non Ignem tantum uti ante dictum, sed etiam aquam  
principio naturalis corporis habuerunt. Hi namque *aquam prin-  
cipium saltem materiale rerum naturalium dixerunt*, quibus non con-  
trariantur illi, Ignem formale corporum Principium esse, docen-  
tes. Verò namque verum non contradicit.

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

modo scilicet. Corporum hicce destructor citra tumultum in mista habitare possit.

Difficultas verò hæc ex antecedentibus facile superatur; ubi demonstratum, *Ignem formaliter sic dictum s. Culinarem quem videmus, nihil nisi motum particularium acidarum velocissimum esse.* Qualis cum non observetur in particulis illis Acidis, cuius misto conflagrabili infitis, mirum non est, corporis compagem non destrui, si ipsi motus & dissolutionis autores quieverint; s. brevissime ita. *Particula Acidæ quiescentes Ignis sunt corporum, quæ nisi ad motum velocissimum incitatae, corpora non destruunt, sed perficiunt potius.*

Hæc de Natura Ignis dicta sufficiant, jam paucissimis saltem de *Aere*, cujus plenam historiam qui expetit, adeat alios, præcipue verò HELMONT. qui §. 3. *Gas aquæ, Cælum pro Aere*, accipit, locaque alia. Hoc saltem unicum notabimus; Rationes illas, quibus *Peripatetici* Aërem ad Corporum naturalium constitutionem concurrere, probare conantur, minus solidas esse. Omnium verò evidentissimum arbitrantur esse experimentum, *si Vegetabilia cremantur: v.g. ligna, è quorum combustione fumus, qui adscendit, loco Aëris ab iis habetur.* Quod quidem quàm falsissimum sit, nemini dubium esse potest, qui fumum in fuliginem coagulari salinam observarit; quæ profectò immane quantum distat à natura Aëris. Neque adeò fumus incenso ligno superiora petens magis testatur existentiam aëris in misto, quàm sal fixum in cineribus relictum existentiam Terræ, tanquam Elementi ad compositionem misti pertinentis. Cum igitur nullo potiori argumento *Peripatetici* nixi, existentiam aëris in corpore naturali demonstrare possint, haud ægrè ferent: Aërem Principiorum naturalium ordine exclusum esse. Neque enim ex eo quid constare dicendum est, in quod resolvi oculisque exponi non potest.

De *Terra & Aqua* quæ supra dixi, nolo hîc cum tædio repetere.

Cùm igitur satis, uti arbitror, demonstratum sit, *Quatuor sic dicta*

coi

us a

strat

cog

mar

tione

à mi

rum

hisc

spor

do

ni

Qu

ejus

qua:

renu

ade

vel

phur

Ger

que

can

In h

obis

*dicta Elementa nulla ratione pro principiis Corporum Naturalium habenda esse*, inutiles planè sunt quæstiones & disputationes; an Elementorum dictorum formæ integræ, an verò refractæ mixtis inesse dici debeant; cùm præterea *falsissimum* sit, è *quatuor Elementorum conjunctione, formas naturalium corporum specificas proficisci*, cui formæ Elementorum propriæ subordinentur. Quibus enim argumentis aut experimentis hunc specificarum formarum ortum demonstrare poterunt? Ast verò si *naturam seminum ac Idearum*, solidius cognitam atque perspectam haberent *Peripatetici*, de ratione formarum longè aliter philosopharentur.

Et quomodo quæso, quave probabili aut saltem tolerabili ratione, mirabilem illam Vegetabilium, tum à se invicem, tum verò à mineralibus & animalibus differentiam, virtutes, ex Elementorum dictorum mixtione explicabunt? Cadentibus itaque quatuor hisce Elementis, Principiorumque ordine exclusis, sua quoque sponte ruunt illa, quæ iisdem superstructa erant; omnis nempe doctrina *Peripateticorum* de Temperamentis & quatuor humoribus, nunquam in lucem revocanda.

Examinatis igitur *Peripateticorum* Principiis s. Elementorum Quaternario; videamus nunc quoque *Principia* illa PARACELSI, ejusque asseclarum. *Sal* nempe *Sulphur & Mercurium*, quibus tanquam primis initiis cuncta composita constare, omnium naturalium rerum generationes, alterationes & corruptiones, inniti contendunt; adeò ut vix hodie vel Chymici cujusdam famulum Carbonarium, vel etiam barbitonsorem reperire liceat, qui non ubique, *Sal Sulphur & Mercurium* crepet. Videamus (inquam) quid tribus istis Genuini Principii nomine dignum insit.

*MERCURIUM* itaque quod attinet, antequam videamus, quo jure quæve injuria titulum veri Principii obtinuerit, explicandum hîc erit, quid per nomen *Mercurii* intellectum velimus. In hoc enim demonstrando autores ipso Mercurio inconstantiores observantur.

eratur; ubi  
um vide-  
Qualis  
nfragabili  
i, si ipsi  
a. Par-  
à motum  
perficiunt

is saltem  
æcipue  
accipit,  
illas, qui  
rationem  
rium ver  
cremen-  
eco fieri  
ni dubium  
rit; quæ  
adeò fu-  
iam aëris  
n Terra,  
Cum igitur  
am aëris in  
Aërem  
enim e  
expos



## Experimenta circa

uidem & Mineralium *Mercurium* omnes con-  
quem vulgi vocamus; de cuius præparatione,  
Fiat, videri possunt Philosophi Adepti. Quo-  
is iterum separari possit, hodie adeò ignotum  
bus licet inter se, de rei veritate, acriterque di-  
Viris.

saltem & vegetabilibus, quid *Mercurii* nomine  
multum semper negotii faceffit Philosophis.  
uos *Bequinus* in *Tyrocinio Chymico*, *Mercurium*  
m acidum, permeabilem, penetrabilem, &c.  
tio, sensus, motus, &c. Verum dum Aci-  
natura *Mercurii* esse arbitrantur, haud parum  
tur; cum citra omnem dubitationem constet,  
*inere*, adeoque *Mercurium* istum à *salino princi-*  
*erre*, quin etiam hâc ratione Principiû ratio-  
osse, dummodò cuncta Salia Acida, in aliud  
ipe Elementalem, reducibilia esse, manife-

omine salutant illas particulas animalium & vege-  
eroquin spiritus appellare solemus, quos inter  
s l. de *Cons. & Diss.* c. ii. qui tamen ipse citatô  
, *Mercurium* huncce, à sale volatili vix se ne  
posse; in subsequentibus autem si non Re, sal-  
itum, eundem à sale volatili separabilem esse,  
re tanti viri, salvâque ejus & aliorum sententiâ,  
o acceptus, nec Re nec Ratione à sale volatili  
n antecedentibus enim sufficienter credo de-

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

Ita aqua juncta semini *vegetabili* fit vegetabile, juncta verò semini *animali* aut *minerali*, & horum naturam amplectitur.

Neque hoc solum, verum etiam pro ratione seminis, modo beneficam, corporique nostro salutarem, modò malignam & deleteriam naturam suscipit. Ita *in Napello* v. g. planta, nostræ sanitati perniciosissima, & *Rore Marino*, vel *Majorana*, insignibus morborum medelis, juxta se in uno solo positis, aqua cunctorum nutrimentum, *in Napello*, Napelli vim venenatam; *In rore Marino*, *Majorana*, salutarem venena depellendi virtutem induit.

Quæ hic de vegetabilibus dicta sunt, eadem quoque in animalibus & mineralibus ita se habent. Nam & animalia aqua nutriuntur. Præterea enim quod aquam potent (cui contra omnem certè rationem à quibusdam celebribus cæteroquin Medicis, vis nutritiva omninò denegatur, quasi nutrimenti saltem vehiculum quoddam foret) nutriuntur vegetabilibus; quibus præter aquam nullum aliud nutrimentum est. Adeoque aqua, quæ jam v. g. à semine graminis in gramen mutabatur, nunc in homine v. g. pro fermenti cujuslibet partis, in musculorum ventriculis habitantis diversitate specificâ, in diversas partes mutatur.

Idem etiam in Mercurio Metallorum strictè sic dicto observamus; nam & hic materialiter nihil nisi aqua est (docentibus omnibus rectè philosophantibus) quæ saltem à semine quodam Metallico in ficcum illum humorem, sive aquam, manus non madefacientem, primò coagulata est, (ita natura à simplicibus semper ad magis composita progreditur) quæ deinde indifferens est, ad variorum Metallorum formas suscipiendas. Unde Mercurius hiccè rectè omnium Metallorum materia & mater salutatur.

Verum, cum in subsequendis plura de his differendi ansa futura sit, hæc de Mercuriali illo Principio dicta sufficiant; Nihil scilicet in misto naturali reperiri posse, cui nomen *Mercurii*, tanquam veri & non in alia priora reducibilis principii, jure competere possit, præter Aquam Elementalem. Hæc sola in aliud prius naturaliter resolvi nequit; cætera omnia, quas vulgo Chymicorum Mercurialis

Se  
aba  
do p  
quo  
hic  
micro  
cujus  
liciter  
possi  
salun  
cietat  
ade  
attri  
Boyle  
multu  
S  
esse, q  
qui te  
ignem  
lanus,  
licibus  
men a  
bant n  
lent  
licite  
mum

lis principii rationem habere videntur, ad Salia pertinent. Neque adeò peculiare à salibus principium constituere possunt, cum & præterea quod contra naturam veri principii est, in alia priora resolvable sint.

Progrediendum itaque est, ad alterum *Paracelsi* Principium *SULPHUR* nempe examinandum. Verum cum in antecedentibus sulphuris natura, cum loco proprio, tum de naturâ *Ignis* quando prolixè salis egimus clarè satis explicata sit, atque demonstratum, quo jure *Sulphur* inter principia corporis naturalis stare possit, nolo hic dicta repetere, sed benevolum lectorem ad præcedentia remitto.

Tertium igitur nunc reliquum est Principium, *SAL* nempe, cujus naturam, induximus animum, paulò solidius (faxit *DEUS* feliciter,) explicare. Cum verò infinita sint quæ de naturâ salis afferri possunt (Nulla enim est, nec minima Naturæ operatio, quæ absque salium ministerio perficiatur) certos illos tamen limites ab *Illust. Societate Britannicâ* mihi præscriptos, non facilè excedam. Quod adeo varias illas Salium distinctiones in *Alcalia*, *Acida*, vel *Neutra*, attinet; præsupponimus illas hic potius, quàm ut in iis ab *Excell. Boyle* *Helmont*: *Tachenio* &c. clarissimè demonstratis, recensendis, multum laboremus.

porem habuerint, ex eo solummodo est, quod salia per ignem solvantur, & quæ per totam mixti compagem sparsa erant, colliquantur; adeoque particularum harum solutarum virtus unita, tanto potentius se exferat.

Salia vero hæc, à particulis terrestribus multis parasangis distare, non obscurum esse poterit illi, qui salia in aquis solubilia esse terras minimè, adverterit. Et, si salia nil nisi particulæ terrestris sunt per ignem in salas mutatae, *quæ quæso ratio est, quare cinere semel elixiviati, denuoque calcinati ne granum Salis fixi largiantur, ac quare particulæ terrestres quævis igni expositæ salsum non induant saporem.*

Quamvis itaque nullum dubium sit, quin particulæ salinæ reverte citra calcinationem in misto præexistant, non leve tamen dubium oritur, *an Salia illa Alcalisata per calcinationem v. g. lignorum producta, formaliter ita ante calcinationem in misto præextiterint, an veronon.* Atque hoc primùm argumentum est, *cujus solidam rationem à me exegit Illustr. Societas Regia Britannica.* Cum enim antè annum ferè in Epistola mea ad Præcell. Dn. Joëlem LANGELOTTUM exarata, *Causas volatilisationis Salis Tartari explicaturus circa fixorum Alcalisatorum Salium naturam monuissem nulla ratione hæc formaliter ante calcinationem in corpore naturali præexistere, paulo durius hoc dictum visum est Illustrissimæ Societati Regiæ ut etiam ad hæc fusius solidis rationibus atque experimentis demonstranda, gravissimi juxta atque humanissimi autores extiterint.* Uerò tanto promptius inceptum iter aggredi, ac absolvere possim non abs re facturum me credo, si quid per *Sal fixum* hoc loco intellectum velim, præmoneam.

*SAL FIXUM* quidem illud dicitur, quod per se superioribus

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

*extiterint, intelligenda sit, omninò hoc negandum existim.*  
Sal alcalifatum, demum per salium volatiliū colliquat  
terrestribus particulis per ignem factam producitur.

Quando itaque in subsequituris, Fixi Salis mentio  
de Sale Alcalifato hoc acceptum velim. De hoc vero  
sale, tria potissimum demonstranda mihi proposui,  
lustr. Societate mihi demonstranda injuncta sunt. *Pr*  
ostenturus sum, Sal illud Alcalifatum nullatenus in mi  
tisse. *Secundò* fixum redditum fuisse, per particul  
strium commistionem; & *Tertiò* denique illius figent  
parationem, unicam Volatilisationis fixorum salium, ca

Quod itaque *primam* attinet *thesin*, *Salia fixa*,  
*maliter non praexistere* sed per ignem primū produci  
quibus rationibus potissimum ac Experimentis nitatur.

Constat verò sibi veritas, Experimenti illius *Tache*  
tis, quà ratione, ex herbis, ac vegetabilibus incinerati  
triplo vel quadruplo major salis fixi copia impetrari poss  
iis vulgari modo quæ comburuntur.

Quod ut tantò clarius constet; tribus saltem ver  
vulgares salium fixorum, ex vegetabilibus parandorum  
afferam; non quod hæc ignorari existimem, sed ut ex  
nis horum observata diversitate, thesis nostræ veritas,  
eluceat.

Maximè autem vulgari omnium modus hic est

*vel vegetabilia prius exsiccata in cineres igne aperto rediguntur*, quibus aqua affunditur, quæ sale fixo è cineribus imbuta, decantatur, calori exponitur, ita phlegmate largiori expirante, quæ per totam aquam hinc inde sparsæ erant particulæ salinæ, propter amplioris loci defectum (fixæ verò sunt particulæ salinæ istæ, ut cum aqua simul evaporare non possint) coëunt, & pro seminalis Acidi diversa ratione, hanc vel aliam, Geometræ quasi circino ac regula, delineatam figuram, induunt.

Huic planè affinis est iste, quo *Extracta herbarum*, v. g. *Ab-sinthii*, leni calcinatione, in cineres rediguntur, exque iis affusa aqua sal fixum educitur;

Deinde alii sunt, qui *Plantam non adeo valido igne incinerant*, quique cineres Retortæ indunt, spiritumque quendam Acidum inde separant, quo tanquam proprio & seminali Acido, reliquum in Retorta sal, elixivatum & inspissatum, in crystallos redigunt.

Quos imitantur alii, dum loco seminalis illius acidi, *tantillum sulphuris extremè calcinato sali injiciunt*, cujus acidæ particulæ, proprio semine gravidæ, formam quandam sali fixo imprimunt loco illius, cujus fortiori calcinatione jactura facta erat. Atque hujus novæ formæ accessione *præcavetur, ne in primum Chaos vel aquam Elementalem resolvantur salia*, quod necessariò fieret, si omni Acido inque iis habitante semine ceu parte Formali privata essent.

Dictis vero hisce modis, jure ac *merito anteponeendus est ille Tachenianus*, qui *plantas recentes non exsiccatas, lenissimo quantum fieri potest incinerat igne*, ut nunquam luculentam flammam concipiant, sed in nigros saltem cineres convertantur, qui in olla super ignem subinde agitando, leniter calcinantur, donec albecant, sicque aqua simplici eluuntur, *Lixivium ad mellis consistentiam inspissatur*, lenique denuò igne ad brunitiem usque urgetur; quo factò tandem solvitur, & crystallifatur; Atque hic omni studio attendendum, quod *lib. i. cinerum ultima ratione paratorum, Salis alcalifati purissimi IV. ferè uncias præbeat*, cum

que abs-  
tanti, nulla  
Excellent.  
cofactam,  
na Alkali.  
intelligen.

ro Tar-  
zito pre-  
liquidem  
nem cum

a fecero,  
Alcalifato  
aut ab il-  
quidem  
to præxi-  
am terre-  
s terræ le-  
am esse.  
nise for-  
ideamus

ni docen-  
tè factis  
; quam

s, aliq-  
ratione  
; quæ  
; quæ

que  
est



Præparationis vero hæc diversitas in solo ignis temperam  
consistit ; præter hanc enim , nulla alia hic intercessit actio ,  
tam insignis diversitatis ratio peti posset. In vulgaribus nam  
præparationum modis , vegetabilia aperto incinerantur igne , in  
*Tachenii* verò , ita incinerantur leni igne nempe , ut manifestam  
flammam nunquam patientur. Præter hæc quoque , in præ  
& vulgaribus modis vegetabilia exsiccata prius incinerantur  
posteriori vero hoc , non siccata sed recentia , in cineres red  
tur. Sed quare hoc ? *Exsiccatione quidem Salium volatilium a  
ambientis actione jacturam fieri* , in superiori Epistola mea aliquo  
perimentis demonstratum reperitur.

Particulas verò nonnullas , revera abiisse , aqueis tanqua  
hiculo immixtas , non potest esse obscurum illi , qui propter hanc  
factam jacturam , salis fixi in calcinatorum cineribus depre  
copiam , valde imminutam attenderit. *Majorem enim v. g. Lithium  
recens combustum , salis copiam largitur , quam idem ex  
tum* ; unde invictissima consequentia consequitur , particula  
exsiccatione è vegetabili discedentes , ejusdem cum cineribus  
linæ nempe naturæ fuisse : quomodo enim aliàs pro harum  
præsentia vel absentia , copia Salis major vel minor esse posset  
non ex quolibet fiat quodlibet.

An verò fixæ vel volatiles fuerint particulae istæ , non  
dubitare sinit natura fixorum , quæ adeo sponte sua superior  
petunt , ut etiam pro fixitatis gradibus fusionis ignem ferant.  
latiles ergo sint necesse est particulae avolantes istæ.

Quibus præsuppositis igitur , cum ipso Sole meridiano clariu  
stet ; particulas volatiles , vel Salia volatilia , fixorum salium incinerantur

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

copia salis fixi valde augetur, quod quæso quâ fieri ratione posset, nisi particula ista volatiles, materiam salis fixi constituerent.

Cum itaque mechanicè jam demonstratum sit, quasdam particulas cæteroquin volatiles, ignis calcinatione, in fixum alcalifatam mutari, (quod certè citra violentam calcinationem in misto præextitisse dici non poterit) quis jure non suspicabitur; eadem prorsus ratione & illud sal fixum, quod citra particularum volatilium additionem in cineribus deprehendebatur, per volatilium colliquationem productum fuisse?

Particulæ volatiles, è *Tartari* v. g. calcinatione discedentes, si conservari possent omnes, omnes quoque naturam salis Alcalifati induerent. Et quod si, eadem particulæ omnes, è misto calcinato discederent, ita ut nulla illarum conservari posset, ne unicum quidem salis fixi alcalifati granulum, inde nobis promittere possemus.

Et si verò in violentis v. g. *Tartari*, *Absinthii* calcinationibus, magna salis volatilium jactura fiat, adeoque Fixi Salis quantitas tantò, pro ignis gradibus, minor evadat; omnium tamen, ut nullæ omnino in misto reliquæ maneant, amissio seu exhalatio contingere non potest. Particularum enim harum volatilium fuga, non fit in instanti, ut simul uno momento evolarent omnes, quotquot in eo latuerunt. Sed sensim aliæ alias fugientes, sequuntur. Quod ipsum exemplo suo quotidiano docet *fuligo*, quæ quod nihil sit aliud, præter volatilium particularum, mutuò coagularum congeriem analysi illarum constat. *Fumus* verò *fuliginem* produciens, sensim, è vegetabili accenso discedit, unde fit; ut quæ postremò fugam moliebantur particulæ, propter longiorem in igne moram, colliquentur, adeoque figantur, & quidem duplici ratione; vel ab ipsis nempe particulis acidis, mixtorum partibus, flammam accensorum (uti ex naturâ ignis tradita patet) alentibus, quæ eadem faciunt, fumum coagulari seu figi in fulignem; vel etiam à particulis terrestribus, coagulatis in igne salibus volatilibus, in commixtis, sed de his in subsequendis;

Hoc saltem hic notare lubet; Cum fieri aliter non possit, quin violentâ illa vegetabilium calcinatione, quædam, ac ultimò quæ deser-

pet

guis  
lietu  
quale  
Sal alI  
dum o  
prolicaquis  
esset  
illicante  
Argex cu  
conci  
denti  
mus.tur.  
cinati  
salium  
ginis  
volumcum n  
pug

deserturæ mixtum erant particulæ, in se invicem & cum particulis terrestribus colliquantur, & figantur; neque etiã fieri aliter posse; quin ex cunctis vegetabilibus combustis, Sal fixum alcalisatum impetretur. Quod quidem tum primum inde accipere licet, quando in rerum incinerationibus fumus, seu volatilium salium fuga cessat. Hâc enim cessante, innotescit nobis, reliquas particulas jam coagulatas & fixatas esse, ut evolare non queant; Si verò nondum defuerit fumus, vel minimus etiam volatilium particularum motus, qualem in carbonibus ignitis deprehendimus, reliquus sit, frustra Sal alcalisatum inde expectamus.

*Is enim magnus mihi erit Apollo, qui ex carbonibus, seu lignis, nondum omninò in cineres redactis, vel unicum Salis Alcalisati granulum, prolicere noverit.*

Neque etiam carbones, lignaque leniter ustulata, sub terris & aquis tot secula durare possent, si Sal alcalisatum formaliter ipsis inesset, utpote quod ad primum quoque aquæ aut humidum attactum illicò liquefcit.

*Tantum igitur abest, Sal fixum alcalisatum, in misto formaliter ante calcinationem præexistere, ut ne minus grani vestigium, vel ipse Argus investigare possit.*

Hæc quamvis per se verissima sint, incredibilem tamen lucem ex subsequituris sibi lucrabuntur. Quod si enim ullum vel mente concipi Experimentum potest, quo fixorum Salium generatio, evidenti ratione ostendi possit, certè illud est, quod ex Fuligine habemus. Hæc enim calcinata, copiam Salis alcalisati satis magnam largitur. An verò dicemus, Sal hocce alcalisatum in fuligine citra calcinationem præextitisse? absit; neque hoc permittet natura fixorum salium, quæ adeò in igne constantia sunt, ut instar vaporis vel fuliginis nunquam adscensura sint. Unde igitur ortum illorum derivabimus?

*In fuligine quidem Salia inesse, nulla indiget demonstratione, cum nulli credam super hac re scrupulum subesse. Quod verò salia fuliginis sint volatilia, præter celerem ex accensis vegetabilibus disces-*  
sum,

e possit,

tam parti-

calisatum

to præex-

n profus

nam addi-

liquatio-

alentes, si

Alcalisati

calcinato

cum qui-

possimus

rationibus,

amitas tan-

a, et nulli

contingit

, non fit in

uorquet in

: Quod

aliquid,

engeriem

, sensim,

tagam me-

, colliquet

vel ab-

accensis

am facti

culis car-

xis. etc

sum, & hoc docet; quod mediante spiritu Salis in Sal armoniacum abeant, acido verò hoc Salis spiritu per alcalisati falis additionem separato, in merum sal volatile urinosissimum solvantur. Quare, si materiam quæramus, è qua sal fixum producat, erunt certè salia illa fuliginis volatilia, *Acidum* unum, alterum *urinosum* ambo ex vegetabilis calcinatione profecta.

Modum verò, seu formalem fiendi rationem, si desideramus, manifestum est, esse illum, *colliquationem volatilium Salium, inter se, ac cum particulis terrestribus.* Cum enim præter ignis actionem hic nulla sit alia, quæ Efficientis causæ Physicæ rationem tueri possit, *ignis verò proprium sit, Salia colliquare,* (per horum enim cum terrestribus particulis colliquationem vitra producuntur) omninò affirmandum est, & ipsum Sal alcalisatum, per particularum colliquationem, ab igne factam, productum fuisse. Quod tandem ipsum, intensiori ignis gradu, in vitrum transit. Sed ut dictorum veritas, tanto clarius pateat, videamus quæso *Experimentum ipsum.*

*Fuligo* quidem aperto vase *calcinata*, aliquam Alcalisati Salis quantitatem largitur; Sed longè majorem, si sequenti ratione rem aggressus fueris; copiam impetrabis. *Calcinetur, nempe fuligo vase clauso, igne in principio intensiori; postea teratur, denuoque igni commissa, baculo ferreo agitetur, usque dum colorem cineritium induat.*

Sed quare hic requiritur vas clausum? ut nempe fuga volatilium, ceu materialis causæ fixorum Salium, impediatur. Quare item intensus statim ab initio ignis gradus urgetur? Sic enim eò citius colliquantur particulæ volatiles, & figuntur antequàm fugam adornare possint. Quid quæso colligi inde aliud potest, quam & in fuliginis calcinatione, Sal fixum, è volatiliis colliquatione, productum fuisse? Cum iisdem mediis, Fixi Salis copia augeatur, quibus volatiliis Salium jactura præcavetur.

Si verò cuiquam volupe fuerit suspicari, ac si Sal illud alcalisatum, à fuligine productum, mediantibus volatilibus fuliginis salibus.

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

in vegetabili ante calcinationem præexistisse (quod tamen in antecedentibus demonstratum est, à rei veritate quàm longissimè abesse) nunquam tamen fieri poterit, ut alcalisatæ illæ particulæ, à volatilibus fuliginem constituentibus, integræ eleventur; & quamvis nonnullas fixi Salis particulas, sublimari, inficias eundem non sit: illæ tamen tunc fixorum salium naturam exuerunt, ac volatilitatem induerunt.

Atque his, si fortè cui assensum præbere non placuerit, hunc rogatum volo, ut modum afferat ac rationem, quâ Sal illud alcalisatum, formaliter in fuligine existens, citra novam accedentem & quidem violentam calcinationem, inde separari possit, quod commodissimè omnium per aquæ affusionem fieri deberet; in hac enim alcalisata Salia citissimè solvuntur. Quod ipsum verò quemadmodum frustra, & facilius è pumice aqua expectatur, ita & frustra laborabunt illi omnes, qui in fuligine, sal quoddam alcalisatum formaliter præexistens quasi verint.

Et, si Alcalisatum fuliginis Sal, per volatiles particulas eventum fuisset, quanta volatilium copia, ad hoc opus fuisset? Cum enim Fixi Salis ad volatile, subtripla ferè debeat esse ratio, consideret quæso quis copiam Fixi Salis, è calcinatione fuliginis ritè instituta, profecti; ipsamque conferat ad pondus fuliginis, unde colligere poterit, an tanta volatilium copia in fuligine existere potuerit, quæ tantæ Alcalisati salis copiam elevandæ, ac præcipuè ad tam excelsa loca, fuerit.

Cui & hoc accedit, quod ipsa fuligo è fuliginis calcinatione ascendens, capiti mortuo reddita, in Sal alcalisatum mutetur. Sed nolumus rem ipso meridiano sole clariorem, longiori explicatione obscuram reddere, cum res ipsa loquatur in tam subtilissimis, ascendentis fumi particulis, fixas illas Alcalisati Salis particulas, neutiquam latere potuisse.

Quæ cum revera ita sint, quid de salis fixi è fuligine calcinata, production dicemus? Nonne ultrò fatendum nobis erit; ignis demum ope, illud ipsum productum fuisse, neque adeò formaliter ante calcinationem in fuligine præexistisse. Atque hoc est, quod potissimum

simum nobis demonstrandum erat; Sententiam verò hancce tamdiu nobis tenendam esse ducò, quamdiu allata jam Experimenta ac rationes, firmo stabunt talo, neque ab ullo mortalium modus auferetur, quo Alcalifati salis, unicum saltem granulum, citra calcinationem produci possit; quod certè nunquam fiet, nisi quis Tartarum in herbarum succis latentem pro sale Alcalifato habiturus sit; Quem errorem ne quis efraret, in antecedentibus, *Fixum Sal Tartari, ab Alcalifato cinerum, probe distinguendum esse monui.*

Circa dicta verò, unicum præ cæteris dubium superest, ac experimentum non negligendum, cum videam Celeberrimum *WVillium è Reg. Soc.* hoc ipso Alcalifati Salis, in misto, ante calcinationem præexistentiam, indubitato demonstrari posse, existimare. Cum enim cineres Plantarum semel elixiviati, denuò licet calcinati, nihil omninò salis fixi exhibeant, colligit inde Vir Clariss. Sal fixum, non per calcinationem primùm, productum fuisse, sed reverà in mixto præextitisse, alioquin terram elixivatorum cinerum, calcinatione accedente, Sal fixum, concessuram fuisse.

Verùm quod pace tanti Viri dixerim; res hæc longe alio fundamento nititur. Nemo enim unquam dixerit, solo igne Alcalifatum Sal productum fuisse. Ad rerum namque productionem præter externam causam Efficientem (Finalis enim, mores potius, quam Naturam spectat) internæ quoque; *Forma* requiruntur & *Materia*. *Materiam* verò *Alcalifatorum Salium*, in antecedentibus jam plurimis Experimentis demonstravimus, esse *salia volatilia*. *Formam* diximus esse colliquationem seu fortissimam unionem, volatilium salium inter se & cum particulis terrestribus; *Efficientis* causæ rationem habet ignis; hic enim colliquando *Salia* formam alcalifato salis concedit. Hæc verò saltem externa causa est, neque mixti compositionem ingreditur, neque adeò quicquam producit nisi *materia* adfuerit ex qua, quid producendum sit: Ex nihilo enim negativo naturaliter nihil unquam factum est. Cum igitur in antecedentibus demonstratum sit; *Materiam fixi Salis, esse Salia volatilia*; sequitur, quod iis omnibus in sal fixum mutatis, semelque elixiviatis, nullum sal fixum denuò per ignem produci possit, ob materiæ scilicet defectum.



fuam, quã nobis se conspicienda præbent, in violenta ignis calcinatione demum consecuta sint. Quod præter alcalisatum sal quã tale, vitri è vegetabilium Salibus productio testatur. *Quis enim dixerit vitrum formaliter in vegetabili præextitisse?* Quamvis materialiter eidem infuisse jure meritoque dici debeat. Quod ipsum quoq; de *Spiritibus vini* in antecedentibus notavimus, neque *hi enim ante fermentationem formaliter in vegetabilibus reperiuntur, sed materialiter saltem sub oleorum forma latent.* Formam verò spirituum, oleorum demum resolutione ope fermentationis factã, nanciscuntur.

Alcalisatum itaque sal, cum formaliter in misto citra violentam calcinationem, non existat, non video, quã ratione inducti, viri cæteròquin Clariss. lixiviale, fixum, alcalisatum sal, in animalium ac hominis præcipue corpore finxerint. Insunt quidem & humano corpori salinæ particulae, quæ in hoc cum lixivialibus conveniunt, ut acidis contrariæ sint, eademque saturent, communiterque *Spiritus* appellantur *Animales* (quamvis corporeæ omninò sint substantiæ, adeoque improprie Saltem spiritus appellentur). *Hi enim varia morbosa acida, austera, acrida, & sexcenta hujus generis alia vel superant, vel ab iis superantur, unde sanitas vel mors proficiscuntur.* Atque hoc sensu spiritus hi, salia lixiva appellari possent, quia lixivialium more, varia acida corrigunt. Quo sensu & *Bili lixivium Sal inesse*, concedi potest. Habet enim hæc, alcali quoddam, quo omnis generis putredines, earumque aciditates arcet, quæque ideò summo jure Balsamus vocatur totius corporis. Hæc enim deficiente, Chylus puerorum in vermes transit, seu lambricos, febres excitantur, adeò ut dubitari possit, utrum è defectu potius bilis, an abundantia ejus, ardentium febrium causa repetenda sit. Et ut fatear quid sentiam, potiori certe jure videntur gaudere illi,

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

Verùm hæc de Alcalifati Salis ante calcinationem in misto for-  
præexistencia dicta sufficiant. Sufficientissimè ex his constan-  
ror, quomodo Alcalifatam sal non Naturâ, sed arte potius  
que adminiculo productum sit, adeoque *Formaliter* in misto  
præextiterit, sed *materialiter* saltem eidem infuisse dicendum sit  
*e hoc primum fuit circa salia alcalifata demonstrandum.*

Progrediendum igitur nunc esset, ad *alterum membrum de Sal-*  
*lisato demonstrandum: quod nempe unio, volatilium Salium cum*  
*stribus particulis, tantæ Alcalifatorum Salium fixitatis causa sit*  
im cum in tertio & subsequuto membro, demonstrandum sit  
*tilisationis Alcalifatorum Salium rationem, in terrestrium particula*  
*separatione sitam esse, satius nos facturos arbitramur, si hoc præ-*  
amus. Quod si enim solidè demonstraverimus, terrestribus  
ibus separatis, Fixitatem omninò sublatam, & Volatilia facta esse  
; per se, suâque luce patebit; ipsam terrestrium particularum  
nem cum Salinis, unicam Fixitatis causam fuisse.

Aggrediamur itaque rem ipsam, manifesta que inspiciamus ex-  
menta & rationes fortissimas, quibus sententiæ nostræ veritas in-  
a, elucere valeat. Primò verò locò producemus experimen-  
t, quo terrestrium particularum apertissima separatio, & post se-  
tionem, facilis Fixi volatilifatio constare possit.

*Fiat igitur Lixivium Salis Tartari, siye alius Salis Alcalifati, sati-*  
*forte*

*forte, huic per vices infundatur Spiritus Salis, eâ ferè quantitate, ut Punctum Saturationis inter hunc & Sal alcalifatum appareat: quod inde cognoscitur, si particularum motus s. effervescentia lenior observata fuerit. Ita enim nulla erit Salis Alcalifati particula, quæ non saturata fuerit à Sale fixo.*

*Quod si ritè attenderis, videbis Terram quandam è sale Tartari præcipitari, in ipsum vasis fundum: Tum filtra supernatantem salinum liquorem. Sic Terram salis Tartari in filtro relictam videbis; Liquorem salinum expone calori, ad humidi evaporationem, saliumque Crystallisationem; Crystallisatum sal in mortario lapideo teratur cum ana salis Tartari alcalifati, sic volatile sal quoddam urinosum inde adscendere naribus deprehendes.*

Hæc est tota  $\epsilon\gamma\chi\epsilon\iota\sigma\eta\sigma\epsilon\omega\varsigma$  ratio, cujus quæso, causas liceat accuratiùs inspicere, ut quid pro nostra sententia asserenda obtineat, patere possit.

Quòd vero spiritus salis ope, Terra salis Tartari præcipitetur, è præcipitationis natura, Acidi item ad Alkali concursus ratione, causa petenda est. De quibus hîc saltem præsupponemus; (nam integram præcipitationis doctrinam hîc afferre velle, prolixum nimis foret) *Nunquam observatum esse Acidi & Alkali solutorum concursum, absque intestino particularum motu, s. effervescentia. Deinde, ex mutua ista particularum actione, præcipitari quicquid in alterutro istorum continebatur heterogenei. Ita si quid in Alcalino quodam solutum fuerit liquore, hoc Acido liquore affuso exinde præcipitabitur. Et si quid contra in Acido solutum fuerit menstruo, Alcali beneficio inde dejicitur. In nostro Experimento, Terrestræ particulæ Alcalino salis adhærentes, ab acido spiritu salis præcipitantur. Dum n. acidus salis liquor, cum sale Alcali Alcalifati salis conjungitur; Terrestræ particulæ, diversæ planè à sale Alcali naturæ, necessariò inde præcipitari debent.*

Cùm igitur Terra ista alcalifati salis, adeò manifestè sensibus quoque externis pateat, neminem puto tanto laboraturum studio contradicendi, ut hæc negare audeat.

partium  
& vulgi  
sali vo-  
manifesti  
ratio fieri  
operarum  
Reliqua  
calcinare  
sali  
urinosum

nisto for-  
constare  
potius;  
in misto  
andum sit.

nam de Salt  
solum cum  
causa sit  
andum sit  
particula  
hoc præ-  
terestribus  
facta esse  
particularum

dicamus ex  
veritas  
experimen  
, & post

pöterit ?

Ne verò cuiquam videatur, particulas hasce terrestres præcipitatas, externè saltem sali Tartari adhæsisse, neque adeo intimè per particularum colliquationem, eidem conjunctas fuisse; experiatur quæso quis dictum experimentum, loco Salis Tartari Alcalisati. Oleum ejus p. d. substituendo: Oleum hocce (impropriè quamvis dictum) instar aquæ fontanæ limpidum clarumque conspicitur, adeo ut non facilè quis suspicari possit, tam pellucidarum particularum poris, alias maximè opacas, contineri: nec tamen non continentur. Ope enim ejusdem spiritus salis, in lucem producuntur. Neque tamen ante, poris suis, loculisq; excidunt, quam saturationis illud punctum attigerint salia. Quod valdè miratus, cum primâ vice de hac Terræ præcipitandæ ratione cogitarem, periculumque facerem, an prout mente conceperam, experimenti veritas apparitura esset. *Cum enim aliquot vicibus aliquam Spiritus Salis partem, Oleo isti p. d. affunderem, eâ spe, fore ut tantum particularum terrestrium præcipitaretur, quantum Spiritus Acidi à sale Alcali saturatum esset, eventus voto non respondebat, ut etiam spes illa terrestrium particularum è Tartari Oleo præcipitandarum, firmiter licet ante concepta, me fefellisse visa fuerit.*

Sed tamen, non omni abjectâ spe felicitis successus, perrexi in spiritu isto Acido affundendo, tandemque observavi; liquorem,  
alio-

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

dicatur; cæpi suspicari, & hîc Naturam esse, adeoque ex commistione illa Spiritu moniaco, & Alcalisati Tartari, Terram hîriolato præcipitatum iri, atque Alcalisatur particularum terrestrium separationem *ve que requiri quicquam aliud existimabam, præ Alcali volatilifato separationem*; quam ut in mortuo salis Ammoniacy, novum Sal Tartari Ignem, adscendebat sal quoddam volatile urinum nullum magis; atque hoc, nil nisi sal Tart confidebam.

Unicus tamen nihilominus animo cœtuebam namque, ne sal hicce volatilis, quibusdam salis Ammoniacy, propter non salis quantitatem additam, haud ritè dispossesse censebam; quòd pro spiritu sciendo, salis Tartari addendi ad sal Ammoniacum ratio necessaria sit, cum dimidia salte Acidus nempe Spiritus, ad Alcali Urinobens separari debeat, & præterea Alcaliorum Salium partem absorbere queant.

Quibus & hocce accedebat, quòd Tartari ad Sal Ammoniacum ratio observata mortuo Salis Ammoniacy, quod tunc tibi E quibus omnibus haud obscurè colligi in dicto Capite mortuo Salis Ammoniacy potuisse, adeoque Salem istum volatilem Capite mortuo isto adscendentem, revera per novi Alcalisati Salis additionem, atque particularum terrestrium præcipitationem, dum esse. Ut tamen scrupulo hoccerem aggressus sum via.

*Cum addito novo Alcalisato Sale Tar*

## Naturalium Rerum Princip

*Ammoniacy, subtilissimum illum Salem, naribus percipere liquorem omnem, pro Salium volatilium omnium quâ factâ in residuo liquore salis saporis, non a mortuo Salis Ammoniacy, duo habitare Salia secundum Ammoniacy nempe; quo mediante Alcalisâ priori Capite mortuo à Terrestribus particulis liberabile redditum erat; & novum deinde Sal Tartari cujus auxilio, prius illud Alcalisatum, à fixentibus, in libertatem vindicatum erat. Quare huic mortuo, novum addebam sal Tartari alcalisatum, alcalisatum sepositis particulis terrestribus, ab Acidis feriebatur penetranter. Atque ita omnem mihi hanc rem scrupulum arbitrabar, meque securum essebam, sal illud volatile è capite mortuo salis Ammoniacy vera pro sale Tartari volatili habendum esse.*

Ast verò, cum hancce volatilifandi Salis Tartari solius Acidi salis spiritus, in sale Ammoniaco cooperfici cernerem, ut tanto labore superfedere possederet nihil prorsus salis volatilis è sale Ammoniaco mistum esse, solo spiritu salis, experimenti certi decrevi. Feci ut decreveram, & ex voto feliciter affecutus successum, quanquam primâ fronte putarem (uti antea monui,) punctum saturationis, res non veram successura videretur, cujus ἐπιχειρήσεις, operationes. in proximè præcedentibus exhibuimus.



Sed tamen hocce adeò manifesto experimento præsupposito, paulatim ad obscuriora progrediamur, quibus tamen ex jam allatis tantum lucis accedet, ut nullus omninò obscuritati locus futurus sit.

*Non prætereundus verò modus iste est sal Tartari volatilifandi, cum Aceto, qui instituitur. Affundunt nempe sali Tartari acetum, abstrahunt hocce, ita Acidus sal in sale Tartari relinquetur, mecumque phlegma è Retorta stillabit; postea novum acetum sali in Retorta relicto affundunt, & phlegma abstrahunt; repetunt hoc toties, donec acetum eadem aciditate quâ affundebatur, per Retortam destilletur, quia hocce signum erit; tantum salis acidi aceti, à sale Tartari absorptum esse, quantum capere possit. Sal hocce Tartari, acido aceti sale saturatum, Terra appellatur nonnullis Tartari foliata; alii verò Salis Tartari volatilifandi nomine idem insigniunt. Et revera ipsi titulus hicce competit, quòd particulae terrestres, Alkali Tartari figentes, additione aceti, præcipitatae sint. Quòd ipsum evidentissimè conspicitur, si Lixivio Tartari affundatur acetum, ad punctum saturationis usque, ita illicò Terra Tartari fundum petit; Atque adeò hocce satis manifestum est experimentum, pro terrestrium particularum præcipitatione demonstranda.*

Quid dicemus verò de occultiori illo modo *Helmontiano*, volatilifandi Alkalifata salia, beneficio oleorum destillatorum. Verba *Tr. prim. Chym.* sunt. Quando inquit HELM. Oleum Cinnamomi &c. Suo Sali Alkali miscetur, absque omni aqua, trium mensium artificiosa occultaque circulatione, totum in salem volatilem commutatum est, Verè essentiam sui simplicis in nobis exprimit, & usque in prima nostri constitutiva sese ingerit.

Cujus operationis rationem veram, non crediderim hæctenus à multis explicatam: plurimi acquiescunt in eo: si audierint, sal hoc componi ex oleo destillato, & sale fixo, quorum ab altero, alterum volatile redditum & utrumque Ignis adminiculo associatum. Verum salvis aliorum sententiis mihi nec non satisfaciunt. Neque

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

*Spiritus Vini sæpius reiteratam abstractionem*, qui instituitur, iisdem quoque fulcris innititur: quod tamen operæ præteritum erit solidius ostendere, ut & hoc loco terrestrium particularum separatio appareat. Vocatur aliàs communiter *Balsamus samech*, Sal Tartari illud, Spiritu Vini imprægnatum, cujus *ἐκχρισθεις* hæc sunt.

*Abstrahunt à Sale Tartari Spiritum Vini rectificatissimum sæpius, donec æque rectificatus, à Sale Tartari redeat spiritus vini, quam fuerat affusus.* Et si enim primâ vice summè Alcalisatus affunderetur, maximeque igneus, ut deflagrans ne unicam aquæ guttulam post se reliquerit, quæ pyrium pulverem contra explosionem defendere potuisset; semel tamen saltem abstractus, maximam Ignæ suæ virtutis jacturam passus deprehendetur Phlegmaticusque factus erit. Cujus rationibus ostendendis, hîc locus haud satis commodus est: erit tamen in subsequendis uberrimus de his dicendi campus. E quibus tum pluribus dicendis, hic saltem unicum hocce mutuabimur; spiritum vini, per Acidi seminalis salis, ab Alcalisato Tartaro absorpti privationem, in Aquam conversum esse. Quod quidem tanto majori jure mihi concessum arbitror, quanto pluribus in doctrina Ignis ostensum est experimentis, spiritui vini revera particulas acidas inesse, quibus ratio caloris seu inflammationis & inebriationis tribuenda sit.

Quibus præsuppositis constare potest; *quasdam spiritus vini particulas acidas in Sale Tartari relinqui*; cujus quoque non est obscurum indicium, quod pondus Salis Tartari, per crebriorem novi spiritus vini rectificati abstractionem, auctum deprehendatur. Atque de hisce spiritus vini acidis salibus, eodem jure, quo de oleorum destillatorum in antecedentibus aciditate, dici potest; quòd horum beneficio, & cum Alkali Alcalisati salis conjunctione, Fixum volatile reddatur, per terrestrium particularum separationem.

Atque hujus *volatilisati salis, vestigia quadam, in spiritu vini Tartarisato observantur.* Dulcedo namque in illo gustûs sensu perceptibilis, arguit; particulas spiritus vini acidas, coagulatione sua, in sublimatis simul alcalisati salis particulis, in dulces conversas esse; qualis contingit conversio in Aceto; saturno, vel marti, incoagulato.

Cum

hî

tic

teg

vert

pot

Tar

fixe

que

nob

fixa

cula

mer

sal

de

con

form

jugo

peri

Acc

Tart

Tar

mer

his

tas

fale

tum

titi

tus

Cum verò hâc ratione non plus volatilifetur Salis Tartari, quàm mediantibus Acidis illis, spiritûs vini particulis, à terrestribus liberatum fuerit, sequitur, quòd creberrima spiritûs Vini abstractio hîc requiratur, si quis copiam quandam salis Tartari volatilifandi, animum induxerit. Plena enim & omnimoda salis Tartari, à particulis acidis separatio, hîc requiritur, usque dum spiritum Vini, integris viribus, nullaque acidarum facta jactura, redditum esse, advertatur. Quod ipsum, quàm sit futurum difficile, illi constare potest, qui attenderit; quanta fortissimi etiam aceti copia, ad sal Tartari saturandum requiratur, cujus tamen aciditas manifesta & fixior est, quæ in spiritibus Vini occultior est & volatilior. Plura quæ de his dici possent studio prætereo, cum præterea nihil hîc aliud nobis demonstrandum sit, quàm & modum istum, Volatilifandi fixa, per *Sarnech* appellatum, æquè ac priores, in terrestrium particularum separatione situm esse.

*Neque alia ratio est, in fermentatione salis Tartari cum proprio fermento, Tartaro scil. crudo, cujus Acidum dum cum Alkali Alcalifati salis Tartari conjungitur, Terra præcipitari debet figens, quam se deprehendisse non diffitetur Cl. Langelottus insipidam, epist. suæ p. 6.*

Quamvis verò sal Tartari Alcalifatam, cum Tartari crudi acido conjunctum, amissione Terrestrium particularum, Alcalifati salis formam exuat, Volatile tamen ejus nondum innotescit; quòd sub jugo hæctenus Acidi Tartari contineatur, prout in superioribus experimentis, volatilifatum sal Tartari sub jugo spiritus salis Acidi s. Aceti. *Volatile ergò illud Urinosum, quod impetratur, non tam è sale Tartari, quam Tartaro crudo profectum esse existimandum est: cum sal Tartari, hoc loco se habeat ad Tartarum crudum, prout ad sal Ammoniacum; de cujus capite inortuo, quæ supra dicta sunt, si cum his conferantur res tantò patebit clarius. Ac præterea probabilitas quædam his accedit ex eo, quòd è solo Tartaro crudo, absque sale Tartari, solum Aluminis crudi, anatica proportione, additione, testimonio Cl. Daniel. Ludovici, impetrari possit, sal Urinosum penetrantissimum. Deinde cum Sal Tartari volatile Excell. Langelotti, prorsus inodorum sit, uti ipse coram falsus est, manifestissimum hoc indicium*

dicium est, volatile ejus, à particulis quamvis terrestribus liberatum, ab Acido tamen Tartari, hætenus fixatum esse. Cœpi ergo cogitare, annon volatile illud, Tartari crudi potius soboles sit, quam Alcalisati Tartari. Neque ideo in epistola mea ad *Cl. Langelottum* obscurè tuli, in dicta fermentatione, primariò quidem non ipsum Alcalisatum Tartari volatilifari omnimodè, sed Tartarum potius crudum. Quod cum paulò durius dictum visum fuerit *Illustriss. Societati Regia*, volui hîc paucis sententiam meam elarius explicare.

Ex allatis igitur experimentis, æquè ac rationibus manifestò fatis patet; quod per *solanam Terrestrium particularum separationem*, Alcalisata Salia fixitatem suam exuant, & *volatilia* reddantur; Unde simul innotescit, sponteque sua fluit; *terrestres particulas*, Ignis vehementiori colliquatione, Alcali Sali conjunctas, tantæ Alcalisatorum salium *fixitatis* causas fuisse.

In hac verò *fixorum salium volatilifatione*, ac præcipuè *salis Tartari*, cum tot Celebres etiam Viri dies sæpè ac noctes consumpserint, paucis quæso de usu ejus liceat monere, cujus spe inducti, tot labores susceperint.

Maximi ingenii *Helmont. c. xv. de Febris*, præter alia loca, maximis hoc Sal extollit laudibus, & cum de usu ac nobilitate liquoris *Alcahest* quadam attulisset, addit: *Quod si verò ad hoc Ignis arcanum non pertingatis, discite saltem Salem Tartari reddere volatilem, sic intimas nacti eritis rerum essentias.* Alia elogia, videantur apud alios; quibus tamen, nescio quantum tribuendum sit. Ego certè liberè fateor, ut sentio; aut majores nostros Philosophos, sub nomine Salis Tartari volatilis, aliud occultare voluisse; aut certè exitus promissis non respondere. Nemo namque credo (aliorum salvis sententiis) experimenrum afferre poterit, Metallum cujusdam, ope volatilifati salis Tartari radicaliter soluti; aut aliam quoque, è vegetabilibus saltem paratam essentiam, quæ ope aliorum Alcalium Volatilium Urinosorum parabilis non foret; quid ergò peculiare à cæteris Volatilibus salibus possidebit, cum æquè Urinosum sit ac illa?

Neque *Cl. Langelottus*, satis sufficienti jure, prærogativam ejus præ

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

adeoque Alkali sanguinis humani quamvis propriâ formâ gaudeat (nullum enim, adeo purum est Sal Alcalinum, quod non seminali quâdam aciditate imbutum sit; alioquin, uti in subsecuturis, ostenditur, in aquam Elementalem relaberetur) à potentiori Spiritus Vini aciditate seminali tamen, superetur. Quemadmodum si sal Tartari Alcalifato, affundatur Spiritus Nitri, potentior hujus Spiritus, aciditas seminalis, Crystallus format, non Rhombi, crystalli salis Tartari competentis figurâ, sed Nitri potius oblongis stiris conspicuas.

Adeoque figurarum hæc diversitas, diversitatem feminum indicans, docet nos, ipsa etiam Alcalia Urinosa, specificam quandam à se invicem obtinere differentiam.

Hæc tamen seminalis alcalium volatilium differentia, in Curatione morborum non adeo attendenda videtur, cum Alcalia omnia tantillum saltem feminis possideant, quo impediri possit, ne spontè in aquam seu principium suum resolvantur, adeoque vacua sint, sequæ ad certorum morborum causas habeant, ut materia ad formam, h. e. indifferenter, ad hoc vel aliud hostile acidum absorbendum.

Neque proinde audiendus videtur Helmontius, hanc docens inter Spiritum Urinæ, & sanguinis humani, differentiam: quod posterior Epilepsiæ medeatur, prior non; cum Experimentiâ constet: Spiritum salis Ammoniaci, Urinæ sobolem, in convulsivis motibus præcavendis, vel sedandis, non adeo spernendum esse.

Quare alcali Tartari urinosum, ex Alcalifato Tartaro per terrestrium particularum separationem profectum, quamvis à cæteris urinosi salibus specificè differat, ratione feminis nempe, quod in Acido Tartari, à cæterorum Acidorum seminibus diversum est. Neque ideo tamen tanta præ cæteris urinosi salibus ipsi Prærogativa debetur, cum nullum hactenus allatum sit, tam egregiæ virtutis ejus experimentum, sive in corporum solutionibus, sive morborum curationibus, propter quod aliis volatilibus salibus jure anteponi debeat.

Atque hæc, de Alcalibus volatilibus quæ dicta sunt, eadem quoque

que  
reve  
mag  
synth  
nequ  
Ruta  
sed c  
parat  
ratio  
corr  
nis  
valde  
partib  
locus  
lento  
affiri  
Ignis  
quar  
lia;  
calif  
ratio:  
Alcal  
feren  
illoru  
sal ru  
Sic e  
rebr  
Alca  
cifica  
Ruta  
(quo  
muni

*que de vegetabilium Alcalifatis accipienda sunt.* Neque enim tanta revera est inter ista differentia, ut plurimi opinantur, ut propterea magnus illorum delectus habendus sit. Ita frustra in Alcalifato Absynthii queritur, quæ in Absynthio ante Calcinationem fuit virtus; neque Alcalifato Euphrasie, ulla inest specifica oculos sanandi vis; neque Rutæ Alcali aut Lavendulæ, eæ, quæ herbæ inerant insunt virtutes; sed cuncta, quemadmodum sapore non differunt, ut nec peritissimus parandorum salium artifex eadem distinguere sciat, ita nec operandi rationem diversam obtinent, cuncta nempe variis vitiosis fermentis corrigendis inserviunt; neque Rutæ Alcalifatum aut Lavendulæ, minus Stomachicum est quam Absynthii. Cum enim præterea à veritate valde alienum sit, dari certa vegetabilia, certis humani corporis partibus Idiocratica quâdam facultate dicata (de quibus hîc dicendi locus non est) minus decebit; illas virtutes in Alcalifato, seu violento Igne, exusto sale, percontari, quas recenti Vegetabili inesse, affirmare non audebamus. *Seminales enim vegetabilium Virtutes, Ignis violentiâ non possunt non in auras abiisse, minimâ saltem illarum quantitate superstite, quæ impedit, ne sponte in aquam resolvantur salia; quod fieret, si omni seminali Acido privarentur.*

Verum tantillâ seminis pars, quamvis specificam quandam Alcalifatorum salium differentiam causetur, medicamento tamen operationem non faciat diversam, ut e. g. in Intermittentibus Febribus, *Alcalifatum Absynthii, Alcalifato Centauræ minoris, sive Hyperici præferendum sit.*

Quæ cum revera ita sint, non possum admirari satis curiositatem illorum, qui Clysteribus, apoplecticis applicandis, non verentur admiscere sal rutæ, aliorumque pro Cephalicis vulgò habitorum vegetabilium. Sic error errorem parit. Dum enim falso sibi persuadent, Rutam Cerebri morbis medelam afferre specificam; ruunt in alium; Rutæ nempe Alcalifato salii easdem, quæ ante calcinationem aderant, inesse specificas Virtutes; & tandem in tertium; Posse nempe Alcalifatum Rutæ, putatitias. Virtutes, laboranti cerebro, etiam Clysteribus (quorum tamen ultra valvulam intestinalem nulla operatio) communicare.

gaudeat  
terminali  
tis, osten-  
ti Spiritus  
dum si sali  
e Spiritus,  
tis Tartari

misum in-  
quandam à

in Cura  
antia tar-  
e sponte in  
tatis, sequi  
ar, h. e. in

locens in-  
am: quod  
eas conflet  
s. moribus

atato per  
avis à ca-  
s nempe  
rationibus de  
eis salib.  
n. ut, ta-  
rationibus  
deus salibus

est in quo



Rutæ certè ad Cerebrum, non est magis specifica virtus, quam talorum leporis, ad Cerebri convulsivos motus sedandos: *nemo verò facile dixerit; ossiculis pedum, cum cerebro tantam intercédere affinitatem, ut huic medicaminis rationem tribuere ausit.* Quomodo enim hoc modo *Cranium humanum* Cerebro medicamentum esse, Jure affirmari possit? aut cujuslibet vegetabilis, vel alius rei, cum qualibet humani corporis parte, specificam congruentiam fingere licebit. Certè si *Ruta v. g. eandem morbi causam, quam in cerebro offendit, offenderet in sinistri pedis pollice, mederetur ipsi*, adeoque non minori jure cum pollice pedis sinistri affinitatem habere dici posset, quàm nunc cum Cerebro. Sed de his obiter. Hæc enim peculiarem sibi postulant operam, quia brevibus explicari satis non possunt: sufficiat saltem notasse paucis; *Alcalifatorum salium tantum delectum habendum non esse, neque etiam Fixorum. v. g. Salis Tartari volatilifata salia, præ cæteris quid obtinere, quod prærogativa dignum sit.*

Atque hæc de Alcalifatorum salium volatilifatione allata, adeò arbitramur esse evidentia, ut nullus dubio locus esse possit. Neque excogitari unquam modus poterit, Alcalifata salia volatilifandi, qui non in terrestrium particularum separatione consistat.

Quod ipsum quoties cogito, non possum satis admirari, *Zuverum, Virum*, in Pharmacopolarum erroribus emendandis, satis strenuum & felicem, in Alcalifati Tartari volatilifatione tamen, adeò graviter lapsum, ut cum hæc scriberet, omnis ferè Philosophiæ oblitus fuisse videatur. Quod invitus scriberem (neque enim defunctos jam Cl. Viri manes turbare animus est) nisi & hodie quosdam Viros, Clariss. etiam, hoc ipso seductos adverterem. Ita verò ille Pharmacopææ Regiæ pag. 247. *Tartarum Calcinatum, & in Cella collocatum, sponte suâ in liquorem limpidum, ponderosum, & salinum, resolvendum vel liquandum est (Oleum Tartari aliàs dictum) Liquor hic, in Retorta, seu Alembico vitreo humili, super Igne arena, abstrahatur ad siccitatem Salis in residuo manentis: Relictus hic Sal, porro in cella collocatus, nonnunquam astris etiam expositus*

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

vuntur) quæ si abstractâ aquâ, Aëri denuò expositæ fuerint, seminilibus particulis consumptis, ipse in aquam resolvuntur. Atque hoc repetitur toties, donec Acido seminali omni, penitus destructo, ceu parte formali, nudam materiam h. e. Aquam elementalem conspiciamus. Cui quæso quænam insignes inesse poterunt virtutes medicamentosæ? *Mirum profectò est, virum, adeò in veterum, aliorumque erroribus aperiendis sedulum, sal Tartari volatile, ab elementali aquâ distinguere non potuisse.* Et reverâ hîc videmus, quantum obsint Experimenta, citra rationem, Causarumque investigationem considerata. Nubem nos faciunt accipere pro Junone, ut interdum ea æstimemus, quorum postea, si cognoverimus, nos poenitere possit.

Præter hoc igitur, quod in præcedentibus de Alcalifato Sale jam demonstratum est; non præexistere illud formaliter ante Calcinationem in misto, patet nunc in dicto experimento *Zwelferiano*, eadem in aliud prius, Aquam nempe elementalem reducibilia esse; quò ipso veri principii rationem amittunt. Neque hoc de Alcalifatis tantum Salibus; sed & aliis, è quorum colliquatione Alcalifata produci, in antecedentibus demonstravimus, accipiendum est. Adeòque Tria illa Chymicorum, *Sal, Sulphur & Mercurius*, propter rationes allatas, *nullo modo principia naturalium rerum, vera & genuina, dici possunt.*

Postquam igitur in antecedentibus ostensum, *nec Quinarium Modernorum; nec Quaternarium Peripateticorum; nec Ternarium Paracelsistarum*, Principiorum numerum, sibi constare posse: *Videndum nunc erit, quid Binarium nostro, Veritatis ac Soliditatis insit: cum non sufficiat, quæ pro veris hætenus corporum principiis haud meritò habita sunt, indicasse, nisi & quænam pro veris habenda sint, explicetur.* Quod quidem expedivisse arbitrabimur, ubi cuncta sublunaria ex *Aqua & Seminibus* beneficio fermentorum s. *Spiritus Universi* conjunctis, composita esse demonstraverimus.

Qui rerum generationem, progressionem dicunt à Non-Ente ad Ens esse maximum certè errant errorem, si per Non-Ens intellexerint *Negativum*, ac non potius tale quoddam, quale cæteroquin

Priva-

qui

crea

nec

min

om

cur

in

st

Po

Sap

plica

dene

rem

cam

ctun

steri

eju

rena

voca

c. i.

per

pau

*Privativum*, Scholæ appellare consueverunt; quod, etsi reverà quid positivi sit, nondum tamen est id, quod esse debebat & poterat. Ex hoc enim rectissimè rerum Generationes incipere dici possunt, cum contra ex Nihilo negativo, nihil unquam naturaliter quicquam productum sit.

Prima quidem rerum productio fiebat, citra ullam præexistentem materiam, ex Nihilo negativo, ab omnipotenti Ter Optimo Terque Maximo Deo, virtute verbi sui efficacissimi FIAT. Ita enim dicit *Geneseos scriptor Moses*: cum dixisset Deus *Fiat Lux*, factam esse lucem, &c. quam productionem, *Creationem* appellare solemus. Cum verò; pro absoluto suo arbitrio & Voluntate, creasset Deus creaturas, non simplices, sed compositas, ex ejusmodi Principiis; quorum intestinis diffidiis, individuo, non quidem necessaria annihilatio, sed mixti dissolutio tamen & interitus imminere posset, quò tandem individuis singulis extinctis, species ipsæ omnes (utpote quæ extra & citra individua non existunt) ad interitum festinassent; adeoque mundus hicce universus, adeò affabre in Sapientissimi, Optimi & Potentissimi Creatoris gloriam exstructus, ante corruisset, quàm Creatoris Bonitas, Sapientia, Potentia, exinde cognosci potuisset: placuit ei, pro immensa sua Sapientia, rebus corruptioni obnoxiiis, Virtutem infundere sese multiplicandi, sibi que simile generandi, ut quam individuis perpetuitatem denegârat, eandem species possiderent.

Hoc ipsum clarè satis explicat *Moses*, dum Universi Creatorem absoluto sex dierum Opere dixisse scribit, *Crescite & multiplicamini*. Quorum prius *Crescite* individuorum conservationi dictum videtur, ut illa augmentum capere ac nutrire possent: posterius verò *multiplicamini* ipsas rerum species concernere credo, cujus beneficio, rerum generationes expediantur, ut idem ex seipso renasci quasi, & simile procreare possit, generatione verâ & univocâ. Clarioribus verò verbis ipsum expressum legimus vers. 11. c. 1. Gen. *Germinet terra germen, herbam producentem semen; arborem fructiferam facientem fructum juxta speciem suam, cui insit semen suum*. Atque ab illo ipso temporis, quo hæc dicta erant, articulo:

Atque  
destru-  
entalem  
virtutes

ut aqua  
bunt Ex-  
nem con-  
interdum  
penitere

luto Sale  
ante Cal-  
cesario,  
silia esse  
de Alkali-  
ne Alkali-  
piendum  
Mercurius,  
om, cera

ignarium  
ernarium  
e posse:  
Soliditatis  
um princi-  
pro veris  
creabimus  
merum  
omnis.  
Non. Enci  
F. mel.

in hunc usque diem, hæ naturæ leges obtinuerunt, ut cuncta individua sui in specie conservationem quærent.

Generatio itaque rerum creationem secuta, certè ex non-ente nullo modo initium sumit, sed illis particulis; quibus virtute verbi benedictionis, illa sese multiplicandi vis insita est; entibus reverà positivis & realibus.

Hæ verò particulæ, Generationum principia, non insunt omnibus eadem; sed quælibet species, in producendo sui generis individuo, specificum, à cæterarum specierum omnium semine, distinctum semen possidet. Ita in semine hominis nulla deprehenditur potentia producendi Leonem, neq; contra Leoni semen erit, homini producendo aptum. Neque in ipso v. g. Homine, semen propriè unicum est & omninò simplex; sed prout ad humanum corpus efformandum variæ concurrunt partes Organicæ, tam internæ quàm externæ, quarum conjunctione humani corporis fabrica exstruitur; ita necesse erit, singulas partes, propriam sibi virtutem formatricem agnoscere, adeòque hanc formatricem virtutem compositum quid esse; non quidem in ordine ad subjectum v. g. Hominem producendum, cujus intuitu reverà simplex est, quia potentia, quæ ipsi inest, particularis est, & determinata ad unicum actum; hominem solum, nec aliud animal Leonem, equum, canem producendum; sed in se consideratam, ad diversas partes individui, quarum ratione, compositam dicendam esse videtur. Neque enim, eadem numero formatricis virtutis particula, quæ cerebrum exstruxit; & brachio vel manui producendis apta erit. Neque stomachum, Cor, Hepar, aut pulmones, quæ fabricarunt particulæ, externis corporis differentibus musculis, vel etiam intestinorum convolutionibus figuram largientur. Aut singulis his, universalem quandam potentiam, aditam specie diversos actus, inesse dicendum erit. Quo concesso, sponte sua sequetur, ex uno eodemque humano quoque semine, diversa specie animalia produci posse. Nam si singulæ formatricis virtutis particulæ, adeò indifferentes sunt, ad actus specie diversos producendos, quid prohibet, quominus integrum semen, cujus partes sunt particulæ istæ, indifferenter quoque se habeat ad animalia

lia sp  
five  
verò  
exp  
bus  
in pa  
& ab  
parti  
omn  
inne  
spec  
part  
testi  
figu  
tus  
sed  
tion  
ip  
las  
pro  
que  
inte  
eg

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

particulæ graminis carneæ, musculosæ, bovis carni appositæ saltent, cartilagineæ cartilagineis, tendinosæ tendinosis &c. nutrimentum, propter particularum quoad substantiam similitudinem, præberent? Nemo quidem hoc dixerit, qui præsertim attenderit, non solum bovem graminibus vesci, verum & oves, equos, insecta varia, ipsumque hominem.

Nam & antiquissimis temporibus, ante plenam fructuum, frumentorumque copiam, horumque commodam præparationem, homines radicibus ac herbis variis spontè nascentibus, enutriti fuerunt, hodieque Indiæ Occidentalis Incolæ, è radice certa panem coquunt, *Cassaba* ipsis dictum, quotidianum cibum; nosque Europæi, frequentissimè lactucis, variisque graminum generibus vescimur; & adhuc acerrimè disputatur, quisnam cibus vegetabilium an animalium, nobis magis proprius & competens sit. At in dictis animalium speciebus, maxima partium difformitas est. Quamvis enim in iis, quoad partium integralium communem naturam, qua v. g. ossa brutorum, non minus ossa sunt, quàm hominis, cæterorumque animalium, & caro ovilla, & à bovilla conceptu communi non differat; Ossa tamen, ab ossibus diversorum animalium, proprio quodam conceptu, aliud quippiam & Proprium obtinent. Et ipsam ovillam carnem, à bovina, vel Gallinæ, multum differre sapor & odor docent. Tum verò præcipuè Insecta, viridantes frondes & prata depascentia, à cæteris jam allatis animantibus immane quantum, & naturæ proprietate, & organorum formatione distant, & tamen eadem hæc communi cum cæteris animalibus nutrimento, conservantur.

Quòd si igitur, tot diversarum figurarum & proprietatum causas, è gramine repetere vellemus, quid quæso de gramine fiet? nonne dicendum esset; in gramine latere tot animalium non similes saltem partes, verum etiam Organicas, *brachia, pedes, cor, hepato, pulmones, caput, &c.*? quod valde sensuum & Rationis testimonio absurdum foret. *Quis enim nescit, quot distet parasangis naturæ plantarum, ab animalium.*

*Vim ergò hanc animalium, ac v. g. bovis formatricem, non tam extra corpus bovis, in gramine querendam esse, quàm potius in ipso animalis corpore, & quidem singulis ejus partibus, diversam collocandam esse,*

Ratio suadet: ut diversæ animalis partès, contineant quiddam, quod in aliis partibus reperire non liceat, cuius beneficio alimentum adductum in naturam hujus v. g. Renum non verò Pulmonum mutetur; Quò ipso alimentum per se cæteroquin indifferens, ad hanc vel aliam partem nutriendam, ita determinetur, proprioq; quodam partis sigillo, ita insigniatur, ut non possit non, hanc partem necessario nutrire.

Atque ejusmodi sigillo proprio insignitum alimentum, alterius partis sigillum vel etiam Ideam nunquam suscipiet, nisi à potiori quodam & potentiori fermento, debilius suppressum fuerit. Quod potissimum contingit in ventriculis animalium, strictè sic dictis.

*In ventriculum hominis, si descenderit Caro musculosa, v. g. ovis, proprio fermento & Idea instructa; sed debilior, quam ut fermento stomachi potenti & manifestissimo resistere possit; superatur, & quæ ovilla caro erat, fit humana.* Eodem modo Ventriculus canis, ossium commestorum fermentum, & Ideam superat, ut & musculosæ carni nutrimento esse possint. Neque alia ratione gramen propria Idea & fermento (quid per fermentum intellectum velimus in subsequituris pluribus explicabitur) insignitum; à fortiori v. g. bovis ventriculo subigitur, talique Idea notatur, quâ ad solum bovem, non aliud animal nutriendum, determinatur. Idem gramen si in equi vel Insecti ventriculum, vel huic quandam analogam partem, delapsus fuisset, & horum naturam induisset.

Næque novâ Idea saltem in stomacho strictè sic dicto, vestiuntur alimenta, sed quilibet etiam musculus, tendo, nervus, arteria &c. brachium, item pulmones, renes, hepar &c. propriam virtutem possident, quâ ex communi cæteroquin alimento, proprium faciunt.

Atque hujus *formatricis virtutis natura, quam admiranda ac omninò Divina est*; ita nihil à priscis etiam Philosophis, cognitu magis habitum est difficile; quàm quid sit in ovo, quod ipsum reddat fœcundum; quid in conceptu, quid in semine, quod iis fœcunditatem afferat? Ipse *GALENUS libro de fœtus formatione*, frustra se id, à sui seculi Philosophis discere conatum fuisse profitetur, nec quo animus sciendi cupidus satiaretur, apud eos invenisse; atque adeò tristitiâ magnâ affectum se fuisse, conqueritur, & proinde investigare cœpisse; anne certam quandam, circa animalium gene-

saltem  
mentum,  
berent?  
a solum  
a, ipsum-  
um, fru-  
nem, ho-  
si fuerunt,  
coquunt,  
pzi, fre-  
mur; &  
mulum,  
m specie-  
is, quoad  
brutorum,  
natum, &  
ta ramentum,  
conceptu,  
m carnem,  
est. Tum  
nia, à cæ-  
e proprie-  
æ com-  
arum cau-  
amine fiet:  
non simi-  
les, cor, he-  
tis testimo-  
niis natura:  
a, non tam  
is: so ani-  
and esse.  
Ratio



rationem rationem invenire posset; invenisse autem nullam: atque ideò omnes Philosophos rogat, ut si quid veri invenerint, hoc citra invidiam secum communicent.

Ex iis verò, qui in tam mirando opere, quantum quidem humano ingenio concessum est, cognoscendo, acutissimi ingenii sui nervos intenderunt; quamvis fuerint, viri aliquot nunquam satis laudati, quorum industriâ & indefessis laboribus, maximæ circa hanc rem obscuritates sublatae sunt, quorum caput esse potest, incomparabile illud & immortale Britanniae decus HARVEJUS, cujus de *Animalium generatione & circulatione sanguinis, qui scripti sunt libri, clarè satis loquuntur, quis quantusque fuerit.*

Virtutem tamen illam formatricem (aliorum salvis sententiis) semen in utero explicantem, foetum formantem, formatum & in lucem editum, in statutæ magnitudinis, terminum extendentem, felicissimè omnium assecutus fuisse videtur MARCUS MARCI, in aureo illo *de Ideis Operatricibus libello*, Cujus saltem fragmentum quoddam, octo tantum Capita continens, ad nos pervenit; cætera libri secundi capita, hominum invidia ac veritatis odium suppressit, ut lucem non viderint, digna cæteroquin quæ omnium Philosophorum manibus dies noctesque tererentur. Quanquam & hodie sint, qui de hac MARCI MARCI hypothese, admodum sinistrè sentiant, quam fortè ne intelligunt quidem, atque propterea vitio mihi, vertent, si è subsequituris, *Marciana*, circa virtutem formatricem sententiæ, me in aliquibus favere adverterint. Ast de his parum ero sollicitus, quid de me, vel de *Marco Marci* sentiant. Adeòque cum natura feminum mihi explicanda sit, vestigia sequar & hypothesein tanti viri, nobilemque illam de Ideis doctrinam, obsoletam ferè, & densis tenebris obvolutam, in lucem producam, si fortè in aliorum animis, quoddam ulterius in illas inquirendi desiderium, & ardor excitari posset.

Cum igitur in antecedentibus vestigia quædam collegerimus; è quibus cognosci possit, cuilibet corporis animalis particulæ, non organicæ solùm, verùm etiam similari, propriam quandam virtutem inesse,

tem  
mate  
stitur  
ma  
ac ne  
plicar  
prop

tricu  
gular  
dere,  
vel mi  
tra ca  
tritic  
form  
man  
post  
que  
sem  
signa  
Leon  
cum  
per

non  
extra  
nis di  
realit  
enim  
aliud  
Leon  
at  
sem

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

rationem, sed capsula saltem quædam ejus est, quâ custoditur verum semen, ne externis aëris vel ventorum pateat injuriis; adeo ut omnium ritè Philosophantium sententiâ, semen 2800. saltem sui corporis habeatur pars, de quibus in subsequituris fortè pluribus.

Non immeritò quoque *Forma* nomen ipsi competit, cum quod Formali causæ communiter tribuitur; quod nempe *unione sui cum materia det esse rei, & rem à re distingui faciat*: huic jam dicto semini, vel etiam *Ideæ* competat, & soli quidem; ut nihil unquam in naturali corpore vel cogitatione etiam comprehendi queat, cui nomen istud potiori jure tribui debeat. Hæc enim *Idea* est & *seminalis Virtus*, quæ *Unione* sui (partis formalis) cum aqua simplici, seu parte materiali, dat esse rei; quâ destructâ & separatâ, corpus naturale in aquam Elementalem denuò relabitur (uti in subsequituris volente Deo demonstraturi sumus. Et eadem quoque, rem facit à re distingui. Quod enim *rosam* v. g. à *lilio* distinguere nobis liceat, vel ex animalibus, *bovem* v. g. à *equo*, præter propria interna, externi quoque explicatæ *Ideæ* termini faciunt. *Seminis igitur, Idea vel formæ* in posterum si quæ mentio facta fuerit, pro *synonymis* hæc haberi velim. Cujus natura si paucis verbis sit explicanda, non displicent illa *Severini* octavo capite quæ habet. Semen est *vitale principium, in se continens spiritus mechanicos, & Tincturas universæ anatomie propriæ speciei, quibus suum sibi fabricant corpus, colores, sapes, qualitates, magnitudines, figuras & reliqua officii consentanea.*

Cujus *Ideæ*, tam in animalibus quàm vegetabilibus explanationem, antequam pluribus aggrediamur; de *Forma* hujus origine, tribus saltem verbis monere liceat unde proficiscatur; cum inter celeberrimos quoque viros acerrimè super hac re disceptetur. Quorum sententias recensere omnes, & tædium tibi afferret Lector, & inutilis esset labor, quum ab aliis hoc ipsum fat præstitum sit. Neque tamen præterire hoc possum, quam non admittenda sit sententia illorum; qui cælum sine ullo semine, multas proferre tum animantes, tum stirpes; semen, gignendis rebus materiam concinnè duntaxat apparare, & instruere, Cælum verò in apparatus illam speciem,

speciem, summam perfectionem immittere, vitamque suscitare in omnibus, docent. Cujus sententiæ Dux præcipuè ac Autor est, *Fernelius* in lib. *de abditis rerum causis*; qui clarius adhuc mentem suam alio in loco explicat, dicens: *Animantium stirpium lapidum & metallorum omnium, quæcunque & fuerunt & esse possunt formas, una Cæli forma potestate comprehendit, & innumerabilibus illa gravida formis, omnia gignit & fundit ex sese.*

Verùm, si virtus ista formatrix ab externo quodam, semini communicaretur, neque adeò in semine generantis revera existeret, sequeretur, semina v. g. hominis, lupi; recipere saltem formas, adeòque potentiam illorum passivam esse; cum solius formæ sit agere. Unde manifestissimè colligeretur; corpus illud hominis, lupi, semen appellatum indifferens esse, ad cujuslibet animalis, bovis vel canis formatricem virtutem f. Ideam suscipiendam. Adeòque quid impedit, quominus è semine quandoque humano, bos aut canis productus fuerit; aut contra è semine bovino, vel canino, homo prodierit? cum cunctis his materialem saltem rationem habentibus, indifferenter quævis, non animalis tantùm sed vegetabilis etiam Idea, à Cælo imprimi potuisset. Quibus si quis regereret; obstare aptitudinem materiæ, ad hanc potius, quam aliam formam suscipiendam, ut hoc bovis semen, contineat quiddam præparans idem ad determinatam Ideam suscipiendam; confiteretur hicce formam quandam, & virtutem formatricem reverâ in hominis semine præexistere, ante illam infundendam à Cælo formam. Et cum sub infinitis ferè Cæli locis, innumerarum quotidie specierum, innumera individua producantur, necesse foret, aut universalem quandam cunctarum v. g. bovis vel canis formam, per terrarum orbem universum, ubi boves vel canes generantur, esse diffusam, è qua singula harum specierum individua semina, determinationem sui & formam caperent; aut singulæ formæ singula quotidie comitarentur individua.

*Atque hoc quidem posterius, si ita revera esset, formæq; extra individua existerent, quid ad hominis vel canis generationem opus esset homine vel cane (uti jam monui) cum formæ sit solius agere & determinate*

mate-

ve-  
co ur  
fui

cano-

vere no

Semini  
aric, pro  
bis sit ex-  
e habet.  
mias, &  
flicant  
reliqua

is explica-  
s origine,  
ninter ce-  
Quo-  
Lector, d  
m: Ne-  
nimen-  
am ani-  
oncinne  
am illam  
speciem,

materiam, neque ullum contra materiæ in formam jus competat; neque homo generaret hominem, vel bos bovem, generatione univocâ vera & completa. Neuter n. produceret effectum ejusdem speciei, quòd formam, speciem constituentem, non largiretur, sed tantillum materiæ saltem, principium ad rerum generationem, incompletum. Si priùs verò, species totidem & universales formæ omni tempore in hunc inferiorem globum infundi per Aërem deberent, quòd immediatus agentis cum patiente debeat esse nexus, & singulis momentis prolificum semen effundatur; adeoque aër quem haurimus innumeris formis plenus esset. Quæ si ita sint, non culpandus adeò erit *Pythagoras* à brutorum carniùm esu, discipulos suos dehòrtans, quòd defunctorum separatas formas in illas emigrare crediderit, modo ab aëre quoque ipsos abstinere docuisset, cui formæ nondum, cum materia conjunctæ insint, ne cum aëre attracto, lupi vel vulpis forma simul attrahatur.

*Superiorum quidem Cælestium corporum in hac sublunaria & inferiora, magnam vim esse, mirandumque consensus, negari non potest. Videmus enim quotidie, pro varia Lunaris corporis, ad solem facie, non aëris saltem variare tempestates; maris item fluxus ac refluxus tardiores fieri aut celeriores; verum animalia etiam modo incrementum capere, modo detrimentum pati, corpora item quædam in primam materiam reduci. Sole verno tempore ad nos redeunte, quæ prius sopita & mortua videbantur, non vegetabilia solùm sed animalia etiam, novam vitam accipiunt, novosque generationis motus, feminaliumque Idearum explicationes moluntur. Ast verò propterea ipsas formas à Cælo rebus naturalibus infundi, dici non poterit.*

Cælum, res ortas jam propriaque formâ & Idea imbutas promovet saltem, non verò ipsam speciem constituit. Et si omnem Cælorum in rerum generatione virtutem, paucis exhibere libuerit, dicendum est; *infundi ab iis, & conservari motus quoddam vitale instrumentum, quod torpescens cæteroquin Ideas motu suo excitet, explicet, nutriat.* Cujus jam particulam quandam, cuncta prolifica & fœcunda semina possident, per traducem acceptam; quâ si essent destituta semina, sterilia essent cuncta. Hoc à *Cosmopolita* vocatur occultus

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

*tem semen &c.* Atque ab illo temporis momento, factum est cuncta generantia individua, postquam justam & definitam, carnis sui figuræ extensionem, affecta essent; in circulum quasi rent, & quàm à parentibus acceperant, seminalis Ideæ particula hanc & posteris suis communicarent. Quod in animalibus ac vegetabilibus toto die observamus, quæ tum demum ab *Aetere* perfecta dicuntur, cum semen illorum aptum est, simili futuriæ producendæ.

*Quæ igitur species cunctæ ab universi hujus creatore creatæ incipio sunt, illæ hodie per Idearum seminalium traducem, in individua conservantur.* Rationalis verò animæ propagationem, an sit ex duce, an verò creetur quotidie, tot sunt non Philosophorum tantum sed Theologorum quoque Excellentium, à se invicem diffidentia opinionum; tot utrorumque non spernendæ rationes, ut cuius intentionem descendendum sit, non adeò facile sit, judicari; ut hinc quisque suo sensu, modò divino verbo non contrario; hæc disceptatio non sit hujus loci, ubi Formatricem saltem, humani tantum, sed brutorum quoque corporum, & vegetabilium virtutem, explicare animus est. Atque hæc de Natura seminalis Ideæ in genere dicta sufficiant, videamus igitur his præsuppositam paulò intimius, accedendo propius, ad tria ista diversa genera, *Animalium nempe Vegetabilium, Mineralium.*

x *Animalium* igitur ordine unicum nobis proponemus *Homi-*  
quam cunctorum nobilissimum. Cujus in utero generatio  
& in lucem editi nutritionem, si rectè ostenderimus, Ideam  
natalem humani corporis, clarè explicuerimus, quid de cæte-  
râ, animantium generatione dicendum sit, obscurum esse non  
est. Brevitati verò, quantum citra obscuritatem fieri poterit  
agimus, ut B. Lectori ansam saltem concedamus, intimius ac-  
cessus hæc inspiciendi.

Quemadmodum itaque cunctæ animalium species, peculia-  
ribusque propriam, ac specificam Ideam feminalem possident,  
rarum specierum seminalibus Ideis essentialiter differentem;  
que in Hominis semine, talem specificam Ideam, soli homi-  
nerando aptam agnoscemus. *Cum verò ad humanum fœtum*  
*erandum,* (quemadmodum nec ad reliquorum animalium ge-  
nerationem) *unius sexus, vel masculini vel fœminini opera non suffi-*  
*ciat conjunctio requiritur maris & fœminæ;* operæ pretium, imò  
necessarium erit hîc inquirere, quid quantumque uterque sexus  
& fœminæ, ad humani fœtus formationem conferat.

*Mari* quidem, *in generatione, vim activam,* nemo hæcte-  
nò sciam adeò audax fuit, ut denegare ausus fuerit. Quid  
activi fœmina ad generationem conferat, acriter hætenus  
negatum est ab iis, qui patientis instar & recipientis ad agens il-  
labere, seu ut *Arist.* dicit, instar materiæ saltem ad formam  
viderunt, ita ut fœmina præter locum calidum s. uterum, &  
locum fœtui nutriendo aptum, nihil amplius largiretur. Ve-  
nienti isti sunt in sexum fœmineum licet sequiorem, cum &  
ad generandum vis ipsis non desit. Quamvis enim fœmi-  
næ fœtus nutritionem in utero, sanguinem afferant; male exin-  
cludunt adversarii; nihil ipsas ad generationem quoque ejus  
conferre posse. Nulla enim in his contradictio, aut dubium  
est, quin in fœmina simul stare possint; quanquam, quæ Effi-  
cientiam rationem habent particulæ, eadem materialis causæ vicem  
sustinere, ultrò largiendum sit.



Neque ullius roboris argumentum est illud, quòd eodem tempore quo mas pubescit, semenque possidet, prolificum, in foemina etiam menstrua solvantur, tanquam virili femini respondentia, adeòque hæc fæminea menstrua tanquam materia, cum masculino semine tanquam formali causa ad generationem sufficiant, neque fæmininum semen adsit aut requiratur; cum menstruus iste in juvenculis solutus sanguis, signum saltem quoddam sit fœcunditatis, quo innotescit nobis, viro maturam esse virginem, non quòd præter hoc materiale, nullum in fæmina & formale generationis principium, s. seminalis Idea reperiat. Hæc enim seminalis sui sexus Idea, quamvis revera ante mensium quoque fluxum fæminis revera insit, (uti statim patebit) ad sui tamen pro fœtu generando explicationem, hactenus planè inepta est, nisi à masculini seminis ejulque Ideæ motore (de quo postea) moveatur s. fœcundetur; & præter hoc mēstruus sanguis versus uterum rapi observetur.

Cum enim ad fœtus productionem non sufficiat Ideam ejusdem feminalem utero concepisse, nisi nutrimentum quoque adfuerit, quod trinam ipsi dimensionem *Longitudinem*, *Latitudinem* largiatur & *Profunditatem*, quam ex se Idea non habet. *Soluti in juvenculis menses maturitatis indices sunt, eâ ratione, quòd significans præter Ideam fæminei sexûs, nutrimentum quoque fœtus adesse, ad eòque masculino semine accedente fœcundo, perfectè fœtum nutriri posse.*

Sed relictis his disputatiunculis ostendamus; *fæminas præter nutrimentum, ceteram materiam fœtus revera virtutem quandam plasticam & activam, ad generationem conferre, haud secus ac mares.* Plurimæ quamvis partes sint fæminini corporis, quarum situs, nexus, & conformatio à masculini corporis partibus nihil ferè omninò differat, multæ tamen nihilominus sunt, quarum cum masculini corporis membris, nulla ferè convenientia. Organa enim generationi dicata fæminini sexûs, haud parum à virilis sexus organis, differunt, docente illorum anatome. An verò credi poterit, harum à virilibus differentium partium Ideas, in masculino semine præexistere potuisse?

Quo-

Idea  
form  
infui  
effec  
nisco  
fuiti  
Quat  
Idea  
tione  
  
tum b  
ticum  
finu  
enim  
rinc i  
trans  
Alin  
Qua  
trime  
uterus  
ultre  
  
abier  
men

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

Quale narrat exemplum M. M. c. 8 propè oppidum *Bitterfeld* accidisse. Repertum ibi fuisse Vitulum in agro ait, oculis, auribus, & naribus humanis instructum, rictu & pectore vitulino, cruribus anterioribus vitulinis, posterioribus humanis. Idem eodem capite ex *Erasmo Roderodamo* refert, *Mulierem quandoque in locis desertis, à sociis abeuribus derelictam, lamentis ac ejulatibus omnia complevisse quibus latebris suis excitatum inusitatae magnitudinis Simium, ad mulierem accessisse, illamque non reluctantem, quod vitæ potiore quam pudicitiae curam haberet compressisse; mulieremque sobolem enixam patri quamvis magis similem (unde tamen constat; quandam etiam matris similitudinem, minorem quamvis, in foetu observatam) Idem ex *Plutarchi symposio sapientum* refert, in ædes *Periandri* illatum infantem, ex homine & Equa natum, cujus Caput, collum & manus hominis essent, cætera equi, ejulatus infantis. Cui Similis est illam de adolescente narrat *Caprario* ex *Æliano*, qui cum elegantis capræ se commiscuisset, monstrum inde editum caprina habens crura & faciem humanam.*

Ex quibus omnibus haud obscurè patet, & *fæminino sexui, sensuales inesse Ideas*, Si enim solis hæ inessent maribus, quomodo humano semine, in Equæ, Capræ vel vaccæ uterum delapso, foetus prodire posset, & humanis & caprinis equinisve membris instructus aut dicendum foret, humanum semen ad diversas species producendas, indifferens esse; aut in solius caloris uterini capræ vel equi potestate esse, membris figuram dare: quod utrumque, quæ contra omnem rationem est ac experientiam, tam erit verissimum foeminas non secus ac mares activè ad foetus formationem concurrere.

*Quæ cum ita sint, solum virile semen, ad utriusque sexus propagationem non sufficit, sed fæmininum quoque requiritur.* In masculino quidem semine, omnium organorum, quæ ad perfectum hominem requiruntur, *Ideæ continentur*, sed non nisi proprii sexus, in antecedentibus jam monitum, quemadmodum pariter in foetino semine cunctorum perfecti hominis organorum *Ideæ* induuntur, sed foeminini sexus

Harum verò seminalium Idearum propria loca, si in utroque sexu inquirantur, utrobique eundem videntur tenere locum proprium, testiculos nempe, quamvis externa capsula s. folliculo, quo se nobis videndas præbent, non parùm discrepent. Virile equidem semen liquidum est s. fluidum, testantibus iis, qui pollutionibus tentantur nocturnis. *Quæ forma ipsi concessa videtur, ut ad locum generationis remotiorem, se uterum tantò faciliùs penetrare possit; quod in foemininis necessarium non erat; utpote quæ intra se generant adeoque quod ad foetus generationem conferunt semen, in alium extra se locum ejaculandum non sit.* Non desunt, tamen, è viri etiam doctis, qui & foemininum semen, liquidi instar ac ferrosioris humoris fluidi esse hæctenus arbitrati sunt.

Persuasum hoc ipsis est; ab humore illo, in foeminarum testiculis reperto, quem coeuntes mulieres, in uterum non sine insigni voluptate descendere fatentur, atque hunc pro vero semine habuerunt, cum virili in utero conjungendo. Quam sententiam secutus quoque est *Celeb. Veslingius*, foemininum semen aquoso lacti conferens; & *Riolanus* idem sero lactis paulò crassiori comparandum esse docens. Alii inter quos *Guintherius*, cum inter disseccandum humorem huncce, copiosius prorumpere ac fundi conspicerent, ut copiâ suâ sectionem impediret, verum semen foemininum se observasse rati sunt. *Ast verò, quod tantorum virorum pace dixerim, foemini seminis longè alia ratio est.* Humor namque dictus ferrosus, non circa testiculos saltem foemineos reperitur, sed in ipsa quoque Vagina uteri; cujus glandulosæ partes, perpetuo liquore madent, tum congressus tempore præcipuè; ut quandoque uxoratos audierim, liquorem hunc copiosius prorumpentem, pro foeminino semine, à se in coitu percepto, habuisse. *Tantum verò hanc à veri seminis natura abesse existimo, ut saltem pro lymphâ quadam, membranosas uteri partes humectante, habendus sit, easdemque ad extensionem aptas reddente; quod propter varias rationes, tum verò præcipuè faciliorem foetus in lucem editionem, necessarium erat.*

Neque alium usum esse putem illius liquoris, in ipsis testiculis reperti, quàm ut *ova humana, testiculis, tanquam capsulis* (de quibus statim

recci-  
nari-  
reio-  
Erasmo  
beun-  
ibus,  
erem  
am pu-  
rixam,  
etiam  
Idem  
in in-  
manus  
est illa,  
ganiori  
as crura,  
em, semi-  
nodo ex  
o. foetus  
ductus;  
educen-  
l equæ  
quam  
illum,  
eni con  
Sexus pro  
in matre  
con h-  
Sexus uti  
in semi-  
inclu-

statim) *contenta, integrique fœminini corporis organici Ideam continentia,* perpetuò humectet, illorumque vigorem conservet, ne continuo internarum partium ac præcipuè uteri calore tandem arefacta, ad generationem inidonea reddantur, quin loco moveri nequeant. Quem usum ipsa ostendit. Natura nil frustra agens, dum satis copiosa vasa lymphatica, per uterum, Testes & Tubas uterinas errantia fecit.

Quare fœminini seminis si veram aliquam desideramus cognitionem, alia via incedendum erit. Recentiorum namque Anatomicorum industria, ac inter illos Cl. *Regneri de Graaff* in fœminini corporis organorum penetralibus perscrutandis sedulitas, docuit nos, *muliebres testiculos, nil nisi Ovaria esse, maximam ovorum copiam complectentia,* ad singulos fœtus formandos destinatorum, *adeò ut vivipara non minus ab ovo originem ducere, quàm ovipara dicenda sint. Testiculorum horum muliebrium seu ovorum,* qui plenam anatomen desiderat, legat anatomicos recentiores: neque enim hujus loci est hæc recensere, quæ toties ab aliis dicta sint.

*Hoc saltem hîc notabimus unicum, non reperiri in fœminis semen aliud, quàm quòd in vesiculis illarum seu ovis continetur Testiculorum.* Hæ enim liquorem quendam continent limpidum, & sperma, quod theca quædam est, ac proprius veri seminis locus. *Hic limpidus liquor, Ideam in se continet, organorum fœminini corporis omnium, integram.* Quod profectò vix fidem mereri videretur, posse tam angustis spatiolis, tot partium integras signaturas contineri, nisi satis constaret; verum & genuinum semen, minimam saltem particulam esse sui corporis ac omni ferè corporea mole carere.

Quibus probè consideratis, facile erit explicatu, quid quantumque, uterque sexus ad fœtus generationem conferat, & quomodo utriusque seminis conjunctio s. fœtus conceptio fiat. *Fœmina nempe verum & genuinum largitur semen ovo contentum. Mas autem semen confert nullis externis tunicis munitum, sed fluidum terminisque solutum, instar lactis candidum.*

Conjun-

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

Epilepticis motibus obnoxios & proles iisdem laborantes generare ; Arthriticos, Calculosos Phthificos, hæreditate quadam in posteros, suum morbum transferre. *Et quod majori admiratione dignum est, ipsæ externa parentum macula, certis partibus corporis inherentes, in eandem fœtus partem propagantur, veluti Olera, Pisa, Lentæ, à quibus integræ familiæ Cicerones, Pisones, Lentuli, nomina sua mutuatæ sunt, quod fieri nunquam posset, nisi partis ejus cui macula affixa, Idea simul in fœtum derivaretur.*

*Inopinato fœdioris rei aspectu perterrita prægnans, si quod sui corporis membrum percusserit, maculam inde quandam in fœtum transfert ; & quidem non promiscue in quamvis partem, sed illam quæ percussæ matris parti exactè respondet. Ita si tetigerit, luculentiori & inopinatâ flamma perterrita mater, partem quandam faciei, fœtum dabit, cujus facies rubra quadam macula imbuta sit. Eandem si fortè muris terruerit, fœtus in lucem prodibit, notam possidens, muris cuticulam exactè referentem, pilis quoque vestitam, eâ quam mater imprudenter etiam tetigerit parte. In quibus similibusque quamvis fortissimæ matris Idearum impressioni s. imaginationi multum tribuendum sit (cujus ratio deinde afferetur) quod tamen certa quadam fœtus pars, hæc & non alia afficiatur, non aliunde repetendum videtur, quàm quod Ideæ membrorum fœtus, particulæ sint, Idearum partium matris, unde fit, ut quæ prægnanti exterius contingunt, eadem & fœtus sentiat.*

Cùm enim semen humanum omnium partium signaturas continens, in homine generetur, neque verò Idea v. g. brachii ; Cordi, vel alii membro formando, apta sit, sequetur ; non esse proinde, è qua humani corporis parte semen cujuslibet partis generetur ; sed necesse erit, ut seminis particula, è qua brachium v. g. in fœtu formatur, sit particula Ideæ & seminis habitantis in brachio parentis, & Idea cordis in fœtu, particula sit Ideæ cordis parentis & sic deinceps.

*Existimem verò, has singularum partium particulares Ideas, per universum corpus perreptanti sanguini imprimi, atque hujus auxilio, tanquam vehiculo quodam ad generationum organa testiculos deferri.*

Cui

Cui  
exii  
cen  
per  
O  
ra:  
da:  
Oly  
set  
ma  
liu  
stac  
tur  
op  
da  
na:riâ  
V  
cu  
dit  
ind  
ut  
tu  
el  
m  
ad  
Q  
ni  
se  
re  
ter  
bu  
fi

Cui fidem facit, quòd in humano sanguine, reverà ejusmodi Ideas existere aliquoties deprehensum sit, ab iis præcipuè, qui eundem recentem & calentem spiritibusque adhuc turgidum, cucurbità excerptant, ad spiritum aliudve medicaminis genus inde parandum. Observarunt namque in eo varias humani corporis inesse Ideas, ac tandem quoque phantasma quoddam humanum, mugitum quendam edens non sine terrore adstantium, *quale Exemplum in Borelli Observ. legi poterit, aliorumque. Neque verò fieri hoc unquam potuisset, nisi hæc Idea revera in sanguine existissent; nisi quis prestigis Demonum hæc accepta referre malit.* Quod quotidie ab ignara naturalium plebecula, fieri videmus, ut quorum rationes ac causas non statim assequuntur, hæc Diabolo tribuant; cum tamen reverà naturales Causæ adsint. Injuriæ certè in universi Creatorem, cujus opera quæ nobis in sui cognitionem investiganda dedit, turpi quâdam desidiâ, aut negligunt omninò, aut superficies saltem externas, nulla interiorum penetrantium ratione habitâ, contemplantur.

*Easdem in sanguine existentes Ideas demonstrant & alia.* Memoriam namque digna est historia, quam refert *Beckerus in Microc. ex Weinrichio, de puella quadam Uratislaviensi;* quæ mollior & Junior, cum à carnifice latronem publicè capite truncari spectaret, rei fecunditate territa, in Epilepsiam incidit; cui tollendæ cum plurima hinc inde comportata remedia non essent, *quisspiam ex vulgo autor erat,* ut felinum sanguinem biberet: bibit misera; ast in felicissimo eventu: felis enim naturam ac mores, simul cum sanguine hausisse visa est, ut paroxysmo ingruente, voce, saltu, gestu feles imitaretur, mures in silentio venaretur, angustissimisque foraminibus murium adstaret. *Quod quidem solis Ideis felini sanguinis tribuendum erit.* Quamvis enim in hac puella, mores saltem felini observati sint, nullâ cæteroquin partium mutatione factâ (unde quis colligere posset, non ab Ideis & signaturis corpus formantibus, hujus rei causam repetendam esse, sed anima potius quadam in felino sanguine latente) constat tamen, omnium, quæ ab animalibus ratione carentibus fiunt, rationes, ab organorum varia formatione & dispositione fluere: *ita ut si feles eadem cum canibus respirationis ac oris organa*

caerare;  
alteros,  
nam est,  
res, in  
a quibus  
mutua-  
a affixa,

quod sui  
trans-  
que per-  
i & in-  
um da-  
sa forte  
is, muris  
am ma-  
æ quam-  
mulum  
erra qua-  
endum  
nt. Idea-  
angunt,

ras con-  
; Cordi,  
preinde,  
aur; sed  
tem for-  
mentis,  
ne de



haberent, latratura essent canum instar, aliasque canum actiones imitaturæ. Quorum organorum, cum formatrices causas Ideas esse demonstraverimus, rectè me facere confido, si operationum, organorum beneficio peractarum causam, in ipsas Ideas referam tanquam priorem seu mediatam causam. Præsertim, cum & tale & quid observemus in hominibus, quorum mores & ingenia mirum in modum à se invicem discrepant, ut alii planè stupidi sint, alii contra ingenio valeant. Non quod hujus aut illius anima rationalis perfectior sit aut sapientior cæterorum animabus (minimè gentium) sed propter solam organorum perfectionem aut vitium. Si enim seni ejusdem essent perfectionis Visus v.g. & auditus organa, non minus accuratè videret & audiret ac juvenis: quod quidem adeò verum est, ut & ipsos hominis mores ac ingenium è vultu quis legere possit.

Quæ cum ita sint reverà, & organorum Idææ in ipso sanguine observentur, probabilis ratio reddi poterit, quare *Faustinas M. Antonii* Philosophi uxor, filium enixa sit in omnem ferociam ac crudelitatem proclivem. Cum enim gladiatoris cujusdam hominis crudelis quem deperibat, sanguine calido hausto, statim cum marito concubisset, *Commodum* peperit, crudelis ac gladiatorii animi hominem, qui gladiatoris cruentisque pugnis Romanam Rempublicam ferè attrivit. Neque alia erat ratio *Caligule Imperatoris*, scelerum crudelitatisque immanitate nulli secundi, cujus morum nil à patre, nil à matre profectum erat, sed à sola quæ ipsum lactaverat, Nutrice.

Hæc enim præterquam quod ipsa crudelis esset & barbara, sæpissimè oras mammillarum sanguine tingebat, infantemque exsurgere permittebat, quo ipso tantam in illo sanguinis sitim excitaverat, ut ætate provecior, ne infinitâ quidem multorum hominum cæde expleri posset, quin de sicca etiam & gladio, sanguinem lamberet, sæpiusque optaret, ut unum toti orbi Caput esset, ut sic unico ictu truncari posset.

Quare non omni periculo cavere videtur Chirurgia illa *Transfusoria dicta* (quod obiter hîc saltem adverti potest) quod metuendum sit, ne præter occultorum, morborum semina, pessimorum simul morum vestigia

gia  
fer  
tot  
gr  
ca  
fit

in

be

ra

qui

len

fist

fe

à

fec

co

ad

se

de

nin

con

car

fit

fid

tur

du

fi

fæ

cer

sati

sati

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

## Experimenta circa

*est, exsectis testibus Eunuchos tamen prolifico seminas imprægnasse, fortè in vesiculis seminalibus sectionem generato.*

ut diximus, in utroque semine integra hominis are neutrum sibi soli ad generationem sufficit; actio requiritur. Quod quidem ova illa foemina continentia, attinet; *accidit nonnunquam, ut nis ad uterum delabantur, citra congressum cum uandoque etiam contingit, quibus menstruantur ova.* Hæc tamen quamvis ad uterum tionis proprium, intumescunt quidem & extenduntur, Chorion & Amnios cæteroquin dictæ; *factum in Gallinis ova sunt subventanea; in foeminis quare foetus horum ovorum non perficiantur, Ideis desit Motor explicans, & nutrimentum onens, tantæ virtutis & actionis, quanta ad hoc. Ideæ enim quamvis partibus figuram dime- amen evolvere non possunt, nisi externo quo- itur, Calido cæteroquin Innato dicto, cujus quæ im naturalium generationibus actio, in subse- pluribus dicetur.*

ni seminis innatum Calidum, per se debilius est, olvendis sufficiat. Ideas cæteroquin humani cor- um certè pro foemineo semine demonstrando ar- grique foetus rudimenta, in carnosis Molis haud

Anatomicorum docent testimonia, tum præ-  
NGII. qui infantem molâ circumdatum obser-

tor, Cervum circa finem Septembr. in Venerem ruentem, adeò robustum reddit, & audacem ferè, ut aliàs timidior, non canes saltem, sed & homines adoriatur. Ejusdem, unico saltem coitu, facta jactura, generosissimum etiam Caballum adeò debilitat, ut largiori quoque cibo, vix amissas vires recipiat.

Ejus dispendio Eunuchi masculam vocem & naturam exuunt, & foemininam induunt. *Hic inquam spiritus est, hoc Calidum, hic motor & explicator inertium alioquin & mortuarum Idearum.* Qui nisi ovum foemininum foecundarit, molæ potius & ova subventanea, quàm animalia nascentur. Hujus ergò foecundatoris, Calidi, in muliebri sexu penuriâ fit, ut ova foeminina absque masculino semine nunquam perfectum foetum edere possint.

Cùm verò *masculinum semen* tantâ Calidi hujus innati copiâ turgat, ac præter id ipsum, *integri hominis Ideam masculinam revera complectatur*, quâ fit quòd mares non possint intra se generare, sed ejaculatio seminis requiratur in uterum? aut quare nunquam, vel minimum formati foetus vestigium, in vasis seminalibus masculinis inventum sit, prout quandoquæ in Tubis Fallopiæ extra uterum observatum? Cujus ratio præter loci angustias, explicandis ad justos sibi terminos Ideis, nimis arctas, hæc potissima est; *quòd ideæ seminis Masculini confuse sint, neque eum intra se ordinem observent, quem Ideæ foeminini seminis*: Idque ob liquiditatem & fluiditatem, quâ nullum certum ordinem servare possunt, sed hinc inde inter se fluctuant. Quod metuendum in *foeminino semine* non est. Hoc si quidem, *quamvis & ipsum humidum sit, vesiculâ tamen seu testis ovorum ita munitum est*; ut quem in illo seminales Ideæ, naturalem situm nactæ sunt; hunc retinere possint. Quare hæc Ideæ foeminini seminis, ovo suo inclusæ, se habent regulæ instar ad Ideas seminis masculini, cujus beneficio, quæ confuse ibi omninò erant ideæ, in ordinem rediguntur, ut Ideæ capitis, diversum fortiantur locum, ab illo, ubi crurum Ideæ poni debebant.

*Quæ quod ita sint, & monstra docent, nefandâ certè & Diabolica Venere è masculini seminis humani & foeminini bruti cujusdam conjunctione.*

*Etione, nata.* Quorum membra, etsi propter diversæ speciei Ideas commixtas, utriusque animalis corporis, mixtas signaturas possideant; ita tamen conjuncta sunt, ut quæ in masculino humano semine caput formare vel brachium debebant Ideæ, ad easdem in foeminino semine Caput vel brachium forturas applicitæ sint. Ita monstrum illud *Bitterfeldianum*, cujus in antecedentibus mentio facta est, oculos, aures & nares habebat hominis; rictus verò & pectus erant Vituli, anteriores pedes humani; posteriores Vituli. Nèc facile quis unquam viderit monstrum, specierum mixtione productum, cujus Ideæ Capitis fuerint conjunctæ cum ideis pedum alterius speciei & contra. *Masculinum itaque semen cum ad seminis foeminini ideas tanquam normam applicetur, & hoc ipso in ordinem redigatur, facile patet; quare solum ad foetus productionem inutile sit: spiritus verò ille motor s. Calidum innatum seminis, explicare quidem potest Ideas ordinatas; confusas verò in ordinem redigere potis non est.*

Atque hîc non satis possum mirari *Paracelsi* & audaciam & impietatem, quod *spermata maris & foemina, phiole indita, fimoque imposta, homunculum productura doceat*, menstruo sanguine usque dum perfectus sit, nutriendum. Ausim namque hoc dicere; *Paracelsum* talem homunculum naturaliter productum, nunquam nec fecisse nec vidisse; quòd verum ignoraverit semen foemininum, liquorem illum serosum (cujus jam facta mentio) falso cum sui temporis Philosophis, pro semine habens, adeoque *verum Foemininum semen cum Masculino, nunquam conjungere potuerit.*

Et ponamus, conjunxisse illum vera & genuina semina, Motorem tamen spiritum s. *calidi innati* particulas, Ideas feminales explicantes, ita incarcerare non potuit, quin subjectum suum desererent, adeoque semina omnino infœcunda redderentur. Quid verò hujus foetus, menstruo sanguine, nutritione ineptius? An verò extravasatus, adeoque ad putredinem proclivis sanguis, nutriendo & non potius extinguendo foetui aptus erit? Anne exsiccabitur sanguis colore finii equini? *Sed fabulae sunt & quidem impia & absurda*, præsertim cum hosce homunculos omnia scire docet, quæ alii homines ignorant.

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

niente. Quare quotidie videmus; has, im-  
male refertum sanguinem habent, concipere qui-  
factum, manifesta potentiorique alimenti acidi-  
emadmodum qui hectica febris laborant, non  
cunt, quod singularum partium calidum in-  
umentum, a manifesta quadam sanguinis aci-

videtur, quare Jud. XIII, 3. 4. uxorem Manuah,  
atrem, alioquin sterilem, seqq. verbis à vini-  
ngelus Domini. *Sterilis es & absque liberis;*  
*m: Cavè ergò ne bibas vinum nec immundum*  
namque aciditas (in antecedentibus satis  
rate sua alimentum foetus corrumpit, ut aci-  
xplicans nutriensvè Calidum, omninò suffo-  
ccidat. *Probatum hoc iis medicamentis, quæ*  
*tr. perlar. Corall. rubr.* Quæ abortus causæ,  
ductuum obstipatione, aliisque causis pro-  
licari possent, nisi prolixum nimis futurum

n de nutritione hominis, extra uterum jam  
dum est; quod nulla ibi opus sit facultate spe-  
ice aut Expultrice alimentorum, sed totum nu-  
ato partibus Calido dependeat. Idem Cali-  
dum

dum est ; quod coquit in musculis brachii quàm quod in pedibus : nec differt calidum Hepatis à calido Lienis, &c. Coctio verò & alimentorum appositio fit ; ratione coagulantis , Calidi innati, aciditatis (cujus rei veritas è subsequaturis Sole clariùs patebit) quæ, alimentum indifferens cæteroquin, ad varias ac diversas partes nutriendas, mutat in substantiam certè partis, pro Idearum diversitate. Quare rectè dicebat HIPPOCRATES, *quemlibet musculum suum habere ventriculum.* Quemadmodum enim, in ventriculo cunctorum animalium, v. g. hominis *Calidum* quoddam reperitur *s. Acidum manifestum fermentum* ; quò ritè constituto, appetitus naturaliter viget ; destructò seu debilitatò appetitus petit, quod vulgus tum ventriculi frigiditati (Not. propter Acidi fermenti defectum) tribuit : Quod item calidum, semine jam proprio instructum, varia diversæ naturæ alimenta, carnes varias, pisces, (& in canibus ipsa ossa) ita coquit, ut in hujus animalis, hominis, non alius substantiam convertantur : Ita quilibet Musculus, suo quoque ventriculo fermentum continet, quò sanguini ad certum quidem animal nutriendum jam determinato ; ad diversas tamen animalis partes hætenus indifferenti, specificum sigillum ac Idea partis imprimitur, ut non possit aliam nisi hanc nutrire partem.

Sanguis igitur ad os advectus, osseam duritiem ac figuram capit à calore loci ; quemadmodum in Canibus idem Os in sanguinem redit. Si idem pervenerit ad Hepar, Lienem, &c. utrobique in talem substantiam convertitur, quæ est Idea loci, unius tamen innati calidi beneficio. Atque hæc alimentorum appositio s. Nutritio provehit gradatim hominem, Ideas extendendo, ut definitam magnitudinem assequatur.

Habent enim non animalia tantùm, sed vegetabilia etiam *certas quantitatis suæ, & magnitudinis leges*, quas naturaliter non impedita attingunt, neque transgrediuntur. Cujus ratio, etsi difficulter demonstrari posse videatur, probabilis tamen admodum apparet illa Excell. M. Marci, è virtute speciei seu Idearum quæ est petita ratio ; ita ut unicuique tanta molès convenire dicatur, quanta virtute con-



tinetur in confusa specie, ad quam sensim evoluta, ubi metam attingit perfectæ evolutionis, ulterius nequeat evolvi. Cum enim species evolutione sua incrementum foetui det primum, dabit & finem. Et cum eadem det figuram, dabit & certam magnitudinem (sine qua non est figura) pro sua qua evolvi potest virtute. Deus quoque omnia fecit numero & mensura.

Ab hac tamen determinata mensura & perfectione humani corporis, interdum deficit magnitudo, servatâ specie humana, & *Pygmiliones*, aut *Pygmaei* dicuntur: aut illam transgreditur & excedit, & *Gigantes* salutantur.

*Pygmaeos* quidem reverà existere, recentiorum æquè ac Veterum relationes docent, *Causa* verò justâ *minoris magnitudinis* nulla est alia, quàm *speciei evolutio impedita*, ut debitam mensuram assequi non valeat. Quod quidem duplici ratione contingere posse, autumat magni ingenii *Marcus Marci*, vel ratione *nutrimenti*, vel ratione *speciei*. *Ratione nutrimenti*, cum impurum est, & v. g. manifestâ quadam peregrina & hostili aciditate depravatum. Tum enim ab hoc innatum, illud cunctarum partium *Calidum*, *Acidumque*, quod Ideam hominis, speciemque universalem, ad justam mensuram explicare debebat & evolvere, ab actione impeditur & feriari cogitur. Quemadmodum enim in utero materno, primis foetûs apparentibus, signaturis, nutrimento vitiô, evolutionis Organum *innatum Calidum* omninò ita suffocari potest & supprimi, ut tota hominis Idea simul deleatur, & *abortus fiat*; aut si certam saltem foetûs partem afficiat, affecta partis Idea deleatur, ut mutilus prodeat foetus; quidni à simili alimenti vitio, in homine jam extra uterum constituto, Idearum explicator, simulque ipsa Idea ita impediri possint, ut progredi amplius non liceat.

*Ratione speciei* verò incrementum impediti potest, quando *Idea imaginatiori impressa*, miscetur cum virtute foetûs formativa, cumque ea ita coalescat, ut determinet illam, non ratione figuræ saltem, sed molis etiam ita ut, quæ ad majorem evolutionem apta erat Idea, propter arctam cum Imaginativa colligationem, infra justos magnis

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

lecta, respondens huic rætus pars, non vero alia amittatur.

Atque huic imaginativæ Ideæ, semini impressæ, quantum *virium* tribuendum sit, quotidie observamus. *Huic enim soli tribuendum est, quòd integras sæpè nationes solo adspectu à se invicem discernere valeamus: Italos nempe à Gallis, hos ab Hispanis, atque hos ab Hebraeis.* Cùm enim singularum nationum prægnantes mulieres, quotidie nonnisi propriæ gentis, viros intueantur, horumque speciem fortius haustam sibi imaginentur; fœtus enituntur omninò similes. *Ita Christianos non est difficile à Judæis discernere.* Quod si verò Christiana mulier uterum gerens, toto gestationis tempore à Christianorum adspectu arceatur, ut neminem nisi Judæum conspexerit, affirmare ausim, hâc imaginationis vi, fœtum proditurum, Judæo magis quàm Christiano similem. Quod idem contingeret candidissimæ etiam mulieri gravidæ, inter Æthiopes viventi.

Durat verò hæc Imaginativa Idea, usque dum superveniens alia potentior, illam suffocet. Cujus rei non possum non notatu dignum afferre exemplum, quod non ita pridem alicubi contigisse, ab amico fide digno, mihi communicatum. *Videbat fœmina quædam prægnans primaria, Æthiopem inopinatò accedentem, & exhorrescebat tam inexpectatò accessu, ut animi ferè deliquium pateretur.* Ex adstantibus unus, quòd insignem imaginationis vim probè perspectam haberet, prudenter metuebat, ne fœtus aliquando edendus, nigrâ cute vestitus prodiret: author itaque erat adstantibus, ut lavarent fœminam totam, si forte impressa fœtui Idea, superveniente aliâ deleri posset. Lavatur fœmina, securaque redditur, nullum jam, post lotionem nigrorèm, in fœtu observatum iri. Peracto gestationis tempore, fœtum enixa est candidum quidem, ast nihilominus aliquot in locis, impressi sibi nigroris vestigia ostendentem. Observabantur enim omnia adhuc loca nigredine imbuta, quo diligens lavantis manus non pertigerat; interstitia nempe digitorum, manuum æquè ac pedum, Inguinis, ac præter hæc unus in dorso locus, cæteræ partes omnes, omni nævo liberæ videbantur.

Huju.

Hujus itaque Æthiopis à prægnante fortiter concepta nigroris Idea, foetui jam revera impressa erat; neque illum deseruisset, nisi lotionem istam foeditatem certò ablui, fortiter apud se concepisset mater, adeòque ista prior ab hac posteriori suppressa fuisset; quod nigroris vestigia docebant.

*Neque hanc imaginativam Ideam vim, ignorant muliercula prægnantes ipsæ. Hinc à fœdarum rerum adspectu, meritò oculos non tantum & animum avertunt, ne speciem illarum fortiori contemplatione & imaginatione conceptam, foetui imprimant; sed & in ea quæ pulchra sunt oculorum aciem sæpius dirigunt, ut concepta pulchritudo in foetum derivetur: quare intuentur sæpius aliarum pulchros infantes, conceptamque hanc Ideam tanquam sigillum quoddam proprio foetui imprimunt, non frustraneò eventu.*

Actus verò imaginationis, motionesque appetitus sensitivi, & matri & foetui imprimi, pulcherrimo exemplo suo demonstravit Patriarcha Jacob; qui in fraudem soceri sui Laban, bacillos modò concolores, modò variegatos, ovium conspectui opponendo, agnos impetrabat ejusdem cum bacillis coloris. Quem imitantur hodie illi, qui in magnorum Principum aulis equorum curam habent; qui ut equos adipiscantur, elegantibus quibusdam maculis, pilisque exoptati coloris ornatos, depictos, tali ratione equos, coëuntibus equarum oculis opponunt, & quæ hausta imaginatione ac concepta ab equa idea est, foetui quoque imprimitur, pullusque nascitur optatis maculis coloribusque imbutus.

Quare cum tanta sit in fœtus formatione Idearum conceptarum vis, quidni majoris cujusdam Gigantis conceptæ Ideæ, semini-que impressæ, aliquid tribuendum virium, esset. Cùm præterea constet, tantam quoque imaginationis vim esse; ut non colores tantum varios foetui imprimere possit; sed monstruosas quoque ac à specie omninò dissimiles alienasque figuras s. Ideas inducere. Cujus quamvis aperta sint apud varios auctores testimonia, notatu tamen digna admodum sunt, quæ recenset M.M. de fœmina gravida, insigni desiderio agrestis pomi affecta: cujus cùm à marito assidente, illudque tanquam

noxium

in vi-  
ribus  
disser-  
ab He-  
quo-  
speciem  
similes.  
Christi-  
verit,  
judæo  
scandi-  
veniens  
notatu  
nigisse,  
in que-  
exhor-  
scere-  
probè  
quando  
stanti-  
dea, su-  
re reddi-  
tatum iri.  
quidem,  
in ostē-  
ne imbu-  
nempe  
er hac,  
ere vi-

~~communi uterum genere cogitantibus, ad caput compres-~~  
dendum, postea invitaretur; pudor tamen dolorisque acerbitas,  
ipsam de mensa surgere fecerunt; surrexit ergo incoenata; conti-  
nuas lacrymas fundens, *cubitoque capiti admoto, (uti mæsti solent) nil*  
*nisi piscem illum meditabatur*, in felicissimo certè eventu. Peperit  
namque infantem, cujus caput non prorsus humanum, sed ex di-  
midio piscem referebat: illâ parte, *que cubito matre innitente fue-*  
*rat compressa*, ita ut ipsum quoque os in duo semiora, inque partes  
humano ori & quale carpioni est, assimiles, divideretur: quin &  
color Cyaneus, & squamarum similitudo eidem inessent. *Tanta*  
*vis est conceptarum Idearum, quidni in magnitudine quoque determi-*  
*nanda?* Et hæc de *vi Imaginationis* obiter dicta sufficiant.

*Progrediamur ad alia, & quidem ad Fœtus pluralitatem explicandam.*  
Cum enim ad numerosam prolem concipiendam, unicus sæpè maris  
cum fœmina congressus sufficiat, non immeritò *queritur, quenam hu-*  
*jus pluralitatis Causa sit?* An in masculino semine, jam distinctæ re-  
verà sint plurium fœtuum *Ideæ: an verò, quod ad unicum fœtum gene-*  
*randum aliàs determinatum videbatur, ita in utero ab extrinseco quodam*  
*dividatur, ut pluribus sufficere possit:* quod quidem posterius, verò simi-  
lius videtur. Neque tamen ex septenis in uteri cavitate loculis discre-  
tis, fœtus pluralitatis ratio petenda est, ut totidem fœtus, non plures  
fœminam concipere posse, credendum sit; cum tales loculi nul-  
libi reperiuntur. Ingeniosiss. M. Marci plurimum hîc *radiorum*  
*Idealium*, propter materiæ inæqualitatem, *refractioni* tribuit; quæ  
senten-

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

Quare in plurimum ovorum fœcundatione, ita res se habet; ut singulis Ideis fœminini feminis, convenientes masculini feminis applicentur, adeoque masculinum semen, alioquin unum, propter ovorum pluralitatem multiplex fiat & numerosum. *Manifestissimum hujus rei exemplum videmus in semine Galli. Gallus enim si semel saltem gallinam compresserit, plura ejus ova fœcunda reddit, adeo ut integrum sæpè annum fœcunda ova pariat, diversi sexus: quod fieri non posset, nisi galli semen in tot divideretur particulas, quot ova, & exinde pulli nascerentur. Atque hæc breviter de fœtûs pluralitatis causis dicta sufficiant.*

Quàm antequam deseramus doctrinam, *paucis quoque pluralitatem partium, in fœtu præter naturam nonnunquam observatam, consideremus.* Contingit enim quandoque, fœtum esse natum bicipitem, quatuorve brachiis, ac totidem pedibus instructum. *Cujus causam etsi sæpè laudatus M. M. itidem radiorum Idealium refractioni tribuat, pace tamen tanti viri, fieri posse existimo, ut & alia hujus rei ratio subsit.* *Quare brevissimè sequenti modo hancce rem se habere arbitror:* In conceptione fœtûs masculinum semen, confusum alioquin à fœminino femine tanquam regula in ordinem reduci jam superius dictum est, ita ut Idea Capitis feminis masculini, applicetur Ideæ capitis fœminini feminis, brachia brachiis, crura pedesque, cruribus pedibusque. *Quod si ergo contigerit, Ideam v. g. capitis, masculini feminis, non ritè applicari Ideæ capitis fœminini feminis, aut in partem aliquam dextram vel sinistram declinare, fit; ut bina capita humeris extantia cernamus; aut amborum feminum Ideis cruralibus, haud justo sibi invicem applicatis, quaterna crura prodeant.* Ita enim quæ conjunctæ particulares Ideæ unicam saltem partem formare debuissent, nunc divisæ, singulæ explicantur, numerusque partium præter naturam

augetur; quale quidem non in homine saltem, sed brutis  
 observatur. *Ita non ita pridem hic Hamburgi equus ostende-  
 o pedibus instructus, cujus præter jam dictam, nulla videtur  
 alia.*

de numero partium foetus aucto: *quid de imminuto dice-  
 que enim rarius contingit deficere interdum partem, quam  
 excedere. Quod itidem hic loci, ante paucos dies videre  
 Adolescens nempe erat Gallus, utroque brachio à nativitate desti-  
 libus tamen omnia illa obiens munia, quæ manuum ministerio  
 fieri solent. Cujus defectus, quæ sint Causæ, paucis ex-  
 plicare. Magnam quidem imaginationis, conceptarum-  
 vim esse, in antecedentibus demonstratum est; quibus iis-  
 que, in partium defectu non parvam efficaciam tribuendam  
 manus; ita ut si femina uterum gerens viderit, fortiterque  
 it objectum hominem aliqua parte mutilum, Ideæ conceptæ  
 tilatæ; in foetu quoque deleatur: nihilominus tamen præter  
 iores causæ aliæ sunt, è quibus hæc res commodius expli-*

n enim Ideæ foetus non aliter explicentur, quàm si bene-  
 li ejus *innati, motoris ac coagulantis*, advectæ alimento-  
 rilæ, iisdem apponantur, atque trinam dimensionem lar-

Contingere potest, ut alimentum, ad certam partem non  
 adeoque Idea illius partis, propter alimenti defectum  
 cetur, sed emarcescat. *Vel etiam alimenti vitio, tale  
 re potest.*

Quemadmodum enim manifesto acore imbu-  
 entum, integram humani corporis formandi Ideam omni-  
 vere potis est, unde abortûs causam in antecedentibus  
 us.

Ita fieri potest, ut particulæ quædam nutrimenti  
 vel loci seu uteri ratione impuræ, acidæ atque ad nu-  
 ineptæ, tenelli foetus certam partem afficiant, Ideam  
 um plenè efformatam suffocent, *suppresso ejus explicatore;  
 a idea, suffocatoque motore, necessario parti moriendum est.*  
 revera eo ut dixi modo, se habere possint; tuo L. B. ju-  
 rbitrio, uti omnia, committo.



Quare ab his tandem ad aliam properemus quæstionem, & quidem ad *Causas differentie sexus* cujus paucis hæc reddi ratio potest ac demonstratio. Ad foetus generationem, utriusque sexus semina s. Ideas concurrere, in antecedentibus demonstravimus; modum item conjunctionis ac explicationis addidimus; quibus præsuppositis concludendum videtur; *sexus diversitatem à prævalentibus Ideis ortam habere*, ita ut, si masculini spermatis forma potentior fuerit, foemininum semen subjugetur, & foetus masculinus inde nascatur: & contra *Foeminino semine, masculinum subjugante, foemina proles generetur*. Quod si verò contigerit, utriusque seminis parem esse potentiam, foetus formetur ab utroque sexu participans. *Quemadmodum quotidie hoc videmus, quomodo debilior forma à potentiori subjugetur*. Ovilla caro propriam suam possidet formam, quâ à cæteris carnibus omnibus realiter distinguitur; *comesta tamen à lupo in hujus carnem transmutatur, adeoque propter formam potentiolem supervenientem ovilla caro esse desinit*. Pari modo, si eadem ovilla caro comedatur ab homine, cujus potentior forma debiliorem ovillæ carnis formam subjugabit, inque suam humanam naturam eandem trahet; quod ipsum supra jam explicatum est.

Atque hæc, de Animalium ac præcipuè hominis semine seu Ideis, harumque in utero explicatione & nutritione dicta sufficiant. Progrediendum nunc esset ad semina vegetabilium demonstranda, nisi unicum adhuc circa animalia reliquum esset, quod non facile, sicco (ut dicitur) pede, prætereundem censeam. *Cum enim cuncta animalia, eâ lege hanc mundi scenam intrent ut eadem aliquando exeant, s. morti succumbant, cui cuncta viventium individua obnoxia sunt, brevissimè saltem lubet considerare, quisnam sit seminalium Idearum in morte status, præcipuè cùm viventium generationes ex illarum evolutione jam repetierimus.*

Quemadmodum verò ex antecedentibus patet, feminales Ideas, per se, suâq; sponte nunquam iri explicatum, nisi motor quidem accesserit, torpentes illas alioquin, ac omnino steriles excitans &

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

*Je, atque adeo cum vita non destruitur. — Solis vero calor, qui*  
scientibus his Ideis spiritum motorem infundit, quem per mortem  
aliòquin amiserant, ut denuò nutriri possint ac vivere. Eodem mo-  
dò *Rana contrita, & in lutum resoluta, hyberno tempore; æstivo sole*  
*accedente, reviviscunt.* Quas quidem è solo limo, Solis calore,  
nullo proprio præexistente semine aut Ideis, factas formatasque  
non pauci ex eruditis etiam opinantur, ita ut generationem hanc  
vocent *Æquivocam*, quod effectus dissimilis speciei producatur.  
*Sed pace aliter sentientium, nunquam è solo limo, Solaris caloris benefi-*  
*cio producta rana est.* Quæ enim hæc foret in luto potentia ad ra-  
nam, & quidem ad hanc potiùs quàm aliud animal producendum?  
*Sed si quandoque contigerit, in luto solaribus radiis incubantibus ranam*  
*formari, peculiare ac propriæ, in luto latuerunt Idea ranarum formatri-*  
*ces, è contritis ac putrefactis, lutoque commistis ranis profecta.* Qui-  
bus probè consideratis, patet, Ranarum mortuarum Ideas ita non  
esse destructas, quin Sole motore reviviscere possint. *Ægyptii &*  
*Insulæ Madagascar incolæ locustis vesci dicuntur, atque è carnibus*  
*ipforum putrefactis denuò locustæ nasci: at verò unde hoc? ane*  
*ultrò largiendum erit, locustarum comestiarum, atque ab Ideis se-*  
*minalibus humanis, in substantiam humanæ carnis commutarum*  
*Ideas, ne per tot quidem digestiones deletas omninò esse; sed sub*  
*jugo seminalium Idearum humanarum integras perstitisse. Cui non*  
*absimile est, illud, quod de anatibus refertur. Hæ cum serpentibus sæ-*  
*piùs vescantur, putrefactæ æstivo tempore in serpentes resolvuntur.*  
Cujus rei, præter aliorum testimonia, testem habeo Virum fide di-  
gnum oculatum, qui ab illo tempore quo hæc in anatibus fieri ob-  
servavit, semper ab illarum carne abhorruit; adeoque & hoc expe-  
rimento innotescit, Ideas mortuorum animalium non deleri, sed super-  
esse adhuc vitâ extinctâ. *Ardea luciis nutritæ in lucios resolvuntur;*  
Carpio-

carpionibus in carpiones : *Anguilla non aliter ac serpentes, ad putriginem etiam cocta, locoque debito reposita in plures alias anguillas veunt.* Alia *Cancrorum*, aliorumque resuscitatorum animantium templa, passim apud autores videri possunt.

Quæ cuncta, etsi apertissimum testimonium præbeant, *Ideas mortuorum cadaveribus revera superstites esse*; maximè tamen hoc statu dignum erit, in *defunctorum hominum etiam cadaveribus, Ideam superstitem* signa observari. De *sanguine humano* in antecedentibus notavimus, quòd in ejus destillatione variæ interdum humanarum partium *Ideæ visæ ac observatæ* sint. Sed quid dicemus de *s*, quæ *Borellus* habet, posse nempe in pholis licitâ *Necromantia*, *utrem*, *avum*, *atavum*, totamque *profapiam*, imò antiquos *Romans*, *Hebræos* & quemcunque volueris, umbratili quadam *Resurrectione* in lucem revocari, cum propriis figuris, modo eorum *cines* *ossa*que servaris? *Quæ certè adeò in Natura videntur potestate revocata esse, ut dubio circa hæc nullus locus esse possit.* Quod si enim *seminales Ideæ animantium brutorum*, aliis etiam potentioribus foris subjugatæ, salvæ persistant, *quidni Ideæ humani corporis, solo more Spiritu destituta, integræ in Cadavere quoque persisterent?* Et ut cam prout sentio, *Phantasmata illa, in Cœmiteriis sub noctem inspecta, non semper pro Spectris Diabolicis, nec etiam Angelorum bonorum apparitionibus habenda videntur, cum naturaliter etiam contingere possit, Ideas corporis mortui, beneficio caloris cujusdam elevari, quæ non nocturnò saltem, sed diurnò iam tempore ibidem conspicerentur, si per majorem Solis lucem eret, quæ eadem & Sydera cœlestia de die inconspicua reddit. neque tamen hoc negârim, Diaboli illusionibus interdum tale quid contingere, ut hominum credulorum superstitionem augeat, tandemque miserè decipiat, & in suos casses pelliciat.* Fieri namque potest, permittente Deo, ut *Diabolus corporis cæteroquin oculis, quia Spiritus est, invisibilis, demortui corporis seminalibus Ideis indutus, certam personam, Samuelem nempe aliumve referat, cujus ideas in-*  
erit.

*Quæ, cum ita sint, quis non gaudeat, in nobis demortuis etiam, futura,*

*convicti, aliter ac Jovani de Juliano corpore nihil, quod non sit, quod non sit, quod non sit.*  
Cùm enim hi, Scripturæ sacræ autoritati, parùm aut nihil ferè t  
buant (*quod dolendum sanè!*) ac præterea ipsam resurrectionem  
nunquam fieri posse arbitrentur: *obmutescent profectò, si ejus po  
bilitatem ac probabilitatem, è causis naturalibus demonstrabilem o  
suis viderint.* Et quidni possibilis ut mortuorum resurrectio, cùm ide  
numero semen, aut etiam Ideæ formatrices, quæ nos movente c  
lido innato formârant in utero materno, in ipsis etiam de mortu  
rum cadaveribus reliquæ sint, quiescentes jam, quòd motore Spir  
destitutæ sint; quem si ab omnipotenti Deo receperint, quidni r  
vam vitam acciperent & è mortuis resurgerent? Ita enim ipse De  
apud Prophetam Ezechiel. c. XXVII. *Vaticinare fili hominis, a  
cens Spiritui; Sic ait Dominus Jehova: A quatuor ventis, advu  
Spiritus & perflato interfectos istos ut vivant. Et ingressus est in i  
Spiritus, & revixerunt, steteruntque super pedes suos, copia mag  
quam plurimum.*

*Neque tum nova Idearum seminalium, à parva statura ad ma  
rem, evolutione opus erit, prout in utero materno fiebat; sed evol  
jam integra Idea, prout mortis tempore erat, resuscitabitur. Atq  
adeò idem numero, qui cecidit Petrus, resurget, & quod Hiob c  
cit, eadem numero cutis & caro hæc ossa circumdabit; hi oc  
videbunt Dominum. Horum namque oculorum, horum ossium, h  
jus cutis carnisque Ideæ seminales, in demortuorum cineribus late  
Quare cùm viderimus, demortui hominis corpus Terræ viscerib  
mandari, non aliter existimandum est, quàm si semen quoddam  
Terræ concredatur, cui omnipotens Deus, motorem Spiritum a  
quando afflando, fœcunditatem redditurus sit: ut quemadmodu  
granum tritici v. g. proprio motore s. Calido innato præditum, &  
lisque Calore excitatum, verno tempore germinare incipit; ita  
hoc novissimo die è Terra denuò resurgere possit.*

Atq

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

tegrī vegetabilis signaturam, continens.  
*videm Idea totuplex erit, quotuplicia sunt ipsa vegetabilia.*  
*Salviam v. g. externā quoque signatura à Rore marino,*  
*aliis discernere queamus, quod diversa utrique sit figu-*  
*erminis comprehensa, necesse quoque est: utrique proprias*  
*ceterorum vegetabilium omnium Ideis, specificè differen-*  
*deò tot esse feminalium formatriciumque Idearum spe-*  
*nt vegetabilium.*

*ifica, ac integra vegetabiles Idea, illo corpore, quod semen*  
*vocamus, continentur, tanquam capsulā quādam.* Neque  
in antecedentibus monitum, & postea pluribus di-  
rum illud corpus pro vero semine habendum est; *cum*  
*is suum minimam saltem, quoad quantitatem, rationem*  
digeat verò tali thecā semen, tum ut ab externis non  
tūm etiam, ut in illa commodè citra confusionem re-  
tinetur, prout in antecedentibus circa ova muliebria monui.  
hanc internam seminis signaturam corporis ac mentis  
re liceret, solo aspectu judicare proclive futurum esset,  
e planta, è feminalibus istis Ideis quandoque evolutis,

*itio vero harum, quomodo fiat, si quis scire volet, præ-*  
*necesse est è subsequituris, cunctis fœcundis seminibus con-*  
*articulam aliquam lucis, sulphuris vitalis, quod omnium*  
*ionum, motus, nutritionisque sit principium.* Vegetabile  
in in terram quando projicitur, aqueo humore maden-  
ta Idearum feminalium capsula mollescit, ut majus spa-  
occupare possint; atque tum externus Solis calor, ejus-  
otore feminum Spiritu, originis & naturæ, motu suo  
excitat, mobilem illam feminum particulam *lucis & sul-*  
*phuris,*

*phuris*, quæ mota, incipit, vi Sulphuris propria, propter aciditatem coagulativa, (de qua in subsequituris) Aquam elementalem coagulare, in substantiam pro Idearum varietate variam: atque hanc, tanquam nutrimentum Idearum spatiolis interponit, quò ipso explicantur *Ideæ*, ut foras demum prodeant, & evolvantur ad certum quantitatis terminum.

Ut verò uno intuitu quasi, hanc *vegetabilis* seminis *Ideam* observare possis L. B. consideres quæso, è plantarum seminibus, artificiosa institutâ vegetatione, quæ ad candelæ calorem institui possit, illarum luculentissima demonstratio.

*Plantarum hæc seminumve vegetatio, à plerisque Resurrectio earundem appellatur: at pace illorum minùs commode & verè. Resurrectionem enim omnem, necesse est prægressam esse mortem: sequeretur itaque, è mortuis planè h. e. infœcundis sterilibusque seminibus, talem Idearum productionem produci posse: quod tamen natura vires superat, ac contra Experientiam est. Nisi enim Spiritus ille vivificans ac movens, fœcundationis etiam origo, reverà semina inhabitaret, nunquam profectò talis Idearum sublimatio fieri posset. Sine illo enim omnis motùs expertes sunt & steriles. Hoc verò vitam largiente Spiritu, presente seminibus, quomodo mortua dici poterunt? Si verò non hoc, quomodo resurrexisse dicentur? quare nonnisi vegetatio quædam seminum est, quâ innatum seminum calidum excitatum, externi caloris auxilio, Ideas seminales vegetabiles movet ac elevat. Ipsa hujus vegetationis ἐγχεσις hodie plurimis non ignota, cum publicis expressa typis extet. Omnes verò hujus descriptiones, sequentem communem ferè habent rationem cum Cl. Tackio.*

Recipiunt maturum plantæ cujusdam semen, idque sereno cœlo sub diocollectum, & in mortario vitreo contusum, Cucurbitæ vitreæ injiciunt, cujus longitudo plantæ longitudini respondeat, orificiumque habeat angustum, ut sigillari possit. Cucurbitam obturatam ne quidquam evaporet, asservant, donec vespere ingruente, Cœlum dispositum videant, ad fundendum istâ nocte rorem. Quibus observatis contusum semen tabulæ vitreæ imponunt, & hac in



radiis exponunt; pluviali verò aëre, in hypocauftis asservant, donec omnia signa fuerint completa. Ita tandem admoto vasi calore effigies ac Idea quædam exsurget plantam exactè referens, cujus semen dicto modo dispositum fuerit, eadem verò calore remoto iterum evanescet. *Talem, excitandi Ideas vegetabilium modum, tenent ferè omnes ut dixi, paucis saltem ab aliquibus mutatis.*

Neque verò potentiùs ullum excogitari potest experimentum, ad efficaciter demonstrandum; in plantarum seminibus, verè ac realiter existere, integram integræ plantæ signaturam. *Ratio verò operationis omnis, è natura Roris petenda est.* In hoc enim continetur particula quædam, spiritûs illius, universum hoc vivificantis, quem ventus portat in ventre suo, occultum, sed absolutè necessarium, vitæ cibum. Hic calidum illud semini innatum, fecunditatis principium, excitat ad motum, occultamque fermentationem, quâ Idea feminis, ab externa terreaque mole s. capsula sua liberatur, ut ab externi caloris particularum motu, terreis particulis relietis, elevati possit.

*Plura ejusmodi experimenta, reperiuntur apud varios, ut illorum magnum cumulum huc asserre, neque gratum neque necessarium futu-*

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

## Experimenta circa

*materiam, in suam propriam substantiam; quod certè seminalem vim arguit.*

Et, quod Metallicorum scriptorum autoritate & experientia confirmatum est; *Ferri mineræ, omni ferè ferro exhaustæ, cernorum intervallis, denuò repletæ reperiuntur. Neque verò ferri regeneratio fieri unquam posset; nisi seminale quoddam ferri ferrum, in illo loco delitesceret.* Idem in *stanno* observatur, nec non

Atque si ullum ex mineralibus semen est, pro cuius possessione, effi, nocturni diurnique labores suspiciuntur, *Auri certè semen* Ita enim *Augurellus* :

*Semina sunt auri, quamvis abstrusa recedant  
Longius, & multa nobis querenda labore.*

*auri semen* quamvis reverà ac realiter in auro vulgi contineatur; bile tamen hoc habetur à Philosophis ad opus Philosophicum, vulgi aurum mortuum sit & infœcundum. Quamvis enim vulgi, tantæ sit ductilitatis *s. sulphur ejus seminale*, adeò maducentis sequatur: ut si per magna argenti massa deauretur, at illa postmodum distrahatur in filum, crinis magnitudinem æmulet, inauratum, defuturum citiùs sit filum attenuandi ingenium ar-, quam auro colorandi vis: ad alia tamen metalla, seminali suâ prægnanda ineptum est, quòd sulphur ejus semel coagulatum, us impofterum potentiam amiserit & fœcunditatem, adeòque tuum sit. Quare ex alio subjecto necesse est, ut semen hoc ceatur, de quo videantur alii.

Semini huic tribuenda est, *vis aurifica* à Philosophorum turba operè desiderata. *Quemadmodum enim tritici semen habet fœcunditatem, aquam vegetabilem seu communem convertendi in suam substantiam: ita quoque semini auri, inest facultas, commutandi aquam*

quandam adepti : quanquam rationibus nitantur valdè leviculis, quas satius fuisset tacuisse : Philosophi enim mansissent. *Vel enim dicunt Formas rerum esse immutabiles, ac unius Dei proprium formas dare rebus, & datas mutare & transformare.* Quo dubio semetipsos produunt, quàm omninò sensum non capiant Philosophorum, cui tamen tanto conatu contradicunt. *Quis enim unquam hæc negavit Philosophus? aut quis dixit, ipsas formas substantiales esse in alias transmutabiles, aut posse has ab hominibus produci?* contrarium potius illi docent, qui veræ Philosophiæ præcepta hauserunt. *Semina certe ipsa in alia semina mutari non posse, ipsi probè norunt; eundemque ortum non à creaturis sed ipso Creatore proficisci.* Neque tamen illos fugit, semina debiliore motore innato Calido instructa; ab alio femine, potentiori motore prædito superari, & sub jugum mitti posse, quod ipsum variis similibus Naturæ operationibus edocti sciunt. Neque etiam ignorant; formas à Deo creatas, materiales præcipuè, artis auxilio, non tantum in actum duci posse, sed separabiles quoque ita esse, ut subjecto suo relicto in aliud migrare, illudque debiliore formâ suppressâ informare possint. Quod ipsum ex antecedentibus aliquo modo clarum esse potest. Certè Pythagoras formarum Metempsychisin docens, alio sensu intelligi non debet. Sed hæc non ad eò sunt hujus loci.

Vel Synodorum objiciunt auctoritatem, decernentium; *Infidelem esse hunc, & quovis pagano deteriorem, qui credat fieri posse, ut aliqua creatura in meliùs aut deterius transformetur, nisi ab ipso Creatore, qui omnia fecit, &c.* Ast verò quomodo transmutatio illa Philosophica intelligenda sit, jam dixi, ac prætereà, haud rarò contigit; ea damnata esse falsitatis à conciliis, quæ sequentibus annis verissima reperta sunt, veluti expertus est is, qui Antipodes dari dixerat.

Vel etiam Diaboli oggerunt insidias, quibus obnoxii fuerunt sæpius, qui operi huic Philosophico operam darent. *Hoc verò negandum quidem non est, Diabolum hujus mundi Principem, divitiarumque injustarum præsidem, avaris animis, haud intermissis insidiis clandestinisque, extremum exitium minitari, cum adverterit præcipuè non tam ad divini nominis gloriam testandam, sed proprios avaros*  
oculos

*juas arduas oratione, proci a nobis jo*  
artem nobilem afferi quæ solent, cuncta certè levissima  
ac minimi momenti, neque adeò digna, ut in iis labefactandis  
horæ malè collocentur. Præterea verò ipso philosophorum se-  
cretum majus esset, horum tenebris obvolutum intellectum,  
stam semel, citrà rationem etiam sententiam, tenacissimè tener  
neque ultra sensus sapere cupientem, in melius transmutare u-  
cussis tenebris lucem videre queant. Hoc enim solus Deus  
est. *Quare & hæc de mineralium quoque seminibus dicta sufficiat.*

Atque adeò in triplici isto Naturæ Regno, *Animali vege-  
& Minerali, particulas quasdam reverà inesse demonstravimus,  
minales Ideas, ad quarum normam s. regulam, cuilibet semini improprie  
ea generantur, quæ quotidie generantur.* Hæc verò, quamvis  
plus justo mea mihi placet causa) adeò evidentia sint, ut de illi-  
nemo dubitare possit, plurimos tamen quotidie videas ea salte-  
veris habere, quæ externis sensibus, prohi: quam fallacibus sæpè non  
percipiuntur; illa verò quæ mentis oculis intueri debebant, fer-  
gligant contra Scaligeri monitum; ea quæ longius ab externis se-  
recedunt, diviniora esse docentis, qui adeoque his, parvam fidei  
bebunt. Quos tamen denuò monitos velim: Si fortè molis  
dam quantitatem, verò semini hæctenus tribuerunt, hanc suam  
tent sententiam, firmiterque teneant; molis quantitatem in se

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

virtutem, adeò parva vespæ proboscide capi, atque in tantillum foramen, quale ab ejusmodi ictu esse solet, implantari. Quare hæc firma stabit thesis, quâ hanc tandem circa semina præter spem prolixioris doctrinam claudemus: *Semina triplici Naturæ regno verè inesse; propter molis tamen exiguitatem invisibilia esse, oculis vulgi nempe, non sapientum.* Quod ne quem terreat, audiat quæso Illust. Baconem, nov. org. §. 50. ita dicentem; *Longe maximum impedimentum, & aberratio intellectus humani, provenit à stupore & incompetentiâ & fallaciis sensuum; ut ea quæ sensum feriant, illis quæ sensum immediatè non feriunt, licet potioribus preponderent. Itaque contemplatio ferè desinit, cum adspectu, adeò ut rerum invisibilium exigua aut nulla sit observatio. Itaque omnis operatio spirituum in corporibus tangibilibus inclusorum, latet & homines fugit.*

Explicatâ igitur feminum natura duo adhuc nobis facienda sunt & demonstranda. *Primò enim ostendenda erunt particula istæ, quarum appositione Idæ nutriantur, ac molis quandam quantitatem nanciscantur, itemque visibiles fiant.* Per se enim hæc omnia ipsis seminalibus Idæis non insunt, sed alimenti demum auxilio eidem accedunt. *Demonstrabimus verò; unum ac Catholicum cunctorum vegetabilium, animalium, mineralium esse nutrimentum, A QUAM nempe Elementalem, in quam etiam singula corpora ultimatò reducibilia esse, ostendemus.*

Deinde verò, cum Aqua Elementalîs, semetipsam in tot formas transmutare non possit; neque etiam ipsæ seminales Idæ, suoptè auxilio præstare hæc possint, cum eadem ipsæ, omnis motûs actionisque expertes sint, ac motorem quendam desiderent (sine quo steriles omninò essent) *fecundantem illas ac evolventem: explicabimus motorem huncce, coagulantem Aquam in corpora, pro Idearum varietate specificè differentia, qualisque naturæ sit, clarè ostendemus.* Cujus veritatem invictis trademus rationibus ac Experimentis, demonstrando; quòd, quemadmodum hujus coagulatoris beneficio, *cuncta corpora materialiter, ex aqua natiuitatem suam habent: ita eodem coagulatore separato, à corporibus, eadem cuncta denuò in aquam relabantur.* Quibus, ut spero, feliciter peractis, nostris  
circa

circa naturalium rerum Principia meditationibus, finem imponemus.

Quod igitur primum attinet membrum, demonstremus primò locò, *vegetabilia materialiter nihil nisi aquam esse, & aquâ enutrirî.* Ad vegetabilium quidem conservandum vigorem, aquam non commodam tantùm sed necessariam quoque esse, etiam illi norunt, qui extra rerum naturalium solidam cognitionem constituti, agrorum curam habent. *Quemadmodum enim, gratos inter solis calores quæ cadit pluvia, cunctas plantas flaccidas alioquin, mirificè reficit ac erigit; ita contra æstivo urente sole, deficiente verò aquâ pluviali, emoriuntur graminaz, cunctaque vegetabilia, propter nutrimenti defectum.* *Homini sano, & cujus ventriculi, singularumque partium fermenta integra sunt, si per aliquot dies cibus subtractus fuerit; tandem moriendum ipsi certò erit, propter fermentum acidum.* Non aliter accidit in plantis in quibus fermentum illud *Calidum, acidum, solis filius* (de quo in subsequituris plura dicentur) quamvis integris planè viribus deprehendatur, aquæ tamen velut nutrimenti defectu emarcescunt. Cui morbo ipsi medicinam afferre solemus, quando æstivo tempore, hortulos nostros irrigamus aquâ, quò ipso nutrimus plantas & à marcore præservamus. Sed afferamus alia hujus rei à potiora testimonia.

Egregia certè mechanica est, quam Incompar. habet *Helmontius Compl. & mistion. Elem. figm. §. 30. quâ demonstrat, omnia vegetabilia immediatè & materialiter è solo aqua elemento prodire.* Cœpit enim vas terreum, in quo posuit, terræ in clibano arefactæ libras ducentas, quam madefecit aqua pluvîâ, illique implantavit truncum salicis, ponderantem lib. 5. ac tandem exacto quinquennio, arbor inde prognata est pendens 169. libras & circiter uncias tres. Vas autem terreum, solâ aquâ pluvîâ vel destillatâ semper ut opus erat maduit. Ac ne quidem computavit pondus Foliorum quaterno autumno deciduorum. Tandem iterum siccavit terram vasis, & repertæ sunt eadem libræ ducentæ, duabus circiter unciis minus. Libræ ergò 164. *Ligni, corticum, radicum, è sola aqua surrexerunt.* Quod quidem reverâ ita esse debuit. Præter aquam enim & ter-



ram, nihil hic fuit, quod materia Salicis esse posset. Terra verò non est mutata in salicem, quia eodem planè pondere & quantitate perstitit. Quare affusa aqua fuit quæ à fermento feminis in lignum, corticem, radices, folia, mutata; tantum salici incrementum & pondus materialiter dedit.

Cui Helmontiano omninò fere simile est illud ab *Illust. ac Incomp. Boyleo* notatum, *Chymist. scept. p. 52.* Jussit ipse, hortulanum suum convenientem bonæ terræ quantitatem effodere, & in fornace exsiccare, ponderare, immittere ollæ fictili, quæ ferè æquam cum fundo haberet superficiem, eique selectum semen, Indicum Peponis genus, quod festinanter creseit, inserere, nonnisi aqua pluvia s. fontanâ quotidie irrigandum. Neque sine delectatione incrementum plantæ, licet intempestivè consistæ; humani corporis crassitiem tum æquantis se observasse dicit. Curavit igitur effodiendam ab hortulano plantam ac ponderandam, & peponi cum pediculo & foliis, trium librarum pondus fuisse compertum est: Excoctæ Terræ uti antea, æqua planè priori quantitas deprehensa est. Hocce experimentum *subjungit Vir Illust.* æstivo tempore à se reiteratum, atque tum peponum pondus decem librarum cum semisse repertum esse, ramusculos cum radicibus habuisse quatuor libras, duabus unciis subtractis, Terram exsiccatam verò, nihil ferè de priori suo pondere amisisse. Unde verò quæso te L. B. tantum peponi pondus? *annon è sola aqua?* Si verò non; affer velim tertium quoddam præter aquam & terram, cui pondus ejus ac incrementum accepta ferri debeant. *Ex nihilo enim Negativo tale quiddam generari non potuit:* præter aquam verò nihil hîc fuit, quod frequenter additum consumptum fuisset. *Terra enim quantitas, imminuta non est deprehensa.* Quare *Aqua sola, fuit materialis peponis causa; ac pepo materialiter nihil aliud quàm Aqua ab Ideis ejus seminalibus in talem substantiam commutata.*

Quæ cum ita sint, facile patet, quid de cæteris dicendum sit vegetabilibus. Cuncta nempe hæc, ne unico quidem excepto, solâ aquâ nutriuntur, & materialiter nil nisi aqua sunt. Aqua vero s. pluvia s. fontana in terram delapsa, juxta *Celeb. Helmontiana*

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

ominus tamen *aqua* in illis, virtute fecundorum seminum, mutatur in Osseas particulas, pingues & sanguineas etiam. Gramina cuncta materialiter nil nisi aquam esse, jam demonstratum. His tamen Solis & potu *aquæ*, enutrita *vacca*, quot habet dissimilares partes & essentialiter diversas, osseas, carneas, membranofas, pingues, lacteas, sanguineas? Quas particularum species & seminales Ideas, etsi *vacca* jam in prima sui formatione habuerit; nemo tamen dixerit, tantam singularum specierum molem, *vaccam* in principio possedisse: cum constet, nutrimenti beneficio, tantum ipsi incrementum contigisse. Jam verò nutrimentum ejus *Gramen* est, ut & *aqua*. *Gramen* verò ipsum mera est *aqua* materialiter, quo ipso sequitur, nutrimentum *vaccæ* originaliter & materialiter meram *aquam* esse elementalem. *Aqua* ergo pro seminalium Idearum in singulis specie differentibus partibus *Vaccæ* existentium diversitate, abit modò in ossa, modo in carnem; hancque, pro fermentorum seminalium diversitate variam, modò in lac, sanguinem &c. *Equibus* necessario sequitur, ossa *vaccæ*, carnem, lac, sanguinem materialiter meram *aquam* esse. Neque hoc, de *vaccatantum*, existimandum est, sed cæteris quoque animalibus brutis.

Quanquam enim non omnia bruta animantia, solo *gramine* vescantur & *aquis*, sed ipsis etiam animalibus, quale est Leo, Lupus: Neque canes etiam, uti est in proverbio, graminibus delectentur; nec tamen desinunt *sola aqua* nutriri. Oves, quibus insidiatur Lupus, solo *gramine* ac *aquis* contentæ sunt, his nutriuntur, ex his in iis partes ac præcipuè Lac generatur, quod certè quoad materiam *Aqua* esse non desinit; atque adeò cum agni illarum ovillo lacte enutriantur, usquedum *gramina* concoquere valeant, non minus *aqua* nutriuntur, quàm cum majores facti *graminibus* vescuntur.

Quare omninò dicendum est, & ipsam ovillarum *carnium*, *ossium*, *membranarum*, *lactis*, *sanguinis*, cæterarumque partium omnium substantiam, materialiter meram *Aquam* esse. *Hiscæ* ergo si nutritur *Lupus*, certè *Aqua* nutritur, & ipse materialiter *aqua* erit. Ex iis enim constat quibus nutrimur. Par ratio est in Canibus. *Ossa* enim

enim quibus nutriuntur, reverà aqua sunt, uti jam Vaccarum exemplo ac ovium demonstratum est; quanquam & aliis carnibus aquâ tamen & gramine enutritis vescantur, unde & canes ipsos materialiter aquam esse necessarium est.

Quæ cum ita sint, quid de *homine ipso* dicendum erit? Vescitur hic, & nutritur cibus è Vegetabilium ordine ac animalium depromptis, & in pluribus locis solius aquæ potu sitim sedat: Triticum & filigo panem ipsi præbent, *cibum profectò ad vitam nostram sustentandam adeò convenientem, ut si solus hic ac puræ aquæ elementalis copia, per omnem vitam cuiuspiam suppetat, nullam ex fame, mortis necessitatem metuendam habeat*, quin propter simplicem ejusmodi victum, vitâ fruatur sit, non tot corporis animique morbis obnoxia, sed citra ægritudinem (si Deo ita visum fuerit) definitum à Deo vitæ terminum, hilari animo expectare possit, quem pauci palato indulgentes attingunt. Neque tamen corpus nostrum destitueretur, particulis carnis, ossibus, cæterisque, quamvis animalium carnibus non vesceremur. Triticum verò, & siliginem solâ aqua nutrirî & constare materialiter, in præcedentibus dictum est. Panis ergò ex his factus, aqua erit materialiter, quin in homine pro ventriculorum ac seminum in iis delitescentium diversitate; variarum partium formam accipiet, non quod aqua esse desinat; sed quod singularum humani corporis partium fermenta (*motor, Calidum*) per semina, scenam suam sub uno isto aquæ elemento iusura sint: Atque adeò homo ipse quantus est, materialiter tamen nil nisi aqua futurus sit.

Præter panem verò; & carnibus animalium vescitur homo, quæcunque tamen illa tandem sint, Vegetabilibus tamen enutrita fuerunt, gramine; cujus quæ natura sit, jam dictum.

Nutrit verò *Aqua* cuncta nutrienda duplici ratione; vel *Immediatè* vel *mediatè*; *Immediatè aquâ nutrirî diximus cuncta Vegetabilia*, uti & Mineralia, de quibus in seq. Item *Pisces*, quod quidem clarè satis explicatum arbitror. *Mediatè illa nutriuntur animalia terrestria*. Antequam enim his dare alimentum commodum posset, graminis formam accepit, vel etiam in alius animalis substantiam jam transformata est.

muta-  
stramina  
n. His

is, pin-

an est,  
ter, quo  
meram  
arum in

adum est,

mine ve-  
Lupus:  
cedentur;  
arur Lu-  
ex his in

ad mate-  
am ovillo  
ant, non  
ambus ve-

rium, of-  
omnium  
nutritur  
Ex iis  
Ossa  
enim

extra animalia constituto. *MINIME GENTIUM. ITA VERO UOCET IUCI.*  
*Panem frumenti, si sub fimo equino calido, quis posuerit, per 9. vel 10. dies, generatum inde iri carnem commixtam sanguini, quod ipsum anili* certè fabulæ affinius, quàm verò experimento videtur; quæ non nisi è seminalium virtutum proficisci potuit ignorantia. Seminalium enim Idearum rationes, qui mediocriter saltem calluerit, facile fatebitur, vim illam commutandi alimentum in substantiam humanæ carnis, non in alimento, utpote materiali causa, cujus per se ac propriè nulla activa potentia est, positam esse; sed in ipsis partibus hominis nutriendis sedem suam habere. Quod ipsum ex antecedentibus, de Natura seminis quæ dicta sunt, obscurum, esse non potest; atque adeò firma ista stat sententia; id ipsum quod ex pane nos nutrit, non magis in se continere potentiam ad carnis generationem determinatam, quàm ad ossis cæterarumque partium, sed esse indifferens ad cunctas nutriendas; determinari verò, à semine cuius parti proprio, ac præterea nil nisi larvatam aquam esse.

*Mineralia verò quod attinet, non levia certè sunt testimonia, quæ demonstrant, & hæc non minus ac Vegetabilia & Animalia ex aquis nata esse. Incomparabilis certè Helmontius tit. de Elem. ita inquit. In terra fracescens aqua, semen locale vel insitum acquirit, ideòque vel in liquorem (Lefas) ad omnem plantam vel in succum (Bur) mineralem transit, juxta species per directionem seminum electas. Cujus sensus breviter hic est, quòd aqua pro fermentorum seminumque diversitate, in diversa specie corpora coaguletur; à Vegetabili semine in succum Lefas dictum, proximam cunctorum Vegetabilium materiam; à Minerali in Bur, Metallorum materiam proximam. Bur igitur hocce, cum è sententia ingeniosiss. Viri, Aquæ productum; materia sit metallorum, sequetur omninò; & ipsa metalla prima generationis suæ principia materialia, aquæ debere. Bur verò hocce, idem laudatiss. Helmontius alio in loco Magno oportet nempe*

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

abeat in principio circa *aquam* monuimus, neminem cogi posse. Iustriff. certè *Boylaus* propter incredibilem experimentorum Heliontii veracitatem non temere ipsi denegandam iudicat. Metalcorum item corporum, materialem causam ipsum *Mercurium* ulgi esse, in antecedentibus diximus, quod ipsa salibus suis coagutivis orbata, in Mercurium denuò resolvantur. Cujus egregium uoddam experimentum non ita pridem demonstravit *Clar. Langelottus* ex Antimonio, & quidem Regulo ejus: Rei possibilitatem, rationibus ac causis operationis adductis, confirmavimus in fine *Epist. ad Clar. D. Langelottum*. Quare si cætera quoque metalla, & Mercurios suos redacta fuerint, separatis sulphuribus, atque iidem Mercurii per residuorum adhuc Sulphurum sequestrationem in *aquam* redigantur, habemus quod quærimus. Et certè ipsum *Mercurium* in *aquam* resolvi posse, celeberrimum Philosophorum experimenta ac testimonia dubitare nos non sinunt. Neque ignoti mihi sunt amici qui aurum ipsum in Mercurium possunt redigere per Mercurium, seu Latonem flavum albefacere, quibus tamen omnibus quantum cuique placebit adhibere fidei; cuique integrum esto, neque cum ullo super hac re digladiari animus est.

*Sulphura* itaque Mineralium omnia, si accendantur, in spiritum abeunt acidissimum, qui ab Alcalibus fixis s. alcalisatis salibus Tartari scil. abstracti, omni possunt aciditate ita exui, ut præter Elementalem *aquam* nihil relinquatur. Ipsum verò Alcalisatum sal, quod Acidum salem in se absorpsit, crebrius per deliquium solutum, & phlegmaticâ parte, aliquot vicibus separata, tandem omninò in puram *aquam* Elementalem convertitur: quod ipsum de cunctis, uti dixi, Mineralium *Sulphuribus* intelligendum est.

*Silices* quoque in liquorem resolvi posse, in principio & quidem §. de *Terra* diximus. *Calx* item *viva* salia habet, per deliquium quæ solvi possunt, & in *aquam* resolvi.

*Animalia* quoque, quemadmodum ex *aqua* tanquam prima materiali causa, ortum suum traxisse, in antecedentibus demonstratum est; ita quoque eadem in *aquam* denuò convertibilia esse ultimatò

osten-

ostendendum erit. Mortua quidem animalia, quando putredinem concipere observantur, in aquosam resolvuntur materiam, quâ etiam ferè diffiunt. Notatu dignum tamen experimentum *Helmontii* est de *Formarum ortu* §. 56. quo Lunæ tribuit, singularem illam vim de mortua animalium corpora in aquosam mucilaginem resolvendi. *Rana enim* dicit, si sub plenilunio atrocissimo hyemis borea effodiatur, abluatur, & baculo alligetur in agro, sequenti manè reperitur alba quædam & transparens mucilago, liquatum *Tragacanthum* referens, & figuram rane. Idem affirmat §. 54. de homine ac bruto demortuis; hæc si una saltem nocte pernoctarint (dicit) sub Luna, sequenti manè cadaver putrilagine diffluet, quò ipso patet; animalia postquam ex aqua, corporis sui nutrimentum nacta sunt; adeoque materialiter nil præter aquam sunt, retrogradâ tandem viâ in eandem remigrare. Aquarum cæteroquin non parvam copiam in animalibus existere, vel inde observare licet, quod illorum partes, citra aquarum additionem si igni expositæ fuerint, in proprio succo sufficienter bulliant. In quo succo, reverâ particulæ quædam sunt meræ aqueæ, ad quas demonstrandas, sola pinguium seu oleosarum partium separatio requiritur facillima. Aqueæ verò particulæ idè saltem formaliter superstitæ sunt, quod ab Ideis feminalibus nondum determinatæ sunt, ad certam partem, *Excell. Helmont.* phlegma hocce, prout etiam in vegetabilibus, *Mercurialem* partem vocat, nondum à femine maturatam. Oleosæ verò ac pingues particulæ, arte in meram aquam priori similem reducibiles sunt. Quod si enim cum sale conjungantur Alcalisato, cum illo in saponem abeunt, & destillata phlegmatica prodeunt: aliquoties verò ab ejusmodi alcalisato sale abstractæ in meram abeunt aquam Elementalem. Quod ipsum de omnibus animalium pinguedinibus notandum est; quò crebrâ circulatione cum sale Tartari in aquam convertantur.

Spiritus verò ille Urinosus, è sanguine animalium qui etiam impetrari potest, in antecedentibus dictum est, quò naturâ suâ sit Sal quoddam volatile in phlegmate resolutum. Jam verò, ex ejusmodi Urinosi Salis Volatilis cum acidis particulis colliquatione, Alcalisatum Sal fixum prodire, pluribus experimentis demonstratum est.



Quod Alcalisatum Sal facilè p. d. & tandem *in aquam* Elementalem resolvitur; quò ipso sequetur; & ipsum *Sal volatile*, materiam Alcalisati salis, simul revera in aquam converti. Alioquin Urinosum hocce Sal, evidenter satis è Sale Tartari separari potest, uti notum est; Non separatum verò, cum illo abit in aquam Elementalem: atque adeò ipsi etiam Urinosi animalium spiritus, seu Salia Volatilia essentialiter à Vegetabilibus non differentia, eodem modo in aquam redigi possunt. Evidens quoque testimonium est, è fuligine vegetabilium quod peti potest. In hac ingens satis deprehenditur Urinosorum salium copia, ut etiam Sal Ammoniacum, ope spiritus Salis, ex ea parari possit: calcinata tamen hæc, in Sal fixum abit, ac tandem *aquam* Elementalem.

Quæ cum ita sint, Sanguis, Urina, Sudor, &c. cuncta in aquam reducibilia sunt. Neque aliter se res habet in solidis substantiis. Ex his quæ eliciuntur cuncta, vel insipida sunt adeoque *aquea*; vel fæpida s. *salina* & quidem vel volatilia *Alcalia*; vel *acida* pingua &c. cuncta materialiter nil nisi aqua. *Terrea* verò partes, è calcinatis durioribus partibus, ossibus v. g. residuæ, teste fide dign. Helmontio, in aquam non minùs reduci possunt, beneficio liquoris *Alkabeft*.

Ipsa tandem *Vegetabilia*, quemadmodum solâ aquâ nutriuntur, adeòque materialiter nihil aliud sunt quàm *aqua*: ita & in eandem reduci possunt ultimatò. Partes enim præcipuè, in quas *vegetabilia* Ignis artisque ope dividi possunt, sunt *spiritus vini*, *Oleum*, *Sal fixum*, *Volatile*, *Tartarus*. Tartarus herbarum, in succis earundem delitescens, calcinatus, in sal abit alcalisatum; Hoc verò Alcalisatum, si Aëri expositum fuerit, p. d. solvitur. Liquorem huncce Tartari, Retortæ inditum, si destillaveris, phlegma quidem seu *aquam* impetrabis sale in fundo relicto, quem denuò si p. d. fluere permiseris, novam phlegmatis partem accipies, quod reiterari toties poterit, donec totum sal alcalisatum, in meram *aquam* elementalem conversum fuerit, quam immeritò à Zuvelffero pro *Sal Tartari Volatili* haberi, in præcedentibus demonstravimus.

*Olea* verò *Vegetabilium*, si cum Alcalibus fixis conjuncta fuerint, abeunt cum iisdem in saponem, ac si tandem crebriùs abstracta fuerint,

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

rum virorum iudicio, nil nisi *aqua* fuit, è quâ primo *Limus*, & deinde *solida terra* ortum traxit. *Homerus*, *Oceanum* & *Thein* primos facit Deorum parentes, & Deos inducit iurantes per *aquam stygiam*, quasi per rem omnium vetustissimam & honoratissimam.

*Thales* quoque, primus Philosophorum in Græcia, *aquam* dixit rerum omnium principium, docente hoc *Seneca*. *Natural. Quæst.* 13. 1. 3. his verbis. *Aqua ait Thales valentissimum elementum est, hoc fuisse primum putat, ex hoc surrexisse omnia.*

Neque docere voluerunt aliud Majores nostri veteres illi admodum & Antiqui fabula ista de *Proteo*. Huncce enim *Proteum* narrant Poëtæ *Neptuno pastorem* fuisse, eundemque *Senem* & *vatem*. *Vatem* sc. præstantissimum & veluti *Ter. Maximum*. Noverat enim non *futura* solummodo, sed *præterita* & *præsentia*, adeò, ut præter divinationem, etiam omnis *Antiquitatis* & omnium *secretorum* *Nuncius* atque *interpres* esset. Morabatur autem sub *ingenti specie* ibi ei mos erat sub meridiem gregem suum *Phocorum* numerare, atque deinde somno se dare. Qui autem opera ejus in aliqua re uti volebat; is non alio modo apud eum valere poterat, nisi eum manibus comprehensum *vinculis constringeret*. Ille contra ut se liberaret in omnes *formas* atque rerum miracula, *Ignem*, *Plantam*, *feras*, se convertere solebat, donec tandem in *pristinam formam* restitueretur. Egregia profectò fabula ad significandum; *aquam cunctarum visibilium rerum principium esse materiale* nempe. *Protei* enim *persona*, *aqua* significatur, omnium rerum post *DEUM* antiquissima. In *Historia* enim creationis mundi, sacer Philosophus & Historicus, post *DEUM*, æternum, *Efficientem* mundi causam, *aquarum* meminit, super quas spiritus Dei ferebatur. *Neptuni mancipium* dicitur *Proteus*; *aquarum* enim præsidem & Dominum *Neptunum* fingebant Poëtæ.

*Ingens specus* est *coelum*. *Pecus* sive *Grex Protei* nihil videntur aliud, quam *Animalium*, *Plantarum*, & *Metallorum species*, quorum *materialem causam*, solam *aquam* esse, sufficienter satis in antecedentibus demonstratum est. *Protei* verò operâ, nemo uti poterat, nisi

nisi *vinculis ante constrictis* fuisset; hoc est, non convertetur aqua in diversas species, nisi Spiritus quidam adfuerit universi, coagulans ipsam juxta seminalium Idearum diversitatem in corpora specie diversa (de quo spiritu in subsequendis.) Quibus speciebus absolutis, sub *meridiem* nempe, quando altius pergi non potest, *somno* se dat *Proteus* seu quiescit, donec tandem in *pristinam formam* reducatur, hoc est, corpora ex *aqua* formata, in *eandem* denuò resolvantur, quod in antecedentibus sufficienter quoque à nobis præstitum arbitramur.

Quare nunc tandem, non Experimentis saltem manifestissimis, ostendimus, particulas illas sive alimentum Ideis seminalibus appo- sitas, quantitatemque molis quandam ipsis largientes, meram *aquam* esse; sed autoritate etiam Divinâ hanc sententiam niti, ex *Mose* sapientissimo Philosopho attulimus. Neque Antiquos Philosophos (forte ex *Mose* edoctos) *Hermetem*, *Hesiodum*, *Homerum*, *Thaletem*, &c. aliter sensitisse; neque *Poëtarum* veterum fabularum involu- lucris; sententiam aliam reconditam fuisse, luculentur demonstra- vimus. Quibus tam Divinis quàm humanis testimoniis, ipsisque sensibus, si quis assensum præbere dubitet, cum hoc non frustra li- tigabimus; qui enim tot Experimentis, gravissimisque testimoniis se moveri passus non fuerit, hunc certè nihil movebit; aut enim Ratio ipsum deficiet, aut pertinax quoddam impiumque contradi- cendi studium vexabit.

Ultimum igitur hoc restat *unicum*; ut *demonstremus*, virtu- tem illam, *coagulantem aquam, in solida corpora*, & applicantem Ideis seminalibus, in antecedentibus demonstratis. Cujus realem exi- stentiam, ortum, vires, determinationem docebimus.

Quemadmodum verò, præter experimenta, antiquorum Phi- losophorum ac præcipuè *Mosis* autoritate, usi sumus ad ostenden- dum; *aquam* cunctarum rerum materiale principium esse; ita non incongruè nos facturos confidimus, si breviter ostenderimus; una- nimem hunc præcipuorum Philosophorum antiquorum consensum fuisse, *dari Spiritum quendam cuncta procreantem* (DEUM verò tan- quam

rum virorum iudicio, nil nisi *aqua* fuit, è quâ primo *Limus*, & deinde *solida terra* ortum traxit. *Homerus*, *Oceanum* & *Thetin* primos facit *Deorum* parentes; & *Deos* inducit jurantes per *aquam stygiam*, quasi per rem omnium vetustissimam & honoratissimam.

*Thales* quoque, primus *Philosophorum* in *Græcia*, *aquam* dixit rerum omnium principium, docente hoc *Seneca*. *Natural. Quæst.* 13. 1. 3. his verbis. *Aqua ait Thales valentissimum elementum est, hoc fuisse primum putat, ex hoc surrexisse omnia.*

Neque docere voluerunt aliud *Majores nostri veteres* illi admodum & *Antiqui* fabula ista de *Proteo*. Huncce enim *Proteum* narrant *Poëtæ* *Neptuno pastorem* fuisse, eundemque *Senem* & *vatem*. *Vatem* sc. præstantissimum & veluti *Ter. Maximum*. Noverat enim non *futura* solummodo, sed *præterita* & *presentia*, adeò, ut præter *divinationem*, etiam *omnis Antiquitatis* & *omnium secretorum Nuncius* atque *interpres* esset. Morabatur autem sub *ingenti specie* ibi ei mos erat sub *meridiem* gregem suum *Phocorum* numerare, atque deinde *somno* se dare. Qui autem opera ejus in aliqua re uti volebat; is non alio modo apud eum valere poterat, nisi eum *manicis* comprehensum *vinculis* constringeret. Ille contra ut se liberaret in *omnes formas* atque rerum *miracula*, *Ignem*, *Plantam*, *feras*, se convertere solebat, donec tandem in *pristinam formam* restitueretur. Egregia profectò fabula ad significandum; *aquam cunctarum visibilium rerum principium esse materiale* nempe. *Protei* enim *persona*, *aqua* significatur, omnium rerum post *DEUM* antiquissima. In *Historia* enim *creationis mundi*, *sacer Philosophus* & *Historicus*, post *DEUM*, æternum, *Efficientem mundi causam*, *aquarum* meminit, super quas *spiritus Dei* ferebatur. *Neptuni mancipium* dicitur *Proteus*; *aquarum* enim *præsidentem* & *Dominum Neptunum* fingebant *Poëtæ*.

*Ingens specus* est *cælum*. *Pecus* sive *Grex Protei* nihil videntur aliud, quam *Animalium*, *Plantarum*, & *Metallorum species*, quorum *materialem causam*, *solam aquam* esse, *sufficienter satis* in antecedentibus demonstratum est. *Protei* verò operâ, nemo uti poterat, nisi

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

~~mus. Anaxagoras omnia tam prae coacta~~  
deinde accessisse *mentem* quæ ea distinguendo & separando mundum effecit. *Homerus* præter *Oceanum* seu *Aquam Thetin* quoque sive *Cœlum*, primos *Deorum* parentes faciebat. *Stoici* asserébant omnia quæ sunt in mundo, uno *Divino Spiritu* procreari, regi atque contineri; quod idem *Virgilius* elegantissimis hisce versibus expressit:

*Principio Cœlum, ac terras camposque liquentes  
Lucentemque globum Lunæ Titaniaque astra  
Spiritus intus alit: totamque infusa per artus  
Mens agitat molem, & magno se corpore miscet.*

Hunc fortè *Spiritum* intelligendo *Hesiodus*, *Amorem* docuit mundi esse principium, quem eundem *Plato* *Animam* mundi vocavit. *Gentiles* ut est apud *Plutarchum*, *Spiritum* quendam esse universi, *Igneum*, non habentem formam, in quamcunque tamen se voluerit transmutantem (de quo etiam *Zoroaster* & *Heracitus* loquentes, omnia ab unico igne genita esse docebant, contenderant. Hinc etiam *Orpheus*, *cœlum* medium *Spiritus* hujus ignei lumine illuminatum *Ætherem*. Dixit, quasi *Æthærem*, seu ardentem *Igneumque Spiritum*) Præter hæc verò, notatu dignissima est, ac jucundissima pariter fabula illa veterum *Philosophorum* de *Cupidine* excogitata, quâ certè, uti solent fabularum involucris, *ardua rerum naturalium mysteria tegere ne vulgo ac indignis pateant*; maximum circa *Naturæ incunabula rerumque principia*, secretum tacitè docuerunt; quod breviter non pigebit explicare; monendus tamen ante es *B. L.* per *Cupidinem* hoc loco non esse intelligendum juniorem illum, *Veneris* filium, *Deorum* natu minimum, sed majorem quendam, ante constitutas species existentem. Fabula ipsa sequenti modo se habet.

Nar-

Narrant sapientissimi majores nostri, *Amorem* omnium Deorum fuisse antiquissimum, atque adeo omnium rerum; excepto *Chao*, quod ei coævum perhibetur. *Chaos* verò à priscis etiam *Cælum* appellatur, nunquam tamen Divino honore aut Dei nomine insignitum reperitur. Atque *Amor* iste prorsus sine parente introducitur; Ipse autem cum *Cœlo* vel *Chao* mistus, & Deos & res universas progenit. A, nonnullis tamen; ovo prognatus, incubante *Nocte* traditus est. Ejus autem attributa ponuntur; ut sit *infans perpetuus, cæcus, Nudus, Alatus, Sagittarius*. Vis autem ejus præcipua & propria, ad corpora unienda valet, etiam claves *Ætheris, Maris, & Terræ* ei deferebantur. Ita narrant Philosophi Antiqui, sequenti ast modo se intellectos volunt.

Per *Amorem* intellexerunt *spiritum* quendam universi, Mundi principium; affirmante idem *Hesiodo*, uti in proximè præcedentibus diximus, ita dictum, quod Spiritui huic insatiabilis appetitus insit, innumeris formis seu seminalibus Ideis se conjungendi, juxtaque illarum differentias específicas, indifferens cæteroquin alimentum, Elementalem *aquam* coagulandi. *Sine parente* hic introducitur; quod ipsum significat; nullam prorsus Spiritus hujus esse causam naturalem cum naturalibus causis aut rebus omnibus prior sit. (*Deum* verò tanquam causam omnium primam & *Naturam naturantem* semper hic excipimus) unde omnium rerum antiquissimus habebatur, excepto *Chao* quod ei coævum perhibebatur, hoc est, *aqua* excepta; hæc enim universi hujus spiritus coæva extitit, docente ita sancto Philosopho statim in principio, ubi ante rerum creationem *spiritus & aquarum* meminit, dicens: *Spiritus Dei, ferebatur super aquas*. Ipse autem cum *Chao* mistus res universas progenit, id est, *Aqua* hujus coagulatoris spiritus beneficio, juxta feminum signaturas in omnis generis corpora, *Vegetabilia, Animalia, Mineralia* coagulata est, quod ipsum ex antecedentibus aliquomodo constare potest, ubi feminum signaturas seu Ideas fusè demonstravimus, ostendimusque *componendo ac resolvendo* res naturales cunctarum materialem causam *aquam*, esse. Coagulatorem denique Spiritum explicandi, hic auspiciati sumus initium. *Nocte* tamen incubante ovo natus *Cupido* dicitur. Nox enim seu *tenebræ* rerum creationem præcesserunt. Ita enim *Moses*: *Tenebræ erant super faciem abyssi*; & deinde addit: & *Spiritus Dei, ferebatur super aquas*.



quam cunctarum causarum primam hic semper præsupponimus) quo mediante cuncta vivant & conserventur, cujus item auxilio, aqua coaguletur in solida corpora pro seminum varietate varia.

*Hermetem Trismegistum*, præter aquam, Spiritus quoque cujusdam tenuis, intelligibilis meminisse in antecedentibus jam monuimus. *Anaxagoras* censuit omnia fuisse prius confusa & indigesta, deinde accessisse mentem quæ ea distinguendo & separando mundum effecit. *Homerus* præter *Oceanum* seu Aquam *Thetin* quoque sive Cælum, primos Deorum parentes faciebat. *Stoici* asserébant omnia quæ sunt in mundo, uno Divino Spiritu procreari, regi atque contineri; quod idem *Virgilius* elegantissimis hisce versibus expressit:

*Principio Cælum, ac terras camposque liquentes  
Lucentemque globum Luna Titaniaque astra  
Spiritus intus alit: totamque infusa per artus  
Mens agitat molem, & magno se corpore miscet.*

Hunc fortè Spiritum intelligendo *Hesiodus*, *Amorem* docuit mundi esse principium, quem eundem *Plato* Animam mundi vocavit. *Gentiles* ut est apud *Plutarchum*, Spiritum quendam esse univèrsi, Igneum, non habentem formam, in quamcunque tamen se voluerit transmutantem (de quo etiam *Zoroaster* & *Heracitus* loquentes, omnia ab unico igne genita esse docebant, contenderant. Hinc etiam *Orpheus*, cælum medium Spiritus hujus ignei lumine illuminatum *Ætherem*. Dixit, quasi *Æthærem*, seu ardentem Igneumque Spiritum) Præter hæc verò, notatu dignissima est, ac jucundissima pariter fabula illa veterum Philosophorum de *Cupidine* excogitata, quâ certè, uti solent fabularum involucris, ardua rerum natu-

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

Repetit hoc *Hermes* item ac præter hos *Thales Milesius*; hic enim interrogatus; utra prior fuisset nox aut dies? respondit; priorem fuisse *Noctem*.

Est verò *infans perpetuus* seu pusillus, *Cupido*. Universi enim iste *Spiritus*, particulis constat valde minutis, non adeò grandi corporis mole; qualis ætate provectis competit præditis. *Cæcus* est, spiritus enim dictus, non habet formarum delectum, cui potissimum se conjungi malit, sed cæcorum more ruit in cuncta obvia. Ita in *Vegetabilia, Animalia & Mineralia* horumque semina, citra providentiam influit, movens cuncta ac explicans.

*Nudus* est; Neque enim *Vegetabilium, Animalium* aut *Mineralium* semina in illo latent; sed tùm quando vestitur demùm, & corpus assumit, coagulatus, ad normam seminalium Idearum, in varia corpora. Hinc est, quod aliquibus *informis* dictus sit hic spiritus; & tamen *Omniformis*. *Informis* quidem quod actu nullam formam habeat; *Omniformis* autem, quod indifferens sit & aptus, ad omnis generis formas, quiescentes cæteroquin & steriles, movendas & fœcundandas. *Alatus*; velox enim est iste spiritus, & celerrimè per aëra, alis quasi ac pennis portatus, in hæc sublunaria ac inferiora defertur. *Sagittarius* tandem; quia virtute sua in distans agere cernitur; quemadmodum, qui sagittam in distantia loca emittunt.

Hæc erat Gentilium Philosophorum circa *universi spiritum, cunctorum seminum motorem, & fœcundatorem* sententia, quem cum *Chao* mistum cunctarum naturalium rerum efficientem causam Physicam dicebant. *Moses* tamen ab ipso universi Creatore ita edoctus, expressis verbis exsertoque digito hunc spiritum ostendit, dicens: *Spiritus Dei ferebatur super aquas*.

Per hunc *Spiritum*, quid potissimum intellectum velit *facer Philosophus* diversissimæ sane Doctissimorum virorum sententiæ, quas ad tria potissimum capita, *Doctissimus* redegit *Pererius Comm.* in 1. Cap. *Gen.* §. 60. & seq. *Prima* erat *Tertulliani*; hic enim in libro, quem scripsit adversus *Hermogenem*, contendit, per spiritum Domini hoc loco non Deum, sed *ventum* significari. Quæ interpretatio maximè proba-

probatur *Theodoreto*, qui in quaestione 8. super *Genesin* putat, *Mosen* his verbis significasse, Elementum *aëris* sicut tradiderat Elementum *Terræ & Aquæ*. Illud autem *Ferebatur*, ait; *demonstrare mobilitatem & agitationem naturalem ipsius Aëris seu venti vel naturalem Aëris situm, qui est, undique supereminere aquis, ipsas circumdando.*

*Altera* interpretatio est fermè omnium *Patrum* tam *Græcorum* quam *Latinorum*, per Spiritum Dei hoc loco, vel solum, vel præcipuè ac principaliter significari *Spiritum sanctum*. *Tertia* interpretatio est, per Spiritum Domini significari non Ventum, nec Spiritum sanctum sed *vim & impetum, & efficaciam quandam vitalem, & fecunditatis plenam, aquis impressam, à Deo*. Ita sentit *Chrysostomus* homil. 3. in *Genesin*. *Augustinus* autem in libr. super *Genesin* imperfecto c. 4. ait; *per Spiritum Dei tria posse intelligi; vel Spiritum Sanctum, vel ventum sive Aërem, vel vitalem quandam creaturam, qua universus orbis visibilis movetur atque continetur*. Hæc cum recensuisset supra laudatus *Pererius*, lectoris quidem arbitrio existimandum relinquit, in cuius sententiam descendere malit; neque tamen *primam & tertiam*, secundum sensum literalem; *secundam* verò secundum sensum mysticum, maximè sibi probari diffitetur.

Neque verò necessariam esse, ut per *Spiritum Domini* semper intelligatur *Spiritus Sanctus* sive Ipse *DEUS, Trinitatis Persona*, quam plurima sacra *Scripturæ* loca ostendunt. Quando enim *David*, *Psal.* 147. dicit: *Flabit Spiritus ejus (Domini nempe) & fluent aquæ; nemo profectò dixerit; Spiritum Sanctum dicto loco intelligendum esse*. Frigore enim congelatæ aquæ immediatè non à Deo sed Solis calore deliquantur & diffluunt. *Esaias* c. 40. v. 7. ita habet: *Exsiccatum est fœnum, & cecidit flos, quia Spiritus Domini sufflavit in eo*. Ubi *Spiritus ille Domini*; nullâ ratione accipiendus erit, pro *Trinitatis Persona* sed *vento* potius. In his ac pluribus aliis *Scripturæ* dictis, cum *Spiritus Domini*, usurpetur; aut pro *vento*, aut *vitali quodam robore*, rebus certis creatis, quid impedit, quo minus locum illum *Geneseos* c. 1. v. 2. cum *Chrysostomo & Augustino* intelligere liceat *de vi & impetu & efficacia quadam vitali ac fecundante aquis impressa?* præcipuè quidem, cum manifestissimis pateat *Experimentis*; ejusmodi

vitalem vim, Elementalem aquam coagulantem, hodiernum etiam & in hunc usque diem reverà existere. Tum verò tantò potiori jure hoc licebit, quod *Moses* primo illo capite *Geneseos* historicè referat, Mundi, rerumque naturalium creationem, neque figurato locutionis genere, quale in Canticò Canticorum est, utatur, sed res gestas faltem referat; unde nulla *necessitas*, quare Spiritus ille Domini, pro ipsa Dei Persona accipi debeat. An non verò mystico sensu, pro Spiritu Sancto piè satis accipi possit; nullum quidem inter Theologos est dubium: modo qui ita sentiunt, non mordicus ac præfractè ita eam contendunt Scripturæ esse propriam, ut aliam quamlibet, suæ, vel adversam vel diversam, contendunt Scripturæ esse contrariam. Malè enim de Scriptura merentur certè (judicium est Doctissimi *Pererii*) qui loca, salvâ Christianâ fide, variarum sententiarum ac interpretationum capacia, ad suæ opinionis & ingenii angustias coarctare volunt, sæpiusque dimicant obstinatè pro sua potius, quàm Scripturæ sententiâ, cum tamen monente Div. *Augustino* c. 18. l. 1. in *Genesin*; *non tam eam, quæ nostra est, quàm quæ Scripturarum esse comperta fuerit, nostram esse velle debeamus.*

Quemadmodum enim docente eodem *Augustino*, si ratio contra Divinarum scripturarum autoritatem redditur, quantumlibet acuta sit, fallitur verisimilitudine, nam vera esse non potest. Ita manifestæ certæque rationi, si velut sacrarum literarum opponitur autoritas, non intelligit, qui hoc facit: & non Scripturæ sensum, ad quem penetrare non potuit, sed suum potius objicit veritati, nec quod in ea, sed quod in se ipso, velut pro ea invenit, opponit. Et in hoc certè cunctis elaborandum, circa *Mosis* historiam creationis occupatis, non Theologis minùs quàm Philosophis est, ut nihil constanter sentiant dicantve, quod repugnet manifestis Experimentis & Rationibus Philosophiæ vel aliarum disciplinarum. *Vero enim verum semper congruit*, nec potest veritas sacrarum literarum veris rationibus & Experimentis Naturalis Philosophiæ (cujus ipse *DEUS* non minus autor est) esse contraria. Quare & idem *Augustinus* autor nobis est, ut quicquid sapientes hujus mundi, veraciter de natura rerum

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

## Experimenta circa

*Spiritum illum Domini*, capit. illo primo Mosis, pro virtute quadam foecundante semina, ac Aquis experimus, quem alias *Caelestem Spiritum*, in hac, appellare consuevimus: Item *Ignem Uni-* & plura ejus nomina alia, insubsecuturis vide-

erò præcipuè sunt; brevissimè quantum citra obscu- erit, de hoc Spiritu dicenda: *Primo*, Origo ejus *inde* Nomina ejus varia explicanda; *Tertio*, osten- em causam esse perfectionis, omnium rerum, & quomodo, quâve virtute corpus assumat, & aquam odo idem specificetur; & quod ejus separatione cuncta in Aquam Elementalem redeant.

videm quod attinet, non hîc quærimus primam, idam; sed ex quo potissimum fonte, opere crea- id hunc usque diem in sublunaria hæc, haud inter-

Atque hunc dicimus esse *Solem*. Hic enim nisi vitalem illorum vim, per totum orbem spargeret, is necessariò & subito emoriendum esset. Quam- , ex præexistentibus generentur seminibus, uti in- fuse satis demonstratum est, *semina tamen nunquam tionis deducerentur, sed aeterno sopita somno quiesce- re quodam Spiritu instructa essent explicante eadem.* piritus particula per traducem propagatur, ne- ten, usque in extremam sui annihilationem, at eret Spiritûs hujus tantilla particula, vegetationis solvendo, nisi à *Solaribus* radiis incubantibus mul-

ipsa vigorem suum amittunt? *aves, ac præcipuè hirundines, omnî vitali Spiritu sufflaminato, ad maris littora, sensus omnis motusque expertes quiescunt?* Ast verò redeunte iterum verno tempore, ad nos *Sole*, bone Deus! quæ quantaque mutatio rerum observatur. Semina germinare incipiunt, & veterum excutiendo, ad motum se accingunt; Variique generis vegetabilia herbæ arbores foliis suis floribusque ornatae, è tumultu resurgunt. Animalia hirundines, motum ac sensum recuperant. Quicquid denique orbis habet vitæ capax, vita donatur.

Quæ certè omnia, absente ac præsentè *Sole* fieri videmus. Unde inevitabilis nos cogit necessitas; tenuissimas, maximeque mobiles substantias, s. Spiritum quendam Universalem vitæ plenum, in solis radiis existere, ut concludamus; qui ejusdem cum illo, in fœcundis rerum Seminibus præexistente naturæ sit, alioquin non posset hunc movere. Quod ipsum cum observarent Sapientissimi Majores nostri, dicebant elegantissimè certè; *Solem verno tempore parentem suum senio aggravatum, & ex hyberno frigore admodum debilem, & ponè emortuum calefacere & vivificare.* Neque verò vis alia est & diversa, quam *Astra* largiuntur, à Solarium radiorum virtute; cum enim ipsa eandem à *Sole* acceperint, eandem reddunt.

Cùm itaque cuncta semina universali hoc motore orbata sterilia esse viderent, iidem Majores nostri, ad hominis generationem non hominem tantum requiri docebant; Sed *Solem* quoque. Non quòd hunc crederent semen humanum coelitus ad nos deferre, sed ut semina hoc ipsa fœcunda reddi docerent, sterilia ceteroquin.

Posuisse verò hunc vivificantem & Igneum Spiritum Summus rerum Creator ideo in *Solis* globo videtur, ut ex eo tanquam ad spectabilis mundi centro s. medio vivifica vis, tantò commodius in cœtera universi corpora dimanare posset. Est Igitur *Sol* in macrocosmo, quod *Cor* in Microcosmo, & virtus ab utroque defluens, specie eadem. Vis enim vitalis cordis s. Innatum Calidum communiter dictum, est tanquam rivulus ab universali fonte *Sole* emanans, omniaque



*tores, innatum* cūlibet semini *calidum* moventem. . . Necem  
hancce Aëris elegantissimis certè Experimentis demonstravit  
nobilis Dn. Otto de *Guericke*, in *Experimentis* ut vocantur *Magi-*  
*gicis*. *Vas hic vasi* vitreo immisit, aëremque extraxit atque  
observavit, omnem saporem easdem amittere. *Idem, Pass-*  
*aerè* privato vasi, inclusit, qui illicò, aperto nostro Spiritum  
cilius ducere visus est, tandem verò sine omni anhelitu distent  
stro stetit, hocque oris habitu immutato quietus omnino,  
cordis flamma exspirante, ipsâ vitâ privatus concidit. Que  
modum enim, uti jam laudati Dn. de *Guericken* alio experi-  
*edocemur*, flammâ candelæ excera albâ factæ, similique vasi impo-  
pedetentim una cum exsucto aëre contrahitur & conglobatur  
nec tandem cum cœruleo colore ad cacumen Ellychnii pro-  
extinguatur, propterea quod in locum extracti cum aere  
lis Spiritus, ejusdem subtilioris licet, cum flamma materiæ ac-  
turæ; flamma Ellychnii concedat: *Ita quoque flammulâ nost-*  
*ralis*, certo certius ac subito quidem extingueretur, nisi à vitali  
*Spiritu conservaretur & multiplicaretur.*

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

*Solem* quidem formaliter calorem non habere, aut Igneum esse, sed eminenter tantum, acerrimè disputant *Peripatetici*, quo jure aut veritate ipsi videant. Longè certiora sunt Experimenta illorum, qui *Solem igneum esse* dicunt *formaliter talem*; quomodo enim quæso alioquin Solares radii concentrati, illa præstarent omnia, quæ Ignis culinæ? Et præterea manifestissimè hoc docent observationes *Celeberrimorum Mathematicorum*, *Ottonis de Guericken*, *Kircheri*, *Riccioli*. *Solem* nempe, circa proprium axem, incomprehensibili celeritate motum, beneficio telescopiorum sæpius observatum esse vehementer ebullire, & ab hac vel altera parte in formam montis protuberare, interim autem se subito in ordinariam rotunditatem convertere, haud aliter ac si intus concepta intrinsecus luce rumperetur, & in fulguris morem, effulgeret, jubate momentaneo subsultans, flammamque emittens; quibus quid potest esse manifestius? ac proinde, quidni universi Spiritus à Sole indefinenter, in & per cuncta diffusus Ignis appelletur.

Deinde etiam, omnes ac singulæ istæ mixti particulæ; quæ ad velocissimum motum concitatae, Ignem nostrum culinarem constituunt; olim hujus universi Spiritus particulæ fuere, & à solari globo emanarunt; unde necessario sequitur; & ipsum Ignis fontem Igneum esse; quanquam in certo mixto, quæ sunt Ignis particulæ jam determinatæ sint, à proprio mixti semine, unde *Particularis hic Ignis* appellatur à Philosophis, que madmodum ille nondum certo individuo insitus *Universalis* nominatur.

Hinc docebant sapientissimi majores nostri; *cuncta propter inclusum in se Calorem vivere & nutriri*; hic enim rebus cunctis, actu etiam frigidissimis inest, & à vulgaris Ignis calore, solâ particularum quiete, aut potius motu tardiori discernitur, actionum cæteroquin naturalium auror unicus. Atque ex his quoque intelligitur; *quare idem Spiritus dicatur inextinguibile & incombustibile Sulphur*, hoc enim naturâ suâ est Ignis quidam *latens*, motu ad conflagrationem excitandus; illud verò universi *incombustibile* est, propter indefinens & ad diem novissimum usque, à Sole suppeditandum ali-

men-

mentum. In *animalibus* potissimum appellatur *Calidum innatum*, quod hujus Ignis particula, animalium seminales Ideas comitetur in ipsum animalium uterum usque, fœcundet illas, explicet, alimentum apponat, adeoque nobis connascatur, quod postea in homine lucem ingresso, alimentis commodis, tum aëris præcipuè inspiratione conservatur & multiplicatur.

Atque ut rei compendium faciam, variaque nomina ac ferè innumera, quibus unicus hicce Spiritus insignitur, aliis explicanda relinquam, qualia sunt *Sol centralis*, *Avis Hermetis*, *Ignis Sapientia*, *Archæus*, &c. elegantissimè appellatur *Natura vel Leo viridis*. Hujus enim motoris beneficio, prata æstivo tempore venustissimâ viriditate gaudent ac superbiunt arbores; cuncta enim geminare facit. *Leo vero appellatur*, propter robur, quo cuncta movere potest, & penetrare: quod *Hermes Trismegistus* docuit, appellando illum in *Tabula Smaragdina*; *Totius fortitudinis fortitudinem fortem*.

Hic itaque Spiritus, reverà omnium perfectionum corporis naturalium principium est ac autor, in triplici Naturæ Regno. *Hujus beneficio vivimus, nutrimur & simile nobis gignimus*. Sole quidem meridiano clariora sunt, quæ demonstravimus ante, de Ideis ac signaturis rerum seminalibus, quod nempe hæc ad omnium specierum conservationem radicaliter sufficiant, & necessariae sint, cujus rei plurima quæ ibi videri possunt, adduximus & Rationis & sensuum testimonia. At verò steriles, essent in æternum Idææ istæ seminales & infœcundæ, nisi motor quidam accederet ac easdem explicaret; quem non ignoravit certè *Aristoteles*, quando de animalium generatione ita disserit. *Inest, inquit, in semine omnium, quod facit, ut fœcunda sint semina, videlicet quod calor vocatur; Idque non ignis, nec talis aliqua facultas est; sed Spiritus qui in semine spumosoque corpore continetur, & natura quæ in eo spiritu est, proportionem respondet elemento stellarum, nempe illud, cui anima & virtus plastica proxime insunt, neque hic sensu deprehenditur, neque ejusmodi humor est qui in coitu prodire cernitur, verum quid spirituosum & cælestis naturæ in eo latens.* Neque difficile foret innumeras alias gravissimorum Philosophorum

phorum autoritates, Aristotelicæ addere, si in re propria luce clara hoc ipsum liceret.

In *Generatione* certè *animalium* res clarissima est. Quod si enim animalium semina prolifica cæteroquin ac fœcunda, unicum saltem minimumque temporis momentum, aperto aëri exponerentur, eodem momento omni fœcunditate privarentur; propterea, quod *Universi iste Spiritus in aere habitans, fratrem suum illicò ad se raperet, hic quoque quod nondum incorporatus facile sequeretur.* Hinc provida mater natura, talem uteri formavit structuram, ut post conceptum prolificum, internum ejus orificium arctissimè claudatur, neque ullus externo aeri aditus ad uteri penetralia pateat, *secus si fieret, frustra inde fœtus expectaretur.* Quando verò eo, quo naturaliter debet modo intra carceres uterinos conservatur non torpet otio, sed illicò Idearum, quibus destinatus, explicationem aggreditur, & cum à primo formationis puncto incipiat nutriri & crescere fœtus, *hic spiritus singulis musculis ac partibus assistens, alimentum fœtui apponit, usque dum adeò angusti carceris pertesus, in lucem publicam prodeat.*

Cum tamen tantilla hujus vitalis ignis particula, quæ humanis Seminibus inerat, non potuisset per se sufficere, ad integram humani corporis Ideam evolvendam, & particulas alimenti apponendas, auxilio utebatur spiritus matris, à quo multiplicatus tantò reddebatur robustior. Quod ipsum ne cui obscurius videatur, consideret velim quæ in antecedentibus circa Idearum doctrinam asseruimus: *Vitam matris, ac fœtus in utero constituti animam, revera unicam esse, propter subjectorum tamen numerum adeòque per accidens tantum numerosam dici, quemadmodum diversis ac separatis lignis accensis, igni numerus tribuitur, qui tamen conjunctis lignis, saltem unus est.* Homine itaque hanc lucem ingresso, idem spiritus est, qui alimentum assumptum in partium substantiam convertit, qui in utero (alimenta verò hæc omnia quod materialiter nil nisi aqua sint, in antecedentibus satis demonstratum est) Conservatur verò tum & multiplicatur laud interruptâ aëris inspiratione uti in præcedenti-

bus

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

certum quantitatis terminum; *quam molis quantitatem è Sola Aqua mutuantur vegetabilia*, uti pluribus in præcedentibus demonstratum est; Hæc verò, hujus Seminibus innati calidi ac ab universalispiritu conservati & multiplicati beneficio, coagulatur in partes pro Idearum varietate varias. Neque aliter se res habet *in mineralibus, quorum incrementum ex Aqua est, ab universi spiritu coagulata*, uti ex præcedentibus non potest esse obscurum.

Atque adeò *unicus* revera *Spiritus* est in omnibus tribus Naturæ Regnis qui dominatur. Neque alius est *spiritus quo vivimus, ab eo quo nutrimur & simile nobis gignimus*. Neque alius coquit Calor in *hepate*, alius in *Corde*, alius in *musculorum* substantia. Neque natura sua diversus est *Spiritus Elementalem aquam in Vegetabilia* coagulans, ab eo qui eandem aquam in *Mineralia* convertit. Atque hinc erat quod *Democritus Orpheus & multi Pythagoreorum*, quoniam hujus cœlestis virtutis particulam omnibus creaturis inferioribus inesse percipiebant, omnia Diis plena esse opinati sint. *Deos verò omnes ad unicum reducebant Jovem, ut docerent; omnes vitæ actiones, ab unico universi spiritu regi ac conservari*. Quamvis verò reverà *unicus* sit hic *spiritus*; adeoque, *antequam incorporetur indifferens ad omnia tria Regna fœcundanda, specificationem tamen acquirit s. determinatur pro seminum determinata natura*. Ita si conjunctus fuerit cum semine *Vegetabili* fit ipse *vegetabilis*, si cum semine *Animali* aut *Minerali* fit *Animalis & Mineralis*.

Quare verò adeò facile cum seminibus jungatur; ratio aliquo modo patere potest ex antecedentibus ibi enim diximus; singulis ac cunctis fœcundis seminibus, particulam hujus motoris spiritus connatam esse; unde fit; ut hicce universalis particulari isti & determinato facillè conjungatur & simul determinetur. Et postquam rerum *Semina* verè & arctè cum hoc *spiritu* conjuncta fuerint, nullâ ratione naturaliter separari poterunt, sed perpetuo conjuncta manebunt, quod ipsum summo studio tenendum erit, cum ad plurimarum rerum cognitionem pernecessarium sit. Atque hinc est quod *Vegetabilium sulphura, toto cœlo differant à Mineralium, & hæc ab Anima-*

*Animalium sulphuribus, neque inter se invicem ulla humana industria transmutari possint.*

Si cui verò hæc adeò arcta *seminum* cum *spiritu isto* l. *sulphure* (synonyma enim hæc esse jam ante ostendimus & pluribus patebit è secuturis) conjunctio, paulò visa fuerit obscurior, attendat *quæso* quæ *verissimè demonstrata sunt ab Experientissimo Tachenio*, quod nempe *cunctarum rerum Seminalis virtus Acida sit*, & quod propterea *Acida ducant Alcalia pro suo arbitrio*, quod ipsum experimentis variis ex *Acido Silicis, Oleorum, Granorum Chermes, Vitrioli, Aluminis, Salis communis, Aceti destillati*, in unius generis *Alcali* regenerantium pulchrè ostendit; tum verò *sensibus aliquantò manifestius ex Nitro peti potest experimentum*, hujus enim *acido spiritui* quæcunque etiam conjunxeris *Alcalia* propria figura etiam instructa, omnia tamen à *Nitri Spiritu* s. *Acido Sale* mutabuntur in *Nitri formam* h. e. *Cylindricam sex facierum, formam*. Neque ratio alia est quare in *fermentatione Salis Tartari cum Tartaro crudo bullæ, naturales uvas referentes, conspiciantur*; quam quod *Acidus Tartari crudi spiritus, Seminalem adhuc Vitis proprietatem quandam, in ventre suo portet*. Quemadmodum enim dictus *Tartari Acidus spiritus, Solis filius*, cum adhuc in vite existeret, pro *Seminis* sibi concrediti *Ideis*, uvas formabat ex aqua elementalî; Ita idem spiritus coagulatus & corporeus factus, à vite separatus etiam, ostendit in dicta fermentatione cujus *Naturæ Semini*, determinationem sui debeat, & quam arctè cum *Semine vitis* conjunctus sit.

Horum verò, tum in præcedentibus quoque dictorum *Veritas*, non patebit clarius, quam si penetralia *Spiritus* hujus penitus adhuc rimati fuerimus, & ostenderimus; qua præcipuè virtute aquam convertat induram solidamque substantiam, & quomodo ipse corporeus fiat. Quod ipsum quidem non ita accipiendum est, ac si *Spiritus iste* *Universi* omnis corporeæ molis, prout *Spiritus* propriè sic dicti, exspers sit, & aliquando corpoream molem induat; nemini enim hoc in mentem veniat; Sed quod *spirituosæ istæ particulæ, corporeæ, minutissimæ, ac Ignis ille invisibilis à quo Heraclitus cuncta genita docebat*, aqueis particulis incoagulatae, visibiles fiant. Alioquin  
iplos.



#### 4 Experimenta circa

os Solares radios corporeos esse, illorum concentus docet; *hæc enim verus producitur Ignis corpus non, non secus ac Ignis culinaris.* Jam verò in antecessis stabilitum est experimentis *Ignem nihil esse aliud, quam motum particularum acidarum adeoque corporearum.* ma colligi poterit consequentia, *& ipsum Solarem particularum motum esse.*

Sed videamus hæc clarius, ac ostendamus, sub si spiritus particulas corporeas, natura sua *Acidas* & *Alcalias* virtute; Aquam in corpora solida & sicca coagulant.

Rerum quidem concreciones ac coagulationes, ab initio acceptæ ferendæ sint, diversi diversi opinionum tamen eò tendunt sententiæ, ut *Salino* cuiusdam deberi profiteantur; *quanquam quod pæce illi, cum ipso nondum expleantur curiosorum desideria.*

*Acidum* non unicum genus sit, explicari certe debebat, cuius generi coagulationes rerum tribuendæ sint.

Primum sunt *Salium* genera. *Alcalia*, *Acida*, *Neutra* sunt. *Alcalia* sunt, cui rerum coagulationes debentur, *coagulant quam coagulantur*: *Neutra* seu ex *Acidum* consistant, non tam coagulantur nec coagulant, quam *Alcaliis* apta sunt. *Acida* verò *rodunt & rodendo* coagulant.

*Acidi Salis* virtutes in coagulandis rebus ac volentibus sint, qui scire desideraverit, singularia saltem experimenta obvia, nec dubitabit amplius.

*Salia Cornu Cervi volatilia Ammoniaci, quamvis*

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

enim viva, non alcalia tantum latere Salia sed *acida* quoque, actio illa ac reactio particularum aquâ affusa docet, adeò ut *Ignem* quandoque emittat, hic autem sine *acido Sale* nullus esse potest. *Atque hoc calcis viva acidum est, quod è parietibus recenter dealbatis, neque adhuc exsiccatis, per aërem vagatur, & cum aere simul attractum, vel pulmones exulcerat, vel vitalem nostrum Ignem supprimendo ac figendo mortem affert, quod aliquibus contigisse, dormientibus præfertim, experientia constat.*

*Acidum Spiritûs vini est, quod spiritus potantium figendo, soporem, ac nonnunquam mortem causatur.*

*Acidum Carbonum candentium sulphur est, quod itidem figendo particularum subtilium s. spirituum nostrorum motum, suffocat; cuius varia exempla ab aliis consignata videri possunt.*

*Acidum Opii sulphur est, quod figendo spirituum motum, somnum conciliat, tempestivè adhibitum; intempestivè verò mortem.*

*Acidum fulminis sulphur est, quod spiritus figendo & coagulando Catochen quandoque attulit. Et omnium certè soporosorum melancholicorumque morborum cause, in unico figente ac coagulante acido Sale quaerenda sunt. Sed mittamus illa quæ ad Pathologiam spectant, & revertamur in viam, unde digressi sumus.*

Lacti si Alcalifatam Sal injectum fuerit, *Helmontio* atque experientia testibus, butyrum inde non impetratur, quia *Acidus coagulator ita absumitur.*

Quæ cum ita sint, neque ullum contrarium possit afferri exemplum; non dubito confidentissimè affirmare, & illum *Universi spiritum, aquam, in vegetabilia, animalia mineralia coagulantem, Acidum esse.* Atque ab hac sententia majores nostros ac sapientes, non alienos fuisse, non pauca vestigia docent. Hinc enim *Universi istum spiritum appellabant Sulphur incombustibile & inextinguibile, Ignem Calorem;* Sulphura verò omnia, natura sua *acida esse, atque in harum acidarum particularum motu, Ignis, ac caloris rationem consistere ad satietatem ferè ac nauseam in præcedentibus demonstratum est;* Et cum hæc *Acidas sulphureas* particulas, propria *Seminum*

*Acidus* igitur *Spiritus* iste est, qui aquam in corpora pro Semine diversitate varia coagulat, & simul coagulatur. *Quemadmodum enim cuncta acida rodunt & coagulant*, coagulando verò, & ipsa coagulantur, ita & hic universi *Spiritus acidus* coagulando coagulatur, & corporeus fit.

Atque adeò ab hoc *Acido* universi *Spiritus* profectum est *Acidum* illud in cunctis vegetabilium succis observandum, quod ipsum principium est actionis s. fermentationis succorum, hinc ab *Helmontio*, fermenti nomine appellatur.

Si tamen in ullo vegetabili *Acidi* hujus *Spiritus*, *Solis filii*, in semine coagulati, aperta testimonia deprehenduntur, certe in uvarum succo ad *Rhenum* crescentium, s. vino *Rhenano*, eadem manifesta sunt. *Grata enim illa Rhenani vini aciditas Solem habet patrem*; neque quicquam aliud est quam *Universi Spiritus in semine vitis coagulatus*. Atque ex eo est; quod ex modico *Vini Rhenani* usu *Ignis noster vitalis*, *Calidum innatum*. (*Naturam* vulgus nominat) tantum roboris nanciscatur, fratres enim sunt unius parentis, diversis quam sominibus ad aliam familiam, illud quidem ad *Vegetabilem*, hoc verò ad *animalem* determinati.

*Adeoque & nostrum innatum calidum, cunctorumque animalium Acidum est*; *Acidus Spiritus* est, qui coquit in *Stomacho*; *Hepate*, *corde*, *musculis* omnibus. *Acido* fermento mediante, *Sanguis* è fluida, in solidas substantias coagulatur, quemadmodum *elementalis aqua*, ab *acido vegetabili fermento*, in ligna, cortices, folia, coagulatur.

Neque alium coagulatore *metalla* habent & *Mineralia*, præter *Acidum*. *Mercurium* certe vulgi, ex aqua elementali, beneficio metallici sulphuris (*Acidi*) coagulata, profectum esse, constans ac vera est *Philosophorum* sententia. Idem vero *Mercurius* à diversis sul-

## Experimenta circa

, in metallica corpora varia postmodum coagulatur.  
t *Sulphura ista Metallica ac Auri præcipuè, pro vera  
e impetranda, quæ tanto studio totque laboribus  
da verò sunt & Universi spiritus particulæ.*

ec tandem firmissima stabit conclusio, *Coagulatore*,  
*m omnium (Deum tanquam causam primam, semper hic  
ersalem, à Sole profectum, cunctis fecundis seminibus  
esse, atque hac aciditate, corporum ex aqua concre-  
, quin etiam coagulando alia, ipsum coagulari & corpo-*

, quamvis citra omnem dubitationem verissima sint,  
adhuc reliquum est argumentum, adeò manifestum  
nullum magis. Ut enim uno intuitu videre possis  
*vera universalem quendam cunctorum corporum coagu-  
m, proprium seminum domicilium, Aquam in varia cor-  
n, separabo denuò spiritum huncce à corporibus, &  
ata erunt semina, migrabuntque corpora in Aquam.*

verò in antecedentibus mechanicè ostenderimus,  
ultimatò in aquam denuo reduci, fundamentum ta-  
ationumque rationes huc usque studio reticimus, ut  
coagulatoris natura tanto clarius pateret. Aggredia-  
n ipsam, ita tamen ut quantum fieri poterit, breves  
libi jam dicta sunt mittamus, neque enim crambe, bis  
potest.

ini, aliorumque vegetabilium, in *Aquam* redit, si  
it; calcinatione verò separantur ab illo particulæ  
*gma illud Acidiusculum officinarum, loco spiritus Tartari  
amaricantis, quod vendunt) aliquot tantum relictis, quæ  
atili & Terra in Alcalifatum Sal abeunt Cui pluribus*

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

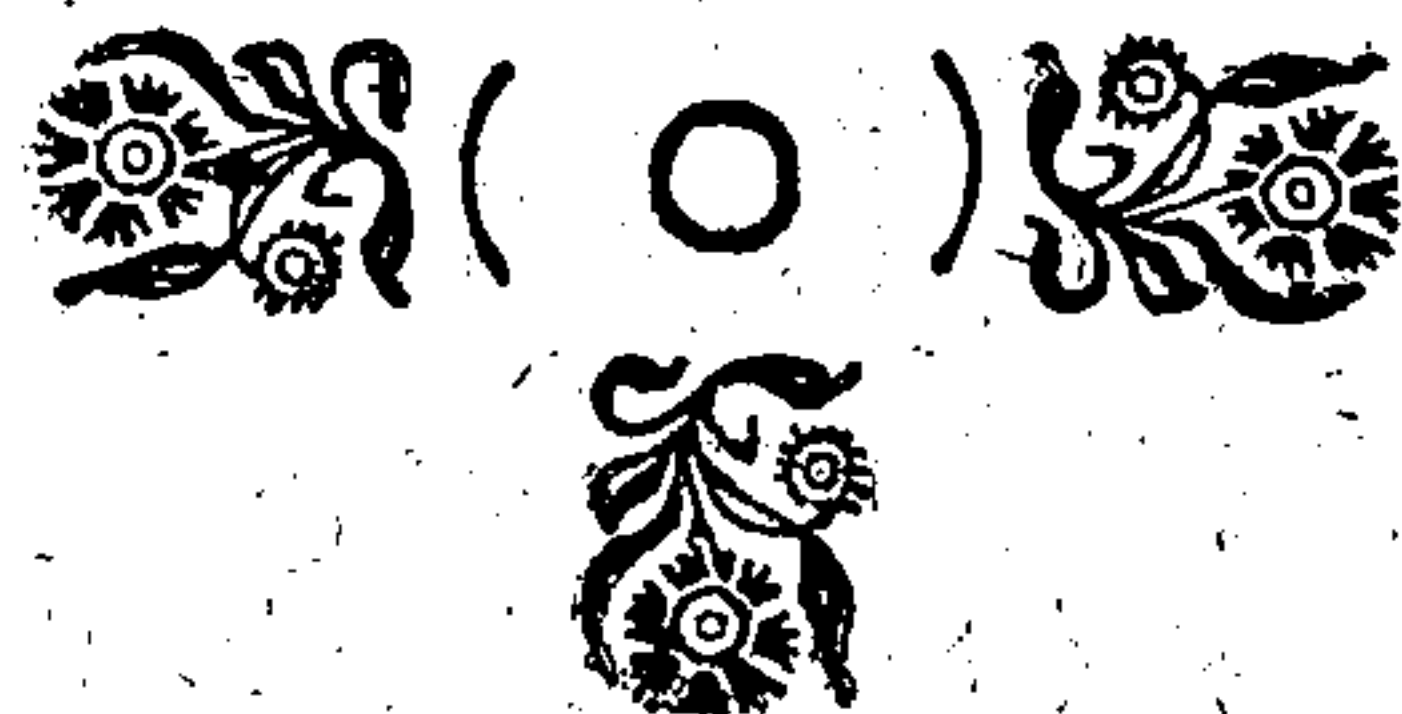
## 830 Exp. circa Naturalium Rerum Principia.

Neque alio modo agunt, qui ex *Auro* mercurium quærunt, quam ut *seminale Auri Sulphur acidum* ab eo separent.

Atque adeò, quod breviter demonstrandum fuit, Quemadmodum *Universi* hicce *spiritus*, corporumque cunctorum coagulator, *Solis filius*, *seminibus cunctis fecundis incoagulatus*, movens illa ac explicans, & ab iisdem determinatus, indifferens atioquin, *Acidus* ex *Aqua* tanquam universali ac unico cunctorum corporum principio materiali, *auxilio seminum* omnia corpora coagulavit. Ita eodem *spiritu* à corporibus & cum illo virtute *seminali* tanquam formali & essentiali totius parte separato, eadem in *Aquam* elementalem s. alteram & materialem partem resolvuntur.

Quare hûc tandem Experimentis nostris & meditationibus circa Naturalium rerum Principia, finem imponamus, quando hoc saltem tribus verbis monuerimus; Celebratissimam illam *Hermetis Tabulam Smaragdinam* præter jamjam ostensum universi mundi *Spiritum*, nihil docere aliud. *Hoc uno enim spiritu perpetrantur miracula totius mundi; ab hoc omnes res natae adaptatione. Pater ejus est Sol, Luna mater, portavit illum ventus in ventre suo. Pater omnis Telesmi totius mundi est hic &c. Vincit omnem rem subtilem, omniaque solida penetrat. Hic est totius fortitudinis fortitudo fortis. Ab hoc adaptationes sunt mirabiles. Sic mundus creatus est. Sic interibit mundus, hujus enim particulis acidis cuivis corpori insitis, jussu Omnipotentis Dei, ad motum excitatis, die novissimo conflagrabit mundus, & universi hujus finis erit.*

O QUAM MIRABILES, SUNT TUÆ VIÆ  
DOMINE STULTUS NON CAPIT ILLA, NEC  
INSIPIENS INTELLIGIT.



## I N D E X.

## Contentorum generalis.

## A

<i>Accidentia</i> in rebus Naturalibus non alia dantur ac situs, Figura & Proportio Mathematica pag. 378	
<i>Acetum Destillatum</i> quomodo fit 161	
<i>Ex Lignis</i> 161	
<i>Ex Antimonio</i> 295	
<i>Acida particula</i> è Sole nascuntur 12	
<i>Acidi</i> proprietates 13	
Varii effectus in rebus naturalibus 824. 825. &c.	
<i>Acidum</i> triplex est 13	
<i>Acidum</i> est movens, activum 12	
<i>Acidum</i> est Pestis Alexipharmacum 15	
<i>Acidum</i> sanguinem in pus convertit 688	
<i>Aër</i> quid sit 388	
<i>Aëris necessitatem</i> demonstrat Otto Guericke in suis Experimentis Magdeburgicis 816	
<i>Alcali</i> Sal quod 9	
<i>Alcali</i> quomodo fabricetur 10	
<i>Alcali Fixum</i> fit ex sale volatili 10	
<i>Alcalisatorum salium</i> volatilisatio consistit in terrestrium partium separatione 726	
<i>Alcalium</i> non est agere sed pati 11	
<i>Alcali</i> non agit nisi figuratum ab acido 11	
<i>Alcali</i> proprium est, effervesce cum acidis sive manifestè sive occultè 12	
<i>Alcalia</i> plantarum non differunt specie 12	
<i>Alcalia</i> carent figuris 15	
<i>Alcohol vini Boylei</i> 158	
<i>Glauberi</i> 159	
<i>Alexipharmaca</i> & Bezoardica quæ 426. 432	
<i>Alimentorum appositio</i> , Nutritio est 769	
<i>Alvi fluoribus</i> dicata medicamenta 543	
<i>Animal non generat formam internam</i> , sed saltem semen ad animal 5	
<i>Animalia</i> non minus ac vegetabilia sola nutriuntur Aqua 797	
<i>Anima rationalis</i> propagatio an ex tra- duce 754	
<i>Anodina</i> quæ 442	
<i>Antimonii Calcinatio</i> 291	
<i>Antimonium Diaphoreticum</i> 301	
<i>Martiale Ludovici</i> 301	
<i>Antimonii Vitrum</i> 292	
<i>Antipathia</i> & Symphatix causa 385	
<i>Aqua</i> quid sit 375	
Nutrit 7	
Omniseminaria est, omniaque nutriens 18	
Omnium Rerum Naturalium principium materiale est 668	
Constat ex particulis cylindricè rotundis 17	
<i>Calcis vivæ</i> 249	
<i>Cinnamomi</i> 124	
<i>Florum Sambuci spirituosæ</i> 147	
<i>Florum Tunicæ</i> 148	
ad Partum facilitandum 124	

Refri-

erunt,

remad-

ulster,

ac ex-

idus ex

incipio

eodem

omali &amp;

am. f. al-

bus cir-

do hoc

Hermetis

nisi Spi-

r mira-

qui est

vris Te-

niquæ

hæc ad-

de mun-

Omni-

is mun-

VIÆ

NEC

INDEX



# I N D E X.

Refrigerans calore leni destillari debet	132	<i>Catarrhi</i> unde	471
Rosarum refrigerans & calefaciens	146	<i>Catilli cinerei</i> , <i>Capellen</i>	32
Typhorum Cervi	81	<i>Centaureum Minerale Cardilucii</i>	297
Veronicæ Essentificata	140	<i>Cephatica Medicamenta</i> varia	447
<i>Aquarum</i> Infusio	150	<i>Cera Oleum &amp; Spiritus</i>	114
Ardor Ventriculi unde	692	Dealbatio	115
Aroma Philosophorum	220	<i>Chymia definitio</i>	23
Arsenici fixatio	253	<i>Chymia</i> occupata est in principiis rerum naturalium ab invicem separandis	9
Arthritidi dicata Medicamenta	562	<i>Cingulum Mercuriale</i>	262
Aurum <i>Aura Balduni</i>	205	<i>Cinnabaris Antimonii</i>	278
Fulminans	331	Nativa	285
Potabile. <i>Febr</i>	367	Nativæ Cremor	288
Vitæ	267	Nativæ Sulfur	286
<i>Azoth. Heslingii</i>	267	<i>Coagulatio</i> quæ & quotuplex	49
B.		<i>Cælum</i> constat ex atomis aquæ summè extensis	388
<i>Balsamandi</i> verior methodus	75	<i>Colicis doloribus dicata Medicamenta</i>	538
<i>Balsamatio</i> Corporum apud <i>Aegyptios</i>	73	<i>Collyria</i> ex Lacte	68
<i>Balsamum</i> Antimonii	307	<i>Contracturis</i> inserviunt olea pinguedinum dest.	72
Apoplecticum	130	<i>Corallorum</i> regeneratio	240
Arsenici <i>Thomsoni</i>	254	<i>Cordialia</i> Medicamenta varia	482
Samech	734	<i>Corpora omnia</i> materialiter ex sola Aqua	19
Sulfuris Cnölfelii	226	<i>Corporum sensibilitas</i> non in qualitatibus, sed in particularum variata dispositione & motu, consistit	9
Simplex	227	<i>Creatio Rerum</i> unde	I 743
Vitæ succinatum	236	<i>Creaturarum</i> omnium principium Authenticum est. Deus. T.O.M.	I
<i>Bezoardicum</i> Minerale	283	<i>Crocus Martis</i> saccharinus	321
<i>Butyrum Antimonii</i> , quid in ejus elaboratione observandum	279. 280. 680	Metallorum	293
C.		<i>Cubus</i> unde producat	4
<i>Calcinatio</i> humida	46	<i>Cura Lactea</i> ad curandam Podagram quomodo instituenda	64
Sicca	46	<i>Crystalli Montani</i> calcinatio	244
Caloris causa in hordei præparatione ad cerevisiam conficiendam, quæ,	680. 682	<i>Crystalli</i>	
<i>Calx</i> plumbi	312		
<i>Carnis</i> destillatio	73		

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**

# I N D E X.

<p>I.</p> <p>culis acidis 678</p> <p>itur 8</p> <p>acidum volatile 695</p> <p>entū activum chymix 701.705</p> <p>cus 35</p> <p>modo educandi 699</p> <p>hi omnes gradu differunt 610</p> <p>modo se habet 659</p> <p>s 661</p> <p>orborum potissima causa 661</p> <p>um 664</p> <p>atæ est ranula 645</p> <p>æ 658</p> <p>diaca 642</p> <p>tea 656</p> <p>æ vomitus 638</p> <p>us 644</p> <p>655</p> <p>654</p> <p>650</p> <p>627</p> <p>652</p> <p>verrucæ 658</p> <p>659</p> <p>654</p> <p>æ Crinones 647</p> <p>tebrarum Colli 655</p> <p>643</p> <p>638</p>	<p>Sani proprietates</p> <p>Ufus externus in oculorum affe- bus</p> <p><i>Lampas vita &amp; Mortis Billichii</i></p> <p><i>Lapis Animalis Clauderi</i> Buttleri</p> <p><i>Lapidis Lazuli Magisterum.</i> Ultra- rium</p> <p><i>Lignorum destillatio in oleum &amp;</i></p> <p><i>Linimentum ad spinam dorsi in ea</i> Hectico temperando</p> <p><i>Liquefactio Metallis &amp; Minerali-</i> competit</p> <p><i>Lui venerea dicata medicamenta</i></p> <p><i>Lutum ad lutanda vasa chymica</i></p> <p><i>Lux</i> quid Est efficiens morborum causa</p> <p style="text-align: center;">M.</p> <p><i>Magisterium Corallorum.</i></p> <p>Cosmeticum ex Marcasita</p> <p>Lunæ</p> <p><i>Magnes Arsenicalis</i></p> <p><i>Mari in generationis negotio visa</i> va competit.</p> <p><i>Materia Universalis</i> prima Aqua e</p> <p><i>Medicamenta</i> quomodo debeant constituta.</p> <p><i>Medicamenta &amp; Morbi</i> inter se coi- niunt.</p> <p><i>Medicamentorum Vires &amp; effectus</i> de</p>
---	---

# I N D E X.

<p><i>Medicina</i>, Tincturæ Universalis analogæ. 359</p> <p><i>Mellis destillatio</i> depuratio 109</p> <p><i>Menstrua Aquea</i> quæ  <i>Salina</i> 38  <i>Sulfurea</i> 40</p> <p>Menstruum <i>Sendivogii</i> ex <i>Marcasita</i> 288</p> <p><i>Mercurii effectus</i> 7  Nomen unde 17  Nomine quid intelligendum in vegetabili &amp; animali regno 708</p> <p><i>Mercurius Antimonii</i> 288</p> <p><i>Mercurius Coagulatus</i> 284  Diaphoreticus <i>Cardilucii</i> 270  <i>Helmontis</i> 272  <i>Thomsoni</i> 272  Dulcis 276  Fixus <i>Rhenani</i> 281  Præcipitatus ex sublimato  <i>Vigonis</i> 265  <i>Viridis</i> 266  Sublimatus 274  <i>Vitæ Lunaris Solaris &amp;c.</i> 279, 280</p> <p><i>Mineralia non carent</i> suis seminalibus particulis 789  Nascuntur ex <i>Aqua</i> 800</p> <p><i>Mixtura simplex</i> 164</p> <p><i>Morbi Ideales</i> qui 383</p> <p><i>Morbi Infantum</i> 610  Spiruum quibus remediis indigent 336</p> <p><i>Morselli Alexipharmaci</i> sive <i>Bezoardici</i> 135</p> <p><i>Mumia Philosophica Paracelsi</i> 77</p> <p style="text-align: center;">N.</p> <p><i>Naturalium Rerum principia</i> quæ 667</p> <p><i>Nephritica</i> Medicamenta varia 553</p> <p><i>Nitri Crystalli</i> 207</p>	<p><i>Nitrum Nitratum</i> 201  Præparatum 201</p> <p><i>Nucis Moschate</i> <i>Aqua</i> 128  <i>Oleum</i> 129</p> <p style="text-align: center;">O.</p> <p><i>Odontalgia dicata Medicamenta</i> 476</p> <p><i>Odor</i> maximum habet consortium cum gustu 9</p> <p><i>Odoratorum causa</i> 21</p> <p><i>Olea pingua</i> aciditate sua sorditiem ulceribus contrahunt 691  Pingua nocent in clysteribus 691  Ratione sui acidi igni pabulum præbent 695  ex plantis quomodo destillari debent 140  ex Floribus quomodo destillantur 150  ex Radicibus destillare 133  Odorifera parandi modus <i>Italorum</i> 151</p> <p><i>Oleum Camphoræ</i> 177  <i>Chamomillæ cœruleum</i> 151  <i>Cinnamomi</i> 125  <i>Corticum Citri</i> 130  <i>Fuliginis</i> 180  <i>Ligni Guajaci</i> 137  <i>Ligni Rhodii</i> 137  <i>Lini, Olivarum &amp;c.</i> quomodo aciditate sua spoliantur 694</p> <p><i>Ovorum</i> 83  <i>Philosophorum</i> 72  pinguedinis humanæ 71  <i>Ramosis</i> ex particulis constat 17  <i>Seminis Anisi &amp;c.</i> 154</p> <p><i>Opiata</i> quibus conducunt 446</p> <p><i>Ophthalmica</i> Medicamenta varia 468</p> <p><i>Ossium Sal volatile</i> &amp; <i>Spiritus</i> 79</p> <p><i>Ortus &amp; interitus rerum</i> est perennis  Nnn nn 2 circu-</p>
--	--

# I N D E X.

circulatio partium corpora constituentium	377		
<i>Otica Medicamenta varia</i>	471	<i>Qualitates non sunt morborum causæ</i> 8	
P.			
<i>Panacea Antimonii Rothmahleri</i>	295. 300. 271	<i>Radices quomodo destillandæ.</i> 132	
<i>Parentum morbosa constitutio in foetum transfertur</i>	761	<i>Regulus Antimonii simplex</i> 303	
<i>Pectori dicata medicamenta</i>	493	<i>Martialis</i> 304	
<i>Peregrinus aether quid sit unde advehitur</i>	381 394	<i>Medicinalis</i> 306	
<i>Phosphorus Boylei</i>	103	<i>Requisita chymica</i> 27	
<i>ex Calce viva</i>	190	<i>Resina Ligni Guajaci</i> 137	
<i>Comierii</i>	104	<i>Res omnes sensibiles ab invisibili duxerunt initium</i> 1	
<i>Lemerii</i>	106	<i>Rosa quomodo debeant asservari ad futuram destillationem</i> 147	
<i>Pingua Phtificis noxia</i>	72	S.	
<i>Pinguum noxa unde</i>	693	<i>Saccharum Saturni sive Plumbi</i> 247. 312	
<i>Pinguedinum destillatio</i>	70	<i>Sal quid sit : 376. quid efficiat</i> 7	
<i>Planta quomodo regenerari queant</i>	787	<i>Salium Alcalifatorum differentia in medendo non adeo attendenda</i> 739	
<i>Si in Salia volatilia redigi debent quid observandum</i>	142	<i>Salia Animalium saltem volatilia sunt</i> 725	
<i>Pleuritica Medicamenta quæ</i>	503	<i>Salium effectus non à qualitatibus sed à figuris</i> 14	
<i>Potus non fermentatus, pro conservanda sanitate fermentatis est preferendus</i>	44	<i>Sal omne compositum ex acido &amp; alcali nascitur</i> 15	
<i>Tartarorum ex Lacte equino</i>	67	<i>Salina particulae duplices sunt acidæ &amp; alcalinæ</i> 9	
<i>Præcipitatio quomodo fieri solet</i>	47	<i>Salis natura &amp; differentia</i> 711	
<i>Principium Rerum Naturalium activum</i>	18	<i>Sal corallorum</i> 240	
<i>Sal est, Passivum Aqua</i>	78	<i>Fixum quid</i> 712	
<i>Pulvis contra casum</i>	400	<i>Fixum conficiendi modus</i> 715	
<i>Purgantia electiva an dentur an corporaliter ad partem affectam veniant</i>	401	<i>Fixum fit ex volatili.</i> 723	
<i>Medicamenta varia</i>	399	<i>Fixum non præexistit in mixto ante incinerationem</i> 674. 713. 714. 723	
<i>Putrefactio unde</i>	42. 45.	<i>Fixum non nisi combustionem acquiratur</i> II	
<i>Pygmaei quomodo generentur</i>	772	<i>Fixum est vacuum corpus</i> II	
Q.			
<i>Qualia, ut acerbum, acidum, ama-</i>		<i>Fixum</i>	

**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**  
Purchase full membership to immediately unlock this page



**Never be without a book!**

Forgotten Books Full Membership gives universal access to 797,885 books from our apps and website, across all your devices: tablet, phone, e-reader, laptop and desktop computer

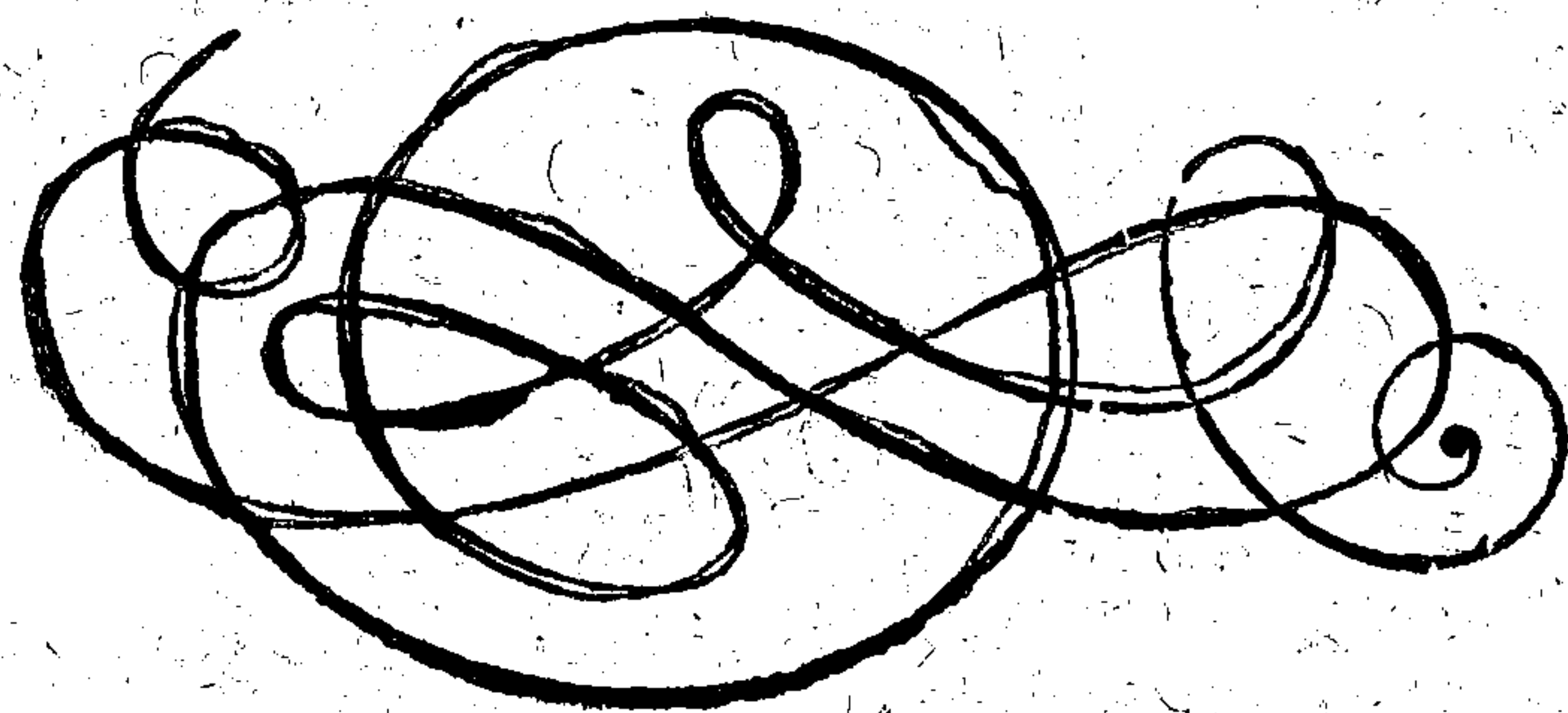
**A library in your pocket for \$8.99/month**

**Continue**

\*Fair usage policy applies

# INDEX.

<b>Animalium</b>	673	<b>anti Phtifica</b>	315
<b>Fixum</b>	229	<b>Succini</b>	236
<b>Non est genuinum rerum natura-</b>		<b>Sulfuris</b>	228
<b>lium principium</b>	672	<b>Universalis qua ratione elaborari</b>	
<i>Sulfura vegetabilium</i>	672	<b>queat juxta Clauderum</b>	
<b>Mineralium &amp; Metallorum</b>	673		347. &c.
<b>T.</b>			
<i>Talci calcinatio</i>	251	<b>V.</b>	
<i>Tartarus efficaciam omnem acido de-</i>		<i>Vari in facie quomodo generantur, &amp;</i>	
<i>bet</i>	162	<i>quibus curantur</i>	689
<b>Emiticus</b>	293	<i>Vasa varia chymica</i>	29
<b>Solubilis</b>	171	<i>Vegetabilium Idea specificæ in semine</i>	
<b>Vitriolatus</b>	171	<i>continentur</i>	786
<i>Tartari crystillisatio &amp; depuratio</i>	163	<i>Vegetabilia omnia immediatè &amp; mate-</i>	
<i>Destillatio in spiritum &amp; oleum</i>	163	<i>rialiter ex sola Aqua prodeunt</i>	795
<b>Sal</b>	165	<i>Veneris Dealbatio</i>	256
<i>Terra quid sit</i>	645	<i>Vini aciditas alimentum fœtus corrup-</i>	
<b>Augmentat</b>	7	<i>pit</i>	770
<b>ex particulis rigidis constat</b>	17	<i>vis inebriativa unde</i>	686
<b>Tartari foliata</b>	167	<i>Vitri Antimonii correctio</i>	292
<i>Theriaca cœlestis mea</i>	426	<i>Vitrificatio quomodo fit.</i>	49
<i>Tinctura Auri. Clauderi 362.363.366.</i>		<i>Vitrioli depuratio</i>	209
<i>Tinctura. Bezoardica mea</i>	429	<i>Vitriolum Martis</i>	322
<b>Corallorum</b>	238	<b>Martis &amp; Veneris</b>	322
<b>Jalappæ</b>	176	<i>Vitrum unde pellucidum</i>	10
<b>Nephritica</b>	190	<b>Saturni</b>	315
<b>Nephritica Solaris Amelungi</b>	365	<i>Vomitoria quæ sint</i>	416
<b>Nitri Glauberi</b>	206	<i>quibus morbis opponantur</i>	413.414
		<i>Urina Spiritus &amp; Sal volatile</i>	84
		<i>Uterina Medicamenta quæ</i>	588



Cum pro more perverso tanta errorum Typographi-  
 corum copia irrepsit, non licuit ea hic reticere; ut si B. L.  
 fortè sensum hinc inde assequi haud valeat, erratis illis  
 denudatis, sublevari queat.

Pagina 5. Linea 5. Lege propensa unio p. 6. l. 25. l. Angelus propius p. 10. l. 13. l. plana  
 & laevia p. 13. l. 8. l. impingat p. 16. l. 9. l. resolvendam p. 18. l. 1. l. minus attenuatus  
 p. 27. l. 3. l. frustra tentari p. 27. l. 7. l. omninò infestum ibid. 27 l. 11. l. ruspator indiget  
 p. ibid. l. 24. l. fimo equino p. ibid. l. 25. l. aqua salsa p. 31. l. 5. l. longum esto p. ibid.  
 l. 6. l. ferruminatum sit p. 36. l. 29. l. vapor p. 39. l. 5. l. semen cydoniorum p. 46. l. 1.  
 l. requirit spicula ibid. l. 7. l. hoc vinculum p. 47. l. 10. l. aquam Regiam p. 48. l. 30. l. cir-  
 culationem p. 50. l. 17. l. breviter lustratis p. 52. l. 3 l. reddantur p. ibid. l. 11. l. immitte  
 p. 54. lin. 30. l. in tractatu p. 58. l. 23. l. residere p. 60. l. 12. l. deprehendatur p. ibid. l. 26.  
 l. subponunt p. ibid. l. 27. l. putrefactio p. 61. l. 2. l. ovum seponit p. ibid. l. 19. l. afferat  
 sanguis p. ibid. l. 33. l. maximè commendata p. 71. l. 10. l. hæc spicula p. ibid. l. 27. l. oleum  
 p. 86. l. 20. l. digerendum p. 88. l. 32. l. quid nī p. 96. l. 12. l. momento p. 97. l. 2. l. im-  
 primi videtur p. ibid. l. 5. l. conservationem p. ibid. l. 33. l. intimam p. 98. l. 1. l. propter-  
 eaque p. 101. l. 5. l. ex p. 112. l. 9. l. cera vero p. 113. l. 12. l. conficiant morbo alicui  
 p. 116. l. 29. l. lixivum saponis Sal p. 118. l. 1. l. fila ducere p. 125. l. 21. clarum p. 127.  
 l. 18. l. ac citissimæ p. 132. lin. 10. l. fibris p. 138. l. 19. l. frigida vulgo p. ibid. l. 21. l. ni-  
 mia dilutio p. 139. l. 10. l. pauca salis quantitate p. ibid. l. 29. l. exprimendo p. 140. l. 6  
 l. recentem p. 141. l. 17. l. lixivium p. 143. l. 22. l. teneræ p. 149. l. 23. l. artificium p. 150.  
 l. 4. l. corruptioni p. 151. l. 17. l. laborem reitera p. ibid. l. 17. l. arrideat p. 152. l. 13. l. illo-  
 rum copia p. 155. l. 16. l. vel clavellati p. ibid. l. 24. l. diuturnior p. 156. l. 16. l. condensata  
 p. 157. l. 7. l. quò indigestum p. 158. l. 17. l. patti adhærescens p. 159. l. 5. l. abstrahendo  
 p. 166. l. 1. l. naturam p. 167. l. 3. l. cautissimè p. 169. l. 18. l. sic sal fixum p. 171. l. 18.  
 l. cardialgia p. 172. l. 28. l. cum hæc læsio p. 173. l. 23. l. correctionum modis p. 183. l. 11.  
 l. differentes esse p. 19. l. 30. l. sabulosa p. 193. l. 31. l. subtilisatæ p. 194. l. 18. l. unica ar-  
 genti vivi uncia p. ibid. l. 27. l. aut alteratione p. 196. l. 22. l. & salificantes. p. 197.  
 l. 28. l. ex.  $\text{Hj}$  materiæ p. 199. l. 8. l. viridem p. ibid. l. 22. l. centaurium p. 202. l. 4. l. al-  
 calinas p. ibid. l. 10. l. ab acido p. ibid. l. 24. l. jungetes p. ibid. l. 29. l. ab invicem  
 p. 206. l. 7. l. subsidat p. ibid. l. 32. l. vilipendendum p. 207. l. 16. l. saturni p. 209. l. 9.  
 l. heterogeneitatum p. 214. l. 10. l. reclusio altera p. 219. l. 1. l. destillare jubet p. 223. l. 24.  
 l. expetimus p. 224. l. 15. l. retentis. p. 238. l. 30. l. crud. ori destitutum p. 239. l. 9. l. hæc  
 præcipitetur p. 242. l. 10. l. accessione p. 243. l. 26. l. inspiciendum docet p. 246. l. 13. super-  
 fluxæ p. 248. l. 25. l. eo potentior p. 262. l. 27. l. ceruffæ  $\text{Zij}$  p. 265. l. 29. l. & crocea re mun-  
 detur p. 268. l. 11. l. quo peracto p. 272. l. 8. l. sublimataque p. 283. l. 8. l. volatili p. 312.  
 l. 17. l. constat p. ibid. l. 23. l. hæc natæ essent p. ibid. l. 26. Agricola p. 313. l. 13. l. spiritus  
 p. ibid. l. 22. l. dependere. Destillatio p. 318. l. 12. l. candefactum p. 320. l. 11. l. ferro p. ibid.  
 l. 12. ferrum p. ibid. l. 15. colore p. 326. l. 19. l. commixtione p. 330. l. 28. l. oleum tartari  
 p. 331. l. 24. l. quantū rumores p. 371. l. 15. l. abdita p. 374. l. 10. l. principiantia. p. 378. l. 24.  
 l. proportio p. 382. l. 15. l. afficit ira p. 385. l. 24. l. intelliguntur p. 389. l. 11. l. fieri p. 390.  
 l. 1. l. particularum. p. 400. l. 29. l. excrementitium p. 407. l. 2. l.  $\text{Hj}$  vj. p. 409. l. 11.  
 l. magistrales Sylvii p. 410. l. 24. l. Si sint. p. ibid. l. 31. l. diagridii gr. vj. p. 413. l. 18. l. cali-  
 gant



oculi pag. 422. lin. 21. leg. stragulis p. 424. l. 12. l. spiritus p. 427. l. 31. l. Hæc et  
82. l. 9. l. hæc tamen cautelâ p. 493. l. 4 l. & tepidè applica p. 497. l. 3. l. ̄viii  
l. 20. l. cæco p. 529. l. 20. l. exerunt p. 545. l. 1. l. bilis acris p. 547. l. 20. l. myva  
p. 616. l. 7. l. ordinare. p. 617. l. 14. l. per vitam servant p. ibid. l. 23. l. At, diligen  
623. l. 5. l. pertinent ad Medicinam p. 626. l. 19. l. Sic Matres p. 628. l. 4. l. & glau  
p. 640. l. 15. l. aliquoties se curasse asserit. p. 647. l. 24. l. pro ratione ætatis. p. 649  
nantur. p. ibid. l. 14. l. mox verò alibi p. 650. l. 22. l. tum clysteres.

F I N I S.



**THIS PAGE IS LOCKED TO FREE MEMBERS**

Purchase full membership to immediately unlock this page

**SAVE \$3,999,994**

Did you know we sell  
paperback books too?

To buy our entire catalog  
in paperback would cost  
over \$4,000,000

Access it all now for  
\$8.99/month

\*Fair usage policy applies

**Continue**